

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

udarbejdet af Svend Grundtvig.

Dansk Haandordbog med den af
Kultusministeriet anbefalede Retskrivning

Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1872

XV, 144 s.

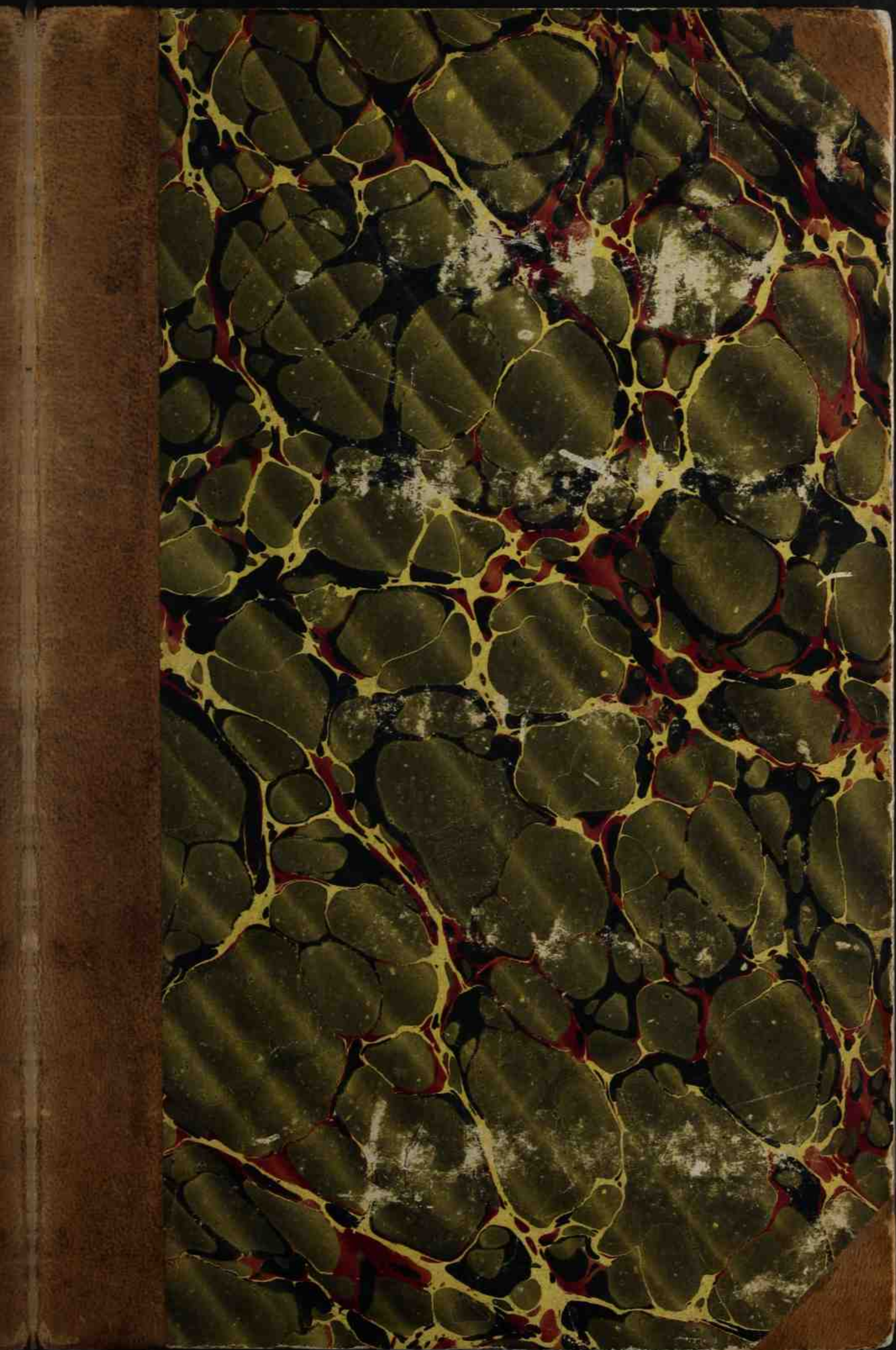
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

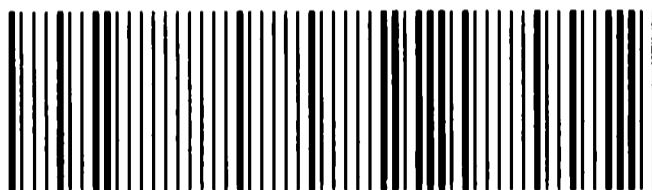
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

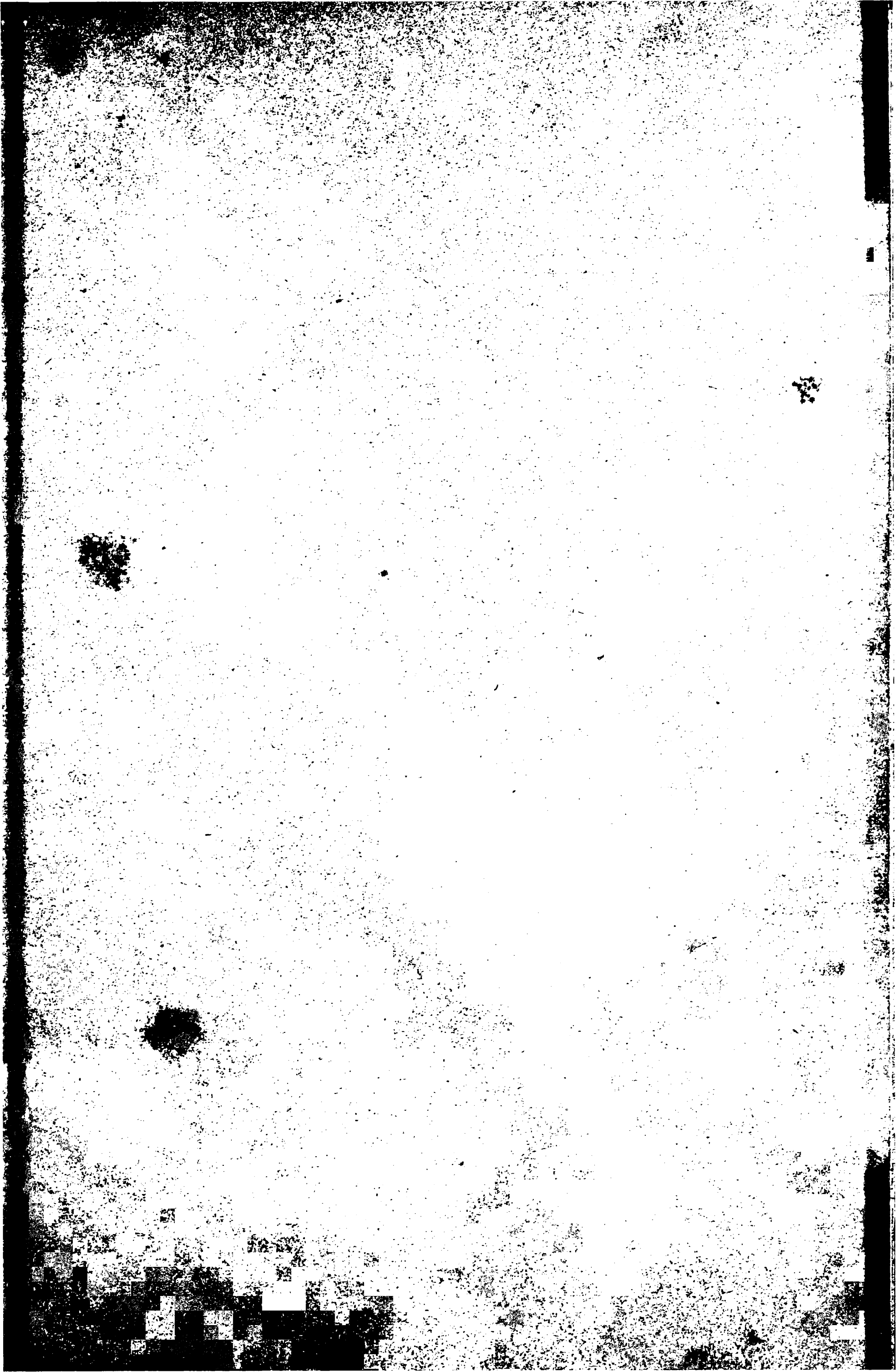

47. - 225.

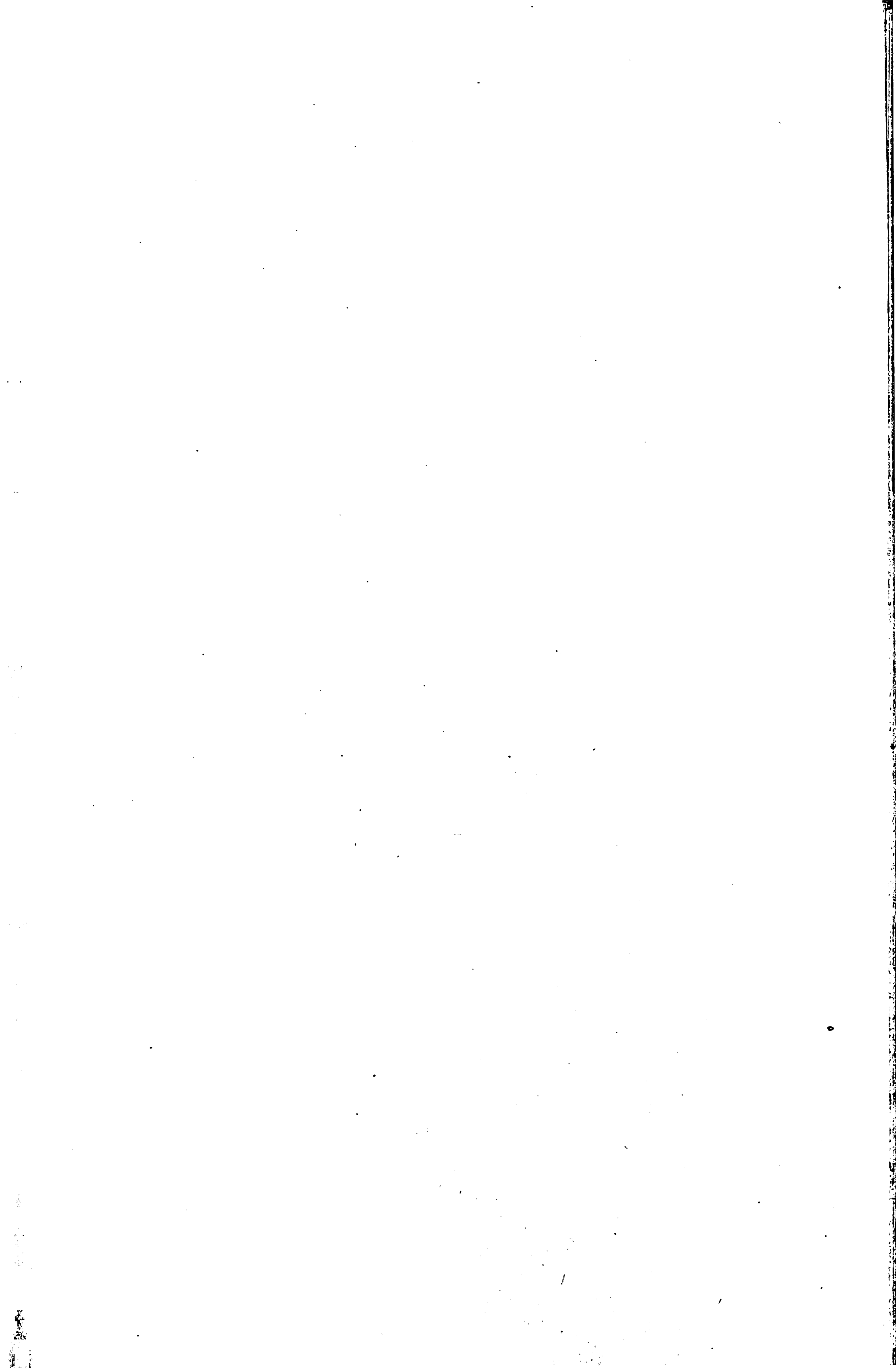
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020837412

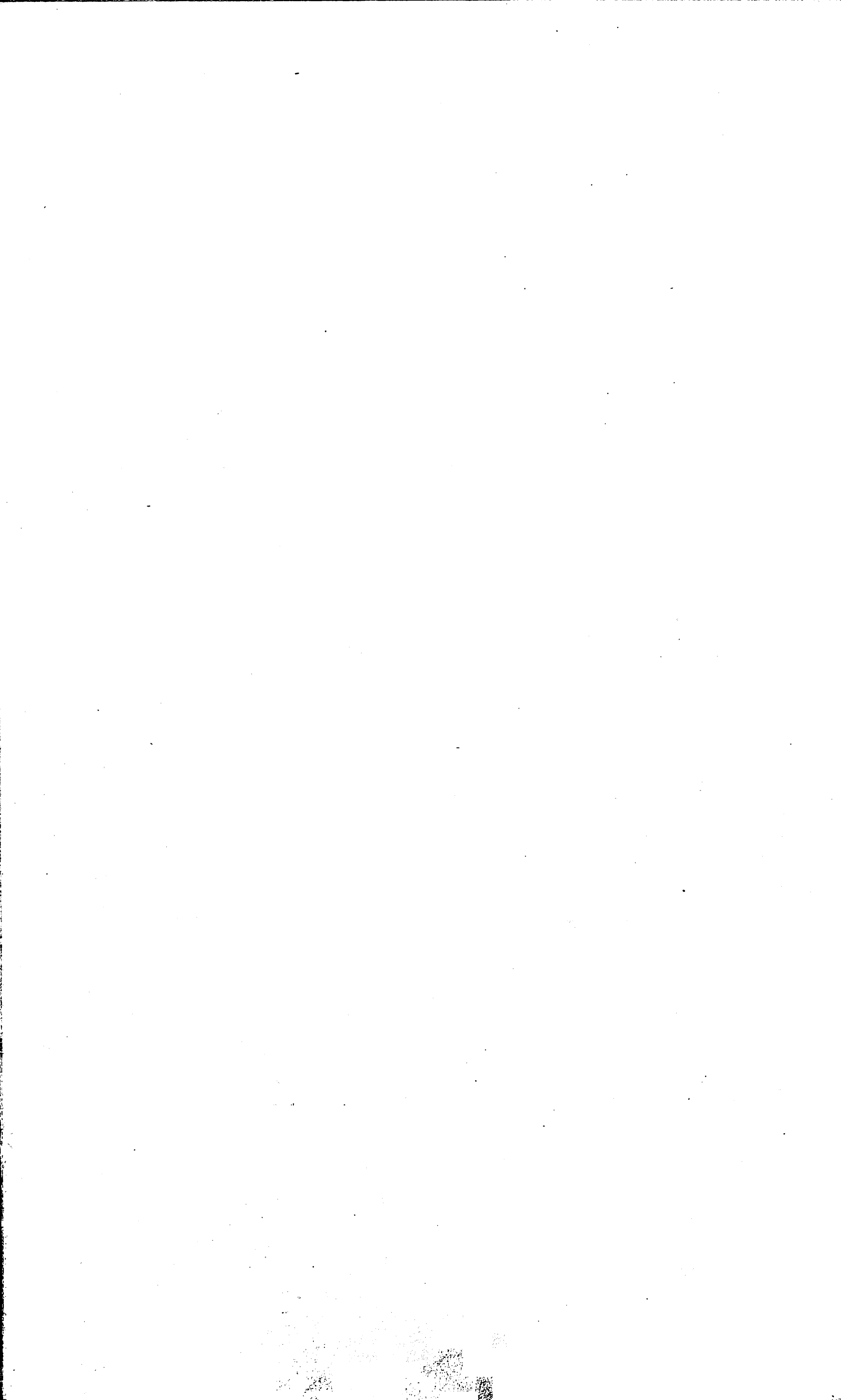

DANSK

H A A N D O R D B O G.

DÅNSK
H A A N D O R D B O G

MED DEN AF KULTUSMINISTERIET ANBEFALEDE
RETSKRIVNING,

UDARBEJDET

AF

SVEND GRUNDTVIG.

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

1872.

SONNEN

SONNEN

SONNEN

SONNEN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI VED F. S. MUHLE.

Forord.

Kun for ikke at forvexles med *Dansk Retskrivningsordbog af 1870*, kalder denne lille Bog sig *Dansk Haandordbog*; thi i Virkeligheden er den ligesom hin bleven til for Retskrivningens eller Stavemaadens Skyld.

Hvad man med et ikke altid passende Udtryk kalder et Sprogs Retskrivning, udgjør jo kun Skriftsprogets ydre synlige Form, dets Klædedragt. Denne er god eller slet i samme Grad som den passer til Sproget, som skal bære den: som den er let at tage paa og at bevæge sig i, saa den slutter sig naturlig om Sproglegemets ikke synlige men lydelige Form. Vanen er dog den anden Natur, og et Skriftsprog kan tilsyneladende leve meget lykkelig og røre sig ganske frit i en i og for sig meget ubekvem Paaklædning. Den franske og den engelske Retskrivning ere saa slette som vel muligt, men Sprogene føre dog et rigt og kraftigt Liv. De ere Dronninger, skjønt klædte i Pjalter: sammenrimpede Stumper af svundne Tidens stærkt medtagne Dragter. Men det tør ikke overses, at denne deres Forklædning dog i én vigtig Henseende er en national Ulykke: den kunstige Retskrivning danner en væsentlig Hindring for Folkets almindelige Delagtighed i den boglige Dannelse. Der er imidlertid for disse Sprogs Vedkommende særegne Forhold, der maa gjøre det meget betænkeligt — hvad dog maaské vil vise sig nødvendigt — at bryde med det hele nedarvede unaturlige Skriftsystem. For det danske Sprog er der aldeles ingen Grund til at underkaste sig et lignende Onde. Vort Sprog har ikke været underkastet de Revolutioner, som de nys nævnte Verdensfolks. Det er blevet til hvad det er ved en jævn organisk Udvikling lige fra Oldtiden af. Dets simple naturlige Form er bedst tjent med en lige saa simpel og naturlig Paaklædning. For at iføre sig en let og klædelig Dragt behøver det ikke først at sprænge et uformeligt Hylster af størknede Masser. Der kræves intet voldsomt Brud med en Fortid, for at Nutidens Sprog kan fremtræde i sine egne Klæder, lette at axle

for hver en Bondeknøs og saa rummelige, at det vil kunne bære dem væsentlig uforandrede gennem Aarhundreder.

En paa én Gang god og fast Retskrivning er det bedste. Det gaar endda an at leve med en daarlig Retskrivning, naar den kun er fast. Men det gaar slet ikke an for et Sprog at leve uden Retskrivning; det nærmer sig stærkt til at være uden Skriftsprog, hvilket er det samme som at falde helt ud af Kulturen og midt ind i Barbariet. Hos os har imidlertid Usikkerheden længe været saa stor, at ikke to Forfattere ere enige om Stavemaaden, og at næppe én og samme Forfatter skriver sit Modersmaal ens i to af sine Bøger. Dette er en stor Ulempe, og det vilde være en stor Ulykke, dersom det ikke heldigvis var saa saare let med en Smule god Vilje at raade Bod derpaa. Det er i Virkeligheden kun Smaating, det her drejer sig om. Men disse Smaating optage nu, da de flyde og rulle løst imellem hverandre, en aldeles uforholdsmæssig Plads, de kræve af alle Sprogets Brugere en aldeles urimelig Opofrelse af Tid og Kraft, — og saa er man endda ikke paa det rene. Naar de først ere bragte i Orden, vil enhver Bruger af Sproget, efter én Gang at have lært den Kunst at føre det i Pennen, aldrig mere behøve at plage sig med en Tanke paa Stavemaaden; fordi den da ganske falder af sig selv.

Efter at der nu i et halvt Hundred Aar har været Røre i den danske Retskrivning, er det paa høje Tid, at den kommer til Ro i naturlige Folder. Ingen kan tro, at vor Retskrivning nu kan skrues tilbage til Anno 1813, om der ellers da var nogen Retskrivning. Ingen vil mere skrive *skiev* for skjæv, *Field* for Fjæld, *Stierne* (jfr. *Bierne*) for Stjerne eller de *smaae graae Frøe* for de smaa graa Frø. Vi maa dog endnu afryste de vedhængende Stumper af tyske Ledebaand og halv-studerede Sprogmands hjemmegjorte Snørliv, før vor Retskrivning kan vinde den Renhed, Fasthed og Varighed, hvortil vi saa haardt trænge. Nu, efter at Sprogets Skrivemaade er bleven saa vaklende, som den har været i den sidste Menneskealder, og efter at det nationale Liv er vaagnet og har følt Trangen til at frigjøre sig fra den tyske Trældom og at nærme sig til de nordiske Frænder, baade de gamle og de nye, nu kan Reformen umulig standse paa noget andet Punkt end der, hvor de nynordiske Sprogs Veje mødes.

I Erkjendelsen heraf mødtes i Sommeren 1869 i Stokholm et Antal danske, norske og svenske Sprogmand og Forfattere, valgte af større Kredse i de tre Lande, og enedes om en Række Forslag til

lempelige Ændringer dels i det dansk-norske, dels i det svenske Sprogs Skrivemaade, som baade i sig selv vare Lettelser og Forbedringer for hvert af Srogenes eget Vedkommende, og som tillige, naar de blive fulgte, ville væsentlig lette litterær Samfærdsel og Udvexling mellem Nordens Folk. Den danske Beretning om dette Møde af *K. J. Lyngby* udkom i to Oplag 1870, og samme Aar udgav jeg efter Samraad med Lyngby *Dansk Retskrivningsordbog*, i hvilken Stokholmsmødets Regler ere gennemførte paa hele det danske Sprogs Ordforraad. Samme Aar udstedte vi i Forbindelse med de andre Videnskabsmænd og Forfattere, som her hjemme havde sat Sagen i Bevægelse, følgende Udtalelse:

Paa det Møde af Forfattere, Skolemænd, Redaktører, Boghandlere og andre, som i Marts forrige Aar afholdtes efter Indbydelse af undertegnede, viste der sig Enighed i at erkjende, at der burde raades Bod paa den i vor Retskrivning herskende Forstyrrelse, at dertil sigtende Skridt burde foretages efter Aftale med Nordmændene, og at det var i høj Grad ønskeligt, om der kunde følges ensartede Retskrivningsregler i det svenske og det dansk-norske Skriftsprog. I Overensstemmelse med de fra norsk Side gjorde og i Sverrig tiltraadte Forslag nedsattes derfor et Udvalg til at overveje denne Sag i Forbindelse med lignende Udvalg fra Naborigerne. Det fælles Retskrivningsmøde blev holdt i Stockholm den 25—30te Juli f. A., og en Beretning om Mødets Beslutninger med tilføjet Begrundelse er udgiven af K. J. Lyngby.

Det blev paa Mødet i Marts 1869 udtrykkelig udtalt, at ingen i Forvejen bandt sig til Udvalgets Beslutninger; men tillige blev det overdraget os at varetage, hvad der senere maatte vise sig fornødent til Sagens Fremme.

Det maa vistnok erkjendes for umuligt, at selv det heldigste Forslag til en gennemgribende Retskrivningsreform skulde øjeblikkelig eller pludselig kunne overvinde alle stedfindende Vanskeligheder og blive ene raadende i Livet og Litteraturen. Paa den anden Side synes det os, at der allerede nu kan gjøres noget for at borttage de mest stødende Forskjelligheder og paa lempelig Maade forsone alle læsende og skrivende med en Reform.

Vi haabe saaledes at finde almindelig Imødekommen, naar vi anbefale følgende:

1. Latinske Bogstaver indføres saa snart som praktisk muligt i Stedet for de saakaldte danske.

2. Fordobling af Medlyd (Konsonanter) bortfalder foran en anden Medlyd, saa at man skriver sikre, tapre, ytre.
 3. Fordobling af Selvlyd (Vokaler) bortfalder (altsaa Hus, Is, Sten), men kan i Tilfælde, hvor Misforstaaelse er at frygte, erstattes ved Akcent (altsaa véd, vís, til Adskillelse fra ved, vis).
 4. Det stumme e bortfalder, men kan i Tilfælde, hvor Misforstaaelse er at frygte, erstattes ved Akcent (fór, vár, til Adskillelse fra for, var; saa' eller sãa til Adskillelse fra saa).
- Hvor den saakaldte danske Skrift beholdes, kan fremdeles bruges: veed, viis, foer, vaer, faae.
5. Bogstavet d foran sk og mellem n og s bortfalder, naar ikke dets Oprindelse ligger inden for Sprogets egen Grænse (altsaa kysk, Kusk, Glans, Prins, men bidsk, hadsk, islandsk).
 6. Bogstavet q ombyttes med k i danske Ord (Kvinde, Kvas, Kvæg).
 7. I de saakaldte Tvelyd ombyttes i med j (Vej, Øje).
 8. Man undgaa unødvendig Sammenskrivning af Ord og skriv altsaa: uden Tvivl, ikke des mindre, i Almindelighed, i Sigte.

Kjøbenhavn, den 21de Juni 1870.

<i>H. N. Clausen.</i>	<i>M. Goldschmidt.</i>	<i>S. Grundtvig.</i>
<i>E. Holm.</i>	<i>J. Kok.</i>	<i>K. J. Lyngby.</i>
<i>C. Ploug.</i>	<i>A. Steen.</i>	<i>Jap. Steenstrup.</i>
<i>M. Steenstrup.</i>	<i>S. B. Thrige.</i>	<i>J. L. Ussing.</i>
	<i>N. L. Vestergaard.</i>	

Hensigten med denne Udtalelse var ikke, og kunde fornuftigvis ikke være, at indsnævre og altsaa for saa vidt at modarbejde den af Stokholmsmødet anbefalede, videre gaaende Reform, der for at gjøre den tilsigtede Nytte maa søges gennemført i sit fulde Omfang. Hensigten var, — som det fremgaar af selve Aktstykket, — netop at bane Vejen for denne Reform og at lette dens senere fuldstændige Sejr ved at tilraade alle (særlig Forfattere, Udgivere og Redaktører) strax at føre en Del af Stokholmsmødets Forslag ud i Livet. De Ændringer, som man saaledes foreløbig anbefalede til umiddelbar og almindelig Optagelse, vare saadanne, som ikke kunde vække noget

Anstød eller volde nogen Vanskelighed enten for læsende eller skrivende af den ældre Slægt: som befriede Skriften fra en Mængde unyttige Bogstaver, uden dog at give den noget paafaldende nyt eller fremmed Udseende, og som derfor ansaas for bedst skikkede til at gjennembryde det tætte Tjørnehegn af indgroede Vaner og Fordomme, af indbildte Farer og Vanskeligheder, der altid danner sig til Værn om noget en Gang bestaaende eller tilvant, om dette end er aldrig saa daarligt og urimeligt, — saa som at benytte Gjntagelsen af et for én Lyd bestemt Tegn (a) til dermed at betegne en ganske anden Lyd (å), eller at benaade én af Sprogets mange Ordklasser med den adelige Forrettighed at optræde med et Sæt særlig udmærkede Begyndelbogstaver.

Hensigten med denne *Haandordbog af 1872* er da ingenlunde den at ville fortrænge Retskrivningsordbogen af 1870, men tvært imod at bane Vejen for den. Erkjendelsen af, at Reformen maa, om end trinvis, gjennemføres i sin Helhed, dersom Formaålet: en fast og varig Retskrivning, virkelig skal naas, — den skal nok trænge igjennem, og da vil man skynde sig med at forkorte Overgangstidens Pinagtighed og ikke lade den gaa i Arv til flere Slægter end dem, der allerede have maattet lide under den. Dette sker paa den allersimpleste Maade derved, at den nye Skrivemaade bliver den, som den opvoxende Slægt alene tilegner sig i Skolen. Den vil da aldrig føle Trang til at vende tilbage til de gamle Hundekunster, som kun Vanen har kunnet gjøre taalelige, for nogle endogsaa kjære.

Saa længe imidlertid, som denne Erkjendelse endnu ikke er trængt saa almindelig igjennem, at de, der have Magt og Myndighed over den offentlige Skole, finde Tiden kommen til at tage Reformen i dens Helhed, saa længe maa Reformens Venner med Tak modtage den delvise Imødekommen, som Sagen nu har fundet for den offentlige Skoles Vedkommende, og de bør gjøre deres til, at det Skridt paa Reformbanen, som har vundet Myndighedens Bifald, maa blive taget fuldt og fast, med Ro og Orden, saa enhver kan se, at det er slet ingen farlig Sag.

I en Rundskrivelse af 9de Avgust 1871 til Rektorerne ved de lærde Skoler har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udtalt sin Erkjendelse af, at «den Gjæring, hvori Retskrivningsspørgsmaalet for Tiden befinder sig, indeholder en stærk Opfordring til at gjøre nogle positive Skridt for at opnaa en større Sikkerhed og Ensartethed», og i Henhold til denne Erkjendelse anbefaler det en Tilslutning til

«den fra et Antal Mænd (H. N. Clausen og flere) under 21de Juni 1870 fremkomne Udtalelse om, hvad der efter de senest om dette Anliggende i Stokholm førte Forhandlinger synes strax at kunne optages som Regel». Ved en anden Rundskrivelse af 21de Februar 1872 til samtlige Skoledirektioner og Seminariedirektioner har Ministeriet fremdeles udtalt, at det «har troet til en vis Grad at burde medvirke til, at man ved Undervisningen i Landets offentlige Skoler og Undervisningsanstalter imødekommer de Bestræbelser, der i de sidste Aar have gjort sig gjældende for noget at raade Bod paa den mere og mere fremtrædende Forskjellighed i Reglerne for dansk Retskrivning», ved ogsaa for Borger- og Almueskolernes Vedkommende at anbefale Tilslutning til de samme «af en Del Videnskabsmænd og Forfattere i en offentlig Udtalelse af 21de Juni 1870 anbefalede Retskrivningsregler». I Forbindelse hermed bliver det imidlertid i begge Rundskrivelser fastholdt, «at Skolerne ikke bør tillade sig større Afvigelser fra den overleverede, i det hele i de offentlige Aktstykker fulgte Skrivemaade end de i hin Udtalelse tilraadede.»

For at Ministeriets Hensigt: Tilvejebringelsen af en med Tidens uafviselige Fordringer stemmende ensartet Retskrivning i alle Landets offentlige Skoler, skal kunne opnaas, udkræves imidlertid mere end en blot Henvisning til den oven for aftrykte Meddelelse af 21de Juni 1870; thi denne, der som et Overgangsforslag ikke er beregnet paa Skolen, men paa Litteraturen, yder endnu et meget vidt Spillerum. Der lod sig endnu danne et ikke lidet Antal forskellige Retskrivninger, der alle toge mere eller mindre Hensyn til de af Ministeriet anbefalede Regler. Og ogsaa udenfor de Punkter, som disse berøre, finder der saa vel i offentlige som private Aktstykker saa megen Vaklen Sted, at den attraaede Ensartethed næppe vil kunne opnaas uden en udførligere Redegjørelse, der formentlig helst maa fremtræde i Ordbogsform. For at tage Sagen praktisk og paa én Gang at sikre Reformen hvad der er den indrømmet og at støtte Ministeriets Bestræbelser, har jeg derfor i denne Bog gennemført den for den offentlige Skole for Tiden bestemte Retskrivning og skal nu her kortelig gjøre Rede for min derved brugte Fremgangsmaade.

I Henseende til Ordforraadet er Retskrivningsordbogen af 1872 lagt til Grund, saaledes at kun enkelte forældede Ord ere udeladte, medens her til Gjengjæld er medtaget en Del hist forbigaaede eller undslupne danske Ord og desuden et ikke ringe Antal Fremmedord,

mest af romansk Oprindelse, for saa vidt som saadanne uden Anstød eller Modsigelse kunne skrives efter det danske Sprogs egne Regler og med dets egne Midler. Da Ministeriet anvender k for latinsk c, hvor dette har k-Lyd, har her kunnet medtages Ord som *Kapel*, *Kapital*, *Kardinal*, men derimod ikke noget Ord, der skulde skrives med det for Dansken fremmede Bogstav c (som *Cirkel*, *Centner*, *Citron*); ej heller noget af de mange romanske Ord paa *-tion* (*Nation*, *Portion*) eller noget af dem, i hvilke man vilde kræve en fransk Selvlydsbetegnelse (u for y, au, eu, ou, ai, oi, ay, oy, eui, eau, oeu) eller fransk j, g, ch (*jaloux*, *Genie*, *Chaussee*). Saadanne Ord have ikke deres Plads i en dansk Ordbog. Ligesom i Retskrivningsordbogen saaledes er ogsaa her udeladt en Mængde Navneord med abstrakt Bemærkelse, afledte af Udsagnsord med Endelserne *-en*, *-ing*, *-else*, eller af Tillægsord (især paa *-ig*) med Endelsen *-hed*. Deres Skrivemaade kan ikke volde nogen Tvivl, hvilket ligeledes gjælder om de mange her ikke medtagne Sammensætninger, hvis enkelte Led, der bestemme Skrivemaaden, findes særskilt opførte i Ordbogen.

Ogsaa Indretningen er i denne Ordbog den samme som i hin. Ordfamilierne holdes gjerne samlede, for paa en simpel Maade at vejlede i Henseende til Ordenes Slægtskab, som ogsaa ofte paa anden Maade oplyses. Ved de forskjellige Forstavelser, Forholdsord og Biord opføres under ét de med dem som første Led dannede Sammensætninger (*ad-*, *af-*, *be-*, *ge-*, *for-*, *fore-*, *u-*, *van-* o. s. v.) Ordklasserne betegnes saaledes, at Navneordene foruden deres store Begyndelsesbogstav have foran sat ubestemt Kjendeord: *en*, *et*, eller, for saa vidt som de kun bruges i Flertal, udtrykkelig Tilføjelse herom. Hvor Navneordet er et Samlingsord, der ikke bruges i ubestemt Ental og slet ikke i Flertal, betegnes dette ved, at Kjendeordet sættes i Klammer: (*en*), (*et*). Udsagnsord kjendes paa det foran stillede *at*. Tillægsord fremtræde i Regelen uden særskilt Betegnelse, hvorimod Stedord, Kjendeord, Talord, Biord, Forholdsord, Bindeord og Udraabsord betegnes som saadanne ved Tilføjelse i Klammer af vedkommende Mærke.

Til Ordbøjningen er her kun for saa vidt taget Hensyn, som denne har noget med Retskrivningen at gjøre. Ved Udsagnsordene angives Bøjningen dog for alle dem, der have en anden end den almindelige svage Bøjning paa *-ede*, *-et*, samt i saadanne Tilfælde, hvor en Mistydning ellers var mulig. Ved Navneord og Tillægsord angives bestemt Form og Flertal kun ved dem, der i disse Former

have enten Medlydsfordobling eller Sammentrækning (et *Kar*, *Karret*, *Karrene*, et *Fængsel*, *Fængsler*, *mat*, *matte*, *tapper*, *tapre*), samt, for at forebygge Mistydning, ved dem, der i ubestemt Ental ende paa lang Selvlyd (en *Ske*, *Skeer*, en *By*, *Byer*, et *Træ*, *Træer*; den, det, de *blaa*, *tro*, *snu*, *sky*, *ny* el. *nye*, *fri* el. *frie*). Medens det er ansét for uforføøent at angive Bøjningen af Tillægsord og Tillægsformer paa *-et*, *-ig*, der altid have Intetkøn paa *-et*, *-igt* (tilsvarende Biord altid *-ig*, ikke *-igt*), bestemt Form og Flertal paa *-ede*, *-ige*, saa er det derimod angivet, om saadanne Ord paa *-en* danne Intetkøn paa *-et* eller paa *-ent*, og om de have bestemt Form og Flertal paa *-ne*.

Til Betoningen er i denne Ordbog taget særligt Hensyn. I alle Tilfælde hvor Tonefaldet afviger fra, hvad der er Regel i Dansk, det er: hvor en anden Stavelse end Ordets første har Hovedtonen, der anvendes Tonetegn: ' over lang, ` over kort Selvlyd (*Kadèt*, *Kar-rét*, *Karnis*, *Kardús*, *afstèd*, *kanské*, *almindelig*, *umúlig*, *udtr'ykkelig*, *tillíge*)*). I de enkelte Tilfælde, hvor Selvlyden i den tonetegnede Stavelse vel er lang, men i Virkeligheden (i Lyden)* en anden end den skrevne, der anvendes ` for ' (*ulègemlig*, *tilstède*, *tilførn*). Tone-tegnet ' er desuden ofte anvendt i Enstavelsesord til Betegnelse af Selvlydslængde. Hvor der er Trang til at betegne Selvlydslængde i saadanne Tilfælde, hvor denne ikke falder sammen med Ordets Hovedtone, er dertil benyttet Længdetegnet - (at *ansē*, *uformēnt*, *Bæver-gēl*). I et Par Tilfælde er samme Tegn brugt i Modsætning til ' og ` til at adskille skridende fra stødende og løbende Tonelag (en *Sy-ning* af at syne, en *Sýning* af at sy; *slāvisk* og *slávisk*, en *Lys-ning* og en *Lýsning*). Det er en Selvfølge, at disse Betegnelser, der her ere anvendte for at lette den lydlige Opfattelse og at vejlede Udtalen, ikke ere bestemte for almindelig Skrift, i hvilken Tonetegnet kun bør finde sparsom Anvendelse: i *véd*, *vís*, *vár*, *fór*, *saa'*, *maaské*, *ansé*, *hesé*, *én*, *ét*, samt efter Omstændighederne hvor det paa et givet Sted kunne afværge øjeblikkelig Misforstaaelse.

Bindetegnet, som der har været rigelig Brug for i Ordbogen, er jo kun at henregne til det her anvendte System af Forkortelser, der har gjort det muligt paa et saa lille Rum at sammentrænge saa stort et Stof. Dets Anvendelse i almindelig Skrift bør være ind-

*) Ved ö har Tonetegnet maattet sættes ved Siden: ugjörilig, ufor-n'öjelig, ved aa over et af de to Tegn: umaádelig, uskåansom.

skrænket til meget lange Sammensætninger af mere end to Led. Det er overflødigt i Sammenstillinger som Vallø Stift, Sorø Akademi, Kjøge By, Lyng Herred.

Angaaende **Skrivemaaden**, der her er Hovedsagen, da er denne jo væsentlig given ved Bogens Formaal, som ikke er noget andet end det: paa den ellers almindelige Skrivebrug at indpode de i hin af Oplysningsministeriet godkjendte Udtalelse af 21de Juni 1870 anbefalede Ændringer.

Alle Navneord ere da her skrevne med store Begyndelsesbogstaver. Den al fast Regel trodsende Lyst til paa samme Maade at udmærke andre substantivisk stillede Ord ligger i hvert Fald udenfor en Ordbogs Omraade.

Stavelsesdelingen er her den gamle (et *La-gen*, jeg *be-der*, at *el-ske*, en *El-skov*, en *Blom-string*), for hvilken der ikke gives noget andet Forsvar end dens almindelige Brug.

aa anvendes her overalt som Betegnelse for å-Lyden i alle de Tilfælde, hvor dette tidligere har været Brug: *paaagte*, *upaaanket*, *Paaaanding*, *blaaaaret*, *Smaaaal*. Talordet 8, som i Retskrivningsordbogen skrives «åtte», er her som almindelig skrevet *otte*.

Tegnene **ö** og **ø** der ere lige almindelige, ere her vel benyttede som Lydtegn, til nærmere Bestemmelse af Udtalen, hvad kun kan være oplysende for mange og forstyrrende for ingen; men de behandles i øvrigt som to Tegn for et og samme Bogstav.

æ er her traadt i Steden for e i en Del Tilfælde, hvor Molbech endnu har sidst nævnte Tegn, dog kun i saadanne, hvor Brugen af æ allerede er bleven almindelig. Molbechs Danske Ordbog, 2den Udgave (1859) har endnu Stavemaaderne *giev*, *skiev*, et *Esel*, et *Beest*, en *Ert*, *Melk*, *vedde*, *hielpe*, for *gjæv*, *skjæv*, *Æsel*, *Bæst*, *Ært*, *Mælk*, *vædde*, *hjælpe*. Derved kunde man her umulig blive staaende. Dog er æ her langt fra benyttet i samme Udstrækning som i Retskrivningsordb. 1870. I Modsætning til den beholdes her e i *begge*, *be-kvem*, *Brems*, *Erts*, *Evne*, *fjerde*, *heftig*, at *hemme*, *Hveps*, *ihjel*, *Kjeltring*, *Krep*, *Lempe*, *lens*, *levne*, *melde*, *nem*, *Nemme*, *Revle*, *revne*, *revse*, *Samkvem*, *Seng*, *sjette*, *Terne* (= Fugl, Pige) at *tjene*, *Ukvemsord*, at *vente*. Derimod skrives her fremdeles en *Æg*, *Æggen*, medens Molbech har «en Eg, Eggen», som han ved den nu bortfaldne Selvlydsfordobling adskiller fra «en Eeg, Egen».

x er her overalt beholdt som Betegnelse for Lydforbindelsen ks, hvor denne ikke først fremkommer ved et Ords Bøjning eller Sammensætning.

th er her anvendt som Betegnelse for t-Lyden i Bindeordet *thi* (men ikke i et Ting, en Trone).

j skrives her efter g og k foran de bløde Selvlyd æ, e, ö-ø væsentlig i samme Omfang, som Molbechs Danske Ordbog, 2den Udg. anvender det der tilsvarende «i». Dette overflødige Bogstav indsættes her ikke paa noget Sted, hvor Molbech ikke har det, men det udelades ikke heller i de Tilfælde, hvor han har det, uden da, naar han efter sine egne Regier burde have udeladt det. Overenstemmende med Molbech udelades det altsaa i Ordene *Ged*, *Gedehams*, *Gejst*, *Bevergel*, i Forstavelsen *ge-*, i alle Ord paa *gæ-* af samme Rod som at gaa: *gængs*, *Gænge*, *-gænger*, *-gængelig*, i *Gæs*, *Gæsling* (af Gaas), i *Kegle*, at *kejse*, *Kejser*, *Kejte*, at *kere* sig om, at *kælv* (af Kalv), at *kæmme* (af Kam), at *kæmpe*, en *Kæmpe* (af Kamp), at *kæntre* (af Kant), *Kærre* (jfr. Karre), samt i *Kæmner*, et *Kær* (palus; men *kjær* Tillo.), at *kære* (= klage), i *gød* (Fortid af at gyde), en *Køgemester* (af at koge), at *køle*, *kølig* (jfr. kold), *Kør* el. *Køer* (Flt. af Ko), samt i *Kølle*, *Køllert*, *Kønrog*, *Køter*, *Afsked*, *beskeden*, at *ske*, en *Ske*, *Skede*, *Skedevand*, at *skeje* ud, at *skele*, at *beskæftige*, *geskæftig*, i at *skæfte* (af Skaft), et *Skæl* (af Skal; men et *Skjel* besl. m. at skille), at *skæmme* (af Skam), at *skære* (Fortid skar), *skær* (Tillo. af at skære), et *Skær* (Tørveskær, Plovskær; men et *Skjær*: Fiskeskjær, Dagskjær), *skær* (Tillo. == ren), *Skærsommer*, *Skærsild*, at *skærpe* (af skarp), *skød* (Fortid af at skyde, men et *Skjød*), en *Skøjte*. — Foruden i disse Ord er j end videre her udeladt i *Gærde* (af Gaard), at *gætte* (af Gaade), *Kærling* og *Kælling* (af Karl), at *kæppe* (af Kap, ikke af *Kjæp*), at *gøde*, *Gødske* (af god), *Køkken* (ligesom *Køgemester* af at koge), *Skæbne* (af at skabe), samt i en *Aaleger* og i at *gø*, for at undgaa Forvexling af jeg *gjør* og jeg *gør* (hos Molbech «giør» og «giøer»).*)

*) For Retskrivningsordbogens Venner og Brugere skal her endnu tilføjes, at medens de nys anførte Afvigelser fra denne alle ere paabudne ved Hensynet til de ministerielle Kundgjørelser for den offentlige Skole, og det samme er Tilfældet med Skrivemaaderne *Skrupel*, *Titel* o. lign. (uden Medlydsfordobling), saa ønsker jeg det betragtet som Rettelser til Retskrivningsordbogen, naar her skrives en *Snække* (for en Snekke) og en *Knevel* (for en Knebel).

Maatte nu kun den i denne Haandordbog gennemførte Retskrivning i Forbindelse med latinske Bogstaver snart vinde almindelig Optagelse, ikke alene i Skolen, men ogsaa i Litteraturen, for saa vidt som man der ikke vil eller tør gaa videre. Den Tid kan da ikke være fjærn, da baade Skolen og Litteraturen og alle Skriftsprogets Brugere ville finde det rimeligt endnu at gaa et lille Skridt fremad og frigjøre sig for de tilbagestaaende, alene i gammel Slen-drian grundede Ulemper: at skulle plage sig med at huske, hvor et overflødig Bogstav (j) skal indskydes efter k og g foran blød Selvlyd, og hvor ikke; hvert Øjeblik at skulle klare sig det Spørgsmaal, om det Ord, der falder en i Pennen, ogsaa virkelig er et Navneord og altsaa har Krav paa et stort Begyndelsesbogstav; og endelig stadig at skulle laane et Par Bogstaver ad Gangen, for dermed at betegne én Lyd (å), som baade nemmere og rigtigere skrives med sit eget Tegn. Og dette er i Virkeligheden omtrent alt, hvad der staaer tilbage at beslutte sig til, for at opnaa en simpel og forstandig dansk Retskrivning, som tillige er nordisk, en Retskrivning, som kan bestaa gennem Aarhundreder og, naar den først har vundet Hævd, gjøre alle Retskrivningsordbøger overflødige.

Fredensborg, August 1872.

Svend Grundtvig.

Forkortelser.

arab. = arabisk.
besl. m. = beslægtet med.
best. F. = bestemt Form.
Bet., Betydn. = Betydning.
Bindeo. = Bindeord (Conjunction).
Bio. = Biord (Adverbium).
d. = dansk.
digt. = digterisk (poetisk).
egl. — egentlig.
Ejef. = Ejeform (Genitiv).
el. = eller.
engl. = engelsk.
Ent. = Ental (Singularis).
Fho., Forho. = Forholdsord (Præposition).
Flt. = Flertal (Pluralis).
foreg. = foregaaende.
Fort. = Fortid (Præteritum, Imperfektum).
Fortidsf. = Fortidsform.
foræld. = forældet.
fr. = fransk.
gl. = gammel, gammelt.
gr. = græsk.
Hf. = Hensynsform (Dativ).
holl. = hollandsk.
Intetk. = Intetkjon (Neutrum).
ital. = italiensk.

jfr. = jævnfør.
Kjendeo. = Kjendeord (Artikel).
lat. = latinsk.
Lovudtr. = Lovudtryk.
m. = med.
nedert. = nedertysk.
No. = Navneord (Substantiv).
nord. = nordisk.
oldn. = oldnordisk.
overf. = overført.
Smstn., Sammens. = Smmensætning.
sjæld. = sjælden.
slav. = slavisk.
Stedo. = Stedord (Pronomen).
sv. = svensk.
Søudtr. = Søudtryk.
Talo. = Talord.
Tillf. = Tillægsform (Participium).
Tillo. = Tillægsord (Adjektiv).
ubest. F. = ubestemt Form.
ubøjel. = ubøjelig.
Udraabso. = Udraabsord (Interjektion).
Udtr. = Udtryk.
uegl. = uegentlig Betydning.
u. Flt. = uden Flertal.
urigt. = urigtig.
usædv. = usædvanlig.

A.

a! — **aa!** (Udraabsord).
 en **Aa**, Flt. **Aaer**. en **Aabakke**, -bo, -bred (-bredder), -brink, et **Aabryn**, -gab, en **Aakande** (en Plante), et **Aaløb**, -svælg, -vand.
aa- (foræld. Forho. = paa o: op aa [jfr. Amindelse], kun i Sammens.): et **Aasted**. et **Aasyn**. et **Aasæde**.
aaben (jfr. halv-, vidaaben), **aabent**, Flt. **aabne**. **aabenbar**, at **aabenbare**, en **Aabenbåring**, en **Aabenhed**, at **aabne**, en **Aabning**; **aabenhjærtet**, -hjærtig, en **Aabenhjærtighed**, **aabenlydt** (Bio.), **aabenlys**, **aabenumdet**, en **Aabenmund**.
 et **Aadsel** (jfr. æde), Flt. **Aadsler**. en **Aadselbille**, -flue, -graver, -grib, -kule.
 et **Aag** (jfr. Spande-, Trælleaag). **aagbunden**, en **Aaghammel**, -sele, -skagle, -tist.
 (en) **Aager**. at **aagre**, en **Aagren**; en **Aagergjæld**, -karl, -rente, -urt.
 en **Aal**¹. en **Aaledam**, -fangst, -gaard, -gær, et **Aalegræs** (en Plante), -hoved, en **Aalekiste**, -krage, -kvabbe, -lyster, -ruse, -snøre, -stang, -stanger, -suppe.
 en **Aal**² (en Slags Syl).
 en **Aal**³ (i Kortspil).
 en **Aand** (jfr. Bjærg-, Luft-, Hav-, Ild-, Skjøn-, U-, Livs-, Folke-, Digter-, Tids-, Oprørsaand), Flt. **Aander**. **aandelig**, en **Aandelighed**, **aandig**, en **Aandighed**; **aandfuld**, -løs, -rig; **aandsbeslægtet**, en **A-dannelse**, -evne, a-fattig, -forladt, en **A-fornægtelse**, -fornægter, a-fortærende, en **A-fortærelse**, a-forvirret, en **A-forvirring**, et **A-foster**, a-fraværende, en **A-fraværelse**, -frihed, a-frisk, en **A-fylde**, -føde, **A-gaver** (Flt.), en **A-kraft**, a-kraftig, et **A-liv**, a-moden, en **A-nydelse**, -nærværelse, et **A-**

præg, en **A-retning**, et **A-slægtskab**, a-sløv, -sløvende, en **A-sløvhed**, -styrke, a-stærk, -svag, en **A-tvang**, -virksomhed, et **A-værk**, en **Aandsytring**, -øvelse; et **Aandeliv**, en **A-lære**, -maner, et **A-rige**, en **A-røst**, -seer, et **A-syn**, en **Aandeverden**.
 at **aande** (jfr. be-, ind-, udaande). en **Aande**, at drage **Aande**, at være i **Aande**; et **Aandedrag**, -dræt, -fang, -hul, -lag, en **A-lyd**, a-løs, et **Aandepust**, -rør.
 et **Aar** (jfr. U-, Ny-, Skud-, Jubel-, Sørgeaar). i **Aar**, **Aar for Aar**, **Aar ud og Aar ind**, i **Aar og Dag**, ad **Aare**, at være til **Aars**, en **Gang om Aaret**, med **Aarene**, et **Aars Tid**, et **syv Aars Barn**, mange **Aars Arbejde**; **aarevis** (Bio.), **aarlig** (Tillo. og Bio.), -**aarig** (se mindre-, mange-, fler-, halv-, to-, ti-, hundred-, tusendaarig), **Aaringer** (Flt.), gode, slette **Aaringer**; en **Aar bog**, -følge, **aargammel**, en **Aargang**, et **Aarhundred**, en **Aarpenge**, -ring, -række, et **Aarskifte**, **aarsæl** (foræld.), en **Aartid** (foræld.), et **Aartúsende**; en **Aarsdag**, -fest, -grøde, -løn, -tal, en **Aarstid**, -unge, -væxt; et **Aaremaal**.
 en **Aare**¹ (jfr. Blod-, Vand-, Blad-, Sølv-, Digteraare). **aaret** (Tillo.); et **Aarebrok**, en **A-gang**, -hinde, -knude, at **aarelade**, en **Aareladning**, **aarevinget**.
 en **Aare**² (Baadsaare). -**aaret** (se sex-, toaaret, treradaaret); et **Aarebaand**, -blad, -slag, -tag, en **Aaretol** (Flt. -tolle).
 en **Aarfugl** = en **Urhane**, -höne.
aarle (Bio. og Tillo.). **aarledags** (Bio.).
 en **Aarsag** (tysk, jfr. at foraarsage).
aarvaagen (jfr. aarle). en **Aarvaagenhed**.

en **Aas** (jfr. Bakke-, Bjærg-, Lyng-, Skov-, Tag-, Plovaas).
 et **Aasted**, **Aasyn**, **Aasæde**, se **aa-**.
 en **Abbed**. et **Abbedí**, en **Abbedisse**.
 en **Abe** = en **Abekat**. at **abe** (efterabe).
 en **Abild** = et **Æbletræ**. **abildgraa**, en **Abildgaard**.
 en **Aborre** (en **Fisk**).
ad (Fho., jfr. fremad, indad, udad, indenad, udenad). **adAare**, **ned adGaden**, **op ad Bjærg**, **hen ad Vejen**, **ind ad Dören**, **ud ad Vinduet**, **om ad den Gade**, **ud ad Vejen**, **ind ad Byen til**, **at gaa hjem ad**, **det gryr ad Dag**, **det lakker ad Aften**, **at kalde el. vinke ad en**, **hvad gaar der ad ham?** **to ad Gangen**, **at følges**, **skilles ad**, **høre**, **se**, **spørge ad**, **bære sig ad**.
 en **Adfærd**. en **Adgang**. en **Adkomst**. at **adlyde**. at **adskille**, **adskillig**. at **adsplitte**. at **adsprede**, en **Adspredelse**. at **adsørge**. **adstádig**. at **advare**, en **Advarsel** (-varsler).
 en **Adel**. **adelig**, et **Adelskab**, at **adle**; en **Adelstand**; et **Adelsbrev**, en **Adelsmand**, **adelsstolt**.
 en **Admirál**. en **Admiralinde**; et **Admiralskib**; et **A.s-flag**.
af (Fho.). at **gaa af Vejen**, **af Led**, **komme af Lave**, **af Dage**, **af Sted** (og **afstéd**), **af Stedet**, en **Ven af mig**, **at gjöre Væsen af**, **at gjöre Nar af**, **at gjöre af en**, **at være god af sig**. — **afsides** (Bio.). **afstéd** (Bio.), at **afstèdkomme**.
 en **Afart**. at **afbanke**, en **Afbankning**. at **afbarke**. at **afbede**. at **afbenytte**. at **afbetale**. at **afbide**. en **Afbigt**. at **afbilde**, en **Afbildning**. at **afblege**. at **afblomstre**. at **afbruge**. at **afbryde**. et **Afbræk**. at **afbrænde**. et **Afbud**. en **Afbygger**. at **afbøde**. at **afdampe**. at **afdele**. at **afdige**. et **Afdrag**, at **afdrage**. en **Afdrift**, at **afdrive**, en **Afdrivning**. at **afdække**. at **afdæmme**. **afdød**. et **Affald**, at **affalde**, **affalden**. **affalmet**. **affarvet**. at **affatte**. at **affeje**. at **affinde sig**, en **Affindelse**. at **affodre**. at **affordre**. at **affyre**. **affældig**. at **affærdige**. at **afføde**, en **Affødning**. at **afføre**. at **afgaa**, en **Afgang**. en **Afgift**, at **afgive**. **afgjort**, at **afgjöre**. en **Afglans**. at **afgnave**. at **afgrave**. en **Afgrund**. at **afgrænse**. at **afgræsse**. en **Afgrøde**. at **afgrøfte**.

en **Afgud**, et **Afguderí**, en **Afgudsdyrker**. at **afhandle**, en **Afhandling**. at **afhaspe**. at **afhente**, en **Afhentning**. at **afhjaske**. at **afhjemle**. at **afhjælpe**. et **Afhold**, at **afholde**, **afholden** (-nt, -ne), **afholdt**. at **afhugge**. at **afhylle**. at **afhænde**. at **afhænge**, **afhængig**. at **afhøre**. at **afhøste**. at **afhövle**. et **Afkald**. at **afkaste**. at **afkime**. at **afkjøbe**. at **afklippe**. at **afklæde**. at **afknappe**. et **Afkog**, at **afkoge**. en **Afkom** (-kommen). at **afkorte**. en **Afkrog**. at **afkræfte**. at **afkræve**. at **afkøle**. at **aflaase**. en **Aflad**, et **Afladsbrev**. at **aflade**. **aflang**. at **aflede**, en **Aflleder**, en **Aflledning**, en **Aflendsendelse**. at **aflevere**. **afliggende**. at **aflive**. at **aflukke**. at **aflukke**, et **Aflukke**. at **aflure**. en **Aflyd**. at **aflyse**, en **Aflysning**. at **aflægge**, en **Aflægning**, **aflægs**. et **Afløb**. at **afløse**, en **Afløsning**. at **afløve**. at **afmaale**. **afmagret**. en **Afmagt**. at **afmale**. at **afmeje**. at **afmelde**. **afmægtig**. at **afmønstre**. at **afnakke**. at **afnøde**. at **afpasse**, en **Afpasning**. at **afpille**. at **afpine**. at **afplukke**. at **afpresse**. at **afprutte**. at **afprygge**. et **Afpræg**, at **afpræge**. at **afpudse**. at **afpæle**. at **afraade**. at **afrage**. at **afrebe**. at **afregne**. at **afrejse**, en **Afrejse**. at **afrette**, en **Afretning**. et **Afrids**, at **afridse**. at **afrive**. at **afrunde**. at **afrykke**. at **afryste**. at **afsave**. et **Afsavn**. at **afsē**. at **afsejle**. at **afsende**, en **Afsending**. at **afsi**. at **afsig**, en **Afsagt Fjende**. **afsindig**, en **Afsindighed**. **afsjælet**. at **afskaffe**. en **Afsked**, at **afskedige**. at **afskrabe**. en **Afskrift**, at **afskrive**, en **Afskriver**. at **afskrække**. et **Afskum**, at **afskumme**. en **Afsky**, at **afsky**, **afskýlig**. en **Afskygning**. at **afskære**. at **afslaa**, et **Afslag**. at **afslibe**, en **Afslibning**. at **afslide**. at **afslutte**, en **Afslutning**. at **afsløre**. en **Afsmag**. et **Afsnit**. at **afsondre**. at **afsone**. at **afspejle**. at **afspise**. at **afspærre**. at **afstaa**, en **Afstaaelse**. en **Afstand**. at **afstemme**, en **Afstemning**. at **afstikke**, **afstikkende**, en **Afstikker**. at **afstive**, en **Af-**

stivning. at afstraffe, en Afstraffelse. at afstryge. at afstudse. at afstumpe. at afstøbe, en Afstøbning. at afsvide. at afsvæрге. at afsynge. et Af-sæt, at afsætte, en Afsættelse, en Afsætning. at afsøge, en Afsøgning. at aftage, i Aftagende, at aftakke. at aftakle. at aftale, en Aftale. at aftappe. et Aftegn, at aftegne. at aftjene. at afto. at aftrygle. et Aftryk, at aftrykke. at aftræde, en Aftrædelse (et A.s-værelse). et Aftræk, en Aftrækker. at aftrætte. at aftvinge. at aftvætte. en Aftægt (Aftægtsfolk). at aftælle. at aftærskke. at aftörre. afvant. at afvaske. en Afvej. at afveje. at afvende. at afvente. at afvexle, afvexlende, en Afvexling. at afvige, en Afvigelse. at afvikle. at afvinde. at afvise, en Afvisning, en Afviser. at afviske. at afvæbne. at afvælte. at afvænne. at afvæрге. at afæske.

en **Aften**. i Aften, i Morgen Aften, i Aftes, i Gaar Aftes, ved Aftens Tid; en Aftenbakke, -bön, -røde, -sang, -stjerne, -stund; et Aftensbord, en Aftensmad, et Aftensmaaltid.

at **age** (digt. Fortid óg). et Agebræt, en Agestol.

en **Ager**, best. F. Ageren, Flt. Agre. et Agerbrug, en A-dyrker, -höne, -jord, -kaal, -rén, et A-skjel, en Ageruld.

et **Agern**. en Agernhat, -kaffe.

at **agle** (paa en Stol).

(et) **Agn** (= Mading paa Medekrog).

en **Agt**. det er min Agt, at give Agt paa, at holde i Agt og Ære, at tage (sig) i Agt; agtbar, agtsom, en Agtsomhed, at agte, en Agtelse; agtpaagivende, agtværdig.

agter (Bio.). agter ud, til agters; en Agterende, et Agterspejl.

en **Agürk**. en Agurkesalat.

ahá! — **ak!** (Udraabsord.)

akavet (Bio.). = hovedkulds, kejtet.

en **Akeleje** (Plante).

en **Akkörd**. at akkordére.

en **Akt**. et Aktstykke.

en **Aktie** (= Lod, Part i en Forretning). et Aktiebrev, -selskab.

al, alt, alle. i alt, i ét og alt, fremfor alt, i alt Fald, hvor i al Verden, alt sammen, alle sammen, al Slags, alle Slags, al Tid (og altid), alle Tider, alle Dage, al Ting (og alting), alle Ting, alle Haande, alle Vegne, alle

vide Vegne, alt for stor (jfr. lidt, meget for stor). algod. algyldig. Alherren. en Almagt, almægtig. alraadende. alsidig, en Alsidighed. alvidende. alvís.

en **Ál** (egl. Alv; Jordart). en Alhede.

en **Alärm** (ital.). at slaa, blæse A., blind A.; at alarmére, en Alarméring; en Alarmplads, -tromme.

en **Albue** (jfr. en Alen). et Albueled, et Albueskæl, et Albuestød.

aldéles (Biord, jfr. Del). aldeles ikke.

en **Alder**, (jfr. Tids-, Leve- Middelalder). en Alderdom, en Alderdomssvaghed, aldrende; alderstegen.

aldrig (Biord). aldrig nogen Sinde.

en **Alen**. alenvis (Bio.); a-lang, et A-maal.

aléne (Tillo. og Bio.). ene og alene.

en **Alf** (se Elv). et Alfefolk, -land.

et **Alfabét** (gr.). alfabétisk.

en **Alfarvej** (egl. Adelfarvej).

en **Algade** (egl. Adelgade).

at **alke** (med, i noget).

en **Alkòve** (arab. Ord, = Væggeseng).

en **Allé**, Flt. Alléer (= Trægang).

et **Allehaande** (Krydderi).

aller-. allerbedst, allerstörst o. s. v.

allerede (Biord).

allesteds (Biord). a. nærværende.

alligevel (Biord).

en **Allike** (en Fugl).

en **Alm** = et Ælmetræ.

en **Almanák** (arab.), Flt. Almanakker.

almén. en Almenhed; en Almendaand, a-gyldig, -nyttig, et A-vel (-vellet).

almíndelig. i Almíndelighed, almíndeligvis (Biord).

en **Almínding**.

en **Almisse**. et Almisselem.

en **Almue**. et Almueord, en Almueskole, et Almuesprog; Almuesfolk.

alskens (egl. als Kjöns = al Slags).

alt (Bio. = allerede). — **altsaa** (Bio.).

en **Altán** (Svale paa et Hus).

et **Alter**. at gaa til Alters; en Alterbog, et A-bord, en A-fod, -gang, et A-klæde, -lys, en Altertavle.

altid (Bio.) = al Tid, alle Tider.

alting = al Ting, alle Ting, alt.

en **Alun** (Bjærgart). Aluns Handsker; en Alunjord, et A-skínd, -vand.

en og et **Alvor**. alvörlig; et Alvorsord, en Alvorsröst, -tale.

en **Ambolt**. — en Amíndelse (jfr. aa-).

en **Amme**. at amme; en Ammestue.

et **Amt**. en Amtmand, -stue; et Amtsråd.

an (tysk Fho.). det gaar an, at rette an, at binde an med, at komme,

lægge, løbe an paa, at slaa an, at føre an.
 at **anbefale**, en **Anbefaling**. at **anbringe**. en **Andagt**, **andægtig**. en **Andel**. at **andrage**, et **Andragende**. et **Anfald**, at **anfælde**. at **anfægte**, en **Anfægtelse**. at **anføre**, en **Anfører**, en **Anførsel**, et **Anførselstegn**. at **angaa**. at **angive**, en **Angiver**. et **Angreb**, **angrebsvis** (Bio.), at **angribe**, en **Angriber**. at **anholde**. at **anklage**, en **Anklage**, en **Anklager**. at **ankomme**, en **Ankomst**. en **Anledning**, i **Anledning** af. et **Anliggende**. et **Anlæg**, at **anlægge**. et **Anløb**, at **anløbe**, et **Anløbssted**. at **anmasse sig**. at **anmelde**, en **Anmelder**, en **Anmeldelse**. at **anmærke**, en **Anmærkning**. at **annæmme**. at **anordne**. at **anraabe**. at **anrette**, en **Anretning**. at **ansē**, en **Anseelse**, **anselig**. et **Ansigt**, et **Ansigtstræk**. at **anskaffe**. **anskreven**. et **Anskrig**. at **anskue**, **anskuelig**, en **Anskuelse**. at **anskyde**. at **anslaa**, et **Anslag**. at **anspore**. at **anspænde**. en **Anstalt**. en **Anstand**, **anstændig**. at **anstifte**. at **anstille**. at **anstrænge**. et **Anstrøg**. et **Anstød**, **anstødelig**, en **Anstødssten**. et **Ansvar**, **ansvarlig**. at **ansætte**, en **Ansættelse**. at **ansøge**, en **Ansøger**, en **Ansøgning**. at **antage**, **antagelig**. et **Antal**. at **antaste**. at **antænde**. at **anvende**. at **anvise**, en **Anvisning**.
 en **And**, Flt. **Ænder**. en **Andrik**; en **Andejagt**, en **Andemad**, en **Andesteg**.
anden, **andet**, **andre** (Stedo. og Talo.).
 én og anden, ét og andet, hver anden, hvert andet, (men hinanden, hverandre). en **Andendagsfeber**.
andensteds (Bio.), a. fra, hen. **anderledes** (Bio.).
 at **ane**. en **Anelse**.
Aner (adelige Forfædre).
angbrystet (jfr. æng). en **Ange**¹ (Sygdom).
 en **Ange**² (varm Damp).
 en **Angel**, Flt. **Angler**. at **angle**.
 en **Anger**. at **angre**; **angerfuld**, **-løs**.
 en **Angest**. **angest** (Tillo.); et **A-raab**.
 en **Anis** (Plante). et **A-frø**, **-korn**, en **Anismælk**.
 at **anke**. en **Anke**; en **Ankepost**.
 en **Ankel**, Flt. **Ankler**. en **A-kode**, **-sko**.
 et **Anker**¹ (Maal, = $\frac{1}{4}$ Tønde).

et **Anker**² (jfr. Nød-, Pligt-, Muranker).
 at gaa til **Ankers**, ligge for **Anker**; at **ankre**; en **Ankerboje**, **-kjætting**, et **Ankertov**.
 et **Annex** (= Bisogn). en **Annexgaard**, **-kirke**.
 en **Apòstel**, Flt. **Apostle**. **apostólisk**.
 en **April** (Maaned). at **løbe**, **narre A.**; en **Aprilsnar**, et **Aprilsvejr**.
 et **Ar**, best. **F. Arret**, **Arrene**. **arret** (jfr. koparret).
 et **Arbejde**. at **arbejde**, en **Arbejder**, **arbejdsom**; **arbejdsdygtig**, **-før**, en **A-dragt**, **-herre**, **-hest**, et **A-hus**, **a-løs**, en **Arbejdsmand**, **-vogn**.
arg. at **arges**; en **Argelist**.
Arilds Tid. fra **Arilds Tid**.
 en **Ark** (egl. = Kiste, jysk Ørk).
 et **Ark**. et **A. Papir**; **arkevis** (Bio.).
arm = **fattig**. en **Armod**.
 en **Arm**. et **Armbaad**, en **Armstage**, **-stol**, **-styrke**, **armstærk**.
 en **Arne**. et **Arnested**.
arrig. en **Arrigskab**.
 en **Ars**. en **Arsbalde**.
 en **Art** (jfr. Plante-, Dyre-, Sprog-, Mund-, Digtart). at **arte sig**, **artig**, en **Artighed**; et **Artsvalg**.
 en **Artikel**, Flt. **Artikler**.
 en **Arv**. at gaa i **Arv**, til **Arv** og **Eje**; at **arve**, en **Arving**; en **Arvtager**; en **Arvefjende**, et **A-fæste**, en **A-følge**, **-konge**, **-lader**, **-lod**, **a-løs**, en **Arveprins**, **-synd**.
 en **Arve** (jfr. Vandarve, en Plante).
 et **Asen** = et **Æsel**. en **Aseninde**; en **Asenkjæft**.
 en **Ask** = et **Æsketræ**.
 en **Aske**. **askegraa**, en **Askekrukke**.
 en **Asp** = et **Æspetræ**.
 at (¹ Hjelpeord ved Navneformer, egl. Fho., ² Bindeo.). ¹ at være, ² at jeg var; efter at, for at, saa at.
 et **Atlask** (Silkestof). **Atlaskes Baand**, en **Atlaskes Kjole**.
atten (Talo.). den **attende**.
atter (Biord) = **igjen**.
 at **attraa**, **attraar**, **attraaede**, **attraet** (rigtigere **attraade**, **attraat**; af **ad** og **traa**). en **Attraa**.
av! (Udraabsord).
 at **ave**. en **Ave**, at holde i **Ave**.
avet (bagvendt). **avet om**.
 en **Avind**. (et) **Avindskjold**, **avindsyg**; en **Avindsmand**.
 en **Avis** (= Dagblad). et **A-bud**, en **Avislæser**, **-skriver**, **-trykker**.
 en **Avl** (jfr. Bi-, Faare-, Heste-, Kvæg-, Korn-, Frugt-, Humleavl). at **avle**,

en Avlekraft, en Avling; et Avlsbrug, en Avlsforvalter, -karl, -mand.
 en Avnbøg (et Træ).
 en Avne. avnet (Tillo.)
 et Ax (Rug-, Bygax). en Axekrans.

en Axe (jfr. Længde-, Tværaxe). en Axemodrejning.
 en Axel, Flt. Axler. ¹ = en Skulder (forældet): at axle; et Axelbaand, -led, -skjærf; ² = en Axe (jfr. Hjul-axel): et Axelblad, -torv.

B.

en Baad (jfr. Sejl-, Ro-, Damp-, Lods-, Kryds-, Kanonbaad). til Baads; at baade ¹; en Baadfører; en Baadebygger, en Baadehavn; en Baads-hage, en Baadsmand.
 en Baade. til liden Baade; at baade ².
 baade (forældet og digt. Stedo.) = begge.
 baade (Bindeo.). baade — og.
 et Baal. Baal og Brand.
 et Baand (jfr. Liv-, Hals-, Sko-, Strømpe-, Silke-, Tønde-, Ordens-, Broderbaand). at baande; et Baandjærn, en Baandpil, en Baandvæv, en Baandøxe.
 en Baar = alm. en Baare ¹ (Ligbaare).
 en Baare ² = en Baarager. (et) Baargræs, (et) Baarhø.
 en Baas. at baase.
 et Bad (jfr. Sø-, Strøm-, Styrte-, Svede-, Damp-, Luft-, Fod-, Blodbad). en Badstue; at bade, en Badning; et Badehus, et Badested.
 en Bag (jfr. tilbage). bag (Fho. og Bio.), bag af, bag efter, bag fra, bag i, bag om, bag op, bag over, bag paa, bag til, bag ud, bag ved.
 bage st (Tillo. og Bio.), den bageste.
 et Bagben. at bagbinde. (et) Bagbord. en Bagdel. en Bagdør.
 en Bagfjerding. en Bagfjæl. en Bagflik, at bagflikke. en Baggaard. en Baggrund. i Baghaanden. et Baghaar. et Baghjul. et Baghold. et Baghoved. et Baghus. en Bagkappe. en Bagklædning. en Bagkrop. at gaa i Baglaas. en Bagladning. et Baglem. baglængs (Bio.). en Bagmand. et Bagreb. en Bagsal. -side. et Bagslag. -smæk.
 en Bagsmække. en Bagsok. en Bagstavn. en Bagstue. et Bagstykke. et Bagsæde. at bagtale, en Bagtale, en Bagtalelse, en Bagtaler, bagtalersk. en Bagtrappe. en Bagtrop. et Bagtæppe. et Bagvand. at bagvaske, en Bagvasker. bagvendt. en Bagvogn.
 at bage (-ede, -et og -te, -t). en Bager,

et Bageri, en Bagerovn, et Bagers, en Bagning; en Bagved, et Bagværk.
 (et) Baj (jfr. Svanebaj). en Bajs Trøje.
 en Bajonet, Flt. Bajonetter. en B-fægtning, -hals, -spids.
 en Bak (Søord). en Bakke ¹ (jfr. Brød-, Flaskebakke). at bakke op.
 en Bakke ² = en Banke. bakket.
 en Bakkelse (jfr. at bage).
 et Bal, Flt. Baller. en Baldame, -sal.
 en Balde (jfr. Ars-, Fodbalde). baldet.
 en Balg (digt. Ord) = Sværdskede.
 en Balje (en Vaskebalje; mindre rigtig «Ballie») el. en Balle ¹.
 en Ballast. at ballaste.
 en Balle ² (en Vareballe). en Balle Papir.
 en Ballèt, Flt. Balletter. en Balletdanser, -mester.
 balstýrig. en Balstyrighed.
 en Bamse = en Björn.
 et Band. et Bandbrev, at bandlyse, bandsat, at bandsætte.
 at bande (jfr. forbande). en Bande, en Banden.
 at bane. en Bane ¹ (jfr. Kogle-, Rende-, Ride-, Løbe-, Jærn-, Glide-, Reberbane), at bringe paa Bane.
 en Bane ² (= Død, digt. Ord). en Banemand, et Banesaar.
 bange. at være, blive, gjøre bange; en Banghed.
 en Bank (jfr. Rigsbank). at lægge, holde Bank; en Bankhæftelse.
 et Bank (især i Flt.). at banke, en Banken; (en) Bankebyg, (et) Bankekjød.
 en Banke (jfr. Grus-, Sandbanke) = en Bakke (ogsaa i Havet).
 et Banner. en Bannerfører, -herre.
 bar. en Barfrost, barbuget, barhalset. -bar, se agtbar, brugbar o. s. v.
 et Bar, best. F. Barret (Blad paa Naaletræer). en Barlind, en Barskov.
 en Barbár. barbárisk, et Barbari.
 en Barbér. at barbére; et Barberbækken, en B-kniv, et B-skilt, -vand.
 en Barde ¹ = Hvalbarde. en B-hval.
 en Barde ² = Skjald, Digter.
 bare (Bio.) = kun, blot.
 at bare sig (= bjærge sig).

en **Bark**¹. at barke, barket; en Barklud, -mølle, -orm, -svamp.
 en **Bark**² = et Barkskib.
 en **Barm**. barmhjærtig.
 et **Barn**, Flt. Börn. fra Barns Ben, i Barns Nød; barnågtig, en Barndom, barnlig; barnløs; Barneaar (Flt.), et Barnebarn (Flt. Börnebörn), en Barnedaab, -fader, -fødsel, barnefødt, et B-kammer, en B-mad, -pige, -seng, et B-sind, en B-sjæl, en B-sko (Flt. Börnesko), en B-stemme, en B-streg (Flt. Börnestreger).
 en **Barón**. et Baróní, en Baronèsse.
 en **Barre** (¹ i Havet; ² Guldbarre).
 et **Barsel** (egl. Barnsøl). et B-gilde, en Barselkvinde, -seng, -stue.
barsk. en Barskhed.
 en **Bas**, Flt. Basser. en Basfiol, -stemme, -tone.
 et **Bask**. at baske.
 en **Basse** (Vildbasse; jfr. Brumbasse, Skarnbasse, Spradebasse).
 en **Bast**. at baste; en Bastmaatte.
 en **Basún**. at basúne (jfr. udbasune); en Basunblæser.
 at **batte** (besl. m. bedre, en Baade).
 et **Batteri**, Flt. Batterier.
 en **Bavián** (en Abe).
 en **Bavn**. en Bavnehøj, -vagt.
 en **Bavtasten** (oldnord. Ord).
 at **baxe**. en Baxning.
be- (tysk tonløs Forstavelse).
 beandet. at bearbøjde. at bebo, en Beboer, beboelig, en Beboelse.
 at bebrejde. at bebude. at bebygge. at bebyrde. at bedaare.
 bedaget. et Bedrag, at bedrage, bedragelig, en Bedrager, bedragersk.
 en Bedrift, at bedrive. at bedrøve, bedrøvelig. at bedække, en Bedækning. at bedømme. at bedøve. at befale (-ede og befol), en Befaling, en Befalingsmand. at befare, befaren. at befatte sig med. at befinde, et Befindende.
 befippet, en Befippelse. at beflicte sig paa. at befolke, en Befolkning. at befordre, en Befordring. at befri (-frier, -friede, -friet), en Befrier. at befrugte, en Befrugtning. at befrygte. at befænge. at befæste, en Befæstning. beföjet, en Beföjelse. at beføle. at begaa. at begave, en Begavelse. at begejstre, en Begejstring. at begive, at begive sig, en Begivenhed. et Begjær, at begjære, en Begjæring, begjærlig. at beglo. at begrave, en Begravelse.

et Begreb, at begribe, begribelig. at begrunde. at begræde. at begrænse, en Begrænsning. at begunstige. at begynde, en Begynder, en Begyndelse. et Behag, at behage, behagelig. at behandle, en Behandling. at beherske. behjælpelig. behjærtet. at have, være i Behold, i god Behold, vel beholden, at beholde, en Beholder, en Beholdning. et Behov, at have noget b., det gjøres b. behæftet. behændig. at behænge. at behøve. at bejæ. at bekjende, en Bekjendelse, bekjendt, at bekjendtgjøre, et Bekjendtskab. at beklage. beklemt. at beklippe. beklumret. at beklæde, en Beklædning. et Bekneb. at komme, vel komme! en Bekomst. at bekoste, en Bekostning, bekostelig. at bekrænse. at bekrige. at bekræfte, en Bekræftelse. bekvem, at bekvemme sig til, bekvemmelig, en Bekvemmelighed. at bekymre, bekymret, en Bekymring. at bekæmpe. beladt, at belaste. at belave sig. at belé. belejlig. at belejre. at belemre. beleven {(-nt, -ne). beliggende, en Beliggenhed. at belure. at belyse, en Belysning. at belægge, en Belægning. at belære, en Belæring. at belæsse. belæst. et Beløb, at beløbe sig til. at belønne, en Belønning. at bemale. at bemande. bemeldt. bemidlet. at bemyndige, en Bemyndigelse. at bemægtige sig. at bemærke, en Bemærkning, en Bemærkelse. at bemøde = at bemöje (jfr. Møde = Möje). at bemøge (af Møg). at benaade, en Benaadning. at benytte. at benægte. at benævne. at bepakke, en Bepakning. at beplante. at beraabe sig paa. (et) Beraad: at være i B., med fuldt B., at beraade sig, med vel beraad Hu. et Beram, at beramme. at berede, et Beredskab, en Beredelse, beredvillig. at beregne, en Beregning. at berejse, at være vidt berejst. at berette, en Beretning, en Berettelse. at berettige. at beride, en Berider, bereden (-nt, -ne). at berige. at berigtige. at bero, at stille i Bero. at berolige. at beruse. berygtet. at berömmе, berömt, berömmе-

lig, en Berømmelse, Berømthed. at berøre, en Berøring. at berøve. at besaa. at besé. at besege (en Pagt). at besejle (et Hav). at besidde, en Besidder, en Besiddelse. at besigte = besigtige (o: at syne). at besinde sig, komme til Besindelse, besindig. at besjæle. at beskadige. beskaffen (-nt, -ne). at beskatte, en Beskatning. en Besked. beskeden. beskidt. at beskikke. at beskinne. beskjenket. at beskjerme. at beskrive. at beskue. at beskyde. at beskylde, en Beskyldning. at beskytte, en Beskytter, en Beskyttelse. at beskæftige. at beskæmme. at beskære. at beslaa, et Beslag, at beslaglægge, en Beslagsmed. at beslutte, en Beslutning. beslægtet. at besmitte. at besmykke. at besnakke. at besnære. at bespare. at bespise, en Bespising. at bespotte, bespottelig, en Bespottelse. at besprænge. bespændt. at bestaa. en Bestalling. en Bestand, en Bestanddel, bestandig. bestedt. at bestemme, en Bestemmelse, bestemt, en Bestemthed. at bestige, bestigelig. et Bestik. at bestikke, bestikkelig, en Bestikkelse. at bestille, en Bestilling, en Bestillingsmand. at bestjæle. at bestorme. at bestride. at bestryge. at bestræbe sig for, en Bestræbelse. at bestrø. at bestyre, en Bestyrer, en Bestyrelse. at bestyrke. bestyrtet. at bestænke. at besudle. at besvangre. at besvare. at besvige. at besvime. at besvogre sig. et Besvær, at besvære sig, en Besværing, besværslig. at besværges, en Besværgelse. at besy. besynderlig. at besynges. en Besyv. at besætte, en Besætning, en Besættelse. et Besøg, at besøge. at besørge. at betage. at betakke sig. at betale, en Betaler, en Betaling. at beté sig. at betegne. betids (Bio.). betimelig. at betinge, betinget, en Betingelse. at betjene, en Betjening, en Betjent. at betone, en Betoning. at betragte, en Betragtning. at betro. at betrygge. et Betryk. at betræde. et Betræk, at betrække. betrængt. betuttet. at betvinge.

at betvivle. at betyde (betydede og betød), betydelig, en Betydenhed, en Betydning, betydningsfuld. at betynges. betændt, en Betændelse. at betænke, betænkkelig, betænksom, en Betænkning. at beundre, en Beundring. bevaagen. vel bevandret. at bevare. bevendt. at bevidne. bevidst, en Bevidsthed, bevidstløs. at bevilge, en Bevilling. bevinget. at bevirke. et Bevis, at bevise, en Bevisførelse. at bevogte, en Bevogtning. at bevoxes, en Bevoxning. at bevæbnes. at bevæges, bevægelig, en Bevægelse, en Bevæggrund. at beværte, en Beværtning. beængstet. bæret. et **Bed** (Blomsterbed, Urtebed). en **Bede**¹. et Bedekjød, en Bedekølle. en **Bede**² (jfr. Rødbede, Hvidbede). at **bede**¹ (jfr. af-, fra-, ned-, tilbede), bad, bedet og bedt. en Bededag, et B-hus, en B-klokke, -mand, -stol, en Bedesøster. at **bede**² (Grundbet. at lade bide). at bede i en Kro; et Bedested; at bede en Hind, at bede en Væder, at bede Skind. en **Beding** el. **Bedding**. **bedre** (höjere Grad til god). at bedre, at bedres, en Bedring. **bedst** (höjeste Grad til god). at have noget til bedste, give til b., have en til b., se paa sit eget b.; en Bedstefader, -moder, B-forældre. (et) **Beg**. at bege; en Begfakkel, begfingret, en Beghætte, -krans, et Begplaster, begsort. **begge** (Stedord). begge to, begge Dele. at **bejle** (af bede¹). en Bejlen, en Bejler. et **Ben**¹ (jfr. For-, Bagben): ud til Bens, at tage til Bens; at bene af, -benet (se hjul-, firbenet); Benklæder (Flt.), en Benskade, en Benskinne. — ² (jfr. Laar-, Næseben): benet; et Benbrud, en Benbygning, en Benedder, en Benhinde, benløs, en Benmølle, en Benpibe, en Benrad, en Benved (Trænavn). en **Berberis** (Trænavn), Flt. Berberisser. **besk** (af at bide). en Beskhed. at **betle**. en Betler, et Betleri. **bi** (nedertysk Fho.). at staa, lægge bi. at **bibringe**. et Bidrag, at bidrage. et Bifag. et Bifald, at bifalde. en Bihensigt. et Bilag, at bilægges (en Strid). en Bilægges (= en B-ovn). et Biland. et Binavn. et Biord. en Biret. en Bisag.

en Bisidder. et Bislag. en Bismag. en Bisol. en Bistand. at bisætte. en Biting. at bivaane. en Bivej. en Bivogn.

en **Bi**, Flt. Bier. en Biavl, -dronning, -kage, -kube, et Bistade, en Bisværm.

en **Bibel**, best. F. Bibelen, Flt. Bibles. bibelsk; bibelfast, en Bibel-læsning, et Bibelsprog.

at **bide**, bed, bidt. bidende, at bides; en Bidemund. en Bid (best. F. Bidden), en Billing (egl. Bidling). et Bid (best. F. Biddet). et Bidsel (Flt. Bidsler), at bidsle. bidsk, en Bidskhed.

at **bie**, bier, biede, biet = tøve, vente. bi lidt!

en **Bil** (jfr. Entrebil). at bile; et Bilbrev, bilfærdig.

en **Bild** eller **Bilde** = et Bildejærn. at bilde¹ (en Kværn, en Møllesten). at bilde² (jfr. af-, indbilde). bilde sig el. andre noget ind, bildende Kunst.

en **Bille**. (Løbebille, Snudebille o.s.v.).

et **Billed** eller **Billede**. billedlig; en Billedbog, en B-hugger, b-rig, en B-skrift, -skærer, et B-sprog, en Billedstøtte.

en **Billét**, Flt. Billetter, en B-sjover.

billig. en Billighed, at billige.

en **Billing** (se en Bid).

en **Bimpel**, Flt. Bimpler.

at **binde**, bandt, bunden, bundet, bundne. et Bindebrev, bindegal, en B-hund, et B-middel, et B-ord, en B-streg; en Bindskrue, en Bindøxe. en Binding, et Bindingsværk. et Bind, bindløs, bindstærk. et Bindsel = Bind. en Bindsel (haardt Liv).

en **Bing** (en Melbing).

en **Birk** = et Birke-træ. en Birkebark, (et) Birkebrænde, et Birkeris.

et **Birk**. en Birkedommer, en Birkeret.

en **Biskop**, Flt. Biskopper. biskøpelig (jfr. en Bisp).

en **Bismer**. en Bismerkrog, et B-lod.

en **Bisp** (= Biskop). bispelig, en Bispinde; en Bispegaard, -stav, -stol.

at **bisse**. en Bissekræmmer, en Bissekram, (et) Bisselæder.

bister, Flt. bistre. en Bisterhed.

bitte. lille bitte, en bitte Smule, ikke det bitteste (el. bitterste).

bitter, Flt. bitre. en Bitterhed, bitterlig; et Bittersalt, bittersød.

at **bjæffe**. et Bjæf.

en **Bjælde**. en Bjældeklang, -ko.

en **Bjælke**. bjælkebygget, et B-baand, -hoved, -hus, -loft, -værk.

et **Bjærg**. bjærgig; en Bjærgart, en B-bo, -egn, B-folk, b-fuld, en B-højde, -kjæde, -mand, b-rig, en B-skov, et B-strøg, en B-ström, b-tagen, en B-trold, et Bjærgværk.

at **bjærg**. at bjærg sig, Solen bjærges; en Bjærger, en Bjærgning; Bjærgfolk, en Bjærgelön.

en **Björn**. en Björnejagt, et B-skind, en B-skinke, -tjeneste, -trækker, -unge.

blaa, blaat, den blaa, de blaa. blaaagtig, blaaladen, blaalig, at blaane, en Blaane (Sky, Taage); et Blaahær, blaafarvet, blaagraa, blaagrön, en Blaaklokke, (et) Blaaler, et Blaalys, blaaskimlet, blaasort, blaaspættet, (en) Blaasten, blaastribet, en Blaaströmpe, blaasur, (en) Blaasyre, blaatærnet, blaaöjet.

Blaar (Flt.), best. F. Blaarene. (et) Blaarlærred.

et **Blad** (paa Træ, i Bog; jfr. Fod-, Bov-, Skulder-, Bord-, Sav-, Knivs-, Dag-, Ugeblad). bladagtig, at blade (jfr. blæde), at blade (i en Bog), bladet; (et) Bladguld, en Bladkaal, -krave, -lus, bladløs, -rig, en Bladskede, -skriver, -sluger, -stilk, -svamp, et Bladöje.

blakket. blakdragen. blakhjælmet.

at **blande**. en Blanding, et Blandingsgods, en B-sæd = Blandkorn.

blandt (Fho.) = iblandt.

blank. at blanke, en Blankning; blank-brun, en Blanksværte.

en **Ble**, best. F. Bleen, Flt. Bleer.

bleg. en Blegghed, blegladen; bleg-næbbet, -rød, en Blegsot. at blege. en Blegning, et Blegerí; en Blegeplads, (et) B-tøj. en Bleg. en Blegdam. en Blegn. at blegne.

blid, blidt. blidelig, en Blidhed, at blides, at blidne; at blidgjöre; Blidemaaned.

en **Blide**. et Blidekast.

et **Blik**¹, Flt. Blik og Blikke (jfr. Ind-, Over-, Side-, Öjeblik). blikstille (jfr. Havblik).

(et) **Blik**² (jfr. Jærn-, Guld-, Laaseblik). en Blikplade. en Blikkenslager.

blind, blindt. i Blinde, en Blindhed, at blinde, en Blinding (i en Bygning); en Blinddör, blindfødt, en Blindtarm; en Blindebuk.

et **Blink**. at blinke, en Blinken; et Blinkfy, en Blinkhinde.

en **Blis**, best. F. Blissen. blisset; blisfuld.
 at **blive**, blev, bleven, blevet, blevne. et **Bliv**; et **Blivest** = blivende Sted.
 et **Blod**. i **Blod**, til **Blods**; blodig; en **Blodaare**, et **Blodbad**, en **B-bøg**, **b-farvet**, en **B-gang**, **-hund**, **-hævn**, **-igle**, et **B-kar**, en **B-kop**, et **B-korn**, **b-løs**, **B-penge**, en **B-plet**, **-prop**, **-pølse**, **b-rensende**, **-rig**, **-rød**, en **B-skam**, **-skyld**, **-spytning**, **b-stillende**, en **B-styrting**, **-suger**, et **B-tab**, en **B-tørst**, **b-tørstig**, et **B-vidne**; en **Blodsdraabe**, en **Blodshest**, en **Blodsudgydelse**.
 en **Blok**, Flt. **Blokke**. at **blokke** ud; et **Blokhus**, et **Blokskib**, en **Blokvogn**; en **Blokkedrejer**.
 en **Blomme**¹. **blommedugget** (Tillo.), et **Blommetræ**.
 en **Blomme**² (digt. = **Blomst**; jfr. **Ko-blomme**, **Æggeblomme**, **Svovlblomme**). **leve** som **Blommen** i et **Æg**, **blommet** (= **blomstret**); **Blomkaal**, **blomraadden**.
 en **Blomst**. at **blomstre**, **blomstrende**, **blomstret**, en **Blomstring**; et **Blomsterbed**, **-blad**, **-bæger**, en **B-duft**, et **B-dække**, en **B-knop**, **-krans**, **-krone**, et **B-leje**, **-løg**, **b-løs**, en **B-maler**, (et) **Blomsterstøv**.
 et **Bløster**. at **bløstre**.
blot, Flt. **blotte** = **bar**. at **blotte**, en **Blottelse**.
blot (Biord) = **kun**, **bare**.
 en **Blu** (jfr. **bly**, **ublu**). at **blues**, en **Bluelse**, **blufærdig**, en **Blusel**.
 en og et **Blund**. at **blunde**.
 at **blunke** (jfr. **blinke**).
 et **Blus**, best. F. **Blusset**, **Blussene**. at **blusse**; en **Blusild**.
bly. den **bly**, de **bly**; en **Blyhed**.
 (et) **Bly**, best. F. **Blyet**. en **Blyaske**, **blyfarvet**, (et) **Blyglas**, **-hvidt**, en **Blykugle**, (et) **Blysukker**, **-tag**, **blytung**, en **Blytækker**, (et) **Blyvand**.
 en **Blyant**. en **Blyantspen**.
 at **bløde** (af et **Blad**).
 (et) **Blæk**, best. F. **Blækket**. at **blække**; et **Blækhorn** = et **Blækhus**, en **Blækklat**, en **Blæksprutte**.
 at **blænde** en **Blændlygte**, et **B-værk**.
 en **Blære**. at **blære** sig, **blæret**; **blæredannet**, en **Blæreorm**, **-sten**, **-tang**.
 at **blæse**, **blæste**, **blæst**. en **Blæsebælg**, et **B-rør**; en **Blæst**, et **B-vejr**.
blød, **blødt**. **blødagtig**, en **Blødhed**; et **Bløddyr**, at **blødgjøre**, **b-hjærtet**, **-kogt**, **-mundet**, **-skindet**, **-søden** (**-nt**, **-ne**); at **lægge** i **Blød**, at

bløde¹ (= **blødgjøre**), en **Bløde** (et **Regnskyl**), at **blødne** (**blive blød**), en **Blødning**¹ (**Opblødning**).
 at **bløde**² (af **Blod**). en **Blødning**² (jfr. **Forblødning**).
 at **bo**, **bor**, **boede**, **boet** (**rigtigere bode**, **bot**).
 en **Bo**. at **sætte**, **fæste Bo**; en **Bolig**; **bofast**, et **Bomærke**, en **Bopæl**, **bosat**, **bosiddende**, at **bosætte** sig.
 et **Bo**, best. F. **Boet**, Flt. **Boer** (jfr. et **Dødsbo**, **Indbo**). et **Bohave**, et **Boskab**; en **Bóslod** (**-lodden**).
 en **-bo**, Flt. **-boer**, se **Øbo**, **Landbo**, **Bjærgbo**, **Gjenbo**, **Nabo**, **Sambo**, **Nordbo**, **Sydbo**, **Fynbo**, **Molbo**, **Tybo**, **Vendelbo** o. s. v.
 at **boble**. en **Boble**.
 en **Bod**¹, Flt. **Boder**. en **Bodsvend**.
 en **Bod**², Flt. **Bøder** (jfr. en **Bøde**). **Bod** og **Bedring**, at **gjøre Bod**, **raade Bod** paa; **bodfærdig**; en **Bodsøvelse**.
 en **Bog**¹, Flt. **Bøger**. at **føre** til **Bogs**; **boglig**; en **Bogbinder**, (et) **B-guld**, en **B-handel**, **-handler**, **-holder**, **-hylde**, **-lade**, **boglærd**, et **B-mærke**, en **B-orm**, **-samling**, et **B-skab**, **-sprog**, en **Bogtrykker**, et **Bogvæsen**.
 en **Bog**² (**Frugten af Bøg**), Flt. **Bog**. en **Bogfinke**, en **Boghvede**.
 et **Bogstav**. **bogstávelig**; en **Bogstavskrift**, en **Bogstavtrældom**.
 en **Boje** (¹ **Lænke**, ² **Sømærke**; jfr. **Anker-**, **Tøndeboje**).
 et **Ból**. en **Bolsmand**, et **Bolssted**.
bold (digterisk **Tillægsord**).
 en **Bold** = **Spillebold**. en **Boldgade**, et **B-hus**, en **B-kjæp**, et **Boldspil**, **-træ**.
 at **bole**. en **Boler**, en **Bolerske**.
 en **Bolig**, se at **bo**.
 en **Bolle**¹ (en **Skaal**).
 en **Bolle**² (jfr. **Mel-**, **Kjød-**, **Fiske-**, **Faste-lavnsbolle**). en **Bolledøj**, en **Bolle-mælk**.
 (**ollen**, se **bullen**).
 et **Bolster**, Flt. **Bolstre**. at **bolstre**.
 en **Bolt** (jfr. **Jærnbolt**, **Kobberbolt**, **Strygebolt**). i **Bolt** og **Jærn**; at **bolte**.
 at **bolte** sig (jfr. en **Bold**).
 en **Bom**, Flt. **Bomme**. at **bomme**; en **Bommand**, **Bompenge**, et **Bomsejl**.
 en **Bombe** (= **Hulkugle**, **Sprængkugle**). **bombefast**, **-fri**.
bomstille. **bomstærk**.
 (en) **Bomuld**. et **Bomuldsgarn**.
 en **Bomme** (en **Mad-**, **Runebomme**).
 en **Bommer** og **Bommert**. at **bomre**.
 en **Bonde**, Flt. **Bønder**. **bondeagtig**, **bondsk**. — Af **Sammensætningerne**

danne nogle Flertal med Bønder-, saa som: et Bondebarn, -bryllup, en B-by, -drenge, et B-gilde, -hus, en B-karl, -kone, -mark, -pige, et B-læs, en B-vogn (jfr. Bønder-); — andre S sammensætninger med Flt. Bonde-: en Bondedragt, -foged, b-født, en B-hær, -krig, -kro, -mand, -plager, -rose, -sag, -skole, -skrædder, et B-sprog, b-stolt, en B-ven, b-venlig; — uden Flt.: et Bondeliv, en Bondestand.

at **bone**. bonet, en Boning.

et **Bór**¹ (jfr. Vrid-, Vimmelbor). at bore, en Boring, et Borehul.

et **Bór**² = et Hul: se Gadbor, Næsebor.

et **Bord**¹, Flt. Borde. til Bords, fra Bords, for Borde, over Borde; et Bordblad, en B-bön, -dug, -ende, -kniv, -skik, -skuffe, et Bordtæppe.

et **Bord**² (= et Bræt), Flt. Bord (samme Ord som foregaaende og følgende).

(et) **Bord**³ (Skibsbord = Skibsside, jfr. Styrbord, Bagbord). om Bord, over Bord, fra Borde, inden Borde (jfr. indenbords, udenbords), at gaa om Borde med; at borde.

en **Borg**¹. en Borg foged, en Borgmester; en Borgegaard, et Borgeled, et Borgeleje, en Borgestue.

Borg² (= Laan). Borg og Gjæld, at tage paa Borg; at borge¹.

at borge² for. en Borgen, at gaa i Borgen for.

en **Borger** (jfr. en Borg). borgerlig, et Borgerskab; (et) Borgerblod, et B-brev, B-folk (Flt.), en Borgerfrihed, -kone, -krig, -mand, -pligt, -ret, -skole, -stand, -væbning.

en **Bört**, Flt. Borter.

bort (Biord). **borte** (Biord). at gaa bort, være borte, langt bort, langt borte. et Bortfald, at bortfalde. -fjærne. -forklare. -forpagte. -fæste. -føre, en B-førelse. en B-gang. at b-give. b-kalde. b-kommen. at b-leje. b-løben. en B-rejse, b-rejst. at b-rydde. et B-salg, at b-sælge. -skyde. -skære. -snappe. -sove. -spille. -tage. -vise.

en **Bov**. et Bovblad, bovlam, et Bovled, en Bovline, et Bovspryd (= Bugline, Bugspryd), bovstærk.

at **bovne** = at bugne.

en **Braa** = et Öjelaag, Öjenhaar (forældet).

(en **Braad**, se en Brod.)

en **Braad** = en Braadsø.

en **Braade**. en Braadehugst.

at **braade** (Hör) = at brage.

en **Brad**. et Bradspid; at brade (jfr. at bræde); en Bradebænk, -pande.

et **Braddyb**, en Braddød (afglt. Tillo. brad; jfr. brat²).

et **Brag**. at brage¹, en Bragen.

at brage² (Hör). en Brage, en Bragning.

brak¹. en Braknæse, braknæset.

brak². et Brakvand, en Brakvandsfisk.

brak (Biord). at ligge brak; at brakke, en Brakning; en Brakmark.

et **Bral**, best. f. Brallet. at gjöre Bral; at bralle op.

en **Bram**, best. f. Brammen. bramfri, at bramme.

en **Bramraa**, et Bramsejl, en Bramstang (Søord).

en **Brand**¹ (et antændt Stykke Træ).

en **Brand**² (= Ildebrand). en Brand; en Brandfoged, Brandfolk, brandfri, -gul, -lidt, en B-mur, -pil, et B-raab, en B-skade, -skat, at b-skatte, en B-spand, et B-sted, en B-stige, -tomt, -vagt, et Brandvæsen.

en **Brand**³ (i Saar; jfr. Koldbrand). en Brandbyld.

en **Brand**⁴ (i Kornet). et Brandax, brandplettet, en Brandtaage.

at **branke**. branke (Smör).

en **Brás** (Søudtryk). at brase¹ (Sejlet), at brase op.

at brase². at stege og brase.

en **Brasen** (en Fisk). Brasen den brede.

en **Brask**. med B. og Bram; at braske.

Brast (jfr. Brist og Brøst), kun i Talem. at staa Last og Brast med en.

brat¹, Flt. bratte. en brat Skrænt; en Brathed.

brat² (for brad): det tog en brat Ende.

brat (Bio.) = hastig.

brav, bravt (fr.). en Bravhed.

en **Bred**, Flt. Bredder (jfr. Strandbred). bredfuldt Maal.

bréd, bredt. at brede, bredte, bréd; en Bredning; en Bredside, bredskuldret, -skygget, -sporet, -stribet, en Bredøxe.

en **Brédde** (jfr. Vidde, Højde, Dybde o. s. v., Fingers-, Fods-, Haands-, Haars-, Straasbred). en Breddegrad.

en **Bregne**. et Bregnekrat.

en **Brems** (jfr. Hestebrems), ogsaa en Bremse¹. et Bremsestik.

en **Bremse**² (en Klemme). at bremse et Hjul, en Vogn; en Bremsevogn.

et **Brev**. Brevskaber (Flt.); en Brevbog, -drager, -due, -kasse, -post, -stil, -taske, en Brevvexling.

en **Brig** (Skib), Flt. Brigger.

en **Brik** (Dambrik, Skakbrik), Flt. Brikker.
 en **Brikke** (en Træbakke).
 en **Brille**. et Par Brillen; et Brillglas,
 en Brillslange.
 en **Bringe**. et Bringe baand, en B-rem,
 et B-tøj; en Bringkobbelt.
 at **bringe** (jfr. an-, frem-, til-, ind-,
 ud-, over-, medbringe), bragte, bragt.
 en **Brink** = en Skrænt.
 (en) **Brint** (Luftart).
 en **Brisling** (en Art Sild).
 en **Brissel** (jfr. Kalvebrissel), Flt. Brisler.
 en **Brist** (jfr. en Brøst). at briste¹ (el.
 brøste), det brister os paa Folk,
 Beviset bristede, Kræfterne bristede.
 at briste², brast, brusten, brustet,
 brustne (ogsaa bristede, bristet). en
 Bristning; bristefærdig.
 en **Brix** (en Træbrix, en Narrebrix).
 en **Bro** (jfr. Skibs-, Flyde-, Vinde-,
 Sving-, Klap-, Sten-, Nørre-, Ve-
 sterbro), Flt. Broer. en Brobygning,
 et Brohoved, -kar, Bropenge, en
 Bropille, -vippe, -vægter; — at bro-
 lægge, en Brolægger, -lægning, en
 Brosten.
 en **Brod**, Flt. Brodde. broddet, at
 brodde, en Brodde (Isbrodde); brod-
 fri, et Brodsöm.
brodden, -nt, -ne (egl. Tillæggsf. af at
 bryde). brodne Kar, Pander, raad-
 dent er snart broddent.
 en **Broder** (jfr. Hel-, Halv-, Dus-,
 Fost-, Med-, Kloster-, Ordensbroder),
 Flt. Brødre (jfr. Brødre-). broderlig,
 et Broderskab; B-börn, en B-datter,
 et B-folk, en B-haand, -kone, b-
 løs, et B-mord, en B-part, et B-
 sind, en Brodersön.
 en **Brog** (jfr. Dannebrog, Rorbrog).
broget. at gjöre én det b., det gik
 broget til, et broget Selskab.
 en **Brok**, best. F. Brokken (= Græv-
 ling). en Brokhund.
 et **Brok**, best. F. Brokket. et Brok-
 baand, en Brokskade.
 en **Brokfugl**.
 en **Brokke** (jfr. Murbrokker). at brokke
 Brød, brokkevis (Biord).
 et **Brombær**. en Brombærranke.
 at brovte. en Brovten, et Brovteri.
 et **Brud**, best. F. Bruddet, Bruddene
 (jfr. Ind-, Ud-, Op-, Gjennem-,
 Hoved-, Skib-, Ben-, Kalk-, Sten-,
 Freds-, Ægteskabsbrud). en Brud-
 ager, et Brudstykke.
 en **Brud**¹, Flt. Brudde (= en Ilder,
 Væsel).
 en **Brúd**², Flt. Brude. en Brudebænk,
 -dragt, Brudefolk, en B-færd, et

Brudfølge, en B-fører, -gave, et B-
 hus, en B-krans, et B-lys, -par, en
 Brudepige, -seng, -skammel, -skare,
 -skat, -vielse.
 en **Brudgom**, best. F. Brudgommen.
 en **Brug** (Brugen; dog ogsaa: til sit
 Brug). at være, komme, tage i Brug,
 at gaa af Brug, at have til Brug;
 brugbar; en Brugsret.
 et **Brug** (jfr. et Ager-, Jord-, Land-,
 Savbrug). en Brugsejer.
 at bruge, brugte, brugt. en Bruger
 (jfr. en Jord-, Avlsbruger), brugelig.
brukken, Flt. brukne, se at brække.
 at brumme. et Brum; en Brumbasse.
 at brumle.
brun. brunagtig, brunladen, brunlig,
 at brune; brungul, (et) Brunkul,
 (en) Brunspaan, (en) Brunsten.
 en **Brunst** (tysk). en Brunstid.
 at bruse. et Brus, en Brusen, en Brus-
 ning; en Brushane, et Brushoved.
 en **Brusk**. brusagtig, brusket; en
 Bruskskib, en Bruskskive.
 at bryde (jfr. af-, for-, ned-, udbryde),
 brød, brudt (som Tillo. bruden,
 i brudne Tal, jfr. vækkbruden,
 skibbruden; se ogsaa brodden).
 at bryde sig om; en Bryden, et
 Bryderi, en Brydning, brydsom,
 at brydes, en Bryder; en Bryde-
 kamp.
 at brygge. en Bryg = en Brygning,
 et Bryghus, en Brygger, et Bryg-
 gers, et Bryggeri, en Bryggerkarl,
 en B-kjedel, et B-lav, en B-vogn.
 en **Brygge** (jfr. en Bro). et Bryggeleje.
 et **Bryllup**, Flt. Bryllupper. en Bryl-
 lupsdag, et Bryllupsgilde.
 et **Bryn** (jfr. Öjenbryn, Hav-, Aabryn).
 en **Brynde** (jfr. at brænde).
 at bryne (en Le). en Brynsten.
 en **Brynje**. Brynjehoser (el. Brynhoser),
 brynjeklædt, en Brynjekrave.
 et **Bryst**, Flt. Bryster. at bryste sig;
 et Brystben, en B-betændelse, et
 B-billede, en B-dug, -finne, bryst-
 gængs (Bio.), et B-harnisk, en B-
 hule, -højde, -krampe, -naal, et
 B-skjold, -stykke, en B-syge, -vorte,
 et Brystværn.
 en **Bræ**, Flt. Bræer = en Isbræ.
 at bræde et Skib (jfr. Brad, brade).
Bræder el. Brædder (se Bræt). en
 Brædegavl, et B-gulv, -skur, en
 Brædevæg.
 at bræge. en Brægen.
 en og et **Bræk** (jfr. Afbræk, Stenbræk).
 Brøst og Bræk.
 at brække, brækkede, brækket (ogsaa

- brak, brukken, Flt. brukne). at brække sig; en Brækning; en Brækhammer, et Brækjærn, en Bræksø: — et Brækmiddel, et Brækvand.
- en **Bræmme**. at bræmme, bræmmet. at brænde, brændte, brændt. brændbar, et Brænderí, en Brænding; et Brændeglas, et Brændemærke, en og et Brændevin; et Brændoffer, en Brændovn, et Brændpunkt.
- (et) **Brænde**. en Brændehugger, -kurv, -skærer, -stabel, -øxe.
- et **Brændsel**.
- et **Bræt**, Flt. Brætter (og Bræder, Brædder). et Brætspil.
- et **Brød** (jfr. Hvede-, Rug-, Grov-, Skibs-, Leve-, Livsbrød). en Brødbakke, en B-frugt, at b-føde, en B-kniv, -kone, -krumme, -kurv, b-løs, et B-nid, en Brødskorpe.
- en **Brøde** (af at bryde). brødefri, -fuld. **Brødre** (Flt. af en Brøder). en Brødremenighed, et Brødreskifte.
- en **Brøk**. en Brøkdæl, en Brøkgregning. et Bröl. at bröle, en Brölen.
- en **Brønd**. en Brøndgraver, -karm, -karse, (et) B-vand, en Brøndvippe.
- en **Brøst** (ogsaa en Brist). Brøst og Bræk; at brøste (ogsaa at briste); brøstfældig, brøsthouden.
- et **Bud** (jfr. Sendebud, Postbud). de ti Bud, at sende Bud, gjøre Bud paa; et Budskab; en Budstikke.
- en **Buddike**.
- en **Budding**. en Buddingform.
- en **Bue** (jfr. Himmelbuen, Regnbue, Rund-, Spidsbue, Staal-, Laas-, Flits-, Fiolinbue). at bue sig, buet (buede Vinduer); en Buegang, en Buehvælving, et Bueskud, en Bueskytte, en Buestræng, et Buestrøg.
- en **Bug** buget (jfr. bar-, bred-, flad-buget); en Bugfinne, en Buggjord, en Bugtaler, et Bugvrid.
- en **Bugle** (jfr. en Bukkel). buglet (en buglet Pande), ogsaa buklet (et buklet Skjold).
- en **Bugline** = en Bovline. et Bugspryd = et Bovspryd.
- at bugne (ogsaa at bovne).
- en **Bugt** (jfr. Havbugt). at slaa Bugter, at faa Bugt med; at bugte sig, bugtet, en Bugtning.
- en **Buk**¹ (jfr. en Gedebuk, en Raabuk), Flt. Bukke. bukkebenet, B-blad, en B-fod, et B-horn, -skind, -spring.
- en **Buk**² (jfr. en Vognbuk, en Ildbuk), Flt. Bukke.
- en **Buk**³ (jfr. en Rambuk), Flt. Bukke. at bukke¹ (Pæle).
- et **Buk**, Flt. Buk. at springe Buk, staa Buk; at bukke², at bukke sig, en Bukken og Skraben.
- en **Bukkel**, Flt. Bukler. buklet (jfr. Bugle, buglet).
- en **Bul**, Flt. Bulle. en Buløxe, et Bulværk.
- en **Bulbider**. en Buldogge.
- et **Bulder**. en Bulderbasse, at buldre.
- en **Bulk**. at bulke sammen, bulket.
- bullen**, -nt, -ne (egl. hulgen, bolgen; jfr. en Bølge, en Byld). at bulne; en Bullenskab.
- en **Bulme** = en Bulmeurt.
- et **Bump**. at bumpe. bums (Bio.).
- en **Bund** (jfr. Hav-, Sand-, Mose-, Tønde-, Sangbund). i Bund og Grund, til Bunds; at bunde; et Bundfald, bundfast, bundfattig, en Bundflade, bundfrossen, at bundfælde, et Bundgarn, bundløs, et Bundstykke.
- et **Bundt**. at bundte, bundtevis (Biord).
- en **Bunke**. at bunke sammen.
- en **Buntmager**.
- et **Búr** (jfr. Fade-, Fugle-, Fangebur). at burde, se bör.
- en **Burre**. at hænge ved som en B.
- bús** (Bio.): at gaa, løbe bus paa. at buse paa, at buse ud med.
- en **Busk**. buskagtig, at buske sig, buskes, busket; buskhaaret, en Buskvæxt.
- en **Bussemand**. en Bussetrold.
- but**, Flt. butte. = ¹ stump, ² mut.
- en **Butik**, Flt. Butikker (= Krambod). en Butiksvend.
- buttet** = trind.
- en **Buxom** (-hommen). en Buxomhæk.
- Buxer** (Flt.). et Par Buxer; et Buxeben, en B-brog, -knap, -lomme, buxeløs.
- en **By**, best. F. Byen, Flt. Byer. af By, til Bys, i Byen; et Bybud, en Byende, -foged, -gang, -mand, (et) Bynyt, en Byskat, -skriver, -snak, et Byting, en Bytyr; et Bysbarn, Bysfolk (Flt.).
- at **byde** (jfr. ind-, til-, for-, frem-, op-, overbyde), bød, buden, budet og budt, budne. et Bydende; en Bydeform, -maade.
- (en og et) **Byg** (Byggen og Bygget). et Bygax, et Byggryn, (en) Byghalm, et Bygkorn, en Bygmark.
- en **Býg**. at byge, en Býgning; et Bygekar, en Bygelud.
- en **Bygd**. et Bygdefolk, -maal.
- en **Byge**. et Bygevejr.
- at **bygge**. en Byggelov, -lyst, -plads; en Bygherre, en Bygmester, et Byg-

værk; en Bygning, en Bygningskunst, -maade, et Bygningsværk.
 en **Byld** (jfr. bullen; Brand-, Pestbyld).
 en **Bylt** at bylte sammen.
 en **Bynke** (en Plante). en Bynkekost, et Bynkeris.
 en **Byrd**. byrdig; en Byrdsadel.
 en **Byrde** (jfr. at bære). byrdefuld.
 at **bytte**. et Bytte¹ = en Bytning, (et) Byttegods, en B-handel, et B-middel; en Bytting = en Skifting.
 et **Bytte**² (jfr. Krigsbytte). at gjöre Bytte, blive et Bytte for.
 et **Bæger** (jfr. Sølv-, Ægge-, Blomsterbæger), Flt. Bægre. et Bægerblad, en Bægerklang.
 en **Bægt** (af at bage).
 en **Bæk**, Flt. Bække. et Bækkedrag.
 et **Bækken**. et Bækkenben, en B-slager.
 en **Bælg** (jfr. Blæsebælg, Rævebælg, Ærtebælg). at bælg e, at bælg e sig; en Bælgetræder; en Bælgfrugt, bælgmørk, en Bælgvante.
 et **Bælt**. Bælt og Sund.
 et **Bælte**. et Bæltedyr, et Bæltsted.
 et **Bændel**, Flt. Bændler (jfr. et Baand).
 en Bændelorm, (en) Bændeltang.
 en **Bænk**. at sætte til Bænks; at bænke; en Bænkebider, en Bænkehalm, -vælling.
 et **Bær**, best. F. Bærret, Bærrene. en Bærfrugt, -kogle.
 at **bære**, bar, baaren, baaret, baarne.
 en Bærer; en Bærebør, en Bærekraft, en Bærestol.
 (en) **Bærme**, — et **Bæst** (lat.).
 at **bæve**. en Bæven, en Bævelse.
 at **bævre**. en Bævren; en Bæverasp, et Bævergræs, en Bævernaal.
 en **Bæver**. en Bævergæl, et Bæverhaar, et Bæverskind.
 en **Bøddel**, Flt. Bødler. bøddelagtig, en Bøddelknægt, en Bøddeløxe.

en **Bøde** (jfr. en Bod). at bøde¹.
 at **bøde**² for sig (med Skjoldet).
 en **Bødker**. en Bødkersvend.
 en **Bøffel**, Flt. Bøfler. et Bøffelhorn.
 en **Bøg**, (en) Bøgeaske, (et) Bøgebrænde, en Bøgeholm, -skov, et Bøgetræ.
 at **bøge** (= at smaabrøle, om Kvæg).
 at **bøje**. böjelig, en Bøjning, en Bøjningsendelse, -form, -maade, et Bøjningsmærke.
 en **Bøjle** (jfr. Rembøjle, Stigbøjle).
 en **Bølge**. at bølge, at bølge sig; et Bølgebjærg, -brud, bølgeformet, en Bølgegang, -linje, et Bølgeslag.
 en **Bølle** = Bøllebær.
 en **Bön**, Flt. Bönner. bönlilig; at bönfalde, at bönhøre, et Bönskrift; en Bönnebog.
Bønder (Flt. af en Bonde). Bønderfolk (Flt.), et Bøndergods, Bønderklæder (Flt.), (et) Bøndersmør.
 en **Bönne** (jfr. Heste-, Svine-, Snitte-, Pral-, Kaffebönnen). en Bönnestage, -stængel.
 jeg **bör**, burde, har burdet, at burde.
 en **Bör**¹ (jfr. Bære-, Hjul-, Trillebör).
 en **Bör**² (jfr. Medbör). at ligge börfast.
Börn (Flt. af et Barn). et Börnebal, en Börneflok, et Börnehus, Börnekopper (Flt.), en Börneleg, -lærdom, Börnesko (Flt.), en Börneven.
 en **Børs**. en Børsdag, -kurs, -mand, -tid.
 en **Børste**. børstet, at børste, et Børst; en Børstenbinder.
 en **Børt** = en Børtsmakke.
 en **Bøsning**.
 en **Bøsse** (jfr. Peber-, Sukker-, Spare-, Fattig-, Jagt-, Vindbøsse). (et) Bøsseskudt, -løb, en Bøssesmager, en Bøssesepibe, et Bøsseskud.
 en **Bøste** = Flæskebøste.
 en **Bøtte**. et Bøttelaag.

D.

da (Bio. og Bindeo.). nu og da; en Datid, daværende.
 en **Daa**, Flt. Daaer = et Daadyr. en Daahjort, en Daakalv, (et) Daavildt.
 en **Daab**. en Daabsdag, -pagt, et Daabsvidne.
 en **Daad** (uden Flt.). daadfuld, -løs, -rig; en Daadskraft. -tid.
 at **daane**. en Daanen, en Daanelse.
 en **Daare**. at daare, daarlig¹ (= taabelig), en Daarlighed (= Taabelighed),

en Daarskab; en Daarekiste (d-gal, en D-snak).
 daarlig² (= slet, ringe; egl. daalig). en Daarlighed (= Slethed, Sygdom).
 en **Daase** (jfr. Gulddaase, Spilledaase).
 en **Daddel**, Flt. Dadler. en D-palme.
 en **Dadel**. dadelfri, dadelværdig; at dadle, en Dadler, en Dadlesyge.
 en **Dag**. i Dag, i Dag otte Dage, i Dag et Aar, den Dag i Dag, Dag for Dag, Dag fra Dag, Dag ud og Dag ind,

hid til Dags, nu til Dags, op ad Dage, at komme, tage af Dage; at dages, daglig, dagligdags, en Dagligstue, en Dagning; et Dagblad, en Dagbog, en Dagdriver, et Daggry, en Dagleje, -lejer, -lön, en Dagnilding, et Dagskjær, dagsky, en Dagvælger, et Dagværk; i Dage tal; et Dagslys, en Dagsrejse, en Dagstid (forsk. fra en Dags Tid).

en **Daggert**.

en **Dal**. at dale, en Dalen; en Dalbo, et Dalføre, et Dalstrøg.

en **Daler** = en Rigsdaler.

en **Dam**¹, Flt. Damme (jfr. en Fiske-dam; Betydn. = Dæmning forældet, jfr. dog en Blegdam). en Damfisk, et Damløb, en Damsluse.

en **Dam**². at spille Dam; en Dambrik, et Dambræt.

et **Damask**. Damaskes Gardiner.

en **Dame**. Hjærter Dame; en Damepynt.

en **Damp**. at dampe, en Dampen, en Damper = en Dampbaad, et Dampskib; et Dampbad, en D-fart, en D-kraft, et D-køkken, en Dampmaskine, -mølle, -vogn.

(et) **Danefæ** (ogsaa Dannefæ; jordfundet Gods, egl. død Mands Eje).

Daner=de danske. dansk, Dansken, en Dansker, en Danskhed; Danmark; Danebrog (en Danebrogsfane, et D.s-kors, en D.s-mand), et Danehof, en Danekonge, Danevirke (ogsaa Dannebrog, Dannevirke).

at **danne** (af -dan i Smstn. hvordan, ligedan, saadav). dannet, dannelig, en Dannelselse, et Dannelsesmiddel.

dannis (digt. Ord). en Dannished; en Dannekvinde, en Dannemand.

en **Dans**. at danse, en Danser, en Danserinde; en Dansebod, -lyst, -sal, en Dansesko, et Dansetrin.

at **daske**. et Dask.

en **Datter**, Flt. Døtre. datterlig; en Datterdatter, en Dattersön.

en **Davre**. et Davrebord, en Davretid.

de, dem, deres (Stedo. jfr. den), i Tiltale: De, Dem, Deres.

et **Deger** (et Antal af ti Skind).

en **Degn**. en Degnebolig, et D-kald.

en **Dej** (jfr. Kagedej, Surdej, Bolledej). dejet, at dejne; en Dejrand, et Dejtrug (el. Dejntrug).

dejlig. en Dejlighed. — at dejse.

en **Del** (jfr. Halv-, Fjerde-, Neder-, Bagdel). en Del Folk, en hel Del, for en Del, for største Delen, at blive til Del, til Dels; dels (Bio.), dels—

dels; delågtig, at delågtiggjøre; at deltage, en Deltager, en Deltagelse, delvis (Bio. og Tillo.).

at **dele**, delte, delt. delbar, delelig, en Deler, en Deling, en Delingsfører, en Delingsmaade.

en **Delfin** (= et Marsvin).

den, det, Flt. de (Stedord og Kjendeord foran Tillægsord).

denne, dette, Flt. disse (Stedord).

der (ubest. og henvisende Stedord, i sidste Fald = som): der var en Mand, der hed Jens.

der = da (forældet): der Tiden var fuldkommen.

dér (paapegende Bio., modsat her, hvor). se dér! der er det. I ligefrem, stedlig Bemærk. skrives bedst adskilt: der fra, hen, henne, ind, inde, inden for, ned, nede, op, oppe, over, ovre, til, ud, ude, uden for, under; — i uegentlig Bemærk. indgaar dér i en Række sammensatte Biord: deraf, -efter, -for, -fra, -hos, -i, -iblandt, -igjennem, -imellem, -imod, -med, -næst, -om, -over, -paa, -til, -under, -ved. — dersteds (Bio.). derværende (Tillo.).

dersom (Bindeo.) = hvis, om.

des- (gl. Ejef. af den, det) i Sammensætn. desangående, desúden, desforúden, desuågtet, desåarsag. — deslige (Stedo.).

des (samme Ord som forrige), ogsaa desto (ved højere Grad af Tillo. og Bio.): jo — des el. jo — desto; des bedre, mere, værre o. s. v.

en **Despót**. et Despotí, despótisk.

en **Diamánt**. D.s Ørenringe; en D-sliber, et D-støv.

did (Bio.). hid og did, did hen, op.

at **die** (dier, diede, diet). en Die.

et **Dige** = en Dæmning (foræld. Bet. en Grøft, en Vandgrav; jfr. et Mølle-dige). at dige; en Diggreve; et Digebrud, en Dige-grav, -graver, -tørv.

en **Digel**, Flt. Digler. en Digelprøve.

et **Digt**. at digte, en Digten og Tragten, en Digter, digterisk, en Digtning; en Digtsamling; en Digtetekunst; et Digtværk.

en **Dild** (en Plante).

Dimmelugen = den stille Uge.

din, dit, Flt. dine (Stedo., jfr. du, dig).

at **dingle**. en Dinglen.

at **dirre**. en Dirren.

en **Dirrik** el. Dirk. at dirke; dirkefri.

en **Dís**¹, Flt. Diser (digt. Ord) = en Gudinde, en Asynje.
 en **Dís**² (= Taage, Søord). diset, disig, en disig Luft, Vejret er diset.
 en **Disk**. Dug og Disk; at diske op. disse, se denne.
 en **Diæt**. at holde D.; Diæter = Dagpenge.
djærv. djærvelig (Bio.), en Djærvhed; djærvmælet, -talende.
 en **Djævel**, Flt. Djævle. djævelsk, et Djævelskab; en Djævlebesværgelse, djævleblændt, en Djævleunge.
 en **Dobbel**. at doble, en Dobler.
dobbelt. en Dobbeltthed; en Dobbeltgænger, -spat, -stjerne.
 en **Dodder** (en Plante).
dog (Biord, jfr. enddog).
 en **Dogge** = en Bulldogge (Hund).
 en **Dok** el. **Dokke** = en Skibsdokke.
 en **Dolk**. en Dolkhale (Fisk); et Dolkestik.
 en **Dom** (jfr. Fordom), Flt. Domme. til Doms, i dyre Domme; en Dommer, et Dommerembede, -sæde; at domfælde, et Domhus, en Domstol; en Doms sag; en Dommedag, et Dommedagsslag.
-dom (i Smstn. Alderdom, Ejendom, Fattigdom, Guddom, Helligdom, Kristendom, Rigdom, Sygdom, Trældom, Ungdom, Visdom), Flt. -domme.
Dom- (latinsk) i Sammensætn. en Domherre, -kirke, -provst.
 en **Dompap**, Flt. Dompapper (en Fugl).
 en **Done**. en Donefangst.
 en **Donkraft**.
 en **Dont**. at passe sin Dont.
dorsk. at dorske, en Dorskhed.
 en **Dosmer**. en Dosmerpande.
doven, dovent, dovne. at dovne, en Dovenskab; et Dovendyr.
 en **Draabe** (jfr. Dug-, Blodsdraabe, Mavedraaber). draabevis (Bio.); draabeflydende.
 et **Drab** (jfr. at dræbe). en Drabsmand, en Drabssag.
 en **Drabant**. — drabelig.
 at **drage** (jfr. af-, for-, ind-, ned-, over-, til-, unddrage), drog, dragen, draget, dragne. en Dragedukke; et Drag (jfr. Afdrag, Vanddrag, Nakkedrag); en Dragkiste, en Dragknude; en Drager (Dragerpenge), -draget (se røddraget, sortdraget).
 en **Drage**. et Dragehoved, -skib.
 en **Dragón**. en Dragonhest.
 en **Dragt** (Brænde, Prygl, Klæder).
 en **Dram** = en Snaps.
 et **Drama** dramatisk.
 (en) **Drank** = Bærme.

en **Dranker**. en Drankergalskab.
 at **dratte**. dratfingret.
 (et) **Drav** = Bærme.
 at **dreje** (jfr. fordreje). en Drejer (en Drejersvend), en Drejning; en Drejebænk, et Drejelad, en Drejesyge.
 (et) **Drejl** el. **Drejel**. en Drejls Dug, Drejls Haandklæder.
 en **Dreng**. drengagtig; Drengenaar (Flt.), et D-barn, en D-skole, -streg. et **Drev** (jfr. et Hjuldrev).
 en **Drift** (af at drive, jfr. en Af-, Om-, Op-, Vexeldrift). driftig, en Driftighed; en Driftsmaade, -tid.
 at **drifte** (jfr. at drøfte). et Driftesold, -trug, -værk.
 en **Drik**; Flt. Drikke. drikfældig; et Drikoffer.
 at **drikke**, drak, drukken, drukket, drukne. en Drikke, drikelig; et Drikkegilde, -glas, -horn, -kar, -lag, D-penge, -varer (Flt.), en Drikkevise.
 en **Dril**, Flt. Drille. at drille¹ (at bore).
 at **drille**². et Drilleri; en Drillepind.
 at **driste**. at driste paa, d. sig til; dristig, en Dristighed.
 en **Drive** = en Snedrive.
 at **drive** (jfr. af-, for-, gjen-, ind-, op-, over-, uddrive), drev, dreven, drevet, drevne. Vandet driver af ham, drivvaad; en Driver, et Driveri, en Drivning; en Drivbænk, et D-hjul, et D-hus; (en) D-is, (et) D-tømmer, et Drivvaad, et Drivværk; en Drivefjeder.
 et **Drog**, best. F. Droget.
 en **Drone** (en Slags Bi).
 en **Dronning** (jfr. en Drot).
 en **Droske**. en Droskekusk, -hest.
 en **Drossel**, Flt. Drosler (en Fugl).
 en **Drost** (jfr. Rigsdrost, Landdrost).
 en **Drot**, Flt. Drotter = Konge (digt. Ord, jfr. dog en Jorddrot).
dru (egl. = dröj; jfr. sanddru, ædru).
 en **Drue** (Vindrue). en Druehøst, -klase, en Druemunke (en Plante), en D-saft, et D-skud, (et) Druesukker.
drukken, -nt, -ne. at være d.; en Drukkenskab; en Drukkenbolt.
 at **drukne**. en Drukning; et Druknehus.
 at **drunte** el. **drynte** (usædv. = nøle).
 at komme dryntende.
 en og et **Dryp** (jfr. Tagdryp), Flt. Dryp og Drypper. at dryppe, en Dryppelse; en Drypsten; et Dryppebad.
 at **drysse** (= at strø).
 at **dræ**. Rugen drær = Rugen er i Dræ, en Dræning; en Drætid.
 at **dræbe**, dræbte, dræbt (jfr. et Drab).

en **Dræg**, Flt. Drægge. at drægge.
 en **Drægt** (af drage, som Ægt af age, Bægt af bage). drægtig (om Dyr og om Skibe), en Drægtighed.
 at **drænke** (jfr. at drikke). en Drænkning.
 en og et **Dræt** (jfr. Fiske-, Aande-, Plov-, Mellemdræt, af at drage), best. F. Drætten. at drætte (= fore).
 at **dræve**. en Dræven.
 en **Drøbel** (jfr. Dryp, Draabe). et Drøbelfald.
 at **drøfte** (= at drifte). en Drøftelse.
drøj. en Drøjde, en Drøjhed, at drøje, en Drøjelse.
 en **Dröm**, Flt. Drömmе. i Drömmе; at drömmе, drömtе, drömt; en Drömmеr, et Drömmеrí; et Drömmеsyn.
 et **Drön** at dröne.
 at **drøse** (= nøle). et Drøserí; en Drøsepind.
Drøv: at tygge Drøv. et drøvtyggende Dyr = en Drøvtygger.
du (Stedo., jfr. dig, din). **dus**: at være, drikke dus med en; en Dusbroder; at dutte, at dutte en noget paa.
 en **Due**. en Durik; en Duehøg, (et) Due-møg, -slag, en Duesteg, -unge.
 at **due** (duer, duede, duet). duelig, en Duelighed.
 en **Duft**. at dufte; duftig.
 en **Dúg**, best. F. Dugen (jfr. Borddug, Flagdug, Voxdug). en Dugmager. (Dug i Bet. Klæde = tysk Tuch).
 en **Dug**, best. F. Duggen. at dugge, dugget; en Dugdraabe, et Dugfald.
 en **Dukat**. et Dukatguld.
 at **dukke**¹ (jfr. at dykke). at dukke sig. en Dukkert; en Dukand, duknakket.
 en **Dukke**¹ (jfr. en Voxdukke, en Leddedukke). et Dukkebarn, -hoved, -hus, en D-stue, et D-skab, Duketøj.
 en **Dukke**² (Silke). at dukke².
 en **Dulle**.
 at **dulme**. det dulmer.
dum, Flt. dumme (o: sløv, nu kun om Forstanden, forhen ogsaa om Synet og Mælet: döv og dum, Öjnene dummes). en Dumhed, dumdristig; et Dummerhoved, en Dumrian.
dump. en dump Lyd.
 at **dumpe**. et Dump.
 et **Dun**. at dune, dunet; dunhaaret, dunhaget, en Dunhammer (en Plante).
 at **dundre**. en Dundren.
 en **Dunk** (jfr. Vindunk, Øldunk).
 at **dunke**. et Dunk, en Dunken.
dunkel, Flt. dunkle. en Dunkelhed.

en **Dunst**. at dunste; en Dunstkreds.
 en **Dup**, Flt. Dupper. at duppe, duppet; en Dupsko.
dus, se du.
Dus: i Sus og Dus.
 en **Dusk** (Fjer-, Blomster-, Silkedusk).
 at **dutte**, se du.
 at **duve**. en Duvning (Søord).
 en **Dvale**. en Dvaledrik, -tilstand.
dvask. at dvaske, en Dvaskhed.
 at **dvæle** (jfr. en Dvale). en Dvælen. (et) **Dvælg** (en Slags Tøj).
 en **Dværg**. dværgeagtig; et Dværge-maal (= Gjenlyd); en Dværghat, en D-pil, et Dværgræ.
 at **dy sig** (besl. m. at due, Dyd), dyr, dyede, dyet (rigtigere dyde, dyt).
dyb, dybt. en dybt tænkende Mand, en dybt sørgende Enke, et dybt gaaende Skib; et Dyb, et Dybslod, et Dybsvaad; en Dybde, en Dybhed, at dybe ud; et Dybsind, dybsindig.
 en **Dyd**. dydig; et Dydsmønster.
dygtig. en Dygtighed.
 at **dykke** (jfr. at dukke). en Dykker, en Dykkerklokke, et D-skib.
 et **Dynd**. dyndet (Tillo.); en Dyndtørv.
 en **Dyne** (jfr. Dun). en Dynefyld, et Dynevaar.
 en **Dynge**. at dynge. — **dyngvaad**.
 at **dyppe**. en Dyppe.
dyr. i dyre Domme; dyrebar, dyrekjøbt, en Dyrhed; en Dyrtid.
 et **Dyr**. dyrisk, en Dyr læge, -maler, -plager, -tæmmer; en Dyrart, -hud, -kreds, et Dyrerige, — en Dyrehave (Dyrehavstid), -kølle, -ryg, -steg.
 at **dyrke** (af Tillo. dyr). en Dyrker, en Dyrkelse, en Dyrkning.
 at **dysse** i Sövn, at dysse ned.
 en **Dysse** = en Stendysse.
 en **Dyst**¹. at dyste¹ = dystrende; et Dystløb, et Dystridt.
 (en) **Dyst**² = Dystmel (ogsaa = Melstøv). at dyste² (= stænke, foræld.).
 at **dægge**. et Dæggebarn, -lam.
 et **Dæk**, best. F. Dækket (= Skibsdæk).
 en Dæksbaad, et D-fartøj, en D-last.
 at **dække** (jfr. op-, tildække). et Dække, et Dækken, en Dækning, et Dæksel (Dæksler); en Dækfjer, en Dæksten; (et) Dækketøj.
 at **dæmme** (af en Dam). en Dæmning.
 at **dæmpe**. en Dæmper, en Dæmpning.
 at **dæmre**. en Dæmring, en D.s-tid.
 at **dænge**. at d. paa, til (jfr. over-, tildænge).
 at **dø** jeg dør, døde, er død. en døende.
 at **døbe**. en Døber; et Døbefad, en D-font, et D-navn, en Døbeseddel.

død, dødt. at døde, dødelig, en Død-
hed; dødfødt, en Dødsø.
en **Død**. til Døde; Dødsens (gl. Eje-
form, jfr. Livsens); dødbleg, dødruk-
ken, en Dødsejler, dødstille,
dødsyg; en Dødedag, -dans; et
Dødsaar, en Dødsarsag, -angest,
et Dødsbo, en Dødsdag, -dom, døds-
dømt, et Dødssfald, en Dødsfare,
-fjende, -kamp, et Dødsleje, en
Dødsmaade, et Dødssaar, en D-straf,
et Dødssuk, en Dødssved, et Dødstegn.
en **Dødbider** (nedertysk = Bedemand).
en **Dødning**. et Dødningehoved.
et **Dögn**. en Dögnflue, et Dögnliv, et
Dögnskifte, et Dögnskrift.
at **döje**. at döje ondt.
en **Döjt** (nedert. eng.). ikke en Döjt.
en **Döl** = en Dalbo (Gudbrandsdöl).

Dølg: at lægge Dølg paa = at dølgge,
dulgte, dulgt; et Dølgemaal.
en **Dølle** (paa Plovjærn, Bajonet).
at **dømme** (af Dom, jfr. for-, i-, paa-,
tildømme). en Dømmekraft.
et **-dømme** (i Sammensætn. Herre-,
Konge-, Præste-, Omdømme o. s. v.).
et **Dön**. at dönne.
en **Dönning** (i Havet).
en **Dör** (jfr. Bag-, Kirke-, Stue-, Kak-
kelovnsdör). inden Döre; en Dör-
fals, -fylding, -hammer-, karm,
-sprække, -stolpe, et D-stykke, -trin,
-træ, en Dörtærskel, -vogter.
et **Dörslag** (nedertysk).
en **Dös**. dösig, at döse (jfr. at dysse).
Dötre (Flt. af Datter). en Dötreskole.
döv, døvt. en Dövhed, at dövve (jfr. be-,
overdövve); en Dövnælde, dövstum.

E.

en **Ebbe**. Ebbe og Flod; at ebbe; en
Ebbeström, -tid.
en **Ed**. edelig; edbunden, at edfæste,
edsvoren, edtagen; et Edsbrud.
en **Edder**. at edres, edret; en Edder-
byld, e-fylt, -spændt, en Edderkop.
en **Eddike**. en Eddikebrygger, e-sur,
(en) Eddikesyre.
eder, eders (Stedo.), se I.
et **Ederdun**. en Ederfugl.
effen (-nt, -ne; nedert.). effen og ueffen.
efter (Forho. og Bio.). kort efter, lidt
efter lidt, bag efter, efter at (ikke
«efterat»), efter som (= i Forhold
til som, i samme Grad som, for-
skjell. fra:) eftersom (Bindeo.) =
efterdi. efterhånden (Bio.).
efterhånds (Bio.).
et **Efteraar** (en E.s-blomst, et E.s-
vejr). at efterabe. en E-byrd.
at e-følge, en E-følger. at e-
give, en E-givelse, -givenhed.
at e-gjøre. en E-græsning.
en E-høst. en E-klang. e-
klog. at e-komme, en E-kom-
mer. et E-krav. at e-lade,
de e-ladte, e-laden (-nt, -ne), en
E-ladenhed, et E-ladenskab. at e-
leve, de e-levende. at e-ligne,
en E-ligning. en E-lyd. at e-lyse.
en E-mad. en E-mand. en E-
middag. et E-mæle. et E-navn.
en E-pløjning. en E-ret. en E-
retning, e-rættelig. at e-sæ. et E-

skin. en E-skrift, at e-skrive. en
E-slæt. en E-smag. en E-snak,
en E-snakker. en E-sommer. et
E-spil. at e-spore. e-spurgt,
en E-spørgsel. at e-stræbe, en E-
stræbelse. et E-syn. at e-søge.
en E-tale. en E-tanke. en E-tid.
at e-tragte. et E-tryk, e-trykke-
lig. E-veer (Flt.). en E-verden.
en E-vinter. en Eftervirkning.
(en **Eg**, Eggen, at egge, se en **Æg**,
at ægge.)
en **Æg** = et Egetræ. en Egebark, et
E-blad, -bord, en E-gren, -krans,
et E-krat, -løv, en E-skov, (et) Ege-
tømmer; en Eghjort.
en **Ege**. ¹⁾ en Baad, ²⁾ en Hjulege.
egen, eget og egent, egne. en Egen-
hed, en Egenskab, egentlig, at
egne sig; egenhændig, -kjærlig,
-mægtig, en Egennytte, e-nyttig,
e-raadig, et E-sind, e-sindig, en
E-vilje, en Egenvægt (= Vægtfylde).
et **Egern**.
en **Egn** (jfr. Omegn, Bjærgegn).
at egne sig, se egen.
ej! (Udraabso.). ej ej! eja! (Ud-
raabso.).
ej (= ikke). ej heller.
at **eje**. en og et Eje, at have i Eje, i
sit Eje, faa til Arv og Eje; en Ejer,
en Ejerinde; en Ejerman; et Eje-
mon; en Ejendel, en Ejendom, en
Ejendomsret, ejendømmelig.

ejegod (egl. égod ɔ: altid god).
 en **El**, Flt. Elle = et Elletræ. et Ellekrat, en Ellemose, -rod, -skov, -trunte, (et) Elleved.
 en **Elefant**. en Elefantorden, -ridder, -snabel, -tand.
 et **Element** (= Grundstof). de fire Elementer.
elendig. en Elendighed.
 (et) **Elfenben**. en Elfenbens Knap.
 en **Elg** = et Elsdyr.
Elle- (smlgn. en Elv, Alf). Ellefolk, en E-høj, -konge, -pige, elleskudt, -vild.
eller (Bindeo.). enten — eller, hverken — eller. ellers (Bio.).
elleve (Talo.). den ellevte.
 et **Elsdyr** = en Elg.
 at **elske**. elskelig, en Elsker, en Elskerinde, en Elskov; elskværdig.
 en **Elv**¹ (Bjærgström). et Elvbrud, en Elvmunding.
 en **Elv**² (ægte hjemlig Form for en Alf). et Elvehjem, en Elvehøj, -konge, -kvinde, -pige (ikke «Elverhøj» o. s. v., jfr. Elle-).
 en **Em** og en **Emme** (= Damp). at emme.
 et **Embede** el. **Embed**. paa Embeds Vegne; et Embedsaar, en E-bolig, -dragt, -ed, -førelse, -gjerning, -iver, -mand, -stand, -tid.
Emmer (Flt.). Emmer og Aske.
 en, et (ubest. Kjendeo.). en Gang imellem, en sjælden Gang, en Del Folk, en hel Del.
én, ét (Talo.). den ene, det ene, én Gang for alle, paa én Gang, lige med ét; en Ener, en Enhed, enlig, en Enlighed, ensom, en Ensomhed; enarmet, enbaaren, endrægtig, énfoldig, enføldig, en Enføldighed, en Enhjørning, enhovet, i Enrum, ensidig, en Enspænder, enstemmig, et Ental (modsat Flertal); et Ettal (Taltegn).
end (Bio. og Bindeo.). om end, end videre; enddå, enddøg (= endskjønt), endikke (= ikke engang, forskjell. fra end ikke = endnu ikke), endnù, endøg = endøg-saa, endsige (egl. end sider el. siden), endskjönt.
 en **Ende**. til Ende, at sidde, kaste over Ende; at ende, endte, endt; endelig, en Endelse; endeløs, et E-maal, -punkt, en E-skive, et E-stykke, en E-tarm, at endevende.
 et **Endeligt**.
ene (Tillo. og Bio.) = alene. at ene, at

enes, enig, en Enighed, en Ening; et Enebo, en Eneboer, -hersker, -pige, eneraadig, en Eneret, -tale, en Enevoldsmagt, en Enevælde, enevældig.
 en **Ene** = et Enebærtræ. (et) Eneris, et Enebær, Enebærbrændevin.
 et **Enemærke** (egl. Endemærke).
eneste. den, det, de eneste; en Enesteskilling.
 en **Eng**. en Engblomme, -bund, et E-drag, -græs, en E-have, (et) E-hø, en Engjord, -holm, -karse, -vanding.
engàng (Bio., = en Gang). ikke engang.
 en **Engel**, best. F. Engelen, Flt. Engle. englelig; et Englehoved, -kor, en Englesang, -skare.
engelsk. en Engelskmand = Englænder, England eller Engelland.
enhvèr, ethvèrt (Stedo.).
enig, en Ening, se at ene.
 en **Enke**. en Enkedronning, -frue, -mand, -stand, et Enkesæde.
enkelt. en Enkelthed, enkeltvis (Bio.).
éns (Tillo. og Bio.). ensartet, -dan, -dannet, -farvet, -formig, -tydig.
enstèds (Bio. jfr. allesteds, andensteds, ingensteds, mangesteds, nogensteds).
enten (Bindeo.). enten — eller.
 at **entre**. en Entring; en Entrebil, -hage, -øxe.
episk. et episk Digt (et Epos).
 en **Epistel**, Flt. Epistler.
 er, jeg er, se at være.
er- (tysk tonløs Forstavelse):
 at erfare, erfaren, en Erfaring. at erholde. et Erhverv, at erhverve.
 at erindre, en Erindring. at erkjende, en Erkjendelse, erkjendtlig. at erklære, en Erklæring. at erkyndige sig. at erlægge. at ernære, en Ernæring. at erobre, en Erobrer, en Erobring. at erstatte, en Erstatning.
 (**Erke-**, se **Ærke-**.)
 en **Erts** = Malm (tysk; jfr. Jærn-, Kobbererts).
 et **Es**¹, Flt. Esser. — at være i sit **Es**².
 en **Esse** (Smedeesse).
 et **Etmaal** (nedertysk Sørd).
 et **Evangélium**, Evangeliet, Flt. Evangelier. evangélik; en Evangelist.
 (et **Eventyr**, se **Æventyr**.)
evig. en Evighed, en Evighedsblomst.
evindelìg. en Evíndelighed.
 en **Evne** (jfr. et Æmne, Række-, Digter-, Aandsevne). at evne; evneløs.
 et **Exèmpel**, Flt. Exempler. for Ex.; et Exemplár, exemplarisk; exempløsløs.

F.

faa, færre, færrest. faatalende, faatallig.

at **faa**, jeg faar, fik (foræld. og digt. Flt. finge), faaet (digt. fangen, -et, -ne, at fange). (at faa i Betydn. fly, række, er forældet).

et **Faar**. en Faareavl, -hov, -flok, -fold, -hjord, et F-hold, -hoved, en F-hund, -hyrde, Faareklæder (Flt.), en Faarekylling, -lus, -maaned, F-mælk, en Faarepels, -sax, -stald, -sti, -syge, -uld.

en **Fabel**, Flt. Fabler. at fable, fabelagtig; en Fabeldigter, -hans, et Fabeldyr.

en **Fabrik**, Flt. Fabriker. et Fabrikarbejde, en F-arbejder, -ejers, -mester, et Fabrikstempel.

et **Fad**. at fade, en Fadning; en Fad-binder; et Fadebur.

en **Fadder**. et Fadderskab; en Fadder-gave, -sladder, -stads.

en **Fader**, Flt. Fædre. faderlig; et Faderhjerte, en F-kjærlighed, faderløs, et Fadermord, et Fadervor (jfr. Far-, Fædre-).

en **Fading** = en Vognfading.

et **Fag**¹. et Fag Hus, et Fag Vinduer.

et **Fag**² (et Kunstfag, Videnskabsfag). fagmæssig, fagvis (Bio.); en Fagdan-nelse, -kundskab, fagkyndig, -lærd, en Fagmand.

fage (Biord, kun i Vers) = snart.

fager, Flt. fagre (jfr. favr og fejr).

en **Fagot**, Flt. Fagotter.

Fagter (Navneord, kun i Flt. = Lader).

en **Fakkel**, Flt. Fakler. en Fakkeltænder, et Fakkelskin, et Fakkeltog.

fal (Tillo. og Bio.). at være, holde fal, til fals; at fale paa; at falbyde, at falholde.

en **Falasse** = Emmer.

et **Fald** (jfr. Ind-, Ud-, Over-, Vand-, Bund-, Døds-, Tone-, Mandefald). at staa for Fald, i Fald, i alt Fald, i hvert Fald, i saa Fald, i andet, modsat, manglende Fald; en Fald-hastighed, -højde; et Faldsmaal.

at **falde** (jfr. af-, bort-, fra-, over-, tilfalde), faldt, falden, faldet, faldne. faldefærdig; et Faldanker, en F-bom, -dør, -ende (ogsaa en Fældende), et F-gitter, en Faldsot; en Faldehat, et Faldereb.

en **Falk**. et Falkeblik, en Falkejagt.

fallit. at gaa, være fallit; en Fallit, at gjøre F. (= Opbud); et Fallitbo.

at **falme** (i ældre Dansk at falne).

en **Fals** (jfr. Dörfals). at false; et Falsben, en Falshövl; et False-jærn.

falsk (Tillo. og Bio.). at spille falsk; en Falsk: Falsk og Svig, at gjøre Falsk; falskelig, en Falskhed, en Falskner, et Falskneri; en Falsk-møntner.

Falster. en Falstring.

en **Familie** (jfr. Æt, Slægt, Stamme).

at **famle**. en Famlen.

Fanden (egl. Fjenden) = Djævelen.

en **Fane**. en Fanebærer, en Fanestang.

et **Fang** (jfr. Røfgang, Vindfang, Omfang).

at **fange**, -ede, fangen, fanget, fangne (jfr. at faa). et Fangenskab; en Fangeline.

en **Fange**. at tage til Fange; et Fangebur, -hul, en Fangekost, et Fange-taarn, en Fangevogter.

en **Fangst**. en god Fangst.

en **Fante** = en Fjante.

en **-far**, i Sømmens.: en Sælandsfar, en Hallandsfar.

Far- (= Fader): en Farbroder, -fader, -moder (jfr. en Faste).

en **Fare**. farlig; farefri, farefuld.

at **fare** (jfr. be-, overfare), fór (foer), faren, faret, farne. far vel! vel el. ilde faren; en -farer (Grönlandsfarer, Kystfarer), en Fardag (ogsaa Fare-dag), Fargods = Farkoster (begge Ord forældede), en Farsot, et Fartøj, et Farvand, en Farvej (jfr. en Alfarvej), et Farvæl (-vellet).

en **Fart**. i en Fart, i, paa Farten.

en **Farve**. en Farveblanding, en Farvejord, -kasse, -lade, -pragt, farverig, en F-sans, et F-skjær, -spil, -stof, en F-tone, et Farvetræ.

at **farve**. en Farver, et Farveri, en Farvning.

en **Fasán**. en Fasangaard, -jagt.

fast (Tillo. og Bio.). en Fasthed, at fastne, at fastnes; at fastbinde, -holde, -sætte, et Fastland.

at **faste**. paa fastende Hjerte; en Faste; en Fastedag, -kringle, -tid.

en **Fastelavn** (nedertysk Fastelabend). Fastelavnsboller, -löjer, -ris.

en **Faster** (egl. Farsøster, af Fader).

fat (Bio.). at faa, have, tage fat, fat paa, det er galt fat.
 at **fatte** (jfr. for-, ind-, omfatte). at fatte sig; fattelig, en Fatning; en Fatteevne.
 at **fattes** (af faa) = mangle.
fattig (af faa og at tage). en Fattigdom; en Fattigblok, -bøsse, -forstander, -forsørgelse, et Fattighus, en F-kasse, et F-lem, en F-skat, -skole, et Fattigvæsen.
 en **Favn.** at favne; et Favntag el. Favnetag, et Favnebrænde, -maal, en Favnesætter.
favr = fager.
 en **Fe**, Flt. Feer. et Feæventyr.
 en **Feber**, Flt. Febre. feberagtig; en Feberdröm, -gysen, -hede, -kulde, feberstillende, febersyg.
 et **Fed**¹, best. F. Feddet = en flad Landstrimmel.
 et **Fed**², best. F. Feddet. et Fed Garn; at fedde Garn.
féd, fedt. en Fedme, fedladen; Fedvarer (Flt.); at fede, en Fedning; en Fedekalv, et Fedekvæg, -svin.
 en **Fedel**, Flt. Fedler. en Fedelbue.
 en **Fedme**, se fed.
 (et) **Fedt**. at fedte, fedtet; en Fedthinde, -kjertel, (et) Fedtlær, -læder, en Fedtsten, -svulst; (et) Fedtebrød, et Fedtefad, en Fedtegreve, en Fedteplet.
fej, Flt. feje (ogsaa: feyg, fejge; = modløs, egl. Dødsens). en Fejhed.
 en **Fejde**. at fejde; et Fejdebrev, -bud.
 at **feje**. en Fejning; en Fejekost; (et) Fejeskarn, en Fejespaan.
 en **Fejl** (jfr. Skriv-, Tryk-, Regne-, Karakterfejl). fejl (Tillo. og Bio.): at dømme, gaa, gribe, se, slaa, tage, træde fejl, at fejle, fejlågtig, fejlbar; fejlfri, f-fuld, et F-greb, en F-skrift, f-slagen, en F-slutning, et F-syn, et Fejltrin, et Fejltræk.
fejr (= fager, favr). — at fejre.
 (en) **Felt** (tysk). i Felten, drage til Felts; en Feltflaske, paa F-fod, en F-herre, -præst, et F-raab, en F-seng, -skær, en F-stol, et F-tegn, en F-tjeneste, et F-tog, en Feltvagt.
 et **Felt** (egl. samme Ord som foreg. jfr. Vaabenfelt).
fem (Talo.). den femte, en Femtedel; en Femkant, (et) Femkort, et Femtal.
femten (Talo.). den femtende.
femti (digt.) = halvtreds.
 en **Ferle**. Ris og Ferle.
ferm (fr.). en Fermhed.

en **Fernis**, Flt. Fernisser. at fernissére. fersk. en Ferskhed; (et) Ferskvand, en Ferskvandsfisk.
 en **Fersken**. et Ferskentræ.
 en **Fest**. festlig, en Festlighed; en Festdag, et F-maalid, en Festtaler.
 en **Fíg**, at fige (= hige), figen (jfr. nyfigen), alle forældede.
 en **Figen**, Flt. Figen og Figener. et Figenblad, et Figentræ.
 en **Figúr**. figúrlig, at figurére, en Figuránt; en Figurmaler, -tröje.
 en **Fikke** = en Lomme.
 en **Fil**. at file, en Filen; en Filhugger, -skrue, -spaan; en Filebænk, et Fileværk.
 (et) **Filsben** (forældet) = Elfenben.
 en og et **Filt**. at filte Uld, et Filterí, at filtré; filthaaret, en Filtsko, -saal, -uld, -hat (el. Filtehat).
 at **fimre**. et Fimrehaar.
 at **fimse**. fimset, en fimset Lugt.
 en **Fin**, Flt. Finner = en Finlap, Finlapper, Finmarken. — en Finne¹, Finland, finsk.
fin. fint følende; en Finhed; findelt, -hudet, -kornet, -uldet.
 at **finde** (jfr. af-, fore-, ind-, udfinde), fandt, funden, fundet, fundne. en Finder, en Finding; en Findelön, et Findested.
 en **Finger**, Flt. Fingre. at fingre, fingret (jfr. befingret, langfingret); fingerbred, et F-bøl (-bøllet), en F-bølle (en Plante), en F-ende, f-færdig, en F-hætte, f-nem, en F-spids, et F-sprog, en F-sætning, fingertyk; en Fingersbred.
 en **Finke** (jfr. Bogfinke). et Finkenet.
 (en) **Finkel** = Brændevin.
Finker (en Kjødret).
 en **Finne**¹, se en Fin.
 en **Finne**² (jfr. Svømme-, Ryg-, Bugfinne). finnet¹ (jfr. bugfinnet).
 en **Finne**³. finnet², en finnet Hud.
 en **Finte** (fr.). at give én Finter.
 en **Fiól**¹ (Blomst). fiolblaa, en F-rod.
 en **Fiól**² (= Fedel). at lade Fiolen sørge; en Fiolin; en Fiolinbue, -spiller.
 en **Fip**, Flt. Fipper. et Fipskjæg.
 at **fire**. at fire og hale.
fire (Talord). firaarig, et Firben, firbenet, -bladet, -delt, -dobbelt, -foldig, en Firfoldfrugt, firføddet, -hjul, en F-kant, f-kantet, et F-kløver, f-kløvet, -sidet, -skaaren, en F-skilling, i fuldt F-spring, et F-spænd,

f-stemmig, -sædet, et F-tal, et F-tommesöm, firvinget.
firs (Talo.) = firsindstyve.
 en **Fís**¹. at fise (fes, feset).
 en **Fís**² (Levningen af Blomsten paa visse Frugter).
 en **Fisk**, Flt. Fiske og Fisk. fiskeagtig; et Fiskeben, en F-bløder, en F-budding, -dam, -dræt, -fangst, -kvase (ogsaa Fiskerkvase), -park, f-rig, et F-skæl, en F-stime, et F-torv, en Fiskeörn.
 at **fiske**. et Fiskeri; et Fiskegarn (ogsaa Fiskergarn), en F-grund, -krog, -maaned, -mester, -ret, -ruse, et F-skjær, en F-snor, -snöre, -stang, et Fiskevaad, -vand.
 en **Fisker**. en Fiskerbaad, -hytte, -kone, -kælling, et F-leje, -net, en F-pige.
 at **fisle**. en Fisler; en Fisseltud.
 en **Fistel**, Flt. Fistler. en F-knude.
fix. fix og færdig, en fix Fyr; at fixe op.
 en **Fjante**. fjantet.
 et **Fjäs**. at fjase.
 et **Fjed**, best. F. Fjeddet.
 en **Fjeder**¹ (= Fuglefjeder, jfr. en Fjer), Flt. Fjedere. at fjedre, at fjedres; en Fjederham, en Fjederpragt.
 en **Fjeder**² (= en Springfjeder). en Fjederkraft (= Spændkraft).
 en **Fjende**. fjendsk, et Fjendskab, fjendtlig; en Fjendehaand, i Fjendevold.
 en **Fjer** (= Fjeder¹). en Fjerbald, -busk, -dyne, et Fjerkræ, en Fjervinge.
fjerde (Talo.). en Fjerdedel, -mand, -part; en Fjerding, et Fjerdingaar, en F-vøj, et Fjerdingkar; et Fjerdingspund.
 et **Fjog**. fjoget (Tillo.) = fjollet.
 i **Fjor** (jfr. i Forfjor). fjorgammel.
 en **Fjord**. en Fjordbred, en F-is, et F-løb, en Fjordmunding.
fjorten (Talo.). hver fjortende, i Dag fjorten Dage, en fjorten Dages Tid.
fjottet = fjollet.
 en **Fjæder**, Flt. Fjædre (forældet = Lænke). Bolt og Fjæder.
 en **Fjæl**, Flt. Fjæle og Fjælle. en Fjællebod, -bro, et F-gulv, -skur, en Fjællevogn.
 et **Fjæld**. til Fjælds; en Fjældeas, en Fjældbo, -bonde, -egn, -kløft, -rejse, -ryg, et F-skred, en F-skrænt, -sti, -ström, -tind, et F-vand, en F-ørk.
 at **fjæle** (usædv. = skjule). et Fjælster = et Fjælested.
jærmer (höjere Grad af det foræld. fjær = fjærn). den fjærmer (Hest).

fjærn, fjærnt. nær og fjærn, fjærnt fra Staden; at fjærne, en Fjærnelse, en Fjærnhed; fjærnsynet.
 en **Fjært**. at fjærte.
 et **Fjæs**. et grimt Fjæs.
 at **fjæse**. Fjæser (Flt. = Tjavser).
 at **flaa**, flaar, flaaede, flaaet (rigtigere flaaede, flaat). en Flaaning.
 et **Flaad** (af at flyde), best. F. Flaaddet.
 en **Flaade** (jfr. en Tømmer-, Handels-, Orlogsf.). at flaaede Tømmer, en Flaadning; Flaadebrænde, en Flaadebygger, -havn.
 en **Flab**. flabet (jfr. bredflabet, gabflabet); en Flabmund, flabmundet.
flad, fladt. en Fladhed; fladbrystet, et F-brød, f-bundet, en F-lus, f-næset, f-trykt. en Flade. et Fladeindhold, -maal, -rum.
 et **Flag**. at flage; (en) Flagdug, en F-knap, et F-skib, en Flagstang.
 en **Flage** (jfr. Isflage, Sneflage, Risflage). et Flageled. — en Flagtørv.
 en **Flaggermus**. at flagre, en Flagren; en Flagrelyst.
flak, flakt, flakke. et flakt Land; et Flak, en Flakning; et Flakland.
 at **flakke** om (jfr. omflakkende).
 en **Flamme**. at flamme (jfr. opflamme), flammet; et Flammehav.
flamsk (jfr. forældet Flamlund, en Flæming). flamske Sild.
 en **Flane**. at flane, flanevorn.
 en **Flaske**. et Flaskebrev, et F-foder, f-grön, en F-hals, -kurv, et F-æble.
 at **flaske** sig (= at lykkes).
 at **fledføre** sig, en Fledføring (Lovudtr.).
 en **Flén** (egl. en Spids). flenskallet.
 at **flense**. en Flensning.
fler og **flere** (Tillo., höjere Grad til mange). flest, de fleste (höjeste Grad). en Flerhed; en Flerfoldfrugt, flersidet eller f-sidig, et F-tal (modsat Ental, Mindretal), flertydig.
 at **flette**. en Fletning; et Flettebaand, Fletteværk (ogsaa Fletværk).
 en **Flid**. flittig; et Flidsarbejde.
 en **Flig**, Flt. Flige. fliget (Tillo.).
 en **Flik** el. **Flikke**, Flt. Flikker. at flikke, en Flikker (jfr. Skoflikker, Kjedeflikker); et Flikkeværk (ogsaa Flikværk).
 at **flimre**. en Flimren.
flink, flinkt. at flinke op.
 en **Flint**¹) = en Flintesten; en Flintflække, flintholdig, (et) Flintglas, en Flintkile.²) = en Flintebøsse; et Flinteskud.
 en **Flip**; Flt. Flipper. en Flipkrave.
 en **Flire** (en Art Fisk).

en **Flís** (af Træ) og en **Flise** (Sten). at flise, fliset; et Flisegulv.
 en **Flitsbue**.
 (et) **Flitter**. et Flitterguld, en F-stads. **flittig**, se en Flid.
 en **Flod**¹ (jfr. en Vandflod). Ebbe og Flod; en Flodbølge, et Flodmaal, en Flodtid.
 en **Flod**² (= en stor Aa). en Flodarm, -bred, -fart, -gud, -hest, et F-leje, -løb, f-rig, en Flodseng.
 en **Flok**¹, Flt. Flokke. i Flokketal, flokkevis (Bio.), at flokke sig, at flokkes.
 en **Flok**² el. **Flokke** (jfr. Sneflokker). en Floksilke.
 en **Flom**, Flt. Flomme. at flomme; en Flomtid.
 en **Flomme**. en Flommehinde.
 en **Flor** (jfr. Blomsterflor). at florére.
 et **Flor** (jfr. Silkeflor, Sørgeflor). en Florsigte, florvinget.
 et **Flormel**.
 et **Flos**, Flt. Flosser. at flosse, flosset.
 en **Floskel**, Flt. Floskler.
flot, Flt. flotte. en Flothed.
fløv, fløvt, fløve. en Flovhed, en Flovse.
 en **Flue**. en Fluegift, et F-skab, en Fluesmække.
 en **Flugt** (jfr. at fly og at flyve). at slaa paa Flugt, at gribe i Flugten, i Flugt med.
 at flunke. flunkende ny.
flux (Bio.) = strax.
 at **fly**¹ (forældet, undt. i Betydn. at række, give), flyr, flyede, flyet (rigtigere flyde, flyt).
 at **fly**² (= at flygte), flyr, flyede, flyet (rigtigere flyde, flyt).
 at flyde, flød, flydt. en Flydebom, -bro.
 at flygte (af Flugt). flygtig (jfr. landflygtig), en Flygtighed, en Flygtning.
 en **Flykke** = Svineflykke.
 en **Flynder**, Flt. Flyndre. et Flynderskind.
 at flytte. en Flytning; en Flyttedag, (et) Flyttegods, en Flyttevogn.
 at flyve, fløj, flöjen, flöjet, flöjne. en Flyven, en Flyver; et Flyveblad, en F-fisk, -gigt, -grille, -kuller, -rön, (et) F-sand, -skrift, en Flyvetanke.
 at flæbe (jfr. en Flab). en Flæben.
 et og en **Flæg** (en Vandplante).
 at flække, -ede, -et og flakte, flakt. en Flække¹ (Flintflække). et Flækkebrød, en Flækkesild.
 en **Flække**² (mindre Kjøbstad).
 i **Flæng**. i Flæng og i Spræng.
 at flænge. en Flænge.
 at flæse. en Flæse.
 (et) **Flæsk**. at flæske; en Flæskebøste, -side, -skinke, -steg-, -svær.

en **Fløde**. en Flødekande, -ske, et F-skind, -skum, en Flødeskjæg.
 en og et **Fløj** (Taarn-, Mastefløj; en Hoved-, Sidefløj). et Fløjbord, en Fløjhör, -knap, -mand.
 (et) **Flöjel**. en Flöjels Kaabe, Krave; en Flöjelsblomst, -børste, -grød.
 en **Flöjte**. at flöjte, en Flöjten; en Flöjtespiller, -tone.
flöjten (Bio.). at være, gaa flöjten.
 en **Flös**. fløset (Tillo.)
 (et) **Fnat**. fnattet (Tillo.); en Fnatmide. at fnise. en Fnisen.
 et **Fnug**, best. F. Fnugget. at fnugge, fnugget (Tillo.); en Fnugpiller.
 at fnyse, fnøs el. fnyste. en Fnysen.
 en **Fod**, Flt. Fødder. at falde til Fode, slaa ned for Fode, komme paa Fode, Fod for Fod, paa staaende Fod, til Fods; -fodet (jfr. platfodet); en Fodangel, et F-bad, en F-balde, et F-blad, (et) F-folk, -fæste, en F-gang, -gænger, -pose, -post, -rejse, -saal, -skammel, et F-skitte, -slag, -spor, en F-sti, et Fodstykke, -tøj; et Fodefjed; en Fodsbred.
 et **Foder**¹ (jfr. Føde, Hestefoder). at fodre¹, en Fodring (jfr. Staldfodring); en Foderlo, -mangel, -pose, -sæk.
 et **Foder**² (jfr. Silkefoder). at fodre². (Se et Fór, at fore).
 et **Foder**³ (jfr. Flaskefoder).
 at fodse el. fose (af en Fod).
 et **Fog** (af at fyge, jfr. et Snefog).
 en **Foged** (jfr. Lade-, Ride-, Sogne-, By-, Herredsfoged).
 en **Fok**, best. F. Fokken. en Fokkemast.
 en **Fold**¹, Flt. Folder. et Foldekast, folderig; at folde, en Foldekniv.
 en **Fold**², Flt. Folde (jfr. en Faarefold).
 et **Fold** (jfr. trefoldig, mangfoldig). 30, 60 og 100 Fold, mange Fold.
 en **Fole** (jfr. et Føl). at fole, en Foling; en Folehave.
 et **Folk**. alle Folk, godt Folk, at blive til Folk (jfr. Mandfolk, Kvindfolk); folkelig; en Folkeand, et Folkeblad, en F-bog, -fest, et F-færd, en F-føde, -gunst, -hob, -kirke, f-kjær, en F-leder, et F-liv, en F-læsning, -lön, i F-munde, en F-mængde, et F-møde, -navn, -raad, en F-ret, f-rig, et F-sagn, en F-sang, -skare, -skik, -skole, f-sky, et F-slag, en F-snak, et F-sprog, en F-stamme, -stemme, -stimmel, -taler, et F-ting, f-tom, en F-tro, -tælling, et F-valg, en F-vandring, -ven, -vilje, -vise.
 en **Font** = Døbefont.

et **Fór.** at fore; et **Fórværk** (jfr. **Foder**²).

for (Fho. og Bio.). for fra, for over, for paa, for til, for ude, for ved; for inden og for uden (i stedlig Bemærk.; men forinden, Bio. og Bindeo. om Tiden, foruden, Fho. og Bio.), for neden og for oven, for længe siden, for længst, for nylig, for Haanden, for Resten, for Tiden, for øvrigt, for vist.

for (Bindeo.) = fordi: for at. **for** = alt for: for lidt, for meget.

foran (Fho. og Bio.). **fordí** (Bindeo.). **forhen** (Bio.), **forhenværende**. **forinden** (Bio. og Bindeo.) = inden (om Tiden). **formédelst** (Fho.). **forud** (Bio.). at **forudsē**, **f-seende**, en **F-seenhed**. at **forudsige**. at **forudsætte**, en **F-sætning**. **forudvidende**. **forúden** (Fho. og Bio. i ikke stedlig Bem. = uden).

for¹ (betonet Forstavelse, dels af dansk for, dels af tysk vor-, ver-). et **Foraar**. et **Forarbejde**. en **Forarm**. et **Forbehold**, at **forbeholde**, **forbeholden** (-nt, -ne). et **Forben**. at **forberede**. et **Forbillede**. et **Forbjærg**. en **Forbjærger**. et **Forbogstav**. en **Forbov**. et **Forbud**. et **Forbund** (en **F.s-fælle**, -stat). en **Forbön**. en **Fordanser**. en **Fordel** (f-ågtig). en **Fordom** (f.s-fri, -fuld). **Fordraaber** (Flt.). en **Forende**. et **Førfald** (lovligt F.). en **Forfjerding**. i **Forfjor**. **Forfædre**. en **Forgaard**. i **Forgaars**. en **Forgrund**. en **Forgænger**. paa **Forhaand**, i **Forhaanden**. en **Forhammer**. et **Forhjul**. et **Forhjørne**. et **Forhold** (en **F.s-regel**, **f.s-mæssig**, -vis, Bio.). en **Forhud**. et **Forhus**. et **Forhæng**. en **Forkjærlighed**. et **Forkjøb** (at komme éni **Forkjøbet**, en **Forkjøbsret**). **forklog**. et **Forklæde**. en **Forkundskab**. en **Forkæmper**. en **Forladning**. et **Forlag**, en **Forlagsret**, at **førlægge** (en **Bog**), en **Forlægger**. et **Forland**. et **Forlem**. **forlods** (Bio.). en **Forlover**. **forlængs** (Bio. modsat **baglængs**). en **Forløber**. et **Formaal**. en **Formad**. en **Formand**. en **Formiddag**, i **Morgen F.**, i **Formiddags**, i **Gaar F.** en **Formue**, **formuende**. en **Formur**. en **Formynder**. et **Fornavn**. **fornem** (-nemme, en **Fornemhed**). et **Forord**. en **Forplov**. en **Forpløjning**. en **Forpost**. en **Forprang**. et **Forraad** (et

F.s-kammer). en **Forrang**. en **Forret**. en **Forrider**. en **Forsal**. en **Forsanger**. en **Forside**. en **Forskjel**. en **Forskrift**. et **Forskud**. en **Forskærer**. et **Førlslag** (af at foreslaa). en **Forsmag**. en **Forsmække**. en **Forsommer**. et **Forspand** (ogsaa et **Forspænd**). et **Forspil**. et **Forspring**. **for-spændt**. en **Forstad**. en **Forstander**. en **Forstavelse**. en **Forstavn**. en **Forstilling**. en **Forstrand**. en **Forstue**. et **Forstykke**. et **Forsvar** (f.s-løs, -vis Bio.). et **Forsyn**. et **Forsæde**. et **Forsæt** (-sætter). en **Forsætning**. en **Fortale**. en **Fortand**. et **Fortegn**. en **Førtegn** (**forsk.** fra en **Fortegning**). en **Fortid**. en **Fortop**. et **Fortov**. et **Fortrav**. et **Fortrin**. en **Fortrop**. et **Forvarsel**. i **Forvejen**. en **Forverden**. et **Forværelse**.

for² (tonløs Forstavelse, for det meste = tysk ver-, er-, zer-, vor-). at **foraarsåge**. en **Foragt**, at **foragte**, **foragtelig**. at **forandre**, en **Forandring**, **foranderlig**. at **foranlédige**, en **Foranlédning**. at **foranstálte**, en **Foranstáltning**. at **forarbèjde**. at **forarge**, **forargelig**. at **forarmes**. at **forbande**. at **forbarme sig**. at **forbavse**. at **forbedre**. **forbidt**. at **forbinde**, en **Forbinding**, en **Forbindelse**, **forbindtlig**. **forbistret**. at **forbitre**. at **forblande**. at **forblinde**. at **forblive**, et **Forblivende**. **forblommet**. at **forbløde sig**. **forbløffet**. **forborgen** (-nt, -ne). et **Forbrug**, at **forbruge**. at **forbryde**, en **Forbrydelse**, en **Forbryder**, **forbrydersk**. at **forbrænde**. at **forbyde**. at **forbygge sig**. at **forbytte**. at **fordampe**. at **fordanske**, en **Fordanskning**. at **fordele**. at **fordoble**. at **fordrage**, **fordragelig**. at **fordreje**. at **fordriste sig**. at **fordrive**. **fordrukken**. at **fordunkle**. at **fordybe**, en **Fordybelse**, en **Fordybning**. at **fordyre**. **fordægtig**. et **Fordærv**, at **fordærve**, **fordærvelig**, en **Fordærvelse**. at **fordöje**. at **fordølge**. at **fordömmes**, **fordömmelig**. at **forelske sig**, **forelsket**. at **forene**, en **Forening**. at **forevige**. et **Forfald** (at komme i **Forfald**), at **forfalde**, **forfalden**. at **forfalske**, en **Forfalskning**. en

Forfang, forfangen. forfaren. at forfatte, en Forfatter, et Forfatterskab, en Forfatning. at forfejle. forfinet, en Forfinelse. at forflytte. at forfremme. at forfriske, en Forfriskelse, en Forfriskning. forfrossen. at forfuske, en Forfuskning. at forfægte. at forfærde, forfærdelig, en Forfærdelse. at forfærdige. at forfødde. at forföje sig. at forfølge. at forføre, en Forfører, forførerisk. at forgaa, forgaaet, forgangen (-nt, -ne). at forgabe sig i. en Forgift, at forgifte, at forgive. forgjemt. forgjældet. forgjæves (Bio. og Tillo.). at forgjöre. at forglemme. at forgrene sig. at forgribe sig. forgrædt. at forgude. at forgyalde, en Forgyldning. forgængelig. en Forhaabning. at forhaane. forhadet. at forhale. at forhandle. at forhaste sig. at forherlige. at forhexe. at forhindre. forhippet. at forhjaske. at forholde sig. at forholde en noget. et Forhug, at forhugge. at forhutle. at forhyre. at forhærde. at forhöje, en Forhöjelse, en Forhöjning. et Forhør, en Forhørsdommer, at forhøre, at forhøre sig. at forivre sig. at forjage, forjaget. at forjætte. at forkaste, forkastelig. forkért. at forkjæle. at forkjætre. at forkjæbe sig. at forklage. at forklare. en Forklejning. at forklæde, en Forklædning. forknyt, at forknytte. at forkomme, forkommen. at forkorte, en Forkortelse, en Forkortning. forkradset. forkrattet. forkrænkelig. forkrøben. at forkrølle. at forkue. at forkulle. at forkvakle. at forkynde. at forkøle sig, en Forkølelse. at forlade, at forlade sig paa, forladt, en Forladelse. at forlange, et Forlangende. at forlede. forleden (-nt, -ne). forlegen (-nt, -ne). at forlene. forlét. forlibt. et Forlig, at forlige. at forligge (en Arm). et Forlis, at forlise. at forlokke. forloren (-nt, -ne). en Forlov, at forlove sig, en Forlovelse. et Forlydende. at forlyste, en Forlystelse (f.s-syg, en F.s-syge). at forlægge (flytte, lægge paa urette Sted). at forlænge, en For-

længelse. at forlænges, en Forlængsel. forlæst. et Forløb, at forløbe, at forløbe sig. at forløfte sig. at forløse, en Forløser, en Forløsning. at formaa (-maar, -maaede, -maaet). at formale. at formane, en Formaning. at formaste sig, formastelig. at formene (= forbyde). at formene (= mene). at formere. at formilde. at formindske. at formode, formodentlig, en Formodning. formummet. at formæle, en Formæling. at formørke. at fornagle. at fornedre. at fornemme (-nam, -nummet), fornemmelig, en Fornemmelse. en Fornuft (en Fslutning, f-stridig, et F-væsen), fornuftig. at forny (-nyer, -nyede, -nyet), en Fornyse. at fornægte. at fornærme, fornærmelig, en Fornærmelse. fornøden, en Fornødenhed. at fornöje, fornöjet, fornöjelig, en Fornöjelse. at forordne, en Forordning. at forpagte, en Forpagter, en Forpagtning. at forpasse. at forpeste. forpint. forpisket. forpjusket. at forplante, en Forplantelse, en Forplantning. at forpleje, en Forplejning. at forpligte, en Forpligtelse. at forplumre (sig). at forpuffe. at forpuppe sig. at forpurre. forpustet. at forraade, en Forraadelse. at forraadne, en Forraadnelse. at forregne sig. forrejst. at forrente. at forrette, en Forretning (en F.s-mand). forreven. at forringe. at forrykke, forrykt. en Forræder, et Forræderi. at forsaale, en Forsaalning. at forsage, forsagt. at forsamle, en Forsamling (et F.s-sted). at forsé (forældet). at forsé sig, en Forseelse. at forsegle. at forsende. forsigtig. at forsikre, en Forsikring. at forsinke. at forskaane. at forskaffe. en Forskalling. at forskanse. forskjellig (jfr. en Forskjel). at forskjönne. at forskrive, en Forskrivning. forskruet. at forskrække, forskrækkelig. at forskyde. at forskylde. at forskære. at forslaa, forslaaet, et Forslæg (af at forslaa). forslagen (-nt, -ne). forslidt. forslugen (-nt, -ne). at forslæbe sig. at forsmaa (-smaar). forsmæde-

lig, en Forsmædelse. at forsmægte. at forsnakke sig. at forsoner, en Forsoner, en Forsoning, forsonlig. forsoren (af forsværge). at forsove sig. at forspilde. at forspille (sine Kort). at forspise sig. at forspørge sig. at forstaa, forstaaelig, en Forstaaelse. en Forstand, forstandig, et Forstandsmenneske. at forstemme, forstemt. at forstene, en Forstening. at forstille sig. forstokket. at forstoppe. at forstrække, en Forstrækning. at forstumme. at forstyrre. at forstærke, en Forstærkning. at forstøde, forstødt. at forstørre. forsulten. at forsvare (jfr. et Førsvar), forsvarlig. at forsvinde. forsviret. at forsværge. at forsynde sig. at forsyne, forsynlig. forsættelig. at forsætte. at forsøde. et Forsøg, at forsøge. at forsøve. at forsømme, forsømmelig. at forsørge, en Forsørger, en Forsørgelse, vel forsørget. forsørget (= sorgfuld). at fortabe. at fortage sig. at fortale, at fortale sig. at fortegne, en Fortegnelse, en Fortegning (forsk. fra en Fortegning). at fortie. at fortinne. at fortjene, en Fortjeneste, fortjenstlig. at fortolde. at fortolke, en Fortolkning. at fortone sig. fortrinlig. at fortro sig, fortrolig. at fortryde (fortrød, fortrudt), fortrydelig, en Fortrydelse. fortrykt. at fortrylle. en Fortræd, fortrædelig, at fortrædige. at fortræde (en Fod). fortræffelig. at fortrække. at fortrænge. at fortrøste sig, en Fortrøstning. fortumlet. at fortvivle, fortvivlet. at fortynde. at fortyske, en Fortyskning. at fortælle (fortalte, fortalt), en Fortælling. at fortænke. at fortære, en Fortæring. at fortætte. at fortøje. fortømret. at fortørne. fortørret. at forulèmpe. at forulykkes. at forunde. at forundre, forunderlig, en Forundring. at forurète. at forurólige. forvaaget. at forvalte, en Forvalter, en Forvaltning. at forvandle. at forvanske, en Forvanskning. at forvare. at forvende. at forvente, en Forventning. at forvexle. at forvikle. at forvilde, forvildet, en Forvildelse. forvilt-

ret. at forvinde. at forvirre. at forvise, en Forvisning. at forvise, en Forvisning. at forvolde. forvorpen. forvoven (-nt, -ne). at forvoxe sig. at forvride. at forvænne. at forværre. at forynge. at forædle, en Forædling. forædt. forældet. Forældre (Flt.), forældreløs. at forære, en Foræring. at forøde. at forøge. forønsket.

forbí (Bio. og Fho.). at forbigaa (-gik, gaaet), f-gangen (Tillo. -nt, -ne), en f-gaaende, i forbigaaende.

at **fordre** (jfr. af-, op-, udfordre). en Fordring, fordringsfri, -fuld, -løs.

fordum (Bio). fordums, i fordums Tid. en **Fóre** (forældet) = en Færd, en Adfærd.

fore (Biord = for; forældet undt. i S sammensætninger):

at forebringe. at f-bygge. et F-drag, at f-drage. at f-falde. at f-finde. at f-gaa, f-gaaende. at f-give, et F-givende. at f-gjöggle. at f-gribe. et F-havende. at f-holde. at f-kaste. at f-komme, f-kommende, en F-kommenhed, en F-komst. at f-ligge. at f-lægge. at f-læse, en F-læser, en F-læsning. f-løbig. at f-sige. at f-skrive. at f-slaa. at f-snakke. at f-spørge, en Forespørgsel. at f-stille, en F-stilling. at f-staa. at f-svæve. at f-sætte sig, f-sat. at f-tage, et F-tagende. at f-trække. at forevise, en Forevisning.

en **Forelle** (en Art Fisk).

en **Fork** (jfr. Høfork, Trefork).

en **Form** (jfr. Legems-, Ansigts-, Dyr-, Plante-, Støbe-, Kage-, Kugle-, Kunst-, Sprog-, Tale-, Bøjningsform). at forme, formelig, en Formning; formløs, formskjön; et Formelys, en Formetørv.

fórnet = frönnet (af forældet at forne).

forrest (Tillo. og Bio.). den, det, de forreste (allerforrest).

forrhige (kun best. F.). forrige Aar, i forrige Tider, den, det, de forrige.

at **forske** (= granske). en Forsken, en Forsker, en Forskning.

Forst- (tysk, kun i S sammens.). en Forstmand, -mester, -raad, et F-væsen.

fort (tysk Bio.). fortløbende. at fortsætte, en Fortsættelse. at forte. en Fos, Flt. Fossier. et Fossefald. en **Fostbroder**, Flt. Fostbrødre.

et **Foster**, Flt. Fostre. et Fosterleje, -mord.
Foster-. en Fosterbroder, -datter, -fader, -jord, et F-land, en Fostermoder, -sön.
 at **fostre** = at opfostre.
fra (Fho. og Bio.). fra Bords, fra Borde, fra Haanden.
 at frabede sig. et Fradrag, at fradrage. at fradömmе. et Frafald, at frafalde. at fragaa. at frakjende. en Fralandsvind. fraliggende (langt fraliggende). at fralægge sig. at fraraade. et Frasagn. at frasige sig. fraskilt. at fraskrive sig. fraspændt. en Frastand. at frastøde, frastødende. at fratage. at fratræde. fravendt. at fravige. at fravryste. en Fraværelse, fraværende.
 en **Fraade**. at fraade.
 at **fraadse**. en Fraadsen, en Fraadser.
 en **Fragt**. at fragte; et Fragtbrev, -gods, en Fragtfart, -mand, -vogn.
 en **Frakke** (en Frak nu kun i Vers).
frank. frank og fri.
fransk. en Franskmand, Frankrig el. Frankerige; et Franskbrød, en Franskbager.
 en **Frase**. en Frasemager.
 en **Fred**. at være, stille til Freds (jfr. tilfreds, Tillo.); at frede, fredelig, en Fredning, fredsömmelig; fredelskende, -hellig, at f-lyse, f-lös, en F-skov, fredsæl; et Fredsbrud, en Fredsdommer, -forstyrrer, -stifter, i Fredstid, -tider; fredegod.
 en **Fredag**. en Fredag Aften.
 en **Fregat**, Flt. Fregatter. et F-skib.
 en **Fregne**. fregnet (Tillo.).
frejdig en Frejdighed.
frels (= fri, forældet). en Frelse, at frelse, en Frelser.
frem (Bio.). at gaa frem ad Vejen, træde frem for Kongen, kjøre frem for Dören. fremad (Bio.), fremadskridende. fremdeles (Bio.). fremfor (Fho.), fremfor alt. fremme (Bio.). fremmelig (Tillo.). at fremme. en Fremme: Sagens Fremme. fremmere, fremmest og fremmerst (höjere og höjeste Grad af frem): fremmest i Hæren, først og fremmest. en Fremmerstavn (forældet). et Fremmers.
 et **Fremben** (= Forben). at frembringe. et F-brud, at f-bryde. at f-byde. at f-bære. at f-drage. f-faren (forældet). f-fusende.

en F-færd. at f-føre. at fremgaa, en F-gang, en F-gangsmaade. f-herskende. at f-hæve. at f-kalde. at f-komme, en F-komst, f-kömmelig. f-kunstlet. et F-laan. en F-leje. at f-lokke. at f-lyse, en Fremlysning. at flægge. at f-mane. f-ragende. f-rykket, en F-rykning. frem sagt, at f-sige. f-skreden, -skridende, et F-skridt. f-skudt. at f-skynde. at f-spire. et F-spring, f-springende. at f-staa. at f-stamme. at f-stille, en F-stilling. et F-syn, f-synet. at f-sætte. at f-tage. en F-tid. at f-trylle. f-trædende. f-trængende. at f-ture. at f-tvinge. f-vís (= f-synet). at f-vise, en Fremvisning. en F-vogn (= Forvogn). at f-voxe, en Fremvæxt.
fremmed. et fremmed Land, der kommer fremmede; et Fremmedord.
fri, frit, best. F. og Flt. fri el. frie; höjere og höjeste Gr. friere, friest. frit (Bio.). at fri¹ (= befri), frir, friede, friet (el. fride, frít). en Frihed (et Frihedsbrev, -træ, en F.s-ven); fribaaren (-nt, -ne), en Friboelig, et Fribrev, en Fribytter, en Fridag, at frifinde, Frifolk (Flt.), frifødt, at frigive, at frigjøre, en Frihaandstegning, en Frihandel, en Frihavn, en Friherre, at frikjende, i Friland, Frilandsroser, et Frilod, en Frimester, frimódig, en Frimurer, et Frimurerí, fripøstig, frisindet, en Friskole, et Frisprog, en Fristad, en Fristat, et Fristed, at fritage, fritalende, en Fritalenhed, en Fritid, en Fritime, en Fritænker, frivillig. at fri², frir, friede, friet (rigtigere fride, frít) = at bejle. en Frier, et Frierbrev, et Frierí.
 en **Frille**. frillebaaren, et Frillelevned.
 en **Friser**. frisisk, Frisland.
frisk. at friske (= at forfriske, opfriske), en Friskhed; en Friskfyr.
Frisler (Flt., en Hudsygdom).
 en **Frist**. et Aars Frist, en Dags Frist. at friste¹ (Livet).
 at friste² (en til noget). en Fristelse, en Frister.
 at **fritte**. en Fritten; fritesyg.
fro (uböjel. Tillo., tysk froh) = glad.
fro- (tysk früh = aarle). en Frokost, en Fropræken.
frodig. en Frodighed.
from, fromt, Flt. fromme. en Fromhed.
 en **Fromme** (= Nytte, Baade). paa Lykke

og Fromme, til liden Fromme; at fromme (= at baade).

frossen, se at fryse.

en **Frost**. en Frostknude, et Frostvejr.

en **Frue** (foran Navne og Titler skrives Fru). et Fruerkloster, Fruenoder, -nykker; et Fruerbur, en Fruerhund, en Fruerpige, en Fruerstue. — et Fruentimmer.

en **Frugt**. at frugte, frugtbar, frugtesløs; et Frugtaar, en F-avl, f-bringende, -bærende, en F-handler, -have, -kjælder, -kjærne, -kniv, -knude, f-løs, en F-skaal, et F-træ, en Frugtvin.

frugtsømmelig (af Frugt = Livsfrugt; forældet i Betydn. frugtbar).

en **Fryd**. at fryde, at fryde sig, frydelig; frydefuld, et Fryderaab.

en **Frygt**. at frygte, frygtagtig, frygtelig, frygtsom; frygtløs.

en **Frynse**. frynset (Tillo.).

at **fryse**, frøs, frossen, frosset, frosne. en Frysning.

fræk, Flt. frække. en Frækhed.

en **Frænde**. et Frændskab; frændeløs, et Frændestævne.

en **Frænke** (egl. en Frændkone).

en **Frø**, best. F. Frøen, Flt. Frøer. en Frøbid (Plante).

et **Frø**, Flt. Frø, Frøene. en Frøavl, et F-blad, -gjemme, et Frøkorn.

en **Frøken**. et Frøkenkloster.

at **frønnes**. frønnet = trøsket.

en **Fuge** (jfr. at föje).

en **Fugl**. et Fuglebur, en F-fangst, -flugt, -fænger, -føde, (et) F-græs, en F-jagt, -konge, -kvidder, (én) F-lim, en F-mælk (en Plante), -rede, -sang, et F-skrig, en F-skræmsel, -skydning, -stang, -unge, (et) Fuglevildt.

at **fugte**. fugtig, en Fugtighed, en Fugtning.

ful. en Fulhed.

fuld, fuldt (Tillo. og Bio.). til fulde, at tage for fulde, fuldt og fast, fuld vel, en Sæk fuld, en Pose fuld (men: en Haandfuld, Mundfuld); fuldelig, fuldstændig, en Fuldskab; f-baaren, fuldblodig, f-blods (en F-hest), at f-bringe, at f-byrde, at f-ende, at f-føre, f-gyldig, at f-komme, f-kommen (-nt, -ne), en F-maane, -magt, f-moden, f-myndig, en F-mægtig, f-skreven, f-spunden, f-stegt, f-støbt, F-søskende, f-tallig, f-tonende, f-tro, f-voxen, fuldvægtig.

et **Fund** (jfr. at finde).

en **Funke**. at funkle.

en **Fure** (jfr. en Plovfure). at fure.

en **Furér**. en Furérskytte.

en **Furie**.

fús (= hastig, forældet). at fuse frem, ud med (jfr. fremfusende, overfuse); en Fusentast.

at **fuske**. en Fusker, et Fuskeri.

et **Fut**. at futte.

fy! (Udraabsord).

at **fyge**, -ede, -et og føg, føgen, føget, føgne. et Fygevejr.

en **Fyld** (i en Dyne, paa en Vej).

en **Fylde**. fyldig, en Fyldighed.

at **fylde**, fyldte, fyldt. et Fylderí, en Fyldning, en Fyldning; en Fyldebug, en Fyldebøtte, en Fyldekalk.

(en) **Fyldest**. at gjöre én Fyldest, at faa, tage fuld F. af; at fyldestgjöre.

et **Fylke** (af Folk). at fylke, en Fylking.

Fyn. fynsk, en Fynbo.

en **Fynd**. med Fynd og Klem; fyndig.

en **Fyr**, best. F. Fyrren = et Fyrretræ. et Fyrrebord, -brænde, en F-planke, en Fyrreskov.

en **Fýr** (jfr. en Springfyr).

et **Fýr** (jfr. et Blinkfyr). et Fyrskib, et Fyrtaarn.

Fýr (= Ild). Fyr og Flamme, at give Fyr; at fyre, fyrig, en Fyrighed; et Fyrbækken, en F-bøder, et F-fad, -staal, en F-sten, -stikke, -svamp, et F-tøj, en F-værker, et Fyrværkerí.

fyrre (Talo.) = fyrretyve. to og fyrre.

en **Fyrste**. fyrstelig, en Fyrstinde; et Fyrstehus; et Fyrstendömmе.

et **Fæ** (Betydn. Gods, Ejendom er forældet, jfr. Danefæ, Liggendefæ), best. F. Fæet = Kvæg. fæisk; en Fædrift, -gang, Fæhaar (Flt.), et Fæhoved, en Fæhund, et Fæhus, et Fæmon (usædv.), en Fæstald.

et **Fæderne** (forældet = Fædrearv). Deraf nogle Sammensætn. (sædv. skrevne «Fædrene»): Fædernearv, -frænder, -gaard, -gods, -jord, -land, -navn, paa Fæderneside, et F-sprog, en Fædernetro.

Fædre (Flt. af en Fader). et Fædrehjem, -land, f-landsk; fædrelandskjærlig, en Fædrelandsven.

at **fægte** (jfr. an-, forfægte). en Fægter, en Fægtning; en Fægtekunst, -mester, -skole.

fæl (= grim, styg). en Fælhed.

en **Fælde** (af at falde; jfr. ¹ Musefælde, Rottefælde, ² Vindfælde).

at **fælde**¹, -ede, -et og fældte, fæld

(egl. at lade falde). at fælde Blade, Fjedre, Haar, Takker, Tænder, Træer, Taarer, Spydet, et Dyr, en Fjende, en Dom; Vidnet fældede ham; en Fældning; fældgammel, en Fældetid. at fælde² = at indfælde, sammenfælde. at f. Tøj i en Kjole, at f. en Fjæl i en Væg, at f. Tømmer sammen; en Fælding: det gik op i Fældingen. (en) Fæld-ende (ogsaa Fald-ende). det er paa Fældenden med ham. en Følge = en Hjulfølge. en Fælle (jfr. Bord-, Menings-, Rejse-, Stands-, Ægtefælle). en Fælled. fælles (Tillo. og Bio.). at have til fælles med; et Fællesskab; et Fællesbo, F-börn (Flt.), en F-forfatning, et Fællesgods, -kjön, -navn, -sprog. Fællig: at være i Fællig med en. at fænge (af at fange). fængbar, fængelig; et Fænghul, -krudt, -rør. et Fængsel (af at fange), Flt. Fængsler. en Fængselsmur, -præst, -straf; at fængsle, en Fængsling. en Færd (jfr. Brude-, Herre-, Jorderfærd, Velfærd, Ufærd). fra første Færd, i Færd med, paa Færde; at færdes, færdedes, har færdedes. færdig¹ (jfr. rejse-, sejl-, falde-, grædefærdig). at blive, gjøre færdig. færdig². en f. Arbejder; en Færdighed. -færdig³ (i Sammensætn. bod-, kunst-, let-, ret-, skiden-, tjenstfærdig o. s. v.). en Færdsel (af at færdes). en Færge. at færge; en Færgebaad, -fart, F-folk (Flt.), en F-gaard, -lön, et F-løb, en F-mand, et Færgested. færre, færrest, se faa. en Færredsvogn (jfr. Færd, at færdes). et Fæste (jfr. Fod-, Sværd-, Livs-, Arvefæste). Borg og Fæste; en Fæstensgave, -ring, et Fæstensøl. at fæste (at gjøre fast). at f. noget med en Naal, et Söm, et Baand, en Lænke, at f. sine Öjne el. Tanker paa, at f. Lid til, at f. Rod, at f. Bo, at f. et Tyende, et Hus, en Brud; en Fæster; en Fæsteafløsning, -bonde, et F-brev, en F-gaard, et F-gods, en F-jord, f-ledig, en Fæstelov, -mand, -mø, -tvang.

en Fæstning (jfr. et Fæste). et Fæstningsarbejde, -værk. en Fætter. et Fætterskab. -fødde (af Fod, se firfødde). at føde¹, fødte, født. en Føden; en Fødeby, -egn, et F-land, en F-stavn, et Fødested. en Føde, at føde², fødte, født (= give Føde); (et) Fødekorn, et F-middel, et F-nød (-nødde), Fødevarer (Flt.). en Fødsel, Flt. Fødsler. en Fødselsdag, -fest, -hjælp, -hjælper, -stiftelse, -tid, Fødselsveer (Flt.). en Föje. med Föje, at falde til Föje. at föje (jfr. til-, sammenföje). at föje sig; föjelig, en Föjelighed. föje (Tillo. og Bio.) = ringe. en föje Tid, Stund. at föjte. at föjte om; en Föjten. et Föl, best. F. Føllet. en Fölhoppe. at føle, følte, følt. følelig, en Følelse, følelsesfuld, en Følen, et Føleri, følesløs, følsom, en Følsomhed; et Følehorn, -haar. at følge (jfr. for-, efterfølge), fulgte, fulgt. følgende, at følges ad; følget, følget, følget, et Følgeskab; en Følgesedel, -svend, følgeværdig. en Følge (jfr. Selvfølge, Arvefølge). i Følge med, i Følge Aftale, at have, faa, tage til Følge; følgerig, -rigtig, en F-slutning, -sætning, -virkning. et Følge (= Følgeskab, jfr. et Ligfølge). för (Fho., Bio. og Bindeo.). för end (og förend). för (jfr. arbejds-, vaaben-, vanför). en Förhed, förlig, en Förlighed; förlemmet. at føre (jfr. af-, an-, bort-, for-, frem-, ind-, med-, op-, over-, paa-, til-, udføre), førte, ført. en Førelse, en Fören, en Fører, en Føring, en Førsel (Flt. Førsler, jfr. An-, Ind-, Udførsel), et Førselsskib. et Føre (jfr. Slædeføre, Uføre). først (Bio., höjeste Grad af för). den, det, de første (Talo.), for det første, med det første; i Førstningen; førstkommende; førstefødt, en Førstefødselsret, en Førstegrøde.

G.

at gaa, jeg gaar, gik (forældet og digt. Flt. ginge), gaaet (digt. gangen, ganget, gangne, at gange). en Gaade. gaadefuld, en Gaadeskrift.

i Gaar (jfr. i For-, Overgaars). i Gaar Morges, Aftes, fra i Gaar; Gaarsdagen. en Gaard (jfr. Aale-, Abild-, Kaal-, Urte-, Vin-, Hönse-, Kirke-, For-,

Bag-, Slots-, Lade-, Avls-, Hoved-, Herre-, Fæste-, Bondegaard). at være gammel i Gaarde, at drage af Gaarde; en Gaardaal, -bo, et G-brug, en G-dör, -ejer, -fugl, -fæster, -hane, -hund, -kone, -mand, -nisse, et G-salg; Gaardsfolk, en Gaardsfred, -karl, -lod, -plads, -ret, et Gaardsrum.

en **Gaas**, Flt. Gæs, best. F. Gæssene. gaaseagtig = gaaset; et Gaasebryst, en G-dreng, et G-dun, -fedt, en G-fjer, -flok, -flue, -gang, (et) G-kjød, en G-kraas, -pige, -ralle, -rede, -snak, et G-skrig, en G-steg, -sti, -urt, Gaaseøjne (Flt.).

et **Gab** (men paa vid Gab). at gabe, en Gaben; en Gabflab, gabflabet, -mundet; en Gabestok.

et **Gadbor** (egl. Gathor, af et Gat, jfr. Næsebor). en Gadborfinne.

en **Gade**. en Gadedreng, -dör, -fejer, et G-hjørne, en G-kamp, et G-kær, en G-ild, et G-lam, en G-lygte, -stryger, et G-stævne, en Gade-tøs, -vise, -vægter.

en **Gaffel**, Flt. Gaffler. en Gaffelhjort, en Gaffelmad, et Gaffelsejl.

gal (egl. galen, af at gale). en Galning, en Galskab; galhovedet.

(en) **Galde**. galdeagtig; en Galdeblære, -feber, g-grön, -gul, (en) G-sten, galdesyg, en Galdesyge.

en **Galder**¹ (Hanplanten af Hamp). at galdre¹ (Hamp).

en **Galder**², Flt. Galdre (Trolddom, egl. Tryllesang, af at gale). at galdre².

at **gale**, gol og galedede, galet. et Gal (jfr. Hanegal).

en **Galeáse**. en Galèj. en Galejslave.

galen, Flt. galne (forældet) = gal. en Galenskab.

en **Galge**. en Galgebakke; en Galgenfrist, en Galgenfugl.

en **Galle** (en sygelig Udvæxt eller Hævelse, jfr. Stengalle; i overf. Betydn. en Bugle paa en Rude). et Gallebær, en Gallehveps (ogsaa en Galhveps), en Gallerude; en Galmyg, et Galæble.

et **Gallerí**, Flt. Gallerier.

en **Gallión**. en Gallionsfigur.

en **Galòp** (= Firspring). at galopére.

en **Galt** (gildet Orne). en Galtetand (Plante).

et **Galæble**, se en Galle.

en **Gam** = en Grib (forældet).

gammel, Flt. gamle. en Gamling; gammelagtig, -dags; en Gammelost, -vin.

et og en **Gammen**. Fryd og Gammen, Alvor og Gammen; et Gammenskvad, -ord.

at **gamse**. et Gams.

en **Gane**. et Ganeben, en Ganelyd.

en **Gang** (jfr. Fodgang, Skole-, Kirke-, Altergang, Græs-, Bue-, Træ-, Lön-, Trappegang, Ad-, Af-, Frem-, Ind-, Med-, Mod-, Ned-, Op-, Over-, Til-, Udgang). at komme, være, sætte i Gang, at faa Munden paa Gang, en Gang (og engang), en Gang imellem, en sjælden Gang, det var den Gang, én Gang er ingen Gang, hver Gang, en anden Gang, to Gange to, mange Gange; gangbar; en Gangbro, et G-bræt, en G-dag, -dör, -fod, et G-hjul, G-klæder (Flt.), en G-kone, -kurv, et G-spil, en G-sti, et G-træ, en G-vogn, et Gangværk.

at **gange** (digt.) = at gaa. en Ganger.

ganske (Bio. — Tillo. kun i bibelsk Stil og i Udtrykket: af ganske Hjærte).

en **Gante**. at gantes.

en **Garde** (jfr. Livgarde = Livvagt). en Gardist, en Garder, en Garderhøjde, -karl, et Gardermaal.

et **Gardín** (= Forhæng, Omhæng, Sparlagen).

et **Garn** (jfr. Uldgarn, Fiskegarn). et Garnnögle, en G-vinde, -sætning.

at **garpe**. Ravn (Kragen) garper.

en **Gartner**. et Gartnerí.

at **garve**. et Garvestof, (en) G-syre; en Garver, (en) Garverbark, -lud; et Garverí, en Garvning.

en **Gas**, best. F. Gassen. en Gasart, -lampe, -lygte, -maaler, -mester, et Gasrør, -værk.

en **Gasse** eller Gase (jfr. Gaas).

en **Gast** (forældet udenfor Sømandsproget; jfr. Topgast, Kapergast).

en **Gat** (jfr. Kattegattet, Spygatterne). et Gathor, se et Gadbor.

en **Gave** (jfr. give, begave). Guds Gaver; et Gavebrev.

en **Gavl**. en Gavlbænk, -mur, et Gavlspir, -tag, -vindue.

gavmild, -mildt. en Gavmildhed.

en og et **Gavn**. til Gavns, Gavns Gjerning; at gavne, en Gavnelyst, gavnlig; gavnløs, gavnrig, (et) Gavntræ, (et) Gavntømmer.

en **Gavstrik**. en Gavtyv.

ge- (tysk tonløs Forstavelse). et Gebét. at gebærde sig, Gebærder (Flt.). gedigen (-nt, -ne). en Gehalt. et Gehæng. et Gehør. et Geled (Flt. Geledder). et Gemak (Flt. Gemakker). en Gemál, Gemalinde. gemén, en Gemenhed, et Gemenskab. et Gemyt (Flt. Gemytter), gemytlig. at geraade. en

Gesandt, et Gesandtskab. en Gesims. geskæftig. en Gevinst. et Gevær.
 en **Ged**, Flt. Geder. en Gedeblad (en Plante), en G-buk, et G-haar, -kid, et Gedeskind.
 en **Gedehams**.
gejl. en Gejlhed.
gejstlig. en Gejstlighed.
 en **General**. en Generalinde; en Generalbas, -stab.
 en **Gi** el. **Gie** (Søudtr.). en Giblok, et Gitov.
gid (af Gud give det). gid det var saa vel.
 at **gide**, gad, gidt el. gidet.
 en **Gift**¹ (af at give, jfr. Af-, Med-, Til-, Udgift). giftig¹ (om Sæden og Jorden), en Giftighed.
 en **Gift**² (jfr. forgive, Modgift). Gift og Galde; giftig²; en Giftblander, -blære, -brod, et G-bæger, -mord, en Giftplante, -slange, -tand.
gift (jfr. nygift, ugift). gift og hjemfaren; et Gifte, at gifte bort, at gifte sig, at giftes; giftefærdig, -syg, G-tanker (Flt.); et Giftermaal.
 en **Gig**, Flt. Gigger. — en **Gige**.
 en **Gigt**. en Gigtfeber, -knude, G-smerter (Flt.), gigtsvag.
gild (jfr. at gjælde). gild og gjæv.
 et **Gilde**.¹ at gjøre, holde, være til Gilde (Høstgilde, Julegilde); et Gildeshus, en Gildesmad; ² = et Broderskab; en Gildebroder, en Gildeskraa.
 at **gilde** (jfr. gold). en Gilding, en Gildning.
 at **gilje** el. **gille** (= elske, bejle; forældet).
 en **Gilling** (Søudtryk).
 et **Gimmerlam**.
 en **Gimpe**. at gimpe; en Gimpemølle.
 (en) **Gips**. at gipse, en Gipser, en Gipsning; en Gipsafstøbning, et Gipsbjærg, -dække, -loft.
 en **Giraf**, Flt. Giraffer.
 en **Gisning**, se at gisse.
 at **gispe**. et Gisp, en Gispen.
 at **gisse** (forældet = at gætte og Søudtr. at gisse Længde og Bredde).
 en **Gisning**.
 en **Gissel**, Flt. Gisler.
gisten (= læk), Flt. gistne. at gistne,
¹ Karret gistner, ² at gistne Brød (usædv. Ord).
 et **Gitter**, Flt. Gitre. en Gitterdör, -port, et Gittervindue, -værk.
 at **give** (jfr. af-, for-, gjen-, ind-, med-, over-, udgive), gav, given, givet,

givne. Gud give! at faa til givende, at give sig; en Giver.
 et **Gjald**. at gjalde, gjaldt og gjaldede, gjaldet. at gjaldre.
 en **Gjedde** el. **Gjede**. et Gjeddefiskeri.
 at **gjemme**, gjemte, gjemt. (et) **Gjem**: at give i Gjem (foræld.), et Gjemme, et Gjemsel (Flt. Gjemsler); en Gjemmefrugt, et Gjemmested.
gjen- (Bio. i Sammens. = igjen).
 et **Gjenbesøg**. en **Gjenbo**. at gjendrive, en Gjendrivelse. en **Gjendøber**. at gjenfinde. en **Gjenforening**. et **Gjenfærd**. at gjenføde, en **Gjenfødelse**. en **Gjenganger**. at gjengive. en **Gjengjæld**, atgjengjælde(-gjældte, -gjældt), en **Gjengjældelse**. en **Gjenhilsen**. at gjenindføre. at gjenindsætte. et **Gjenkald**, at gjenkalde, gjenkaldelig, en **Gjenkaldelse**. at gjenkjende, en **Gjenkjendelse**. en **Gjenklang**, at gjenklinge. en **Gjenkjærlighed**. et **Gjenkjøb**. en **Gjenkomst**. en **Gjenlyd**, at gjenlyde. at gjenløse, en **Gjenløser**, en **Gjenløsning**. et **Gjenminde**. et **Gjenmæle**. en **Gjenpart**. at gjensē. gjensidig, en **Gjensidighed**. et **Gjenskin**. et **Gjenslag**. at gjenspejle. en **Gjenstand**, en **Gjenstandsform**, **gjenstandsløs**. **gjenstridig**, en **Gjenstridighed**. et **Gjensvar**. et **Gjensyn**. at gjentage, en **Gjentagelse**. en **Gjentjeneste**. et **Gjenvalg**. at gjenvinde. en **Gjenvordighed**. at gjenvælge.
gjen, gjennere, gjennest (usædv.). en **Gjensti**, en **Gjenvej**.
 at **gjenne** (af gjen = imod).
gjennem (Fho.) = igjennem.
 at gjennemarbejde. **g-bagt**. at **g-blade**. **g-blæst**. **g-blødt**. at **g-bore**. et **G-brud**, at **g-bryde**. at **g-bæve**. at **g-fare**, en **G-fart**. at **g-føre**, en **G-førelse**, en **G-førsel**. at **g-gaa**, en **G-gang**. at **g-grave**. **g-gribende**. at **g-hegle**. en **G-hugning**. en **G-kjørsel**. at **g-lede**. at **g-læse**. et **G-løb**, at **g-løbe**. at **g-plöje**. at **g-prygle**. **g-regnet**. en **G-rejse**. at **g-rode**. at **g-se**. at **g-sejle**. **g-sigtig**. **g-skinnende**. at **g-skue**. at **g-skyde**. at **g-skære**. et **G-snit**. **g-stegt**. at **g-stinge**. at **g-stikke**. **g-svedt**. et **G-syn**. at **g-syre**. at **g-søge**. **g-trukken**. en **G-træk**. at **g-trænge**.

at g-tænke. g-vaad. g-varm. gennemvævet.

en **Gjerning** (af at gjøre). en Gjerningsmand, et Gjerningsord, -sted.

gjerrig (jfr. ær-, hævn-, pengegjerrig). en Gjerrighed.

en **Gjord** (Liv-, Sadelgjord). at gjorde.

en **Gjæk**, Flt. Gjække. at gjække (= narre), at gjækkes (= gantes).

en **Gjæld** (jfr. Stats-, Op-, Olden-, Hjem-, Gjengjæld). gjældbunden, g-fri; et Gjældsbevis, -brev, -fængsel, en Gjældssag.

at **gjælde**, gjaldt (men gjengjældte, undgjældte), gjældt. at gjøre sig gjældende, at gjældes: det gjældes (gjældtes) ikke, en Gjældner.

en **Gjælle** (Fiskegjælle). at gjælle (Fisk); et Gjælleblad, -laag, en G-orm.

en **Gjær** (Ølgjær, Vingjær). at gjære, at gjæres, en Gjæring, at gaa, være i Gjæring; et Gjæringsmiddel, -stof.

Gjærd (egl. = en Gjerning, af at gjøre), kun i Talem. at være i Gjærde.

at gjære, se en Gjær.

gjærne (Bio.). heller end gjærne.

en **Gjæst**. at byde, være til Gjæst, at gjæste, et Gjæsteri; gjæstfri, en Gjæstgiver, gjæstmild; et Gjæstebud, -kammer, en G-ret, -seng, -stald, -stue, -ven, et Gjæsteværelse.

gjæv. gild og gjæv; en Gjævhed.

en **Gjævn** (egl. Gjövn, besl. m. at give). en Gjævn fuld (foræld.).

(at **gjø**, se at **gø**.)

en **Gjøg**. en Gjøgemoder, en Gjøgeurt.

at **gjögle**. en Gjöglen, en Gjögler, et Gjögleri; et Gjöglebillede, -spil, -syn.

at **gjöre** (jfr. af-, for-, udgjöre), jeg gjør, gjorde, gjort. en Gjören: G. og Laden, en Gjörer: Ordets Gjörere, gjörlig = mulig, gjörlig (forældet Bio. = klart, tydelig); et Gjöremaal (en Forretning).

en **Gjørtler**. et Gjørtlerarbejde.

en **Gjøs** (Søudtr.). Flag og Gjøs.

glad. et glad Ansigt; gladelig (Bio.).

et **Glam** (jfr. Hundeglam), best. F. Glammet. at glamme; et Glamhul.

at **glane** = at glo.

en **Glans** (jfr. at glinse). glansfuld, -løs, et Glanslys, -lærred.

et **Glar** (forældet og digt.) = Glas. et Glarbjærg, en G-mester, G-öjne (Flt.).

et **Glas**, best. F. Glasset. glasagtig, at glassére, en Glassúr; en Glasdör, g-grön, en G-handler, et G-hus, -kar, g-klar, en G-klokke, et G-

maleri, en G-perle, -puster, et G-skaar, -skab, en G-vædske, et G-værk, -öje, glasöjet (Hest).

glat, Flt. glatte. at glatte, en Glatthed, en Glatning; en Glatfil, g-haaret, -haget, -hudet, en G-hövl, en Glatis, glatraget, -sleben.

et **Glavind** (digt., egl. = Hugspyd, nu urigtig brugt for Sværd).

(et) **Gled** (jfr. at glide). at komme paa Gled, faa en paa Gled.

at **glemme**, glemte, glemt. at gaa ad el. i Glemme, at skrive i Glemmebogen, en Glemsel, glemsom, en Glemsomhed.

en **Glente** (en Rovfugl).

en **Glib** (Aaleglib), at glibe (Aal).

et **Glid**. (med Foden). at glide, gled, gleden, gledet, gledne; en Glidbane, -flade.

en **Glime** (en Lysning i Siv og Krat).

en **Glimmer**. en G-blomst, (et) G-sand, (en) G-skifer. at glimre, glimrende; en Glimrelyst.

et **Glimt**. at glimte, en Glimten.

at **glinse** (jfr. Glans). glinsende.

glip (Bio.). at gaaglip af; at glippe¹; en Glipgang, -sti.

at **glippe**² (med Öjnene).

at **glitte**. en Glitter, en Glitning.

at **glo**, glor, gloede, gloet (rettere glode, glot). gloende Kul, Kugler, gloendehed = glohed.

en **Glorie** (jfr. Helgenlorie).

en **Glose** (jfr. Spotteglose). en Glosebog, -kræmmer.

glubende. **glubsk**. en Glubskhed.

Gluffer (Flt.). Gluffer og Gloser.

en **Glug**, Flt. Glugger. et Glughul.

en **Glugmaaned**.

en **Glut**, Flt. Glutter.

en **Glæde** (af glad). at glæde, glædes, glæde sig, glædelig, en Glædskab (forældet); glædedrukken, -løs, -straalende; et Glædesbudskab, en Glædesdag, et G-raab, en G-rus, et G-skrig, Glædestaarer (Flt.).

en **Glød**. at gløde, glødende, en Gløden, en Glødning; en Glødhede.

at **gnadre** (= gnave¹, knurre).

at **gnalle** (af at gnave²). en Gnalling.

at **gnaske**. en Gnasken.

(et) **Gnav**¹. at spille Gnav; en Gnavbrik, -pose, et Gnavspil.

et **Gnav**². et gammelt Gnav; at gnave¹ = at være gnaven (-nt, -ne).

at **gnave**² (Ben). en Gnaven, en Gnaver.

en **Gnibel** el. **Gnibe** (= en Odde).

et **Gnid** (Luseæg), Flt. Gnidder. gnidret.

at **gnide**, gned, gneden, gnedet, gnedne.
 en **Gnidning**, en **Tænders Gnidsel**.
 at **gnidre**. en **gnidret Skrift**.
gnidsk. en **Gnidskhed**.
 at **gnie**. en **Gnier**, **gnieragtig**, et **Gnierí**;
 en **Gniepind**.
 at **gnikke** (af at gnide).
 en **Gnist**. at **gnistre**.
 at **gnubbe** = at gnide.
 et **Gny** (jfr. **Vaabengny**), best. **F. Gnyet**.
 at **gny**, **gnyr**, **gnyede**, **gnyet** (rettere
gnyde, **gnyt**).
 at **gnægge**. en **Gnæggen**.
god, **godt**. at have, komme, gjøre til
 gode, holde en noget til gode; **god**
Morgen! **god Aften!** **god Dag!** **god**
Nat! et **Gode**, en **Godhed**; **godt**
 (Bio.), et **Godtbeftindende**, at **godt-**
gjøre, en **Godtgjorelse**; **goddædig**,
godgjorende, **godhjærtet** el. **god-**
hjærtig, at **godkjende**, **godlidende**,
godmodig, en **Godmodighed**, **god-**
troende, **godvillig**.
 et **Gods** (af **god**; jfr. **Arve-**, **Bønder-**,
Jorde-, **Fragt-**, **Flytte-**, **Støbegods**).
 en **Godsejer**, et **G-tog**, en **G-vogn**.
gold, **goldt**. en **Goldamme**, (et) **Goldkorn**.
 en **Gople** (en **Art Bløddyr**).
Goter (jfr. **Vest-**, **Østgoter**). **gotisk**. —
Gotland = **Gulland**.
 at **gotte sig** (af **god**).
graa, **graat**, **Flt.** og best. **Form graa**.
graaagtig, at **graane**; en **Graabro-**
der, **-gaas**, **g-haaret**, **g-hærdet**, en
G-skimmel, en **G-skjæg**, **g-skjæg-**
get, en **G-spurv**, **g-spættet**, en **G-**
sten, **g-stribet**, (et) **G-værk**, **g-öjet**.
 en **Graad** (jfr. **græde**). **graadkvalt**, **-løs**.
graadig. en **Graadighed**.
 at **graane**, se **graa**.
 en **Grad**. at **grade** (**Vandet**); et **Grad-**
maal, en **G-maaling**, en **G-stok**, **grad-**
vis (Bio.).
gram, **Flt.** **gramme**.
 et **Gram**, **Flt.** **Grammer** (**Vægtedel**).
 et **Grams**. at **kaste i Grams**; at **gram se**.
 et **Gran** (**Vægtedel**, **lat. Ord**).
 en **Gran** = et **Grantræ**. et **Granbar**,
 en **Grankogle**, en **Granskov**.
 en **Granát** (jfr. **Haandgranat**). et **G-æble**.
grand, **grandt**. **grandgívelig** (Bio.).
 et **Grand** (jfr. et **Solgrand**, et **Støv-**
grand). ikke et **Grand**, et **lille Grand**.
 en **Grande** (= **Nabo**). et **Grandemøde**,
-stævne.
 en **Granit**. et **Granitbjærg**, **-fjæld**.
 at **granske** (af **Tillo. grand**). en
Gransker, en **Granskning**.
 en **Grav** (jfr. **Ler-**, **Sand-**, **Grus-**, **Stads-**,
Fæstnings-, **Ræve-**, **Helgengrav**). en

Gravfred, **-hule**, **-hvælving**, **-høj**,
 et **G-kammer**, at **gravlægge**, et **G-**
minde, **-mæle**, en **G-skrift**, **-so**, et
G-sted, en **G-sten**, et **Gravøl**.
 at **grave**, **grov** og **gravede**, **gravet**. en
Graver, en **Gravning**; en **Gravand**,
-gaas, **-rust**, **-stikke**.
 et **Greb** (jfr. **Indgreb**, **Overgreb**, **Haand-**
greb, **Dörgreb**). at have **Greb paa**.
 en **Greb** (jfr. **Møggreb**).
 en **Gren**. at **grene sig**, **grenet**; **gren-**
løs; (et) **Grenebrænde**.
 en **Greve** (foran **Navne Grev**). en
Grevinde, **grevelig**, et **Grevskab**; en
Grevekrone.
Grever (Flt.), se **Fedtegrever**, **Tælle-**
grever.
 en **Grib**, **Flt.** **Gribbe** (**Fugl**).
 en **Gribbenille**.
 at **gribe** (jfr. **an-**, **be-**, **for-**, **foregribe**),
greb, **greben**, **grebet**, **grebne**. en
Gribetang; (et) **Gribsgods**, en **Gribs-**
jord (forældet).
gridsk. en **Gridskhed**.
 en **Grif**, **Flt.** **Griffer** (**Fabeldyr**).
 en **Griffel**, **Flt.** **Grifler**.
 en **Grille**. en **Grillenfænger**.
grim, **Flt.** **grimme**. en **Grimhed**.
 en **Grime**. at **grime**, **grimet** (**sortgri-**
met); et **Grimeskaft**, et **Grimetøj**.
 et **Grin**. at **grine**; en **Grinebider**.
 en **Gris**. at **grise** (**sig til**), **griset**, et
Griserí; en **Griseso**, en **Grisesyfte**,
Grisetær (el. **-tær**, **Flt.**).
 en **Grissel**, **Flt.** **Grisler** = **Ovnrage**.
 at **gro**, **groede**, **groet** (rettere **grode**,
grot). en **Groning**.
 en **Grosserer**. — en **Grotte**.
grov, **groft**, **grove**. **groft** (Bio.), **gro-**
velig (Bio.), en **Grovhed**; et **Grov-**
brød, **g-kornet**, **-lemmet**, **-malet**,
-skaaren, en **G-smed**, **grovtraadet**.
 en **Gru**. at **grue** (**gruer**, **gruede**, **gruet**),
gruelig, **grusom**; **gruopvækkende**.
Gru: at **ligge**, **sidde paa Gru** (jfr. **næ-**
segrus).
 at **grubbe** (**Korn**). en **Grubning**; (et)
Grubbegryn, **-mel**, et **Grubbeværk**.
 en **Grube** (jfr. **Grav**, **Grøft**). en **Grube-**
drift, (et) **Grubevand**, **-værk**.
 at **gruble**. en **Grublen**, en **Grubler**,
 et **Grublerí**.
 (et) **Grud** = **Grus** (jfr. en **Gryde**, at
grutte).
 en **Grue** = en **Arnegrue**. en **Gruekjedel**.
grum, **Flt.** **grumme**. **grumt** (Bio.), **grum-**
me (Bio.), en **Grumhed**.
 (et) **Grums**. **grumset** (**Tillo.**).
 en **Grund** (jfr. **Anker-**, **Bag-**, **For-**,
Mellem-, **Guld-**, **Klippe-**, **Retsgrund**).

i Bund og Grund, i Grunden, paa Grund af, at gaa, komme, løbe paa Grund, at gaa til Grunde; en Grundaarsag, -anskuelse, et G-begreb, en G-bemærkelse, -betydning, -del, -ejendom, -ejer, g-falsk, en G-farve, g-fast, en G-fisk, -flade, at g-forbedre, en G-form, g-forskjellig, at g-fæste, et G-fæste, en Gis, en G-kraft, et G-lag, en G-linje, -lov, -lyd, at g-lægge, g-lærd, g-løs, en G-mur, g-muret, et G-ord, en G-pille, et G-rids, en G-skat, -skrift, et G-skud, -sprog, en G-sten, et G-stof, at g-støde, en G-sætning, en G-tanke, en G-tegning, en G-tone, et G-træk, (et) G-vand, en G-vold, -vægt, et G-værk, grundærlig.

grund, grundt (Farvand).

at **grunde**. at grunde et Hus, at grunde paa noget, at grunde sig paa.

grundig. en Grundighed.

en **Grundling** (en Grundfisk).

Grunker (Flt.): at have Grunker.

en **Gruppe** (jfr. en Trægruppe).

(et) **Grus** (jfr. Grud). at gruse; en Grusbanke, -gang, -harpe-, jord.

at **grutte** (af Grud): at grutte Korn.

et **Gry** (Daggry), best. F. Gryet. i Gry og Kvæld.

at **gry**, gryr, gryede, gryet (rettere gryde, gryt). Dagen gryr = det gryr ad Dag.

en **Gryde** (jfr. Grud). en Grydefod, -krog, et G-laag, en Grydeovn, -ske, -sten, -støber.

et **Gryn**. grynet (Tillo.); en Grynbotte, -handler, -mølle, -suppe.

et **Grynt**. at grynte, en Grynten.

at **græde** (jfr. Graad), græd, grædt. en Græden; grædefærdig, en G-kvinde, g-nem, en Grædepil.

at **græmme** sig. at græmmes, en Græmmelse.

en **Grænse**. at grænse; en Grænseby, en G-fæstning, et G-hegn, -land, en G-linje, g-løs, en G-pæl, et G-skjel, en Grænsevagt, -vold.

et **Græs**, best. F. Græsset (Flt. Græsser = Græsarter). at græsse, en Græsning; en Græsbleg, g-blød, en G-bænk, -eng, -enke, et G-foder, -frø, en G-gang, g-groet (el. -grot), g-grön, en G-holm, -hoppe, et G-kar, en G-mark, -mælk, -plet, g-rig, en G-rytter, (et) G-smör, -straa, en G-törv, -væxt, græsædende.

græsk. en Græker, Grækenland.

græsselig = gruelig, gyselig.

en **Grævling** (af at grave). en Grævlinghund.

en **Grød**. grødagtig, grødet; et Grødfad, en G-gryde, et G-hoved, grødmundet.

en **Grøde** (af at gro). at grødes; grødefuld, en Grødetid, et Grødevejr.

en **Grøft**. at grøfte, en Grøftning; en Grøftegraver, en Grøftevold.

grön, Flt. grönne. grönagtig, grönlig, at grönnes, en Grönning; (et) Grönt, en Grönthandel (men en Grönkone); et Grönfoder, g-gul, en G-jord, -kaal, g-klædt, -saltet, en G-spætte (Fugl), en Grönsvær, en Grönvej.

Grönland. grönlandsk, en Grönländer; en Grönlandsfarer.

en **Grönskolding**.

en **Gubbe** = en Olding.

Gud, en Gud. Gud Fader, Gud ske Lov! Gud give! Guds Fred! et Guds Under, et Guds Vejr; en Guddom, guddømmelig, et Guddomsord, gudelig, en Gudinde; et Gudbarn, en G-datter, -fader, g-frøgtig, en G-frøgtighed, g-hengiven, g-løs, en G-moder, -sön, G-søskende (Flt.); en Gudeflok, et Gudeliv, en Gudelære, et Gudesagn, en Gudeverden; en Gudsbespottelse, -bevidsthed, -dyrkelse, -foragter, g-forgaaen, g-forladt, en G-fornægter, -frygt, et G-hus, g-jämmerlig (Tillo. og Bio.), en Gudstjeneste.

gul. at gulne, at gulnes, gullig, gulagtig; gulbrun, g-grön, g-haaret, en G-sot, en G-spurv; en Gulerod (-rødder).

(et) **Guld**. en Guldaare, en Guldalder, et Guldbaand, en G-barre, -bille, et G-blad, -blik, -bryllup, g-bræmmet, g-farvet, en G-fisk, g-førende, en G-glans, -graver, -grube, g-gul, et G-korn, en G-krone, et G-land, en G-mager, -mine, -prøve, -regn, -slager, -smed, -stol, et G-stykke, -støv, en G-traad, -trækker, -tørst, -vasker, g-virket, en Guldvægt.

(et **Gulp**, at gulpe, se Gylp, gylpe.)

et **Gulv** (jfr. Kirke-, Lo-, Bræde-, Stengulv). Gulvbræder, en G-fjæl, -flise, -klud, -maatte, et G-sand, en G-skrubbe, et Gulvtæppe.

at **gumle** (af en Gumme). en Gumler.

en **Gumme** (Tandgumme).

en **Gump**. et Gumpestykke; en Gumpöhöne.

at **gumpe** (jfr. gimpe). en Gumpekærre.

en **Gunge** = en Hængesæg.

at **gungre**. en Gungren.

en **Gunst**. gunstig; en **Gunstbevisning**.
at **gurgle** (Halsen). (et) **Gurglevand**.
gusten, Flt. **gustne** (besl. med at gyse,
Havguse). en **Gustenhed**.
en **Gut**, Flt. **Gutter**.
en **Gyde** (et smalt Stræde).
at **gyde** (jfr. ind-, over-, paagyde), **gød**,
gydt. en **Gyden**, en **Gydning**.
gylden, **gyldent**, **gyldne** (af Guld). et
Gyldenaar, en **G-lak** (Blomst), (et)
Gyldenstykke, -tal, -vand.
en **Gylden** (jfr. en **Guldgylden**; **Mønt**).
gyldig (jfr. at gjælde). en **Gyldighed**.
et **Gylp**. at **gylpe**.
at **gynge**. en **Gynge**, en **Gynge**; et
Gyngebræt, en **Gyngehest**, -stol.
at **gyse**, **gøs** og **gyste**, **gyst**. et **Gys**,
en **Gysen**, en **Gysning**, **gyselig**.
en **Gyvel**. (et) **Gyvelris**.
en **Gænge** (af Gang). Retten skal have

sin **Gænge**, **Gængerne** i en **Skrue**,
Gængerne under en **Vugge**.
gængs, Flt. **gængse** (af Gang).
et **Gærde** (af Gaard). at **gærde** (jfr.
ind-, omgærde), et **Gærdsel**, **Gærdselris** (Flt.); et **Gærdebrud**, -skjel,
en **G-smutte**, -stage, en **Gærdestaver** (Flt. -stavre).
at **gætte** (jfr. en **Gaade**). en **Gætten**,
en **Gætning**, et **Gætterí**; et **Gætteværk**.
en **Gæsling** (af en **Gaas**).
at **gø**. Hunden **gør**, **gøde**, har **gøet**
(rigtigere **gøde**, **gøt**). en **Gøen**.
at **gøde** (egl. at gjøre god, forbedre).
en **Gødning**, en **Gødske**, at **gødske**
(= at gøde), en **Gødskning**; en
Gødekalv, et **Gødesvin** (= **Fedekalv**,
Fedesvin, forældede Ord).
Gøter. **Gøtlandene** (Øster-, Vesterg.).

H.

ha! ha ha! (Udraabsord).
en **Haa**, Flt. **Haaer** (en Art **Hajfisk**).
et **Haab**. at **haabe**; **haabe fuld**; **haab-**
fuld, **haabløs**, en **Haabløshed**.
en **Haan**. at **haane**, en **Haan**,
haanlig, **haant** (Bio.): at lade **haant**
om; en **Haanlatter**; et **Haansord**.
en **Haand**, Flt. **Hænder**. **Haand i Haand**,
fra **Haand** til **Haand**, paa **fri Haand**,
paa **egen Haand**, paa **første**, **anden**
Haand, paa **rede Haand**, at **have**,
være for Haanden, ved **Haanden**,
gaa (rask) fra Haanden, **langt fra**
Haanden, at **give paa Haanden**, **un-**
der Haanden (men **efterhaanden**), at
gaa en til Haande, at **komme af**
Hænde, i **Hænde**, til **Hænde**; et
Haandarbejde, -blad, en **H-bog**,
et **H-fang**, **h-fast**, en **H-flade**, en
H-fuld, **h-faaet**, en **H-fæstning**, **h-**
gangen, et **H-gemæng**, en **H-gjer-**
ning, et **H-greb**, **h-gribelig**, en
H-hest, at **h-hæve**, et **H-jærn**, et
H-klap, -klæde, **H-kort** (Flt.), en **H-**
kraft, -kværn, et **H-kys**, en **H-lan-**
ger, et **H-led**, en **H-linning**, **H-**
penge (Flt.), en **H-rod**, **h-skreven**,
en **H-skriver**, en **H-skrift**, et **H-**
skrift, et **H-slag**, en **H-spæge**, -spiger,
-sprøjte, **h-stor**, et **H-tag**, en **H-teg-**
ning, -ten, et **H-tryk**, -vaaben, -værk,
en **H-værker**, -værksmand, -øxe; et
Haandelag el. **Haandelav**, en

Haandevending; en **Haandsbred**, en
Haandspaalæggelse, -rækning.
et **Haande** (et lille **Kar**).
Haande = **Slags** (Flt., egl. **Ejef**. Flt.
af en **Haand**). alle **Haande**, flere
Haande, mange **Haande**.
at **haandtere**. en **Haandtering**.
et **Haar**. at **haare**, **haaret**; et **Haar-**
baand, en **H-bund**, en **H-børste**, (et)
H-dug, en **H-dusk**, -farve, **haarfin**, en
H-fletning, et **H-kar**, en **H-kløver**,
et **H-kløveri**, en **H-lok**, -naal, -pynt,
haarrig, en **H-rod**, et **H-rør**, en **H-**
sigte, et **H-skjel** (= en **H-skilning**),
H-skæl (Flt., **Skæl i Haar**), en **H-**
skærer, en **H-top**, -tot, **h-trukken**,
en **Haarvæxt**; en **Haarsbred**.
haard, **haardt**. **haardelig** (Bio.), en
Haardhed; **haardfør**, -hjærtet, -hudet,
-hændet, en **H-knude** (el. **Haarde-**
knude), **h-kogt**, -mundet, -nakket,
-sindet, -skallet.
et **Had**. at **hade**, en **Hader**, **hadefuld**,
hadsk, en **Hadskhed**.
en **Hage**¹ (jfr. **Baads-**, **Brand-**, **Mur-**,
Sandhage). at **hage**, at **h. sammen**,
hage sig fast; en **Hagebøsse**.
en **Hage**². et **Hagebaand**, -ben, en
H-kløft, et **H-skjæg**, en **Hage-**
smække.
en og et **Hagel** og **Hagl**. at **hagle**,
en **Haglen**; en **Hagelbyge**, en **Ha-**

gelsky, et Hagelvejr; en Haglbøsse, en Haglpung.
 en **Haj** = en Hajfisk.
 et **Hak**, Flt. Hakker (= Skaar, Indsnit).
 en **Hakke** (Redskab til at bryde Jord).
 at **hakke**. en Hakken, en Hakning, en Hakkelse, en Hakkelsekiste, -kniv; et Hakkebræt, en Hakkekniv, -mad.
hál (forældet = glat). en hal Is.
 en **Hal**, Flt. Haller. de höje Haller (jfr. Valhal).
 en **Hald** (= en Sten, et Fjæld). Örnen sidder paa höjen Hald, han hug i den haarde Hald (foræld., jfr. Frederikshald, Halland).
 en **Hale**. en Halefinne, -fjer, et H-led, h-løs, en Haletudse.
 at **hale** (jfr. kjølhale). at fire og hale, at hale ud.
 en **Halle** (jfr. Fiskehalle, Ølhalle; nyere tysk Form for en Hal).
 en **Halm** (jfr. Lang-, Ærte-, Sengehalm). et Halmbaad, en H-hæs, et H-knippe, en H-kurv, et H-læs, en H-maatte, et H-reb, en H-sko, et H-straa, en H-sæk, et H-tag, en Halmvisk.
 en **Hals** (jfr. Svane-, Flaske-, Kolbe-, Slug-, Skrig-, Lögn-, Vovehals). over Hals og Hoved, at give Hals = at halse; en Halsaaer, et H-baad, -ben, -bind, en H-brynde, h-bræk-kende, en H-byld, at h-hugge, en H-hvirvel, et H-jærn, -klæde, en H-kobbelt, -krave, et H-led, h-løs (Gjerning), en H-pine, -rem, -syge, et Halstörklæde.
halsstarrig. en Halsstarrighed.
halt. at halte, en Halten; Haltefanden.
halv, halvt (Tillo. og Bio). at dele halvt, være halvt om, halv nøgen, halv saa meget, halv Uld og halv Silke, halv om halv (og halvt om halvt), Klokken halv tolv (men halvtölvte, halvanden, halvtredje o. s. v.), en halv Tønde, et halvt Anker (jfr. en Halvotting, et Halvanker); en Halvhed. et Halvaar, h-aarig, h-aarlig. halvblods.
 en H-broder. en H-del. et Hdæk. en H-dör. h-gaaen. en H-gaard. h-gal. h-gammel. h-gjort. en H-gud. en H-handske. (et) H-klæde. h-kogt. en H-kreds. en H-kugle. h-kvæden (Vise). et H-lys. h-lærd. en H-maane. en H-mand. et H-mørke. en H-part. h-rund. h-sand. en H-skillig. en H-skygge. en H-stövle. H-sø-

skende (Flt.). en H-søster. i H-sövne. et H-tag. en H-tone. h-tosset. h-vaagen. en H-vej, h-vejs (Bio.). h-voxen. et H-ærme. en Halvø.
halvfems = halvfemsindstyve.
halvfjæds = halvfjædsindstyve.
halvtræds = halvtrædsindstyve.
ham (Stedord), se han.
 en **Ham**, Flt. Hamme (jfr. Fjederham, Snogeham). et Hamskifte.
 at **hamle** (af en Hammel i forældet Betydn. af Aarebaand): at hamle op med.
 en **Hammel**, Flt. Hamler. Hammelstokke = Svingler, Hammelreb = Skagler.
 en **Hammer** (jfr. For-, Skovhammer), best. F. Hammeren, Flt. Hamre. at hamre; en Hammermølle, et Hammerskaft, -skæl, -slag, -tegn, -værk.
 (en) **Hamp**. et Hampefrø, -garn, -lærred, -reb.
 en **Hamster** (et Pattedyr).
han, ham, hans (Stedord).
 en **Han**, Flt. Hanner = et Handyr (en Hanhund, -kat, -lærke). en Hanblomst, et Hankjøn, en Hanplante.
 en **Handel**¹ (af Haand, jfr. Plovhandel) = Haandfang.
 en **Handel**² (tysk, jfr. Sø-, Boghandel o. s. v.). Handel og Vandel. at handle¹ (= drive Handel); en Handelsaad, -betjent, en H-flaade, et H-flag, et H-folk, -hus, en H-lære, -magt, -mand, -plads, et H-skib, en H-stad, -stand, -stat, -vare.
handelig (af Haand, jfr. uhandelig).
 at handle² (= at virke, gjøre; jfr. be-, for-, med-, underhandle). en Handlemaade, en Handeln, en Handling.
 en **Handsel** (af Haand).
 en **Handske** (af Haand). en Handskemager, et Handskeskind.
 en **Hane** (jfr. Brus-, Vejr-, Bøsse-, Damphane). et Haneben (at gjøre H.), en H-bjælke, et H-fjed, en H-fægtning, et H-gal, en H-kam, -kamp, -kylling, et Haneæg.
 et **Hang**. at have Hang til.
 en **Hank**. at hanke; en Hankebalje, -krukke, -kurv, hankeløs.
 en **Hanrej** (tysk). en Hanrejshat.
 jeg **har**, se at have.
 en **Hare**. en Harefod, et H-haar, -hjärte, en H-jagt, -killing, et H-skaar, -skind, -spor, en Haresteg, -unge.
 at **harke**. en Harken.
harm (næsten forældet). harm i Hu.

en **Harm** (egl. Sorg, Fortræd, forældet; digt. = en Harme).
 en **Harme** (= Vrede). at harme, h. sig, at harmes, harmelig; harmfri, harmfuld.
 et **Harnisk**. at fare i Harnisk.
 en **Harpe**. at harpe (Grus, Korn); en Harpeklang, et H-slag, en H-slæt, et H-spil, en H-spiller, -spillerske.
 en **Harpix**. harpixagtig.
 en **Harpún** = Hvalspyd. at harpunére.
harsk. harsk Flæsk; en Harskhed, at harskne.
hart (Bio. = haardt, foræld.). hartad (Bio.).
 en **Harthugger**.
 (et) **Hartkorn**. en Tønde Hartkorn.
 en **Harv** og en **Harve**. at harve, en Harvning; en Harvetand.
Has: at faa Has paa.
 en **Hás** el. **Hase**¹ (Nøddehase). at hase (ikke at hasle) Nødder.
 n **Hase**² (jfr. en Knæhase). at hasebinde, et Haseled.
 en **Haspe** (jfr. Garnhaspe, Dörhaspe). at haspe (Garn, jfr. afhaspe).
 en **Hassel**, Flt. Hasler og Hæsler. en Hasselbusk, -kjæp (ogsaa en Hæsselkjæp), -mus, -nød (-nødder), -rakle, -stage, -vaand.
 en **Hast**. i Hast, i en Hast; at haste, hastelig (Bio.), hastig, en Hastighed; et Hastværk.
 en **Hat** (jfr. Straa-, Silke-, Filte-, Bly-, Brændevinshat), Flt. Hatte. et Hattebaand, en H-mager, -puld, -skygge.
 et **Hav** (jfr. Ishavet, Middelhavet). til Havs; et Havblik, -bryn, en H-bred, -bugt, -bund, -bølge, et H-dyb, -dyr, en H-fisk, et H-fiskeri, en H-flade, -frue, -fugl, -gasse, -gud, -guse, -hest, -hvirvel, -is, -kalv, -mand, (et) Havsand, -skjælv, -skum, en H-slange, -snegl, -stok, -troid, et Havvand; en Havsnød.
 en **Have**¹ (jfr. Høsthaver = Haverne [ø: Sidestykkerne] paa en Høstvogn).
 en **Have**² (jfr. Eng-, Dyre-, Frugt-, Køkken-, Slots-, Heste-, Fole-, Lamme-, Kalve-, Stakkehave). et Havearbejde, -bed, en H-blomst, -bog, -dyrkning, -dör, -frugt, et H-frø, -hus, en H-jord, -karl, -kniv, -kunst, -laage, -mand, et H-redskab, H-sager (Flt.), en H-sax, -snegl, -stol, -stue, -væxt.
 at have, jeg har (haver forældet), havde, haft. havesyg, en Havesyge.
 et **Haverí**. at gjöre Haveri.
 en **Havn**. at havne; havnløs; en Havnebygning, -foged, et H-fyr, en H-

gade, et H-hoved, -mærke, H-penge, en H-skriver, -vægter, et H-væsen.
 (en) **Havre**. et Havrebrød, -gryn, en H-grød, -jord, et H-korn, en H-mark, (et) H-mel, en H-rusme, et H-straa, en Havresuppe, -sæd.
héd, hedt. en Hede¹ (stærk Varme); en Hedeblegn, et Hedetøj; at hede¹ (en Ovn), -ede, -et.
 at **hedde**, hed, hedt (= kaldes).
 at **hede**², hedte: at hede paa = kalde paa (forældet).
 en **Hede**² (jfr. Lynghede). en Hedebo (Flt. -boer), en Hedeboamme (udtalt Hébo, fra «Héd-en» mellem Kjøge og Roskilde), en Hedebrand, -egn, -jord, -lærke, -tørv, -urt.
heden (Bio. = herfra). at fare heden (= at dø); hedenfaren, en H-fart, en H-gang, hedengangen.
heden = hedensk: heden Jord. en Hedendom, et Hedenskab; fra Hedenhøs, en Hedenold.
 en **Hedning**. et Hedningliv, en H-sjæl. (at hefte, et Hefte, se hæfte.)
heftig. en Heflighed.
 en **Hegle** (af en Hage). at hegle; en Heglen, et Heglerí; en Hegletand.
 et **Hegn**. at hegne (jfr. indhegne); en Hegnsmand, en Hegnslov.
hej! **hejda!** (Udraab).
 en **Hejdukke**.
 en **Hejre**¹ (Fugl). en Hejrefjer.
 en **Hejre**² (Plante). Klinte og Hejre.
 at **hejse** (jfr. at hisse). en Hejsning; et Hejseværk.
Hel (egl. Navn paa den nordiske Dødsdronning og hendes Bolig; jfr. Helvede, ihjel). en Helhest, Helhjem, en Helhoste (usædv.), en Helsot, Helspætter (Flt.).
hél, hélt, hele. en hel Del, i det hele, hel og helt (Bio.), et hélt; at hele, et Hele, en Helhed; helbefaren, en H-broder, en H-gaard, h-skindet, en H-stat, h-støbt, H-søskende (Flt.), en Helsøster.
 en **Helbred** (af Tillo. hél). at helbrede, en Helbredelse, helbrédelig; en Helbredstilstand.
 et **Held**. Held og Lykke; heldig, heldigvis (Biord).
 en **Helgen** (af hellig). et H-billede, en H-dag, -glans, et H-skin, -skrin.
 at **helle** (forældet): helle mig!
 en **Hellebård**.
 en **Helleflynder**.
heller og **hellere** (Bio., højere Grad til gjærne; jfr. helst). intet hellere, heller end gjærne.

heller (Bindeo.). hvad heller, ikke heller, heller ikke.
hellig. en Helligdom, at hellige, en Hellighed; den Helligaand, Helligaanden, en H-aften, -brøde, -dag, at helliggjøre, -holde.
 (at **helme**, se **hælme**.)
 en **Helmis** = et Udgangsgøg.
 en **Helsen** (af Tillo. *hél*) = Helbred. Helsen og Sundhed.
 en **Helsot**, se **Hel**.
helst (Bio., højeste Grad af heller). hvo, hvem, hvad, hvilken, hvor, naar som helst (allerhelst).
 en **Helt**¹ (en Art Lax).
 en **Helt**². heltelig, heltemæssig, en Heltinde; en Helteaand, -daad, et H-digt, en H-dyst, -død, -færd, -gjerning, et H-kvad, -liv, -mod, -navn, -sagn, en Heltesjæl, -tid.
 et **Helvede** (af **Hel** og forældet **Vide** = Straf). en Helvedangest, -kval; (en) Helvedesild, -sten.
 at **hemme**. en Hemsko.
hemmelig. en Hemmelighed, hemmelighedsfuld.
hen (Bio.). hen ad, hen imod, hen over, hen til, hen under, hen ved (i ligefrem, stedlig Betydn.; men henved (Fho.), henved et Aar, henved tolv Tusende.
 at **henaande.** -drage. -drive. -dysse. -dø. -døse. -falde (-falden). -faren (-farne Tider). at henfly. -føre. -gaa. -give, h-given, en H-givelse, en H-givenhed. i H-hold til, at h-holde sig til, h-holdsvi (Bio.). at h-høre. -kaste. -koge. -lede. -leve. -ligge. -lægge. -regne. en H-rejse. at h-rette, en H-rettelse. at h-rinde. -rive, h-rivende. at h-rykke, h-rykt, en H-rykkelse. i H-séende til, i den H-séende. at h-sidde. en H-sigt, (hensigtsløs, -mæssig, -stridig, -svarende). at hensmulre. -sove. at h-staa, en H-stand. at h-stille, en H-stilling. at h-sygne. et H-syn (med H. til, en Hensynsform, hensynsfuld, -løs). at h-synke. -tyde, en H-tydning. at h-tæres. h-törret. (en) H-vej. at h-vejre. -vende, en H-vendelse. at h-vise, en H-viisning. at henvisne.
hende, hendes (Stedord), se **hun**.
henne (Bio.). der, her, hist, hvor henne.
 at **hente** (af hjem; jfr. af-, indhente).
her (paapegende Biord). her og der, hist og her. I ligefrem, stedlig

Bemærk. skrives det bedst adskilt fra de flgd. Fho. el. Bio.: her fra, hen, henne, hid, ind, inde, inden for, ned, nede, nedén, om, omme, omkring, op, oppe, oven for, over, ovre, til, ud, ude, uden for, under; — i uegentlig Bemærk. indgaar her i en Del sammensatte Biord: heraf, -efter, -for, -fra, -hos, -i, -iblandt, -igjennem, -imellem, -imod, -med, -næst, -om, -over, -paa, -til, -under, -ved. — hersteds (Bio.). her-værende (Till.).
 et **Herberg** (af en Hær). at herberge.
 en **Herkomst** (tysk) = Byrd, Æt.
herlig. en Herlighed; at herliggjøre.
 en **Hermelin.** ^a Dyret, ^b Dyrets Skind, en Hermelins Kaabe.
heróisk (= heltelig).
 en **Heröld.**
 en **Herre** (foran Navne og Titler skrives Hr.). et Herredömme; et H-blad, -bud, en H-dag, -gaard, -gunst, et H-liv, h-løs, en H-mand, -ret, -stand, et Herresæde.
 et **Herred** (af en Hær). en Herredsfoged, et H-skjel, en H-skriver, et Herredsting.
 en **Herrefærd** (= Vaabenfærd); med Herreskjold (= med Vaabenmagt); begge af en Hær (jfr. hæрге, hærje).
 en **Herse** (oldnord. Værdighedsnavn).
 at **herse** (med noget).
 et **Herskab.** herskabelig; en Herskabs-tjener, -vogn.
 at **herske.** en Hersker, en Herskerinde; herskesyg, en Herskesyge.
 en **Hertug.** en Hertuginde; et Hertugdömme.
 en **Hest** (jfr. Ride-, Kjøre-, Skyde-, Gyng-, Senge-, Hel-, Havhest). at rejse, stige, være til Hest; (et) Hestfolk; et Hestearbejde, en H-avl, -brems, -bönne, h-dum, et H-dækken, -foder, en H-forstand, -gødning, et H-haar, en H-hale, -handel, -have, -helbred, -hilde, et H-hold, en H-hov, -hukommelse, (en) H-kraft, (et) H-kjød, -marked, en H-mølle, -pranger, - rumpe, -sko, -slagter, -stald, et Hestetrav, -tøj.
 en **Hex**, Flt. Hexe. at hexe, et Hexerí; en Hexebog, -dans, -kunst, (et) H-mel, en Hexemester.
hid (Bio.). hid og did, hid til Dags (se en Dag). hidindtil = hidtil (Bio.), hidtilværende. at hidføre. en Hidkomst. at hidlede. en

Hidrejse. at hidrøre. at hid-sætte.
 at **hidse** (= ophidse, ægge). **hidsig**, en Hidsighed.
 et **Hie** (for Hide, Björnehie). at ligge i Hie (eller Hi).
 at **hige**. en Higen.
 at **hikke**. en Hikke.
hil! hil dig! (digterisk, jfr. hél).
 en **Hilde**. at hilde, en Hildning.
billemænd! (egl. hellige Mænd).
 at **hilse** (jfr. hil og hél). en Hilsen.
 en **Himmel** (best. F. Himmelen og Himlen), Flt. Himle. at fare til Himmels; at himle, himmelsk; et Himmelbrev, en H-egn, h-falden, -faren, en H-fart, et H-hjørne, en H-hund, -hvælving, h-høj, en H-kugle, et H-legeme, -lys, h-raabende, et H-rum, en H-seng, et H-spræt, en H-stige, -stormer, et H-strøg, -tegn, -vejr, himmelvid.
 et **Himmerig** og **Himmerige**. Himmeriges Rige.
hin, hint, hine (Stedord). **hinanden**, **hinsides** (Fho. og Bio.), **hinsidig**.
 en **Hind**. — et Hindbær (-bærret). en Hindbærbusk, -eddike, -saft.
 en **Hinde** (jfr. Benhinde, Trommehinde). **hindet**; en Hindefrugt.
 at **hinde** (= at naa, indhente).
 en **Hinder**. at hindre, en Hindring.
 en **Hingst**. et Hingstføl, en H-plag.
 at **hinke**. en Hinken.
 en **Hirse**. et Hirsekorn, -mel.
 at **hisse** (= at hejse).
hisset og **hist** (Bio.). her og hisset. **hist** og her, **hist op**, **oppe** o. s. v.
 en **Historie**. **historisk**; en Historiegransker, -maler, -skriver, -skrivning.
 at **hitte**. et Hittebarn, et Hittegoods.
 at **hive**¹ (gaa og hive), -ede, -et. en Hiven.
 at **hive**², hev, hevet (= kaste, hale).
 et **Hjalte** (Sværdhjalte).
 at **hjappe**. et Hjapperi.
 en **Hjask** (jfr. at forhjaske). at **hjaske**, en Hjasken, et Hjaskeri.
 en **Hjeje** (egl. Hede-lo, en Brokfugl).
 et **Hjem**, best. F. Hjemmet. **hjem** (Bio. jfr. hjemme), **hjem ad**, **hjem efter**.
 at **hjembringe**. -bære. -falde. h-faren (gift og h.), en H-fart. en H-føding el. -fødning. at **hføre**. en H-gang. en H-gjæld (at tage Skade for H.). at **hkalde**. en H-kjørsel. h-kommen. en H-komst. et Hjemland. (en) Hjemlov. h-løs. en H-rejse. at

h-sende. en H-stavn. et H-sted. at h-søge, en H-søgelse. et H-ting. en H-vej. -vej. h-vendt. at hjemvise, en Hjemvisning.
 at **hjemle**, se en Hjemmel.
hjemlig (af et Hjem).
hjemme (Bio.). **hjemme fra**. **hjemmebagt**. -brygget. en H-daab, at h-døbe. **hjemmefødt** (jfr. en Hjemføding). h-gjort. -hørende. en H-sidden. en H-tysker. **hjemmevant**.
 en **Hjemmel**. at hjemle, en Hjemling; hjemmelfast; en Hjemmelsmand.
 en **Hjord** (en Kvæghjord).
 en **Hjort** (jfr. Daahjort, Kronhjort). en Hjortekalv, (et) H-læder, -skind, en H-tak (Hjortetaksalt) og Hjortetakke, (en) Hjortetalg el. -tælle.
 et **Hjul**. en Hjulaxel, -bænk, -bør, et H-drev, en H-ege, -følge, -kasse, -kjæp, -mand, et H-nav, en H-plov, -ring, -skinne, et H-spor, en H-tap, (et) Hjultømmer, -værk.
 en **Hjelm** (jfr. Guld-, Kornhjelm). **hjælmet** (jfr. rød-, sorthjælmet); en Hjælmbusk, et Hjælmække, -gitter, -tag, -tegn.
 en **Hjelme** (en Planteslægt).
 en **Hjælp**. med Guds H.; at hjælpe, **hjalp**, **hjulpen**, (-et, -ne), at hjælpe sig, **hjelpes ad**, en Hjælper, **hjælp-som**; en Hjælpehær, -kilde, -lærer, h-løs, et H-middel, -ord, en H-præst, -skat, **Hjælpetropper** (Flt.).
 en **Hjerne**. en Hjernebetændelse, et H-foster, en H-marv, -rystelse, -skal, et H-spind, en Hjærnesygdome.
 en **Hjærpe** (en Hönsefugl).
 et **Hjærte**. Mod og Mands Hjærte, at gaa, tage til H., lægge paa H., af Hjærtet, af Hjærtens Grund, Lyst, Hjærtens gjærne, glad, god, Hjærtens Venner, min Hjærtens Mening; min hjærte Mand, Kone (forældet), -hjærtet (jfr. behjærtet, haardhjærtet), **hjærte-lig**; en Hjærteangest, -banken, et H-blad, -blod, en H-fred, h-frisk, -greben, -gribende, et H-kammer, en H-kjender, -klap, -knuser, -kule, et H-lag, -liv, h-løs, en H-ro, -rod, (et) H-rum, -saar, -skjold, -skud, h-skudt, -skærende, et H-slag, en H-sorg, h-styrkende, en H-styrkning, et H-stød, -suk, h-syg, en H-sygdome, en Hjærtetyv; en Hjærtens fryd (Plante), en Hjærtenskjær.
 en **Hjærter** (i Kortspil). Hjærter Es, Konge, Dame, Knægt.

et **Hjørne** (af et Horn). alle Verdens Hjørner; et Hjørnehus, -skab, -sted, en H-sten, -stolpe, -stue, en Hjørnetand.

ho ho! (Udraab).

en **Hob**. at sanke i Hob, at sætte Kornet i Hob (jfr. Travehob), til Hobe, alle til Hobe; at hobe op, sammen, hobevis (Bio.); i Hobetal.

en **Hobó**, Flt. Hoboer. en Hoboist.

et **Hof**, Flt. Hoffer (jfr. et Hov). en Hofadel, et H-bal, en H-dame, -dragt, -fest, H-folk (Flt.), en H-gunst, et H-hold, en H-holdning, -junker, et H-kryb, en Hofmand, -nar, -præst, -raad, -snog, -sorg, -stat, -tone.

hoffærdig. en Hoffærdighed.

en **Hofte**. et Hofteben, h-lam, et H-led, en Hofteskaal, -skade.

at **hofte**. det hofter (med Regnen).

et **Hold** (jfr. Bag-, Med-, Til-, Underhold). at have H. paa, der er intet H. i det, et H. i Ryggen, de kom i flere Hold.

at **holde** (jfr. af-, an-, for-, op-, over-, til-, ud-, underholde), holdt, har holdt. at holde sig, holdt! (at gjøre Holdt); holden (Tillo. -nt, -ne): en holden Mand, helt og holdent, holdne Varer, en Holdning; et Holdepunkt, et Holdested.

en **Holk** (¹ et Skib, ² en Bøsning).

Holland. hollandsk, en Hollænder, et Hollænderi.

en **Holm** (jfr. Saltholm, Bornholm, Nyholm; en Bøge-, Eng-, Græsholm). Holmens Folk; en Holmgang.

Holsten. holstensk, en Holstener.

et **Holt** (jfr. Grønholt, Nyholte) = Skov.

en **Holt** (jfr. Krumholt, Løsholt).

en **Honning**. en Honningbi, -dug (-duggen), -fugl, et H-gjemme, en H-kage, honningsød.

et **Hop**, best. F. Hoppet. at hoppe; en Hoppedans.

en **Hoppe** (jfr. Følhoppe, Ridehopper. et Hoppeføl, (en) Hoppemælk).

(et) **Hór**. at bedrive Hor; at hoe, et Horeri; en Horkarl, -kvinde, -sag.

en **Horde**. hordevis (Bio.).

en **Hore**. et Horebarn, -hus, en Horeunge, -vært.

et **Horn** (jfr. Ko-, Bukke-, Føle-, Næse-, Sko-, Blæk-, Krudt-, Drikke-, Guld-, Jagt-, Posthorn). hornet (Tillo.), hornagtig; en Hornblæser, -fisk, -hinde, -hud, et H-kvæg, en H-lygte, -ske, -sten, (et) H-sølv, en Hornugle.

et **Hors** (= en Hoppe). et Horseføl, (en) Horsemor (-moder), en Horsepande, -plag.

hos (Fho. og Bio.). hoslagt, hosliggende, hosstaaende.

en **Hose** (jfr. Brynhoser, Vandhose). som Fod i Hose, at gjøre sine Hoser grønne; et Hosebaand, en H-kræmmer, Hosesokker (Flt.).

et **Hospítál**. et Hospitalslem.

en **Hóste**. at hoste, en Hosten.

et **Hotél**, Flt. Hoteller. en Hotelvært.

en **Hov**¹ (= et Kar; jfr. Bærmehov, Tappehov, Vandhov). en Hovgjær, en Hovpumpe.

en **Hov**² (Hestehov). et Hovblad, -jærn, en H-kløft, et H-slag, en Hovsmed, -straale, -syge, -tang.

(et) **Hov** (jfr. et Hof). til Hove, ved Hove; et Hovarbejde, en H-bonde, et H-bud, en H-dag, -dreng, H-folk (Flt.), en H-gaard, -gjerning, -mark, h-pligtig; et Hoveri: at gjøre H., Hoveriarbejde, Hoveribønder.

et **Hoved** (jfr. Løve-, Lamme-, Drage-, Kyllinge-, Kaal-, Pibe-, Søm-, Knappenaals-, Bro-, Over-, Kjød-, Hænge-, Tossehoved; Fynshoved, Skovshoved). ¹ et Hovedbrud, en H-bund, h-føddet, et H-guld, -gærde, -haar, en H-kaal, H-kjød (at sælge H.), et H-klæde, h-kulds, et H-lag, -løg, h-løs, en H-pande, -pine, -pude, -pynt, -skal, et H-smykke, -stykke, h-svimmel, en H-svimmel, et H-tøj, -vand (et H-vandsæg); — ² en Hovedaarsag, -arving, et H-banner, en H-bog, -bygning, -egenskab, -fejl, -gaard, -kirke, et H-land, en H-lod, -mand, -mangel, -nøgle, et H-ord, en H-regel, h-rig, en H-sag, et H-slag, -sogn, en H-stad, et H-sted (i et Skrift), en H-stol, et H-stykke, en H-sum, -sætning, et H-tal, en H-tone, -trappe, -vagt, et Hovedværk, -øjemed.

-**hovedet**, se bar-, gal-, mange-, skjæv-, skjør-, tykhovedet.

hoven (af at hæve), hovent, hovne. en Hovenhed, en Hovenskab; at hovne (jfr. ophovne).

et **Hoveri**, se et Hov.

en **Hovmester**.

et **Hovmod**. at hovmode sig, hovmodig. at **hovne**, se hoven.

hú (Udraabsord). hu ha!

en **Hu**, best. F. Huen. at have, komme i Hu (jfr. ihukomme), det rinder mig i Hu, at sætte sin Hu til, min Hu stod dertil; at hue (huede, huet): det huer mig; en Hukømmelse, et Huskud, at husvále, en Husválelse.

en **Hud** (jfr. Over-, Læderhud). at hudflette, en H-fold, h-løs, et H-skifte, at h-stryge, en Hudsygd.

en **Hue**. et Huebaand, en Hueblok.

Húg: at sidde paa Hug.

et **Hug**, best. F. Hugget. at faa Hug.

at **hugge**, hug og huggede, huggen, hugget, hugne. det er hverken hugget eller stukket; en Huggen, en Hugger, en Huggert, en Hugning, en Hugst (jfr. Skovhugst), en Hugáf; en Hugorm, et Hugvaaben; en Huggeblok, et H-hus, en H-tand.

i **Huj** og Hast. — at huje. en Hujen.

en **Huk**, best. F. Hukken. en Hukstjært (en Art Due).

en **Hukkert** (en Slags Skib).

et **Hul** (jfr. Luft-, Vand-, Knap-, Hundehul), Flt. Huller. hullet (Tillo.); en Hulsöm.

húl, húlt. at hule (jfr. udhule), en Hulhed, en Huling, en Hulning; et Hulglas, -jærn, h-kindet, en H-mejsel, -mønt, h-rygget, en H-skovl, at h-slibe, et H-spejl, en H-vej, en Huløxe.

huld, huldt. en Huldskab; huldrig, huldsálig.

et **Huld** (egl. = Kjød). at være ved godt Huld.

en **Huldre**. Huldrefolk (Flt.).

en **Hule** (af húl). en Hulebjörn, en Huleboer.

at **hulke**. en Hulken.

hulter til bulter.

(en) **Humle**¹ (Planten og dens Frugt).

en Humlegaard, -have, -knop, -kule, -ranke, -stage, -stang, -sæk.

en **Humle**² = Humlebi. en Humlerede. at humme sig (om Heste).

en **Hummer**. en Hummerklo, -skal.

et **Hummer** (et lille Kammer).

at **humpe** = at halte.

en **Humpel**, Flt. Humpler.

hun, hende, hendes (Stedord).

en **Hun**, Flt. Hunner = et Hundyr (en Hunræv, -stillids o.s.v.). en Hunblomst, et Hunkjön, en Hunplante.

en **Hund**. hundsk; et Hundebid, Hdage (Flt.), en H-dreng, -føde, et H-glam, -græs, -hus, en H-hvalp, et H-kobbel, h-koldt, en H-kulde, et H-liv, en H-pisk, -slæde, -stejle (en Fisk), H-stjærnen, en H-syge, -tunge (en Plante), -vagt, et Hundevjør.

hundrede (Talo.). et Hundred el. Hundrede, ét Hundrede, to Hundrede, et Par Hundrede, nogle Hundrede, et halvt Hundrede; et Hundredaar (=

et Aarhundrede), h-aarig, i H-tal, i Hundredvis.

en **Hunger**. at hungre, hungrig; et Hungerskrig; en Hungersdød, -nød.

hurra! et Hurra = et Hurraraab.

hurtig. en Hurtighed.

et **Hus** (jfr. Bag-, For-, Bade-, Bede-, Hunde-, Hönse-, Snegle-, Blæk-, Frø-, Kjerne-, Kræmmer-, Kongehus). et Guds Hus, at komme i Hus, at være til Huse; at huse, huslig; en Husandagt, til Husbehov, en H-dragt, -due, et H-dyr, en H-dör, -egel, -ejler, -fader, -flid, -foged, Husfolk (Flt.), en H-fred, at bo h-frit, en H-frue, -fugl, -fælle, et H-geraad, en H-gjerning, -gud, -herre, -holder, -holderske, h-holderisk (Tillo.), en H-holdning, -hovmester, -ild, -jomfru, -karl, et H-kjøb, -kors, en H-leje, -lejlighed, et H-liv, -ly, en H-læge, et H-løg, en H-mand, -moder, -mus, -nisse, et H-raad, en H-ret, et H-rum, en H-række, -stand, Hustropper (Flt.), en H-tugt, -tyv, (et) H-tømmer, en H-undersøgelse, h-vant, en H-ven, h-vild, en H-vært, et Husvæsen.

en **Husár**. en Husarhest.

(en) **Husblas** (tysk).

en **Husbond** (egl. -bonde) = Herre, Ægtemand.

at **husére**.

at **huske** (af en Hu). en Huskeseddel.

en **Hustru**, Flt. Hustruer (egl. Husfrue).

at **husvále**, se en Hu.

at **hutle** (jfr. forhutle). at hutle sig igjennem.

hvad (Stedord). hvad andet? hvad da? hvad ellers? hvad enten, hvad for en? hvad er han for en? hvad for noget? hvad er det for noget? hvad heller, hvad mere? hvad nu? hvad om? hvad saa? hvad saa videre? hvad som helst.

en **Hval** (jfr. Barde-, Grindehval; •Hvalfisk, tysk og urigt.). en Hvalbarde, et H-dyr, en H-fanger, -fangst, (et) H-rav, en H-ros (best. F. -rossen), et H-spyd, -spæk, (en) Hvaltran.

en **Hvalp** (Hunde-, Björnehvalp).

hvalt (digt. Ord) = hvælvet.

hvas, Flt. hvasse (jfr. at hvæsse). en Hvashed; hvashudet.

en **Hvede**. en Hvedeager, et H-ax, -brød (H.s-dage), en H-høst, -jord, -kage, (et) H-klid, en H-knop, (et) H-mel, en H-simle, et Hvedestraa.

hveden (foræld. Bio.) = hvorfra.

hvem, se hvo.

en **Hvene** = (et) Hvenegræs.
 en **Hveps.** en Hvepserede.
hver, hvert (Stedo.). hver Dag, hver Nat, hvert Aar, hver Gang, hver en Gang, hver én, hvert ét, hver anden, hvert andet, hver for sig, hver især, Gud og hver Mand, det er ikke hver Mands Sag, at gaa for hver Mands Dör.
hveràndre (Stedord).
 en **Hverdag**. hverdags (Tillo.), hverdagsagtig; et H-ansigt, en H-brug, -feber, H-klæder (Flt.), en H-kost, et Hverdagsliv, -menneske, -sprog.
 (et) **Hvergarn**. en Hvergarns Kjole.
hverken (Bindeo.). hverken Fugl (Kjød) eller Fisk, hverken fuld eller gal.
 et **Hverv**. at hverve¹ (jfr. erhverve), en Hverver, en Hverving.
 at hverve² = vende, vende sig (forældet; jfr. Solhverv, Pighvarre).
hvi (Bio., egl. Stedo.) = hvorfor. hvi saa?
 en **Hvid**. Hvid og Skilling.
hvid, hvidt. hvidagtig, en Hvide (Æggehvide), en Hvidhed, hvidlig, at hvidne; hvidarmet, en H-bede, hbroget, en H-garver, h-glødende, -gul, -haaret, -hudet, en H-kaal (et H.s-hoved), h-klædt, et H-løg (el. Hvideløg), en H-roe (el. Hvideroe), h-spættet, en Hvidtjörn.
 et **Hvil** (at holde H., at tage H.) = en Hvile. at gaa til Hvile, være i Hvile.
 at hvile. at hvile sig; en Hvileager, -dag, -plads, et H-punkt, -sted, en Hviletid, -time.
hvilken, hvilket, hvilke (Stedo.). hvilken, hvilket, hvilke som helst.
 en **Hvilling** (en Fisk, egl. Hvidling, af hvid).
 et **Hvin**. at hvine, hvinede og (digt.) hvén; en Hvinen, hvinsur (jfr. det hviner i Tænderne).
 at **hvirre** (jfr. at hverve² = vende, forvirre). at hvirre med Hovedet.
 en **Hvirvel**, Flt. Hvirvler (i Haaret, paa en Dör; jfr. Hals-, Ryghvirvel, Strømmvirvel, Trommehvirvel). at hvirvle, en Hvirvlen; et Hvirveldyr, h-løs, en H-søjle, en Hvirvelvind.
hvis (Stedord), se hvo.
hvis (Bindeo.) = dersom, i Fald.
 at **hviske**. en Hvisken (og Tisken).
 at **hvisle**. en Hvislen; en Hvislelyd.
 at **hvitte** (af hvid). en Hvitning; en Hvittekalk, -kost.
hvo, hvem, Ejef. hvis (Stedo.). hvo som helst, hvem som helst.
hvor (Biord). hvor bor du? hvor er du

fra? hvor skal du hen? — hvor faa, hvor mange, hvor meget, hvor lidt, hvor ofte, hvor tit, hvor som helst. — hvoraf. hvorefter. hvorfor. hvorfra. hvorhen. hvori. hvoriblandt. hvorimellem. hvormed. hvorom. hvorover. hvorpaa. hvortil. hvorunder. hvorved. — hvordan. hvorledes. hvorlunde. hvornaár. hvorvél (ihvorvél = endskjönt).
 et **Hvælv**. at hvælv, hvælv (jfr. hvalt), en Hvælving.
 at **hvæse**. en Hvæsen.
 at **hvæsse**. et Hvæsestaal, en H-sten.
 en **Hyben**. en Hybenrose, -torn.
 en **Hygge** (jfr. Uhygge). at hygge om (jfr. omhyggelig), hyggelig, en Hyggelighed.
 at **hykle**. en Hykler, et Hykleri, hyklersk, hykkelsk.
 et **Hyl**. at hyle, en Hylen, en Hyler.
 en **Hyld** = et Hyldetræ. en Hyldeblomst, -busk, et H-bær, en Hyldebøsse, -sprøjte, -te.
 en **Hylde** (jfr. Boghylde). at lægge paa Hylden.
 at **hylde** (af Tillo. huld). en Hyldest, en Hylding, en Hyldingsed.
 at **hylle** (jfr. ind-, tilhulle). et Hylle, et Hylster (Flt. Hylstre).
 et **Hynde** = en Pude.
hyp! — at spille Hyp (et Kortspil).
 at **hypp** (Kaal, Kartoffler). en Hypning; et Hyppejærn.
hyppig (Tillo. og Bio.). en Hyppighed.
 en **Hyrde** (jfr. en Hjord). en Hyrdinde; et Hyrdebrev, -digt, en H-dreng, -fløjte, et H-folk, -horn, en H-hund, et H-hus, -liv, en H-pibe, -stav, -taske (¹ i egl. Bet., ² Navn paa en Plante), en Hyrdetime.
 en **Hyre**. at have sin (fulde) H. med en; at hyre; en Hyrekusk, -vogn.
hys! at hysse, en Hyssen.
 (en) **Hyssing** (tyndt Reb).
 en **Hytte** (jfr. Jord-, Fisker-, Finger-, Glashytte). en Hyttelejr.
 at **hytte** (sig). et Hyttefad.
 en **Hæder**. hæderlig, at hædre; hæderkronet, -løs, -værdig; en Hædersbevisning, -dag, -krans, -mand, et H-minde, -navn, en H-plads, -post, et Hæderstegn.
 at **hæfte** (jfr. behæftet, at ind-, paa-, vedhæfte). at hæfte for noget (jfr. vederhæftig); en Hæftelse, en Hæftning; et Hæfteplaster; et Hæfte (paa et Sværd, af en Bog); et Hæfteskift, hæftevis (Bio.).

en **Hæg**, Flt. Hægge = et Hæggebærtræ.
 at **hæge**. at hæge paa noget, at hæge sig; at holde Hæg over.
 en **Hægte**. at hægte, en Hægting.
 en **Hæk**¹ og **Hække**, Flt. Hækker (jfr. Tjørnehæk, Ostehæk, Høhæk). Hækværket paa en Møllevinge.
 en **Hæk**², best. F. Hækken (Søudtryk). en Hækbom, en Hækjolle; Hækkebrættet (paa et Skib).
Hæk³: at ligge i Hæk (om Fugle). et Hækkebur.
 en **Hæl** (jfr. Støvlehæl). en Hælkappe, et Hælsöm.
 et **Hæld** (jfr. Bakkehæld). at staa paa Hæld; at hælde (Vognen, Dagen hældede, at hælde sig til noget, jeg hældte Vand i Karret), en Hælding (det er paa Hældingen), en Hældning; et Hældetræ; en Hældøre.
 at **hæle**. en Hæler, et Hæleri.
 at **hælme** (af halv; o: at ophøre, aflade). at hælme med noget.
 en **Hælv** (= en Halvdel). til Hælvten.
Hænde, **Hænder**, se Haand. at hænde¹ Dom (Lovudtryk).
 at hænde², -ede, -et og hændte, hændt. det hænder, hænder sig, hændes; en Hændelse, hændelsesvis (Bio.).
hændig (af Haand, jfr. behændig). en Hændighed.
 et **Hæng** (jfr. Forhæng, Omhæng, Paa-hæng, Tilhæng, Vedhæng, Overhæng, Sammenhæng).
 at **hænge**, hang og hængte (det hang, hvor han hængte det), hængt. en Hængebirk, -bro, et H-dynd, et H-hoved, en H-koje, -laas, et H-skab, en H-sæg (-sæggen, ikke -sæk), et H-træ, Hængeærmer (Flt.).
 en **Hængel**, Flt. Hængler (jfr. Blomsterhængler).
 et **Hængsel**, Flt. Hængsler.
 en **Hær**. en Hærfugl, et H-følge, en H-fører, H-klæder (Flt.), h-klædt, en H-magt, -skare, et H-skue, -stævne, et Hærværk (jfr. Herrefærd, Herreskjold).
 en **Hærde** (= Skulder). hærdebred.
 at **hærde** (af haard, jfr. forhærde). hærdet Staal, en h. Kriger; en Hærdelse, en Hærdning.
 at **hærge** el. **hærje** (af Hær). en Hærgen el. Hærjen, en Hærgning.
 en og et **Hæs**, Flt. Hæsse (jfr. Kornhæs, Halmhæs).
hæs. en Hæshed; hæseblæsende.
hæslig. en Hæslighed.
Hæssel-, **Hæsler**, se en Hassel.

en **Hætte** (af Hat, jfr. Kaabe-, Finger-, Beg-, Røghætte). et Hætteslag.
 en **Hævd**. at holde i H., at holde H. over, faa H. paa; at hævde, at hævde sig; en Hævdsret, -tid, et Hævdsvidne.
 at **hæve**. en Hævelse, en Hævning, en Hævert.
 at **hævle**. at gaa og hævle over noget, at ævle og hævle.
 en **Hæv**. at hævne, en Hævner; hævnjerrig, en Hævnløst.
 (et) **Hø**, best. f. Høet. en Høavl, -bjærgning, -hæk, -høst, -lade, -le (-leen, -leer), et Høloft, -læs, en Høslæt, -stak, et Høstænge, -torv, en Høtyv el. (rettere) Høtyve, en Høvisk, en Høvogn.
 at **høde** = at true. en Hødsel: ingen dør af Hødsel.
høflig. en Høflighed.
 en **Høg**. en Høgejagt, et H-næb, en H-rede, en Høgeurt (Plante).
 en **Høj** (jfr. Jord-, Grav-, Kæmpehøj). at højlægge, en Højlægning.
høj, höjt, höje; højere, höjest. høj lys Dag, i det höjeste; en Højde (et Højdedrag, -maal), en Højhed (en H.s-ret), højlig (Bio.), at højne, højne sig, höjt (Bio.), höjt elsket, höjst (Bio.), höjst vigtig; — höjådelig, at h-agte, en H-agtelse, et H-alter, en H-baadsmænd, h-baaren, h-benet, til H-bords, h-byrdig, et H-forræderi, h-frugtsommelig, -halsset, -hellig, -hjærtet, -hælet, paa H-kant, et H-land, h-lovet, -lændt, en H-lænder, h-lærd, en H-messe, et H-mod, h-modig, -mælet, -puldret, -rygget, -rød, -røstet, en H-sal, h-sålig, en H-sang, et H-sind, h-sindet, en H-skole, -skov, h-skuldret, en H-slette, h-stammet, et H-sæde, h-talende, en H-tid (en H.s-dag, -dragt), höjtidelig, højtravende, en H-travenhed, et H-tryk, h-tysk, (et) H-vande, h-ærværdig; et Højeloft (en H.s-bro, -svale); höjstæret.
 en **Højde**, at højne, se høj.
höjre (modsat venstre). til höjre, at gjöre höjre om, paa höjre Haand (Side) af ham = paa hans höjre Haand (Side), han er min höjre Haand.
höjst, höjt (Bio.), se høj.
 en **Høker**. at høkre. en Høkerhandel.
 en **Höne**, Flt. Höner og Höns. en Hönekylling.
Höns, Hönsene (Flt. af Höne). et Hönse-

bur, en H-fugl, -gaard, -hund, et H-hus, en H-jagt, (et) H-kjød, en H-kræmmer, -pige, -rede, -sti, -stige, -tyv, et Hønseæg.

at **hønse** (nedertysk Ord).

(en) **Hör** (el. **Hör**), best. f. Hörren (el. Hørren). en Hörager, -avl, -brage (jfr. at brage Hör), (et) H-frø, (et) Hörgarn, en H-kræmmer, (et) H-lærred, en H-silke (en Plante), et H-spind, en Hörspinder, -sæd, -tave, -tot.

-**hør**, se lydhør, tunghør.

at **høre** (jfr. af-, hen-, til-, op-, overhøre). hørte, hørt. en Hørelse, en Høren, en Hører, **hørig** (h. og lydig,

jfr. overhørig), **hørlig**; en Høreblære, -gang, et H-rør, en Høresal, -sans, -sten.

en **Høst**. i **Høst**, til **Høsten**; at **høste**, **høstlig** (jfr. vaarlig), en **Høstning**; en **Høstafte**, et H-arbejde, en **H-dag**, -fest, et H-fiskeri, **H-folk** (Flt.), et H-gilde, **H-haver** (Flt. se en **Have**¹), en **H-maaned**, en **H-præken**, -tid, et **H-vejr**, en **Høstvogn**.

en **Høvding** = en **Høvedsmand**.

et **Høved** = et **Kvæghøved**.

høvisk (jfr. uhøvisk). en **Høviskhed**.

en **Hövl**. at **hövle**, en **Hövlen**, en **Hövling**; et **Hövljærn**, en **Hövlspan**; en **Hövlebænk**.

I.

i- (= svensk og ældre d. e-, forstærk. tonløs Forstavelse ved spørg. Stedord og med disse beslægtede Biord; egl. gl. d. *é* = altid, jfr. *ejegod*). **ihvo**, **ihvem**, **ihvilken**, **ihvad**, **ihvor**, **ihvordan**, **ihvorvel**.

i! (Udraabsord). **i nej da!**

I, **eder**, **eders**, ogsaa **jer**, **jeres** (Stedord).

i (Fho. og Bio.). **i Almindelighed**, **i Særdeleshed**, **i det** (ikke «idet»), **i det samme**, **i det hele**, **i alt**, **i øvrigt**, **i lige Maade**, **i Flæng**, **i Hast**, **i Tide**, **i Blinde**, **i Søvne**, **i Live**, **i Hvile**, **i Ro**, **i Følge**, **i Ledtog med**, **i Vejen**, **i Grunden**, **i Steden for**, **i Aar**, **i Fjor**, **i Dag**, **i Gaar o.s.v.**, at sætte, være **i Gang**, **i Drift**, **i Bevægelse**, at sætte **i Værk** (at **iværksætte**), at sætte **i Stand** (at **istandsætte**), at være **i Stand**, **i Stand til**, at gaa, komme, se **i Møde** (at **imødegaa**, **imødekommende**, at **imødesee**), at faa, have, komme **i Hænde** (en **Ihændehaver**), at tage (sig) **i Agt** (at **iagttagelse**, en **Iagttagelse**, en **Iagttagelse**); at tage **i Vare** (jfr. at **varetagelse**), at komme **i Hu** (at **ihukomme**, en **Ihukommelse**), at have **i Sinde**, at gaa **i Rette med**, at sætte en **i Rette** (at **irættesætte**, en **Irettesættelse**); **i Fald** (= **i det Tilfælde at**), **i saa Fald**, **i andet**, **modsat**, **manglende Fald**; **i Følge** (= som en **Følge af**). — **iblandt** (= **blandt**). **igjèn** (jfr. **gjen-**). **igjènnem** (= **gjennem**), **helt igjen-**

nem. **imédens**, **imèns** (= **medens**, **mens**). **imellem** (= **mellem**), **alt imellem**, en **Gang imellem**, **imellem Stunder**. **imidlertid**. **imód** (= **mod**).

iberegnet. **iboende**. at **idömmen**. at **iføre**. **igaaet med**. **ihjæl** (se **neden for**). **ihærdig**. at **iklæde**. at **iskjænke**. en **Islæt** (af **at slaa**; best. **F. Islætten**). **isprængt**. **ispændt**. et **Istede** (= **Stigbøjle**). at **istemme**. **især** (se **neden for**). **itú** (se **neden for**).

at **iagttagelse**, se **i** (Fho.).

(et) **Ibenholt** = **Ibentræ**.

en **Id** (ud. Flt., **Gjerning**, **Syssel**; besl. **m. id-** og **i-** **i idelig**, **Idræt**, **Idvand**, **Igjæld**).

en **Idé**, Flt. **Ideer**. **idéløs**.

et **Ideál**. **idealsk**.

idel (nedertysk, uforanderl. **Tillo.**).

idelig (**Tillo.** og **Bio.**).

en **Idiót**. **idiotisk**.

en **Idræt**, Flt. **Idrætter**. en **Idrætsmand**.

et **Idvand** (= **Modström**, den svageste af to modsatte **Strömme**).

en **Idyl**, Flt. **Idyller**. **idyllisk**.

igjèn, **igjènnem**, se **under i** (Fho.).

en **Igjæld** (**Lovudtr.**).

en **Igle**. et **Iglebid**.

ihjæl (**Bio.**, egl. **i Hel**. jfr. **Hel**). at **ihjælsaa**, **ihjælsagen**.

at **ihukomme** } se **i** (Fho.).
en **Ihændehaver** }

ikke (nægtende Ord). **heller ikke**, **slet ikke**, **aldeles ikke**, **ikke alene** = **ikke blot**, **ikke des mindre**, **ikke**

engang, ikke heller, ikke mindre, ikke det? ikke sandt? ikke saa?

ikkun = kun (Bio., egl. ikke uden).

en **Il**¹. at ile, ilfærdig, ilsom; et Ilbud, en Ilrejse, ilsindet, en Ilskrift, et Iltog.

en **Il**² = en Iling (se neden for).

en **Ild**. at ilde, at ildne, en Ildning; en Ildbuk, et I-bækken, i-farvet, -fast, -fuld, et I-gitter, en I-gnist, -gryde, et I-hav, -hjul, -hus, -kar, en I-kasse, -klemme, -kugle, -løs, -pande, -prøve, -rage, -regn, -rist, i-rød (= ildende rød), et I-rør, en I-skjærm, -skuffe, i-sprudende, et I-sted, en I-ström, et I-svælg, en I-tang; en Ildsfare, -lue, -vaade; en Ildebrand, (et) Ildebrændsel.

ild (= ond, skadelig; forældet; dog siges endnu en ilde Lugt). en Ildgjerning, en Ildgjerningsmand.

ilde (Bio., modsat vel). at fare ilde, tage noget ilde op, være ilde stedt, ilde faren, ilde tilfreds, ilde klingende, lugtende, lydende, smagende, spaaende, varslende; et Ildebefindende, ildesindet.

en **Ilder** (en Art Væsel). et I-skind.

at **ile**, se en **Il**¹.

en **Iling** (sjæld. en **Il**) = en Byge.

(en) **Ilt** (Luftart). at ilte, iltes, et Ilte, en Iltning.

ilter (ivrig, ilsindet). en Ilderhed.

imédens, imellem, iméns, imidlertid, imód, se **i** (Fho.).

immer (tysk Biord = altid).

imódegaa, -kommende, -se, se **i** (Fho.).

ind (Bio.). ind ad Døren, ind ad Byen til, ind i Stuen, ind til Byen, at gaa ind til Bens, ind igjennem Vinduet, ind efter. indad (Bio.). indtil (Fho. og Bindeo. om Tiden).

at **indaande**, en Indaanding. at indanke. indbagt. at indbefatte. et Indbegreb. at indberette, en Indberetning. at indbjærge. at indbilde, en Indbildning (en I.s-kraft), indbildsk (en I-hed). at indbinde. -blande. et Indblik. at indblæse. et Indbo. at indbringe. et Indbrud. at indbrænde. -byde, en Indbydelse. en Indbygger. indbyrdes (Bio. og Tillo.). at inddele. -dige. -drage. -drive. -dysse. -dæmme (en I-dæmning). et Indfald (et godt, et fjendtligt I.), indfalden (-nt, -ne). at indfatte, en Indfatning.

at indfiltre. at indfinde sig. at indflette. -flikke. -flyde, en Indflydelse. at indflytte, en Indflytning. at indfri (-frier, -friede, friet), en Indfrielse. at indfælde. en Indfæstning. indfødt, en Indfødsret. at indføre, en Indførelse, -førsel. at indgaa, en Indgaaen, -gaaelse, en Indgang. en Indgift, at indgive. at indgnide. -grave. et Indgreb, en Indgriben, indgribende. indgroet (eller grot). at indgrøfte. -gærde. -gyde. -hegne. -hente. et Indhold, indholdsløs, -rig. et Indhug. indhvælvvet. at indhulle. -hæfte. -høste, en Indhøstning. at indjage. -kalde. et Indkig. et Indkjøb, at indkjøbe. en Indkjørsel. at indklage, -klamre. -klæde, en Indklædning. indkneben (-nt, -ne). at indkomme, en Indkomst. at indkræve. at indkvartere, en Indkvartering. et Indlaan. at indlade (sig), indladende. at indlade (Varer). et Indland. at indlede, en Indledning. at indlemme. at indleve sig. at indlevære. indlysende. et Indlæg, at indlægge, en Indlæggelse, -lægning. et Indløb, at indløbe. at indløse, en Indløsning. en Indmad. at indmelde. -mure. -ordne. -pakke. (et) Indpas. at indplante. -pode. -prente. -prikke. -præge. en Indrejse. at indrette, en Indretning. at indridse. -riste. -rykke, en Indrykning, -rykkelse. at indrømme, en Indrømmelse. at indsamle, en Indsamling. en Indsats. at indsæ, (et) Indseende. et Indsegl. en Indsejling. at indsende, en Indsender. en Indsidder. en Indsigelse. en Indsigt (i.s-fuld). at indskibe. en Indskriden. en Indskrift, at indskrive, en Indskrivning. indskruppen (-nt, -ne). at indskrænke, en Indskrænkning. et Indskud, at indskyde, en Indskydelse, -skydning. at indskære, en Indskæring. at indskærpe. -slaa, indslaaet. at indslibe. -slumre. -slutte. -smelte. at indsmigre sig. at indsmugle. -snerpe. at indsnige sig. et Indsnit. at indsnære. indsnævret, en Indsnævring. at indsnøre. indsovet. at indspinde. at indsprøjte. ind-

staldet (Kvæg). at indstifte, en Indstiftelse. at indstille, en Indstilling. at indstrø. en Indstyrning. indstændig. at indstævne. -suge. -svøbe. -sy. -sylte. -sæbe. -sætte. en Indsø. at indtage, indtagende, en Indtagelse. at indtale (sin Ret). at indtegne, en Indtegning. et Indtog. et Indtryk, at indtrykke. at indtræde, en Indtrædelse. at indtræffe. en Indtrængen, indtrængende. en Indtægt. indtændt (arrig). at indtörres. en Indvaaner. at indvandre, en Indvandring. at indvarsle. -vende, en Indvending. indvendig. at indvexle. -vie, en Indvielse. at indvikle. -vilge og villige. -vinde. -virke (jfr. guldindvirket), at indvirke paa, en Indvirkning. Indvolde (Flt.), en Indvoldsorm. indvortes (Bio. og Tillo.). at indvæve. at indynde sig. indædt. at indøve, en Indøvelse.

inde (Bio.). der inde, her inde, hvor inde? at indebrænde. i-frosen. en I-haver. at i-holde (jfr. et Indhold). i-klemt. at i-lukke, et I-lukke. en I-sidden. at i-slutte, i-sluttet. at i-spærre. -staa. indeværende (Uge, Maa-
ned, Aar).

-inde, se Danserinde, Gudinde o.s.v.
inden (Bio. og Fho. med stedlig Bemærkelse). for inden (om Stedet; men forinden [Bio. og Bindeo.] om Tiden), inden Borde, inden Døre; inden for, inden fra, inden i, inden om, inden paa, inden til. — inden ad (Bio.), en Indenadslæsning. indenbords (Bio. og Tillo.). indendörs (Bio.). indenbys (Bio. og Tillo.). indenlands (Bio.), indenlandsk. indenrigs (Bio.), indenrigsk, en Indenrigsminister. indenskærs (Bio.).

inden (Fho. og Bindeo. om Tiden). inden Aften, inden han kom.

inder- (se indre, inderst). en Inderdel, -flade, -hud, et I-laar, en I-side, (et) Indertöj.

inderlig. en Inderlighed.

inderst, se indre.

en **Inderste** (= en Indsidder).

Indien (jfr. Ost-, Vest-, For-, Bag-

indien). indisk, indiánsk, en Indiáner.

indre, inderst (höjere og höjeste Grad af et Tillo., dannet af ind). Menneskets Indre (jfr. et smukt Ydre); inderst (Bio.), inderst inde.

(en) **Ingefær**. (et) Ingefærøl.

ingen, intet (Stedo.). slet ingen. slet intet = aldeles ingen, intet, ingen Ting = intet, for ingen Ting = for intet, at gjøre, blive til intet (jfr. tilintetgjöre), ingen Sinde, ingen Steder, ingen Vegne, ingen Slags. — et Intet, en Intethed. — ingenlunde, ingensteds (Bio.).

et **Insékt**. en I-samler, -samling.

et **Instinkt**. instinktmæssig.

et **Instrument**. en Instrumentmager.

en **Invalíd**. en Invalideunderstøttelse.

en **Ir**, best. F. Irren. at irre¹, irret.

at irrettesætte, se i (Fho.).

en **Irisk** (en Sangfugl).

en **Ironí**, best. F. Ironien. irónisk.

at irre² (jfr. opirre) = at tirre.

at irre³ (foræld.) = at fejle. en Irring; en Irgang.

en **Ís**. at ise, at isne; en Isbaad, et Isbjærg, en Isbjörn, en Isblink, -brage, -brodde, (et) Isbrud, en Isbryder, -bræ, -drift, et Isdække, isdækket, en Isflade, -flage, -form, isfri, en Isfugl, -gang, isgraa, et Ishav, en Iskage, I-kjælder, iskold, islagt, en Ismark, -sko, -skorpe, et Isslag, -stykke, en Istap, -tid, et Isvand, en Isvinter.

Isen- (i Smstn. = Jærn). en Isenbod, en Isenkram, -kræmmer.

Island. islandsk, en Islænder el. Islænding.

en **Islæt**, se i (Fho.).

en **Isse** (= Hovedisse). et Isseben, et Issepunkt.

at istandsætte, se i (Fho.).

et **Istede**, se i (Fho.).

et **Ister**. en Isterbug, isterfed, en Isterflomme, en Istervom.

især (Bio.; egl. Fho. i og Stedo. sær, Hf. t. sig). hver især = hver for sig.

Itálien. en Italiéner, italiénsk.

itú (egl. i to, Bio.). ituslagen (-ne).

en **Iver**. at ivre, en Ivrrer, ivrig, en Ivrrighed; iversyg, en Iversyge.

at iværksætte, se i (Fho.).

J.

ja! (bekræftende Ord). ja ja! ja vel!
ja vist! ja saamænd! et Ja (Flt. Jaer); en Jabroder (-brødre), et Jaord.

et **Jag.** at jage (jfr. for-, indjage), jog og jagede, jaget (sjæld. jagen, jaget, jagne), en Jagen; en Jageline, -trosse.

en **Jager** (et Sejl). en Jagerbom.

en **Jagt**¹ (et Skib, jfr. en Lystjagt).

en **Jagt**² (af at jage; jfr. Ande-, Klappeljagt). jagtbar; en Jagtbøsse, -elsker, -frihed, -herre, -hest, et J-horn, en J-hund, -kniv, -ret, et J-slot, en Jagtsprøjte, -taske, -tid, -vej, -vogn.

en **Jakke.** en Fløjels Jakke.

en **Jammer.** jammerlig, at jamre, en Jamren; en Jammerdal, -klage, -skade, et Jammerskrig.

en **Jarl.** et Jarledömme, -sæde.

(en **Jask,** at jaske, se Hjask.)

jeg (Stedo.). et Jeg, en Jeghed.

jer, jeres = eder, eders, se I (Stedo.).

en **Jesuit.** jesuitisk.

jo (bekræftende Ord). jo jo! jo vist! jo pyt! jo — jo = jo — des el. desto.

at **jodle.** en Jodlen.

en **Jolle** (jfr. Hækjolle). at jolle; en Jollebom.

en **Jomfru,** Flt. Jomfruer. en Jomfrudom, jomfruelig; et Jomfrubur, -kloster, en J-krans, -rose, -stand.

en **Jord,** Jorden (Flt. Jorder = Marker). at stede til Jorde; at jorde (¹ at begrave, ² at strejfe Jorden), jordet (Tillo.), jordisk, jordagtig; en **Jordart,** -axe, -bane, (et) J-beg, -brug, en J-bruger, en J-bund, et J-bælte, -bær, en J-dannelse, et J-dige, en J-drot, j-egen, (jordegne Bønder), en J-ejer, j-fast, -farvet, en J-flade, -frugt, et J-fund, j-funden (-nt, -ne), en J-fyld, at j-fæste, et J-gulv, -hul (-huller), en J-hule, -hytte, -høj, -ild, -klimp, -klode, -klump, -krebs, -kreds, et J-lag, en J-leje, et Jordliv (ogsaa Jordeliv), en Jordlod, -loppe, j-løs, en Jordnød (-nødder), -olje, -plet, -rystelse, -røg, et J-skifte, -skjel, -skjælv, en J-skorpe, et J-skred, en J-skyld, j-slagen (-nt, -ne, ogsaa -slaaet), at j-springe (en Hest), en J-strimmel, et J-strøg, -stød, en J-svale, -svamp, -vej, -vold, et J-værk,

en **Jordvæxt,** et J-æble; en **Jorde bog,** -færd, et **Jordegods,** **Jordeklæder** (Flt.), (et) **Jorderige,** **Jordetøj;** et **Jordsmon** (-monnet), en **Jordspaa-**kastelse.

en **Jordemoder** el. **Jordmoder.**

en **Jubel,** best. F. Jubelen og Jublen. at juble, en Jublen; et Jubelaar, en Jubelfest, -lærer, -olding, et Jubelraab.

en **Jul.** en Juleaften, -buk, -dag, -fest, -gave, et J-gilde, en J-glæde, -grød, -kage, -leg, et J-lys, J-løjer (Flt.), en J-morgen, J-mærker (Flt.), en J-nat, -sang, -stue, -tid, et J-træ, en Juletønde.

en **Junker.** junkeragtig, et J-væsen. **just** (Bio.). = netop. just ikke.

(et) **Jux.** (et) Juxerí.

en **Jyde.** tørre Jyder. Jylland, jysk; en Jydepotte.

en **Jæger** (af at jage). et Jægergarn, -korps, en J-mester, -pibe, et Jægersprog (og Jagtsprog); en Jægersmand.

et **Jærn** (jfr. Smede-, Støbe-, Haand-, Vaffel-, Plovjærn). jærnagtig, -holdig; en Jærnalder, et J-anker, et J-baand, en J-bane, et J-beslag, jærnbeslagen (-nt, -ne), (et) J-blik, j-bunden (-et, -ne), en J-byrd, J-draaber (Flt.), en J-flid, et J-gitter, (en) Jærnglans, -glimmer, j-haard, en J-handler, et J-helbred, j-klædt, en J-kram, -kræmmer, -kyst, -malm, -ovn, -plade, -prøve, -rist, -rive, -rust, -seng, -skinne, -stang, -sten, -støber, -traad, -urt, **J-varer** (Flt.), en J-vej, et Jærnværk.

et **Jærtegn.**

en **Jærv** (et Rovdyr).

en **Jætte.** jætteagtig; en Jættegryde, -kvinde, -stue.

jævn, jævnt. at jævne, en Jævnhed, en Jævning (paa Suppen), en Jævning = en Jævnlige, jævnlig (Till. og Bio.); jævnaldrende, -byrdig, et J-dögn, at j-føre, j-god, -løbende, et J-maal, j-sides (Bio.), j-sidig, -tyk, en Jævnvidde; til Jævnshold.

en **Jøde.** en Jødinde, jødisk, Jødommen; Jødefolket, Jødeland, (et) J-beg, en Jødedreng, -kage, -pige, -præst, -skole.

en **Jøkel,** Flt. Jøkler.

K.

en **Kaa**, Flt. Kaaer = en Allike.
 en **Kaabe**. en Kaabehætte, et Kaabelslag, -ærme.
kaad, kaadt. en Kaadhed; kaadmundet.
 en **Kaag** = en Kogge (fladbundet Fartøj).
 at **kaage** (foræld. = kige).
 en **Kaal** (jfr. Blad-, Blomkaal o. s. v.).
 at gjøre Kaal paa; et Kaalbed, en K-gaard, et K-hoved, en K-kniv, -orm, -roe (= •Kaalrabi•), en Kaalstok.
 et **Kaar** (jfr. Vilkaar). at sidde i smaa Kaar; at kaare, en Kaaring.
 en **Kaarde**. et Kaardefæste, -stød.
 en **Kaas** (= en Kurs).
 en **Kabe** (Sømærke). Kabepenge.
 et **Kabel**, Flt. Kabler = et Kabeltov. (et) K-garn, en K-laring, -længde.
 et **Kabinèt**, Flt. Kabinetter.
 en **Kabúds**.
 en **Kabýs**, Flt. Kabysser (Søord).
 en **Kadèt**, Flt. Kadetter. et Kadetskib.
 en **Kaffe**. kaffebrun, en Kaffebonne, (et) K-grums, -hus, en K-kande, -kjedel, -mølle, -skjænker, -søster, et Kaffe træ.
 en **Kág**. at kagstryge, en Kagstrygning.
 en **Kage** (jfr. Ægge-, Blomster-, Biskage). en Kagebager, -dej, -form, -kone.
 at **kagle**. en Kaglen.
 en **Kahýt**, Flt. Kahytter (Søord).
 en **Kajak**, Flt. Kajaker.
 en **Kakelák**, Flt. Kakelakker.
 en **Kakkelovn**. en K.s-krog, -varme.
 et **Kald**. et Kaldsbrev, en Kaldspligt, en Kaldsret.
 at **kalde**, kaldte, kaldt (og kaldede, kaldet). en Kalden, en Kaldelse.
 en **Kaléske**. en Kaleskevogn.
 at **kalfátre** (Søudtr., jfr. at omkalfatre).
 en **Kaliber**, Flt. Kalibre.
 en **Kalk**¹ = et Bæger. Kalk og Disk.
 en **Kalk**² (jfr. Murkalk). kalkagtig, kalkholdig, at kalke (en Kalkekost); en Kalkning; et Kalkbrud, -brænderi, en K-grav, -jord, -kule, -lud, -ovn, -puds, -skifer, -slager, -spat, -sten, -uld, (et) Kalkvand, -værk.
 en **Kalkún**. kalkúnsk (Hane, Bonde).
 et **Kallun**. en Kallunsuppe.
 en **Kalmúk**, Flt. Kalmukker. en Kalmuks Frakke.
 en **Kalóske**.

en **Kalót**, Flt. Kalotter.
 en **Kalv**¹ (jfr. Tyre-, Hjortekalv; at kælte). en Kalvebrissel, et K-bryst, en K-have, et K-hoved, en K-kam, et Kalvekrøs, en Kalvekusk, -kølle, -løbe, et Kalveskind.
 en **Kalv**² (samme Ord i overført Bet., jfr. Fænøkalv, en Iskalv). Kalv i Træ, Kalven i en Ruse; at kalve (om Landisens Afbrud og Havgang); en Kalvis.
 en **Kam**, Flt. Kamme (jfr. Rede-, Uld-, Ben-, Hane-, Kalve-, Hjælm-, Nøgle-, Bakke-, Bølgekam). et Kamhjul, en Kammager, en Kammusling.
 en **Kamél**. en Kameldriver, (et) Kamelgarn, -haar.
 (en) **Kamfer**. K-draaber, -olje, et K-træ.
 en **Kamín**. en Kaminrist.
 et **Kammer**, Flt. Kamre (jfr. Sove-, Pige-, Hjærte-, Krudt-, Skat-, Toldkammer). en Kammerherre, -jomfru, -junkker, -jæger, -pige, -pote, -raad, -tjener, -tone.
 en **Kammerát**. et Kammeratskab.
 (et) **Kammerdug**.
 en **Kamp**¹ = en Kampesten. et Kampfjæld.
 en **Kamp**² (jfr. at kæmpe). en Kampdag, -dommer, k-dygtig, -færdig, en K-leg, -lyst, -plads, et Kampraab.
 jeg **kan**, se at kunne.
 en **Kanál**. et Kanalanlæg.
 en **Kanárifugl**. de kanáriske Øer.
 en **Kande** (jfr. Vand-, Kaffe-kande, som Maal = 2 Potter). et Kandelaag, -maal, en Kandestøber.
 en **Kandidát**.
 en **Kane**. en Kanebjælde, -fart, et K-føre, en K-hest, -mede, et K-net, en K-pisk, et Kanetæppe, -tøj.
 (en) **Kanél** = Kanélbark.
 en **Kauín**. en K-gaard, et K-skind.
 en **Kanón**. en Kanonér, at kanonére; en Kanonbaad, -port, -prop, et Kanonskud.
 en **Kans** i Talem. at se sin Kans.
kanské (Bio., egl. det kan ske, være, hænde) = maaské.
kant. kant og klar.
 en **Kant**. at komme, staa paa Kant; at kante, kantet, en Kantning; en Kantfil, -hage, at k-hugge, en K-hövl, at kantsætte.
 (et) **Kap** (= Iver, Trods, nu kun i Forb.): om Kap. at løbe, ride, sejle om Kap; at kappes, kappe-

vis (Bio.); en Kapkjørsel, et Kapløb, en Kapridning, -roning, -sejlad, -sejling; en Kappelyst, -strid.
 et **Kapæl**, Flt. Kapeller. en Kapellán.
 en **Kaper**. et Kaperí, at kapre; et Kaperbrev, en K-gast, et K-skib.
 en **Kapítal**. en Kapitalist.
 et **Kapítel**, Flt. Kapitler. kapitelfast, en Kapitelstaxt.
 en **Kapítél**.
 en **Kappe** (jfr. Rytter-, Nat-, Gardin-, Bagkappe). et Kappebaand, en K-due, -krave, et Kappelæder, -slag.
 at **kappe** (jfr. afkappe). en Kapning.
 en **Kapsel**, Flt. Kapsler.
 en **Kapsún**.
 en **Kaptéjn** (el. Kapitájn).
 en **Kapún**.
 et **Kar**, best. F. Karret (jfr. Ler-, Salt-, Mæske-, Blod-, Haarkar). et Karbaand, en Karklud.
 en **Karaktér**. en K-bog, -fejl, karakterfast, -løs, -stærk, -svag.
 en **Karaváne**.
 en **Kardínal**. — en **Kardús**.
 en **Karl**. karleagtig; et Karlfolk, karlvoksen; et Karlekammer, -lav, en K-røst, et Karlestykke.
Karlsvognen (Stjernebillede).
 en **Karm**¹ (jfr. Dör-, Vindues-, Brøndkarm). en Karmfod.
 en **Karm**² (lukket Vogn, forældet).
 en **Karnáp**, Flt. Karnapper.
 en **Karnis**, Flt. Karnisser.
 en **Karpe** (en Fisk).
 en **Karre** (jfr. Krudt-, Skubkarre).
 en **Karrét**. en Karretbuk, -mager.
karrig. en Karrighed.
 en **Karriól**. en Karriolhest.
 en **Karse** (jfr. Brønd-, Engkarse).
karsk. en Karskhed og Sundhed.
 en **Kárte**. at karte, en Kartning; en Kartebolle (Plante), et K-gilde, en Kartetand.
 en **Kartnegl**.
 en **Kartöffel**, Flt. Kartoffler. en Kartoffelavl, (et) K-mel, (en) Kartoffelmōs, -syge.
 en **Kartöve**.
 en **Karússe** (en Fisk).
 at **karve** (at skære). en Karvestok.
 en **Kase**, se en Kokase.
 en **Kasérne**.
 en **Kaskjæt**, Flt. Kaskjetter. en Kaskjetmager, -skygge.
 en **Kasse** (jfr. Træ-, Mad-, Statskasse). en Kassebeholdning, -bog, et K-laag, en Kasseangel, -mester.
 et **Kast** (jfr. Sten-, Tærning-, Vindkast). at komme, give sig i Kast med.

at **kaste**. en Kasten, en Kastning; en Kastebold, -kjæp, -skive, -skovl, et K-spyd, -vaaben, en Kastevind.
 en **Kaste**. en Kasteinddeling.
 et **Kastél**, Flt. Kasteller.
 en **Kat**¹, Flt. Katte. en Katost (Plante), k-rygget (Skib, Hest), en Katugle, katöjet; en Kattejagt, -killing, -musik, -pine, et K-skjæg, en K-slægt, -tarm, Katteöjne (Flt.).
 en **Kat**² (en Pengekat).
 en **Kat**³ (Tværvold i en Skanse).
 en **Kat**⁴ (Svøbe). at faa, at give Kat; at katte.
 (et) **Kattún** (Bomuldstøj).
 at **kave** = at famle, rode (jfr. akavet).
 en **Kavring** (egl. Kagering).
 en **Kegle**. en Keglebane, -bossel, k-dannet, en K-flade, -form, -kugle, -rejser, et K-snit, -spil, en Keglespiller.
 at **kejse** (nedertysk) = kaare.
 en **Kejser**. en Kejserinde, kejserlig, et Kejserdømme; en Kejserkrone (¹ egl. Bet., ² en Plante), et Kejsersnit.
 (en) **Kejte**. kejtet; kejthaandet.
 en **Kemí** (= Stofflære). kémisk.
 at **kere** (el. kære) sig om noget.
 en **Kerúb**.
 et **Kid**, best. F. Kiddet. et Kidskind.
 at **kige**, -ede, -et og keg, keget. et Kig (jfr. Ind-, Udkig), at faa Kig paa noget; et Kighul.
 en **Kighoste**.
 at **kikke** (af at kige). en Kikkert.
 en **Kilde**. et Kildemarked, en K-samling, et Kildeskift, -spring, -vand, -væld.
 at **kilde**. kilden (-nt, -ne), en Kildenhed; at kildre, en Kildren.
 en **Kile**. at kile (jfr. indkile); et Kileben, kiledannet, en Kileskrift.
 en **Killing** (jfr. Katte-, Harekilling).
 at **kilte** (jfr. at opkilte). en Kiltning.
 en **Kím** el. **Kime** (paa Planter, jfr. Frøkim). et Kimblad.
 at **kime** (med en Klokke). en Kimen, en Kimer.
 en **Kimning** (Synsranden, Sødtryk).
 at **kimse** (om Heste). at k. ad noget.
 en **Kind**. et Kindben, en K-hest, -kjæde, et K-pust, -skjæg, en Kindtand.
 en **Kippe**. Kroer og Kipper.
 at **kippe** Anker, Hjærtet kipper i en **kipret**. kiprede Tøjer.
 en **Kirke**. kirkelig; et Kirkeaar, en K-blok, (et) K-bly, en K-bog, -by, -bön, -dör, -ejer, -fader, -fest, -forbedring, -forsamling, -gaard, -gang, et K-gods, en K-gænger,

-hvælving, -klokke, -lade, -lov, et K-møde, -raad, -ran, en K-ret, -rotte (fattig som en K.), et K-samfund, en K-sang, -sanger, -skik, -skole, et K-sogn, -spir, en K-sti, -stol, et K-stævne, -syn, -taarn, -tag, en K-tavle, -tid, -tiende, -tjeneste, -tugt, -vej, et K-vindue, en K-værge, et Kirkevæsen.

et **Kirsebær** (best. F. -bærret). et Kirsebærtræ, en K-sten, -suppe, -vin.

en **Kis** (jfr. Jærn-, Kobber-, Svovlkis). **Kis!** at sige Kis til ens Kat.

en **Kisel**. kiselagtig; en Kiseljord, -sten, -syre.

en **Kisselinke**.

en **Kiste** (jfr. Drag-, Lig-, Slam-, Aale-, Daarekiste). en Kistebund, k-glad, K-klæder (Flt.), et K-laag, k-lagt, et Kistelæg (-lægget).

et **Kit**, best. F. Kittet. at kitte.

en **Kittel**, Flt. Kitler. en Lærreds K.

en **Kiv**. at yppe Kiv; kivagtig, at kives (kivedes, har kivedes).

kjed. at være kjed af noget; en **Kjede** = en Kjedsomhed; at kjede (sig), at kjedes (ved), kjedelig, kjedsom, kjedsømmelig.

en **Kjedel**, Flt. Kjelder. en Kjedelbund, -flikker, -krog, -sten, -tromme.

en **Kjeltring**. kjeltringagtig; et Kjeltringliv, -pak, en Kjeltringstreg.

at **kjende** (jfr. be-, er-, fri-, god-, mis-, paa-, til-, under-, vedkjende), kjendte, kjendt. at kjendes ved, at være kjendt med (en el. noget), at være kjendt paa et Sted; en **Kjende** (= en Smule), et **Kjende** (jfr. et Særkjende), at tage **Kjende** paa, kjendelig (Tillo. og Bio.), en **Kjendelse**, en **Kjender** (et K-blik, en K-mine), en **Kjending** (jfr. Landkjending, et Kjendingsflag), et **Kjendskab**; et **Kjendemærke**, et **Kjendetegn**; en **Kjendsgjerning**.

en **Kjertel**, Flt. Kjertler. en Kjertelknude, kjertelsvag, en Kjertelsyge.

en **Kjole** (jfr. Spids-, Præste-, Dame-, Morgen-, Silkekjole). kjoleklædt, en K-lomme, et **Kjoleskjød**, -ærme.

en **Kjortel**, Flt. Kjortler. en K-flig. (en **Kjæbe**, se en **Kjæve**.)

en **Kjæde** (jfr. Guld-, Halskjæde). at kjæde (sammen); en **Kjædebro**, -brøk, et **Kjædeled**, -rim, -sting.

en **Kjæft** (jfr. en **Kjæve**).

kjæk, Flt. kjække. en **Kjækhed**. at **kjække**. Gaasen kjækker.

en **Kjælder**. en **Kjælderhör**, **K-folk** (Flt.),

en **Kjælderhals**, -lem, -mand, -mester, -stue, -svend, -trappe.

at **kjæle** (jfr. forkjæle). **kjælen** (-nt, -ne), en **Kjælenskab**; et **Kjælebarn**, en **K-dægge**, et **Kjælenavn**.

en **Kjælke** (Slæde).

en **Kjæp**, Flt. **Kjæppe** (jfr. **Hassel-**, **Vognkjæp**). at **kjæppe**; en **Kjæphest**; et **Kjæppebaand**.

kjær (jfr. u-, hjærtenskjær, ære-, pengekjær). en **Kjæreste**, **kjærlig**, en **Kjærlighed** (et **Kjærlighedsbrev**, en **K.s-erklæring**, -forstaaelse, -gjerning); **kjærkommen** (-nt, -ne), en **Kjærminde** (Plante), et **Kjærtegn**, at **kjærtegne**.

at **kjærne** (Smör). en **Kjærne**¹ (Smörkjærne), en **Kjærning**; en **Kjærnemælk**, -stang.

en **Kjærne**² (Frugtkjærne). en **Kjærnebider**, et **K-foder**, **k-frisk**, -fuld, en **K-frugt**, et **K-hus**, en **K-karl**, -linje, **k-løs**, -sat, et **K-skud**, en **K-skygge**, -spids, et **K-sprog**, en **K-styrke**, -sætning, **K-tropper**, (Flt.), (et) **K-træ** = (en) **Kjærneved**.

en **Kjærte** (jfr. en **Voxkjærte**). ved **Kjærtelys**, en **Kjærtesvend**.

en **Kjærv** (Neg).

en **Kjætter**. et **Kjætterí**, **kjættersk**; et **Kjætterbaal**, en **Kjættermager**.

en **Kjætting** (Ankerkjætting, jfr. en **Kjæde**).

en **Kjæve** (jfr. **Over-**, **Underkjæve**, **pludskjævet**). et **Kjæveben**, en **Kjævepose**, -rem, **kjævestærk**.

et **Kjævl**. at **kjævle**, at **kjævles**, en **Kjævlen**, et **Kjævlerí**.

en **Kjævle** (jfr. **Rodkjævle**).

et **Kjøb**. at **give Kjøb**, oven i **Kjøbet**, at **gaa med i Kjøbet**, **gjort paa Kjøb**, at **faa til Kjøbs**; at **kjøbe** (kjøbte, kjøbt), en **Kjøben** og **Sælgen**, en **Kjøber**, en **Kjøbing** (jfr. **Ny-**, **Ring-**, **Rud-**, **Sax-**, **Stubbe-**, **Ærøskjøbing**); en **Kjøbfærd**, en **Kjøbmand**, (Flt. -mænd, en **K.s-gaard**), et **Kjøbmandskab**, at **kjøbslaa**, en **Kjøbslutning**, en **Kjøbstad** el. **Kjøbsted** (Flt. -stæder el. -steder; **Kjøbstedfolk** [Flt.], en **K-jord**, **k-klædt** o. s. v.), et **Kjøbstævne**; (et) **Kjøbegods**, en **Kjøbelyst**, **kjøbelysten**, en **Kjøbesum**.

Kjøbenhavn. en **Kjøbenhåvner**, **kjøbenhåvnsk**.

(et) **Kjød** (jfr. **Heste-**, **Hönse-**, **Tand-**, **For-**, **Bagkjød**). **kjød** (Tillo.), **kjødagtig**, **kjødelig**; et **Kjødben**, en **K-blok**, -bolle, -ed, et **K-faar**, en **K-fars**, -farve, **k-farvet**, -fuld,

en K-gaffel, -gryde, et K-hoved, en K-mad, -pølse, -ret, k-rig, (en) K-side, en K-spise, et K-stykke, en K-suppe, en K-trævl, kjødædende.

Kjøge (Bynavn).

en **Kjøl** (Skibskjøl; jfr. Kjølen i Norge). at komme, være paa ret Kjøl; kjølbrudt, -bygget, -dannet, en K-gang, at k-hale, en K-haling, -planke, et K-svin, -træ (-træer), -vand, at kjølvende (et Fartøj).

kjön, kjönt, Flt. kjönne.

et **Kjön**, best. F. Kjönnet (jfr. Mand-, Kvinde-, Han-, Hun-, Fælles-, Intetkjön, se alskens). det menneskelige Kjön, at lyse i Kuld og Kjön; kjönnet (Tillo., jfr. tvekjönnet); en Kjönsböjning, Kjönnsdele (Flt.), en Kjönnsdrift, en Kjönnsed (foræld. = Frændeed), et Kjönsmærke.

at **kjøre**, kjørte, kjört. en Kjøre: ud i én K., en Kjören, en Kjørsel (Flt. Kjørsler, jfr. Ind-, Ægtkjørsel); en Kjørebane, til Kjørebrug, en K-hest, -pisk, -svend, et K-tøj, en Kjørevej.

(en) **Kjørvel**. et Kjørvelbed, en K-suppe. en **Kladde**. en Kladdebog.

en **Klaffer** = ¹ Bagvaskelse, ² en Bagvasker (forældet).

en **Klage**¹ (o: frossen Jord).

at **klage**. en Klage², klagelig, en Klager; en Klagelyd, et K-maal, en K-sang, et Klageskrift.

en **Klak**, best. F. Klakken. at klakke; et Klakpapier.

klam, Flt. klamme. en Klamhed.

en **Klamme**, Flt. Klammer = en Klammer¹, Flt. Klamre (jfr. at indklamre).

en **Klammer**² (Støj). at klamres (kives), et Klammerí (Kiv).

en **Klampe**. ¹ en Træklods (om Benet paa Dyr), ² Sneklump (under Fødderne).

at **klamre** sig ved, fast til noget.

en **Klang** (jfr. Gjenklang, Samklang, Velklang). en Klangfigur, klangfuld, -løs.

en **Klap**, Flt. Klapper (jfr. Bord-, Buxe-, Skyklap). et Klaphorn.

et **Klap**, best. Flt. Klappet, Flt. Klap (jfr. Haandklap).

en **Klaphingst**.

at **klappe**. at kysse og k., at k. sammen, klappet og klart; en Klapper, en Klapping; en Klapjagt (og Klappjagt).

at **klapre**. en Klapperslange.

klar. at klare, at klare op, en Klaren, en Klarhed, en Klaring, klarlig (Bio.), klart (Bio.); klarseende, -synet, -vinget, -öjet.

en **Klase** (jfr. en Dru eklase).

et **Klask**. at klaske.

en **Klasse** (jfr. Dyre-, Plante-, Skole-, Sprog-, Samfundsklasse). klassevis (Bio.); en Klasseinddeling.

klassisk.

en **Klat**. Flt. Klatter. at klatte, at klatte bort, klattet (= klathaaret). et Klatteri, klatvis (Bio.); klatfingret, en K-gjæld, -kage, klatöjet.

at **klatre**. en Klatring; en Klatrefod, -maskine, -stang.

et **Klaver**. en Klaverstemmer.

at **klavre**. en Klavren.

klejn. en Klejnhed; klejnmodig, en Klejnsmed.

en **Klejne** (Bagværk). et Klejnejern.

(en) **Klem**. med Fynd og Klem, at staa paa Klem.

at **klemme**, klemte, klemt. en Klemme (jfr. Ildklemme), at være i Klemme (jfr. Mundklemme), en Klemmelse, en Klemmen; en Klemskrue.

at **klemte**. et Klemt, en Klemten.

en **Klepper** el. **Kleppert** (Hest).

en **Klerk**. Klerkegade.

(et) **Klid** (jfr. Hvede-, Mandelklid), best. F. Kliddet. klidet (Tillo.).

en **Klik** (paa ens Rygte).

(et) **Klik**: at slaa Klik = at klikke (om en Bøsse).

et **Klima**, Flt. Klimáter. klimátisk, en Klimatfeber.

en **Klimp** (= Klump, jfr. Jordklimp). klimpet (Tillo.).

at **klimpre** (paa en Harpe). en Klimpren.

at **kline**. en Klining; en Klinevæg.

klings, klang! en Klingklang.

at **klinge**, klang, klinget. en Klingen, klinger (best. F. og Flt. klingre): en klinger Røst, at klingre (en klingrende Frost), en Klingren.

en **Klinge** (jfr. Sværdklinge). at gaa en paa Klingen.

Klink i Forb. at spille Klink.

en **Klinke** (jfr. Dörklinke). at klinke¹ (et Söm, et Fad), en Klinkning; klinkbygget (Fartøj).

at **klinke**² (med Glassene, med en). en Klinken.

Klinker (Flt.). hollandske K. (Mursten).

en **Klint** (jfr. Møens Klint). en Klintekonge.

en **Klinte** (en Plante).

et **Klip**, best. F. Klippet, Klippene. at klippe, en Klipping; (en) Klipuld.

en **Klippe** (Stenklippe). en Klippeblok, -borg, -egn, k-fast, en K-grund, -hule, -hvælving, -kyst, et K-rev, en K-revne, -riff, et K-stykke, en Klippetind, -væg; en Klipfisk.

et **Klir**, best. F. Klirret. at klirre, en Klirren.

et **Klister**. at klistre, en Klistring; en Klisterpotte.

en **Klit**, Flt. Klitter (jfr. Sandklit). en Klitbakke, et K-bjærg, en K-bo, -egn, -foged, -gaard, -strækning, -tag (en Plante), -tørv, -væxt.

en **Klo**, best. F. Kloen, Flt. Klør (el. Kløer), best. F. Klørene (el. Kløerne).

en **Klod**, best. F. Klodden. Sværdets Klod (= Knop).

en **Klode** (Jordkloden).

en **Klods**. klodset; en Klodstørv.

klog, klogt. klogelig (Bio.), en Klogskab.

en **Klokke** (jfr. Dør-, Kirke-, Dykker-, Glas-, Uld-, Blaaklokke). hvad er Klokken? Klokken slog tolv; en Klokke; en Klokkeblomst, k-dannet, et K-faar, en K-form, -frø, et K-hus, en K-klang, -lyd, -lyng, -malm, et K-reb, -slag, -slæt, -spil, en K-stræng, -støber, et K-taarn, en Klokke-time.

(et) **Klór** (et Grundstof). en Klorkalk, et Klorvand.

klos (Bio.). klos op til, klos paa.

et **Kloster**, Flt. Klostre. klosterlig; en Klosterbroder, -frue, -frøken, -gaard, at k-give sig, en K-jomfru, -kirke, et K-liv, k-lovet, et K-lærred, -løfte, en Klosterprovst, -tugt.

en **Klov**. et Klovdyr, en Klovsyge.

en **Klove**. klovebunden (om Kvæg).

en **Klub**, Flt. Klubber. en Klubgjæst.

en **Klubbe** = en Kølle (forældet).

en **Klúd**. en Kludehandel, -kræmmer, -samlar, et Kludetæppe.

(et) **Kludder** = et Kludderí. kludderagtig, at kludre, en Kludrer.

et **Kluk**, best. F. Klukket. at klukke.

en **Klump**. at klumpe sig, klumpet, klumpevis (Bio.); en Klumpfod, klumpfodet.

en **Klunte**. at klunte, kluntet (Tillo.).

en **Klyne** = en Klynertørv.

en **Klynge**. at klynge op, at klynge sig, klyngevis (Bio.).

et **Klynk**. at klynke, en Klynken, et Klynkerí.

at **klyve**, klyvede og kløv, klyvet. en Klyven; en Klyvekrog.

en **Klyver**. en Klyverbom (Søord).

at **klæbe**. klæbrig; en Klæbersten.

et **Klæde**¹, Flt. Klæder (jfr. For-, Haand-, Hals-, Lig-, Tørklæde, Gangklæder, Kisteklæder). at klæde (klædte, klædt), klædelig, en Klædning (et K.s-stykke); et Klædebon (-bonnet), en K-børste, -dragt, et K-kammer, en K-kurv, et K-mon (-monnet), -skab, en Klædesnor.

(et) **Klæde**² (jfr. Halvklæde). en Klædes Frakke; en Klædebod, -handel, -handler, -kræmmer, K-varer (Flt.), en K-væver, et Klædevæveri.

Klæden: Føden og Klæden (gl. best. Flt. = Klæderne).

(en og et) **Klæg** (Marsklér). klæg = klæget el. klægget (Tillo.).

at **klække**¹ (jfr. at ud-, opklække).

at **klække**² (= batte). klækkelig.

at **klø**, klør, kløde, kløet (rigtigere kløde, kløt). en Kløe, en Kløen; en Kløpind.

en **Kløft** (jfr. Bjærgkløft, en Klov, at kløve). kløftet; en Kløfthage, k-haget (Tillo.), en Kløfthale.

en **Kløgt** (af klog). kløgtig.

en **Klør** = en Kløver (i Kort). Klør Knægt, Konge.

at **kløve**. en Kløver¹ (jfr. Ordkløver). en Kløvning; (et) Kløvbrænde (el. Kløvebrænde), en Kløvsadel.

(en) **Kløver**² (af at kløve; jfr. Hvid-, Rødkløver). et Kløver (jfr. et Tre-, Firkløver) = et Kløverblad; en Kløver, se en Klør; en Kløvereng, et K-frø, -hø, en Kløvermark.

en **Knag** el. **Knage**. et Knaghjul; en Knagerække.

at **knage**. en Knagen.

et **Knald**. Knald og Fald; at knalde; en Knaldhætte, -perle, (et) Knaldsølv; en Knaldepisk.

knap, Flt. knappe (jfr. ordknap). en Knaphed, at knappe af, knapt (Bio.), han har det meget knapt.

knap (Bio.) = næppe.

en **Knapp**, Flt. Knapper (jfr. Kaarde-, Kirke-, Sadel-, Buxe-, Sølv-, Ankerknap). at knappe (jfr. tilknappet); en Knappgaffel, et K-hul, en Knagemager, en Knappost; en Knappenaal (et K.s-hoved).

en **Knark**. en gammel Knark.

knarvorn. en Knarvornhed.

(et) **Knás**. at gaa, slaa i Knas; at knase; knastör.

en **Knast** (i Træ). knastet (Tillo.).

et **Kneb** (af at knibe, jfr. Mavekneb). at gjöre, bruge Kneb.

en **Knepper** (egl. en Skralde). Kneb-

beren gaar paa ham; at **knebre** (om Storke), en **Knebre**.
kneben, se at **knibe**.
 at **knejse**. en **Knejse**.
 et **Knep** (= et **Knips**). at slaa **Knep**;
 at **kneppe** en paa **Næsen** (foræld. = **knipse**).
 en **Knevel**, Flt. **Knevler**. **Knevlen** i en **Klokke**, at lægge en **K.** i **Munden** paa en = at **knevle** en, **Hörrens Knevler** (**Frøhuse**), at **knevle Hör.** — en **Knevelsbart** (tysk) = **Mundskjæg**, **Overskjæg**.
 at **knibe**, **kneb**, **kneben**, -et, -ne. **kneben** (-nt, -ne, **Tillo.**), en **Knibe**, at være i **K.**, en **Kniben**, en **Knibning**; en **Knibtang**.
knibsk. en **Knibskhed**.
 at **kniple**. en **Kniplen**, en **Kniplerske**, en **Knipling** (et **Kniplings Slør**); en **Kniplepind**.
 et **Knippe**. et **K. Halm**, **Nögler**; at **knippe** (sammen), **knippevis** (**Bio.**); (et) **Knippebrænde**.
 en **Knippel**, Flt. **Knipler**.
 et **Knips** (jfr. **Knep**). at slaa **K.** med **Fingrene**, paa **Næsen**, i **Lommen**; at **knipse**.
 at **knirke**. en **Knirken**.
 at **knistre** = at **knitre**. en **Knitren**.
 en **Kniv**. et **Knivskaft**, en **Knivsmed**, et **Knivstik**; et **Knivsblad**, en **Knivsod** (-odden), en **Knivsæg** (-æggen).
 en **Kno**, best. **F. Knoen**, Flt. **Knoer**. en og et **Knób** (**Sødtryk**).
 en **Knogle** el. **Knokkel**, Flt. **Knokler**, en **Knoglehule**; et **Knokkelled**.
 en **Knold** (jfr. **Jordknold**, **Bondeknold**). **knoldet**; en **Knoldrod**, -væxt.
 en **Knop**, Flt. **Knopper** (jfr. **Blomster-**, **Rosen-**, **Frugt-**, **Hvede-**, **Kaardeknop**). at **knoppes**, **knoppet**, en **Knopning**; (et) **Knopgræs**.
 en **Knort**. **knortet**; en **Knortekjæp**.
 en **Knub**, Flt. **Knubbe**. **knubbet**, **knubbede** **Ord**, at **knubbes**; et **Knubskib**.
 et **Knubs**. at **knubse**.
 en **Knude**. **knudet** = **knudret**; (et) **Knudebrænde**, et **Knudepunkt**.
 et **Knúg** (jfr. at **knyge**). **Frost** og **Knug**.
 at **knuge**. en **Knugen**.
 et **Knur**, best. **F. Knurret**. at **knurre**, en **Knurren**; et **Knurhaar**, en **Knurhane**; en **Knurrepotte**.
 at **knuse**, **knuste**, **knust**. en **Knusning**, en **Knuser** (jfr. **Hjærteknuser**); en **Knusetand**.

en **Knut**, best. **F. Knutten**. at **knutte**. at **kny**, **knyr**, **knyede**, **knyet** (rigtigere **knyde**, **knyt**). et **Kny**.
 at **knyge**, -ede, -et og **knøg**, **knøget** (jfr. et **Knug**). det **knyger** og **fyger**.
 en **Knyst** = en **Knude** (paa **Fødderne**).
 at **knytte** (af en **Knude**). en **Knytning**; en **Knytteknude**.
 et **Knæ**, best. **F. Knæet**, Flt. **Knæ** og **Knæer** (jfr. **Skibsknæer**). at **falde**, **ligge** paa **Knæ**, at **komme** paa **Knæerne**; at **knæbinde** (**Kvæg**), **Knæbuxer** (Flt.), **knæböjet**, en **Knæböjning**, **knædyb**, et **Knæfald**, en **Knæhase**, **knæhöj**, et **Knæled** (-leddet), en **Knæskal** (-skallen), -sko, et **Knæestykke**, at **knæsætte**.
 at **knæde** (ælte **Dej**). en **Knæder**.
 en **Knægt** (jfr. **Ride-**, **Tyve-**, **Brygger-**, **Stövle-**, **Tevandsknægt**). **Klør Knægt**.
 et **Knæk**, best. **F. Knækket**. at **knække**, **knækkede** og **knak**, **knækket**, en **Knækning**; en **Knækpil** (et **Træ**); (et) **Knækkebrød**.
 at **knæle** (af et **Knæ**). en **Knælen**.
 en **Knøs** (jfr. **Bondeknøs**).
 en **Ko**, best. **F. Koen**, Flt. **Kør** (el. **Køer**), best. **F. Kørene** (el. **Kørerne**).
 en **Kobaas**, et **Koben**, en **Kobjælde**, -blomme, -brygge, -driver (**Plante**), -fod, -have, et **Kohold**, -horn, en **Kokase**, (et) **Kokjød**, **Kokopper** (Flt.), (en) **Komælk**, (et) **Komøg**, at **kovende** (**Sødtr.**), en **Kovom**, en **Koöje** (**Plante**).
 en **Kobbe** (**Sælhund**). en **Kobbefangst**.
 en og et **Kobbel**, Flt. **Kobler** (jfr. **Bring-**, **Halskobbel**). en **K. Heste**, **Hunde**; at **koble** (jfr. **sammenkoble**), en **Kobler**, en **Koblerske**, et **Koblerí**, en **Kobling**; **Kobbelhunde** (Flt.), en **Kobbelrem**, -ring. (et) **Kobber**. et **Kobber** (Flt. **Kobbere**) = **Kobberstik**; (en) **Kobberaske**, **kblandet**, (et) **K-blik**, **k-farvet**, -fast, -forhudet, en **K-forhudning**, et **Kkar**, en **K-malm**, -mine, -mønt, -penge, -plade, -rust, **k-rød**, en **Kskilling**, -smed, et **K-stik** (og -stykke), en **K-stikker**, **k-stukken** (-ne), et **K-söm**, -tag, en **K-traad**, -trykker, (et) **Kobbertøj**, -vand, et **Kobberværk**.
 en **Kode** (**Ankelkode**).
Koffardí (holl.). at **fare** til **Koffardis**; en **Koffardimand** (modsat en **Orlogsmand**) = et **Koffardiskib**.

en **Koffert** (Rejsekoffert). en **Koffertlaas**, -nøgle.
 en **Kofte**. en **Vadmels Kofte**.
 en **Kóg** (inddiget Marskland).
 (et) **Kog** (jfr. Opkog). at være i Kog, gaa af Kog; at koge, kogte, kogt, et Kogerí, en Kogning; koghed, en Koghede, (et) Kogsalt; en Kogebog, -ild, et K-kar, en K-kone, -kunst, et Kogepunkt.
 en **Kogge** = en Kaag (fladbundet Fartøj).
 et **Kogger** = et Pilekogger.
 en **Kogle** (jfr. Gran-, Bærkogle). koglebærende, kogledannet.
 at **kogle**. en Koglen, en Kogler, et Koglerí.
 en **Koje** (jfr. Hænge-, Fuglekoje). at gaa til Kojs; Kojeklæder.
 en **Kok**¹, best. F. Kokken = en Hane.
 en **Kok**², Flt. Kokke (jfr. at koge, en Mundkok). en Kokkedreng, -kniv, -pige; en Koksmät.
 en **Kokárde**.
 en **Kolbe** (jfr. Bøsse-, Glaskolbe).
 en **Kolbøtte**. at slaa, støbe Kolbøtter.
kold, koldt. **Kolden** (best. F. = Koldfeber, forældet); koldblodet, -blódig, en K-blodighed, -brand, -feber, khamret, -sindig, (en) Koldskaal.
 et **Kolon** (Læsetegn).
 en **Kolera** (Sygdom).
 en **Kolouí**, Flt. Kolonier, en Kolonist.
 en **Kolv** (forældet) = en Pil.
 en **Komédie**. at gaa paa K., et Komediehus; komisk.
 en **Komét**. et Kometaar, en K-bane.
 et **Komma** (Læsetegn), Flt. Kommaer.
 at **komme**, kom, kommen, -et, -ne. kommende Tider, at komme sig; et Komme (jfr. Udkomme).
 et **Kompaní**, Flt. Kompanier. et Kompaniskab.
 et **Kompás**, Flt. Kompasser. en Kompassmager, -streg.
 en **-komst**, se en Ad-, An-, Fore-, Frem-, Ind-, Overens-, Bekomst.
 en **Kone** (jfr. Gang-, Grøn-, Vasker-, Præste-, Bondekone). en Konebaad, en Konebrud, en Konehue.
 at **konfirmére**. en Konfirmánt.
 en **Konge** (foran Navne Kong). kongelig; kongebaaren, et K-barn, -brev, -bud, en K-datter, et K-dömme, -flag, -hus, -lys (en Plante), en K-magt, et K-mord, -navn, en K-rejse, et K-rige, en K-række, et K-skifte,

-slot, en K-slægt, -stamme, -søn, -tiende, -tiger, et K-valg, -vand, en Kongevej, -örn; en Kongsgaard, et Kongsæmne.
 en **Konstábel**, Flt. Konstabler.
 et **Kontór**. en Kontorist; en Kontormand, -tid.
 en **Kontrákt**.
 en **Kop**, Flt. Kopper (jfr. Kaffe-, Te-, Underkop, Blodkopper). at sætte Kopper (Blodkopper) = at kopsætte, en Kopsætning.
 en **Kopí**, Flt. Kopier. at kopiére.
Kopper (Flt., Ko-, Smaa-, Börnekopper). et Kopar, koparret (Tillo.); en Koppindpodning, -smitte, -sygdom.
 et **Kór** (¹ jfr. Sanger-, Englekór; ² = Sanghus i Kirken). en Kórdræng, -sang; en Kórsdör. — en Korál (= Messesang).
 en **Korál**, Flt. Koraller. et Koraldyr, -rev, -smykke.
 (en) **Kork**. at korke; en Korkeg, en K-prop, -saal, -tol, et Korktræ.
 et **Korn** (jfr. Frø-, Byg-, Sæde-, Hagel-, Guld-, Sandskorn). et lille Korn, at tage paa Kornet (Sigtekornet); at kornes, kornet (jfr. grovkornet), en Korning; en Kornager, -avl, et K-ax, en K-blomst, (et) K-brændevin, at k-fede, (et) K-frø, en K-gaard, -halm, -handler, -hjælm, -hæs, -høst, -lade, et K-land, -loft, -læs, -maal, en K-mangel, -mark, et K-mod, -neg, K-priser (Flt.), en K-puger, k-rig, et K-saald, en K-sigte, -skovl, -skuffe, en K-stak, -sæd, -sæk, -tiende, -törring, K-varer (Flt.), en Kornvægt.
 et **Kors** (jfr. Sølv-, Ridder-, Grav-, Huskors). at lægge Armene over Kors, at gjöre Korsets Tegn, at slaa Kors, at bære sit Kors, Kors og Modgang, Kors! (opr. Guds Kors!), at krybe til Korset; at korse sig, korsvis (Bio. = over Kors); et Korsbaand, -banner, k-bladet, en K-blomst, k-dannet, en K-drager, -edderkop, -fane, at k-fæste, en K-fæstelse, en Korsgade, -gang, -kirke, et K-klæde, k-lagt, en K-næb (Fugl), en K-ridder, et K-tegn, at k-tegne, et K-tog, en K-ved = et K-bærtræ, en Korsvej.
 en **Korporál**. et Korporalskab. en K-stok.
 et **Korps** (jfr. Brand-, Liv-, Jægerkorps). en Korpsaand, -læge, -skriver.
kort (Tillo. og Bio), kortere, kortest. kort sagt, kort og godt, at være kort for Hovedet, at komme til

- kort; at korte (afkorte, forkorte), kortelig (Bio.), en Korthed (at fatte sig i K.), en Kortning (se Afkortning); kortaandet, -benet, -fattet, -haaret, -halet, -halset, -livet, -næbbet, -næset, -skjødet, -straaet, -synet, -tonet, -varig.
- et **Kort** (Land-, Sø-, Stjerne-, Spille-, Adgangs-, Brødkort). et Spil Kort; et Kortblad, -hus, K-penge (Flt.), en K-samling, et K-spil, en Korttegnen, -tegning.
- en **Kost**¹ (med o-Lyd; jfr. Kvast, Feje-, Rise-, Urtekost). at koste¹ en; en Kostebinder, -lyng, et Kosteris, -skaft.
- en **Kost**² (med å-Lyd; jfr. Frokost, Husmandskost, Sygekost). **Koster** (Flt.) = Tyvekoster, Kost og Løn, at sætte, have, være i Kost; at koste²: k. og klæde en; en Kostforagter, k-fri, en K-gænger, et K-hold, K-penge (Flt.), en Kostskole.
- at koste³ (med å-Lyd). hvad koster det? det kostede hans Liv, jeg har kostet meget paa ham; kostbar, en Kostbarhed, kostelig, en Kostning (se Be-, Omkostning).
- Koster** (Flt.) = Tyvekoster, se Kost².
- en **Kove** (Aflukke, Udbygning, jfr. Tørvekove).
- en **Kovs** (Drikkeskaal).
- en **Kraas** (jfr. Gaasekraas). en Kraasesuppe.
- en **Krabask**. — en **Krabát**.
- en **Krabbe** (jfr. Land-, Taskekrabbe).
- at **kradse**. en Kradsen, en Kradsning, en Kradsen (jfr. Pibekradsen); (en) Kradsuld, en Kradsbørste.
- en **Kraft**, Flt. Kræfter. at sætte, træde i Kraft, af alle Kræfter; kraftig (Tillo. og Bio.), kraftelig (Bio.); en Kraftanstrængelse, k-fuld, -løs, en K-maaler, (et) K-mel, en K-prøve, et K-sprog, en Kraftsuppe, -udvikling, -yiring; kraftesløs.
- en **Krag** = et Kragtræ. en Kragbjælke, k-bygget, en Kragjolle, -sten.
- en **Krage**¹. et Kragebær, et K-maal, Kragetær (el. -tær, Flt.), en Krageunge.
- en **Krage**² = Krybekrage (o: Skovstige, jfr. Rolv Krage).
- en **Krakmandel**, Flt. -mandler.
- en **Kralle** (= Klo).
- en **Krallik**, Flt. Krallikker (= en Krik o: daarlig Hest).
- en (og et) **Kram**, best. F. Krammen. hele Krammen, daarligt Kram =
- Krammeri**; at kramme¹ ud (jfr. at udkramme); en Krambod (-svend), -kiste, et K-marked, Kramvarer (Flt.). at **kramme**² (jfr. forkrammet). at k. noget (mellem Hænderne).
- en **Krampe**¹ (jfr. Jærnkrampe, Hattkrampe). at krampe.
- en **Krampe**² (jfr. Bryst-, Mave-, Stivkrampe). krampagtig; en Krampegraad, -latter, et K-slag, -tilfælde, en Krampetrækning.
- en **Kramsflugt**.
- en **Krán** (Skibskran). en Kranbjælke. **krank** (forældet). den kranke Lykke.
- en **Krans**. at kranse, en Kransning; en Kransaare, kransbladet, -stillet; en Kransekage, -kurv.
- krap**, Flt. krappe. en krap Sø; en **Krapis**.
- en **Krap** = ¹ Krapplante, ² Krapfarve. en Krapmølle, -rod, kraprød.
- at **krasle** (usædv.). en Kraslen.
- et **Krat**, best. F. Krattet. Revel og **Krat**; en Kratbakke, -skov, -væxt.
- et **Krater**.
- at **kratte** (jfr. at kradse). et Kratteri.
- et **Krav** (jfr. at kræve). at gjøre, have **Krav** paa; kravfri.
- en **Krave** (jfr. Blad-, Pibe-, Præste-, Fjer-, Hals-, Støvlekrave). et Kravebaand, -ben.
- at **kravle**. (et) smaat **Kravl** = Kryb, en **Kravl** (= Krybekrage), en **Kravlen**.
- et **Kreatúr**.
- en **Krebs**. at krebse; en **Krebsdam**, et K-dyr, at gaa K-gang, en K-sten; en **Krebsefangst**, -suppe, et **Krebseöje**.
- en **Kreds**. at kredse; kredsdannet, -formet, en K-gang, et K-løb, kredsrund.
- et **Krep**, best. F. Kreppet. at kreppe; (et) **Krepflor**.
- (et) **Kridt** (jfr. Rød-, Sortkridt), forhen **Krid**, hvoraf kridhvid (og kridende hvid). kridtagtig, at kridte; et **Kridtbrud**, et **Kridthus** (at være i **Kridthuset** hos en), en **Kridtjord**, -klint, -mergel, -mølle, -pibe, -snor, -sten, -streg.
- en **Krig**¹. at krige, at kriges, en **Kriger**, krigersk; krigførende; et **Krigsaar**, en K-brug, -fange, -fare, paa K-fod, (et) K-folk, en K-gud, -havn, -helt, -herre, -hær, -kasse, -kunst, -list, -lykke, k-lysten, en K-magt, -mand, et K-puds, -raab, -raad, en K-ret, -sang,

-skade, -skat, et K-skib, en K-skole, -tid, -tjeneste, et Krigstog, -væsen.
 en **Krig**² (= Krog, Bugt, Fold; jfr. en Laar-, Mund-, Öjekrig).
 en **Krik**, Flt. Krikker (en ussel Hest).
 en **Krikand**.
 at **krille** (= at kilde, kildre). en Krillen; en Krillehoste. at krillre.
 et **Krimskrams**.
kring- (jfr. omkring). kringböjet. kringløbende, kringsat.
kringel (forældet Tillo., kun i Smstn.). kringelbugtet, -hornet, en Kringelgang, -krog (ogsaa en Krinkelgang, -krog).
 en **Kringle** (af kringel, jfr. Kummens-, Sukkerkringle).
 en **Krinkelgang**, -krog, se kringel.
kristen, -nt, -ne. kristelig, at kristne, en Kristendom, Kristenheden; et Kristentøj; Kristmaaned, en Kristtorn.
 en **Kritik**. kritisk.
 en **Kro**¹, Flt. Kroer (jfr. Bondekro). at gaa, være til Kros; en Krodag, -gang, -gjæst, et K-hold, -hus, en K-kone, -mand, et K-skilt, en Krostue, -vært.
 en **Kro**², Flt. Kroer (Fuglekro). at kro sig, krør, kroede, har kroet sig (rigtigere krode, krot).
 en **Krog**¹ (jfr. Af-, Skamme-, Öjekrog).
 en **Krog**² (jfr. Mede-, Kjedel-, Stormkrog). at kroge (sig), kroget; en Krogkjæp, -lov, k-næset, -rygget, en K-stav, -tand, -tarm, -vej (at bruge, gaa Krogveje).
 en **Krone** (jfr. Konge-, Guld-, Lyse-, Træ-, Blomsterkrone). at krone, en Kroning; et Kronblad, -dyr, -glas, -gods, en K-hjort, et K-land, en K-prins, -prinsesse, kronraget, -skallet, et Kronvildt, -værk.
 en **Krop**¹, Flt. Kroppe (jfr. Bagkrop, Overkrop). et Kroplinned.
 (en) **Krop**², best. F. Kroppen (Halsvulst, Hestesygdom). en Kropand, -due, k-halset, en K-hoste, -knude.
 et **Krudt**¹ = Urt, se Ukrudt.
 (et) **Krudt**², best. F. Krudtet (jfr. Bøsserudt). en Krudtdamp, et K-horn, -kammer, en K-karre, et K-korn, -maal, en K-mølle, -røg, et K-taarn, en Krudttønde, -vogn.
 en **Krukke** (jfr. Ler-, Vand-, Sylte-, krukke). krukkeformet, en K-hank.
krum, Flt. krumme. at krumme, en Krumhed, en Krumning; krumbugtet, -böjet, en K-fod, -gavl,

-hage, krumhalset, en Krumholt, et K-horn, k-hornet, en K-kage, -kam, -kniv, k-knæet, -linjet, -næbbet, -næset, -rygget, -skaftet, at kslutte, en K-slutning, et K-spring, en K-stav, -tap, et K-tømmer, krumvoxen.
 en **Krumme** (Brødkrumme).
krumpen, -nt, -ne (jfr. at krympe).
 et **Krus**¹ (jfr. Drikke-, Ølkrus).
 at **kruse**. at gjöre en Hovedet kruset; et **Krus**² og en Kruse (i Haaret), en Krusning; krusbladet, et K-haar, krushaaret, et Krushoved, (en) Kruskaal; en Krusedulle, et Krusejærn, en Krusemynte (Plante).
kry, Flt. og best. F. kry. en Kryhed.
 et **Kryb** (jfr. at krybe).
 en **Krybbe**. en Krybbebider, et Krybberum.
 at **krybe**, krøb, krøben, krøbet, krøbne. en Kryben, en Kryber, et Kryberí; en Krybbönne, et K-dyr, en K-skytte (ogsaa en Krybeskytte); en Krybekrage.
 et **Krydder** (jfr. Krudt¹, Ukrudt). et Krydderí, at krydre, krydret; et Krydderbrød, en Kryddernellike, -pose, -tvebak, -urt.
 et **Kryds** (jfr. et Kors). paa Kryds og paa tværs, at krydse, en Krydsen, en Krydser, en Krydsning, krydsvis (Bio.); en K-baad, et K-baad, -ben (af Krydset paa Dyr), -bind, en K-bom, -bue, k-hvælv, en K-hvælvning, -ild, k-løbende, en K-rem, et K-sejl, en K-stang, -streg, -strib, -tømme, et Krydstog.
 en **Krykke**. et Krykkekors, en Krykkestav, -stok.
 at **krympe** (jfr. krumpen). at krympe sig; en Krympning, en Krympei (Flt. Krympler), en Krympling.
 en **Krystal** (jfr. Bjærgkrystal), Flt. Krystaller. krystalklar, -ren.
 at **kryste**. en Krysten, en Kryster.
 et **Kræ**, best. F. Kræet, Flt. Kræ.
 (en) **Kræft**. kræftagtig; en Kræftbyld, -knude, et K-saar, en Kræftskade.
 en **Kræge** (et Træ, Slægtsnavn).
 en **Krækling** (en Plante).
 en **Kræmmer** (af en Kram). en Kræmmeraand, -dreng, et K-hus, -lav, en Kræmmersjæl, -svend, -æg (-æggen).
kræng (jfr. ordkræng).
 at **krænge**. en Krængning.
 at **krænke**. en Krænkelse.
 (et) **Kræs**. at kræse, kræselig, kræsen (-nt, -ne), en Kræsenhed.

at **kræve** (af et Krav). en **Kræven**.
krøbbel (foræld.) = krøblet. en **Krøb-**
ling; en **Krøbbelgang**, -væxt.
 at **krøge** (af en Krog).
 en **Krølle**. at **krølle**, **krøllet**; **Krøl-**
haar (Flt.), **krølhaaret**, en **Krøltop**.
 en **Krønne**. en **K-bog**, -skriver.
 et **Krøs** (jfr. Kalvekrøs). en **Krøs-**
kjertel.
 en **Kube** (jfr. Bi-, Kværnkube).
 at **kue**, **kuer**, **kuede**, **kuet** (jfr. forkue,
 underkue).
 en **Kuf**, Flt. **Kuffer** (et Skib).
 (en **Kuffert**, se en **Koffert**).
 en **Kugle** (jfr. Halv-, Húl-, Fuld-,
 Spids-, Rende-, Keglekugle). en
Kuglebane, -bøsse, **k-dannet**, en **K-**
fisk, -flade, -form, **k-formet**, et
K-led, en **K-ovn**, -regn, **k-rund**,
 et **K-skud**, -snit, -spil, en **Kugle-**
støbning, -tang, -trækker.
 et **Kuk**, best. F. **Kukket**. **kuk kuk!** at
kukke, en **Kukker** (= en **Gjøg**).
 et **Kul**, best. F. **Kullet** (jfr. Træ-, Brun-,
 Stenkul). **kullet**¹ (m. o-Lyd); en **Kul-**
aske, -brænder, et **K-bjærg**, -bækken,
 en **K-damp**, -drager, -dyng, -glød,
 -graver, -grube, -handler, et **K-hus**,
 en **K-ild**, -kjælder, et **K-lag**, en **K-**
mile, -mine, -mule (en **Fisk**), **k-**
mørk, en **K-ovn**, -rager, et **K-skib**,
k-sort, en **K-stift**, et **K-stof**, -støv,
 (en) **K-sukker** (en **Plante**), **k-sur**, en
Kulsvier (en **K-tro**), (en) **Kulsyre**, en
Kulsæk, -tønde, -vogn.
 et **Kuld**. at **lyse i Kuld** og **Kjön**, et
Kuld Börn, **Grise**.
kuld- (se **omkuld**, **hovedkulds**). at
kuldgrave, at **kuldkaste**, at
kuldsejle.
 en **Kulde** (ogsaa **Frost** og **Kuld**).
kuldskeer, **kuldslaet**; en **Kulde-**
grad, -gysen (el. -gysning).
 en **Kule** (jfr. Løve-, Rakker-, Røver-,
 Hjerstekule). at **kule**¹ (et **Aadsel**).
 at **kule**² (om **Vinden**). en **Kuling**.
 en **Kuller**¹ (en stor **Torsk**).
 (en) **Kuller**² (**Hestesygdom**; jfr. **Død-**
Flyve-, **Solkuller**). **kulret** (**Tillo.**).
kullet² (med **u-Lyd**; jfr. en **Kolle**, **Kul-**
len). en **k. Oxe**, **Kirke**, den **kullede**
Greve.
 en **Kumme** (jfr. en **Vandkumme**, en
Spølkum el. -kumme).
 (en) **Kummen**. en **Kummenbrændevin**;
 en **Kummenskringle**.
 en **Kummer** (jfr. **bekymre**). **kummerlig**;
kummerfuld.
kun (**Biord**) = **ikkun** (ikke uden).
kund (foræld. **Tillo.**). -**kundig** (se

navn-, **vankundig**), **kundbar** (sjæld.),
 at **kundgjøre**, en **Kundgjørelse**, en
Kundskab, **kundskabsrig**.
 en **Kunde** (en **Kjøber**).
 at **kunne**, **jeg kan** (Flt. **vi kunne**),
kunde, **har kunnet**.
 en **Kunst**. **kunstig**, at **kunstle**, et
Kunstleri, en **Kunstner**, en **Kunst-**
nerinde; en **Kunststart**, -berider,
 -broder, -dommer, -drejer, -drift,
 -elsker, et **K-fag**, en **K-flid**, -form,
k-forstandig, -færdig, et **K-greb**, en
K-gren, -handel, -handler, -kjender,
 -lære, **k-løs**, en **K-maler**, -nydelse,
 et **K-ord**, **k-rig**, **k-rigtig**, **K-sager**
 (Flt.), en **K-samling**, -sans, et **Kunst-**
sprog, -stykke, -værd, -værk.
 en **Kuppel**, Flt. **Kupler**.
 at **kure** (egl. **være stille**; om **Fugle**
 = at **ruge**).
 en **Kure** (foræld. = **Vægter**).
 en **Kurre** (paa **Traaden**). at **kurre**¹:
Traaden kurrer.
 at **kurre**² (som **Duer**). en **Kurren**.
 en **Kúrs** (jfr. **Kaas**, **Børskurs**). at **styre**
sin Kurs, at **holde Kursen**.
 en **Kurv**. en **Kurv Brænde**, en **Kurv**
fuld Hø; et **Kurvearbejde**, en **Kurve-**
fading, -flaske, -fletning, -mager,
 -pil, -seng, -stol, -vogn.
 en **Kusk**. en **Kuskebuk**, et **K-sæde**.
 at **kuske** (= at **kue**).
 en **Kutter** (jfr. **Told-**, **Lystkutter**).
 en **Kvabbe** (jfr. **Aalekvabbe**).
kvabset (fed og **lasket**).
 en **Kvabso** (en **Fisk**).
 et **Kvad** (jfr. at **kvæde**; **Helte-**, **Old-**,
Minde-, **Smaakvad**).
 (et) **Kvadder** (= **Pladder**, **Pludder**,
Mudder, **Dynd**).
 en **Kvadersten**.
 en **Kvadrát**. en **Kvadratalen**, -favn,
 -fod, -mil, -rod, -tomme.
Kvag: at **slaa i Kvag**.
 at **kvakle** (jfr. at **forkvakle**). et **Kvakleri**.
 en **Kvaksalver**. et **Kvaksalveri**.
 en **Kval** (jfr. at **kvæle**). **qualfuld**.
 en **Kvalk** = **Kvalkved** (**Snebolletræet**).
qualm, **qualmt**. en **Kvalm** (at **gjøre K.**),
 en **Kvalme** (at **faa K.**), at **qualme**,
qualmende; **qualmfuld**.
kvantsvis (**Bio.**).
 en **Kvarre** (**Sjapís**). at **kvarre**.
 en **Kvart**. et **Kvartblad**, -bind, en
Kvartudgave.
 et **Kvartér**. en **Kvartermand**, -mester,
Kvarterpenge (Flt.).
 (en) **Kvarts** (en **Bjærgart**).
 (et) **Kvas**¹ (**Riskvas**). en **Kvasbunke**.
 (et) **Kvás**² (**Druekvas**). at **kvase** (**knuse**).

en **Kvase** (Fiskerkvase).
 en **Kvast** (jfr. Kost¹ og Kvist¹).
kvem (af at komme, foræld. Tillo. = bekvem; jfr. et Samkvem, Ukvemsord).
 en **Kvidder**. at kvidre, en Kvidren.
 en **Kvide**. Sorg og Kvide; at kvide.
 en **Kvie**. en Kviekalv, -ko.
kvik (= kvæg), Flt. kvikke. frisk og kvik; en Kvikhed; (et) Kvikgræs, (en) K-hvede; — (et) Kviksand, -sølv, se Kvægsand, -sølv.
 en **Kvind** (kun i slet Betydn.) = en Kvinde. kvindagtig. kvindelig, at kvindes (foræld.); et Kvindfolk; et Kvindaag, -bryst, en K-dragt, -dyd, k-født, en K-gjerning, -gunst, -haand, -hader, k-kjær, et K-kjön, K-klæder (Flt.), et K-lag, en K-linje, -list, et K-menneske, -navn, -raad, -ran, -rov, en K-røst, -røver, -skik, k-sky, en K-sladder, et K-smil, en K-stemme, -sygdom, K-sæder (Flt.), en K-trætte, -ven, paa K-vis, i Kvindevold.
 en **Kvint** (Tone, Vægtedel).
 en **Kvist**¹ (jfr. Pile-, Pode-, Ønskekvist). at kviste.
 en **Kvist**² (paa et Hus). et Kvistkammer, -vindue, -værelse.
kvit (uböjel. Tillo. og Bio.). kvit og fri (frit); at kvitte.
 en **Kvæde** (en Frugt). en Kvædekjærne, -møs, et Kvædetræ.
 et **Kvæde** (jfr. et Omkvæd) = et Kvad. en Kvædling.
 at **kvæde**, kvad, kvædet, kvædne (jfr. en halvkvæden Vise).
kvæg (foræld. Tillo., egl. levende). (et) Kvægsand, (et) Kvægsølv.
 et **Kvæg** (egl. Kvægfæ ɔ: levende Fæ; jfr. Horn-, Ung-, Smaakvæg). en Kvægavl, -besætning, -drift, -driver, -død, et K-foder, en K-fodring, -fold, -græsning, -handel, -handler, -hjord, et K-hoved, en K-hyrde, et K-hoved (ogsaa Kvægshoved), et K-marked, -ran, en K-røgt, -røgter, -stald, -stamme, -syge, -tiende, et Kvægtorv.
 at **kvæge** (af kvæg, jfr. vederkvæge). en Kvægelse, kvægsom; en Kvægedrik.
 et **Kvæk**. at kvække, en Kvækken.
 en **Kvæld**. i Kvæld = i Aften, om Aftenen; at kvælde¹, det (Solen) kvælder, Maanen kvælder, Kvældingen (= Tusmørket); en Kvælds-nadver.

at **kvælde**² (tysk, jfr. en Kilde) = at vælde.
 at **kvæle**, kvalte, kvalt. en Kvælning, en Kvæler, en Kvælerslange; (et) Kvælstof.
kvær (Bio.). at tie, sidde kvær (stille); en Kværsidden, -sidder, at kvær-sætte (Skibe).
 en **Kværk** (= Strube). at kværke, (en) Kværke (Hestesygdom = Krop).
 en **Kværn**. et Kværndrev, -hus, en K-kube, -sten, et Kværnöje.
 at **kvæste**. en Kvæstning; et Kvæsthus.
 at **kyle** (= kaste).
 en **Kyilling** (egl. Kykling, af en Kok = Hane). et Kyillingehoved, en Kyillingehöne, -sorg, -steg.
 at **kynde** (foræld. = at forkynde).
Kyndelmisse. Kyndelmisse Knude.
kyndig (jfr. u-, fag-, lov-, sprog-, søkyndig). en Kyndighed.
 en **Kynding** (foræld. = en bekjendt).
 en **Kyper** (Vinkyper).
 et **Kys**, best. F. Kysset. at kysse (-ede, -et), at kysses, en Kyssen; en Kysselyst, kysselysten (Tillo.); med Kyshaand.
 at **kyse** (skræmme, egl. fortrylle), køs og kyste, kyst. kyseligt.
 en **Kyse** (jfr. Havekyse).
kysk. en Kyskhed.
 en **Kyst**. en Kystbaad, -bo, -farer, -fart, et K-land, en K-strækning, -vagt, et Kystværn.
 en **Kælling** (egl. Kærling, af en Karl). kællingagtig, at kællinge over en; en Kællingepræst, -sladder, -snak, -tand (Plante).
 at **kælv** (af en Kalv). en Kælvning.
 at **kæmme** (af en Kam). en Kæmning; en Kæmmekam.
 en **Kæmner**.
 en **Kæmpe** (af en Kamp). at kæmpe, en Kæmper; en Kæmpegrav, -høj, -højde, -kraft (-kræfter), et K-skridt, en K-slange, -slægt, -stamme, k-stor, -stærk, en K-styrke, -størrelse, -vise, et Kæmpeværk.
 at **kæntre** (af en Kant). en Kæntring.
 at **kæppe** paa, at kæppes (jfr. om Kap, at kappes). kæphøj.
 et **Kær** (jfr. Gadekær). et Kærgræs, en Kærjord, -mose, -uld.
 at **kære** = at klage. et Kæremaal. (en Kærling, se en Kælling.)
 en **Kærre** (jfr. en Karre, en Gumpeskærre).
 en **Køgemester** (af at koge).

et **Køkken** (jfr. en Kok, at koge). et Køkkenbord, en K-dör, -have, -mødding, -række, K-sager (Flt.), (et) K-salt, en K-seddel, -skriver, -trappe, (et) K-tøj, K-urter (Flt.), en Køkkenøxe.

køl = kølig. en Køle = en Køling, at køle (jfr. afkøle, forkøle), kølende Pulver, en Køler (jfr. Vand-, Vinkøler), at kølne, kølnes; et Kølefad, -kar, en K-stok, et K-trug, -vand.

en **Kølle**¹ = en Maltkølle.

en **Kølle**² (forhen Kølve, jfr. Strids-, Kalve-, Dyrekølle). et Kølleben, kaldannet, et K-hoved, -skaft, -slag, en Køllesvamp.

en **Køllert** (Læderkøllert).

(en) **Könrog** (sort Farvestof).

at **kørne** (af Korn).

en **Køter** (en Bondehund). køteragtig.

L.

(et) **Laad** (dunet Uld), best. F. Laad-det. laadden (-nt, -ne), en Laaddenhed.

et **Laag** (besl. m. at lukke; jfr. Kasse-, Kiste-, Æskelaag).

en **Laage** (jfr. Havelaage).

Laaland, en Laalænder, en Laalik.

et **Laan**. til Laans; en Laangiver, -tager; at laane (laante, laant), en Laaner; en Laanebank, -sætning.

et **Laar** (jfr. Lammelaar, Buxelaar). et Laarben, en Laarbov, et Laarbrud, en Laarkrig, laartyk.

en **Laaring** (Søord). et Laaringsfartøj.

en **Laas** (jfr. Hænge-, Bøsselaas). at lukke, slaa i Laas, Dören er i Laas (jfr. i Baglaas); at laase (jfr. af-, tillaase); en Laasbue, -fjeder; et Laaseblik, -brev, en Laaseskrue, -smed.

en **Lab**, Flt. Labber (jfr. Björnelab). at suge paa Labben.

at **labe** el. **labbe** = at søbe med Tungen (om Hunde og Katte).

laber (hollandsk). laber Kuling.

lád (= doven). at ligge paa den lade Side; en Ladhed.

et **Lad**, best. F. Laddet (jfr. Dreje-, Save-, Sengelad).

en **Lade** (jfr. Korn-, Bog-, Farvelade). en Ladebygning, -dör, -foged, -gaard, -port.

at **lade**¹, ladede, ladet og ladt. ^a Skibet er ladet, ^b Bøssen er ladt; en Ladning (^a = Skibslast, ^b jfr. Forladning); ^a en Ladeplads, ^b en Ladestok.

at **lade**², lod, ladet og ladt (jfr. af-, efter-, for-, ind-, op-, over-, til-, ude-, und-, aarelade). at lade noget gjöre, lade ligge, l. i Stikken, l. tilbage, lade være, l. sig sige, det lader sig høre, lad mig se! lade

en løs, l. sit Liv, l. sit Vand, det lader vel el. ilde, lade haant om, at lade som om, l. som ingen Ting, det lader til det; en Gjören og Laden.

Lader (kun i Flt.; jfr. Miner og Fagter).

et **Lag** (besl. m. at lægge; jfr. Jord-, Underlag; Haande-, Tone-, Venne-, Drikkelag; se et Lav). at give (Fjenden) det glatte Lag, hvor paa Lag? ved det Lag Klokken ti, paa det Lag! at være i godt Lag, give sit Ord med i Laget; lagvis (Bio.); lagdelt, en Lagkage.

en **Lage**. at lage = at lægge i Lage; Lagegurker (Flt.), en Lagebalje.

et **Lagen** (jfr. Senge-, Vugge-, Liglagen), Flt. Lagen og Lagener.

en **Lak**¹, best. F. Lakken. uden Lak eller Lyde; lakkeløs.

(en og et) **Lak**², best. F. Lakken, Lakket (jfr. Segl-, Ovn-, Vognlak). en Stang Lak; at lakke (en Flaske), at lakére, en Lakéring; en Lakfarve, -fernis.

en **Lakéj** (Tjener).

at **lakke**. det lakker ad Aften, mod Enden, at lakke hjem.

at **lalle**. en Lallen.

en **Lalle** = en Lab.

lam, Flt. lamme (jfr. bovlam). at lamme, Kræfterne lammedes, at lamme paa Benet, en Lamhed.

et **Lam** (jfr. Gimmer-, Væder-, Raa-lam). en Lammebov, -fjering, -grib, -have, et L-hoved, -kjød, -laar, -skind. en Lammesteg, -uld.

en **Lampe**. en Lampebakke, et L-fyr, -glas, en Lampekuppel, -olje, -øs, -pudser, -skjærm, -væge.

en **Lampét**, Flt. Lampetter.

et **Land** (jfr. Fast-, Ø-, Høj-, Lav-, Bjærg-, Slette-, Ind-, Ud-, Føde-,

Fædre-, Naboland, Sælland, Laaland, Langeland, Jylland, England, Holland, Island, Grönland). at gaa i Land, rejse over Land, være fra Landet, ligge paa Landet, en Tønde Land, fra alle Lande, til Lands og til Vands, her til Lands, al Landsens Ulykke; at lande, en Landing (en L.s-bro, et L.s-sted), landlig, et Landskab (en L.s-maler, et L.s-ord); en Landadel, -almue, en Landbo (en L-lov, -sag, -skole, -stand), et Landbrug, en L-dag, -drost, et L-dyr, l-egen, en L-ejendom, -farsot, l-fast, -flýgtig, en L-foged, -gang, -gilde, et L-gods, en L-greve, -grænse, -handel, -handler, -husholdning, -hær, -is, -jord, -junker, -kjending, et L-kort, en L-krabbe, -krig, -lov, -luft, -løber, -maaler, -maaling, -magt, -mand, -rejse, -ret, -ryg, -side, -skat, -snegl, -soldat, -stad, et L-sted, en L-stigning, -strimmel, -stryger, -strækning, et L-sæde, at l-sætte, en L-sætning, et L-tov, en L-tunge, -vej, -vind, et Landvæsen; — en Landefred, et L-mode, -mærke, en L-plage, -regn, -sorg, -vej, et L-værn; — en Landsby (et L-barn, L-folk [Flt.], en L-kirke, -kost, -præst), en Landsdommer, -fader, -forræder, at l-forvise, en L-forvisning, -herre, -høvding, -lov, -mand (et Landsmandskab), en L-overret, et L-sprog, et L-ting (en Landstingsmand), en Landsøvrighed.

lang, længere, længst. langagtig, langlig, langelig (Bio.), langs (Bio.), paa langs, langs ad, langs med, langsom (Flt. -somme), langsømmelig, langt (Bio.), langt mere, langt fra, langt om længe; — langarmet, -benet, at spille L-bold, gaa i L-drag, l-fingret, -fodet, en L-frédag, l-haaret, -halet, en L-halm, l-halset, et L-hus, l-hændet, (en) L-kaal, en L-leg (el. Langeleg), l-livet, -modig, -næbbet, -næset, et L-reb, en L-side, l-skaflet, et L-skib, l-skibs (Bio.), l-stilket, -strakt, -synet, -tonet, -trukken (-nt, -ne), -uldet, -varig, langvejs (Bio.), langvejs fra, en L-vogn, langøret.

at **lange**. at lange til Fadet, lange en noget (jfr. Haandlanger).

en **Lange** (en Fisk).

en **Lanse**. et Lanseskraft, -stød; en Lansknægt (eller Landsknægt).

en **Lanter** (et Spil).

en **Lap**, Flt. Lapper (jfr. Skindlap). at lappe, en Lapning, et Lapperí; en Laptaske; en Lappeskrædder.

Lapper, Flt. (= Finlapper). lappisk, Lapland.

en **Laps**. lapset, et Lapsérí; en Lapsealder, -streg.

en **Laring** (Søudtr.).

en **Larm** (jfr. Allarm). at larme, larmende.

en **Larve** (jfr. Oldenborrelarve). en Larvegang.

en **Lás**, Flt. Laser. laset (= pjaltet). et **Lasaret**, Flt. Lasaretter. en Lasaretefeber, -forvalter, -læge.

lasket. fed og lasket.

en **Last**¹ (= Byrde, af at lade¹; jfr. Træ-, Skibs-, Dækslast, Ballast). at laste¹ (et Skib, jfr. belaste); en Lastdrager, et L-dyr; Lastepenge.

en **Last**² (= Lyde, Brøde, forhen ogsaa Skade, Tab, jfr. Overlast). at staa Last og Brast med, at lægge en noget til Last; at laste² (= at dadle, jfr. ulastelig); lastværdig; lastefuld.

en og et **Latín** = latinsk Sprog. en Latíner.

en **Latter** (af at le). latterlig; lattermild.

láv, lavt. en Lavhed, en Lavning¹, en Lavde; lavbenet, et Lavland, -maal, lavmælet, -puldret, -stammet, (et) Lavvande.

en **Lav** (jfr. Askelav) = en Lavart.

et **Lav** (egl. et Lag, jfr. Murer-, Slagterlavet, Haandelav, se et Lag). at bringe i Lave, at komme, være af Lave (jfr. Ulave); at lave, l. Mad, l. sig til, en Lavning² (jfr. Tillavning, Madlavning); en Lavbroder, et Lavshus, en Lavsmester.

Lav- (= Lov-): en Lavalder, -dag, -hævd, -mand, -værge.

en **Lava**. en Lavaström.

en **Lavendel**, Flt. Lavendler. (et) Lavendelvand.

en **Lavèt**, Flt. Lavetter.

en **Lavíne** (Sneskred).

et **Lavrbær** (-bærret, -bærrene). et Lavrbærtræ, en Lavrbærkrans.

en **Lax**. en Laxefangst, -gaard, et Laxgarn, en Laxekiste; en Laxørred.

en **Le**, best. F. Leen, Flt. Leer. et Ledrag, en Leknag, et Leskaft, -tøj.

at **le**, jeg ler, lo, har lét. en Leen.

et **Led**¹, best. F. Leddet, Flt. Led og Ledde (jfr. Haand-, Binde-, For-, Arveled). leddet (Tillo.); et Ledbaand, -dyr, en L-flade, -føjning,

-hule, -orm, -tap, -vædske; en Leddedukke, leddeløs (og leddesløs); et Ledemod, -vand, -værk.

et **Led**², best. F. Leddet, Flt. Led (jfr. Borge-, Vangeled). et Ledhus, en Ledhytte, -stolpe, -vogter.

en **Léd**¹, Flt. Leder (= Side). paa den anden Led, paa alle Leder og Kanter.

en **Léd**² (= Rejse, uden Flt., af at lide², jfr. Østerleden, Nørreleden). langt af Led; en Ledding (et Ledingsbud, en L.s-færd, L.s-mænd), at ledsage, en Led-sager, (et) Ledtog: at komme, være i Ledtog med.

léd, ledt. en led Trold, at være led og kjed af noget; en Lede (Modbydelighed), at ledes ved noget.

at **lede**¹, ledede, ledet og ledte, ledt (= føre; jfr. vejlede, af-, for-, hen-, indlede, af at lide²). en Ledelse, en Leder (jfr. Vej-, Varmeleder, Lynafleder), en Ledning (jfr. Vandledning); et Ledebaand, en Ledestjerne, -traad.

at **lede**², ledte, ledt (= søge; jfr. gennem-, oplede). en Leden.

-ledes (ligesom en Léd² og at lede¹ af at lide²), se anderledes, hvorledes, ligeledes, nogenledes, saaledes.

ledig. løs og ledig; en Ledighed; en Lediggang, -gænger.

en **Leding**, at ledsage, Ledtog, se en Léd² (= Rejse).

at **lefle**. en Leflen, et Lefleri.

en **Leg**¹ (Fiskeleg). at lege¹ (-ede, -et); en Legetid.

en **Leg**² (Börne-, Jule-, Kampleg). at lege² (-ede, -et og legte, legt), en Leger (Harpeleger, jfr. en Strænge-, Langleg); en Legebald, -broder, -fælle, -plads, -stue, -søster, -tid, et Legetøj, -værk.

en **Legát**. en pavelig Legat.

et **Legát**. at legére.

en **Legel** el. Lejle = en Bimpel.

et **Legem** og et **Legeme**. legemlig; legemløs, en Legemverden; et Legemsbræk, en Legemsbrøst, -bygning, -del, -fejl, -kraft, -styrke, -svaghed, -øvelse.

et **Lejde**. frit Lejde; et Lejdebrev.

et **Leje** (besl. m. at ligge; jfr. Fisker-, Borge-, Sam-, Sygeleje). Sæden gaar i Leje. et Lejested, en Lejesæd; et Lejermaal.

at **leje** (= ¹ at bortleje, ² at faa, tage

til Leje). en Lejer; et Lejebrev, en L-hest, et L-hus, en L-jord, et L-maal, en L-svend, -tjener, Lejetropper (Flt.).

en **Leje** (jfr. Hus-, Vogn-, Fremleje). at have, faa, bo, være til Leje; lejefri (at bo lejefrit).

en **Lejervold**. at være, komme i L.

en **Lejlighed** (jfr. belejlig). ¹ Tid og Lejlighed, ² = Huslejlighed; lejlighedsvis (Bio.); et Lejlighedsdigt, -vers, -skrift.

en **Lejr**. at lejre sig, en Lejring; en Lejrhytte (jfr. en Hyttelejr).

en **Lem**, Flt. Lemme (jfr. Kjælder-, Loftstem).

et **Lem**, Flt. Lemmer (jfr. For-, Baglemmer, et Medlem, Fattiglem). at lemlæste (jfr. Last²), en Lemlæstelse.

lemfældig. en Lemfældighed.

(en) **Lempe**. med Lempe; at lempe, lempe sig, lempelig.

et **Lén** (jfr. Forlening). en Lentager; en Lensadel, -besidder, et L-forhold, lensfri, et L-gods, en L-greve, -herre, -højhed, -mand, -pligt, -ret, et Lensvæsen.

lens (holl.). Brønden, Pungen er lens; at lense, en Lenseport.

(et) **Lér** (jfr. Pibeler). leragtig, leret; en Lerart, -bund, -grav, -grund, -gryde, et L-gulv, (en) L-jord, et L-kar, l-klinet, -muldet, en Lermølle, -potte, -skifer, -sten, -vej, -væg.

let, Flt. lette. let klædt, bevæbnet, flydende, sejlende; en Lethed, at lette (= ¹ gjøre let, ² løfte, ³ lette Anker), lettelig (Bio.), en Lettelse, en Letning, letfærdig, en Letfærdighed; letfodet, -nem, et Letsind, letsindet, letsindig, en Letsindighed, lettroende, en Lettroenhed.

en **Lév** (foræld. = Brød).

at **leve** (jfr. et Liv). lev vel! levende (Sjæl, Ord, Sprog, Følelse, Billede, Hegn, Blomster, Farver); Leveaar (Flt.), en L-alder, et L-brød, en L-dag (aldrig i mine Levedage), -maade, -plan, -regel, -skik, et L-sted, en Levetid, -vej.

en **Lever** (jfr. Torske-, Gaase-, Svovl-lever). at levres, levret (Blod); leverbrun, en L-orm, -plet, -pølse, et L-rim, l-syg, en L-syge, -tran, en Leverurt.

at **levére** (jfr. af-, ind-, over-, ud-levere). en Levéring.

at **levne** (besl. med Liv, at leve). en Levning.
 et **Levned** (jfr. Liv, at leve). Liv og Levned; en Levnedbeskrivelse, et Levnedsløb, -middel (-midler).
 et **Liberí**, Flt. Liberier.
 en **Lid**¹ (el. Li o: Bjærgside). under Lide, Mark og grønne Lide.
 en **Lid**² (jfr. Tillid). at slaa, sætte sin Lid til, at fæste Lid til; at lide¹ (led, har lidt) paa = stole paa.
 at **lide**², led, leden, ledet, ledne (jfr. forleden) = at skride (jfr. glide). Tiden, Dagen lider, det lider ad el. mod Aften, nu lider det med Arbejdet.
 at **lide**³, led, lidt = taale, prøve (Smerte, Nød, Tab, Uret). at lide ilde el. vel, at lide Dom; en Lidelse, lidelig (jfr. ulidelig).
 at **lide**⁴, led, lidt (egl. at lige, ligte, ligt). det kan jeg lide, de kunde godt lide hinanden.
liden, lidet og lidt (med ubest. Kjendeo. kun: lidet, jfr. lille). en Lidenhed, lidet og lidt (Bio.), det er lidet rimeligt, det er lidt underligt, lidt efter, lidt efter lidt, om lidt, bi lidt!
 en **Lidenskab**. lidenskåbelig.
liderlig (tysk). en Liderlighed.
 et **Lidkjøb**. at drikke Lidkjøb (af forældet Lid = Drik).
 en **Lidse** (jfr. Silke-, Snörelidse).
lidt (Bio.), se liden.
liflig. en Liflighed.
 et **Lig**¹ (jfr. Legeme). at ligge Lig, at være til Lig; et L-baal, en L-baare, -begængelse, -bærer, et L-fald, en L-færd, et L-følge, -hus, en L-kasse, -kiste, -klokke, et L-klæde, L-klæder (Flt.), en L-krans, et L-lagen, en L-lugt, -præken, -seng, -skammel, -skare, -skjorte, -sten, -stue, et L-syn, en L-tale, et L-tøj, -vers, en Ligvogn; — en Lig torn (af foræld. Betydn. = Legeme).
 et **Lig**² = en Rebsöm, Kantning paa Sejl.
lig, ligt (jfr. ulig), ligere, ligest. han bliver sig selv lig, lige for lige; en Lige = en Ligemand, en Lighed, at ligne, en Lignelse, lignelsesvis (Bio.), en Ligning; en Lige mand; ligervis (Bio.).
lige (Tillo. og Bio.), ligere, ligest.
¹ en lige Linje, den lige Vej, at gaa lige frem, til, ud, lige for, lige over for; ² et lige Tal, at lade fem være lige, en lige Del (Andel), lige

Ret, et lige Forhold, lige god, stor, lang, lige mange, lige meget, lige fuldt; ³ (Biordet) det slaar lige til, gaar lige op, lige for Haanden, ikke saa lige, lige saa vel, lige saa stor, mange, lige nu, lige strax, lige paa Timen; — ligearmet (en l. Vægtstang), -dannet, -gyldig (forsk. fra lige gyldig), -linjet, -lydende, -løbende, -sided, -sindet, en L-vægt. ligedan (Tillo. og Bio.). ligefrem (Tillo. [Flt. -fremme] og Bio.). ligeledes (Bio.). ligesaa (Bio.). ligesom (Bio. og Bindeo.).
ligelig. en Ligelighed.
 at **liges**, se at forliges.
 at **ligge**, laa, ligget. en Liggen, en Ligger (jfr. Overligger); en Liggedag, -høne, -plads, -tid.
 et **Liggendefæ** (egl. modsat gangende Fæ = levende Besætning).
 at **ligne**, se lig.
 en **Lilje** (mindre rigtig: «Lilie»; jfr. Paaske-, Pinse-, Sværdlilje). et Liljeblad, liljehvid, en Liljevaand.
lille (se liden, jfr. Börnlille, Farlil, Morlille). lille bitte; en Lillefinger. (en og et) **Lím**¹ (jfr. Fugle-, Mundlim). at lime, limagtig, en Liming el. Limning; en Limfarve, -koger, -pind, -potte, -stang (at løbe med Limstangen).
 (en) **Lím**² = (en) Limsten, en Limbrænder, en Limovn.
 en **Lime** = Ris, Kvist, Kost.
 et **Lin** = ¹ Hör, kun i Smtstn., ² Linklæde (jfr. et Huelin). en Linolje, (et) Linskav (af at skave = skrabe, fransk charpie), (et) Lintöj (jfr. Linned).
 en **Lind** = et Lindetræ. (en) Lindebark, -bast, -blomst, (et) Lindekul.
lind, lindt (Tillo.). at linde, det lindede (dulmede Smerten), en Lindhed, at lindre, en Lindring.
 en **Lindorm** (Fabeldyr).
 en **Line** (jfr. Fangeline). at danse paa Line; en Linedans, -danser (mindre rigtig ogsaa Linjedans, -danser).
 en **Linje** (som oftest skrevet Linie; jfr. Grund-, Tvær-, Vand-, Skrift-, Sidelinje). at bo under Linjen (Jordens), at staa i Linjen (Hærens); et Linjeskib, Linjetropper (Flt.).
 at **linke** (= halte). at komme linkende og linkende.
 (et) **Linned** (af Lin = Hör) = Lintöj. linned (Tillo.); et Linnedskab, en Linnedsyning, -væver.

en **Linning** (jfr. Hals-, Haandlinning; af gl. d. en Linde = Bælte, Svøb).
 en **Linse** (= ¹ en Bælgfrugt; ² Linsen i Öjet). ¹ en Linsekage; ² linse-dannet, et Linsefyr, -glas.
 en **Lire** (jfr. en Lyre). en Lirekasse, -mand, et Lirespil; en Lirendrejere.
 at **lirke**. at lirke ved en Laas.
 en **Lise** (Lindring).
 et **Lispund**. i Lispundevis.
 en **List**¹. listelig, listig, at liste, l. noget til sig, fra en, l. om, ud, ind, af, komme listende, liste sig.
 en **List**² el. **Liste**¹ (jfr. Dörliste, Klæde-, Svöbelist). en Listehövl, et Listetæppe, et Listeværk.
 en **Liste**² (jfr. Indholds-, Dødsliste).
 et **Liv**¹ (foræld. best. Ejef. Livsens: af alle Livsens Kræfter). Liv og Levned, Liv og Lyst, paa Liv og Død, at være i Live, komme til Live, i levende Live; at live op (jfr. oplive, aflive), livagtig, livlig, en Livlighed, at livne (= komme til Live); livegen, et Livegenskab, livfuld, livfødt (i mine livfødte Dage), en Livjæger, -læge, livløs, en Livret, livsálig, en Livvagt; — en Livsaande, Livsaander (Flt.), L-arving, -bane, -betingelse, et L-billede, -brød (at faa sit L.), en L-fange, -fare, l-farlig, et L-forhold, en L-forsikring, -frugt, -fylde, et L-fæste, l-glad, en L-gnist, -kraft, -lede, -lyst, et L-løb, -maal, -ophold, en L-sag, -straf, et L-tegn, en L-tid, -traad, l-varig, L-vilkaar (Flt.), en Livsytring.
 et **Liv**² (a Krop, særlig Midjen, jfr. Over-, Underliv, Bagliv = Bagkrop; b Klædningsdel, jfr. Kjole-, Snörliv). at tage en om Livet, at have Hjærte i Livet, at faa en Kniv i Livet, at gaa Fjenden paa Livet, haardt, tyndt Liv, at faa, sætte til Livs; et Livbaand, -bælte, et Livfuld (Hug, Prygl; jfr. en Haandfuld), en Livgjord, -kjole, -kjortel, -rem, et Livstykke.
 -**livet** (i Smstn.): kort-, lang-, tyk-, sejlivet.
 en **Lo**¹, best. F. Loen, Flt. Loer. et Logulv, en Lorive.
 en **Lo**² = en Lofugl (se en Hjejle).
 en og et **Lod**¹ (jfr. en Jordlod, en og et Vægtlod, et Dybslod, et Urlod, et Frilod), Flt. Lodder. Lod og Del, det faldt i min Lod, Lodden faldt paa ham, at trække, kaste Lod, at vinde det store Lod; at lodde¹

Dybden, at lodde om noget, en Lodning¹; en Lodkastning, -line, l-ret, en L-seddel, et L-skifte, -skud, lodtagen (-ne), en Lodtager, -trækning; en Lodsejer.
 et **Lod**² (en Vægtedel), Flt. Lod. tre Lod Sølv, et halvt Lod.
 at **lodde**². at lodde noget sammen; en Lodning²; en Loddebolt, -pande. (lodden, se laadden, under Laad.)
 en **Lóds**. at lódse, et Lodserí; en Lodsbaad, et L-flag, -mærke, en L-oldermand, et Lodsvæsen.
 et **Loft** (jfr. Bjælke-, Hø-, Höjeloft). tre Loft höje Huse (ellers Flt. Lofter); en Loftsdör, et L-kammer, en L-lem, -luge, et L-rum, en Loftstrappe, -vinde.
 en **Log** (Søord), best. F. Loggen. at logge, en Logning; en Logbog, et Logglas, en Logline, et Logur.
 at **logre**. en Logren.
 en **Lok** (jfr. Haarlok), Flt. Lokker. en Lok Hör; at lokke¹ (Hör), Haaret lokkes, et lokket Haar, Hoved.
 at **lokke**² (jfr. forlokke, Tillokkelse). en Lokkedue, -mad, et L-middel, en Lokkesang; en Lokand.
 (**Lolland**, Lollik, se Laaland).
 en **Lom**, best. F. Lommen (en Fugl).
 en **Lomme**. en Lommebog, -kniv, L-penge (Flt.), en L-tyv, et L-tyveri, -törklæde, et Lommeur.
 en **Loppe** (jfr. Tangloppe). at loppe (sig); et Loppestik.
 en **Lört** (= Skarn). lortet (Tillo.).
 en **Los**, Flt. Losser (Dyr af Katteslægten). losöjet, at have Losöjne.
los (= løs; Søord). at gjöre Tovet, Baaden los, at give los; at losse, en Lossen og Laden; en Losseplads, en Lossepram.
 en **Lóstilk** (en Plante).
 et **Lotterí**, Flt. Lotterier. en Lotteriseddel, et Lotterispil.
 en **Lov**¹ (sv. lag; jfr. Grund-, Kirkelov). Lov og Ret; lovlig¹, lovmæssig; en Lovbog, et L-brud, -bud, l-fast, -förmelig, et L-forslag, at l-fæste, l-givende, en L-giver, -givning, l-gyldig, -hjemlet, en L-hjemmel, -hævd, l-kyndig, en L-kyndighed, l-lös, en L-samling, et L-sprog, -sted, l-stridig, en Lovtrækker; en Lovskraft.
 et (og en) **Lov**² (sv. lof). Lov og Pris, Gud ske Lov! at have et godt Lov; at love¹ (prise, rose), lovlig² (= priselig, jfr. höjlovlig); at lovprise, en L-prisning, en L-sang, at l-synge, en Lovtale, -taler.

(en) **Lov**³ (jfr. For-, Or-, Hjem-, Landlov). at have, give, faa Lov til; at love², l. en noget, det tør (skal) jeg love for, (en) Loven er ærlig, men Holden besværlig.

(en) **Love**: paa Tro og Love.

at love³ (foræld. = elske).

lovlig³ (Bio.). lovlig meget, lovlig dyrt.

en **Lu** (paa Klæde), best. F. Luen. en Luside, luslidt.

en **Lúd.** at gaa for Lud og koldt Vand, at lægge i Lud = at lude¹; en Ludaske, -fisk, et Ludsalt, -vand.

luddoven, -nt, -ne (Tillo.).

at lude². at lude med Hovedet, Træet luder ud over Vandet; en Luden.

en **Lue** (Flamme). at lue; lueforgylt, en Lueild.

en **Luffe** (Hvalens Forlem). en Luffvante.

at luffe (Søudtryk, jfr. Luv, at luve).

en **Luft** (jfr. Sø-, Morgen-, Knaldluft). at lufte (jfr. udlufte), det lufte (fra Søen, i Sejlene), luftig, en Luftning; en Luftart, et L-bad, en L-blære, -boble, -bold, -fart, et L-hul, -kastel, en L-kreds, et L-lag, en L-maal, -pumpe, -prøver, -rejse, et L-rum, -rør, -skib, en L-skipper, et L-slot, -spring, -strøg, en L-ström, et L-syn, l-tom, -tæt, -törret, en Luftvej.

en **Luge** (jfr. Lofts-, Dæksluge).

at luge (Ukrudt). et Lugejærn, en Lugekone, -spade.

en **Lugt.** at lugte; en Lugteflaske, en Lugtesans; lugtfri, -løs.

at lukke, -ede, -et og lukte, lukt. et Lukke (jfr. Af-, Indelukke), en Lukkelse, en Lukning, et Lukáf.

lukt (Bio.): at gaa lukt igjennem.

at lulle (= dysse) i Sövn (jfr. Visse-lulle).

lummer, Flt. lumre. en Lummerhed, at lumre; lummerhed, -varm, en Lummerhede, -varme.

lumpen, -nt, -ne. en Lumpenhed, at lade sig lumpe.

lumsk. lumskelig (Bio.), en Lumskhed.

lún, lunt. en Lunhed. at lune.

en **Lund** (jfr. Bøgelund, Kongelunden, Lundegaard, Lundehuset).

-lunde, se hvor-, ingen-, nogen-, saalunde; mangelund.

en **Lundstikke** (el. Luntestikke).

et **Lune.** være i godt, ondt Lune; lunet; lunefuld.

en **Lunge.** en Lungeaare, -betændelse,

-mōs, -pølse, -rystelse, et L-slag, en Lungesot, -syge, -tæring, -urt.

lunken, -nt, -ne. en Lunkenhed. at lunkne, at lunknes.

at lunte (af). et Luntetrav; en Lunte¹: fire Mil og en Lunte.

en **Lunte**². at lugte Luntten; en Luntebøsse, -stok.

en **Lúr**¹ (jfr. Krigslur, Hyrdelur).

en **Lúr**² (jfr. Middagslur). at faa, tage sig en Lur = at lure¹.

Lúr³: at staa, ligge paa Lur = at lure². en Luren, en Lurer, et Lurerí.

en **Lurendrejer** = en Lurifas.

lurvet (Tillo.). en Lurvethed.

en **Lus** (jfr. Blad-, Faare-, Vægge-, Trælus). luset; en Lusesyge, et Lusetorv; en Lusangel.

at luske. en Lusken.

en **Lussing.**

lutter (uforanderl. Tillo. og Bio.). at være lutter Øre, lutter Lögn; at lutre (= rense), en Lutring.

(en) **Luv** = Luvart (Søord). at tage Luven fra en; at luve op til Vinden; Luvsiden (modsat Læsiden).

en **Lux** = en Skjælm (i Spøg).

et **Ly** (jfr. Læ). at krybe, staa, være i Ly, søge Ly (især for Regn); at ly (lyr, lyede, lyet el. rigtigere lyde, lyt), Skoven lyr for Huset.

lybsk. en lybsk Skilling, l. Pølse.

en **Lyd**¹, Flt. Lyd (jfr. Klokke-, Sam-, Næse-, Læbe-, Tand-, Gane-, Strube-, Hvisle-, Snylte-, Halv-, Selv-, Med-, For-, Efter-, Om-, Aflyd). lydlig, lydt (Bio.); en Lydbølge, et L-hul, lydhør (modsat tunghør), en Lydlære, lydløs, en Lydskrift, -svingning, et Lydtegn.

(en) **Lyd**² (= Stilhed): at slaa til Lyd.

at lyde¹, lød, lydt (af en Lyd¹). det lyder smukt, Dommen lyder paa Halshugning, at lyde med Klokken; lydelig, en Lydelse, et Lydende.

at lyde² paa (lydde, lydt) = høre, lytte (foræld.).

at lyde³ (= at adlyde), lød, lydt. lydig, en Lydighed; en Lydbiskop, et Lydland, -rige, -stift.

en **Lyde** (Fejl, Brøst). uden Lak eller Lyde, Dyder og Lyder; lyde fri, -fuld; lydesløs.

en **Lygte.** en Lygtemand, -pæl, -skat, et Lygteskin.

en **Lykke**¹ (indhegnet Vænge, Toft).

en **Lykke**² (en løs Knude; ligesom foreg. af at lukke).

en **Lykke**³ (jfr. Slumpelykke). til Lykke! paa Lykke og Fromme; lykkelig, lykkeligvis (Bio.), at lykkes (lykkedes, er, har lykkedes); et Lykkehjul, en L-jæger, -ridder, et L-spil, en L-stjerne, - søger, et Lykketræf; lyksalig, en Lyksalighed, at lyksaliggjøre, at lykønske, en Lykønskning.

et **Lyn**. at lyne, det lyner, i en lynende Fart, lynende Öjne; en Lynafleder, et L-glimt, en L-ild, et Lslag, l-slagen, -snar, en Lynstraale.

(en) **Lyng** (jfr. Hedelyng). en Lyngart, -bakke, l-groet (el. -grot), en Lynghede, -jord, -kost, -mose, -tørv.

en **Lyre**¹ (jfr. en Lire). lyrisk, en Lyrik.

en **Lyre**² (o: et Røghul).

lys, lyst. høj lys Dag; lysfarvet, -haaret, -öjet; lyseblaa, -brun, -graa, -grön, -gul, -rød.

lys- i lyslevende, lysvaagen (maaské egl. = livs-).

et **Lys**¹ (jfr. Dags-, Sol-, Halvlys). Lys og Skygge, at bringe for Lyset, føre bag Lyset, staa sig selv i Lyset; at lyse¹, lýste, lýst (= give Lys, jfr. oplyse), at lysne (= blive lys), en Lysning; en Lysalf, et Lysbillede, lysbrydende, en Lysbrydning, et Lysglimt, -hav, -punkt, en Lysside, lys-sky, en Lysstraale, -vidde, -vinkel, -virkning.

et **Lys**² (jfr. Tælle-, Vox-, Alter-, Nat-, Brude-, Kongelys). en Lysearm, et L-bord, en L-brikke, -buk, -form, -krone, -pibe, -plade, -pudser, -sax, -skjærm, -slukker, et L-spil, en Lysestage, -stump, -støber, -tande, -tælle, -væge.

at lyse², lýste, lýst (jfr. fred-, efterlyse). en Lysning (jfr. Af-, Til-, Efter-, Fremlysning).

en **Lyske**. en Lyskebrok, -byld.

at lyske (af en Lus).

en **Lyst**. at lyste, som mig lyster, at lystes ved, lystelig, lysten (-nt, -ne), en Lystenhed, lystig, en Lystighed; en Lystbaad, -fart, -have, l-havende (en L-haver, et L-haveri), et L-hus, en L-rejse, -skov, et L-slot, -spil, -sted, en Lystvandring.

en **Lyster** = en Aalegør, -stang.

at lystre (= at adlyde). en Lystren.

at lytte (af en Lyd). en Lytten; en Lyttepost.

at lyve, löj, löjet (jfr. Lögn). et Lyvestævne, en Lyvetunge.

(et) **Læ** (jfr. Ly). at være i Læ, Roret

i Læ! et Læbælte, Læsiden, et Læsejl.

en **Læbe** (Over-, Underlæbe). et Læbebaand, en Læbeblomst, læbeblomstret, -dannet, -løs.

en **Læddike**.

et **Læder** (jfr. Svine-, Rus-, Guld-, Saale-, For-, Mundlæder). læderagtig; en Læderflaske, -handler, -handske, -hud, -rem, -slange, -stol, -sæk, (et) Lædertøj.

læg (lat.). læg og lærd; en Lægbroder, Lægfolk (Flt.), en Lægmand.

en **Læg**, best. F. Læggen, Flt. Lægge. et Læggeben.

et **Læg** (jfr. et Lag, at lægge, se Ind-, Ud-, An-, Til-, Over-, Paa-læg), best. F. Lægget, Flt. Læg, Læggene. at lægge i Læg.

et **Lægd**. en Lægdsmand, -rulle.

at læge, lægte, lægt (og -ede, -et). at læges, en Lægedom, lægelig (jfr. ulægelig), en Lægning; en Lægebog, -drik, -kraft, -kunst, l-kyndig, et L-middel, en L-plante, -videnskab; en Læge (jfr. Hus-, Dyr-, Saar-, Öjenlæge), en Lægehjælp, et Lægetilsyn.

at lægge, lagde, lagt. en -lægger (se Af-, Bi-, Bro-, For-, Udlægger), en Lægning (jfr. Til-, Ned-, Sammenlægning); en Læggebrod, L-kartofler, -ærter (Flt.), en Læggetid.

en **Lægte**. at lægte et Hus; et Lægteværk = Sparreværk.

læk, Flt. lække. Skuden er læk = har en Læk; at lække, Karret lækker.

en **Lækat** = en Hermelin.

lækker, Flt. lækre. en Lækkerhed, et Lækkeri; en Lækkerbiskan, -mund, lækkersulten.

at læmme (af et Lam). en Læmning; en Læmmetid.

en **Lænd**. en Lændegigt, -hvirvel, -pude, et L-stykke, en Lændeværk.

at læne. at læne sig; et Læn (Ryg-, Armlæn); en Lænestol.

en **Længde** (af lang, jfr. Vej-, Tids-, Kabellængde). i Længden; en Længdegrad, et Længdemaal.

en **Længe** (af lang, jfr. Stue-, Staldlænge).

længe (Bio.), længer og længere, længst. saa længe jeg lever, saa længe jeg kan huske, vent saa længe! langt om længe, længe nok, længe efter, for længe siden, for længst, den længst levende.

at **længe** (jfr. forlænge). at længe¹:
Dagene længes (= blive lange).
at længe². jeg (forhen mig) længes,
længtes, har længtes; en Længsel
(Flt. Længsler), længselsfuld.
en **Lænke**. at lægge i Lænker; at
lænke, en Lænkning; at lænke-
binde, en L-hund, -knap, -kugle,
et L-led, lænkeløs.
at lænte (= at tøve).
en **Læp**, se en Ørelæp.
lærd. et lærd Selskab, Skrift, de lærde;
en Lærdom¹ (af nogle skrevet
Lærddom), et Lærdomsværk.
at lære, lærte, lært. en Lærdom²
(at føre falsk Lærdom), en
Lærer, en Lærerinde, et Lærer-
møde, en Lærling; en Lærebog,
et Læredigt, en L-dreng, -fader, et
L-fag, en L-frihed, Læregaver (Flt.),
en L-gjenstand, -lyst, l-lysten, en
L-maade, -mester, l-nem, L-penge
(Flt.), l-rig, en L-sal, -stol, -tid, et
Læreværk; lærvillig, en Lær-
villighed.
en **Lære**. at føre en Lære, at staa i
Lære; et Lærebrev, en Lærebygning,
-sætning.
en **Lærk** = et Lærketræ.
en **Lærke** (Fugl, jfr. Hedelærke; ogsaa
= en Flaske).
(et) **Lærred** (Hør-, Hampe-, Blaarlærred).
en Lærreds Skjorte; en Lærreds-
handel, -kræmmer, -væver.
et **Læs** (jfr. Vogn-, Flyttelæs), best.
F. Læsset. at læsse, en Læssen,
en Læsning, læssevis (Bio.); et
Læssetræ = en Læsmed (se en
Mede).
at læse, læste, læst. læselig, en Læ-
ser, en Læsning; en Læsebog, -fejl,
-hest, -lyst, -maade, -pult, -sal,
et L-tegn, en L-verden, læse-
værdig.
at læske (tysk). ¹at l. sin Tørst, ²at l.
Kalk; en Læskelse, en Læskning;
en Læskedrik, et Læskekar.
læsp (Tillo.). at læspe, en Læspen.
en **Læst**¹ (Skomagerlæst).
en **Læst**². en Læst Korn, Kul o. s. v.;
læstevis (Bio.); en Læstedrægtighed.
en **Læst**³ (= Læsning, foræld.).
at læste (af en Last², foræld., se at
lemlæste).
Lætter (Flt., Vogn-, Høstlætter, jfr. en
Lægte).
en **Løb** (en Halmkurv).
et **Løb** (jfr. An-, Til-, Ind-, Ud-, Op-,
Over-, Vand-, Sejl-, Kap-, Bøsse-

Levnedsløb). i Tidens Løb, i Løbet
af en Uge, at gaa i Løbet.
at **løbe**, løb, løben, løbet, løbne. en
Løben, en Løber, løbsk, at løbe
løbsk; et Løbebaand, en L-bane,
-bro, L-dage (Flt.), en L-degn, -fod,
-gang, -knude, (et) L-krudt, -num-
mer, -pas, en Løbeseddel, -skytte.
en **Løbe** (Osteløbe). at løbe (Mælk).
en **Lød** (= Farve), best. F. Lødden.
at **løde**. en Lødeko.
lødig. lødigt Sølv; en Lødighed.
et **Løfte** (af at love²). et Løftebrud,
løfterig.
at **løfte** (jfr. Loft, Luft, opløfte). en
Løftelse, en Løfting (paa et Skib),
en Løftning; en Løftestang.
et **Løg** (forhen en Løg, jfr. Hvid-, Blom-
ster-, Hovedløg). løgagtig; løggrøn,
et L-knippe, en L-plante, -suppe,
-væxt, et Løgæble.
en **Lögn** (af at lyve). lögnagtig, en
Lögnner, en Lögnnerske; en Lögn-
hals; en Lögnepose.
löj. at löje af (om Vinden), at löje
sig; en Löjbænk.
Löjer (Flt., besl. m. at le, en Latter).
for Löjer, at se, gjöre Löjer;
löjerlig.
en **Löjer** (en Fisk).
en **Löjert** (et Svøb).
en **Lømmel** (tysk), Flt. Lømler. løm-
melagtig; Lømmelaar (Flt.).
en **Lön**¹, Flt. Lönne = et Lönnetræ.
en **Lön**² (jfr. Dag-, Sylön), best. F.
Lönnen. at lönne, en Lönning¹
(jfr. Belönning), en Lönningdag.
Lön³ (Navneord uden Kjendeo.): i
Lön = i Lönndom (rettere Lön-
dum, gl. Hensynsf. af Lönnd, jfr.
fordum, stundum), lönlig; en Lönbo
(Plante), et Lönbrev, -bud, en Lön-
dör, -gang, et L-kammer, -mord,
-raad, en Lönskrift, -sti, -trappe,
-vej, -vraa.
en **Lönning**² (= Rækværk, Sødtr.).
en **Lördag** (ogsaa og egl. Løverdag).
paa Lördag Aften, i Lördags.
lös (Tillo. og Bio.). at bryde, slaa,
storme løs, gaa løs paa, løst og
fast; lösagtig, løselig, at løse (løste,
løst), en Lösning, en Løser (se For-
løser, Gjenløser), et Løsen, at
løsne; at løsgive, -gjöre, en L-
gænger, L-hager (Flt.), en L-holt,
at l-kjøbe, -lade, -rive, et Løsøre;
Løsepenge (Flt.).
(et) **Løv**. (paa Træer). at løves; løv-
bærende, et L-dække, -fald (en

L.s-tid), en L-frø, løvfuld, -grøn, en L-hytte, l-rig, en L-sal, -skov, et Løvspring, -tag, -træ, -værk.
en Løve. en Løvinde; en Løvegaard,

-hud, -hule, -jagt, -kule, et L-mod, en Løvemund, -tand (en Plante), -unge.
en Løverdag, se en Lördag.

M.

jeg maa (Flt. vi maa), maatte, har maattet, at maatte (forhen at maa, jfr. at formaa).

paa maa og faa.

at maabe. en Maaben.

en Maade (jfr. en Handle-, Leve-, Tænke-, Talemaade). med Maade, til Maade, over Maade (ogsaa: overmaade), over al Maade, paa nogen, ingen Maade, i lige Maade, i alle Maader; maadelig, en Maadelighed; et Maadehold, maadeholden.

en Maag (foræld. = Svoger, Svigerfader, -søn).

en Maage (en Svømmefugl).

et Maal¹ (jfr. Tunge-, Modersmaal). Maal og Mæle; maalløs, et Maalstræv (norsk), -stævne (foræld.), en Maaltrøst (norsk = Drossel); en Maalsmand.

et -maal² (samme Ord som foreg. i Smstn. Efter-, Klage-, Leje-, Lejer-, Spørgs-, Søgs-, Værgemaal).

et Maal³ (jfr. For-, Öje-, Længde-, Alen-, Potte-, Korn-, Lav-, Undermaal). at løbe, kaste, skyde til Maals; at maale (et Maalebord, -brev, en M-kjæde, -snor, -stok, -strømpe), maalelig (jfr. umaalelig), en Maalen, en Maaler (jfr. Land-, Undermaaler), en Maaling (jfr. Op-, Udmaaling); et Maaltid (jfr. Middags-, Aftensmaaltid).

en Maane (jfr. Fuld-, Halv-, Nymaane). et Maaneaar, en M-bane, et M-bjærg, en M-formørkelse, m-klar, -lys, et M-lys, en M-ring, et M-skifte, -skin, en M-skive, m-syg, en M-syge, et Maaneur.

en Maaned. maanedlig, maanedsvi (Bio.); en Maanedsdag, -due, et M-flod, m-gammel, en M-lön, -rose, et M-skrift, en Maanedssyge.

en Maar (foræld. og digt.) = Mø.

en Maard (oldn. mörðr, t. Marder; Hus-, Skov-, Stenmaard). svøbt i Maard, Sabel og Maard (foræld.) = Sobel- og Maardskind.

maaské (Bio., jfr. kanské).

at maatte, se jeg maa.

en Maatte (Bast-, Sivmaatte). en Maattekurv, -sæk.

en Mad (jfr. Kjød-, Søbe-, Middags-, Aftens-, For-, Eftermad). at made, en Mading, en Madning; (et) Madfedt, en M-gryde, -kasse, -klokke, -kurv, -lavning, -lede, -lugt, -lyst, -moder, et M-offer, en M-pose, -ro, et M-skab, en M-spand, M-urter, -varer (Flt.), et M-æble, en Madæske.

en Mád = en Madeng. en Madjord.

en Maddik el. Maddike.

(en) Mag (jfr. Umag). i Ro og Mag, i sin gode Mag, at fare i Mag; magelig, en Magelighed; (et) Magsvejr.

mage (Tillo., jfr. umage). en Mage, at mage (= lave, indrette), mag det saa! et Magelæg, at magelægge, mageløs, et M-skifte, at mageskifte.

en -mager (tysk), se en Kam-, Sko-, Sadel-, Ur-, Vindmager o. s. v.

mager, Flt. magre. en Magerhed, at magre (udmagre), at magres (afmagres); magerslaet.

en Magí, best. F. Magien. mágisk.

en Magister, Flt. Magistre. en Magistrát.

magle (besl. m. megen, kun i Smstn. Magleby, -kilde, Herluf-, Stenmagle; jfr. Møgelkær, -tønder).

en Magnét. magnetisk; en Magnetnaal.

en Magt. at holde ved Magt, at være vel ved Magt, fjendtlige Magter; at magte; et Magtbud, en M-fylde, -haver, m-paaliggende, et Magtsprog; magtesløs.

en Maj = ¹ Majmaaned, ² Majløv. at maje (jfr. udmaje); en Majblomst (en Plante), -dag, -greve, -regn, -roe, -stang, et Majtræ.

en Majestét. majestætisk.

at makke (tysk).

en Makker (tysk). et Makerskab.

en Makrél (en Fisk). et Makrelgarn.

at **male**¹ (-ede, -et, foræld. Fortidsf. mól; = sv. mala). en **Maling**¹ el. **Malning**; en **Malström**; en **Maletand**, et **Malevand**, -værk.

at **male**² (-ede, -et og malte, malt; = sv. måla). en **Maling**², en **Maler** (en **M-dreng**, -farve, -kost, -kunst, -mester, -skole, -stok, -stol, -stue, -svend), et **Malerí** (en **M-samling**), **malerisk**.

at **malke**. en **Malkning**; en **Malkebøtte**, -ko, -krans, (et) **M-kvæg**, en **Malkepige**, -plads, -spand, -stol.

en **Malle**¹ (en **Fisk**).

en **Malle**². **Hægter** og **Maller**; en **Mallekrave**.

en **Malm**. en **Malmaare**, et **M-brud**, -fjæld, m-fuld, en **M-gang**, -glans, -grube, -gryde, -klang, -morter, m-rig, en **M-rost**, **malmstøbt**.

(en) **Malt**. at malte; (en) **Maltbyg**, en **M-gjörer**, et **M-gjöreri**, -hus, en **M-kværn**, -kølle, -mølle, -ovn, -skat, en **Maltspire**.

en **Malurt**. **Malurtdraaber**, en **M-vin**.

en **Mammelük**, Flt. **Mammelukker**.

en **Man**, best. **F. Mannen** = **Mankehaarene** (paa **Løve**, **Hest**).

man (ubest. Stedo., egl. = **Mand**).

en **Mand** (jfr. **Side-**, **Lige-**, **Over-**, **Under-**, **Mellem-**, **For-**, **Efter-**, **Bag-**, **Tredje-**, **Fjerde-**, **Ægte-**, **Fæste-**, **Enke-**, **Op-**, **Æt-**, **Tals-**, **Maals-**, **Rans-**, **Volds-**, **Sti-**, **Bane-**, **Hoved-**, **Høveds-**, **Fløj-**, **Mærkes-**, **Hjemmels-**, **Avinds-**, **Idræts-**, **Gjernings-**, **Verdens-**, **Selskabs-**, **Ledings-**, **Orlogs-**, **Hæders-**, **Danne-**, **Danebrogs-**, **Tremarks-**, **Præste-**, **Adels-**, **Herre-**, **Ridders-**, **Jægers-**, **Borger-**, **Bonde-**, **Hus-**, **Gaard-**, **Ejer-**, **Hov-**, **Hof-**, **Stats-**, **Folke-**, **Skole-**, **Krigs-**, **Lens-**, **Valg-**, **Læg-**, **Kjøb-**, **Fag-**, **Sprog-**, **Forst-**, **Raad-**, **Lav-**, **Ting-**, **Sande-**, **Lægds-**, **Hegnslands-**, **Amt-**, **Sogne-**, **By-**, **Older-**, **Stokke-**, **Embeds-**, **Haandværks-**, **Handels-**, **Arbejds-**, **Rigsdags-**, **Mededs-**, **Videnskabs-**, **Almues-**, **Menig-**, **Venstre-**, **Mester-**, **Hav-**, **Vand-**, **Sø-**, **Land-**, **Bjærg-**, **Mark-**, **Straa-**, **Træ-**, **Busse-**, **Trold-**, **Sejd-**, **Stor-**, **Smaa-**, **Mindre-**, **Halv-**, **Vild-**, **Rig-**, **Vis-**, **Blaa-**, **Nord-**, **Fransk-**, **Engelsk-**, **Bede-**, **Spille-**, **Blege-**, **Tærsk-**, **Tække-**, **Sende-**, **Sprælle-**, **Skralde-**, **Spaa-**, **Styr-**, **Baads-**, **Pram-**, **Vogn-**, **Hjul-**, **Plov-**, **Vej-**, **Bom-**, **Bro-**, **Kro-**, **Færge-**, **Fragt-**, **Have-**, **Sæde-**, **Slæt-**, **Bols-**, **Avls-**, **Tømmer-**, **Mel-**,

Mælke-, **Reje-**, **Røg-**, **Børs-**, **Kontor-**, **Kvarter-**, **Koffardi-**, **Parti-**, **Penge-**, **Brændevins-**, **Kjælder-**, **Morgen-**, **Natmand**), Flt. **Mænd** (jfr. **mænd**, **saa-mænd**, **hille-mænd**). alle **Mand**, tre **Mand** høj, **hundrede Mand**, to til **Mands**, i **Mands Minde**, **Mod** og **Mands Hjærte**; **mandbar**, en **Mandbarhed**, en **Manddom** (**M.s-kraft**, -styrke, -aar), at **mande** (**Raa**), at **mande sig op** (jfr. **opmande**), at **mandes** (faa **Mand** = **giftes**), **mandelig**, **mandhåftig**, **mandig**, en **Mandighed**, en **Mandinde**, **mandlig**, et **Mandskab**; en **Mandbjörn**, et **M-drab**, en **M-draber**, et **M-folk**, **m-gal**, et **M-held**, (et) **M-kjön**, **m-olm**, en **M-slæt**, **m-stærk**, et **M-tal**, **mandvoxen**; — (et) **Mandeblood**, en **M-bod**, -død, et **M-fald**, -hoved, -mod; — en **Mandsalder**, et **M-arbejde**, en **M-dragt**, -fadder, **m-høj**, en **M-højde**, **M-klæder** (Flt.), et **M-navn**, en **Mandsstamme**, -stemme, -tro (Plante).

en **Mandag** (∅: **Maanedag**). at holde fri (blaa) **M.**, **Fastelavns M.**, paa **Mandag Morgen**, i **Mandags Morges**.

en **Mandel**, Flt. **Mandler**. **Mandlerne** (i **Halsen**); et **Mandelbrød**, en **M-budding**, -dej, -grød, -kjærne, (et) **M-klid**, en **M-mælk**, -olje, -sten, et **M-træ**, en **Mandeltærte**.

at **mane** (jfr. **for-**, **nedmane**). en **Maner** (jfr. **Aandemaner**), en **Manen**, en **Maning**, et **Maningsbrev**; et **Manebrev**.

en **Manér** (= **Maade**). **manérlig**.

mange, se **mangen**.

en **Mangel** (jfr. **Penge-**, **Vandmangel**). **mangelfuld**, at **mangle**¹.

mangen, **mangt**, Flt. **mange**. **mangen** én, **mangen Gang**, **mangen en Gang** (**Mand**), **mangt et Aar**, **mangt og meget**, **mange Gange**, **mange Sinde**, **mange Fold**, **mange Haande**, **mange Slags**, **hvor mangen**, **hvor mange?** **saa mange som muligt**; **mangfoldig**, en **M-foldighed**, at **mfoldiggjøre**; **mangelund** (digt. **Bio.**), **mangesteds** (**Bio.**); **mangeføddet**, en **M-kant**, **mangekantet**, -leddet, -tydig.

at **mangle**¹ (= **fattes**), se en **Mangel**.

at **mangle**² (**Linned**). en **Manglestok**, et **Mangletræ**.

en **Manke** (jfr. en **Man**). et **M-haar**.

en **Manna**. (et) **Mannagryn**.

en **Mappe** (**Skrive-**, **Tegnemappe**).

Mar- (o: Hav-, kun i Smstn.). (en) Marhalm, en Marild, et Marsvin, (en) Martørv, en Marvidje (el. Marevidje); en Marehalm, en Mareminde (foræld. = Havfrue).
 en Mare (Nattemare). et Marekors, en M-lok, et Mareridt.
 en Marekat (tysk).
Mariager. Maribo (ikke Marieager, Mariebo).
 et Marieglas. en Mariehöne.
 en **Mark**¹ (jfr. Rug-, Byg-, Brak-, Hov-, mark). et Markarbejde, en M-blomst, -fred, M-frugter (Flt.), et M-hegn, -hø, m-leds (Bio.), en M-mand, -mus, et M-ran, -redskab, en M-urt, -vej, Markærter (Flt.); et Markeskjel.
 en **Mark**². a en Vægtedel, foræld., en Mark Guld el. Sølv; b = et Markstykke = $\frac{1}{6}$ Rigsdaler.
 -mark (af foræld. Bet. Skov, Grænse-land), se Danmark, Finmarken, en Ødemark.
Mark- (tysk): en Markgreve, -grevinde, et Markgrevskab.
 et **Marked** (jfr. Heste-, Kram-, Penge-marked). en Markedsbod, -dag, -gave, -gjæst, -kram, -plads, -pris, Markedsvarer (Flt.).
 en **Marketenter.** en Marketenterske, et Marketenteri.
 en og et **Marmor.** en Marmorflise, -sten, -støtte, et M-brud, -gulv.
 en **Marsk**¹ (jfr. Rigsmarsk, Foder-marsk).
 en **Marsk**² (jfr. Ditmarsken). en Marskbonde, -dannelse, et M-dige, en M-egn, et M-faar, -græs, -kvæg, et Marskland.
 en **Marskalk** (af Mar = Hest og Skalk = Tjener). en Marskalkstav.
 en **Marter** (= Pine). at martre.
 en **Martyr** (gr.). en Martyrdom; en Martyrdød, -krone.
 en **Marts** = Martsmaaned. en Martsfiol, -sne, (et) Martsøl.
 en **Marv** (jfr. Oxe-, Hylde-, Rygmarv). marvet (jfr. at udmarve); marvfuld, en M-hule, -knogle, m-løs, en M-pibe, -pære, -skjøre, -straale (i Træ), -søjle (i et Ben); et Marveben, en Marvebolle, -budding.
 (et) **Más**¹: at have sit Mas med = at mase¹ med noget.
Más²: at gaa i Mas, træde i Mas osv. at mase² (= knuse).
 (en) **Mask** (Svineføde, jfr. Miskmask). en Maskebal, et Maskekar, -trug, en Masketønde.

en **Maske**¹ (Garn-, Strikkemaske). at maske (Garn); maskeblomstret, -knyttet, -vinget, et Maskenet, -værk.
 en **Maske**² (fransk, jfr. Vox-, Halv-, Dyremaske). et Maskebal.
 en **Maskine** (jfr. Damp-, Sy-, Te-, Tærskemaskine). et Maskineri, maskinmæssig; en Maskinmester, -syning, et Maskinvæsen.
 en **Másovn.**
 en **Masse** (jfr. Vand-, Folkemasse). masseagtig, massevis (Bio.).
 en **Mast** (jfr. Stor-, Fokkemast). et Mastebaand, -fedt, en M-grav, -hugger, et M-hus, en M-kran, -kurv, et Mastespor, -træ.
mat¹, Flt. matte. en Mathed. at matte (jfr. udmatte).
mat² (persisk Ord, egl. død) = skakmat (o: Kongen er død). at gjöre, sætte en mat.
 en **Matérie** (= Stof, Æmne, Vór). Bøger i raa Materie.
 en **Matros.** en Matrosdragt, -dreng, -tjeneste.
 (en **Matte**, se en Maatte.)
 en **Mave.** -mavet (se tykmavet o. s. v.); en Maveaare, et M-bælte, M-draaber (Flt.), en Mavehule, et M-kneb, en M-krampe, -mund, -pibe, -pine, -port, -pølse, -saft, m-styrkende, en Mavesæk.
med (Fho. og Bio., se der-, her-, hvor-, tilmed). med Maade, med Lempe, med Vilje, med rette, med det gode, med Forlov! med Tilladelse! med Tiden, med Aarene, med ét, lige med ét, med mindre, langs med Aaen.
 en **Medaarsag.** et Medansvar, medansvarlig. en Medarbejder. en Medarving. en Medbejler (-inde, -ske). en Medborger, medborgerlig. at medbringe. en Medbør. at meddele, m-délsom, -délelig, en Meddelelse, meddelagtig. en Meddommer. en Mededsmand. et Medeje, en Medejer. medfaren (Flt. -ne), en Medfart. medfødt. en Medfølelse, medfølende. at medfølge. (et) Medfør, at medføre. at medgaa, en Medgang. en Medgift, at medgive. medgjørlig. (ilde) medhandlet, en Medhandling. en Medhjælp, -hjælper. et Medhold. en Medhustru. et Medlem (Flt. -lemmer). medlidende, en Medliden-

hed. en Medlyd, medlydende. et **Medmenneske**. at medregne. medrejsende. en **Medskyld**, medskyldig. at medtage. en **Medtjener**. en **Medvidenhed**, en **Medvider**. en **Medvind**. at medvirke, en **Medvirkning**. en **Medynk**, medynksom.

et **Méd** (= Öjemed). uden Maal og **Med**; at mede; en **Medekrog**, -snor, -stang, et **Medetøj**.

en **Mede** (Kane-, Slædemede; egl. en **Stang**, jfr. en **Læsmed**).

medens (Bindeo.) = imedens.

megen, meget (uden Flt.). saa, hvor megen, meget, nok saa meget, alt for meget, saare meget, hvor meget, lige meget, det er mig lige meget, saa meget mere, saa meget mindre, meget vel, meget godt.

at **meje**. en **Mejer**, en **Mejning**; et **Mejedrag**, -jærn, en **M-krog**, et **M-rede**, en **Mejetid**.

et **Mejeri**, en **Mejerske** (tyske Ord). en **Mejse** (Fugleslægt, jfr. **Blaamejse**). en **Mejsel** (jfr. **Húlmejsel**), Flt. **Mejsler**. at **mejsle** (jfr. **udmejsle**).

(et) **Mél**. melagtig, melet, at mele (sin Kage); en **Melbing**, -bolle, -budding, -bøtte, -dröjer (i Rugen), -dug (-duggen), -grød, -handel, -handler, -kalk, -kiste, (et) **M-krudt**, en **M-mad**, -mand, -mølle, -orm, -pap (-pappen), -pose, -rende, m-rig, en **M-sigte**, -spise, -suppe, -sæk, -tragt, -tønde, m-vinget, en **Melvælling**.

at **melde** (jfr. an-, indmelde). en **Melding** el. **Meldning**.

mellem (Fho.) = imellem.

et **Mellemaar**. en **M-art**. -brusk. et **M-bud**. en **M-bygning**. -dræt. et **M-dæk**. en **M-dör**. -farve. -finger. (et) **M-flæsk**. -fór (= **M-dræt**). m-god. (et) **M-gods**. en **M-grund**. et **M-gulv**. i **M-haanden**. en **M-handel**, -handler. -hest. (et) **M-kjød**. m-kommende, en **M-komst**. et **M-led** (-leddet). m-liggende. -løbende, en **M-løber**. en **M-mad**. -mand. -regning. -ret. m-rigs (Bio. og Tillo.). et **M-rum**. en **M-skov**. et **M-spil**. en **M-stemme**. m-stor. et **M-stykke**. en **M-störrelse**. -sæd. -sætning. -tid. -tilstand. -time. -ting. -vej. -vold. -væg. et **Mellemværende**. -værk.

mellemost (Till. og Bio., af mellem).

en **Melodi**, Flt. **Melodier**. **melódisk**.

en **Melón**. en **Melonkjærne**, -skal.

men (Bindeord). et **Men**, Flt. **Menner**.

en **Mén**. at have **Men** paa **Mælet**, uden **Men**, at gjøre én **Men**; at mene¹ (foræld. = formene en noget); en **Mened**, en **Meneder**, menedersk, menløs, at menslaa, men-svoren (Flt. -svorne).

at **mene**², ménte, mént. en **Mening**, en **Meningsforskjel**, -fælle, meningsløs, en **Meningsytring**.

menig (jfr. almén, gemén). en **menig** (Soldat), de **menige**, det **menige Folk**; en **Menighed** (et **M.s-liv**, -raad); **Menigmand**, **menigmandig**.

et **Menneske**. **Menneskeheden**, menneskelig; **Menneskeanden**, en **M-alder**, -art, et **M-ben**, m-fjendsk, en **M-forstand**, -frygt, -haand (-hænder), -kjender, m-kjærlig, (et) **M-kjød**, en **M-kundskab**, et **M-liv**, en **M-rettighed**, m-sky, **M-slægten**, en **M-ven**, et **M-værk**, en **Menneskeæder**.

mens (Bindeo.) = medens, imedens.

mér og **mere** (Tillo. og Bio., højere Grad til meget, jfr. mest). end mere, mer end nok, mer og mer, mer eller mindre; en **Merindtægt**, en **Merudgift**.

(en) **Mergel** (Ler-, Sand-, Kridtmergel). mergelagtig, at **mergle**, en **Mergling**; **mergelblandet**, en **M-grav**, -jord, et **M-lag**, (en) **Mergelskifer**.

en **Messe** (lat., jfr. **Høj-**, **Sjælemesse**). at messe; en **Messebog**, et **M-fald**, en **M-hagel**, et **M-offer**, en **Messesang**, -særk.

(et) **Messing**. (et) **Messingblik**, en **M-plade**, -stræng, -traad.

mest (højeste Grad af mer, mere). det mest mulige, for det meste.

en **Mester** (jfr. **Hov-**, **Skat-**, **Post-**, **Køge-**, **Fægte-**, **Haandværks-**, **Lavs-**, **Glar-**, **Malermester**). **mesterlig**, et **Mesterskab**, at **mestre** (jfr. **bestre**); en **Mesterhaand**, -mand, -sanger, et **M-skud**, -stykke, en **M-svend**, -tyv, et **Mesterværk**.

et **Metál**, Flt. **Metaller** (= **Malm**). **metallisk**.

en **Mid** el. **Mide** (jfr. **Fnat-**, **Ostemide**). **midret** (Tillo.).

mid- (egl. Tillo., kun brugel. i **Smstn.**, jfr. **midt**). en **Midaften**. **midaldrende**. en **Middag** (et **M.s-bord**, en **M.s-hede**, -højde, -linje, et **M.s-maalid**, en **M.s-mad**, -sol, -sövn, -tid). en **Midfaste**. **Midgaard** (oldn. Navn paa den beboede Jord).

en Midnat (digt. Midjenat, en M.s-stund, -tid). en Midsommer (ved M.s Tid, en Midsommerdag, -nat). en Midvinter.

middel- (egl. tysk Tillo. svarende til dansk mid-; jfr. mellem). et **Middel** -aar. en **M-alder**. -dybde. (et) **M-gods**. en **M-hastighed**. **M-havet**. **m-høj**, en **M-højde**. **m-maadig**, en **M-maadighed**. en **M-pris**. et **M-punkt**. en **M-skole**. -sort. -stand. **m-stor**, en **M-størrelse**. et **M-tal**. en **M-tid**. -varme. -vej. -vægt. et **Middelværd**.

et **Middel** (jfr. Hjælpe-, Læge-, Fødemiddel), **Flt. Midler**. **middelbar** (jfr. umiddelbar), at **midle**, en **Midler**.

en **Midje** (digt. af mid-).

midlertidig (jfr. imidlertid).

midt (Bio., egl. Intetk. af Tillo. mid). **midt for**, **i**, **iblandt**, **igjennem**, **ind**, **inde**, **om**, **over**, **paa**, **ud**, **ude**, **under**; **midterst** (Tillo. og Bio., højeste Grad af midt), **den**, **det**, **de** **midterste**; en **Midte**, **i Midten** af **Byen** = **midt i Byen**. **midtfjords**. en **M-linje**. et **M-punkt**. en **M-ribbe**. **midtskibs** (Bio.). **m-ströms** (Bio.). (en) **Midtvej**, **midtvejs** (Bio.).

mig (Stedord, jfr. jeg, min).

en **Mil**. en halv **Mil**, en **Mils Vej**; **milelang**, **M-penge** (Flt.), en **M-pæl**, et **Miletal**, **milevidt** (Bio.).

mild, **mildt** (jfr. Dagmilding, at formilde). **mildelig** (Bio.), en **Mildhed**, at **mildne**.

en **Mile**¹ (Kulmile). (et) **Milebrænde**, -kul, en **Milerøg**, -ved.

en **Mile**² (Bidsel). en **M-kjæde**, -tömme.

en **Milliárd** = 1000 Millioner.

en **Millión** = 1000 000.

en **Milt**. en **Miltbrand**, **m-syg**, en **Miltsyge**.

at **mimre** (med Munden). en **Mimren**.

min, **mit**, **mine** (Stedo., jfr. jeg, mig).

et **Minde**¹ (af en Mund) = en **Munding** (jfr. et Aaminde, Kjærteminde, Nymindegab). at **minde**¹ = at kysse (foræld.).

(et) **Minde**² (= Samtykke). at give sit **Minde** til, det sker ikke med **mit Minde**; **mindelig**, **i Mindelighed**.

et **Minde**³ (jfr. Hæders-, Gravminde), at have **i**, **drages til**, **gaa af Minde**; at **minde**² en om (jfr. paaminde), at **mindes**, en **Mindelse** (jfr. A-, Paamindelse); et **Mindebæger**, -digt, en **M-fest**, -gave, **m-kjær**, en **M-krans**, et **M-kvad**, **m-rig**, en

M-sang, et **M-skrift**, en **M-sten**, -tale, et **M-tegn**, **mindeværdig**; et **Mindesmærke**.

mindre, **mindst** (höjere og höjeste Grad til lille, liden, lidt, smaa). **med mindre**, **intet mindre**, **ikke des mindre**, **saa meget mindre**; **mindreaarig**, en **M-mand** (foræld.), et **Mindretal**; **i det mindste**, **ikke det mindste**; at **mindeske** (jfr. formindske), en **Mindsken**.

en **Mine**¹. at holde gode **Miner**; et **Minespil**.

en **Mine**² (jfr. Guld-, Kul-, Krudtmine). en **Minegang**, -graver, et **Minekammer**.

en **Minister**, **Flt. Ministre**. et **Ministérium**, **Flt. Ministérier**.

at **minke** (jfr. mindre). en **Minkning**. et og en **Minut**, **Flt. Minutter** ($\frac{1}{60}$ af en Time, af en Grad). **Minutskud** (Flt.), en **Minutviser**.

et **Mirakel**, **Flt. Mirakler**.

en **Mis**, best. **F. Missen** = en **Missekat**.

mis- (jfr. at miste). **mislig**, at **misligholde**. — at **misbillige**. en og et **Misbrug**, at **misbruge**. **misdannet**, en **Misdannelse**. en **Misdæder** (af en Daad). et **Misforhold**. **misfornöjet**, en **Misfornöjelse**. at **misforstaa**, en **Misforstaaelse**, en **Misforstand**. et **Misfoster**. at **misföde**, en **Misfödsel**. en **Misgjerning**. et **Misgreb**. en **Misgunst**. et **Mishaab**. et **Mishag**, at **mishage**. at **mishandle**, en **Mishandling**. at **miskjende**, en **Miskjendelse**. en **Misklang**, **misklingende**. at **mislede**, en **Misledning**. en **Mislyd**. at **mislykkes**. et **Misnöje**. en **Misregning**. en **Misstemning**. et **Mistag**, at **mistage**. en **Mistanke**. en **Mistillid**. en **Mistro**, at **mistro**, **mistroisk**. en **Miströst**, at **miströste**, **miströstig**. en **Mistvivl**, at **mistvivle**. at **mistyde**, en **Mistydning**. at **mistænke**, **mistænkelig**, **mistænksom**. at **misunde**, **misündelig**, en **Misündelse**, en **Misunder**. en **Misvisning**. en **Misvæxt**.

en **Miskund** = en **Miskundhed**. **miskündelig**.

et **Miskmask** (jfr. Mask).

en **Mispel**, **Flt. Mispler**. et **Mispeltræ**. at **misse** (med Öjnene).

en **Mistbänk** (af tysk Mist = Møg). at **miste**. **mistel** (jfr. umistel). en **Mistel** (Snyltebusk), **Flt. Mistler**. en **Misteltän**.

et **Mjav.** at mjave, en Mjaven.
 en **Mjød.** et Mjødhorn, -kar.
mod (digt. Tillo.). træt og mod, mod i Hu = modig¹ (i Udtr. at græde sine modige Taarer).
 et **Mod¹** (a = Sind, jfr. Høj-, Taal-, Sagtmod, Moro; jfr. Helte-, Mande-, Overmod). at være vel el. ilde til Mode; modig² (jfr. taal-, sagt-, høj-, overmodig); modfalden (-nt, -ne), modløs, en Modløshed.
 et **Mod²** el. Mode (foræld. = et Møde), se et Ledemod, et Landemode.
mod (Forholdsord) = imod.
 at modarbejde. et Modbevis. -billede. modbydelig. en Modgang. -gift. -grund. -list. -part. modsat, det modsatte. en Modside. at modsige, en Modsigelse. et Modskrift. at modstaa, en Modstand (M.s-kraft, -evne), en Modstander. en Modstrid, modstridende. en Modstræben, modstræbende. en Modström. et Modstykke. at modsætte (sig), en Modsætning. at modtage, modtagelig, en Modtagelse, -tager. et Modtryk. modvendt. et Modvidne. en Modvilje, modvillig. en Modvind. at modvirke, en Modvirkning. en Modvægt. et Modværge (at sætte sig til M.).
 en **Mode** (fransk). at være i Mode, paa Moden, gaa af Mode; en Modedukke, -farve, -handel, -handler, -herre, -præst, -pynt, -sag.
 en **Modél**, Flt. Modeller. at modellere.
moden, -nt, -ne. et modent Æble, Ærende; en Modenhed, at modne, at modnes, en Modning.
 en **Moder¹** (jfr. Far-, Mor-, Bedste-, Olde-, Barne-, Gud-, Hus-, Mad-, Pleje-, Jorde-, Stif-, Sviger-, Ravnemoder), Flt. Mødre. ikke en Moders Sjæl, i, af Moders Liv; moderlig; et Moderbryst, -dyr, en M-glæde, et M-hjærte, en M-kjærlighed, et M-land, en M-lud, mløs, et M-mærke, -skjød, en M-stamme; et Modersmaal, en Modersmælk.
 en **Moder²** (Liv-, Frugtmoder, jfr. Skruemoder). en Moderkage, -sot, -syge, et Modervand.
mon (Spørgeord). mon ikke?
mon, monne (ufuldst. digt. Udso.).
 et **Mon** (foræld., jfr. Eje-, Fæ-, Jords-, Klædemon), best. F. Monnet.

en **Monàrk.** monàrkisk, et Monarkí.
 en **Moppe** = en Mops. mopset; en Mopsnæse.
 en **Mór¹**. morisk, Morland, en Morian.
 en **Mór²** (jfr. Myr, foræld.) = en Mose.
 en Moreng, -tørv.
 et **Mór**, se Sølv-, Guldmor.
Mor- (= Moder). en Morbroder, -fader, -moder.
 et **Moràds** (tysk, jfr. en Mor² = Myr). moràdsig.
 et **Morbær.** et Morbærblad, -træ.
 et **Mord** (jfr. at myrde). en Morder (en Morderhaand, -kule), mordersk og morderisk; en Mordbrand, -brænder, et Mordskrig, -vaaben.
 at more, more sig, se en Moro.
 en **Morgen.** i Morgen, i M. tidlig, i M. Aften, i Morges, i Gaar M.; en Morgenbön, M-dagen, en M-dragt, -dröm, m-duelig, en M-dug (-duggen), -dæmring, -frue (en Plante), -gave, et M-gry, en M-kjole, -luft, -mad, -mand, -mælk, -røde, -sang, et M-skjær, en M-sko, -sol, -stjerne, -stund, -sövn, -taage, -time, -vagt, en Morgenvind.
 en **Moro** (af Mod¹ = Sind, og Ro = Glæde; jfr. jysk «Hovro» for Huro og sv. ro, at roa sig, rolig). at more, at more sig, morsom (-somme), en og et Morskab (en Morskabsbog, -læsning).
 en **Mörter** (jfr. Sten-, Malmmorter).
 (et) **Mos**, best. F. Mosset (Flt. Mosser = Mosarter). mosagtig; en Mosart, m-groet (el. -grot), -klædt, et M-lag, en Mosrose, -tørv, -væxt.
 en **Mós** (jfr. Kartoffel-, Pære-, Kvæde-, Lungemos).
 en **Mose** (jfr. Kær-, Lyng-, Tørve-, Ellemose). moseagtig; en Mosebund, -grund, et M-græs, en M-jord, -pil, -plante, et M-siv, en M-tørv, -urt, et Mosevand.
 en **Most** (jfr. Pære-, Æblemost).
 en **Moster** (egl. Morsøster, af Moder, jfr. en Faster), Flt. Mostre.
 et **Mudder.** at mudre (jfr. opmudre), mudret, en Mudring; en Mudderbund, -fisk, -grund, -grøft, -maskine, -pram, et Muddervand.
 en **Muffe.** en Muffedise = Pulsvante.
 en **Mug**, best. F. Muggen. muggen (-nt, -ne), en Muggenskab, en Muggenhed, at muggne.
 at muge (af Møg, at rense for Møg).
 (en) **Muk** (Hestesygdom). en Mukkebyld.
 et **Muk**, best. F. Mukket. at mukke, en Mukken.

en **Mukker** el. **Mukkert** = en Nødde (en svær Jærnhammer).
 en **Mulåt**, Flt. **Mulatter**. en **Mulatinde**. (en og et) **Muld**. at ligge under **Muld** (el. **Mulde**), at være oven **Mulde**; at **mulde** (usædv.), **muldet** (Tillo., jfr. ler-, sandmuldet); **muldblandet**, en **M-fjæl**, -jord, et **M-lag**, **m-rig**, en **Muldvarp**, et **Muldvarpeskud**.
 en **Mule**¹ (jfr. **Komule**). et **Mulebaand**, **mulebunden**, en **M-pose**, -ring, en **M-plade** (af **Mule** = **Axelmule**); at **mule** (jfr. **surmule**).
 en **Mule**² = et **Muldyr**, **Mulæsel**.
mulig (jfr. **umulig**, af foræld. at **mue** = **maa** ∅: kunne). alt **muligt**, om **muligt**, saa vidt **muligt**; en **Mulighed**, **muligvis** (Bio.).
 en **Mulkt** (Pengebøde). at **mulktére**.
mullen, **mullent**, Flt. **mulne** (af foræld. (et) **Mul** = **Skimmel**, for **Mugl**; jfr. **Mug**, **muggen**). **mullent Brød**; at **mulne**.
 et **Mulm**. i **Mulm** og **Mørke**; at **mulme** (usædv., forhen ogsaa at **mulne**).
 et **Multebær** (norsk en **Molte**).
 at **mumle**. en **Mumlen**.
 en **Mumme** (foræld. = **Maske**², jfr. **formummet**). et **Mummespil**.
 en **Mund**¹. at **munde** (ud) (= at **udmunde**), -**mundet** (se **blød-**, **aaben-**, **kaadmundet**), en **Munding**, **mundtlig**; en **Mundaabning**, -art, -bid, et **M-bid**, -dask, -forraad, en **M-fuld**, -harpe, et **M-held**, -hov (foræld.), at **m-hugges**, et **M-huggeri**, en **M-hule**, **m-kaad**, en **M-klemme**, -kok, -krig, -kurv, (en og et) **M-lim**, et **M-lær** (-læder), -skjæg, en **M-skjænk**, -smag, et **M-stykke**, **m-stærk**, en **Mundvig**; et **Mundsvejr**.
 (en) **Mund**² = **Haand**, kun i Ordspr.: **Morgenstund har Guld i Mund**.
 en **Mundéring** (Over-, Under-, **Krigsmundering**). et **Munderingskammer**.
 (et) **Mundgodt** (foræld., ikke af **Mund** og **godt**, men af oldn. **mungát**) = **Øl**.
 en **Munk**. **munkeagtig**; en **Munkebo**, -dragt, -gang, -hætte, -kappe, -kutte, et **M-kloster**, -liv, -løfte, en **M-orden**, -skrift, -sten, et **Munkevæsen**.
 en **Munke**, se **Blaamunke**, **Drue-munke** (Plantenavne).
munter, Flt. **muntre**. en **Munterhed**, at **muntre** (jfr. **opmuntre**).
 en **Múr**. at **mure**, en **Murer**; et **Muranker**, -arbejde, **M-brokker** (Flt.), en **M-brækker**, **m-fast**, en **M-fod**, (et)

M-grus, (en) **M-kalk**, -kant, -krans, -krone, -mester, (et) **M-sand**, en **M-ske**, -sten, -svale, -svend, -tind (el. -tinde), et **Murværk**.
 et **Murmeldyr**.
 at **murre** (= **knurre**). en **Murren**.
 en **Mús** (jfr. **Hus-**, **Skov-**, **Spidsmus**). **musblakket**, -graa, en **M-vaag** (Fugl), **musøret**; en **Musefælde**, et **M-hul**, en **M-rede**, -tand, **Muse-øjne** (Flt.).
 en **Musik**, best. **F. Musikken**. **musikálsk**.
 en **Muskát**. en **Muskatblomme**, -nød (-nødder), -vin.
 en **Muskel**, Flt. **Muskler**. en **Muskelkraft**, -stramning, **m-stærk**, en **Muskeltrævl**.
 en **Muskét**, Flt. **Musketter**.
 en **Musling** (jfr. **Perlemusling**). en **Muslingskal**.
 en **Musvit** (en **Sangfugl**), Flt. **Musvitter**.
mut, Flt. **mutte**. en **Muthed**.
 en **Myg**, best. **F. Myggen**, **Myggene**. et **Myggestik**, en **Myggesværm**.
mýg, **mygt**, **myge** (jfr. **ydmyg**). en **Myghed**.
 en **Mylr** el. **Myller** (af en **Myre**). at **myltre**, en **Mylren**.
 en **Mynde** (af foræld. **Tillo. my** = **smal**, jfr. **Mysunde**, og **Hund**) = en **Myndehund**.
myndig (jfr. **Formynder**, **bemyndige**). en **Myndighed**, en **Myndling**.
 (en **Mynt**, se en **Mønt**).
 en **Mynte** (Slægtsnavn paa **Planter**, jfr. **Ager-**, **Kruse-**, **Pebermynte**). et **Myntevand**.
 en **Mýr** og **Myre**¹ = en **Mose**. (et) **Myrejærn**, (en) **Myremalm**.
 at **myrde** (af et **Mord**). et **Myrderí**.
 en **Myre**². et **Myrebad**, en **M-løve**, -sluger, -syre, -tue, et **Myreæg**.
 en **Myrte** (græsk) = et **Myrtetræ**. en **Myrtekrans**.
 en **Myseost** (af norsk **Myse** = **Ostevælle**).
 en **Mysike** (Skovmærkens Slægtsnavn).
 en **Mysling** (af en **Mus**).
 en **Mysse** (jfr. **Kærmysse**, en **Plante**). et **Mytterí**, best. **F. Mytteriet**.
 at **mægle**. en **Mægler**, en **Mægling**.
 at **mægte** (af **Magt**). **mægtig** (jfr. **af-**, **van-**, **overmægtig**), en **Mægtighed**.
 en **Mælde** (Navn paa en **Planteslægt**, jfr. **Have-**, **Strand-**, **Svinemælde**).
 et **Mæle**. **Maal** og **Mæle**; at **mæle**.
 (en) **Mælk** (jfr. at **malke**). **mælkeagtig**; (et) **Mælkebrød**, en **M-bøtte**, et **M-**

fad, en M-gris, -grød, m-hvid, et M-kar (¹ i egl. Bet., ² jfr. Blodkar), en M-kusk, -mad, -mand, m-rig, en M-saft, -spand, -stue, (et) M-sukker, en M-tand, -valle, Mælkevejen (paa Himlen), en Mælkevogn. en **Mælke** (i Fisk).
 at **mælte** (af Malt). en Mæltning.
mænd = saamænd: nej mænd om jeg vil.
 en **Mængde** (jfr. mange).
 at **mænge** (= blande). at mænge sig.
 en **Mær** (= en Hoppe).
 en **Mærke**, se Skov-, Vandmærke (Plantenavne).
 et **Mærke** (jfr. et Ene-, Kjende-, Lande-, Vand-, Sø-, Skjoldmærke). en **Mærkedag**, et M-tegn; en **Mærkesmand** (af et Mærke = Banner).
 at **mærke** (¹ sætte Mærke paa, ² lægge Mærke til). mærkelig, en Mærkning; mærkværdig, en Mærkværdighed; (et) Mærkeblæk.
 at **mærle** (Søord). en Mærling; en Mærlepren, et Mærlespiger.
 et **Mærs** (Mastekurv). et Mærfsald, en M-raa, et M-sejl (en Mærsejlskuling).
 at **mæske** (af Mask). at mæske sig; en Mæskning; et Mæskekar, -svin.
Mæslinger (Flt., en Hudsygdom).
mæt, Flt. mætte. en Mæthed, at mætte, at mættes, mættelig (jfr. umættelig), en Mættelse.
 en **Mø**, best. F. Møen, Flt. Møer. en Mødom; et Møbarn.
 en **Mødding**. en Møddingpøl, (et) Møddingvand.
 at **møde**, mødte, mødt. at mødes, mødtes, har mødtes; et Mødested, en Mødetid.
 et **Møde** (jfr. Folke-, Kirke-, Stævne-møde, Landemøde). at gaa, komme, rejse en i Møde (jfr. at imødegaa, imødekommende), at se Faren, Døden i Møde (jfr. at imødesē).
 en **Møde** (af Tillo. mod, jfr. en Møje, at bemøde). mødig, en Mødighed.
 et **Moderne** (jfr. Fæderne, foræld.) = en Mødernearv. Mødernefrænder

(Flt.), et M-gods, -navn, paa M-side (skrives ofte «Mødrene»).

(et) **Møg** (jfr. Ko-, Heste-, Duemøg). at møge (jfr. at muge); en Møgbænk, -bør, -dyngge, -greb, -hakke, -karre, -kjørsel, -krog, et M-læs, en Møgskovl, -skuffe, -vogn.

en **Møje** (jfr. en Møde). möjefuld, möjsom, möjsømmelig; at möje sig (jfr. bemöje).

et (og en) **Møl**, best. F. Møllet. mølædt.

en **Mølle** (jfr. Vejr-, Vand-, Heste-, Damp-, Hammer-, Træde-, Stampe-, Stub-, Gryn-, Malt-, Kaffemølle). en Mølleaa, -arm, -axel, -bakke, -bom, -bygger, -bæk, -dam, et M-dige (¹ = en M-dæmning, ² se et Dige); en M-gjæst, -hat, -hest, et M-hjul, en M-kværn, -rende, -sadel, et M-sejl, en M-skyld, -sten, -stjært, -sæk, -tragt, -tvang, et M-vand, en M-vinge, et Mølleværk.

en **Møller** (jfr. Gryn-, Oljemøller). en Møllerhest, et M-hus, en Møllerkone, -svend, -vogn.

en **Møn** (usædv.) = en Mønning. at mønne; en Mønaas, -tørv.

et **Mønster** (jfr. Dyds-, Tegnemønster), Flt. Mønstre. en Mønsterbog, -skole, -skærer, m-værdig, et Mønsterværk.

at **mønstre**. en Mønstring.

en **Mønt** (¹ jfr. Guld-, Sølv-, Kobber-, Skillemønt, ² Stedet, hvor Penge møntes). at mønte (det var møntet paa ham), en Møntning; en Møntēnhed, -fod, -kjender, -mester, -samler, -sort, et Møntstempel, -stykke, -væsen.

mør. en Mørhed; at mørbanke, en Mørbrad.

mørk. en Mørkhed, mørkladen (-nt, -ne), at mørkne, at mørknes, en Mørkning; mørkfarvet, -haaret, -øjet; mørkeblaa, -brun, -graa, -grøn, -rød, en Mørkestue (Fængsel); et Mørke (jfr. Bælg-, Ravnemørke), i Mørke; mørkerød (-rædde).

mørsk. en Mørskhed, at mørskne.

en **Møtrik** (Flt. Møtrikker) el. en Møtring.

N.

naa! naa da! (Udraab).
 at **naa** (besl. m. nær, Nabo), naar, naaede, naaet, (rigtigere naade, naat).
 en **Naad**, Flt. Naadder. at naadde, en Naadding, at naadle, en Naadling; en Naadkant, et Naadsöm.
 en **Naade**. at tage til Naade; at naade (jfr. benaade): Gud naade ham, naadig, naadelig (Bio.); naade fuld, en N-gave, et N-kald, n-løs, et N-middel, n-rig, en N-stand, -stol, et N-stød, -valg, en N-virkning; en Naadesbevisning, -sag; et Naadensaar (ogsaa Naadsensaar); et Naadsensbrød.
 at **naadle**. se en Naad.
 en **Naal** (jfr. Sy-, Stoppe-, Knappe-, Spække-, Trække-, Haar-, Guld-, Fyrre-, Isnaal). en Naalebog, et N-brev, n-dannet, en N-fisk, n-formet, et N-hoved, -hus, en N-mager, N-penge (Flt.), en N-pude, -skov, -spids, et Naalestik, -træ, -öje.
naar (Bio. og Bindeo., jfr. hvornaar). naar som helst, naar Nøden er størst.
 en **Nabo** (jfr. Gjenbo), Flt. Naboer. et Naboskab, en Naboerske; en Nabo-by, et N-folk, en N-gaard, et N-hus, en N-kone, et N-land, -lag (el. -lav), en N-lod, n-løs, et N-rige, en Nabotrætte, -vinkel, -væg.
 en **Nadver** (af Nat, jfr. Davre af Dag).
¹ = Kvældsnadver, ² den hellige Nadver (ogsaa Nadvere).
 et **Nag** (jfr. Samvittighedsnag). at bære Nag til; at nage, det nager mig, en nagende Kummer.
Nagel- (kun i Sammens.). en Nagle, at nagle; nagelfast, en Nagelsmed; et Naglegab, -jærn.
 en **Nakke** (jfr. en Stivnakke, haardnakket, at afnakke). et Nakkeben, -drag, -haar, en N-hule, -kam, et Nakkespejl.
 et **Nam** (= Udlæg, Indførsel, foræld. Retsord, jfr. at nemme). en Namsdom, -ret, -tager.
nap (Tillo. og Bio.). knap og nap.
 et **Nap**. at nappe (jfr. at nippe). at nappes om noget.
 en **Når** (jfr. Hofnar), Flt. Narre. at gjøre Nar af en, holde en for Nar, blive, gjøre sig til Nar; naragtig, at narre, at narres, et Narreri;

en Narrebjælde, -brix, -dragt, -hue, -kappe, -streg, et Narreværk.
 en **Narhval** (en Art Hval).
 en **Narv**. at narve; Narvsiden (af Skind og Huder, modsat Kjødsiden).
 en **Nat**, best. F. Natten, Flt. Nætter. god Nat! i Nat, om Natten, ud paa Natten, Natten over; natlig; et Natbord, en N-dragt, n-gammel, en N-himmel, -hue, et N-hus, en N-kappe, -kikkert, -kjole, -lampe, et N-lys, en N-mand (N-mandsfolk, Flt.), -potte, -ravn (egl. Bet.), -side, -skjorte, et N-skrin, en N-skygge (en Plante), -stol, et N-stykke, en N-sværmer (Insekt), -trøje, (et) N-tøj, en N-ugle, -vakke (en Fugl), -vogn, -vægter; et Nattearbejde, en N-dug (-duggen), en N-frist, -frost, -gjæst, et N-herberg, en N-jagt, -kuld, -kulde, et N-leje, en N-luft, et N-ly, en N-ravn (uegl. Bet.), en N-regn, -rejse, -ro, -sidden, -svir, -sværmer (Sviregast), et N-syn, -sæde, en N-sövn, -tid (ved Nattetide, -tider), -time, et N-tog, en Nattevaagen, -vagt, -vandrer, -vandring, -vind; en Nattergal.
 en **Natur** (lat.). naturlig, en Naturlighed, naturligvis (Bio.); et Naturbarn, en N-begivenhed, -beskaffenhed, -beskrivelse, -digter, -drift, -elsker, -fejl, et N-forhold, en N-forsker, -forskning, -gave, -gjenstand, -historie, -kraft, n-kyndig, en N-lov, -lyd, -lære, et N-menneske, en N-nødvendighed, -omvæltning, -ret, -sandhed, et N-spil, en N-stand, n-stridig, en N-tilstand, -ting, -videnskab, -virkning, et Naturvæsen.
 et **Nav** (Hjulnav). et Navbor, -hul, en Navring.
 en **Naver** = et Navbor, et Naverbor.
 en **Navle**. et Navlebind, -brok, en Navlestræng.
 et **Navn**. ved Navn, at kjende af Navn; en Navne, navnlig; at navngive, n-kündig, navnløs; en Navnedag, -form, et N-fæste, en N-klud, -lighed, -maade, et N-ord, -træk, en Navneviser, -værdi.
 en **Navr** (et Træ, en Art Lön).
ned (Bio.). at gaa ned ad Trappen, ned ad Bakke, ned i Haven, ned

ved Søen, ned paa Gaden. ned-
ad (Bio.).

nedarvet. at nedbede. -bryde.
. nedböjet. at neddrage. -dys-
se. et Nedfald, nedfalden. at
nedfare, en Nedfart. nedgaa-
ende, en Nedgang. at nedgrave.
at nedhugge. nedhængende. at
nedkalde. -kaste. en Ned-
kjørsel. at nedkomme, en Ned-
komst. at nedlade sig, nedla-
dende, en Nedladenhed. at ned-
lægge. -plöje. -rakke. -ram-
me (Pæle). nedringet. at ned-
rive. -sable. -salte. -skrive.
-skyde. at nedslaa, nedslaaet,
et Nedslag, nedslagen (-nt, -ne), en
Nedslagenhed. at nedstamme.
-stemme, nedstemt, en Nedstemt-
hed. at nedstige, en Nedstigning.
nedströmmende. at nedstyrte,
en Nedstyrting. at nedsvælge.
-sylte. -sænke, en Nedsænkning.
at nedsætte (sig), nedsættende,
en Nedsættelse. at nedtage, en
Nedtagelse. at nedtrampe. -tryk-
ke, nedtrykt. at nedtræde. -tynge.
at nedværdige.

nede (Bio.). nede i Gaarden, paa Gaden,
ved Søen; der, her, hist nede, helt
nede, langt nede.

neden (Bio.). for neden, fra neden;
neden for Bakken, neden om Byen;
uden Styrelse desuden: neden for,
fra, om, til, under.

neder (Biord, = ned, foræld.). neder-
lig; en Nederdel, -ende, -flade, en
Nederside.

neder- (= tysk nieder-): neder-
drægtig, en N-drægtighed. et
Nederlag. Nederlandene, en
Nederländer, nederlandsk.

nederst (af ned, Tillo. og Bio.). den,
det, de nederste (allernederst).

nedre (af ned, Tillo., kun i best. F.).
den, det, de nedre.

nedrig. en Nedrighed.

en og et **Neg** (Kornneg). at nege;
et Negbaand, en Negbinder.

en **Negenöje** (nedertysk, en Fisk.)

en **Neger**, Flt. Negre. en Negerinde;
en Negerhandel, -slave.

en **Negl**, Flt. Negle. at negle; en
Neglebørste, -rod, -sax.

nej (nægtende Ord). et Nej (Flt. Nejer).
at neje. en Nejen.

en **Nellike** (¹jfr. Busk-, Fjer-, Tjærenel-
like, ²= Kryddernellike). et Nellike-
bed, en N-flor, en N-olje, en N-rod
(Plante), et N-söm, et Nelliketræ.

nem (af at nemme; jfr. Finger-, let-,
tung-, lære-, væltenem), Flt. nemme.
en Nemhed. et Nemme, et godt
Nemme.

nemlig (tysk Bio., egl. = navnlig).

at **nemme**, -ede, -et (forhen nam,
nummet; jfr. at fornemme).

en **Nerve** (lat.). en Nervefeber, -knude,
n-pirrende, en N-pirring, n-styr-
kende, -stærk, -svag, en N-svaghed,
en Nervetraad.

at **nest** (jfr. foræld. en Nest = et
Spænde). at neste noget sammen.

net, Flt. nette. en Nethed.

et **Net**, best. F. Nettet (jfr. Fisker-,
Haar-, Vejnet). netformet, en Net-
gaffel, -hinde, -maske, n-vinget,
et Netværk.

netop (Biord).

(en) **Netteldug** (tysk).

ni (Talord). den niende; et Nital.

et **Nid** (jfr. Brødnid), best. F. Niddet.
at nide (usædv.), en Nidding
(en N.s-død, et N.s-værk), nidsk,
en Nidskhed; et Nidskrift, -vers,
en Nidvise.

nidkjær. en Nidkjærhed.

et **Nik**, best. F. Nikket. at nikke;
en Nikkedukke.

(en) **Nikkel** (et Metal).

et **Nip**. at staa, være paa Nippet til;
at nippe (jfr. at nappe); en Nip-
tang el. Nippetang.

en **Nisse** (jfr. Husnisse). at nisse om
i Huset; en Nissehue.

en **Nitte** (i Lotterispil; nedertysk).

at **nitte**. en Nithammer, -nagle.

nitten (Talo.). den nittende.

en **Node** (lat.). en Nodebog, -skrift,
-stol, -trykker.

Noder (Flt.; jfr. en Unode, Frue-
noder) = Lader, Fagter.

nogen, noget, Flt. nogle (Stedo.). i no-
gen Tid, for nogen Tid siden, nogen
Gang, nogen Sinde, nogen som helst,
noget som helst; noget (Bio.), noget
nær, noget tunghør. nogenledes
(Bio.). nogenlunde (Bio.). nogen-
steds (Bio.), n. fra, hen.

nok (Bio.). Penge nok, nok af Mun-
den, mer end nok, ja nok! nok sagt,
nok saa stor, nok saa meget, nok
en Gang. noksom (Bio.).

en **Nok** el. **Nokke**, Flt. Nokker (jfr
Raanok). at nokke.

en **Nonne**. nonneagtig; en Nonne-
dragt, et Nonnekloster, -liv-, -slør.

en **Nopp**. nopret (Tillo.).

et **Nór** ¹= et Spædbarn.

et **Nór**² (= et smalt Sund). Korsør Nor, Stege Nor o. s. v.

nord (Bio. og No.). n. efter, n. for, n. fra, n. paa; i Nord, mod Nord, Norden (det høje, det forenede Norden); nordisk, nordlig; en Nordbaad, en Nordbo, en N-farer, Nordhavet, Nordlandene, et N-lys, en Nordmand, Nordóst og nordóst (No. og Bio., nordostlig, en N-ostvind), en N-side, -stjerne, Nordsoen, Nordvíst og nordvíst (No. og Bio., nordvestlig, en Nordvestvind).

norden (Tillo. og Bio., egl. fra Nord). Vinden er norden, norden for, fra, om; nordenfjælds (Bio.), nordenfjældsk, en Nordenstorm, -ström, (et) Nordenvande, en Nordenvind.

nordre (Tillo., best. F.) = nordlige. den nordre Ende, Kant, Side, (Kjøbenhavns Amts) nordre Birk.

Norge. norsk, en Norskhed; en Norbagge (norsk Hest), en Norbagge = en Nordmand.

Normänner, normannisk, Normandiét. en **Norne** (oldnord.). de tre Norner. en **Nót**. en Nothövl.

nu (Bio.). nu og da, fra nu af, nu om Stunder, nu til Dags, lige nu, nu strax; et Nu (best. F. Nuet), lige i et Nu; en Nutid, nuværende.

en **Nudel**, Flt. Nudler. (et) Nudelmel.

et **Nul** (lat.), Flt. Nuller.

et **Nummer** (lat.), foran Tal kan skrives Nr. (Nr. 6, Nr. 7).

ny, nyt, best. F. og Flt. ny (el. nye), nyere, nyest. paa ny, af nyt; et Ny (jfr. Nyaarsny), Nyet tændes, i Ny og i Næ, en Nyhed (en Nyhedskræmmer, -syge), nylig (Bio.), for nylig; et Nyaar (rigtigere end Nytaar), en Nyaarsaften, -dag, -gave, -morgen, -nat, et N-ny, -vers, -ønske, nybagt, -brudt, -brygget, en Nybygd, -bygger, nybygget (el. -bygt), nybær (en n. Ko), en Nydannelse, nydannet, -falden (Sne), nyfigen (-nt, -ne; jfr. en Fig, at fige), en Nyfigenhed, nyfrossen, -funden, -født, -gift, -kjærnet, nykommen, et Nyland, nyløben (en n. Ko), en Nymaane, nymodens, nypløjet, -skabt, -slagtet, -tappet, -tærsket.

at **nyde**, nød, nydt. nydelig, en Nydelse, nydelsesrig, -syg.

en **Nykke** (især i Flt., jfr. Adels-, Pigenykker).

et **Nyn**, best. F. Nynnet. at nynne, en Nynnen.

en **Nyre**. en Nyrebetændelse, n-dannet, (et) N-fedt, en N-gang, (et) N-grus, (en) N-sten, et N-stykke, en Nyresygdom, -talg.

nys (Bio.) = nylig. (et) Nys, best. F. Nysset, at faa Nys om; nysgjerrig, en Nysgjerrighed.

at **nyse**, nøs, nyst el. nyset. en Nyssen; en Nyserod, -urt.

at **nysle** (= pusle). en Nyslen. (et **Nytaar**, se et Nyaar, under ny.)

at **nytte** (af at nyde, jfr. benytte). en Nytte, at være til Nytte, nyttig, en Nyttighed.

(et) **Næ** = (en) Næde. Maanen er i Næ, i Ny og i Næ.

et **Næb** (Fuglenæb), best. F. Næbbet. Næbbet paa en Hammer; at næb-bes, næbbet (Tillo., jfr. bleg-, lang-næbbet); et Næbdyr, Næbfrø (en Plante), en Næbhinde, -hval, -rod; en Næbbesko.

(en) **Næde**, se (et) Næ.

at **nægte** (jfr. be-, fornægte). en Nægtelse.

en **Nælde** (jfr. Brænde-, Døv-, Sø-nælde). et Nældeblad, en N-feber.

at **nænne**, -ede, -et og nænte, nænt. nænsom, en Nænsomhed.

næppe (Bio., jfr. knap og nap). med Nød og næppe.

nær (Tillo. og Bio.), nærmere, nærmest og næst (se dette Ord). at komme, gaa en for nær, at være lige nær, saa nær som, ikke nær saa stor, nær efter, nær ved, nær til; en Nærhed, i Nærheden, at nærme sig, en Nærmelse; nærgaaende, nærliggende, nærsynet, en Nærværelse, nærværende.

at **nære**. at nærme sig, nærende; nærsom, nærig, en Nærighed, en Næring, et Næringsbrug, en N-drift, n-drivende, en N-frihed, -kraft, n-løs, en N-løshed, et N-middel, en N-saft, -skat, -sorg, et N-stof, en Næringsvej.

nærmer (egl. = nærmere; jfr. fjærmer). den nærmer (Hest).

et **Næs** (jfr. Asnæs, Røsnæs o. s. v.), best. F. Næsset. en Næsekonge.

en **Næse**. næsvis, en Næsvished; et Næseben, (et) N-blod, et N-bor, (en) N-brusk, n-grus (jfr. Gru), et N-haar, -horn, en N-hule, -lyd, n-løs, en Næserem, -ring, -ryg, -styver, -tip.

næst (Tillo. og Bio.), den, det, de

næste. næst efter, næst ved; en Næste; næstforrige, -sidst, -ældst, et Næstsøskendebarn.
næsten (Bio.). næstendels.
Næstved (af et Næs og foræld. en Tved, jfr. Bregentved).
 en **Næve**. en Nævfuld; et Næv-dask, en N-fægter, -kamp, n-nyttig, en N-ret, et Næveslag.
 (en) **Næver** (= Birkebark, Tækkespaan).
 at **nævne**, -ede, -et og nævnte, nævnt. en Nævn, en Nævning (Nævnsmand), en Nævvelse, en Nævner (modsat en Tæller).
 et **Nød** (jfr. Ungnød, Fødenød), best. F. Nøddet. et Nøds (jysk) = et Nødhus.
 en **Nød** (jfr. Hassel-, Val-, Pebernød), Flt. Nødder. nøddebrun, en N-busk, -hase, -hæk, -klase, -knækker, et N-krat, en N-kjerne, -krog, -olje, -rakle, -skal, -skov, et Nødde træ.
 en **Nód** (jfr. Havs-, Hungers-, Penge-nød), best. F. Nøden. til Nød, med Nød og næppe; at nøde (nødte, nødt), en Nøden, nødig, nødvendig, en Nødvendighed; et Nødanker, en Nøddeab, -havn, -hjælp, n-lidende, en N-løgn, et N-middel, at nødsage, nødsaget, en N-skillig, -skjærv, et N-skrig, -skud, n-tvungen (-nt, -ne), en Nødtørft, n-

tørftig, et Nødværge; i Nødsfald, i Nødstilfælde.
 (en **Nøgel**, se en Nøgle.)
nøgen, nøgent, Flt. nøgne. en Nøgenhed.
 en **Nøgle** (forhen og endnu digt. en Nøgel, for Løgel, af at lukke; jfr. Hoved-, Dør-, Port-, Ur-, Skrue-nøgle). et Nøgleben, en N-bøsse, et N-hul, en N-kam, et N-knippe, en N-kurv, N-penge (Flt.), en N-pibe, -ring, et Nøgleskilt.
 et **Nøgle** (Garn). at nøgle Garn; en Nøglerkrog, nøglerund.
nöje (Tillo. og Bio., besl. m. nok), nöjere, nöjest. nöjågtig, en Nöjågtighed.
 at **nöje** (jfr. fornöje, besl. m. nok). at lade sig nöje = at nöjes, nöjet (jfr. fornöjet) med; et Nöje (forældet), nöjsom, en Nöjsomhed.
 en **Nøk** (oftest i best. F. Nøkken). en Nøkkerose (= Vandlilje, hvid Aakande).
 en **Nøkke** (paa et Töjr).
 at **nøle**. en Nølen, en Nøler, et Nøleri.
Nörre- (af forældet nör = nord). Nörrebro, -fællid, -gade, -port osv., Nörrejyland, Nörreleden.
 et **Nøst** (Baadeskur, Skibsnøst).
 et **Nøste** (Garnnøgle). at nøste.

O.

o! (Udraabsord). o vé, o vok!
 en **Oblát**. en Oblattrykker, -æske.
 en **Od** (Knivsod), best. F. Odden, Flt. Odde (lidet brugel). med Od og Æg; at odde, oddet.
 en **Odde** (jfr. Sælends Odde).
 en **Odder** (jfr. Hav-, Fiskeodder). en Odderbo, -bælg, -fangst, -jagt, -kiste, -sax, et Odderskind.
 en **Odel** (jfr. Adel). odelsbaaren, en Odelsbonde, -frihed, -gaard, -hævd, -jord, -mand, -ret, -æt.
offentlig (tysk, Tillo. og Bio.). en Offentlighed.
 et **Offer** (jfr. Brænd-, Tak-, Höjtids-offer). at gaa til Offers; at ofre (jfr. opofie), en Ofrelse (jfr. Opofrelse), en Ofring; et Offeralter, -baal, en O-dag, et O-dyr, en O-gang, et O-gilde, en O-kage, et O-

kar, en O-kniv, et O-lam, O-penge (Flt.), en O-røg, -seddel, et Offersted.
ofte (Bio.), oftere, oftest. tit og ofte, som oftest.
og (Bindeo.). baade — og.
ogsaa (Bindeo.). ikke blot — men ogsaa.
 (en), **Okker**. okkeragtig; okkergul.
 en **Ol** (Sild = et Antal af 80).
 en **Old** (jfr. Hedenold, Brændold).
Old-, Olde-, Older- (egl. gammel, kun i Smstn.). en Oldforsker, -forskning, -frue, -gransker, -granskning, et Oldkvad, oldkyndig, en Oldkyndighed, Oldsager (Flt.), et Oldsagn, -skrift, -sprog, en Oldtid (et O.s-minde, en O.s-videnskab); en Oldefader (-fædre), -moder (-mødre); en Oldermænd (-mænd).

(en) **Olden** (Fællesnavn for Agern og Bog). et Oldenaar, en O-borre, ofedet (Svin), en Oldengjæld, -gris, -kjerne, -skov, et Oldensvin.

en **Olding** (jfr. Old-, Olde-, Older-). en Oldingalder.

en **Olje** el. **Olie** (jfr. Lin-, Haar-, Lampe-olje). oljeagtig; en Oljeavl, -bille, et O-blad, -fad, en O-farve, -flaske, -gren, -høst, -kage, O-klæder (Flt.), en O-krukke, et O-maleri, en O-malning, -mølle, en O-perse, -pibe, -plet, o-rig, en O-smag, -sten, -sæbe, et Oljetræ.

olm (glubsk, foræld., jfr. mandolm).

(en) **Olmerdug**.

om (Bindeo.). om end, om endskjönt.

om (Fho. og Bio.). om Bord, om Borde, om Kap, om Aaret, om Dagen, om Sommeren, nu om Stunder, om lidt, om igjen, hele Aaret om. — omkring (Fho. og Bio.). omkuld (Bio.). omsider (Bio.). omsönst (tysk, Bio.). omtrönt (Bio.).

at **omarbejde**. -arme. -binde. omboende. at ombringe. -brække (-brækning). et Ombud (en O.s-mand). at ombygge (-bygning). -bytte (-bytning). -bælte. -bære. -böje. -bølge. -danne. (-dannelse). -dele (-deling). -digte (-digtning). omdragende. -drejet, en Omdrejning. en Omdrift, at omdrive. at omdøbe. et Omdömmе. en Omegn. at omfæde. et Omfang. at omfare, en Omfart. at omfatte (-fattende, -fatning). -favne (-favnelse). -flagre (-flagren). omflakkende, en Omflakken. omflydt. at omflytte (-flytning). -forme. -gaa, at omgaas (-gikkes, har -gaaedes), en Omgang (en O.s-kreds, et O.s-sprog, en O.s-syge, -tone, -ven). at omgive (-givelse). -gjorde. -gjöre. omgængelig, en Omgængelse. at omgærde. -handle. -hegne. en Omhu. at omhugge. -hvirvle. omhyggelig (O-hed). at omhylle. et Omhäng. at omkalfatre. -kaste. -klæde (-klædning). -komme. en Omkostning. at omkranse. en Omkreds, at omkredse. et Omkvæd. at omlade (-ladning). omliggende. en Omlyd. at omlægge (-lægning). -læsse. et Omløb, at omløbe (-løbende, -løber, -løberske). ommeldt. at

omordne (-ordning). -pakke (-pakning). -plante (-plantning). -plöje (-plöjning). et Omraade. en Omrejse, omrejsende. et Omrids. at omringe. at omrøre. et Om-sagn. at omsejle. -sende. en Omsigt. at omskabe (-skabning). -skifte (-skiftelig, -skiftelse). en Omskrift, at omskrive (-skrivning). omskuende. at omskære (-skærelse). et Omslag. at omslutte. -slynge. -smelte (-smeltning). en Omsorg (o.s-fuld). at omspinde. omspurgt. at omspænde. omstaaende. at omstemme (-stemning). at omstraale. omstreffende. omstændelig. en Omstændighed. at omstøbe (-støbning). -støde. et Omsving. at omsværme. et Omsvøb. at omsætte (-sætning). omtaaget. at omtale, en Omtale. en Omtanke. at omtrykke (-trykning). omtumlet. -tvistet. -tykt. et Omvalg. omvandrende. omvankende. en Omvej. at omvende (at o. sig, -vendt, -vendelse). en Omverden. at omvexle (-vexling). at omvikle. omvoxet. -vunden. -væltet, en Omvæltning. omværende. at omværne.

omme (Bio.). her, der, hist omme.

ond, ondt. at regne en noget til onde; et Onde, en Ondskab, ondskabsfuld; ondartet.

en **Onsdag**. Onsdag Morgen, paa O. Aften, i Onsdags Morges.

op (Bio.). der, her, hist op, op ad Gaden, Floden, op ad Bakke, op ad Dagen, op ad Dage, op af Sengen, op i Taarnet, op over Bakken, op under Taget. opad (Bio.).

at **opamme**. -arbejde. -bevare. -binde (-binder, -binding). opblandet (-blanding). at opblomstre (-blomstren). -blusse (-blussen). -blæse (-blæst, -blæsning, -blæsthed). -bløde (-blødning). opbragt, at opbringe. et Opbrud. en Opbrusen. at opbryde. -brænde. et Opbud, at opbyde. -bygge (-byggelig, -byggelse). -dage (-dagelse, -dager). -digte (-digtelse). -dirke. -drage (-dragelse, -drager). en Opdrift, at opdrive. en Opdræt, at opdrætte (-drætning). -dyunge. -dyrke (-dyrkning). -dække

(-dækning). -dæmme (-dæmning).
 -elske (-elskning). -fange. -fare
 (-farende, -fart). -fatte (-fattelse,
 -fatning). -finde (-findsom, -find-
 else, -finder). -fiske (-fiskning).
 -flamme (-flammen). -fordre
 (-fordring). -fostre (-fostring).
 -friske (-friskning). -fylde (-fyl-
 delse, -fyldning). -føde (-fødnings).
 -føre (at o. sig, -førelse, -førsel).
 opgaaende (Sol), en Opgang. en
 Opgave. at opgive (-givelse). en
 Opgjæld. at opgjøre (-gjørelse).
 at opløde. -grave. et Ophav
 (O.s-mand). at ophidse (-hidset,
 -hidselse, -hidsning). -hisse (el.
 -hejse, -hisning). -hitte. -hjælpe.
 -hobe (-hobning). et Ophold
 (O.s-sted, -vej), at opholde (at o.
 sig, -holdelse). at ophoste.
 -hovne. -hugge (-hugning).
 -hæfte. -hænge. -hæve (-hæ-
 velse). -höje (-höjet, -höjelse). et
 Ophør, at ophøre. -høste.
 -ildne. -irre. -jage. -kalde.
 -kaste (-kastning, -kastelse).
 -kilte. et Opkjøb, at opkjøbe.
 opkjørt, en Opkjørsel. at op-
 klare (-klaring). -kline. -klistre.
 -klæbe. -klæde. -klække.
 -knappe. et Opkog, at opkoge.
 -komme (-komst). -kradse
 (-kradsning). -kræve. opkæm-
 met. at oplade (-lod, ladt). et
 Oplag, oplagt (o. Mælk, vel o.).
 et Opland, Oplandene (i Norge),
 oplandsk. at oplede (-ledte, -ledt).
 -leve. -live (-livelse). -lyse
 (-lyst, -lysning). -lægge (-læg-
 ning). -lære. -læse (-læsning).
 et Opløb, opløben (-nt, -ne).
 at opløfte (-løftelse). -løse (-løs-
 ning). at opmaale (-maaling). en
 Opmand, at opmande sig. at
 opmudre, (-mudring). -muntre
 (-muntring). -mure. opmærk-
 som, en Opmærksomhed. at op-
 naa (-náaelig, -naaelse). at op-
 ofre (-ofrende, -ofrelse). en Op-
 pakning. en Oppasser. at op-
 plukke (-plukning). -pløje (-pløj-
 ning). -pudse (-pudsning). -puste
 (-pustning). -pynte (-pyntning). et
 Opraab, at opraae (-raaber, -raab-
 ning). -ramse (-ramsen). opredt
 (Seng). at opregne (-regning).
 -rejse (-rejsning). en Oprejse.
 at oprense (-rensning). opret (o-
 staaende, at o-holde). at oprette
 (-røttelig, -rettelse). oprigtig (-rig-

tighed). at oprinde (-rindelig,
 -rindelse). -rippe. -rive. -rode.
 -rulle. -rydde (-rydning). -ryk-
 ke (-rykning). -række. oprømt.
 et Oprør, at oprøre (-rørt, -rørsk,
 -rører). opsadlet. at opsamle.
 en Opsang. opsat (o. Mælk, o.
 paa noget). en Opsejling. at op-
 sende. -sige (-sigelse). en Op-
 sigt. opskjørtet. en Opskrift,
 at opskrive (-skrivning). opskruet
 (-skruning). at opskræmme. op-
 skyllet. at opskære. at op-
 slaa, et Opslag. at opslide.
 -sluge (-slugning). -sminke.
 -smøge. -snappe. -snuse.
 -spile. et Opspind, at opspinde.
 opspist. at opspore. -spræt-
 te (-sprætning). -spæde (-spæd-
 ning). -spørge. -staa (-staaet).
 -stable. -stadse. -stalde
 (-staldning). en Opstand, op-
 standen (-ne), en Opståndelse, en
 Opstander. at opstemme. -stige
 (-stigning). -stikke. -stille (-stil-
 ling). -stoppe (-stopning). op-
 strammet, en Opstrammer. op-
 strøget (Haar). opstuvet (Mad).
 opstyttet (Tale). opstænket.
 et Opstød. at opstøve. -suge
 (-sugning). et Opsving, at op-
 svinge sig. opsvulmet. op-
 svømmet (Land). et Opsyn (en
 O.s-mand). opsætsig. at opsætte
 (-sættelig, -sættelse). -søge (-søg-
 ning). -taarne (sig). -tage.
 -tegne. et Optog. et Optrin.
 et Optryk, at optrykke. -træde
 (-træden). -trække (-trækker,
 -trækkeri, -trækning). -trævle.
 -tugte (-tugtelse). -tælle (-tæl-
 ling). -tænde. -tænke. Op-
 töjer (Flt.). at optømme (en
 Hest). -tø. -vaagne (-vaagnen).
 opvakt. at opvarme (-varm-
 ning). -varte (-varter, -vartning).
 en Opvaskning. at opveje.
 opvendt. at opvikle. -vise.
 -voxe. -vriste. opvække (-væk-
 kelse). en Opvæxt. at opæde.
 -ægge (-æggelse). -øse (-øsning).
 oppe (Bio.). her, der, hist oppe; at
 oppe sig. at oppebie. at oppe-
 bære. en Oppebørsel (Flt. -børs-
 ler).
 et Ord. med ét Ord, Ord for Ord, at
 faa, have Ord for, komme i Ord
 for, have det Ord paa sig, at tage,
 komme til Orde, at komme for
 Orde, til Ords; at ordes (= ryg-

tes, foræld.); en Ordbog, -bram, -brug, -böjning, -dannelse, ordfattig, en Ordform, et Ordforraad, en Ordfylde, -föjning, -følge, -fører, -gyder, ordholden (el. -holdende), en Ordholdenhed, -klang, -kløgt, -kløver, et Ordkløveri, ordknap, -kræng, et Ordlaan, en Ordlyd, ordlydende, en Ordlære, -mager, -mangel, ordret, -rig, en Ordrigdom, -rod, -samling, -sending, et Ordskifte, en Ordskrift, ordsnild, et Ordspil, -sprog, en Ordstamme, -stilling, -strid, -ström, -tone, et Ordvalg, en Ordvexling.

en **Orden** (¹ jfr. Uorden, ² jfr. Munke-, Ridderorden, ³ = et Ordenstegn). ordentlig, at ordne, en Ordning; et Ordensbaand, en O-dag, -dragt, -kjæde, et O-løfte, en O-regel, et Ordenstal, -tegn.

en **Ore** (udyrtet Mark, Skov; jfr. Gandløse Ore, et Overdrev). en Orager.

oret (Mel el. Brød).

et **Orgel**. en Orgelbygger, -bælg, -pibe, et O-spil, en O-spiller, -tone, et Orgelværk.

at **ørke** (jfr. ørkesløs).

en **Orlog**. til Orlogs; en Orloger = en Orlogsmand = et Orlogsskib; en Orlogsflaade, -færd, -helt, et Orlogsværft.

(en) **Orlov** (jfr. Lov ³ og For-, Hjem-, Landlov).

en **Orm** (jfr. Kaal-, Regn-, Bændel-, Hug-, Staal-, Lind-, Ringorm). orm drivende, -furet, -stukken (-nt, -ne), -ædt; ormedannet, -formet, et O-frø, en O-føde, -gaard, -ham, et O-hul, -krudt, (en) O-maaned, et O-pulver, en O-rede, et Ormespind.

en **Orne**. ornegal, en Ornegris.

en **Ort** (forældet; jfr. en Rigsort).

os (Stedo.), se vi, vor (Stedo.).

en **Os** (jfr. Kul-, Lampeos). at ose.

en **Ost** (jfr. Knap-, Myse-, Faareost). at ostes, en Ostning, osteagtig; en Osteform, -hæk, et O-kammer, en Ostekurv, -løbe, -mid (el. -mide), -skorpe, -valle.

ost- (= øst, jfr. nordost, sydost, -ostlig). Ostindien, ostindisk.

en **Otte** (foræld., den tidlige Morgen Kl. 1^{1/2}—4^{1/2}; jfr. Juleotte). en Ottesang.

otte (Talord, udtalt aate). i Dag, i Gaar, i Morgen, i Søndags, paa

Mandag otte Dage, en otte Dages Tid; den ottende (en O-del); en Otting (et O-kar); otteføddet, -kantet, en Ottekant, -skilling, et Ottetal.

oven (Bio. og Fho.). for oven, fra oven, at være oven Senge, holde sig oven Vande, være oven Jorde (Mulde), oven i Kjøbet, oven af, for, fra, i, om, over, paa, til, ud; (en) Oventörre.

over (Fho. og Bio.). bag over, for over, frem over, hen over, ind over, ned over, op over, oven over, ud over, Natten over, over for, lige over for, over imod, lige over imod, over til, lige over til, over ét, over tvært, over Bord, over Borde, at sidde, rejse, kaste over Ende, at lægge over Kors, at se, voxe en over Hovedet, over Hals og Hoved, at gaa, sætte over Styr; overlig. — overalt (Bio., = ¹ alle Vegne, ² i det hele taget). overéns (Bio.), at komme, stemme o.; en Overenskomst, -stemmelse, o-stemmende. overhaands (Bio.). overhóvedet (Bio. = i det hele taget). overmaade (Bio., jfr. en Maade). overvættes (Bio. og Tillo., jfr. Vægt af at veje).

at **overanstrænge** (-anstrængelse). -antvorde. en O-arm. at o-bebyrde. en O-befalingsmand. at o-befolke (-befolkning). en O-bestyrelse. en O-betjent. at o-bevise (-bevisning). (et) O-bid. o-bleven (-nt, -ne). et O-blik. at o-bløde. -bringe (-bringer). et O-bud, at o-byde. -bygge (-bygning). o-bærende, en O-bærelse. en O-daad (-daádig, -daádighed). en O-del. -dommer. at o-drage (-dragelse). -drive (-drivelse). -dryppe. -drysse. en O-dyne. at o-dynge. et Overdæk. at o-dænge. -døve. en O-ende. en O-engel. et O-fald (O.s-hjul, -mølle, -vand), at o-falde. -fare (-fart). en O-flade, o-fladelig, -fladisk. en O-flod, at o-flyde. -flyve. o-flódig, en O-flódighed. at o-flöje (-flöjning). en O-formynder, et O-formynderi. o-frossen. at o-fuse. -fylde (-fyldning). -føre (-førsel, -førelse). at o-gaa (-gaaet, i bibelsk Stil: -gangen, -ne). i O-gaars. en O-gang (O.s-led, -tid).

at o-give, o-given (-nt, -ne), en O-givenhed. o-gjemt. at o-glo. -grave, en O-graver. et O-greb, o-gribende. o-groet (el. -grot). en O-gud. at o-gyde (-gydning). (en) O-haand (at faa, tage O.). at o-hale, en O-haling. en O-herre, et O-herredømme. et O-hoved. en O-hud. at o-hugge. et O-hus. o-hvælv. et O-hæng, at o-hænge. en O-højhed. at o-høre, o-hørig, en O-høring. at o-ile sig, o-ilet, en O-ilelse. o-jordisk. en O-jæger. at o-kalke. et O-kast. en O-kjole. en O-kjæve. at o-kjøre, en O-kjørsel. at o-kline. -klippe. -klistre. o-klog. O-klæder (Flt.), en O-klædning. en O-kok. at o-komme (-kømmelig). en O-konge. -kop. -krop. at o-lade (-lod, -ladt). at o-lade (-ede, -et el. -ladt). et O-lag. en O-last (at lide O.). at o-laste (et Fartøj). o-legen (-nt, -ne), en O-legenhed. at o-leve. o-liggende, en O-ligger. at o-liste. et O-liv. en O-lods. o-lydt. en O-læbe. et O-læder. -læg (-lægget), at o-lægge. en O-læge. -lærer. at o-læsse (-læsning). et O-løb, at o-løbe, en O-løber. et O-maal. en O-magt. at o-male. en O-mand, at o-mande. o-menneskelig. et O-mod, o-modig. o-moden (-nt, -ne). i O-morgen. o-mægtig. -mæt, at o-mætte, at o-natte. o-naturlig. en O-opsigt. et O-opsyn. o-ordentlig, o-ordnet. at o-pudre. -raske (-raskelse). -regne (¹ jfr. beregne, ² at lade sig overregne). o-reden. at o-rende. en O-ret (en O.s-dom, -dommer). at o-risle. -rive. -rumple (-rumpling). -række. o-saaet (el. -saat). o-sanselig. at o-save. -se (-séelig). -sejle. -sende. -sidde (-sidder). en O-sigt. -skjorte. et O-skjæg. at o-skjælde. -skjænde. en O-skjænk. et

O-skjørt. en O-sko. -skorpe. -skov. at o-skride (-skridelse). en O-skrift, at o-skrive. -skrige. et O-skud. at o-skue (-skúelig, -skuelse). o-skydende. at o-skygge. -skylle. at o-skære (-skærer, -skæring). et O-slag. at o-smøre. o-snēt. at o-spilde. -springe. -sprøjte. -spytte. -spænde (-spændt, -spændthed, -spænding). at o-staa. o-stadig, en O-stadighed. at o-stemme. -stige. et O-stik (i Kortspil). at o-straale. -strege (-stregning). o-stridt (at have o-stridt). at o-stryge. -strø. -strømme. en O-styrmand. at o-stænke. -støve. -sværte. -svømme (-svømmelse). et O-syn. at o-sætte (-sætning, -sættelse, -sætter). o-søisk. et O-tag, at o-tage (-tagelse). et O-tal, o-tallig. at o-tale, en O-talelse. en O-tand. -tro, o-troisk. et O-tryk. at o-træde (-trædelse, -træder). at o-træffe. et O-træk, at o-trække. -tyde. -tænke (-tænkning). et O-tøj. at o-veje (-vejende, -vejelse). -vinde (-vindelrig, -vindelse, -vinder). -vintre (-vintring). en O-vogn. -vold. at o-voxe. -vurdere (-vurdëring). en O-vægt, o-vægtig. at o-vælde (-vældende, -vældelse). at o-være (i O-værelse af, i ens O.). at o-øse. en Overøvrighed. et **Overdrev** (egl. Oredrev, se Ore). en **Ovn** (jfr. Bager-, Kakkell-, Bilægger-, Tegl-, Smelte-, Masovn). ovnbagt, en O-dör, et O-gab, -hul, -lak, en O-pibe, -plade, -rage, et Orør, en O-skuffe, et O-sæt, ovntörret. **ovre** (Bio.). her, der, hist ovre; nu er det ovre (= overstaaet, forbi). en **Oxe** (jfr. Øxen, Øxne). et Oxeben, -blod, -bryst, -horn, -hoved (¹ i egl. Bet., ² = et Vinfad), en O-hud, (et) O-kjød, (en) O-marv, -mule, -stald, -steg, -tal, -tunge (¹ i egl. Bet., ² en Plante).

P.

paa (egl. op aa; Fho. og Bio.). for paa, bag paa, midt paa, oven paa, paa det at = for at, paa langs, paa tværs, paa Kryds og tværs, paa skraa, paa ny, paa Stand, paa Stedet, paa én Gang, at faa Munden paa Gang, at tage paa Veje, at staa paa Klem, paa halv, at komme paa Fode, paa Gled, at falde paa Knæ, at bringe paa Bane, at staa paa Spil, hvor paa Lag?

at **paaagte**. -anke. -beraabe sig. en **Paabid**. et **Paabud**, at paa-byde. -byrde. -digte. -drage. -dutte. -dømme. -falde, paa-faldende. et **Paafund**. en **Paa-fyldning**. at paafølge. -føre. paa-gjældende. at paa-gribe. en **Paagyldning**. paa-holden (-nt, -ne). at paa-hvile. -hæfte. et **Paahæng**. (et) **Paahør**. at paa-kalde. -kjende. -kjøre. -klage. -kline. -klæde (-klædning). -komme. en **Paalandsvind**. paa-lidelig. at paa-ligge. -ligne. -liste. paa-lydende. at paa-lyve. et **Paalæg**, at paa-lægge. paa-løbende. at paa-male. -minde (-mindelse). -nøde. paa-passelig (-passende). at paa-pege. paa-rørende. et **Paasagn**. at paa-sæ. -sejle. -sige. -skjönne (-skjön-nelse). en **Paaskrift**, at paa-skrive. et **Paaskud**, at paa-skyde. -skynde. at paa-staa, paa-staaelig, en **Paastand**. at paa-sy. (et) **Paa-syn**. at paa-sætte. -tage (sig). -tale (en **Paatale**). -tegne (-tegn-ning). -trykke. -trænge (-træn-gende, -trængenhed). -tvinge. -tænke. -virke (-virkning). -vise. (-visning).

en **Paa** = en **Paafugl**.

en **Paalstav** (oldnord. Ord).

en **Paaske**. et **Paaskebrød**. en **P-dag**, -fest, et **P-lam**, en **P-lilje**, -morgen, -nat, et **P-offer**, en **P-tid**, et **P-æg**.

en **Padde** (jfr. Skildpadde). en **Padde-hat**, en **Padderokke** (Planter).

en **Pagt** (lat., jfr. Ægte-, Daabspagt, at forpagte). at være, at staa i **Pagt** med.

et **Pak**, best. F. **Pakket** (jfr. Tyve-, Røver-, Rakkerpak).

at **pakke** (jfr. ind-, ned-, om-, ud-pakke). p. sammen, at pakke sig;

pakfuld, (et) **Pakgods**, -hus, -kam-mer, en **P-kasse**, et **P-loft**, -lærred, en **P-sadel**, -vogn, et **Pakæsel**; en **Pakke**, en **Pakkepost**.

en **Palme** = ¹ et **Palmetræ** (jfr. Dad-del-, Viftepalme), ² et **Palmeblad** (at staa med Palmer i Hænderne). et **Palmeblad**, en **Palmegren**, -nød (-nødder), -olje, -skov, -søndag, -vin.

en **Pande** ¹ (jfr. Jærn-, Kobber-, Brade-, Stege-, Brændevins-, Ildpande). en **Pandegrød**, -kage, et **P-laag**, (en) **P-sten**, **pandestegt**.

en **Pande** ² (jfr. Skalle-, Dosmer-, Hoved-, Horse-, Snogepande). et **Pandebaand**, -ben, en **P-brask**, et **P-haar**, en **Pandehud**, -rem, -skal.

et **Panel**. at panéle, en **Panéling**.

et **Panser**. at pansre; et **Panserdyr**, et **P-dække**, p-dækket, p-klædt, en **P-plade**, et **P-skib**, en **P-skjorte**, et **P-skæl**, en **P-særk**, et **Panserværn**.

et **Pant**. at sætte i **Pant**; at pante (jfr. udpante), en **Pantning** (jfr. Ud-pantning); en **Panthaver**, at p-sætte, en **P-sætter**, -sættelse; en **Pantebog**, et **P-brev**, en **P-gjæld**, (et) **P-gods**, et **P-laan**, en **Pante-laaner**, -leg, -ret, -sag.

en **Pap** (jfr. Melpap), best. F. **Pappen**. et **Paparbejde**, -bind, en **Papmager**, -æske.

en **Papegøje**. en **Papegøjemast**.

et **Papir** (jfr. Skriv-, Tryk-, Silke-, Guld-, Stempel-, Børs-, Statspapir). et **Blad**, et **Ark**, en **Bog**, et **Ris**, en **Balle Papir**; en **Papirhandel**, -handler, -kniv, -kurv, -mappe, -mølle, **P-penge** (Flt.), en **P-presse**, -sax; en **Papirsdrage**, -hat, -lap, -lygte.

et **Par** (jfr. Ægte-, Broder-, Konge-par), best. F. **Parret**. et **Par Heste**, **Handsker**, **Strømper**, **Sko**, **Stövler**, **Seler**, **Buxer**, **Kopper**, et **Par Dage**, **Uger**, **Aar**, et **Par Ord**, **Linjer**, et **Par Skridt** her fra; **parvis** (Bio.), at parre, at parre sig, en **Par-ring**; en **Parringsdrift**, -tid.

et **Paradis**. paradísisk; en **Paradis-fugl**, et **Paradisæble**.

en **Parder** (et **Rovdyr**).

en **Park** ¹ (jfr. en **Fiskepark**).

en **Park** ² (**Lysthave**, **Lystskov**). et **Parkanlæg**.

en **Park**³ (en Vognpark).
 en **Part** (jfr. Arve-, Skibs-, Broder-, Halv-, Modpart). for største Parten.
 et **Partí** (jfr. Mod-, Mellem-, Spille-, Jagtparti), Flt. Partier. et godt Parti; partísk, en Partiskhed; en Partiaand, -fører, -gænger, et Partihad, en P-høvding, -lidenskab, -mand, et Partiskrift, -væsen.
 en **Paryk**, Flt. Parykker. en Parykblok, -mager, Paryktiden.
 et **Pas** (lat. Ord, Grundbet. Skridt, se Pas-), best. F. Passet. ¹ jfr. Bjærgpas, ² jfr. Fri-, Løbe-, Rejsepas, ³ til Pas, at komme, være til Pas, vel, ilde til Pas, ved Pas Kl. 6, ved Pas Aar 1500; at passe¹ (jfr. af-, for-, tilpasse, Oppasser, paa-passende), at passe sig, passende, passelig, en Passer.
Pas- (jfr. et Pas). en Pasgang, en Pasgænger.
 (en **Pas** (i Kortspil). at passe².
 en **Patriót**. patriótisk.
 en **Patrón**¹ (jfr. Kirkepatron).
 en **Patrón**². en Patrontaske.
 at **patte**. en Patte; et Pattebarn, en P-brog, -broder, -dug (-dugen), et P-dyr, en Patteflaske, -glut, -gris, -søster.
 en **Pave**. pavelig, et Pavedömmе; en Pavehue, -magt, -stol, et Pavevalg.
 et **Pavlún**. — en Pavse.
 (en) **Peber**. at pebre, pebret; en Peberbøsse, -kage, et P-korn, en P-kværn, -mýnte (Plante), -mø, -nød (-nødder), -rod, -svend, et Pebertræ.
 en **Pebling**. Peblingsøen.
 en **Pedánt**. pedántisk, et Pedanterí.
 at **pege** (jfr. paa-, udpege). en Pegefinger, -pind.
 at **pejle** (Søord). en Pejling; en Pejlestok.
 en **Pels** (jfr. Skind-, Faare-, Rævepels). et Pelsdyr, -fór, en P-handel, -hue, -krave, -støvle, -trøje, -vante, (et) Pelsværk.
 en **Pen** (jfr. Fjeder-, Staalpen), Flt. Penne. en Pennefejde, -fjeder (-fjer), -helt, et P-hus, en P-kniv, -pose, -prøve, -slikker, et P-strøg, en Pennetegning, -visker.
 en **Penge** (især i Flt., i Ent. egl. kun i Smstn. som en Skue-, Regnepenge, samt i Udtr.: for en billig Penge; jfr. Guld-, Sølv-, Kobber-, Papir-, Smaa-, Lomme-, Blodpenge). Penge og Penges Værd, rede

Penge; et Pengebrev, en P-bøde, -gave, p-gjerrig, -gridsk, en P-hjælp, -kasse, -kat, -kiste, et P-krav, -laan, p-løs, en P-mand, -mangel, P-midler (Flt.), en P-nød, -pose, -puger, -pung, -sag (især i Flt.), et P-skab, en P-sorg, -sort, p-stolt, et P-stykke, en P-sum, -sæk, et P-tab, en P-trang, et Pengeværd, -væsen.
 en **Penning** (foræld. = en Penge).
 en **Pensel** (jfr. Haar-, Malerpensel), Flt. Pensler. at pensle, en Pensling; et Penselhaar, p-haaret (Tillo.), et Penselskaft, -strøg.
 en **Periál**. — en **Periódé**. periódisk.
 en **Perle** (jfr. Glas-, Rav-, Staal-, Dug-, Knaldperle). at perle (Vinen perler i Glasset); et Perlebaand, en P-bönne, -farve, -fisker, et P-fiskeri, et P-gryn, en P-höne, -krans, p-malet, en P-maling, (et) P-mör, en P-musling, -skrift, et P-smykke, en P-snor, -stikker, -stikning, et P-stikkeri, perlestukken (-ne).
 at **perse**. en Perse (jfr. Vinperse). at lægge i Perse, en Persning; et Persejærn, -kar.
 en **Perser**. en Perserinde, persisk.
 (en) **Persille** (Køkkenurt).
 en **Persón** (jfr. Mands-, Rangsperson). persónlig, en Personlighed.
 en **Pest** (jfr. forpeste). pestagtig, -artet, en Pestbyld, et P-hus, en P-luft, -smitte, p-syg, en Pestsyge.
 at **pibe**¹, peb, pebet. en Piben, en Piber (en P-dreng), et Piberí, pibagtig; pibsur.
 en **Pibe**¹ (jfr. Sække-, Vægter-, Orgel-, Ben-, Bøsse-, Lyse-, Skorstens-, Kridt-, Tobakspibe, Hatte-, Kappepiber). et Pibebræt, -hoved, en P-kradser, -krave, (et) P-ler, -rør, en P-spids, -stilk, et P-tøj; at pibe² (-ede, -et), et Pibejærn.
 en **Pibe**² (et Vin-, Oljefad). Pibestaver (Flt.); at pibe³ (-ede, -et) Olje.
 at **pible** frem (om Vandet).
 en **Pig** (jfr. Jærnpig), Flt. Pigge. pigget (Tillo.); en Pighammer, en Pighvarre (en Fisk, jfr. en Slet-hvarre, at hverve = vende), en P-kjæp, -stav, -stok, et Pigæble (en Plante).
 en **Pige**. Pigeaar (Flt.), et P-barn, en P-brud, P-dage (Flt.), en P-dragt, -hue, et P-kammer, -lag (el. -lav), en P-lön, P-nykker (Flt.), et P-sind, en Pigeskole.

en **Pighvarre** (el. **Pigvar**), se en **Pig**.
 at **pikke**. et **Pik** (jfr. en **Pig**).
 en **Píl**¹ (jfr. **Baand-**, **Graa-**, **Vidje-**,
Silje-, **Grædepil**). en **Pileart**, et **P-**
gærde, en **P-have**, et **P-hegn**,
-krat, en **Pilekurv**, **-kvist**, **-vaand**.
 en **Píl**² (jfr. **Brand-**, **Haarpil**). at **pile**
 af; **pildannet**, **-formet**, **pilsnar**; et
Pilekogger, en **P-od** (**-odden**), et
P-skud, en **Pilespids**.
 en **Pilegrim** (lat. **Ord**). en **Pilegrims-**
færd, **-gang**, **-hat**, **-rejse**, **-stav**,
-vandring.
 at **pilke** (**Torsk**). en **Pilke**, en **Pilk-**
ning.
 en **Pille**¹ (jfr. **Bro-**, **Murpille**). en **Pille-**
række, et **Pillespejl**.
 en **Pille**² (jfr. **Stikpille**). en **Pilleæske**.
 at **pille**. at **pille af**; en **Pille**³ (**Fedt**),
pillen (**Tillo.**, **-nt**, **-ne**), et **Pillerí**;
 en **Pilfinger**, **pilraadden**, **Pilærter**
(Flt.); en **Pillemad**, et **Pilleværk**.
 en **Pilt** (jfr. **Gangerpilt**).
 at **pimpe** (**sidde og pimpe**).
 (en) **Pimpsten**.
 en **Pind** (jfr. **Pølse-**, **Strikke-**, **Pege-**,
Rorpind). til **Pinds Ende**, at **sætte**
 en **Pind for**, at **staa paa Pinde for**,
rive, **ryge af Pinden**; at **pinde**
(sammen, ud); en **Pindso**, et **P-**
svin; (et) **Pindebrænde**, en **P-hug-**
ger, et **P-huggeri**, et **P-hus**, et **P-**
spil, en **P-vogn**, et **Pindeværk**.
 en **Pine** (jfr. **Hoved-**, **Mave-**, **Tand-**,
Kattepine). **pinågtig**, **pinlig**, at **pine**
(pínte, pínt); en **Pinebænk**, **p-gal**,
 et **P-sted**; en **Pinsel** (**Flt. Pinsler**).
 en **Pinse**. en **Pinsedag**, **-fest**, **-lilje**,
-tid, **-uge**.
 en **Pinsel**, se en **Pine**.
 (en) **Pip** (**Sygdom hos Hønsene**).
 en **Pipling** (en **Sort Æbler**).
 at **pippe**¹ **frem**. et **Pipskjæg** (**foræld.**).
 at **pippe**² (**af at pibe**¹). **Fuglene pippe**.
 at **pirke** (**af at pirre**). et **Pirkerí**.
 at **pirre**. **pirrelig**, en **Pirrelighed**, en
Pirring, et **Pirringsmiddel**.
 (et) **Pis**, best. **F. Pisset**. at **pis se**;
 en **Pisseblære**, **-trang**, **pisstrængt**.
 en **Pisk** (¹ jfr. **Kjøre-**, **Ride-**, **Kane-**,
Knalde-, **Hundepisk**; ² = **Haar-**
pisk; ³ = en **Rus**). at **piske**, (et)
Pisk (= **Piskeslag**), en **Piskning**;
 et **Piskebaand**, **-knald**, **-skaft**,
-skrald, **-smæld**, **-slag**, en **Piske-**
snært.
 en **Pistol**. et **Pistolhylster**, **-skud**.
 en **Pjalt**. **pjaltet** (**Tillo.**), et **Pjalteri**;
 en **Pjaltebod**, **-kræmmer**, et **Pjalte-**
torv.

et **Pjank**. at **pjanke**, **pjanket**.
 at **pjaske** (jfr. at **plaske**). en **Pjasken**;
pjaskvaad.
 (et) **Pjat**, best. **F. Pjattet**. at **pjatte**,
pjattet (**Tillo.**); en **Pjattegaas**.
 at **pjuske** (jfr. at **pluske**, **forpjusket**).
 (et) **Pladder**. **pladderfuld**; at **pladre**
(jfr. at pludre), at **pladre noget ud**.
 en **Plade** (jfr. **Jærn-**, **Kobber-**, **Sølv-**,
Bord-, **Lyse-**, **Panserplade**). at **plade**
(Jærn o. s. v.); (et) **Pladejærn**,
-kobber.
 en **Plads** (jfr. **Kamp-**, **Val-**, **Tøm-**
mer-, **Gaards-**, **Lege-**, **Blege-**,
Holde-, **Skue-**, **Sidde-**, **Losse-**,
Lade-, **Fri-**, **Tjenerplads**). en **Plads-**
hjørte, **-hund**, **-major**.
 en **Plág** (jfr. **Hingstplag**, **Horseplag**),
 best. **F. Plaggen**, **Flt. Plagge**.
 en **Plage** (jfr. **Landeplage**). at **plage**,
 et **Plagerí** (jfr. **Dyrplageri**); en
Plageaand.
 en **Plakát**.
 en **Plán**¹ (jfr. **Krigs-**, **Slag-**, **Skov-**,
Salgs-, **Drifts-**, **Bygge-**, **Leveplan**).
planmæssig; en **Planlægning**, **p-løs**.
 en **Plán**² (jfr. **Skraa-**, **Grundplan**).
plan (**Tillo.**), en **plan Overflade**.
 en **Planét**. en **Planetbane**.
 en **Planke** (jfr. **Ege-**, **Fyrre-**, **Skibs-**
planke). **plankebygget**, et **Planke-**
hoved, **-værk**.
 en **Plante**. et **Plantebælte**, en **P-del**,
 et **P-dyr**, en **P-farve**, **-føde**, **-jord**,
-lim, et **P-liv**, en **P-lære**, et **P-**
navn, **P-riget**, en **P-saft**, **-samler**,
-samling, **-skole**, **-verden**, **-væxt**,
planteædende.
 at **plante** (jfr. **om-**, **indplante**). en
Planter, en **Plantning**; et **Plante-**
hul, en **P-mester**, **-pind**, **-stad**, et
Plantested.
 at **plaske**. et **Plask**; en **Plaskregn**.
 et **Plaster** (jfr. **Beg-**, **Hæfteplaster**). at
plastre; en **Plastersmører**.
plat (**Tillo. og Bio.**), **Flt. platte**. **plat**
umuligt, **plat ud**; en **Plathed**; en
Platfil, **-fisk**, **p-fodet**, (et) **P-læder**,
plattysk.
 at **pleje**. ¹ = at have til Vane ("at
 pleje van."); ² = at have Om-
 sorg for, røgte (at pleje syge,
 sin Magelighed, Retten, Omgang
 med en); et **Plejebarn**, en **P-**
broder, **-datter**, **-fader**, **P-forældre**
(Flt.), en **P-forening**, **-moder**,
-skole (= **Asyl**), **-stiftelse**, **-søn**,
-søster.
 en **Pleje** (jfr. **Syge-**, **Retspleje**). at
 være, have i **Pleje**, **Retten Pleje**.

en **Plejl** el. **Plejel**. et Plejlstøj.
 en **Plet** (jfr. Jord-, Græs-, Fedte-, Sol-, Skjönheds-, Skamplet). Flt. Pletter. paa Pletten; at plette, pletvis (Bio.); pletfri, (et) P-ler, en Pletsæbe.
 en **Pligt**¹ (jfr. forpligte, Borger-, Embedspligt). pligtig; et Pligtarbejde, en P-følelse, -lære, p-skyldig, -stridig, -stærk, -tro, en P-ydelse.
 en **Pligt**² (nederl. Søord). et Pligtanker. at plire (med Öjnene). pliröjet.
 en **Plov** (jfr. Hjul-, Sving-, Jærn-, Dampplov). en Plovaas, -dreng, -fure, -gang, -handel, -hövl, et P-jærn, en P-kjæp, -kjøring, -mand, -skat, et P-skær, en Plovstjært.
 (en) **Pludder**¹ = et Pludderdynd. at pludre¹ (Tørv), en Pludring; en Pluddertørv.
 en **Pludder**² (= Snak). at pludre². **Pludderboxer** (Flt.).
 pluds- (i Sammens.) = pludset. pludsfed, -kindet, -kjævet.
 pludselig (Tillo. og Bio.).
 at plukke. et Pluk (jfr. Smaapluk), en Plukning; (en) Plukfisk (el. Plukkefisk), en Plukuld; en Plukkemad.
 plump. en Plumshed.
 at plumpe. et Plump.
 at plumre (jfr. forplumre). plumret.
 at pluske. Hönen plusker sig.
 at plyndre (jfr. udplyndre). en Plynderen, en Plyndring.
 at plöje (af en Plov). en Plöjning; et Plöjeland, en P-mark, -strimmel, en Plöjetid.
 en **Plök**. at pløke.
 et **Pløre** (= en Søle).
 en **Pode**. at pode, en Podning; en Podekløft, -kniv, -kvist, -mester, -stamme, et P-træ, (et) Podevox.
 en **Poesí**, Poesien. en Poét, poétisk.
 en **Pog**. en Pogeskole (ogsaa Pugeskole).
 en **Pokál**.
Pokker (= Fanden). for Pokker! at gaa P. i Vold, en Pokkers Karl.
 en **Pól** (Nord-, Sydpol). en Polhöjde.
Polen en Polak, Flt. Polakker, polsk.
 at polére. en Poléring, en Politúr.
 polisk. (jfr. svinepolisk).
 et **Politi**, best. F. Politiet. en Politibetjent, et P-kammer, en P-mand, mester, -ret, -sag.
 en **Politik**. politisk, en Politiker.
Pommern. pommersk.
 en **Pomp** (lat. Ord). Pragt og Pomp.
 (en **Pompe**, at pompe, se Pumpe.)

en **Poppel**, Flt. Popler, = et Poppeltræ.
 en **Pors** (jfr. Mosepors; en Plante).
 en **Pört** (jfr. Bag-, Slots-, Stads-, Vogn-, Stykport). en Portaare, -axel, -fløj, -hund, et P-kammer, en P-klokke, -laage, -luge, -nøgle, et P-rum, en P-stolpe, et P-taarn.
 en **Portner** (af Port). et Portnerhus.
 en **Pose** (jfr. Tigger-, Mad-, Penge-, Kaffepose). en Lærreds Pose, en Pose Penge; at pose (ud); en Posegris, -kiger.
 en **Post**¹ (jfr. Dör-, Vindues-, Vand-, post). at poste (Vand); et Postetræ.
 en **Post**² (a jfr. For-, Vagt-, Hæderspost; b jfr. Brev-, Pakke-, Fod-, Dags-, Jobspost; c en Post i et Regnskab). at staa paa Post, være paa sin Post; en Postanvisning, et P-bud, en P-dag, p-fri, en P-fører, -gaard, -gang, -hest, et P-hold, -horn, -hus, en P-karl, -kasse, -mester, P-penge (Flt.), et P-skilt, en P-skriver, -sæk, -taske, -vogn, et Postvæsen.
 en **Postej**. en Postejbager.
 en **Postil**, Flt. Postiller.
 en **Pot** (Maal), Flt. Potter. en Pot Mælk; pottevis (Bio.); et Pottemaal.
 (en) **Potaske**.
 en **Pote** (jfr. For-, Bagpote).
 en **Potte** (et Kar, jfr. en Pot; Ler-, Jyde-, Urte-, Mad-, Lim-, Te-, Natpote). at være baade Potte og Pande hos en; en Pottekiger, et P-laag, en P-mager, -plante, et Potteskaar.
 en **Praas** (jfr. Lyse-, Tællepraas).
 en **Pragt** (jfr. prægtig, Farvepragt). en Pragtblomst, -bygning, p-fuld, en P-lyst, -sal, et P-stykke, p-syg, en P-syge, -udgave, et Pragtværk.
 at praje (Søord). en Prajen.
 at prakke. at prakke en noget paa.
 en **Prakker**. prakkeragtig, -stolt.
 en **Pral**. at prale, en Praler, et Pralerí; en Pralbönne, Pralhals, -hans.
 en **Pram**, Flt. Pramme (jfr. Færge-, Styk-, Mudderpram). at pramme; en Prambro, -mand, -stikker.
 en **Prang** (jfr. Førprang, Landprang). at prange¹, en Pranger (jfr. Heste-, Studepranger).
 at prange² (= bramme; jfr. prunke).
 at prange³ (Sejl; Søord).
 en **Prát**. at prate, en Praten.
 en **Prén** (jfr. Ben-, Staalpren).
 (en) **Prent**. paa Prent; at prente (jfr. indprente), en Prentning.
 at presse (jfr. ud-, sammenpresse).

(en) **Pres**, at lægge Pres paa, en **Presse** (Bogtrykkerpresse; jfr. Dagspresse), Bogen er under **Pres**sen, en **Presser** (jfr. Brevpresser), en **Presning**; en **Pressebom**, -frihed, et **P-jærn**, en **Pressesylte**, -tvang.

en **Prik**¹, Flt. **Prikker**. paa en **Prik**, til **Punkt** og **Prikke**; at **prikke**, **prikken** (-nt, -ne), en **Prikkenhed**.

en **Prik**² (Søord), Flt. **Prikker**. **Prikkepenge** (Flt.).

at **prime**. jeg tror, du **primer**.

en **Primstav**, en **Primstok**.

en **Prins** (jfr. Kron-, Arve-, Kejserprins). **prinselig**, en **Prinsesse**.

en **Pris**. ¹ (= Bytte): at give til **Pris** = at **prisgive**; ² (= Belønning): at sætte **Pris** paa, bære **Prisen**; en **Prisdommer**, -opgave, et **Prisskrift**; ³ (= Rós): **Lov og Pris**; at **prise**, **priselig**, **prisværdig**; ⁴ (= Pengeværd; jfr. Vare-, Smør-, Torve-, Dags-, Indkjøbspris): en **Prisbestemmelse**, -liste; ⁵ en **Pris** = en **Pris Tobak**.

en **Prise** (prisdömt Skib). at **prisdömme**; **Prisepenge** (Flt.), en **P-ret**.

privát. et **Privathus**, en **Privatmand**.

en **Professor**, Flt. **Professorer**. en **Professor** = et **Professorát**.

en **Profét**. **profétisk**.

en **Profit**, best. F. **Profitten**.

en **Profös**, Flt. **Profosser**.

et **Program**, Flt. **Programmer**.

en **Prop** (jfr. Flaske-, Træ-, Blodprop), Flt. **Propper** el. **Proppe**. en **Proptrækker**; **Proppepenge** (Flt.), en **Proppekærer**.

at **proppe** (af en Prop). ¹ jfr. af-, tilproppe; ² at **proppe** noget i en **Sæk**, p. sig med **Mad**, **prop**pet med **Lærdom**; en **Propning**; **propfuld**.

en **Prosa**. **prosáisk**, en **Prosaist**.

en **Protést**. at **protestére**, en **Protestánt**, **protestántisk**.

en **Protokòl**, Flt. **Protokoller**. at føre til **Protokols** = at **protokollére**.

en **Provins**. en **Provinsby**, -rose.

en **Provst** (jfr. Dom-, Stiftsprovst). en **Provstinde**, et **Provstí**; en **Provsteret**.

prúd (digt. Tillo., jfr. hugprud).

en **Prunk**. at **prunke**; **prunkløs**.

at **pruste**. **Hesten pruster**.

at **prutte** (jfr. afprutte). at **prutte** med en (om **Prisen**); en **Prutten**, **prutten** (-nt, -ne), at være **prutten** paa noget.

en **Pryd** (af prud). at **pryde**, **pryd**elig, en **Prydelse**.

en **Prygl**.¹ (= en Knippel), Flt. **Prygle**, en stor **Prygl**; ² Flt. **Prygl** (= Bank, Stryg, Hug); at **prygle**.

et **Præg** (jfr. Afpræg). at **præge** (jfr. afpræge, udpræget), en **Prægning**; et **Prægstempel**.

prægtig (af Pragt).

at **præke** (el. **prædike**). (et) **Præk**, en **Præken** (**Prædiken**), en **Prædikánt**; en **Prækehest**, -stol, -tone.

en **Præmie**.

en **Præst** (jfr. Sogne-, Landsby-, Hof-, Felt-, Hjælpe-, Ypperste-, Jøde-, Kællingeprest). **præstelig**. en **Præstinde**, et **Præstedömme**, et **Præsteskab**; en **Præstedatter**, -deje, -dragt, -ed, et **P-embede**, en **P-enke**, **Præstefolk** (Flt.), en **P-gaard**, et **P-gjæld** (norsk), et **P-had**, en **P-hader**, et **P-kald**, en **P-kjole**, -kone, -krave, **p-lærd**, en **P-mand**, et **P-møde**, en **P-ost**, **P-penge** (Flt.), en **P-stand**, -sæk, -søn, -tiende, et **P-valg**, en **P-vielse**, **p-viet**, en **Præstevælde**, -**værdighed**.

en **Prøve** (jfr. Ild-, Vand-, Sang-, Spille-, Vare-, Vin-, Embeds-, Aarsprøve). paa **Prøve**; at **prøve**, en **Prøvelse**; et **Prøveaar**, -blad, en **P-bog**, -digel, -klud, et **P-kort**, -skrift, et **P-skud**, en **P-skydning**, en **P-sten**, et **P-stykke**, -sølv, en **P-tid**, et **Prøvetryk**, -valg.

(en **Psalm**, se **Salme**.)

en **Puddel**, Flt. **Pudler** = en **Puddelhund**.

(et) **Pudder**. at **pudre**; en **Pudderdaase**, -kjole, -kost, -kvast, et **Puddersukker**.

en **Pude** (jfr. Hoved-, Arm-, Sove-, Naale-, Sele-, Stødpude). en **Pud**fyld, et **Pudevaar**.

et **Puds** (jfr. Krigspuds). at **spille** en et **Puds**; at **pudse**¹ (= narre) en, **pudsig**, **pudsérlig**.

en **Puds** (jfr. Kalkpuds). i sin fulde **Puds** (= **Pynt**); at **pudse**² (jfr. af-, oppudse), at **pudse** et **Lys**, **Støvler**, en **Pudser** (jfr. Støvle-, Lampepudder), en **Pudsning**; en **Pudseklud**, (et) **Pudsevov**.

at **pudse**³ (en **Hund** paa en). **puds ham!**

et **Puf**, best. F. **Puffet**. at **tage** paa **Puf**; at **puffe** (jfr. forpuffe), en **Puffert** (**Lommebuffert**).

en **Puf**, best. F. **Puffen** (= **Kistebænk**).

at **puge** (Penge sammen). en **Puger** (Korn-, Pengepuger).
 en **Pugeskole** = en Pogeskole.
 (et) **Puk** (Kortspil). et **Pukbræt**.
 at **pukke**. at **pukke** paa sin Ret, Magt o. s. v.; en **Pukken**.
 en **Pukkel** (jfr. Bugle, Bukkel), Flt. **Pukler**. **puklet** (Tillo.); en **Pukkel-oxe**, **pukkelrygget**.
 en **Puld** (Hatte-, Huepuld). **puldet** (Tillo., jfr. høj-, lav-, rund-, spidspuldet).
 en **Pulle** (Grund i Havet).
 en **Puls**¹ (lat. Ord). en **Pulsaare**, et **Pulsslag**, en **Pulsvante**, -varmer.
 en **Puls**² = en **Pulsstage**. at **pulse**; et **Pulsvaad**.
 en **Pult** (Skrive-, Læsepult).
 et **Pulteri**. et **Pulterkammer**.
 et **Pulver** (jfr. Börne-, Bræk-, Tandpulver). en **Pulverhex**, -æske.
 en **Pumpe** (jfr. Luft-, Sky-, Skibspumpe).
 at **pumpe**, en **Pumpning**; et **Pumpedrag**, -hjærte, -rør, en **P-sko**, et **P-slag**, en **P-slange**, -sod, -stang, et **Pumpetræ**, -vand, -værk.
 et **Pund** (jfr. Skaal-, Bismer-, Lis-, Skippund). et **Pund Kjød**; -pundig (tolv-, attenpundig o. s. v.); en **Pundtærsker** (af at tærske til Punds, et **Pund Korn** = 4 Tønder); i **Pundervis**, en **Pundevægt**; et **Pundslod**.
 en **Pung** (jfr. Penge-, Haar-, Skind-, Søpung). at **punge** ud (med); et **Pungben**, -dyr, en **Punghare**, -rotte.
 et **Punkt** (jfr. Hvile-, Støtte-, Top-, Ende-, Midt-, Koge-, Fryse-, Strids-, Tids-, Udgangs-, Hovedpunkt). til **Punkt** og **Prikke**, **Punkt for Punkt**; **punktvis** (Bio.), **punktlig**.
 en **Puppe** (jfr. at forpuppe). et **Puppehylster**, -spind, en **Puppetilstand**.
púr. **purt** Guld, den pure Lögn.
 en **Purk** (= en Pog).
 et **Purløg** = en **Purre**¹.
 et **Purpur**. **purpurklædt**, -farvet, -rød, en **Purpurnække** (et Skaldyr).

at **purre** (jfr. pirre, forpurre). at **purre** en op, ud, at p. ved en, at p. op i Ilden, p. sig i Haaret; **purret** (Tillo.), en **Purre**² (Bøge-, Egepurre o. s. v.); et **Purhaar**, -hoved, en **Purhöne**.
 et **Pus**. et lille **Pus**; at **pusle**, en **Puslen**, et **Pusleri**, en **Pusling**.
 en **Pus** (= en Mis o: en Kat).
 et **Pust**¹ (foræld. Bet. Næveslag, jfr. Kindpust). nu er det **Pust** overstaaet.
 et **Pust**² (jfr. Vind-, Aandepust). at **puste** (jfr. forpustet), en **Puster** (jfr. Glas-, Ildpuster); et **Pusterrum**, et **Pusterør**.
 at **putte** (jfr. forputte).
 en **Putte** (= en Höne).
 en **Pynt**¹ (jfr. Nord-, Land-, Bjærg-, Skovpynt).
 en **Pynt**² (jfr. Mode-, Haar-, Hovedpynt). at **pynte**, **pyntelig**, en **Pyntning**; (en) **Pyntekaal**, en **Pyntekone**.
pyt! (Udraabsord). jo **pyt!**
 en **Pyt** (Vandpyt), Flt. **Pytter**.
 en **Pytting** (Søord).
 en **Pægl**. en halv **Pægl**; **pæglevis** (Bio.); et **Pægleglas**, -maal.
 en **Pæl** (Bro-, Skanse-, Grænse-, Bopæl). at **pæle** (jfr. af-, indpæle); en **Pælebro**, -buk, -bukker, -bygning, -grund, -musling, -orm, -rod, -sætning, et **Pæleværk**.
pæn. en **Pænhed**.
 en **Pære** (jfr. Sommer-, Figen-, Graa-, Hestepære). en **Pæreform**, p-formet, (en) **P-most**, -skude, et **P-træ**, en **Pærevælling**.
pære-: **pæredansk**, **pærefuld**.
 en **Pøbel**. **pøbelagtig**; en **Pøbelhob**.
 en **Pøl** (jfr. Mudderpøl).
 en **Pølse** (jfr. Blod-, Lever-, Søpølse). **pølsedannet**, en **P-ende**, et **P-gilde**, en **P-mad**, -pind, et **P-skind**, en **Pølsesnak**.
 at **pønse** (jfr. udpønse). en **Pønsen**.
 at **pønse** (jfr. udpønse).
 en **Pøs** (Søord). at **pøse**.

R.

raa, raat, Flt. og best. F. raa. raat Kjød, Vejr, raa Mennesker; en Raahed; en Raahugger, (et) Raajærn, (en) Raamælk, et Raastof, -sukker, -æmne.

en **Raa**¹ (Skibs-, Sejlraa), best. F. Raaen, Flt. Ræer og Raaer. at mande Raa; et Raabaand, -lig, en Raanokke, et Raasejl.

en **Raa**², Flt. Raaer = et Raadyr. en Raabuk, -kalv, et Raalam, (et) Raavildt.

et **Raab** (jfr. Ud-, Brand-, Jubelraab). at raabe (jfr. an-, til-, udraabe), raabte, raabt, en Raaben (R. og Skrigen), en Raaber (¹ jfr. Udraaber, ² = et Raaberør).

et **Raad** (korttonet), best. F. Raaddet. raadden (-nt, -ne), en Raaddenhed, en Raaddenskab, at raadne (jfr. forraadne).

et **Raad**¹, Flt. Raad (jfr. Beraad, Samraad, Uraad, Husraad, Forraad). Raad og Daad, at holde Raad, lægge Raad op, være, tage paa Raad, spørge til Raads, at have Raad til, at holde til Raade med noget; at raadføre sig, en Raadførsel, r-givende, en R-giver, r-løs, at r-slaa, et R-slag, r-snar, -snild, at r-spørge, et R-stævne, r-vild, en Raadvildhed.

et **Raad**² (jfr. et By-, Krigs-, Stats-, Kirke-, Skole-, Samfundsraad). et Raadhus, en Raadmand, en Raadstue.

en **-raad**, jfr. en Rigs-, Land-, Hof-, Kammer-, Krigsraad o. s. v.

at **raade** (jfr. til-, fra-, forraade). at raade en noget, r. til el. fra noget, at r. for, over noget, r. med, r. Bod paa, r. Runer, Drømme, Gaader; raadelig, raadig (jfr. selvraadig), en Raadighed; et Raaderum.

en **Raage** (en Fugl).

et **Raamærke** (af foræld. en Raa = Skjel, Grænse).

en **Rabat** (paa Klæder, om Bede, i Handel), Flt. Rabatter.

en **Rad** (jfr. Ben-, Ryg-, Perlerad). i Rad, paa Rad; -radet (jfr. to-, sexradet), radvis (Bio.); at radbrække, (en) Radbyg, -lægning, -saaning.

(et) **Radeløv** (en Bregne).

en **Radesyge** (Spedalskhed).

at **rafle** (med Tærninger).

en **Raft** (jfr. Tag-, Humleraft). at raft e.

rág = ¹ ragret; ² strid: raguldet (foræld. i begge Betydn.).

at **rage**¹ op, frem (jfr. fremragende).

at **rage**² = a rode (i Jordan, Ilden o. s. v.); b afrage (Haar, Skjæg).

en **Rage** (Ild-, Ovnrage), et Ragerí; en Ragekniv.

at **rage**³. hvad rager det mig? at rage i Klammeri.

at **ragle** (= vakle, foræld.; jfr. rave).

(et) **Rajgræs**.

en **Rakét**, Flt. Rakter. en Raketstok.

en **Rakke**. ¹ foræld. Betydn. Hund; ² jfr. Sejlrakke.

at **rakke** (jfr. af-, til-, nedrakke).

en **Rakker** (jfr. Hunderakker). en Rakkerknægt, -kule, et Rakkerpak.

en **Rakle** (jfr. Han-, Hun-, Nødderakle). et Rakleskæl, et Rakletræ.

at **ralle**. en Ralle (Gaaseralle), en Rallen.

ram, Flt. ramme (= ¹ stærk, ² besk).

¹ for ramme Alvor, de ramme Runer, ² en ram Lugt, Smag; ramjysk, ramnorsk.

(et) **Ram** at faa Ram til en, at gaa R. forbi; at ramme ¹ (= træffe), ramte, ramt, at ramme det rette.

at **ramle** ned (= styrte).

at **ramme**² (jfr. nedramme), -ede, -et. at ramme Pæle ned; en Rambuk.

en **Ramme** (jfr. Spejl-, Sy-, Klæde-, Skilderiramme). et Ramstykke.

at **ramse** el. **remse** (jfr. opramse). en Ramse el. Remse.

et **Rán** (jfr. Mark-, Kvinderan). at rane; en Ransmand.

en **Rand** (jfr. Kyst-, Fjæld-, Skov-, Sky-, Skjold-, Guldrand). randet (Tillo., jfr. udrandet); et Randbjærg, en R-glose, r-haaret, en R-saal, -sko, -skygge, et R-stykke, en Randstövle, -syning, -tegning.

en **Rang**. en Rangforordning, -følge, -skat, et R-skib, en R-strid, r-syg, en R-syge; en Rangsperson.

en **Rangle**. at rangle (med Bjælder), ranglet (Tillo. = opløben, af at rangle = vakle, slingre), et Ranglerí; en Ranglebjælde, -lyd.

rank. et rankt Træ, Menneske, Skib; en Rankhed.

en **Ranke** (jfr. Vin-, Humleranke). at ranke (sig), en ranket Stængel.

at **ransage** (af Ran = Hus, jfr. en

Rönne, og sage, besl. med søge).
 en Ransagning.
 en **Ransel** = en Vadsæk.
rap, Flt. rappe (jfr. fodrap). at rappe sig, en Raphed; rapfodet, -hændet.
 et **Rap** (med Pисken, af en Stok), best. F. Rappet, Rappene.
 (et) **Rapgræs**.
 (en) **Raps**. (et) Rapsfrø, en R-mark, (en) R-olje, et Rapssejl.
 at rapse (jfr. Ripsraps). et Rapseri; (et) Rapsods.
rár (lat. Ord., egl. = sjælden). en rar Mand, rare Sager, det var rart.
 at rase (jfr. udrase). rasende, en Rasen, et Raseri; en Rasetid.
rask (jfr. at overraske). en rask Karl, frisk og rask; en Raskhed.
 at raske sig (om Dej). en Raskning.
 at rasle (jfr. risle). en Raslen.
 (et) **Rasmagergarn** (af foræld. Rask, en Slags Tøj).
 en **Rasp** at raspe, en Raspning; et Rasphus.
 en **Rast** (jfr. Rist). at holde Rast = at raste; en Rastdag, rastløs.
 et **Rat** (Søord), best. F. Rattet.
rav-: ravgal (rav-ruskende-gal).
 (et) **Rav** (jfr. Hvalrav). et Ravarbejde, en Ravfisker, -handel, -perle, et Ravsmykke.
 at rave (jfr. ragle). en Raven.
 en **Ravn**. en Ravnfjeder, -føde, -klo, -moder, et R-mørke, en R-rede, et R-skrig, r-sort, en Ravneunge.
 (et) **Ravndug** (Hampelærred).
 et **Réb** (jfr. Hampe-, Bast-, Klokke-, Faldereb). at rebe (Jord, Sejl), en Rebning; en Rebende, -slager, -stige; en Reberbane.
 en **Réd** (Skibsred). en aaben Red.
réd (Tillo., kun i Intetk.), redt (modsat uredt). rede (uböjel. Tillo.), at gjøre sig rede, være (have) paa rede Haand, rede Penge; redelig, en Redelighed, redebon (-bonne), en Redebonhed, redvillig (foræld. = beredvillig), et Rede (jfr. Mejerede) = et Redskab, (en) Rede¹ (jfr. en Urede): at være til Rede, finde Rede i, faa Rede paa, gjøre Rede for, en Redegjörelse, at rede, redte, redt (jfr. be-, op-, ud-, tilrede), at r. Haar, Garn, Seng, Skib, r. for sig, r. sig ud af, en Rédnings (Haarets Redning), en Reder (Skibsreder), et Rederi, en Redsel, Flt. Redsler (= ¹ Afgift, jfr. Smaaredsel, ² Redskab: Fiskeres staaende Redsel); en Redekam.

at redde en Redning, en Redningsbaad, r-løs, en R-mand, et Redningsmiddel, -væsen.
 en **Rede**² (Fugle-, Storke-, Svale-, Muse-, Røverrede). en Redebygning,
 en **Regel** (jfr. Forholds-, Grund-Sprog-, Leveregel), Flt. Regler. regelmæssig; regelbunden, -løs, -ret.
 at regere en Regering (en R.s-form, -kunst, -maade, -raad, -sag, -tid); en Regent (et Regentskab), et. Regiment, en Rektor.
 et **Register**, Flt. Register.
 (en) **Regn** (jfr. Skyl-, Støv-, Torden-, Lande-, Kugle-, Guldregn). at regne¹: det regner; en Regnbue, -byge, -dag, -draabe, -dryp, r-fri, -fuld, en Regnhætte, -kappe, r-løs, en R-maler, -mængde, -orm, -skjærm, -sky, et R-skyl, en R-spove (en Fugl), en R-tid, -tø, (et) R-vand, -vejr, en Regnvind.
 at regne² (jfr. be-, hen-, med-, op-, paa-, til-, udregne). en Regning (jfr. Afregning), en Regningsart, -fejl, et R.s-krav, et Regnskab, en Regnskabsbog, -fører, et R.s-væsen; en Regnebog, et R-bræt, en R-fejl, -kunst, -lærer, -maade, -mester, en Regnepenge.
 en **Reje**. en Rejefanger, -mand, et R-net, en Rejetryger.
 en **Rejnfan** (en Plante).
 at rejse¹ (jfr. oprejse), rejste, rejst. en -rejser (se Keglerejser); en Rejsning; et Rejsegilde.
 at rejse² (jfr. afrejse), rejste, rejst. rejsende; en Rejse (jfr. Af-, Gjennem-, Hen-, Over-, Hjem-, Ud-, Dags-, Sørejse); en Rejsebeskrivelse, -bog, -dragt, -fælle, r-færdig, en R-hue, -kappe, R-klæder (Flt.), et R-pas, R-penge (Flt.), et R-selskab, en R-sæk, (et) R-tøj, en Rejsevogn.
 en **Rekrut**, Flt. Rekrutter. en Rekrutskole, -tid.
 en **Rem** (jfr. Læder-, Sko-, Liv-, Bryst-Drivrem), Flt. Remme (at kjøre alt hvad Remmer og Tøj kan holde); en Rembøjle, et R-hul, -stykke; en Remmesnider, (et) Remmetøj.
 at reuse, en Remse, se Ramse.
 en **Rén**¹ = et Rensdyr. (et) Renmos (-mosset).
 en **Rén**² = en Agerren. Ren og ret Skjel.
rén (jfr. uren). rent Linned, at holde ren Mund, det er rene Ord, at komme paa det rene med, rent ud

sagt, rent galt; en Renhed, renlig, en Renlighed, at rense, en Renselse, en Rensning; en Rengjöring, en Renskrift, at renskrive, en Renskrivning, rensmagende.

et **Rend.** at stikke i Rend; at rende¹, rendte, rendt; en Renden (jfr. Dystrenden); en Rendebane, -kugle, -kælling, -maske; en Rende (jfr. Vand-, Tagrende); en Rendesten.

at rende² (Garn), -ede, -et. en Rending; en Rendebom, et Rendegarn.

et **Rensdyr**, se en Ren¹.

at rense, se ren.

en **Rente** (jfr. Jord-, Aars-, Livrente). at rente (foræld., jfr. forrente); rentebærende, en R-fod, r-fri, et R-kammer, en R-mester, R-penge (Flt.), en Renteskriver.

en **Rest.** at have, staa til Rest, for Resten; at reste; en Restbeholdning.

ret (Tillo. og Bio., jfr. u-, lod-, vandret), Flt. rette. ret og vrangt, den rette og den urette, med rette, at lægge, hjælpe til rette, komme til rette med, ret saa! ret nu, ret strax; rettelig (Bio.); en Retfærd, r-færdig, en R-færdighed, at r-færdiggjøre, r-linjet, et R-sind, r-sindig, en R-sindighed, r-skaffen (-nt, -ne), en R-skaffenhed, en R-skrivning, r-troende, en R-troenhed, r-vinklet, retvis.

en **Ret**¹, best. F. Retten. uden Flt. (jfr. Uret, Stats-, Folkeret), Lov og Ret, Ret og Skjel, at gaa i Rette med, at sætte i Rette (= irettesætte), at tale en til Rette, tage sig selv til Rette, Retten (modsat Vrang) = Retsiden; ^b Flt. Retter (= Domstol, jfr. Under-, Over-, Krigs-, Standret); retlig (stats-, folkeretlig), retslig, retmæssig; et Rethaveri, retløs, retstridig; et Retsbegreb, en R-betjent, -bevidsthed, et R-brud, en R-fordring, et R-forhold, en R-følelse, -grund, r-gyldig, en R-handling, -kjendelse, -kraft, r-lærd, en R-lære, -pleje, -sag, -sikkerhed, et R-spørgsmaal, en R-strid, -sædvane, -trætte, -vedtægt, -videnskab, et R-vidne, en Retsvirkning.

en **Ret**² (jfr. Kjød-, Mellem-, Liv-, Herreret), Flt. Retter. en Ret Mad, syv Retter Mad.

at rette (jfr. af-, an-, be-, for-, hen-, ind-, op-, udrette). en Retning, en Rettelse; en Rettesnor.

en **Retterbænk** (jfr. at anrette).

en **Rettergang**, et Retterting (af en Ret¹).

et **Rettersted** (jfr. at henrette).

en **Rettighed** (jfr. at berettige).

et **Rev** (jfr. Sten-, Sandrev).

en **Revel** (Skovstrimmel). Revel og Krat.

en **Revle** (Sandrevle).

Revlinger (Flt., en Lyngart).

at revne (af at rive). en Revne.

at revse. en Revselse.

at ri, rir, riede, riet (rigtigere ride, rit). at ri Tøj sammen.

en **Ribbe** (jfr. Bladribbe). ribbet; ribbeløs; et Ribbēn, en Ribbenssteg.

(en) **Ribs.** en Ribsbusk, et R-bær, en Ribssaft, -vin.

en **Ridder** (af at ride). ridderlig, et Ridderskab; en Ridderaand, et R-baand, en R-borg, -dragt, et R-kors, en R-orden, -sal, et R-slag, -spil, en R-spore (en Plante), -svend, -tid, et R-væsen; en Riddersmand.

at ride, red, reden, redet, redne. at ride en til Vands, at ride for Anker, ride en Storm af (jfr. afride); en Riden (og Kjøren), en -rider (se Be-, For-, Skov-, Strand-, Udrider), en Ridning, et Ridt; en Ridebane, -brug, -dragt, et R-dækken, en R-foged, -hest, et R-hus, en R-knægt, -kunst, -pisk, -skole, -stald, -støvle, et Ridetøj.

et **Rids** (jfr. Af-, Grund-, Om-, Skyggerids). en Ridse, at ridse, en Ridsning; en Ridsefjeder.

et **Rif**, best. F. Riffet (tysk) = et Rev.

en **Riffel** (jfr. Jagt-, Tap-, Baglade-riffel), Flt. Rifler. en Riffelbøsse, -gang, -kugle, -skytte; at rifle, riflet Skyts.

en **Rift** (af at rive; jfr. Klipperift). en Rift i Tøj, der var Rift om Bogen (jfr. at rives om noget).

rig, rigt (jfr. aand-, blod-, fiske-, folke-, sejer-, hoved-, lære-, talrig). en Rigdom, en -righed (se Aand-, Blodrigthed), rigelig (Tillo. og Bio.), righoldig; en Rigmand.

et **Rige** (jfr. Konge-, Jorde-, Himme-, Dyre-, Plante-, Arve-, Valgrige). Magt og Rige, Guds Rige, Rigens Raad (foræld., jfr. Rigensgade); en Rigsadel, -arving, -bank, -dag, -daler, -forsamling, -forstander, -mønt, -ort, et R-raad, en R-ret, et Rigsvaaben, -æble.

rigtig (Tillo. og Bio., jfr. at berigtige). rigtig nok; en Rigtighed.

(en) **Rím**. Rimen falder; et Rimfald, en Rimfrost, -taage.
 et **Rím** (jfr. Stav-, Ind-, Ende-, Halv-, Hel-, Leverrim). paa Rim; et Rim-brev, r-bunden, -fri, en R-krønnike, -linje, et R-ord, en R-slutning, en R-smed, -tvang, et Rimværk.
 at **rime** (af et Rim). at r. noget sammen, rimede Vers, at rime sig; rimelig (jfr. urimelig), en Rimelighed, rimeligvis (Bio.), en Rimer, et Rimerí; en Rimekunst.
 at **rimpe** (jfr. at rympe). at rimpe noget sammen.
 at **rinde** (jfr. op-, henrinde), randt (digt. Flt. runde), runden, rundet, rundne. det randt mig i Hu, at rinde af Rod, rindende Vand, Öjne.
 en **Ring** (jfr. Jærn-, Guld-, Finger-, Øren-, Maane-, Hjul-, Nögle-, Springring). at kjøre i Ring (med en); at ringe¹ (jfr. omringe, ned-, udringet), at r. et Svin, et Hjul; en Ringbolt, -brynje, r-dannet, en R-dans, -due, -finger, r-formet, -lagt, en R-mur, -orm, -renden, et R-spil, en R-svale (Fugl), ringöjet.
 at **ringe**² (med el. paa en Klokke). en Ringen (Klokkeringen), en Ringning, en Ringer; et Ringetøj.
ringe (uböjel. Tillo. og Bio.). en Ringhed; en Ringeagt, at ringeagte.
 at **ringle**¹ (jfr. en Rangle). at r. med Bjælder; en Ringlen.
 at **ringle**² (af en Ring). at r. et Töjr, at ringle sig (om Slangens Bugtninger, Lokkers Fald); en Ringel, Flt. Ringler.
 at **rinke** (jfr. oprinke). at r. Klæder op, at r. et Töjr.
 at **rippe** (foræld. og Sørd). at rippe op i noget (jfr. oprippe).
 (et) **Ripsraps** (jfr. at rapse).
 (en) **Ris**¹ = Planten, ² = Kornet. en Rishalm, -kage, -mark, (et) R-mel, R-skaller (Flt.), et R-vand; et Risengryn, (en) Risengrød, -vælling.
 et **Ris**¹. a Ris og Krat (jfr. Nörreris, Kalbyris), b jfr. Birke-, Ærte-, Kage-, Sæberis; at rise; en Risbinder, (et) R-brænde, et R-bundt, en R-bøg, -fletning, et R-gærde, -knippe, en Riskost (el. Risekost), -kurv, -væxt.
 et **Ris**²: et Ris Papir (= 20 Bøger).
 en **Rise** (= en Jætte, jfr. Bjærgrise).
 at **risle**. en Rislen.
 en **Risp** (Skomagertraad).
 at **rispe** (Jorden, Huden, med en Naal). en Rispning.
 (en) **Rist**¹ (jfr. Rast): Rist eller Ro.

en **Rist**² (jfr. Jærn-, Kirkerist). at riste¹, ristet Brød, en Ristning¹.
 at riste². at riste Lax, Runer; en Ristning² (jfr. Runeristning).
 en **Ritmester** (tysk, af at ride).
 at **rive** (jfr. af-, hen-, løs-, sønderrive), rev, reven, revet, revne. en rivende Ström, Afsætning; en Riven (og Sliden), en Rivning, en River, en Riváf, en Rivihjæl; et Rivejærn, -tøj.
 en **Rive** (jfr. Jærn-, Haverive). et Riveskaft, en Rivetand.
 en **Ro** (jfr. Uro, Mad-, Natte-, Sindsro, Moro), best. F. Roen. at være i Ro, komme, bringe, slaa sig til Ro; rolig, en Rolighed, rosom (foræld.).
 at **ro**, ror, roede, roet (rigtigere rode, rót). en -roer (se Sluproer), en Roning (jfr. Kaproning); en Robaad, et Rofarttøj, en Rojolle.
 en **Robbe** (Sælhund). en Robbefangst.
 en **Rod** (jfr. Pæle-, Trævle-, Negle-, Tand-, Gule-, Peberrod), Flt. Rødder. med Rode, at rinde af Rod; et Rodblad, en R-ende, r-fast, en R-frugt, at r-fæste, -gnave, -hugge, -kappe, en R-kjævle, at r-kløve, en R-knold, r-løs, et R-ord, en R-plante, -podning, et R-skud, en R-spire, et R-sprog, en R-stavelse, -stilk, -stok, -störrelse, et R-stød, -tal, -tegn, en Rodtrævl, -væxt.
 at **rode** (jfr. gennemrode). en Roden, et Roderí.
 en **Rode**. rodevis (Bio.); en Rodeild, en Rodemester.
 en **Roe** (jfr. Maj-, Mark-, Hvideroe).
 en **Rogn** (Fiskerogn). en Rognfisk.
 en **Rok**¹ (Spinderok), Flt. Rokke. et Rokkebrev, en R-drejer, et Rokkehjul, -hoved.
 en **Rok**², best. F. Rokken (et Fabeldyr). et Rokæg.
 at **rokke** (jfr. urokkelig). en Rokkesten.
 en **Rokke** (en Fisk; jfr. Havrokke).
 en **Rolle** (jfr. Gæste-, Hovedrolle). en Rollebesætning, -bytning.
 en **Rolling**.
Rom (Staden). en Romer, en Romerinde, romersk; en Romerrejse, -ret, et Romertal; de románske Folk og Sprog.
 en **Román**. en Romanhelt, -læsning.
 et **Rór** (Skibsror). at staa til Rors, være ved Roret; et Rorblad, en R-brog, et Rorgat = et Rorhul, en Rorgænger, -pind, -stang.
 en **Rorbænk**, Rorfolk el. Rorsfolk (Flt.), en Rorkarl (alle af foræld. en Rór = Roning).

en el. et **Ros** (foræld. = Hors). en Rostjeneste.

(et) **Ros**, best. F. Rosset (= Spaaner).

en **Rós** (jfr. Selvros). at rose, roste, rost; rosværdig.

en **Rose** (jfr. Mos-, Sling-, Stok-, Bonderose). et Rosenbed, -blad, en R-busk, -duft, -farve, r-farvet, en R-flor, -gaard, -gren, -have, -honing, -kind, -knop, -krans, -lund, -olje, r-rød, en R-sten, -tid, -torn, et Rosentræ, -vand.

Rosen (best. F. af Rose, Hudsygd). en **Rosín**. en Rosinpiller, -stilk.

at **rosse** (= at faa Bugt med).

at **roste** (Malt). et Rostekar.

en **Rotte** (jfr. Vand-, Kirkerotte). en Rottefælde, -fænger, -gift, et R-hul, en R-hund, (et) Rottekrudt, en R-rede, en Rottesax, -unge.

at **rotte** sig sammen (jfr. sammenrotte).

en **Rotting**. et Rottingslag.

et **Rov** (jfr. at røve). at gaa paa Rov; en Rovbille, et R-dyr, en R-fisk, -fugl, r-gjerrig, en Rovlyst, -tand.

ru (uböjel. Tillo.). en ru Overflade; ruhaaret, en Ruhövl, (et) Rujærn, -læder.

Rub: Rub og Stub.

at **rubbe** (= skrubbe). rubbet (Tillo.).

en **Rubel** (Sølvrubel), Flt. Rubler.

en **Rude**¹ (en Plante).

en **Rude**² (Vinduesrude, Tavlrude). rudet el. rudret (Tillo.); en Ruder (i Kortspil), Ruder Konge, rudevis (Bio.); rudedannet, -formet, et Rudeglas, -mønster.

en **Ruelse** (af foræld. at rue). Anger og Ruelse.

en **Ruf**: det gik i en Ruf.

et **Ruf** (Dæksruf), best. F. Ruffet.

en **Ruffer**. et Rufferi, en Rufferske.

(en) **Rug**. en Rugager, et R-ax, -brød, (en) R-halm, -høst, -jord, et R-korn, en R-mark, (et) R-mel, -straa, (en) R-sæd, en Rugtvebak, -vippe.

at **ruge** (jfr. udruge). at r. over; en Rugeplads, -tid.

en **Ruin**. at ruinére.

at **rulle** (jfr. op-, nedrulle). Vognen, Tordenen ruller; at rulle Tøj; en Rulle (jfr. Bog-, Garn-, Land-, Sørulle), en Rulle Papir, Tobak, en Rullen; et Rullegardin, -gryn, en R-kjælder, -pølse, -sten, -stok, -stol, -stue, (et) R-tøj, en Rullevogn.

rum: rum Sø, en rum Tid; rumskjøds (Bio.); et Rum (jfr. Himmel-, Hus-, Skibs-, Tids-, Pusterum), best. F. Rummet, rumlig, at rumme, at

rummes, rummelig; et Rumfang, -forhold, en Rumfylde, -størrelse.

en **Rum**, best. F. Rummen. en Rum-budding, et Rumfad.

at **rumle**. en Rumlen, en Rummel, best. F. Rummelen; en Rumlepote.

en **Rumpe** (jfr. stumprumpe, Hestelumpe). at rumpe en Hest op (= oprumpe); et Rumpeben, en R-rem, et Rumpestykke.

at **rumstére**. en Rumstéring.

rund¹ (jfr. kugle-, halvrund), rundt. rundt om, rundt omkring, Jorden rundt; rundagtig, at runde (jfr. afrunde), runde sig, en Rundhed¹, en Runding, en Rundáf; rundbladet, -buet, -bugtet, -böjet, en R-dans, -del, at r-file, en R-holt, r-hovedet, r-hül (konkav), r-hvælv (konvex), en R-hövl, r-klippet, -puldet, en R-rejse, r-rygget, en R-sang, -skjøre, et R-stykke, rundtaket; et Runderbrød.

rund² (= gavmild). med rund Haand; rundelig, en Rundhed²; rundhaandet.

en **Rune** (jfr. Binde-, Tryllerune). et Runebogstav, en R-bomme, en R-kjævle, r-kyndig, en R-mester, -rist, -ristning, -skrift, -stav, -sten.

at **runge**. et rungende Bifald.

en **Runkelroe**.

runken, -nt, -ne (jfr. at rynke).

en **Rus**, Flt. Russer. et Rusgilde.

en **Rús** (jfr. Øl-, Elskovsrus). rusende = beruset.

at **ruse** (= at storme frem; foræld.).

en **Ruse** (Fiskerruse). et Rusegarn.

(en) **Rusk**: Regn og Rusk. at ruske¹ (= smaaregne), rusket Vejr = Ruskvejr.

et **Rusk**. at ruske² (= rykke), at r. Hör.

en **Rusme** (Havrerusme).

en **Russer**. russisk; Rusland, (et) Ruslæder.

(en) **Rust**.¹ Jærnrust, Kobberrust; ² Rust i Kornet; at ruste¹, Jærnet ruster, rusten (-nt, -ne), rustne Söm, en rusten Stemme; rustfarvet, en Rustplet.

at **ruste**² (jfr. udruste). at ruste sig, en Rustning; et Rustkammer, en Rustmester, -vogn.

at **rutte** med (= ødsle). en Rutten.

et **Ry** (= Rygte; jfr. Heltery). at komme (være) i Ry for noget, der gaar Ry af.

at **rydde** (jfr. bort-, udrydde). at r. en Mark, Skov, r. en af Vejen; r. op i noget; ryddelig, en Rydning; et Ryddeland.

en **Ryg** (jfr. Dyre-, Land-, Tag-, Stole-, Usselryg), Flt. Rygge. at have noget

i Ryggen; -rygget (se høj-, rundrygget), en Rygning (Tagrygning); en Rygaas, et R-ben, en R-finne, -hvirvel, -marv, -rad, et R-skjold, en R-strimmel, et R-stykke, -stød, (en) Rygværk.

at **ryge**, røg, røgen, røget, røgne. ¹ det ryger af Skorstenen, Ovn, Engen ryger, at ryge med Røgelse, at ryge en Ræv ud; ² at ryge Tobak, en Pibe; ³ at ryge af, sammen, r. løs paa en, r. i Lyset, af Skaftet, af Pinden; en Rýgning.

at **rygge** (en Pagt, et Løfte, sjæld., jfr. uryggelig).

ryggesløs (jfr. en Røgt, at røgte). en Ryggesløshed.

et **Rygte** (jfr. Ry, Byrygte). at rygtes, rygtbar (usædv.); en Rygtesmed.

et **Ryk**, best. F. Ryk. at rykke (jfr. op-, for-, hen-, indrykke), en Rykker (et Rykkerbrev), en Rykning (jfr. Frem-, Oprykning), et Rykind.

en **Ryle** (en Strandfugl).

at **rympe** (jfr. at rimpe). at r. Næse.

en **Rynke** (jfr. runken). at slaa Rynker, Rynker i Huden, i Panden, i en Kjole; at rynke, rynket.

en **Rype** (jfr. Fjæld-, Snarerype; en Fugl).

at **ryste**. en Rystelse (jfr. Jordrystelse), en Rysten (jfr. Hovedrysten).

en **Rytter** (tysk; jfr. Græs-, Søndagsrytter). et Rytterí; et Ryttergods, en Rytterhest, -kappe, -støvle.

at **ræbe**. en Ræben.

rød (jfr. mørkerød), Flt. rædde. at ræddes, ræddelig (usædv.), rædsom, en Rædsel (Flt. Rædsler), rædselsfuld.

en **Ræddike**.

en **Rægrime** (foræld., egl. Rædgrime = Skræmmemaske).

en **Rækkel**, Flt. Rækler. en lang Rækkel.

en **Række** (jfr. Tal-, Konge-, Hus-, Knagerække). at gaa, staa, stille i Række; et Rækværk.

at **række** (jfr. ud-, overrække), -ede, -et og rakte, rakt. at række sig, en Rækning (jfr. Haandsrækning); et Ræketræ.

en **Ræling** (paa et Fartøj).

Rænker (kun i Flt.). List og Rænker; rænkefuld, en Rænkesmed.

at **ræse**. ræset Lax.

en **Ræv**. en Rævebælg, -grav, -hale, -jagt, -kage, -klo (at gaa paa Ræveklør), en R-pels, - rumpe, -sax, et R-skind, en Rævestreg, -unge.

at **røbe**. at røbe sig; en Røbsmand (foræld.).

rød, rødt (jfr. høj-, blod-, ild-, krap-, rosen-, skarlagen-, purpur-, kobber-, rust-, brun-, bleg-, lyse-, mørkerød). en Røde¹ (jfr. Morgen-, Aftenrøde), en Rødhed, rødladen, rødlig, at rødme, en Rødme, en Rødmen; rødbarket (Sejl), en R-béde, r-blaa, -blakket, -blisset, -brun, en R-bøg, r-draget, -farvet, -finnet, -glødende, en R-glødning, en R-gran, r-grimet, -gul, -haaret, -hjælmet, (en) R-kaal, r-kindet, en R-kjælk, (et) R-kridt, et R-løg, r-musset, -næset, -plettet, -prikket, -skimlet, en R-skimmel, r-skjoldet, en R-skjæg, r-skjægget, -skjør, -spraglet, -spættet, en R-spætte, (en) R-sten, r-stribet, en R-top, -vin, rødøjet.

-**rød** (af at rydde; i Birkerød, Blovstrød, Hillerød o. s. v.).

en **Røde**² (jfr. Raad, raadne). at røde = at rødne (Hamp); en Rødning.

en **Røg** (af at ryge; jfr. Offer-, Skorstens-, Pibe-, Kul-, Tørve-, Krudt-, Könrøg). et Røgfang, en R-fortærer, -hat, et R-hul, en R-hætte, -pibe, -sky, -stue, et Røgtag.

at **røge** (af Røg). røget Flæsk, Sild, Vælling; en Røgning; en Røgemand el. Røgmand.

en **Røgelse**. et Røgelsealter, -kar.

en **Røgt** (jfr. Vanrøgt). at røgte et Ærende, sit Kald, røgte Kvæg; en Røgter, en Røgtning.

en **Røllike** (en Plante).

at **rømme** (af Rum; = rumme, foræld.). at r. af Landet, at rømme (rømme) op i Stuen, at rømme sig; en Rømning, en Rømningsmand.

en **Røn**¹, Flt. Rønner = et Rønnetræ. et Rønnebær.

en **Røn**², Flt. Rønner (Stenrev, Holm, jfr. Tyborön).

en **Rønne** (brøstfældigt Hus; jfr. at ransage).

et **Rør** (jfr. Tag-, Sukker-, Spansk-, Jærn-, Glas-, Haar-, Luft-, Vand-, Gas-, Aande-, Blæse-, Puste-, Høre-, Tale-, Pibe-, Kakkellovnsrør). rørdannet, en Rørdrum (-drummen, en Fugl), et R-dække, en R-fletning, -fløjte, r-groet (el. -grot), r-hannet (rørhannede Blomster), et R-knippe, -knæ, en R-ledning, at r-lægge (Jorden), en R-mose, -sanger (Fugl), et R-skær, en R-stilk, r-stilket, en R-stok, -stol, -stub, (et) R-sukker, en R-svamp, et Rørsæde, -tag.

at **røre** (jfr. be-, op-, ud-, hid-, ved-

røre), rørte, rørt. at røre sig, at røres, blive rørt, rørende; et Røre, en Rørelse, rørig, en Rørihed, rørlig; (en) Røræg.
 en **Røs** el. Røse (Stendynge). en Røskat (= Lækat).
 en **Røst** (= Stemme; jfr. höjrøstet). et **Røst** (Søord; jfr. Fokkerøst). et Røstværk.

at **røste** (tysk Ord). en Røstning; en Røsteovn.
 at **røve** (jfr. et Rov). en Røven og Plynderen, en Røver (jfr. Sø-, Kirkerøver), et Røveri, røversk, røveragtig; en Røverbande, -borg, et R-folk, -gods, en R-hule, et R-kjøb, en R-kule, et R-pak, en R-rede, et R-skib, en R-stat, et Røvertog.

S.

saa (Biord og Bindeo.). lige saa meget, saa lidt, saa snart, saa længe, saa vel, saa godt som, saa meget mere, for saa vidt, saa at sige, saa som saa; saadan (Tillo. og Bio.), saadant, Flt. saadanne. saafremt (Bindeo.). saaledes (Bio.). saalunde (Bio.). saamænd (af saa Mænd véd = det véd alle, Bekræftelsesord). saasom (Bindeo., = eftersom).
 en **Saa** (jfr. Vandsaa), Flt. Saaer = et Kar.
 at saa, saar, saaede, saet (rigtigere saade, saat). en Saaning; et Saakorn, en Saatid.
 et **Saad** (af at syde, foræld., = Suppe), best. F. Saaddet.
 en **Saal** el. Saale (jfr. Fod-, Støvle-saal, at forsaa). en Saalegænger, et Saalelæder.
 et **Saald** (Kornsaald). det grove Saald.
 et **Saar** (jfr. Brand-, Skud-, Stik-, Kjødsaar). saarbar, at saare, saarende, saarlig (jfr. usaarlig); en Saarfeber, s-fri, en Saarlæge.
 saar (Tillo. sjæld.). syg og saar, et saart Sted; at saargjøre.
 saare (Bio.). saare meget, saa saare.
 en **Sabel**¹, Flt. Sabler. at sable ned = nedsable); et Sabelhug, en S-klinge, -kvast, -skede, -taske.
 (en) **Sabel**² (= Sabelskind, foræld., jfr. Sobel). Sabel og Maard.
 en **Sadel** (jfr. Kløv-, Damesadel), best. F. Sadelen og Sadlen, Flt. Sadler. at sadle, en Sadling (jfr. Omsadling); en Sadelbom, s-brudt, en S-bue, s-fast, en S-gjord, et S-hylster, -hynde, en S-knap, -mager, -pose, -pude, -rem, -ring, et Sadelsted.
 en **Saft** (jfr. Plante-, Drue-, Hindbær-, Brystsft). saftig; et Saftdække, s-

fuld, en S-gang, s-grøn, et S-kar, -løb, s-løs, -rig, et Safrør.
 en **Sag** (jfr. Hoved-, Bi-, Aarsag, Drabs-, Livs-, Æres-, Rets-, Penge-, Arve-, Statssag, Old-, Have-, Damesager). at komme til Sagen, at gjøre fælles Sag, for den Sags Skyld, det er ingen Sag, det gjør intet til Sagen, trykte Sager; en Sagfører, -førelse, at s-give, en S-kundskab, s-kyndig, at s-søge, en Sagsøger, -volder; et Sagefald; sagesløs.
 en **Saga**, Flt. Sagaer (oldn. Ord). en Sagalæsning, -skriver, -tid.
 (Sagl, sagle, se Savl, savle.)
 et **Sagn** (af at sige; jfr. Ud-, Om-, Paa-, Tilsagn; Folke-, Old-, Gude-, Heltesagn). der gaar Syn for Sagn; sagnmæssig; en Sagndigtning, -historie, -kreds, s-rig, en Sagntid.
 et **Sagogryn**, en Sagopalme, -suppe.
 sagte (Tillo. og Bio.). sagtelig (Bio.), at sagtne, at sagtnes, en Sagtning; sagtmodig, en Sagtmodighed.
 sagtens (Bio.).
 en **Sal** (jfr. Ridder-, Spise-, Høre-, Løv-, Bog-, Rets-, For-, Bagsal). første, anden Sal; en Salsdör.
 en **Salát**. et S-bed, -fad, en S-olje.
 et **Salg** (jfr. Bort-, Ud-, Gaardsalg). til Salgs; en Salgspris, -værdi.
 salig (jfr. lyk-, liv-, huld-, sejer-, vennesalig). salig Kongen, en Salighed; at saliggjøre, en Saliggjörer.
 en **Salme** (som oftest skrevet Psalm e). en Salmebog, -digter, -sang, -tone.
 (et) **Salpéter**. salpeteragtig; en S-damp, -grube, -jord, -syre.
 et **Salt** (jfr. Sten-, Hav-, Kog-, Bord-, Køkken-, Bitter-, Syre-, Ludsalt). salt (Tillo.), en Salthed, at salte, en Saltning (jfr. Nedsaltning); et Saltekar, -trug, en S-tønde; en Saltaare, s-holdig, et S-kar, en

S-kilde, -koger, -kogning, -lage, -lud, -mad, -pande, -sten, -støtte, -syder, et S-syderi, en S-tønde, -urt, (et) S-vand (en S-vandsfisk), et Saltværk.

en **Salve** (Öjen-, Vox-, Kongesalve). at salve, Herrens salvede, en Salvelse, en Salving; en Salvekrukke. **sam-** (kun i S sammens., jfr. samme, sammen). en Samarbejden. s-baaren (foræld.). s-bo (Blomster), en S-bo. -byrd. s-drægtig, en S-drægtighed. et S-eje, en S-ejer. s-fuld (syv samfulde Dage). et S-fund (en S.s-aand, et S. s-liv, en S.s-orden). en S-færdsel. -klang. et S-kvem (-kvemmet). -lag. -leje. -liv. s-lydende. et S-raad (i S. med en). at s-stemme, en S-stemning. en S-tale, at s-tale. en S-tid, s-tidig, en S-tidighed. et S-tykke, at s-tykke. at s-virke, en S-virkning. en S-vittighed (s.s-fuld, -løs, et S.s-nag, en S.s-sag, et S.s-spørgsmaal).

at **samle** (jfr. for-, ind-, opsamle). at samles; en Samler, en Samling (jfr. For-, Ind-, Op-, Bog-, Mønt-, Kunstsamling), et Samlingssted.

samme (Tillo., kun i best. F.). den, det, de samme, den, det, de selv samme, i, med det samme, det er mig det samme, samme Slags; sammesteds (Bio.), s. fra, hen.

sammen (Bio.). at være, komme, strømme, holde, sætte, lægge, hænge, falde sammen, alt sammen, alle sammen. at sammenarbejde. at s-binde. -blande. s-bragt (s-bragte Börn). s-bygget. at s-bære. s-böjet. et S-drag, at s-drage. -dyngge. s-falden. at s-fatte. -filtre. -flikke. -flyde. -fælde. -föje. -føre. -høbe. et S-hold, at s-holde. -hæfte. et og en S-hæng (en S.s-kraft), s-hængende. -hørende. at s-kalde. -knytte. -koble. en S-komst. s-krympet. -lappet. -levet. at s-ligne, en S-ligning. at s-lime. -lodde. -lægge, en S-lægning. et S-løb, s-løben. -pakket. -passet. -presset. -rapset. en S-rivning. at s-rotte sig, en S-rottelse. s-rullet. at s-sanke. -skrabe. en S-skrift, at s-skrive. s-skruet. et S-skud, at s-skyde. s-skyttet, en S-skylning. s-sluttet, en S-slutning. s-slyngget, en S-slyngning. at s-smelte,

en S-smeltning. at s-smöre. -snerpe. -snöre. -spare. et S-spil, s-spillet. et S-spind, s-spunden. at s-stille, en S-stilling. at s-stuve, en S-stuvning. at s-stykke, en S-stykning. s-tyrtet, en S-styrting. at s-støbe, en S-støbning. et S-stød, s-stødende. at s-svæрге sig, en S-sværgelse. at s-sætte, en S-sætning. at s-trykke, en S-trykning. at s-træde. et S-træf. at s-trække, en S-trækning. at s-trænge. at s-tælle, en S-tælling. at s-voxe, en S-voxning. at s-væve, en S-vævning. at s-ælte, en Sammenæltning.

Samsø, en Samsing.

samt (Fho. og Bindeo., jfr. sam-, samme). med samt; samtlig.

(et, forhen en) **Sand** (jfr. Strand-, Bakke-, Flyve-, Kvæg-, Glimmersand). at sande¹ (jfr. tilsande), sandet (Tillo.), sandig; en Sandbaad, et Sandbad, en S-bakke, -banke, et S-bjærg, s-blandet, en S-bund, -dyngge, -flugt, -grav, -graver, (et) S-græs, -hav, en S-hede, et S-hus, en S-jord, -kage, -kiste, -klit, et S-lag, en S-mergel, -mile, -muld, -pil, -pram, -revle, -slette, -sten, -sæk, et S-ur, en S-vaaner (en Plante), -vej, -vogn, -væxt; et Sandskorn.

sand (jfr. usand, halvsand), sandt. saa sandt som, sandt at sige; en Sand, Sanden, Sanding (= Sandhed, foræld.): for Sand, min Sanden, at sige Sanden, Sandingen, at sande², sandelig, en Sandemand, sandfærdig, en Sandhed, (s.s-kjærlig, et S.s-vidne); sanddru, en S-druhed, et S-sagn, s-sigende, en S-siger, -sigerske, s-sýnlig, en Sandsynlighed.

en **Sang** (jfr. Barne-, Fugle-, Kirke-, Folke-, Fest-, Rund-, Opsang). en Sanger, en Sangerinde, en Sangerske; en Sangbog, -bund, et S-digt, en S-forening, -fugl, -gudinde, et Sanghus, S-klokker (Flt.), en S-kreds, -lærer, -lærke, -mester, -mø, -prøve, et S-spil, en S-stemme, et Sangværk.

at **sanke** (af sam-, = at samle). en Sankning.

en **Sans** (lat., jfr. Lugte-, Sted-, Tal-, Kunst-, Skjönhedssans). de fem Sanser, sund Sans, ved Sans og Samling; at sanse, en Sansning,

sanselig, en Sanselighed; et Sansedrag, en S-kage, et S-redskab, en Sanseverden; sansesløs.

sat (Tillo., egl. lid. Tillæggsf. af at sætte), Flt. satte. en sat Alder.

en **Sav** (jfr. Brænde-, Sten-, Skov-, Stiksav). at save, en Savning; et Savblad, -brug, en S-fisk, en S-skærer, S-spaaner (Flt.), s-takket, en S-tand, et S-værk; et Savelad, en Savetand.

(et) **Savl**. at savle, en Savlen; en Savlegris, -smække.

et **Savn** (jfr. Afsavn). at savne.

en **Sax** (jfr. Skrædder-, Hummer-, Have-, Lyse-, Rævesax). et Saxeöje.

at **se**, jeg ser, saa' (faae), har sét. se dér! se se! at være seende, at ses (saas, er sét, har setes); en Seen, en Seer (jfr. Aandeseer), et Seerblik; en Sekraft, et Seredskab, -rør, seværdig.

en **Seddel** (jfr. Løbe-, Spise-, Told-, Femdalerseddel), Flt. Sedler.

en **Segl** (jfr. Korn-, Havesegl). segldannet, -formet.

et **Segl** (jfr. Vox-, Stats-, Postsegl). (et) Segllak, en Seglring, -samling.

at **segne** (= at synke, jfr. at sive.)

sej, Flt. seje. en Sejhed; sejlivet, at sejpine.

en **Sej** (en Fisk; jfr. Graasej).

en **Sejd** (oldn. Ord). at sejde, en Sejden; en Sejdhex, -kone, -mand.

en **Seje** (= Kjødseje).

en **Sejer** og en **Sejr**, Flt. Sejre. at sejre; en Sejerherre, s-kronet, -løs, -rig, -stolt, -sæl, -vant, en S-vinder, -vinding; en Sejersdag, -fest, -krans, et S-minde, en S-sang, -skjorte, et S-skrig, -tegn, -tog, en Sejersvogn.

et **Sejerværk** (tysk, foræld., = et Ur).

et **Sejl** (jfr. Stor-, Mærs-, Bram-, Top-, Læ-, Sol-, Mølle-, Rapssejl). en Sejlbaad, (et) S-dug, -garn, en S-jolle, et S-loft, en S-mager, -raa, et Sejlskib, -skjøde.

at **sejle** (jfr. af-, be-, kuld-, oversejle). en Sejler, en Sejling (jfr. Ind-, Opsejling), en Sejlåds (jfr. Kap-, Lystsejlad), sejlbare; et Sejldyb, s-dyb, -dygtig, -færdig, -klar, en Sejlled, et S-løb, en Sejlsten (= Magnét, foræld.).

en **Sejr**, at sejre, se en Sejer.

at **sejse** (Søord). en Sejsing.

en og et **Sekund** = $\frac{1}{60}$ af et Minut.

en **Sele** (jfr. Stang-, Bære-, Buxesele). et Par Seler; et Selekammer, -tøj.

en **Selle** = Stalbroder.

et **Selskab**. selskabelig; en Selskabsbroder, -drift, -fugl, -kreds, et S-liv, en Selskabsmand.

selv (Stedo.). jeg, mig, du, dig, han, hun, ham, hende, sig, vi, os, I, jer, de, dem selv, selv anden, den, det, de selv samme, selve Sagen; selv (Bio.), selv om saa var; selvisk, en Selviskhed. — en Selvagtelse. -angivelse. -anklage. -antændelse. -avling. -bebrejdelse. et S-bedrag. en S-begrænsning. et S-behag, s-behagelig. en S-beherskelse. -beskatning. s-beskikket. en S-bestemmelse, s-bestemt. en S-betragtning. -beundring. s-bevidst, en S-bevidsthed. s-buden (-nt, -ne). en S-dannelse, s-dannet. s-død. en Sejendom, -ejer. -foragt. -forbrænding. -forglemmelse, s-forglemmende. en S-fornedrelse. -fornægtelse, s-fornægtende. -forskyldt. et S-forsvar. s-fortærende. en S-følelse. -følge, s-følgelig. -gjort. -god. -groet (el. -grot). et S-hensyn. en S-hersker. -hævn. s-kaldet. -kjær, -kjærlig, en S-kjærlighed. s-klar. -klog, en S-klogskab. s-lavet. en S-lyd, s-lydende. s-lært. en S-modsigelse, s-modsigende. et S-mord, en S-morder. -opholdelse. -opofrelse, s-opofrende. en S-piner, S-pinsler (Flt.). en S-plagelse, -plager. -prøvelse. s-raadig, en S-raadighed. -røs. s-saaet (el. -saat). s-skabt. et S-skud. en S-skyldner. -styrelse. s-stændig, en S-stændighed. s-syg, en S-syge. et S-syn. s-tagen (-ne). en S-tilbedelse. s-tilfreds, en S-tilfredshed. en S-tillid (s.s-fuld). en S-tægt. s-tænkende, en S-tænk, -tænkning. -udvikling. s-valgt. -virkende, -virkosom, en S-virksomhed. selvvoldet.

et **Seminarium**, best. F. Seminariet, Flt. Seminarier. en Seminarist; en Seminarielærer.

(et) **Semslæder**.

at **sende** (jfr. af-, for-, ind-, op-, ned-, til-, udsende), sendte, sendt. en Sendelse, en Sending; et Sendebrev, -bud, en Sendefærd, -mand.

en **Sene** (jfr. Arm-, Kjød-, Strække-

sene). et Senebaand, s-fuld, en S-hinde, -knude, -knytning, s-stærk.
Sener (Flt.) = (et) Senegræs.
 en **Seng** (rigtigere Sæng, af at saa i Betydn. at strø; jfr. Himmel-, Jærn-, Barsel-, Brude-, Syge-, Flodseng). at gaa i Seng, til Sengs; et Sengkammer, Sengklæder (Flt.); et Sengebaand, en S-fjæl, -halm, -hest, s-liggende, et S-sted, en S-stok, -tid, et S-tæppe, en Sengetæge, -varme.
 (en) **Sennep**. en Sennepskage, et Sennepskorn, en Sennepskrukke.
Sennesblade (Flt.).
sex (Talord, jfr. sjette). sexbenet, -føddet, -kantet, -radet, -sidet, et Sextal.
sexten (Talo.). den sextende.
 en **Si** (jfr. Haarsi), Flt. Sier. at si, sir, siede, siet (rigtigere side, sí); en Sibøtte, et Siklæde.
sid, sídt. en sid Eng, side Klæder (jfr. fodsí); en Síhed.
 at **sidde**, sad (Flt. sade), siddet. en Sidden (jfr. Stillesíden), en Sídder (se en Indsídder); en Síddeplads.
 en **Side** (jfr. For-, Bag-, Bred-, Inder-, Yder-, Læ-, Lysside, Sværd-, Spindesíden). ved Síden af, fra Síden, Side om Side, at gaa, lægge, sætte til Side (til en Side); -sídig (se én-, fler-, alsídig); en Sídearv, -bane, et S-ben, -blik, en S-bygning, -flade, -gade, -gren, et S-hug, -hus, s-langs, -længs (Bio.), en S-línje, -lomme, -mand, s-ordnet, en S-sal, et S-spring, -sting, -stykke, -tal, en S-vej, -vind, -væg, et Sídeværelse.
síden (Fho., Bio. og Bindeo.). síden Paaske, s. i Gaar, for længe s., hverken fór eller s., vent til s.! s. efter, s. hen, síden du vil det.
síder = senere, se omsíder, "end-síge" (jfr. síden, sídst).
sídst (højeste Grad af ubrugel. Tillo. síd). den, det, de sídste, til sídst, Tak for sídst! for sídste Gang; i, paa Sídstningen; sídstleden.
 et **Síffer**, Flt. Sífre (arab.). en Sífferbog, -skrift.
sig (tilbagevísende Stedo.). hver for síg.
 en **Síg** el. Síge (et Vandhul, foræld.). at síge (udsíge), sagde, sagt. et Sígende, en Sígelse (jfr. Af-, Frem-, Ind-, Til-, Op-, Undsígelse).
 et **Signal**. en Sínalbog, et Sínalflag, -skud, en Sínalpibe.
 at sígne (jfr. velsígne). Gud sígne

dig! en Sígen og Manen, en Sígelse (jfr. Velsígelse); en Sígekælling.
 et **Signét**. en Sínétring, -stikker.
Sigt (tysk): at betale efter Sígt.
 -sígt (besl. med at se), se Hen-, Ind-, Op-, Ud-, Oversígt.
 at sígte¹ (besl. med at se; jfr. til-sígte). at sígte efter, paa, til noget; et Sígte: at faa, have, komme i S., tabe af S., at tage S. paa, et fint Sígte; et Sígtekorn.
 at sígte² (besl. med Sag, = at beskylde). at s. en for noget; en Sígtelse; Sígt- og Sígefald.
 at sígte³ (jfr. at sí). en Sígting; et Sígtebrød, en S-kage, (et) S-mel; en Sígte (jfr. Haar-, Mel-, Gryn-sígte).
sikker (jfr. usikker), Flt. síkre. en Síkkerhed, síkkerlig (Bio.), at síkre (jfr. for-, tilsíkre), en Síkring.
 en **Síld** (jfr. Høst-, Vaar-, Spege-, Flækkesíld). et Síldeben, en S-fangst, et S-fiskeri, -garn, en S-hval, -lage, -stime, -tønde, et Síldevaad.
síld (Bio., egl. síd-le, jfr. síden, síder, sídst). aarle og síld; en Síldefødning, s-født; síldig (Tillo. og Bio.), tidlig og síldig.
 at síle (= at sí).
 en **Sílje** = en Síljepil (et Træ).
 (en) **Sílke** (jfr. Sy-, Flok-, Hørsílke). et Sílkebaand, s-blød, et S-foder, en S-hat, -kjole, -orm, -seng, -snor, -strømpe, -traad, -tunge, (et) S-tøj, S-varer (Flt.), en Sílkevæver.
 en **Sílleri**. en S-knop, -rod.
 en **Síme** (jfr. Halm-, Haarsíme).
 en **Símle** (Hvedesímle).
 en **Símme** (se Blaasímme, Plantenavn).
símpel, Flt. símpel. en Símpelhed.
sin, sí, Flt. síne (Ejestedord, jfr. síg).
 et **Sínd** (jfr. Let-, Tung-, Høj-, Egen-, Vennesínd). i Sínd og Sínd, at faa, have i Sínde, det ligger, falder mig paa Sínde, at lægge en noget paa Sínde, at være, blive til Sínds; síndet (Tillo., jfr. høj-, il-, ilde-, stív-, vægelsíndet), síndig (jfr. dyb-, skarp-, let-, kold-, tung-, egensíndig), en Síndighed; et Síndbillede (tysk, jfr. forældet Betyd. af Sínd = Sans), síndrig; et Síndelag; en Síndsbevægelse, -lidelse, -ro, -stemning, -styrke, s-svag, en S-svaghed, s-syg, en Síndssygdom, -tilstand.
 et og en **Sínde** (foræld. = Gang; jfr. halvtredsíndstýve, tresíndstýve, fir-síndstýve, halvfemsíndstýve). at

være i Sinde (= i Følge) med en, for denne Sinde, hvert Sind (= hver Gang), tit og mange Sinde, ingen Sinde, nogen Sinde, alle Sinde.

en **Sinde** (foræld., egl. Ledsager; jfr. en Hofsinde).

Sinder (Flt.; Gnister, Slakker, Smeddeskæl). S. og Aske.

en **Sinke**¹ (jfr. Stövle-, Mursinke).

at **sinke** (af sen, jfr. forsinke). en **Sinke**², en Sinkelse (Forsinkelse).

en **Sippe** (= en Snerpe). sippet.

(et) **Sirts** (fint Bomuldstøj). en Sirtses Kjole.

(en) **Sirup**. en Sirupskrukke.

en **Sisken** (Sangfugl). siskengrön.

et **Siv** (jfr. Blomstersiv). en Sivblomst, et Sivgræs, en Sivkurv, -maatte, -plante, -sko.

at **sive** (for sige = synke, jfr. segne).

Vandet siver ned igjennem Sandet.

at **sjappe**. en Sjapis.

at **sjaske** (= slaske, pjaske). et sjasket Føre, en Sjask; et Sjaskvejlr.

en **Sjat**, Flt. Sjatter (= Slat).

sjattet (= slattet o: slap).

sjette (Talo.). en Sjettedel.

at **sjokke**. at sjokke af, s. om, sjokket (Tillo.), en Sjokke.

at **sjunge** (digt.) = at synge.

at **sjuske** (= sluske). en Sjuske, et Sjuskeri.

en **Sjæl** (jfr. Helte-, Kræmmersjæl). ingen Moders Sjæl; sjælelig; sjælfuld, -løs; en Sjæleangest, -bod (forældet), -evne, -fred, -gave, s-glad, en S-kamp, et S-liv, en S-lære, -messe, -sorg, s-sund, -syg, en S-sørger, -vandring; en Sjælskraft, -storhed, -styrke.

(Sjælland, Sjælland, se Sælland.)

sjælden (Tillo. og Bio.), Flt. og best.

F. sjældne (sjældnere, sjældnest).

en sjælden Gang, et sjældent Stykke, Held, sjælden eller aldrig; en Sjældenhed.

at **skaa sig** (usædv., = at te sig), skaar, skaaede, skaaet (rigtigere skaade, skaat).

at **skaaede** = at skue, tage i Öjesyn.

en **Skaal** (jfr. Drikke-, Sølv-, Frugt-, Vægt-, Hofteskaal). en Skaal Mælk, Kongens Skaal; en Skaalfrugt, et S-pund, en Skaaltale, -vægt.

at **skaane**. skaansom, en Skaansomhed, en Skaansel, skaanselløs.

Skaane. en Skaaning, skaansk.

et **Skaar**¹ (af at skære, jfr. Hareskaar).

Skaar i en Øxe, i Glæden, Kornet ligger paa Skaar.

et **Skaar**² (jfr. Glas-, Potteskaar).

(et) **Skab**¹ (jfr. Faareskab). skabet (Tillo.), et skabet Faar; en Skabhals.

et **Skab**² (jfr. Bog-, Klæde-, Linned-, Mad-, Penge-, Flue-, Hjørne-, Vægge-, Hængeskab). en Skabsdör.

en og et **-skab**, se ^a en Bullen-, Daar-, Doven-, Egen-, Fuld-, Gal-, Klog-, Kund-, Liden-, Mor-, Ond-, Tro-, Vid-, Viden-, Vildskab; ^b et Adel-, Borger-, Broder-, Bud-, Fjend-, Frænd-, Grev-, Her-, Kjend-, Land-, Landsmand-, Mand-, Red-, Skjald-, Slægt-, Venskab.

at **skabe** (jfr. omskabe), skabte, skabt (jfr. van-, velskabt). at skabe sig (-ede, -et); en Skabelse, en Skaber, en Skabning (jfr. Vanskabning).

en **Skabelön**. et Skabilkenhoved.

en **Skade**¹ (jfr. Skov-, Tornskade). et Skadegab, en Skaderede, -unge.

en **Skade**² (jfr. Ben-, Knæ-, Brand-, Krigsskade). at tage Skade, komme til Skade, for Skade; at skade; hvad skader dig? skadelig; skadefro, en S-fryd, -ild; en Skadeserstatning, skadesløs.

at **skaffe**. ¹jfr. af-, an-, bortskaffe, ²at holde Maaltid (Sørd); en Skaffer (ved et Gilde), en Skafning.

et **Skaft** (jfr. Kniv-, Hammer-, Spyd-, Øxe-, Koste-, Søjle-, Strömpe-, Væverskaft). skaftet (jfr. lang-, kortskaftet, to-, firskaftet); et Skaft-hul; (en) Skaftehavre, (et) Skafteskorn.

at **skage** (egl. = ryste). at skage Hör, Vinden skager el. skager sig (Søudtr.); Skageblaar (Flt.).

Skagen (en Skage = en Odde). Skagens Rev.

en **Skagle** (af at skage). et Skaglereb, en Skaglerem.

(en) **Skak**. at spille, sige Skak, at staa, holde i Skak; en Skakbrikke, et S-bræt, et Skaktavl, skaktavlet.

skak (= skraa, skjæv), Flt. skakke. at skakke; at skakhövle, et S-sejl.

en **Skal** (jfr. Hjerne-, Pande-, Ægge-, Musling-, Nøddeskal), Flt. Skaller. et Skaldyr, s-dækket, en S-frugt, -kværn; at skalle (jfr. afskalle), en Skalning (Afskalning).

jeg skal, se at skulle.

en **Skalk**¹ (egl. = Tjener, jfr. Öjen-, Marskalk). en Skalkhed (foræld.), skalkågtig; et Skalkeskjul, -stykke.

en **Skalk**². a = Endeskive af Brød, b = Opskalk (i en Bygning); at skalke (Søord), en Skalkning.
 en **Skalle** (en Fisk).
 at **skalle**, se en Skal.
skallet. en Skallethed. en Skallepande.
 en **Skalm** (Skibsord).
 en **Skalmøje**.
 at **skalte**: at skalte og valte med.
 en **Skam** (jfr. Blod-, Frændeskam), best. F. Skammen (¹ = Vanære, ² = Undseelse). Skam og Skade, til Spot og Skam, at blive, staa, gjøre, slaa til Skamme; at skamme en ud, at skamme sig, skammelig; et Skamben, at s-bide, et S-bud, at s-byde, -file, en S-flik, s-fuld, en S-færd, s-løs, en S-plet, -pæl, s-rød, en S-rødme, at s-skjænde, -slaa, en Skamstøtte; en Skammekrog.
 at **skamfære** (egl. skamfærde, af en Skamfærd).
 en **Skammel** (jfr. Fod-, Bede-, Brude-, Ligskammel), Flt. Skamler.
 et **Skandskrift** (tysk) = Skamskrift.
 en **Skank** (Flæske-, Kalveskank). at stryge Skank.
 en **Skanse**. ¹ jfr. Felt-, Lejrskanse: at skanse (jfr. forskanse, Forskansning), en Skansegrav, -graver, -kurv, -pæl, -vold, et S-værk; ² Skansen paa et Skib: en Skanseklædning, -port.
 en **Skare** (jfr. Hær-, Lig-, Folke-, Brudeskare). skarevis (Bio.).
 (et) **Skarlag**. skarlagensrød, et S-skind; en Skarlagensfeber.
 et **Skarn**. ¹ jfr. Feje-, Gade-, Fugleskarn: at træde, kaste i Skarnet; ² = et Skarns Menneske: Skarns Folk, skarnagtig; en Skarnager, -basse (= Torbist), -bøtte, -dyng, -kiste, -rende, en Skarntyde (en Plante, jfr. Gift-, Vandtyde); et Skarns stykke.
skarp. en Skarphed; skarpbygget (Skib), -kantet, -ladt (Bøsse), en S-retter, s-rygget, -sandet, -seende, -sindig, -skoet (el. -skot), en S-skydning, -skytte, skarpsynet.
 at **skarre**. en Skarøxe el. Skarreøxe, en Skarrehövl.
 en **Skat**. ¹ m. Flt. Skatte, = Kostbarhed (jfr. Kunstskatte, Bogskat): et Skatkammer, en Skatkiste, -mester, en Skattegraver, -gravning; ² m. Flt. Skatter, = Afgift (jfr. Grund-, Formue-, Krigsskat): at sætte i Skat;

skatskyldig; en Skattebevilling, -bog, -borger, -byrde, s-fri, en S-frihed, -jord, -konge, -kræver, et S-land, en S-lov, s-pligtig, -ydende, en Skatteyder.
 at **skatte** = ¹ vurdere, sætte Pris paa; ² give Skat (jfr. beskatte).
 (et) **Skav** (forældet, jfr. Linskav). at skave (= skrabe, jfr. afskave); (et) Skavgræs; et Skavejern.
 at **ske** (jfr. maaské, kanské), sker, skede (el. skete), skét. at ske en Ulykke, Gud ske Lov!
 en **Ske** (jfr. Træ-, Sølv-, Tin-, Barne-, Spise-, Støbe-, Grødske), best. F. Skeen, Flt. Skeer. en Skeblad (en Plante), en Skefuld, en Skegaas, en Skemad (el. Skeemad).
 en **Skede** (jfr. Kniv-, Sværd-, Blad-, Læder-, Staalskede). en Skedehinde, en S-knæ (en Plante), en Skedering.
 (et) **Skedevand** (tysk).
 at **skeje** ud (jfr. en Udskejelse).
skél (foræld.) = skelöjet. at skele, en Skelen.
 et **Skelét**, Flt. Skeletter.
 en **Ski** (jfr. Fjæld-, Vandski), Flt. Skier. at løbe paa Ski (el. Skier); et Skiføre, en Skiløber, -stav, -stok.
 et **Skib** (jfr. Sejl-, Damp-, Handels-, Krigs-, Orlogs-, Fyr-, Barkskib). Skibet i en Kirke (jfr. Hoved-, Side-skib), til Skibs; at skihe (jfr. ind-, udskibe); en Skibbro, et S-brud (-bruddet), s-bruden (-nt, -ne), en S-bygger, et Skibrede (foræld.); (et) Skiberum; en Skibsbaad, et S-bord, en S-bro, et S-brød, en S-dreng, et S-dæk, en S-fart, S-folk (Flt.), en S-fører, -havn, -hund, -kiste, -klokke, et S-knæ, en S-ladning, -last, -luge, -længde, -maaling, -part, -præst, -reder, et S-rum, (et) S-tømmer, en S-tømmermand, et Skibsvrag, -værft.
 en **Skíd**. at skide, sked, skidt, skiden (-nt, -ne), skidenfærdig, (et) Skidentøj, (et) Skidt, skidt (Tillo. og Bio.), en skidt Knægt; en Skidager; (en) Skidtmads (Kortspil).
 (en) **Skifer** (tysk, jfr. Tag-, Tavle-, Kalk-, Lerskifer). skiferagtig, et Skiferbjærg, -kul, -lag, en S-plade, et S-tag, en Skifertavle.
 at **skifte** (jfr. om-, udskifte). at skiftes (til); et Skifte (jfr. Konge-, Frænde-, Mage-, Ord-, Skov-, Maane-, Vejr-, Aarskifte), skiftevis (Bio.), en

- Skiften, en Skifting (forbyttet Barn), en Skiftning (Udskiftning); en Skiftedag, -forvalter, -ret, -sag, -samling, et S-sted, en Skiftetid.
- en **Skik** (jfr. Bord-, Folke-, Bryllups-, Gravskik), Flt. Skikke. at sætte i Skik, faa, sætte Skik paa, Skik og Brug; at skikke¹ (jfr. beskikke), at s. sig vel, det skikker sig ikke, skikket (Tillo.), skikkelig, en Skikkelse.
- at **skikke**² (tysk, = sende, jfr. til-, udskikke).
- et **Skilderhus** (tysk).
- en **Skildpadde** (af tysk Schild = Skjold). en Skildpaddes Kam; en Skildpaddeskal, -suppe.
- at **skildre** (tysk). en Skildrer, et Skilderí, en Skildring.
- en **Skildvagt** (tysk, jfr. Skilderhus).
- at **skille** (jfr. et Skjel, ad-, fra-, udskille), skilte, skilt. at skille en af med noget, at skilles ad, en Skilning; en Skillemur, -mønt, et S-rum, -tegn, en Skillevej, -væg.
- en **Skilling** (jfr. Kobber-, Guld-, Fir-, Nødsilling). en god Skilling, for to Skilling; at skillinge sammen; (et) Skillingsøl.
- en **Skilsmisse**. et Skilsmissebrev.
- et **Skilt** (tysk, jfr. Kro-, Brandskilt).
- (en) **Skimmel**¹ (= Skimmelsvamp). skimlet (= muggen), skimlet Brød.
- en **Skimmel**² (jfr. Graa-, Rødsimmel) = en skimlet (spættet) Hest.
- et **Skimt**. at skimte.
- et **Skin** (jfr. Sol-, Maane-, Lygteskin), best. F. Skinnen. at give sig Skin af noget, Skinnen bedrager; at skinne; skindød, en S-grund, s-hellig, et Skinliv, -væsen.
- skinbárlig** (tysk Ord).
- et **Skind** (jfr. Kalve-, Bjørne-, Faare-, Flynder-, Fløde-, Vaske-, Skjodeskind). i Sind og Skind, kun Skind og Ben; -skindet (se öm-, helskindet), en Skinder (foræld. = Garver), Skindergade; en Skindbaad, Skindbuxer, en S-handske, s-mager (Tillo.), en Skindmær (= s-mager Hest), en Skindpels, -pose, -trøje.
- skinger**, Flt. og best. F. skingre. at skingre, skingrende, en Skingren.
- en **Skinke** (Flæske-, Bjørneskinke).
- en **Skinne** (jfr. Hjul-, Arm-, Ben-, Jærnskinne). et Skinneben.
- at **skinne**, se et Skin.
- skinsyg**. en Skinsyge.
- en **Skipper** (af Skib). et Skipperhus, en S-kone, et Skipperlav.
- et **Skippund** (20 Lispund, 320 Pund).
- en **Skive** (jfr. Sol-, Ur-, Skyde-, Dreje-, Pottemager-, Æble-, Endeskive). at skære i Skiver, at skyde til Skive; at skive (Smör); skivedannet, -formet, en Skiveskydning.
- en **Skjald**. et Skjaldskab; en Skjaldekunst, et S-kvad, en Skjaldesang.
- et **Skjel** (jfr. at skille, en Forskjel, et Grænse-, Mark-, Vandskjel), best. F. Skjellet. med Skjel (= med Föje), Ret og Skjel, Skjels Aar og Alder; skjellig (med s. Grund), at skjelne, en Skjellen, en Skjelning, et Skjelnemærke; et Skjeldige, en Skjelgrøft, -sten, -sætning.
- et **Skjold** (jfr. Bryst-, Vaaben-, Avindskjold), Flt. Skjolde. en Skjold (= Plet), Flt. Skjolder, skjoldet = ¹skjoldbærende, ²plettet; en Skjoldbille, -borg, -bugle, -bukkel, s-dannet, en S-drager (¹i egl. Betydn., ²en Plante), -holder, et S-mærke, en S-mø, -rand, -rem, et S-tag; en Skjoldeklang.
- en **Skjorte** (jfr. Uld-, Panser-, Nat-, Bodsskjorte). i bar Skjorte, en Lærreds Skjorte; en Skjorteknap, -krave, -linning, et Skjortearme.
- et **Skjul**. at lege, krybe i Skjul; at skjule, skjulte, skjult; et Skjulested.
- et **Skjæg** (jfr. Mund-, Kind-, Over-, Fip-, Bukke-, Hov-, Østers-, Tag-, Hatteskjæg), best. F. Skjægget. skjægget (Tillo.); skjægløs, en S-traad; en Skjæggelevning, -skraber, -syge, -sæbe.
- at **skjælde** (jfr. udskjælde). at skjælde og smælde; en Skjælden; et Skjældsord.
- en **Skjælm**. et Skjælmerí, skjælmsk; en Skjælmsmester, et Skjælmsstykke.
- at **skjælve**, -ede og skjalv. en Skjælven.
- en **Skjæmt**. at skjæmte, en Skjæmtten, skjæmtsom, skjæmtvis og skjæmtevis (Bio.); et Skjæmtedigt, -sagn, s-fuld, en Skjæmtevis.
- (et) **Skjænd** (kun i Flt.). at faa Skjænd; at skjænde¹ (paa en), skjændte, skjændt, at skjændes, et Skjænderí; et Skjændsmaal; en Skjændegjæst.
- at **skjænde**² (jfr. skamskjænde), -ede, -et. at s. og brænde; en Skjænden og Brænden, skjændig, en Skjændsel.

en **Skjænk**¹ = en Gave. at skjænke¹, at skjænke og give.

en **Skjænk**² = et Skjænkebord: at staa for Skjænken, ³ = en Skjænker (jfr. Mund-, Overskjænk); at skjænke² (jfr. udskjænke), en Skjænker (jfr. Kaffeskjænker), en Skjænkning; en Skjænkestue.

en **Skjæppe**. at skjæppe: Kornet skjæpper godt i Aar, skjæppevis (Bio.); et Skjæppemaal.

et **Skjær**¹ (jfr. Lys-, Dag-, Farve-, Morgen-, Rosenskjær).

et **Skjær**² (jfr. Klippe-, Fiske-, Udskjær). blinde Skjær; en Skjærgaard.

et **Skjærf** (jfr. Axelskjærf).

en **Skjærm** (jfr. Sol-, Lampe-, Ovn-, Regn-, Øjen-, Blomster-, Halvskjærm). at skjærme (jfr. beskjærme), en Skjærmelse (jfr. Beskjærmelse); et Skjærmbret, s-dannet, en Skjærmlante, et Skjærmtag.

en **Skjærmydsel**, Flt. Skjærmydsler.

en **Skjærv**. at give sin Skjærv til noget.

Skjærver (Flt., jfr. Sten-, Flint-, Murskjærver).

at **skjætte** (Hör). en Skjætning; (et) Skjættefald.

skjæv, skjævt (jfr. vindskjæv). at skjæve til en, en Skjævhed; skjævbenet, -halset, -hovedet, -mundet, -næset, skjævvinklet.

en **Skjæve**. Skjæver i Hör, at se Skjæven i sin Broders Öje.

et **Skjød** (jfr. Moder-, Kjoleskjød). et Skjødebarn, en S-hund, et Skjødaskind (og Skjødaskind), en Skjødasynd.

et **Skjøde**¹ (paa et Sejl). at skjøde¹ (et Sejl).

at **skjøde**² (jfr. tilskjøde). et Skjøde² (paa en Ejendom).

skjodesløs (af foræld. at skjøde = skjøtte). en Skjodesløshed.

en **Skjøge**. et Skjøgelevned.

skjön (jfr. form-, uskjön), Flt. og best. F. skjönne. en Skjönhed (en S.s-plet, -sans); en Skjönskrift, -snak.

et **Skjön**, best. F. Skjönnet. at skjönne, at skjönne paa noget (= paa skjönne), et Skjönnende, skjönksom, en Skjönsomhed; en Skjönsmand.

paa **skjöns** = paa skraa.

skjönt (Bindeo.) = endskjönt.

skjør. en Skjørhed, at skjøre (en Ager), en Skjøre (i Træ, jfr. Marv-, Rundskjøre), at skjørne (= blive skjør); skjørhovedet, en Skjørpil (et Træ).

en **Skjørbug**.

et **Skjørlevned**.

en **Skjorost** (Surmælksost).

et **Skjørt** (jfr. Silke-, Underskjørt). at skjørte op (jfr. opskjørtet); Skjørtetejen (at gaa S.).

at **skjøtte** (af foræld. at skjøde, jfr. skjødesløs). det skjøtter jeg ikke om, at skjøtte sig selv.

en **Sko** (jfr. Barne-, Læder-, Morgen-, Heste-, Dupsko), best. F. Skoen, Flt. Sko, Skoene. at sko, skor, skoede, skoet (rigtigere skode, skót), en Skoning (¹ Gjerningen at sko en Hest, ² = Sko paa Klæder o: Kantning); et Skobaand, en S-børste, -flikker, et S-horn, en S-mager, -pind, -pløk, -pudser, -rem, -saal, -sværte, -tvinge, (et) S-tøj, en Skovisk.

en **Skodde** (af at skyde, jfr. Vindueskodde).

at **skodde** (med Aaren).

en **Skofte** (Brødskofte).

skogger-: en Skoggerlatter, at skoggerlæ = at skogre.

en **Skok**, Flt. Skokke. en Skok Nødder; skokkevis (Bio.); i Skokketal.

at **skolde**. skoldende hed; en Skoldning; (et) Skoldkorn, S-kopper (Flt.); en Skoldekage.

en **Skole** (jfr. Høj-, Folke-, Almue-, Börne-, Dreng-, Ride-, Fægte-, Tegne-, Plante-, Kunstskole). at skole (en Hest); et Skoleaar, -barn, en S-bog, -brug, -bygning, -bænk, -dannelse, -dreng, et S-fag, en S-fux, -gang, -herre, -hest, et S-hold, en S-holder, et S-hus, S-kundskaber (Flt.), et S-liv, en Slod, -lærer, -lön, -mand, -mester, S-penge (Flt.), en S-plan, s-pligtig, en S-pog, et S-raad, s-reden, -ret, en S-ret, s-rigtig, en S-sag, et S-sprog, en S-stue, et S-støv, s-søgende, en S-tid, -time, -tugt, -tvang, -vej, et Skolevæsen.

en **Skonnert**. en Skonnertbrig.

en **Skorpe** (besl. m. skarp, jfr. Brød-, Jord-, Vandskorpe). skorpet (Tillo.); en Skorpehud.

en **Skorstén**. en Skorstensfejer, -ild, -pibe, -plade, et S.s-rør, -spjæld.

at **skorte** (jfr. kort). det skorter paa Folk, Penge.
 en **Skose**. at skose.
Skot-: en Skotbjælke, -hövl, -rende.
 at **skotte** (til noget). en Skotten.
 en **Skotte**. skotsk; Skotland.
 en **Skov** (jfr. Ege-, Bøge-, Naale-, Fred-, Ung-, Höj-, Underskov). til Skovs;
 at skove, en Skovning; en Skov-
 abild, -bakke, -blomst, -bo,
 -brand, et S-brug, en S-bund,
 -bygd, -bæk, et S-bælte, en S-
 drift, -due, -duft, -egn, -ejер,
 -foged, -fugl, s-groet (el. -grot), (et)
 S-græs, en S-gud, -hammer, -hugst,
 -hytte, -jord, s-klædt, -kranset, et
 S-land, en S-løber, et S-løg, s-løs,
 en S-mose, -mærke (en Plante),
 -plan, -plantning, -plet, -rand,
 -rider, s-rig, en S-rydning, -sag,
 s-sat (Brænde), en S-sav, -skade
 (en Fugl), et S-skjel, en S-skyld,
 -slette, -slæde, -sti, -strækning,
 -syre, (en Plante), -troid, et S-træ,
 en S-tyv, et S-tyveri, en S-vej, et
 S-vænge, en S-væxt, et S-æble, en
 Skovøxe.
 en **Skove**, især i Flt. Skover.
 en **Skovl** (jfr. Møg-, Kasteskovl). at
 skovle; et Skovlhjul.
skraa, skraat, Flt. og best. F. skraa.
 paa skraa, skraas over for; en
 Skraahed, at skraa¹, skraar, skraa-
 ede, skraaet (rigtigere skraade, skraát),
 at s. over Marken, Gaden, at s. en
 Kjole, at skraane, en Skraaning¹;
 en Skraabjælke, s-delt, et S-kors,
 en S-plan, -pude, -stang, et
 Skraatag.
 at **skraa**², skraar, skraaede, skraaet
 (rigtigere skraade, skraát). at skraa
 Korn (= at grutte), at skraa To-
 bak; en Skraa¹, en Skraaning², (et)
 Skraa: at skyde med Skraa; en
 Skraasæk, -tobak.
 en **Skraa**² (jfr. By-, Gildeskraa).
 et **Skraal**. at skraale, en Skraalen,
 en Skraaler; en Skraalhals.
 et **Skrab**. at skrabe (jfr. afskrabe),
 en Skrabe (jfr. Ovnskrabe), en
 Skraber (Sørd, at slibe en S.), en
 Bukken og Skraben, en Skrabning,
 et Skrabsammen; Skrabnæse (at
 spille S.); et Skrabejern.
skral (= knap). det er skralt med
 ham, Vinden er skral; at skralle:
 Vinden skraller.
 et **Skrald** (jfr. Tordenskrald). en
 Skralde, at skralde; en Skralde-
 mand, -vogn.

at **skramle**. et Skramleri = et Skram-
 mel.
 en **Skramme**. skrammet (Tillo.).
 en **Skranke** (jfr. Retsskranke).
 at **skrante**. en Skranten, skranten
 (-nt, -ne), en Skrantning.
skrap, Flt. og best. F. skrappe.
 at **skratte**. en skrattende Lyd.
 et **Skred** (af at skride, jfr. Jord-,
 Fjæld-, Sneskred). skred (foræld.
 Tillo., = glat): skred Is.
 en **Skribent**. — en **Skribler**.
 at **skride** (jfr. at overskride, frem-
 skridende, en Indskriden), skred,
 skreden, skredet, skredne. et
 Skridt (jfr. Frem-, Stormskridt),
 at gaa i Skridt, Skridt for Skridt,
 skridtvis (Bio.), at skridte (af, ud),
 en Skridtgang.
 en **Skrift**. ¹ uden Flt.: ^a jfr. Ord-,
 Bogstav-, Lyd-, Tegn-, Rune-, Munke-
 skrift: en Skriftlæsning, et S-
 sprog, -tegn, -træk; ^b Skriften =
 den hellige Skrift: en Skriftfortolker,
 -fortolkning, s-klog, et S-sprog,
 -sted; ² m. Flt. Skrifter: ^a Bogtrykker-
 skrift: en Skriftkasse, -støber;
^b se en Haand-, Af-, For-, Ind-,
 Om-, Op-, Over-, Paa-, Til-, Ud-,
 Underskrift.
 et **Skrift** (jfr. et Haand-, Tids-, Uge-,
 Hæfte-, Folke-, Strids-, Modskrift).
 (et) **Skrifte**. at tage i Skrifte, staa
 Skrifte; at skrifte; et Skriftebarn,
 en S-fader, et S-maal, en Skrifte-
 stol, -tale.
skriftlig (Tillo. og Bio.).
 et **Skrig** (jfr. Börne-, Krigs-, Glædes-
 skrig). at skrige, skreg, skreget
 (jfr. udskegen), en Raaben og Skrigen,
 en Skriger (jfr. Markskriger); en
 Skrihals; en Skrigedukke, -fugl.
 at **skrikke** (jfr. skrige, skrukke). Ör-
 nen, Skaden skrikker.
 et **Skrin** (jfr. Penge-, Sy-, Natskrin).
 at skrinlægge, en Skrinlægning (jfr.
 Helgenskrin).
 en **Skrinkelbæn**.
 at **skrive** (jfr. af-, be-, for-, fore-, ind-,
 til-, ud-, underskrive), skrev, skre-
 ven, skrevet, skrevne. en Skri-
 velse, en Skrifer (en S-dreng, -karl,
 -stue), et Skriferí, en Skrivning;
 en Skrivfejl, (et) Skrivpapir; en
 Skrivebog, et S-bord, en S-brug,
 -kugle, -kunst, -lyst, s-lysten, en
 S-lærer, -maade, -pult, et S-redskab,
 en S-tavle, -time, et S-tøj, en Skrive-
 øvelse.

et **Skrog**. Skroget af et Skib, en Gaas, uegl. et stakkels, gammelt, sølle Skrog.

en **Skrolle**. at skrolle (= skrylle).
et **Skrub** (især i Flt.). at skrubb, s. sig, s. af, skrubbet (Tillo.), en **Skrubbe** (¹jfr. Gulvskrubbe, ²en Fisk); en **Skrubhövl**, at s-hövle, en **S-tudse**; en **Skrubbeborste**, -kost.

en og et **Skrúd** (digt., = Höjtidsdragt, jfr. Silkeskrud).

en **Skrue** (jfr. Húl-, Messing-, Træ-, Klem-, Kværn-, Vand-, Damp-, Tørveskrue). at gjöre Skrue; at skrue, skruet (jfr. opskruet); en **Skruebolt**, -bænk, s-dannet, en **S-form**, -gang, -gænge, et **S-hoved**, en **S-moder**, -nögle, -pande, -presse, et **S-skib**, en **Skruestift**, -stikke, -tap, -trækker, -tvinge.

at **skrukke** (jfr. skrikke). en **Skrukhöne**.

skrummel (Tillo.), Flt. skrumle. et **Skrummel** (jfr. et Skrammel), at skrumle.

at **skrumpe** ind. skrumpen (-nt, -ne, jfr. ind-, sammenskrumpen).

skrup- (i Sammensætn.): at skrupkoge, skrupsulten.

en **Skrupel**, Flt. Skrupler.

at **skrutte**. skrutrygget.

en **Skrutte** (Fuglekro). Skrutten fuld.

at **skryde**. en Skryder, et Skryderí.

at **skrylle** (tage sig stor ud).

en **Skrædder**. et Skrædderbord, en **S-dreng**, et **S-lav**, en **S-lære**, -lön, et **S-maal**, en **S-mester**, -regning, -ring, -sal, -sax, -svend, -syning.

en **Skræk** (jfr. Vandskræk), best. F. **Skrækken**. at skrække (forskrække), skrækkelig; et **Skrækkebilled**.

en **Skræl** (jfr. Æbleskræl), Flt. **Skræller**. at skrælle, en **Skrælling** (¹jfr. Æbleskrælling, ²= en Usling).

at **skræmme**. en og et **Skræmsel** (Flt. **Skræmsler**); et **Skræmmebillede**.

en **Skrænt** (jfr. Jord-, Bakkeskrænt).

en **Skræppe**. et **Skræppeblad**.

at **skræppe**. ¹ Anden, Frøen skræpper, ² = at skryde.

et **Skræv**. det gaar over **Skrævet**, over **Skrævs**, sidde skrævs over **Bænken**; at skræve, en skrævende **Gang**.

skrøbelig. en **Skrøbelighed**.

(en) **Skrömt**. paa **Skrömt** = skrömtvis (Bio.), at skrömtte, skrömtet.

et **Skub**, best. F. **Skubbet**. at skubbe; en **Skubkarre**.

et **Skud** (af at skyde), best. F. **Skudet**. ¹ jfr. Bøsse-, Pile-, Bue-, Kjærneskud, ² jfr. Rod-, Van-, Blomsterskud, ³ jfr. For-, Ind-, Over, Til-, Udskud, ⁴ at gaa sit Skud; et **Skudaar**, en **Skuddag**, s-fast, -fri, en **S-linje**, et **S-saar**, s-vant, en **S-vidde**.
at **skudde** (= ryste, foræld., jfr. skudre, skutte). skuddet (bibelsk Tillf.).

Skudermudder. at gaa i **S**.

en **Skude** (jfr. Pæreskude). en **Skudemast**, -skipper.

at **skudre** (jfr. at skudde). at skudre af **Kulde**; en **Skudren**.

et **Skudsmaal**. en **Skudsmaalsbog**.

at **skue** (jfr. an-, be-, overskue). et **Skue**, at stille til **Skue**, -skuelig (se an-, be-, overskuelig), en **Skuen**, en -skuer (se Tilskuer); et **Skuebrød**, s-lysten, en **S-mønt**, -penge, -plads, -ret, et **Skuespil** (-spillet), en **S-spiller**, -spillerinde.

at **skuffe** ¹. skuffende, at skuffes; en **Skuffelse**.

at **skuffe** ². et **Skuffejærn**.

en **Skuffe**. ¹ = en **Skovl** (jfr. Húl-skuffe), ² jfr. **Bord-**, **Pengeskuffe**.

en **Skuffelbjort** (skovlhörnet **Hjort**).

en **Skulder**, Flt. **Skuldre**. -skuldret (se høj-, bredskuldret), at skuldre; et **Skulderblad**, s-bred, et **Skulderled**, -træk.

at **skule**. et skulende **Blik**; en **Skulen**.

at **skulke**. at s. af **Skole**; et **Skulkerí**; skulkesyg, en **Skulkesyge**.

at **skulle**, jeg skal (Flt. skulle), jeg skulde, har skullet.

et **Skum** (jfr. Af-, Hav-, Sæbe-, Flødeskum), best. F. **Skummet**. at skumme (¹ at sætte, give **Skum**, ² at afskumme), en **Skummen**, en **Skumning**; en **Skumbølge**, s-hvid, -klædt, at s-koge, en **Skumsved**; en **Skummeskē**.

at **skumle**. en **Skumlen**, en **Skumler**, et **Skumlerí**.

skummel (jfr. at skumre), Flt. og best. F. **skumle**. en **Skummelhed**.

at **skumpe** el. **skumple**. at skumples paa en **Vogn**.

et **Skumpelskud**.

at **skumre** (af foræld. skum = mørk). en **Skumring** (Aftensikumring).

et **Skúr** (jfr. Bræde-, Vognskur).

en **Skure** (af at skære, jfr. Skaar).

at **skure**. en **Skuring**; en **Skurevisk**.

en **Skurk** (tysk). en **Skurkestreg**.

at **skurre**. en skurrende **Lyd**.

(en) **Skurv.** S. i Hovedet; skurvet (Tillo.); en Skurvhat (en Svamp).
 at **skutte** sig (jfr. at skudde, skudre).
 en **Skvalder.** Lögn og Skvalder; at skvaldre; en Skvalderkaal, -pose.
 at **skvalpe** (jfr. skvulpe).
 et **Skvat**, best. F. Skvattet. at skvatte;
 en Skvatkværn, -mølle.
 et **Skvulp.** at skvulpe, en Skvulpen.
sky (jfr. lys-, folkesky), den, det, de sky. en Skyhed, at sky (jfr. at afsky): skyr, skyede, skyet (rigtigere skyde, skýt), en Sky¹ (jfr. en Afsky); Skyhaar (Flt.), Skyklapper (Flt.).
 en **Sky**² (jfr. Regn-, Tordensky), Flt. Skyer. i højen, vilden Sky; skyet (Tillo.), en skyet Himmel; en Skybanke, et S-brud, -dække, s-dækket, -fri, -fuld, (en) S-himmel, s-høj, -løs, en S-pumpe, -rand, -rift, -skraber (et Topsejl), S-spætter (Flt.), en Skystribe, S-stænk (Flt.), en Skystøtte.
 at **skyde** (jfr. af-, an-, be-, ind-, ud-, forskyde), skød, skudt. en Skyden, en Skydning; en Skydebane, et S-bræt, en S-hest, et S-hul, -hus, en S-linje, et S-skaar, en S-skive, et S-vaaben, en Skydeøvelse.
 et **Skyds.** at skydse, en Skydsning; et Skydsskifte, -væsen (norske Ord).
 en **Skygge** (jfr. ¹ Halv-, Kjærne-, Slagskygge, ² Hatteskygge). skyggeagtig, at skygge (jfr. be-, overskygge), skygget (¹ = beskygget, ² se bred-, smalskygget), en -skygning (se Afskygning); et Skygebillede, s-fuld, et S-liv, -rids, s-ræd, en S-side, et S-spil, en S-verden, et Skygeværk.
 et **Skyl** (jfr. Regnskyl), best. F. Skyllet. at skylle (jfr. af-, be-, over-, udskylle), Regnen skyller ned, at skylle Flasker; en Skyllende (= et Skyl), en Skylning; en Skylregn; en Skyllehals, et Skyllekar, -trug, -vand.
 en **Skyld** (jfr. ¹ Uskyld, Blodskyld, ² Jord-, Mølleskyld). for Guds Skyld, for den Sags Skyld; at skyldde (jfr. be-, for-, undskyldde), skyldte, skyldt, at skyldde en noget, s. en for noget (= beskyldde), skyldig (jeg er ham intet skyldig, Tak skyldig), en Skyldighed, en Skyldner (jfr. Selvskyldner); en Skyldbog, et S-brev, s-fri, et S-offer, at s-sætte, en Skyldsætning.

at **skynde** (jfr. paa-, tilskynde), -ede, -et og skyndte, skyndt. at s. paa en, at s. sig; skyndelig, skyndsom, en Skynding.
 et **Skyt** (foræld.) og et Skyts (af at skyde). en Skytplade, -prop, -rulle.
Skyts- (tysk, jfr. beskytte). en Skytsaand, -engel, -gud, -helgen, -herre.
 en **Skytte**¹ (af at skyde, jfr. Liv-, Kryb-, Løbe-, Slumpe-, Skarp-, Bue-, Riffelskytte). en Skyttefest, -forening, et S-hus, en S-kreds, et Skyttelag.
 en **Skytte**² og en Skyttel (= Væver-skytte og -skyttel; af at skyde).
 en **Skæbne** (af at skabe; jfr. Vanskabne). skæbnesvanger, en Skæbnetro.
 et **Skæfte** (jfr. et Skaft). at skæfte, en Skæftning; (et) Skæftetræ.
 et **Skæl** (jfr. Fiske-, Panser-, Knop-skæl), best. F. Skællet. Skæl i Haaret; at skælle (en Fisk), skællet (Tillo.); en Skælbrynje, s-dannet, et S-dyr, s-dækket, en S-fisk, (en) S-kalk, et S-panser, skælvinget.
 at **skæmme** (af Skam, jfr. beskæmme). at skæmme sig.
skær¹ (let at skære). skært Kjød, Brænde.
skær². ren og skær, den skære Sandhed; en Skærsømmer, Skærtørsdag; en Skærsild (af foræld. at skære = at rense).
 et **Skær** (af at skære, jfr. ¹ Rør-, Tørveskær, ² Plovskær).
 en **-skær** (af at skære), se Feltskær.
 at **skære** (jfr. af-, be-, for-, ind-, om-, op-, over-, til-, udskære), skærer og skær, skar, skaaren, skaaret, skaarne. en Skæren, en Skærer (jfr. For-, Til-, Savskærer), en Skæring (jfr. Ind-, Over-, Udskæring); et Skærebræt, en Skærekniv, -lo, -tand.
 at **skærpe** (af skarp, jfr. indskærpe). en Skærping, en Skærpelse.
 en **Skærslipper** (tysk).
 en **Skøjte**. ¹ at løbe paa Skøjter, ² jfr. Trækskøjte; et Skøjteføre, et S-løb, en Skøjteløben, -løber.
 at **slaa**, slaar, slog, slaaet og slagen (-ne). at slaas (sloges, har slaaedes), en Slaaning; en Slaakar, -tid.
 en **Slaa**, best. F. Slaaen, Flt. Slaaer. Laas og Slaa.
 en **Slaaen** el. **Slaan** = en Slaaentorn. (en) Slaaenvin.

en **Sladder**. sladderagtig, at sladre;
en Sladderhank, -kælling, -mund,
-stue, -søster, -taske.

et **Slag** (af at slaa; jfr. Af-, An-, Be-, For-,
Ned-, Om-, Op-, Over-, Til-, Ud-
slag), best. F. Slaget. ¹ jfr. Ham-
mer-, Haand-, Hjærte-, Tordenslag,
Slag i Slag, paa Slaget tolv, ² =
et Slagtilfælde, ³ = et Feltslag (jfr.
Hoved-, Land-, Søslag), ⁴ Slaget
paa en Kappe, ⁵ Slag i en Vej, ⁶ jfr.
Due-, Bislag; en Slagaare, -bom,
-bænk, -dag, -fjeder, s-færdig, et
S-lod, en S-orden, -skygge, et S-
sværd, en S-vidde, et S-værk; en
Slagsbroder, et Slagsmaal.

en **Slagel** (egl. Slagvol = Slagstok,
paa en Plejl, jfr. en Handel).

slagen (jfr. for-, ned-, ud-, fejl-, lyn-
slagen), Flt. slagne, se at slaa.

en og et **Slags**. den, det, alle, flere,
mange, ingen, samme Slags.

at **slagte**. en Slagter (en S - bod,
-bænk, -hund, -kniv, -svend, -øxe),
et Slagteri, en Slagtning; (et)
Slagtekvæg, en S-maaned, et S-
nød, en Slagtetid; et Slagtoffer.

slak (= slap, Søord), Flt. slakke.

Slakker (Flt., tysk, jfr. Guld-, Jærn-,
Kulslakker).

en **Slam** (tysk Ord), best. F. Slammen.
et Slambad, en Slamkiste.

en **Slange**. ¹ i egl. Bet. (jfr. Gift-,
Kvæler-, Brille-, Klapperslange),
² jfr. Læder-, Pumpe-, Sprøjte-,
Pibe-, Feltslange; en Slangeart, et
S-bid, S-bugter (Flt.), s-bugtet, en
S-gang, -gift, -ham, et S-hoved (en
Plante), en S-hud, et S-kors, en
S-rod (en Plante), et S-rør, en
Slangeyngel.

slank. en slank Væxt.

slap, Flt. og best. F. slappe. en Slap-
hed, at slappe, Kræfterne slappes;
slapskoet (el. -skot).

en **Slask**, at slaske = Sjask, sjaske.

en **Slat** (= en Sjat), Flt. Slatter. en
Slat Mælk.

slat og **slattet** (jfr. sjattet = slap).

en **Slave** (jfr. Neger-, Galejslave). et
Slaveri, en Slavinde, slāvisk; et
Slaveaag, -arbejde, en S-foged,
-handel, -handler, -holder, S-klæder
(Flt.), en S-lænke, et S-skib, en
S-stat, et Slavetov.

en **Slaver**. slāvisk, de slaviske Folk.

sleben, slebne, se at slibe.

en **Slegfred**. et Slegfredbarn.

slem, Flt. og best. F. slemme.

at **slemme** (tysk og foræld.). at slemme
og demme; en Slemmen og Demmen.
at **slentre**. en slentrende Gang; en
Slentring (i Vejret).

slésk. en Sleskhed, at sléske (for
en).

slet¹ (Tillo. og Bio.), Flt. og best. F.
slette (= jævn, glat). slet og ret,
slet hen, slet ikke, slet ingen, intet,
ikke slet saa stor; en Slette
(jfr. Høj-, Lav-, Græsslette), et
Sletteland, at slette (jfr. udslette),
en Sletning (Udsletning); en Slet-
bag (en Art Hval), -hvarre (en Fisk,
jfr. Pighvarre), -hövl, sletnakket, en
Sletøxe.

slet² (Tillo. og Bio.), Flt. og best. F.
slette (= ond, daarlig, ringe). slette
Varer, en slet Handling, slette Men-
nesker; en Slethed.

(en **Slet**, se en Slæt.)

en **Slév** (el. Sløv) = en Grydeske.

at **slibe** (jfr. afslibe), sleb, sleben,
slebet, slebne. sleben (-nt, -ne,
Tillo., jfr. glat-, hulsleben), en s.
Tunge, et slebent Væsen, slebne
Sæder, en Slibning; en Slibemølle,
-sten, et Slibetrug.

slibrig. en Slibrighed.

et **Slid**, best. F. Sliddet. at slide (jfr.
opslide), sled, slidt, at slide og
slæbe, slidt (Tillo., jfr. for-, ud-,
luslidt), en Sliden (Riven og Sli-
den), en Slidning (jfr. Opslidning).

slig, sligt, slige (Stedord).

en **Slik**¹: at faa noget for en Slik.

(en) **Slik**², best. F. Slikken (= Marsk-
dynd).

at **slikke**. slikken (-nt, -ne, Tillo.),
(et) Slik = et Slikkeri, en Slikning;
en Slikmund; en Slikkepot.

(en) **Slím** (jfr. Bryst-, Maveslim). at
slime, slimet (Tillo.); en Slimfeber,
-hinde, -hud, -kjertel, -vædske.

at **slinge** (et Træ).

at **slingre**. en Slingren, en Slingring.

Slip: at give Slip paa noget. at
slippe (jfr. undslippe), slap, slup-
pen, sluppet, slupne, en Slippe
(en Gyde).

en **Slire** (egl. en Skede) = en lang
Sabel.

at **slire** (Søord) = glide, skure.

(en) **Slo** el. **Slód** (paa høstede Marker;
besl. m. Slæde, sløj).

et **Slot** (jfr. Lyst-, Jagtslot), Flt. Slotte.

en Slotsforvalter, -gaard, -grav,
-have, -kirke, -plads, -præst, -vagt.

slu el. slúg (= snu). en Sluhed.

en **Slubbert** (tysk).

at **slubre**. at slubre noget i sig, Skoene slubre paa Fødderne.
 en el. et **Slúd**. Regn og Slud; sludfuld, en Sludvinter.
 en **Sludder**. at slaa Sludder; sludderagtig, sluddervorn, at sludre, en Sludren; en Sludderbøtte.
 en **Sluffe** (jfr. Brand-, Rakkersluffe).
 at **sluge** (jfr. ned-, opsluge), slugte, slugt. slugen (-nt, -ne, Tillo. = forslugen); en Slughals.
 at **slukke** (jfr. udslukke), -ede, -et og slukte, slukt. at slukke Ild, Lys, Tørst, Sorg; en Slukker (Lyseslukker), en Slukning.
slukøret (Tillo.).
 en **Slum** (foræld. og digt.) = en Slummer. at slumre.
 en **Slump**¹. en Slump Folk, Penge o. s. v., Slumper i Glas; slumpevis.
 en **Slump**². paa Slump; at slumpe til noget; en Slumpelykke, et S-skud, en S-skytte, et Slumpetræf.
slunken (-nt, -ne, Tillo., jfr. slank). en Slunkenhed.
 at **slunte**. det slunter af.
 en **Slup**, Flt. Slupper. en Sluproer.
 en **Slurk**. en Slurk Øl.
 en **Sluse** (jfr. Møllesluse). en Slusebom, -bro, -bund, -dam, et S-fald, -kammer, en S-port, et Sluseværk.
 at **sluske** (= sjuske). slusket (Tillo.), en Sluske, et Sluskeri.
 at **slutte** (jfr. ind-, til-, af-, beslutte). at slutte sig til en, til noget; sluttelig (Bio.), en Slutter, et Slutteri, en Slutning (¹ Afslutning, ² Fornufts slutning); en Slutseddel, -sten.
 at **slynge** (jfr. ud-, om-, sammenslynge). en Slynge (jfr. Haand-, Stav-, Valslynge), en Slyngning; en Slyngesten, -stav, -stok, et Slyngeværk; en Slyngplante.
 en **Slyngel** (tysk), Flt. Slyngler. slyngelagtig; en Slyngelstreg.
 et **Slæb** (jfr. Kjole-, Underslæb). Slid og Slæb; at slæbe (jfr. henslæbe, udslæbt), at slide og slæbe, slæbende (Tillo.), Slæber (Flt., = Tøfler); et Slæbested, -tov; en Slæbhæl, -sko.
 en **Slæde** (jfr. en Slod, sløj, Skov-, Hundeslæde). at slæde (Tømmer); et Slædeføre, en S-kjørsel, -mede, et S-spor, et Slædetøj.
 en **Slægt** (jfr. Menneske-, Dyre-, Plante-, Konge-, Efterslægt). kommende Slægter, at være i Slægt med (jfr. beslægtet); at slægte

(jfr. vanslægte), at s. en paa, en Slægtning, et Slægtskab, slægtvis (Bio.); en Slægtfejde, -følge, et S-led, en S-lighed, et S-mærke, -navn (og Slægtsnavn) -register, en Slægtrække; en Slægtebog.
 et **Slæng** (jfr. Hofslæng). at slænge (jfr. henslænge), slængte, slængt; en Slængkappe.
 en (og et) **Slæt** (af at slaa, som Dræt af at drage; jfr. I-, Ud-, Hø-, Harpe-, Mand-, Klokkeslæt), best. F. Slætten, Slættet. ved 5 Slæt (Klokkeslæt); en Slætfalk, S-folk (Flt.), en Slætmand.
 sløj (lad, doven, egl. slæbende, besl. m. en Slod, en Slæde). at sløje (= sløse), en Sløje (= en Sluske); en Sløjkjole.
 en **Sløjfe** (tysk, jfr. Silkesløjfe).
 at **sløjfe** (tysk). en Sløjfning.
 et **Slør** (jfr. Brude-, Nonneslør). at sløre (jfr. af-, tilsløre), en -sløring (se Af-, Tilsløring); en Slørugle.
 at **sløse**. en Sløsen.
 (en **Sløv**, se en Slev.)
sløv, sløvt. en Sløvhed, at sløve.
smaa (i Ent. foræld. undt. i best. F.: den smaa = den lille, i det smaa), smaat, Flt. og best. F. smaa (højere og højeste Grad smærre, smærrest [jfr. faa, færre, færrest] i Landskabsmaal). smaat (Bio.), saa smaat, at smaa (foræld., se forsmaa), en Smaahed (en S.s-aand), smaaladen, smaalig, en Smaalighed; Smaablade (Flt.), s-bladet, -blommet, -blomstret, en S-borger, S-börn, -dele (Flt.), s-delt, S-digte (Flt.), en S-dreng, S-fisk, -folk, -fugle (Flt.), (en) S-gjæld, S-grise (Flt.), en S-handel, -handler, S-herrer (Flt.), at s-hoste, -hugge, S-kager (Flt.), at s-knurre, en S-konge (især i Flt.), S-kopper (= Börnekopper, Sygdommen), -korn, -kort (Flt.), (en og et) Smaakram, (et) S-krat, -kryb, -kræ, -kvæg, at s-le, en S-mand, -mønt, at s-nynne, S-ord, -penge, -piger (Flt.), i S-pluk, s-prikket, en S-redsel, (at) s-regne, S-sedler (Flt.), s-skaaren (og smaat skaaren), S-skillinger (Flt.), at s-skjænde, S-skrifter (Flt.), at s-snakke, S-sten (Flt.), at s-stjæle, S-stykker (Flt.), smaastødt (og smaat stødt), en S-svend (foræld.), S-tarme (Flt.), en S-ting, s-tosset, (et) S-tyveri, s-tærende, -tærnet,

(et) Smaatöj, S-udgifter, -vers (Flt.),
(et) Smaavildt.
(et) **Smadder**: at gaa, slaa i Smadder.
at smadre.
en **Smag** (jfr. Af-, Bi-, For-, Efter-,
Van-, Mundsmag). en sød, bitter
S., en god, fin, slet S.; at smage,
smagte, smagt, smagelig (jfr.
usmagelig); smagfuld, -løs; en
Smagsdom, -dommer, -lære, -sag.
en **Smakke** (Færge-, Postsmakke).
smal, Flt. og best. F. smalle. en
smal Sag; en Smalhed; et Smal-
ben, s-benet, -bladet, -bringet, et
S-dyr, (en) S-hans, smalsporet;
Smallegade.
at **smaske** (m. Munden). en Smasken.
en **Smed** (jfr. Grov-, Klejn-, Kniv-,
Guld-, Kobber-, Rænke-, Rygte-,
Rimsmed), Flt. Smedde. at smedde
(jfr. sammensmedde), en Smedning,
en Smedje; et Smeddearbejde,
en S-dreng, -hammer, (et) S-jærn,
S-kul (Flt.), en S-lære, -mester,
-ovn, S-skæl (Flt.), en Smeddesvend,
-tang.
en **Smelt** (en Fisk). Helt og Smelt.
at **smelte**. smeltelig (jfr. let-, tung-
smeltelig), en Smeltning (jfr. Ud-
smeltning); en Smeltedigel, -hytte,
-ovn, -ske.
(en) **Smergel**. en Smergeljord.
en **Smerling** (en Slags Karpe).
en **Smerte** (jfr. Ryg-, Tand-, Gigt-
smerter). et Smertens Leje, Skrig;
at smerte, det smerter mig,
smertelig; smertefuld, -stillende.
at **smide** (= kaste), smed, smidt.
smidig. en Smidighed.
en **Smiger**. at smigre, smigrende, en
Smigrer, et Smigreri; et Smigerord,
en Smigertale.
et **Smil**. at smile (-ede, -et og smilte,
smilt), smilende (Tillo.); (et) Smile-
baand (at trække paa S.), -hul.
en **Sminke**. at sminke (jfr. u-, op-
sminket); en Sminkekrukke.
at **smiske**. at smiske ad, til, for en;
en Smisken.
at **smitte** (jfr. besmitte). en Smitte
(jfr. Pestsmitte), smitsom, en Smit-
somhed; en Smitsot, et Smitstof;
smittefri.
et (og en) **Smuds** (tysk). at smudse,
smudsig, en Smudsighed; et
Smudsblad, -skrift, en Smudstitel.
Smug (jfr. smøge, smutte): i Smug.
en Smughandel, -handler, -kro.
at **smugle** (af Smug; jfr. indsmugle).

en Smugler, et Smugleri; et Smug-
lerskib.
smuk, Flt. og best. F. smukke.
smul: smult Vande. (et) Smul (jfr.
Tørvesmul), at falde i Smul, at
smulre (jfr. hensmulre), en
Smule (jfr. Brødsmuler), en lille
Smule, ikke (aldrig) en Smule, at
smule (Brød).
Smut: at slaa Smut. at smutte (jfr.
Smug, at smøge), en Smutte (¹ =
en Smøge, ² se Gærdesmutte); et
Smuthul, en Smutvej.
et **Smykke** (af smuk, jfr. Guld-, Ho-
vedsmykke). et Smykkeskrin, en
Smykkesten; at smykke (jfr. be-,
udsmykke), en Smykken = en
Smykning (jfr. Udsmykning).
at **smæde** (= krænke, foræld.). smæ-
delig, en Smædelse (foræld., se for-
smædelig, en Forsmædelse); et
Smædedigt, -skrift, en Smædevise.
at **smægte** (jfr. for-, vansmægte).
smægtende (Tillo.). en Smægten.
et **Smæk** (jfr. et Bag-, Eftersmæk),
best. F. Smækket. at faa, give
Smæk, slaa to Fluere med ét Smæk;
en Smække (jfr. en Bag-, For-,
Hage-, Fluesmække), at smække
(med Døren, med Tungen, over
Fingrene); smækfed, et Smækkys,
en Smæklaas, smækvred.
smækker, Flt. og best. F. smække.
en Smækkerhed.
et **Smæld** (jfr. Piskesmæld). at
smælde, s. med en Pisk, skjælde
og smælde, en Smælden (Skjælden
og Smælden).
en **Smælde** (en Bille, Slægtsnavn).
en **Smøg**: Røg og Smøg. at smøge¹
(= ryge Tobak, jfr. tilsmøget), en
Smøgen, en Smøgning, en Smøger.
at **smøge**² (jfr. Smug, smugle, smutte,
opsmøget). at smøge Ærmerne,
Buxerne op, ned, at smøge af sig;
en Smøge (= Smutte o: Gyde).
et **Smøl**. at smøle, en Smølen, et
Smøleri, smølevorn.
(et) **Smör** (jfr. Græs-, Vinter-, Bøn-
dersmör), best. F. Smörret. smör-
ret (Tillo.), at le saa smörret; en
Smörblomst, -brikke, -bøtte, -dej,
-fjerding, -grød, -kande, -kjerne,
-krukke, -lage, -ske, -stikker, -syre,
-søger, -tiende, -tyv, -tønde, -æske;
(et) Smörrebrød.
at **smöre** (jfr. ind-, til-, oversmöre),
smurte, smurt. at smöre Haser, det
gik som det var smurt, at smöre

en = at give en Smö'r (Flt.); en Smöre (= Skramme), en Smörelse, en Smörer, et Smörerí.
 en **Snabel**, Flt. Snabler. en Snabelsko.
 en **Snadder**. at snadre (Anden snadder), en Snadren.
 at **snage**. at rage og snage efter noget; snagen (-nt, -ne, Tillo.).
 en **Snak** (jfr. Sniksnak), best. F. Snakken. at snakke, snaksom, en Snaksomhed; Snakkehjørnet (at være i S.), s-salig, et Snakketøj.
 at **snappe** (jfr. opsnappe). at snappe efter Vejret; en Snaphane.
 en **Snaps**. at snapse; et Snapseglas.
 et **Snapsting**.
snar (jfr. lyn-, pilsnar). en Snarhed, snarlig, snart (Bio.), snarere, snarest; snarfodet, -mælet, -raadig, en S-raadighed, snarsindet.
 en **Snare** (jfr. Snor, snære, snöre). at snare (Fugle); en Snarertype.
 at **snaske**. at snaske i sig; en Snasken.
 (et) **Snavs** (jfr. Gadesnavs). en snavs Karl, at snavse (sig til), snavset (Tillo.), et Snavserí.
 (en) **Sne** (jfr. Frost-, Tøsne), best. F. Sneen. at sne, det sner, snede, har snét (jfr. over-, inde-, tilsnét); et Snebjærg, s-blind, en S-bold, -bolle (et Træ), et S-bær, en S-drive, et S-dække, s-dækket, et S-fald, -fjæld, S-flokker (Flt.), et S-fog, -føre, en S-hare, s-hvid, en S-kastning, -klokke (en Plante), et S-lag, (en) S-linje, -mand, -plov, -sko, -skorpe, et S-skred, en S-sky, -spurv, -storm, -tykning, et S-tæppe, -vand, -vejr, en Snevinter.
 et **Sned** (af at snide, foræld.; jfr. Kvindesned). paa Sned (= paa skraa); snedig, en Snedighed; at snedløbe en.
 en **Snedker**. at snedkre, en Snedkren; et Snedkerarbejde, en S-dreng, et S-haandværk, -lav, (en) S-lim, -lære, -mester, -svend, et Snedkerværksted.
 en **Snegl** (jfr. Hav-, Land-, Vand-, Have-, Kjøl-, Vingesnegl). at snegle af, s. sig frem; en Sneglebakke, -bælle (en Plante), s-dannet, en S-fart, -gang, et Sneglehorn, -hus.
snel (digt. Ord, = hurtig), Flt. og best. F. snelle.
 en **Sneppe** (jfr. Skovsneppe). en Sneppefangst, -jagt.
 en **Snerle** (en Plante, jfr. en Snare).

at **snerpe** (jfr. ind-, sammensnerpe). snerpet (Tillo.), en Snerpe.
 en **Snerre**. (Planteslægt, jfr. Burre-snerre).
 at **snerre** ad en (egl. om Hunde).
 en **Snés**. en halv Snese, Snese Gange; snesevis (Bio.); i Snesetal.
 en **Snibbe**, at snibbe (begge foræld.).
 at **snide** = skære, forhen sned, snedet, nu kun brugel. i Nutid, jfr. at snitte [under et Snit]; deraf en Remme-, Svinesnider).
 at **snige**, sneg, sneget. at s. sig (jfr. ind-, tilsnige sig), en snigende Feber; en Snighandel, -havn, et S-mord, en S-morder, at s-myrde, en Snigvej.
 (en) **Sniksnak** (se Snak).
snild (jfr. ordsnild), snildt. et Snilde (el. Snille), snildelig (Bio.), en Snildhed.
 en **Snip**, Flt. Snipper.
 en **Snirkel**, Flt. Snirkler. snirklet.
 et **Snit** (jfr. Af-, Ind-, Til-, Ud-, Kugle-, Kegle-, Guld-, Træsnit), best. F. Snittet. at se sit Snit, Snittet paa en Bog, paa en Kjole; at snitte (= snide); en Snittebænk, -bønne, et S-jærn, en Snittekniv, -skole; en Snithövl, et Snitværk.
 en **Snive** (Sygdom hos Heste). at ligge og snive (se snue); et Sniveflaad, en Sniveknude, -stald.
 at **sno** (jfr. omsno), snor, snoede, snoet (rigtigere snode, snót). at sno sig, en Snoning; en Snohale.
 en **Snog** (jfr. Gift-, Hofsnog). et Snogebid, en S-brod, -ham, et S-hul, en S-pande, -rede, (et) S-spyt, en Snogeunge, -yngel.
 en **Snór** (jfr. Rette-, Maale-, Mede-, Klæde-, Perle-, Silkesnor). paa, efter en Snor; snoret (jfr. besnoret); snorlige, -ret, et Snorslag; en Snorefrakke, et Snoreværk.
 at **snørke**. en Snorken; at snorksove.
 (et) **Snot**, best. F. Snottet. snottet (Tillo.); en Snotkjertel.
snu (= listig), Flt. snu. en Snuhed.
 en **Snub**: i en Snub. at snubbe (en el. noget) af.
 at **snuble**. en Snublen.
 en **Snude** (jfr. Hunde-, Stövle-, Fuld-, snude). -snudet (se bred-, smal-, storsnudet); en Snudebille, et Snude-drag, -slag.
 en **Snue**. at have Snue; at snue (jfr. snive, snøfte, snövle, snuse).
Snur: paa Snur. at snurre, en

Snurre, en Snurren; en Snurrebro, -potte, et Snurrepiberi.
snurrig. en Snurighed.
 en **Snús** = Snustobak. ikke (aldrig) en Snus (o: en Smule); at snuse (jfr. opsnuse) ¹ = snøfte, at snuse efter noget, ² at snuse Tobak; en Snusdaase, -hane.
 en **Snut** (Kjæleord, = Pige).
 at **snyde**, snød, snydt. ¹ at snyde Næsen, Lyset, ² = bedrage; en Snyde (en drøj Irettesættelse), en Snyder (Bedrager), et Snyderi; snydefuld.
 at **snylte.** en Snylten, et Snylteri; et Snyltedy, en S-gjæst, -krebs, -lyd, -plante, et S-skud, en Snyltesvamp, -væxt.
 en **Snække** (¹ digt. = et Skib; ² jfr. Vinge-, Purpursnække).
 at **snære** (jfr. Snare, Snor, snöre; besnære, indsnære).
 en **Snært** (Piskesnært). at snærte.
snæver, Flt. og best. F. snævre. en Snæverhed, at snævre (se indsnævre), en Snævring; snæverhjørtet.
 at **snøfte.** en Snøften.
 at **snöre** (af Snor; jfr. ind-, om-, tilsnöre). en Snöre (Fiskesnöre), en Snöring (Tilsnöring); et Snörebaand, -hul, en Snörelidse, -lænke, -rem, -stövle; et Snörliv.
 et **Snövl.** at snövle, en Snövlen; et Snövlehoved.
 en **So** (jfr. Grise-, Vild-, Gravso), best. F. Soen, Flt. Søer. en Soblære, -gris.
 en **Sobel** (jfr. Sabel), Flt. Sobler. et Sobelskind.
 et **Sod** (= Suppe, af at syde = koge), best. F. Soddet (foræld.).
 en **Sód** (Skorstenssod). sodet (Tillo.); sodbrun, en Sodstang.
 (en) **Soda** (et Salt). (et) Sodavand.
 en **Sofa**, Flt. Sofaer. en Sofapude.
 et **Sogn** (besl. m. at søge; jfr. Kirke-, Land-, Hovedsogn). til Sogns; sognevis (Bio.); et Sognebaand, -barn, en S-degn, -foged, S-folk (Flt.), en S-forstander, -frihed, et S-kald, en S-kirke, -mand, -præst, et S-raad, -skjel, -stævne, en Sognetvang, -vej.
 en **Sok** (jfr. Hosesok), Flt. Sokker. at sokke (jfr. sjokke), sokket (jfr. hvidsokket); en Sokkedue.
 en **Sól** (jfr. Morgen-, Foraarsol), Solen. at sole, sole sig; et Solaar, -bad, en S-bane, s-bar, -belyst, -beskinnet, et S-billede, (en) S-

bjærg (ved Solbjærgs Tid, Lag), et S-blink, s-brændt, et S-bær, en S-dug (-duggen, en Plante), -dyrkelse, -dyrker, et S-fald, en S-formørkelse, -gaard, -glans, et S-glas, -glimt, -grand, en S-gud, -hat, s-hed, en S-hede, -hov, et S-hverv (ved Solhvervs Tid), en S-højde, s-klar, et S-klæde, en S-kreds, -kuller, (et) S-lys, en S-nedgang, -opgang, -plet, -rand, s-ret, en S-ring, et S-sejl, paa S-siden, en S-sikke (en Plante), et S-skin, en S-skive, -skjærm, en S-sort (en Fugl), S-spætter (Flt.), et S-stik, en S-straale, (et) S-sæt, en S-tavle, et S-telt, en S-tid, s-törret, et Sur, s-varm, en S-varme, en S-viser, -vogn; — soleklar, et Solemærke (= et Dögn).
 (et **Sold**, se et Saald.)
 et **Sold** (nyt Ord, = Drikkegilde). at solde; en Soldebroder, -mester.
 en **Sold** (o: Lönning). paa halv Sold.
 en **Soldát.** en Soldaterstand, et Soldatervæsen.
som (henvisende Stedord) = der.
som (Bindeo. og Bio., jfr. ligesom, saasom, eftersom), som sagt, alt som, efter som (alt efter som), ret som, saa vel som, saa godt som, saa lidt som, saa snart som, hvo, hvem, hvad, hvor, naar som helst.
somme (Stedo. i Flt.). somme Folk, somme Ting, somme Tider; somme-steds (Bio.), samt (Stedo. i Ent. Intetk., foræld.).
 en **Sommer** (jfr. Skær-, For-, Efter-, Midsommer), Flt. Somre. i Sommer, til Sommer, om Sommeren; sommerlig; en Sommeraften, -bolig, -dag, -dragt, -fugl, -gjæk, -hede, s-klædt, -lang, -varm, en S-varme, et S-vejr, en Sommervæxt.
 at **sondre** (tysk, se sønder ², jfr. af-, udsondre). en Sondring.
 at **sone** (jfr. af-, for-, udsone). en Sone (foræld.), en Soning; et Sonoffer.
 en **Sorg** (jfr. Om-, Nærings-, Hjærte-, Landesorg). sorgfri, -fuld, -løs.
 en **Sort** (fransk, jfr. Træ-, Møntsort).
sort (jfr. kulsort). sortagtig, sortladen (-nt, -ne), en Sorthed, at sortne; sortblakket, -blisset, -broget, -dragen (-ne), -farvet, -grimet, -haaret, -hjelmet, -klædt, (et) S-kridt, sortsmuttet, -spættet, -stribet; sorteblaa, -brun, en Sortebroder, -kunstner.

en **Sót** (jfr. Hel-, Gul-, Svind-, Smit-, Landfarsot). en **Sotteseng**.
 at **sove** (jfr. hensove, udsovet), sov, sovet. sov vel! en **Sover** (jfr. Syvsover), at sovne (foræld.); en **Sovedrik**, et **S-hjærte**, -kammer, -midde, en **Sovepude**, -sal, -syge.
 at **spaa**, spaar, spaaede, spaaet (rigtigere spaaede, spaaet). en **Spaadom** (en **S.s-aand**, -gave); en **Spaabog**, -fugl, -kvinde, -kælling, -mand.
 en **Spaan** (jfr. Fil-, Hövl-, Sav-, Tagspaan). en **Spaanhat**, -kniv, -kurv, -æske; en **Spaanehave**, -hugger, -ild.
 en **Spade**. at spade (Jord); et **Spadeblad**, en **S-dølle**, s-formet, en **S-fuld**, et **Spademon** (-monnet), -skaft, -slag, -stik, -sæt.
 en **Spader** (i Kortspil). **Spader Knægt**. **spåg**. spagfærdig, en **Spagfærdighed**.
 en **Spage** = Haandspage.
 en **Spalte** (jfr. Tvær-, Gjællespalte). **Spalter** i en Bog (jfr. tospaltet); at spalte, en **Spaltning**; en **Spalteaabning**, -frugt, -føde.
 en **Spand** (jfr. Vand-, Brand-, Mad-, Træ-, Blikspand). en **Spand Vand**; **spandervis** (Bio.); et **Spandemaal**.
 et **Spand** (jfr. at spænde). ¹ = Haandens Spand, uegl. et Spand af Dage, ² = et Spænd (Heste; jfr. Forspand); en **Spanddag**, en **Spandrem**.
 en **Spang**. ¹ = en Gangbro (jfr. Vedel-spang), ² = et Spænde, gyldne Spange; en **Spangebros**, -brynje, et **Spangebælte** (forældede Ord).
 at **spanke** (om). en **Spanken**.
spansk. spansk af Væsen, en spansk Flue; (et) **Spanskgrønt**, et **Spanskrør**.
 et **Spant** (holl.; jfr. at spænde). **Spanterne** i et Skib; at spantsætte.
 at **spare** (jfr. op-, sammenspare), -ede, -et og spært. en **Sparer**, sparsom, sparsømmelig; en **Sparebøsse**, -kasse, **Sparepenge** (Flt.).
 et **Spark**. at sparke, en **Sparken**.
 et **Sparlagen**. en **Sparlagenspræken**.
 en **Sparre**. et **Sparreværk**.
 en **Spás**. at spase; en **Spasmager**.
 at **spasere**. en **Spaseregang**, -stok, -tur, -vej.
 en **Spat**, best. F. **Spatten** (Hestesygdom). **spattet** (Tillo.).
 (en) **Spát** (tysk, en Stenart, jfr. Dobbel-, Kalk-, Tung-, Feltspat).
 en **Spe**: til Spot og Spe.
spedalsk (af Hospital). en **Spedalskhed**.

at **spege**¹ (Kjød). (et) **Spegeflæsk**, -kjød, en **Spegepølse**, -sild.
 at **spege**² (Garn, Hör, Traad, Langhalm).
 at **spejde** (jfr. udspejde). en **Spejden**, en **Spejder**, et **Spejderblik**, -tog.
 et **Spejl** (jfr. Hül-, Agter-, Vandspejl). at spejle (sig); en **Spejling** (jfr. Luftspejling); et **Spejlbillede**, s-blank, en **S-flade**, (et) **S-flor**, en **S-glans**, (et) **S-glas**, s-glat, -klar, en **S-ramme**, -side (af Spejl i Træ), **spejltro**, et **Spejlæg**.
 et **Spektakel**, Flt. **Spektakler**. et galt **Sp.**; en **Spektakelmager**.
 (en) **Spelt** (en Slags Hvede).
 at **spente**: at spente og spare.
 en **Spergel** (en Plante, Slægtsnavn).
 et **Spid** (jfr. Brad-, Stege-, Lysespid), best. F. **Spiddet**. at spidde; en **Spidsteg**; et **Spiddelys**.
 en **Spids** (jfr. For-, Bag-, Kniv-, Naale-, Finger-, Taa-, Bjærg-, Mundspids). at gaa, staa i Spidsen for, byde en Spidsen.
spids (Tillo., jfr. sylspids), **spidst**. at spidse, en **Spidshed**; en **Spidsbue**, s-buet, en **S-gavl**, -hakke, -hammer, -hjort, -kaal, -kjole, -kugle, -lærke, -mejsel, s-mundet, en **S-mus**, s-næbbet, -næset, -puldet, -snudet, en **S-tang**, **spidsvinklet**, -øjet, -øret.
 en **Spidsborger** (tysk). **spidsborgerlig**.
spidsfindig (tysk). en **Spidsfindighed**.
 (en) **Spidsrod** (tysk). at løbe Spidsrod.
 en og et **Spiger** (jfr. en Haand-, et Merlespiger). at spigre (tilspigre); et **Spigerbor**, en **Spigerhud**, -tønde.
 et **Spil** (jfr. Strænge-, Bold-, Tærning-, Lykke-, Skue-, Sammen-, Ord-, Gangspil), best. F. **Spillet**. at staa, sætte paa Spil, at være paa Spil, Sang og Spil, et **Spil Kort**, at have (holde) **Spillet gaaende**.
 at **spilde** (jfr. forspilde), spildte, spildt. en spildt Ulejlighed; et **Spild** (jfr. Vandspild), en **Spilde** (jfr. Tids-spilde), at gaa til Spilde; (et) **Spildevand**.
 at **spile** (jfr. op-, udspile, et Spjæld). en **Spile**; et **Spiltov**.
 en **Spilfægter** (tysk). et **Spilfægteri**.
 at **spille** (jfr. et Spil). ¹ Fisken spiller i Vandet, Vinden spiller i Sejlene, ² at spille Bold, Kort, Tærninger, at spille paa Fløjte, Harpe, Strænge, ³ at spille en Rolle; en **Spiller** (jfr. Vind-, Bold-, Kort-

Fløjte-, Skue-, Fri-, Medspiller); en Spiløp, Flt. Spilopper; en Spillebank, -bog, -bold, et S-bord, en S-daase, -fugl, -gjæld, et S-hus, -kort, en S-maade, -mand, S-penge (Flt.), et S-rum, en S-syge, et Spilleværk; spilkogende, spillelevende.

(en) **Spinát**, et Spinatfrø, -bed.

et **Spind** (jfr. Op-, Haand-, Hjerne-spind).

at **spinde** (jfr. ind-, opspinde), spandt, spunden, spundet, spundne. en Spinder (¹ jfr. Hörspinder, ² visse Larver), en Spinderske, et Spinderí, en Spinding; et Spindehus, en Skone, -løn, -rok, paa S-siden, en Spindevisse, -vorte.

en **Spindel**, Flt. Spindler. Spindelen i et Ur; en Spindelgang, et S-ur.

en **Spindelvæv** (af en Spindel = en Edderkop).

spinkel, Flt. og best. F. spinkle. en Spinkelhed.

et **Spir** (jfr. Konge-, Kirke-, Taarnspir). Master og Spir.

at **spire** (jfr. fremspire). en Spire, en Spiring; en Spireevne, -kraft.

en **Spirrevip**, Flt. Spirrevipper.

at **spise** (jfr. bespise), spíste, spíst. en Spise, spiselig, en Spising; et Spisebord, -kammer, -rør, en Ssal, -seddel, -ske, -stue, -tid, Spisevarer (Flt.).

et **Spjæld** (jfr. at spile). ¹ jfr. Skorstens-, Kakkelnsspjæld, ² jfr. Hals-, Ærmespjæld.

at **spjætte** (smaasparke).

en **Splid**. Splid og Tvedragt; at splide (foræld. = splitte), splidagtig, en Splidagtighed.

at **splidse** (holl. Søord). at s. et Tov.

en **Splint** (jfr. Splid, splitte; Træ-, Bensplint). at splintre, en Splintren = en Splintring; at splint-hugge; et Splintenet; splinterny.

en **Split**, Flt. Splitter. at splitte (jfr. adsplitte), en Splittelse, en Splitning; et Splitflag.

splitter-: splittergal, splitternøgen.

spodsk (jfr. Spot). en Spodskhed.

en **Spole** (Væverspole). at spole, en Spoling; et Spolebæn, (et) S-garn, en Spolerok; en Spolorm.

et **Spor** (jfr. Fod-, Hjul-, Harespor). at være, komme paa Spor efter; at spore¹ (jfr. efter-, op-, udspore), -sporet (se bred-, smalsporet), sporlig (jfr. usporlig); en Sporhund,

s-løs, et S-skifte, en Sporvej, -vidde, -vogn.

en **Spore**¹ (jfr. Sølv-, Ridderspore). Hanens Spore, Sporen paa en Blomst; at spore² (jfr. anspore), en Sporing; et Sporehjul, -hug, -jærn, en S-rem, sporevinget.

en **Spore**² (jfr. Sværmspore). et Sporehus, en Sporeplante.

en **Spot**, best. F. Spotten. Spot og Skam, S. og Skade; at spotte, en Spotter; en Spottefugl, -glose; en Spotpris.

en **Spove** (= Regnspove, en Fugl). at spraa. Ægget spraar.

en **Spradebasse** (af foræld. at sprade). at sprage. Ilden sprager; en Spragen.

sraglet. sraglede Blomster, Klæder.

at **sprede** (jfr. ad-, udsprede), spredte, spredt. spredt Fægtning; en Spredelse (jfr. Adspredelse), en Spredning (jfr. Udspredning).

et **Spring** (jfr. Ud-, For-, Frem-, Krum-, Fir-, Syv-, Vand-, Løv-, Tankespring). at springe (sprang, sprungen, sprunget, sprungne), en Springen, en Springer, en Springning, springsk; et Springben, en S-dans (og Springedans), -fjeder, -flod, -fyr, -gaas, -hare, -hval, -klap (en Plante), -mus, -orm, -stok (el. Springestok), et S-vand, en Springvej.

et **Sprinkelværk** (tysk).

Sprinkler (Flt., en Sygdom).

et **Sprog** (jfr. Tale-, Skrift-, Tegn-, Folke-, Hof-, Lov-, Ord-, Valgsprog). sproglig; en Sprogart, -blanding, -brug, -fejl, -forsker, -forskning, -færdighed, -gransker, -granskning, -gren, -klasse, -kundskab, s-kyndig, en S-lære, -lærer, -mand, -sans, -stamme, et S-stof, s-stridig, en Sprogvidenskab, -æt, -øvelse.

en **Sprosse** (Vinduessprosse, tysk).

at **sprude** (jfr. ildsprudende). at sprudle, en Sprudlen.

at **sprutte** (jfr. at sprude). en Sprutbakkelse.

et **Spryd**, best. F. Spryddet, se et Bugspryd.

at **sprække**, sprak, sprukken, sprukket, sprukne. en Sprække.

et **Spræl**, best. F. Sprællet. at gjøre Spræl; at sprælle; en Sprællemænd.

at **sprænge**¹ (o: at lade springe), sprængte, sprængt. at sprænge afsted (til Hest); at sprænge en Hest,

at sprænge i Luften; en Sprængning; en Sprængkraft, (et) Sprængkrudt, sprænglærd.

at sprænge² (egl. samme Ord, jfr. besprænge, isprængt). sprængt Kjød.

at sprætte¹ (= sprælle). et Spræt (jfr. Himmelspræt), best. F. Sprættet.

at sprætte² (op) = at opsprætte.

at sprøjte (jfr. at sprude, sprudle, sprutte). en Sprøjtning; en Sprøjtefisk, s-fuld, et Sprøjtehul.

en Sprøjte (jfr. Vand-, Damp-, Øre-, Kage-, Kuglesprøjte). et Sprøjtehus, -rør, en Sprøjteskat, -slange.

sprød, sprødt (= skjør). en Sprødhed.

at spule (Søudtr.). spule Dæk.

en Spuns. at spunse; et Spunshul.

en Spurv (jfr. Graa-, Gulspurv). en Spurvefugl, -høg, -rede, -unge.

at spy (jfr. udspy), spyr, spyede, spyet (iigtigere spyde, spýt). et Spy; en Spyflue, et Spygab, -gat (-gatter).

et Spyd (jfr. Kastespyd). et Spydblad, s-bladet (Tillo.), et S-skaft, en Spydstage; en Spyd sod (-odden).

spydig (jfr. et Spyd). en Spydighed.

(et) Spyt, best. F. Spyttet. at spytte, en Spytning (jfr. Blodspytning); en Spytkest, -slikker; en Spyttebakke, -gjøg, -krukke.

spæd, spædt. en Spædhed; spædlemmet; en Spædekalv.

at spæde, spæde, spædt (jfr. opspædt).

at spæge (af spag). en Spægelse.

(et) Spæk, best. F. Spækket. en Spækhugger, -høker, at spække (en Hare, en Mur), spækket (Tillo.), en s. Hare, Pung, en Spækning; et Spækkebræt, en Spækkenaal.

et Spænd (jfr. Spand). et Spænd Heste.

at spænde (jfr. an-, be-, for-, om-, udspænde), spændte, spændt. et Spænd (jfr. Bælte-, Sølvspænde), en Spænding, spændig, spændt (Tillo.); en Spænddag, -fjeder, -kraft, et S-træ, en Spændvidde; en Spændebog, -rem, -trøje.

et Spær¹ = Sparre (jfr. Tagspær),² = Lanse; en Spærstage.

spærlemmet (Tillo., = spædlemmet).

at spærre (jfr. af-, inde-, op-, tilspærre). spærret Tryk; en Spærring.

en Spætte¹ (jfr. en Rødspætte, Helspætter). spættet (jfr. smaaspættet).

en Spætte² (en Fugl, jfr. Flag-, Mur-, Sort-, Grønspætte).

en Spøg. at spøge¹ (spøgte, spøgt); en Spøgefugl, spøgefuld.

at spøge² (-ede, -et) = at gaa igjen. et Spøgelse, et Spøgeri.

(et) Spøl. at spøle; et Spølekar, (et) Spølevand; en Spølkumme.

at spørge, jeg spør el. spørger, spurgte, har spurgt. en Spørgen, en Spørger; en Spørgelyst, et S-ord, -spil, en Spørgesætning; et Spørgsmaal, er Spørgsmaalstegn.

at staa. staar, stod, staaet (digt. standet; jfr. at stande).

(et) Staal (jfr. Støbe-, Fyrstaal). et Staalbad, s-blaa, (et) S-blik, en S-bue, s-farvet, en S-fjeder, s-graa, -haard, en S-handske, et S-hjærte, at s-hærde, en S-klinge, s-klædt, en S-orm, -pen, -perle, et S-spejl, -spænde, en S-stang, -stræng, at s-sætte, en Staaltraad.

en Ståb (tysk, jfr. Generalstab). et Stabskvarter, en Stabslæge, -trompeter.

en Stabel (jfr. Bræde-, Brænde-, Port-, Voxstabel), Flt. Stabler. at løbe af Stabelen; at stable (opstable); en Stabelplads, -stad.

en Stad (jfr. Hoved-, Handels-, Land-, Sø-, Fristad), Flt. Stæder. en Stadbo; en Stadsgrav, -mur, -port, -ret, -vold.

et Stade (jfr. Bi-, Stolestade).

at stadfæste (af Stad i foræld. Bet. = Sted). en Stadfæstelse.

stadig (jfr. ad-, over-, ustadig). en Stadighed, til Stadighed.

en Ståds (jfr. Fadderstads). at stadse, stadselig; en Stadsdragt, -mø, -vogn; en Stadsestue.

et Ståg (Søord). at gaa over Stag; en Stagbrog, -fok, et Stagejl, -takkel, at stagvende, en Stagvending.

en Stage (jfr. Spyd-, Humle-, Bønne-, Lyse-, Armstage). at stage, en Staging.

en Stak¹ (jfr. Hø-, Tørvestak), Flt. Stakke. at sætte i Stak = at stakke; en Stakkehave.

en Stak² (o: Axeskjæg), Flt. Stakke.

et Stakit, Flt. Stakitter. en S-laage, et Stakitværk.

en Stakkel (egl. Stavkarl = Tigger), Flt. Stakler. en stakkels Mand; at stakle en.

stakket (jfr. at stække). en stakket Stund, Dans; stakaandet.

en Stalbroder, Flt. Stalbrødre. et Stalbroderskab; et Stalbrødreleg.

en Stald (jfr. Heste-, Ko-, Syge-, Kro-, Rejsestald). at stalde (jfr. opstalde); en Staldbygning, -dør, at s-fede, -fodre, en

S-fodring, -gødning, -karl, -lygte, mester, et Staldrum, en Staldvagt. at stalke. Storke stalker i Mosen.

at stalle = pisse (om Heste).

en Staller (oldnordisk Ord).

stam, Flt. stamme. at stamme¹ (paa Mælet), en Stammen.

en Stamme (jfr. Træ-, Folke-, Sprog-, Kvæg-, Kongestamme). at stamme² (jfr. nedstamme); en Stambog, -fader, et S-gods, en S-herre, et S-hus, en S-rulle, et S-sprog, en S-tavle, et Stamtræ; en Stamme-frænde, -høvding, et S-land, et Stammenavn, -slægtskab.

et Stamp. at stampe, en Stampe (at staa i St.), en Stampen, en Stampning; en Stampemølle, et Stampværk.

en Stand. ¹uden Flt. (jfr. Op-, Paa-, Stil-, Til-, Vel-, Vandstand). at holde Stand, at være, sætte i Stand, i god Stand; ²m. Flt. Stænder (jfr. Ægte-, Enke-, Adel-, Bonde-, Middelstand); en Standfugl, -koje, et S-punkt, en Standret; en Standsfordom, -forskjel, -fælle, s-mæssig, en Standsperson.

at stande (digt. = at staa). en Stander (et Flag, jfr. Opstander).

standhåftig (tysk). en Standhåftighed.

at standse (jfr. Stand, at stande). en Standsning.

en Stang (jfr. Jærn-, Vogn-, Vægt-, Flagstang), Flt. Stænger. en Stang Lak, at holde én Stangen; et Stangbidsel, en S-bønne, -hest, -hjort, (et) S-jærn, en Stangkobbel, -vægt.

at stange (jfr. Stang, at stinge). Tyren stanger, at stange Aal; at stanges.

en Stank (jfr. at stinke). et Stankdyr.

en Stankelbæn (en Slags Myg).

(en) Står = (et) Stargræs (el. Stærgræs).

stårblind og stærblind (σ: nærsynet, besl. med at stirre).

en Stát (tysk; jfr. Fælles-, Fri-, Kirkestat). en Statsborger, -fange, s-farlig, en S-fejl, -forfatning, -gjæld, -kløgt, -kunst, et S-laan, en S-lære, -magt, -mand, et S-raad, en S-ret, s-retlig, en Statsskov, -streg, -styrelse.

statelig (= stadselig).

en Statholder (tysk).

en Stav, ¹Flt. Stave (jfr. en Støtte-, Krum-, Bispe-, Hyrde-, Rune-, Rimstav), ²Flt. Staver (jfr. Tønde-,

Pibestaver, et Bogstav). at falde i Staver; en Stavkirke, et S-rim, en S-slynge, et Stavtøj.

at stave (jfr. Bogstav). en Stavelse, en Stavning; en Stavemaade.

en Staver el. Stavr (jfr. en Gærdestavr el. -staver). at løbe sig en Staver i Livet; en Stavrekølle.

en Stavn. ¹jfr. Hjem-, Fødestavn, ²jfr. For-, Bagstavn (se en Stævn); et Stavnsbaand, stavnsbunden; en Stavnbo, -gjemmer (foræld.).

en Stavr, se en Staver.

at stavre (af Stav). at stavre om.

et (forhen en) Sted (egl. = Stad; jfr. et Bede-, Færge-, Møde-, Vand-, Kro-, Land-, Lyst-, Lov-, Skriftsted; alle-, anden-, en-, ingen-, mange-, nogensteds). af Sted (og afstød), af Stedet, ikke ud af Stedet, paa Stedet (= strax), i mit Sted, i Steden (el. Stedet) for, til Stede (og tilstede); at stede (jfr. tilstede), stedte, stedt, at steddes, stedlig; et Stedforhold, at s-fæste, en S-fæstelse, et S-ord, en Stedsans; en Stedsbestemmelse, et Stedsnavn. (Stedbarn, -fader o. s. v., se Stif-) stedse (tysk Bio.) = altid.

en Steg (jfr. Oxesteg o. s. v.). en Stegvender (el. Stegevender), at stege (stegte, stegt), et Stegers (= Køkken); et Stegeben, -fedt, en S-gryde, -kjælder, -ovn, -pande, et Stegespid; en Steghede.

stejl. en Stejlhed, at stejle¹.

en Stejle. Stejle og Hjul; at stejle².

et Stel (jfr. Bordstel), best. F. Stellet.

en Stemme (jfr. Sang-, Folkestemme). Sæde og Stemme; et Stemmebaand, en S-flerhed, -givning, et S-redskab, en S-ridse, et Stemmetal.

at stemme¹, -ede, -et og stemte, stemt (jfr. i-, ind-, op-, samstemme, af-, overstemme). at s. en Harpe, s. overéns (jfr. Overensstemmelse), stemme om (for, imod) noget; stemt, vel, ilde stemt (jfr. forstemt), en Stemning (¹Handlingen at stemme, ²jfr. Mis-, Sindsstemning); en Stemmegaffel, -nøgle, -seddel.

at stemme² (jfr. stam, at opstemme). at s. en Bæk, at s. Fødderne imod noget; et Stemmejærn, -værk.

et Stempel, Flt. Stempler. at stemple, en Stempling; et Stempelpapir, en Stempelskat, -skærer, -stang.

en Stén (jfr. Graa-, Kampe-, Sand-, Rulle-, Mur-, Tag-, Skjel-, Hjørne-,

Ædel-, Öje-, Blomme-, Nyresten), Flt. Stene og Sten. stenet (Tillo.), at stene, en Stening; en Stenaare, -alder, -art, -bider (en Fisk), et S-bord, en S-bro, et S-brud, en S-bræk (en Plante), -buk, -bund, -dyng, -dysse, s-død, en S-eg, -frugt, -galle, -ged, -grund, et S-gulv, -gærde, s-haard, et S-hjærte, en S-hob, -hugger, et S-hus, en S-kalk, et S-kar, -kast, en S-kiste, -kløver (en Plante), -kniv, (et) S-kul, s-lagt, en S-lægning, -maard, -olje, -pikker, -plante, -regn, et S-rev, en S-røs (el. -røse), s-sat, en S-sav, -skærer, -sliber, -slider, -slynge, S-smerter (Flt.), en S-stue, -suger (en Fisk), -trappe, et S-tryk, -tøj, en S-ugle, et S-vaaben; et Stenshug.

en **Steppe**. en Stepphund, -höne.

en **Sti**¹ (jfr. Fod-, Gang-, Gjen-, Kirkesti), Flt. Stier. en Stimand.

en **Sti**² (jfr. Faare-, Svine-, Hönsesti). at sætte (staa) paa Sti; at stifede.

Stif- (kun i Sammens.): et Stifbarn, en S-datter, -fader, -moder (en S.s-blomst, s-moderlig), en Stifsön.

en **Stift** (jfr. Jærn-, Messingstift).

et **Stift**. Sælands Stift, Vallø Stift; en Stiftamtmand; en Stiftsdame, -provst, -øvrighed.

at **stifte**. en Stiftelse, en Stifter.

et **Stigbord** el. Stibord (jfr. Bord²).

at **stige**, steg, stegen, steget, stegne.

en **Stige** (jfr. Brand-, Trappe-, Reb-, Storm-, Tonestige), en Stigning; en Stigbøjle, -rem.

stik (Bio.). Vinden er stik norden, stik imod, det er stik Modvind.

(en) **Stik** (tysk): at lade (en, noget) i Stikken, at holde Stik.

et **Stik** (jfr. Kniv-, Naale-, Sol-, Kobber-, Staal-, Over-, Understik), best. F. Stikket. at stikke (stak, stukken, stukket, stukne), stikkende (jfr. afstikkende), stikken (Tillo., -nt, -ne), stikken og prikken, en Stikker, et Stikkeri, en Stikning; et Stikbrev, -bækken, -ord, Spenge (Flt.), en S-pille, -planke, -sav, et Stikvaaben.

en **Stikke** (jfr. Fyr-, Svovl-, Lund-, Gravstikke). en Stikling.

stikkelhaaret. et Stikkelsbær. en Stikkelsbærbusk, -grød.

at **stikle** (paa nogen el. noget). et Stikleri.

en **Stil** (lat., jfr. Brev-, Bygningsstil). at sætte i Stil; at stile (¹s. et Brev, ²s. paa noget, s. ensteds hen); en Stilart; en Stilebog.

en **Stilk** (jfr. Blomster-, Blad-, Pipestilk). stilket (jfr. lang-, kort-, tykstilket); stilkbladet, -løs.

et **Stillåds** (af at stille²).

stille (Tillo. og Bio., jfr. blik-, dødsstille). ti stille! at stille¹ (et Oprør, Blod, Smerter), Stormen stiller af, et Stille (jfr. Vindstille) = en Stilhed, stilfærdig; en Stillesidden, stillestaaende; en Stilstand, stiltiende.

at **stille**² (jfr. an-, be-, for-, fore-, frem-, hen-, ind-, op-, sammen-, til-, udstille). en Stilling (en S.s-mand); en Stillepind.

en **Stillids** (en Sangflugl).

en **Stime** (jfr. Sildestime). at stime, at støje og stime, en Stimen; at stimle, en Stimmel (jfr. Folkestimmel), Flt. Stimle.

stind (foræld.) = stiv.

et **Sting** (jfr. Naale-, Kjædesting). Sting i Siden; at stinge (jfr. stikke), stak, stungen, stunget, stungne.

at **stinke** (jfr. en Stank), stank, stinket. stinkende (Tillo.); et Stinkdyr, (en) Stinksten, -svamp.

at **stirre**. en Stirren.

stiv, stift. at stive (jfr. afstive), en Stivelse, en Stiver, en Stivhed, at stivne, en Stivning; stivarmet, -benet, -frossen (-ne), -halset, en S-krampe, s-lemmet, -nakket, en S-nakke, et S-sind, stivsindet.

at **stjæle**, stjal, stjaalen, stjaalet, stjaalne. stjaalen (Tillo., -nt, -ne).

en **Stjerne** (jfr. Dobbelt-, Nord-, Aften-, Morgen-, Ordensstjerne). stjærnet (Tillo.), s. Kvæg; et Stjærneaar, -billede, en S-blomst, s-dannet, -fuld, en S-himmel, -kiger, s-klar, et S-kort, s-kyndig, (et) S-lys, s-løs, (et) S-skin, -skud, en Stjærne-taage, -tid, -tyder, -tydning.

en **Stjært** (jfr. Plov-, Vogn-, Vipstjært).

et **Stób** (foræld.) = Bæger, Kande.

et **Stod**, best. F. Stoddet. en Stodhest, -hingst, -hoppe, -mester.

en **Stodder**. stodderagtig; en Stoddergang, -hovmod, -konge.

et **Stof** (tysk; jfr. Grund-, Kvælstof, Kjolestoffer), Flt. Stoffer. et Stofskifte.

en **Stok** (jfr. Tømmer-, Lade-, Maale-, Senge-, Kaal-, Vin-, Gabestok), Flt. Stokke. Stok og Sten; at stokke

(Søord, jfr. Ankerstok); stokblind, -døv, en S-fisk, et S-hus, en S-mester, -rose, et Stokværk; et Stokkedrev, en S-knap, -mand, en S-nævn (foræld.), Stokkeprygl (Flt.).

en **Stól** (jfr. Læne-, Gyng-, Age-, Bære-, Træ-, Rør-, Nat-, Kirke-, Bispe-, Dom-, Lære-, Node-, Hovedstol). at gaa til Stols; et Stoleben, en S-mager, -ryg, et S-stade, -sæde; en Stolgang, en Stolkonge. at **stole**. at stole paa en (el. noget).

en **Stolpe** (jfr. Dör-, Portstolpe). en Stolpefod, et Stolpeværk.

at **stolpre**. en stolprende Gang.

stolt (jfr. adels-, bonde-, pengestolt). en Stolthed.

at **stoppe** (jfr. til-, udstoppe, forstoppet). at s. Strömper, en Pibe, Munden paa en, at s. (en) i Farten, stop! at sige Stop; en Stopning, en Stopper; en Stoppegaffel, (et) S-garn, en Stoppenaal.

stor, störr, störst. storagtig, en Storch, storladen, storlig (Bio.), stort (Bio.), ikke stort bedre; storartet, en S-baad, s-bladet, en S-daad, -fyrste, et S-hav, -kors, en S-luge, -magt, -mand, -mast, -mester, smægtig, -pralende, en S-praler, et S-sejl, s-slaaet, -snudet, -stilet, en S-stue, s-talende, en S-talenhed, et Storting, et Storkværk.

en **Stork**. et Storkenæb (¹i egl. Bet., ²en Plante), en Storkerede, -unge.

en **Storm** (jfr. Sne-, Land-, Hoved-, Nordenstorm). at storme, det stormer, at s. frem, s. en Skanse; en Stormbro, -byge, -flod, -fugl, s-fuld, en S-klokke, -krog, et S-løb, -sejl, med S-skridt, en S-sky, -stige, et S-tag, -vejr, en Stormvind.

stovt (hollandsk). en stovt Karl.

et **Straa** (jfr. Græs-, Halmstraa), best. F. Straaet, Flt. Straa, Straaene. höjt paa Straa; en Straadød, s-gul, en S-hat, -kjøl, -kurv, -maatte, -mand, -sæk, et S-tag, straatakt; en Straasbred (jfr. en Fods-, en Haandsbred).

en **Straale** (jfr. Lyn-, Sol-, Vand-, Marvstraale). at straale, straalende; en Straalebrydning, et S-bundt, s-dannet, et S-dyr, en S-form, en S-glans, et S-hav, en S-kegle, -krans, -mester, et S-punkt, -rør, en Straalevarme; (en) Straalsten.

en **Straf** (tysk), Flt. Straffe. strafbar, at straffe (jfr. afstraffe, ustraffelig); strafskyldig, -værdig; en Straffeanstalt, -dom, -fange, -lov, -præken, -tale.

strag (foræld. og digt.) = rank.

stram, Flt. og best. F. stramme. at stramme, en Stramhed, Stramning.

en **Strand** (jfr. Forstrand). at strande, en Stranding; en Strandarve (en Plante), -bakke, -bred (-bredden), -foged, -fugl, (et) S-grus, (et) S-hug, en S-kaal (en Plante), -kant, -løber (en Fugl), (en) S-løg (en Plante), -maage, -piber (en Fugl), -plante, -ret, et S-rev, -sand, en Strandsnegl, -tidse (en Busk), -tørv, -vagt, -vej, -vind.

en **Stratenrøver** (nedertysk).

strax (Bio.). nu, ret, lige s., s. efter.

en **Streg** (jfr. Kridtstreg). en dum Streg (jfr. Skurke-, Rævestreger); at strege (jfr. over-, understrege).

at **strejfe** el. ströjfe (jfr. omstrejfende). et Strejflys, -saar, -skud, -tog.

en **Stribe** (jfr. Lys-, Sky-, Guld-, Tværstrib). sribet (jfr. smal-, bred-, blaa-, rødtribet).

strid, stridt. en strid Ström, et stridt Sind; stridhaaret, -uldet.

en **Strid** (jfr. Kappe-, Ord-, Retsstrid). stridbar, at stride¹ (stred, stridt), at strides, stridig, en Stridighed; en Stridshandske, S-kræfter (Flt.), en S-lyst, s-lysten, en S-mand, et S-punkt, -skrift, -spørgsmaal, en Stridsvogn.

at **stride**² (= kaste). stride med Sten.

at **strigle**. en Strigle, en Strigling.

en **Strik** (tysk; jfr. Gavstriik), Strikken. at strikke. en Strikning; (et) Strikkegarn, en S-krog, et S-nögle, en S-pind, -strömpe, et Strikketøj.

en **Strikke** (= et Reb).

en **Strime** (= en Stribe).

en **Strimmel** (jfr. Tøj-, Landstrimmel), Flt. Strimler.

en **Strippe** (Vandstrippe = Øse).

at **strippe** om.

at **stritte**¹ (kaste, jfr. at stride²).

at **stritte**² ud, imod, med Benene

strix (lat.). en strix Herre.

en **Strop** (og en Stroppe), Flt. Stropper.

en **Strube** (jfr. Vrangstruben). en Strubehoste, et S-hoved, en Strubelyd.

en **Struds**. en Strudsfjeder, -mave, et Strudsæg.
strunk = rank.
 en **Struntjæger** (en Fugl).
 en **Strut** (forhen Strud), Flt. Strutter.
 at **strutte** (forhen at strude). at s. ud til Siderne, s. af Sundhed.
 et **Stryg** (jfr. Strøg; i Flt. = Prygl). at stryge (jfr. af-, be-, ud-, hud-, kagstryge), strøg, strøgen, strøget, strøgne, at s. Tøj, en Le, Tegl, Tørv, Flaget, s. sig, s. om (jfr. en Landstryger), en Strygning; en Strygebolt, et S-bræt, -jærn, -maal, en Strygerem, -spaan, -stok.
 at **stræbe** (jfr. efterstræbe, Bestræbelse), stræbte, stræbt. en Stræben, stræbsom; en Stræbebjælke, -pille.
 et **Stræde** (smal Gade, smalt Sund).
 at **strække** (jfr. for-, udstrække), -ede, et og strakte, strakt. at s. sig, at s. til (jfr. tilstrækkelig); strækkelig (= spændig), en Strækning (jfr. For-, Ud-, Bjærg-, Landstrækning); en Strækhammer; en Strækkesene.
stræng, strængt. strængelig (Bio.); en Strænghed, at strænge (se anstrænge), Vinteren strænges.
 en **Stræng** (jfr. Bue-, Harpe-, Klokke-, Navlestræng). en Strængeleg.
 at **strø**, strør, strøede, strøet (rigtigere strøde, strøt). en Strøelse; et Strøgods, -kar, -sand, en S-ske, Strøtanker (Flt.).
 et **Strøg** (af at stryge; jfr. Luft-, Land-, Bue-, Pennestrøg). paa Strøget; strøgvis (Bio.); en Strøgfugl.
 en **Ström**, Flt. Strömme. med, mod Strømmen; at strömmen, strömmen (= i Strömme), en Strömning; et Strömbad, en S-fart, -gang, -hvirvel, -kobling (Søord), et S-leje, -løb, -skifte, en Strömsætning.
 en **Strömpe**. et Strömpebaand, -bræt, -skaft, en Strömpevæver.
 en **Stub** (jfr. stump, Træ-, Kegelstub), Flt. Stubbe. Rub og Stub; en Stubmark, en Stubmølle.
 en **Stúd**. studeagtig; en Studedriver, -handel, -kalv, -pranger.
 at **studére**. en Studéring, et Studium (best. F. Studiet, Flt. Studier), en Studie, en Student (en Studenterforening); et Studerekammer.
 en **Studs**: i, paa en Stud.
studs (Tillo., egl. kort). en Studshed, at studse (= ¹ afstumpe [Haar, Manke], ² forbaves), en Studsen,

en Studsnings; en Studsmus, studsøret.
 en **Stue** (jfr. For-, Bad-, Spise-, Røg-Stor-, Syge-, Vagt-, Amt-, Raadstue). en Stuedör, -fugl, -gris, et S-gulv, en S-hund, et S-hus, en S-kone, et S-liv, en S-længe, s-lærd, en S-lærdom, -pige (el. Stupige), et Stueur.
stum (jfr. dövstum), Flt. og best. F. stumme. en Stumhed.
 at **stumle**. en stumlende Gang.
stump (jfr. Stub). stumpe Vaaben, en stump Vinkel; en Stump (jfr. Armstump, Smaastumper), i Stumper og Stykker, at stumpe (= ¹ være kort, ² afstumpe), stumpevis (Bio.), stumpet; stumpnæset, -rumpet.
 en **Stund** (jfr. Morgen-, Aften-, Dødsstund). i allen Stund (digt.), al den Stund (= eftersom), at have, faa, give sig Stunder, gode Stunder (Flt.); at stunde, Natten stunder til, at stunde efter, mod noget (= attraa).
stundum (rigtigere end «stundom», Bio., egl. Hf. Flt. af en Stund).
 en **Stutmester**, et Stutterí (tyske Ord).
 en **Stuv** (= en Stump, Rest). en S. Klæde.
 at **stuve** ¹ = at laste (et Skib). at stuve Folk sammen; en Stuvning ¹ (Sammenstuvning).
 at **stuve** ² (jfr. opstuve). stuvet Kjød; en Stuvning ²; en Stuvepande.
styg, Flt. og best. F. stygge.
 et **Stykke** (jfr. For-, Bag-, Ende-, Fod-, Hoved-, Over-, Vej-, Land-, Penge-, Mark-, Mester-, Vove-, Skjælms-, Skarns-, Musik-, Synge-, Kobber-, Sø-, Nat-, Knæ-, Feltstykke). at gaa, rive i Stykker, et S. Brød, Land, Vej, et godt S., at blæse en et Stykke; at stykke (jfr. ud-, sammenstykke), stykkevis (Bio.); et Stykkeværk; (et) Stykgods, en Stykhest, -port, -pram.
 en **Stylte**. at gaa paa Stylder; at stylte (jfr. opstyltet); en Styltedans, -gang, -gænger.
 en **Stypper** (tysk). stypperagtig.
 at **stylene** (= studse, stævne, kappe).
Stýr: at holde Styr paa en, at gaa, sætte over Styr.
 et **Stýr** (egl. Ror). Styret paa en Vogn, at staa for Styret; et Styre (= Ror, foræld.); at styre (jfr. bestyre), en Styrelse, en Styrer (jfr. Vogn-, Statsstyrrer); en Styrefjeder, -hale; (et) Styrbord, en Styrmand.

-stýr (tysk) i Brude-, Krigs-, Ud-
styr.
en **Styrke** (jfr. stærk, Kæmpe-, Krigs-,
Sjælsstyrke). at styrke (jfr. be-
styrke), en Styrkelse, en Styrk-
ning (jfr. Hjertestyrkning); en
Styrkedrik, -prøve.
at styrte (jfr. ned-, omstyrte). en
Styrting (jfr. Ind-, Sammen-,
Fjældstyrting); et Styrtebad, styrte-
færdig, en Styrtseø.
en **Styrvølt** (i Kortspil).
en **Styver** (foræld. Mønt). en S-fænger.
stædig (af at staa). en Stædighed.
at stække (af stak == stakket). en
Stækning.
Stænder (Flt. af en Stand). en Stæn-
derforsamling.
at stænge (af Stang; jfr. indestængt).
et Stænge (jfr. Høstænge), en
Stængerotte, et Stængsel (Flt.
Stængsler).
en **Stængel** (af en Stang; jfr. Plante-,
Blomsterstængel), Flt. Stængler. et
Stængelblad.
et **Stænk** (jfr. Sø-, Gadestænk). at
stænke (jfr. be-, overstænke), en
Stænkning; en Stænkekost.
en **Stænte** (ogsaa en Stætte).
en **Stær**¹ (en Fugl). en Stærkasse.
(en) **Stær**² (en Öjensygdø). den graa,
den sorte Stær.
(stærblind, Stærgræs, se star-.)
en **Stævn** = Skibsstavn.
at stævne¹ (af Stavn; jfr. indstævne).
^a at stævne en, ^b at stævne frem;
et Stævne (jfr. Kirke-, Søgne-
Grandestævne), en Stævning; et
Stævnamaal, -møde, -vidne.
at stævne² (= kappe). Træer.
at støbe (jfr. af-, omstøbe). en Støber
(jfr. Jærn-, Kande-, Klokkestøber),
en Støbning; en Støbform, (et) S-
gods, -jærn, en S-knold, -ovn,
-rand, -ske, (et) Støbstaal.
et **Stød**¹ (jfr. at støtte, et Rygstød og
[foræld.] et Brandstød \circ : Hjælp til
en brandlidt).
et **Stød**² (jfr. An-, Op-, Sammen-,
Kaarde-, Hjärte-, Vindstød). stødvis
(Bio.); (et) Stødbrænde (af et Stød
= en Træstub).
at støde (jfr. for-, om-, til-, udstøde),
stødte, stødt. stødende; en Støder,
en Stødning; en Stødpude, -tand,
et Stødvaaben.
en **Støj**. at stöje, en Stöjen.
at stönne. en Stönnen.
en **Stør** (en Fisk).

at storkne (jfr. stærk, en Styrke).
størknet Blod; en Størkning.
större, störst, se stor.
en **Störrelse** (af stor; jfr. Tal-, Legems-
störrelse).
at støtte (jfr. understøtte). en Støtte
(jfr. Sten-, Salt-, Billed-, Minde-
støtte); en Støttehale, -pille, et S-
punkt, en Støtestav.
(et) **Støv** (jfr. Kul-, Guld-, Blomster-
støv). at støve¹ (^a det støver, ^b at
støve af); en Støveklud, -kost; en
Støvblomst, -drager, et S-gjemme,
-grand, en Støvkaabe, -knap, -regn,
-sky, -svamp, -traad, -vej.
at støve² (nedertysk, jfr. opstøve). en
Støver, en Støverhund.
en **Stövle**. stövlet (jfr. bestövlet); en
Stövleblok, -hæl, -knægt, -krave.
en **Suder** (en Fisk).
at suge (jfr. ind-, udsuge). en Sugen,
en Sugning; en Sugeaare, -fisk,
-fod, -mund, -pumpe, et S-rør, en
S-skaal, -skive, et Sugeværk.
et **Suk**, Flt. Sukke. at sukke.
(et) **Sukker** (jfr. Drue-, Rør-, Pudder-,
Brystsukker). at sukke (indsukke);
en Sukkerbager, et S-brød, en S-
bøsse, -daase, et S-fad, (et) S-godt,
et S-hus, en S-kringle, -mund,
-mølle, et S-rør, en S-ske, et S-
stof, en S-syge, s-sød, en S-tang,
-top, (et) S-vand, Sukkerærter (Flt.).
(et) **Súl**. et Sulefad, en S-mad, S-varer
(Flt.), en Sulevælling.
en **Sule**¹ (en Fugl, Slægtsnavn).
en **Sule**² (foræld. og digt.) = Söjle.
en **Sult**. at sulte (jfr. udsulte), sul-
ten (-nt, -ne, jfr. forsulten); en
Sulteføde.
en **Sum** (lat. Ord, jfr. Hoved-, Penge-
sum), Flt. Summer. at summe¹ op.
at summe² (= at surre). Bierne
summe; en Summen og Brummen.
at summe³ sig (ikke at «sunde» sig,
men af gl. d. sum \circ : tavs, stille).
en **Sump**. sumpet (Tillo.), sumpig; en
Sumpfeber, -fugl, -grund, -hög,
-jörd, -plante, -snegl, -svale.
et **Sund** (jfr. Øresund). en Sundtold.
sund, sundt. en Sundhed, en Sund-
hedsbrønd, -pleje, -tilstand.
en **Suppe** (jfr. Kjød-, Gryn-, Vinsuppe).
et Suppefad, Suppeurter (Flt.).
sur: at løbe sur (jfr. at surre¹).
súr. sur Mælk, en sur Eng, sure
Miner, et surt Arbejde, at se surt;
en Surhed; et Surbrød, en S-dej,
-kløver (en Plante), (en) S-kaal, at
s-mule, (en) S-steg, suröjet.

at **surre**. ¹ Myggen, Hjulet surrer, ² at surre noget fast.
Sús: at leve i Sus og Dus.
 et **Sús**. at suse, en Susen og Brusen.
 en **Sut**, best. F. Suttén (Patteklud).
 en **Svaber** (engl. Sørd) = en Svaberkost. en Svabergast.
svág. svagelig, en Svaghed; svaghovedet, -sindet, -synet.
 at **svaje** (holl. Sørd). en Svajning.
svál (Tillo.). at svale, en Svale¹ = en Svaling; en Svaledrik, -stue, -tønde, (et) Svalevand.
 en **Svale**² (paa et Hus). en Svalegang.
 en **Svale**³ (en Fugl, jfr. Mur-, Bakkesvale). en Svalerede, - rumpe, -stjært, -urt (en Plante).
 en **Svamp** (jfr. Fyr-, Flue-, Vaske-, Ledesvamp). svampet (Tillo.), svampagtig; en Svampdaase.
 en **Svane**. et Svanedun, en Svane-fjeder, -hals, -ham, -sang, -unge.
svang (o: gold, mager). svange Ax.
Svang (tysk): at gaa i Svang.
svanger (tysk, jfr. besvangre), Flt. og best. F. svangre. et Svangerskab.
 en **Svans** (tysk = Hale). at svanse; en Svansskrue.
svár, **svárt** (= svær, digt.). svarlig (Bio.).
 et **Svar** (jfr. An-, For-, Gjen-, Tilsvár). at svare, at s. til, for, s. Skat.
svart (= sort, jfr. sværte). en Svartalf, -bag (en Fugl), -side (en Sælhund).
 en **Svéd** (jfr. Angest-, Dødssved). at svede, svedte, svedt, svedt (Tillo.); et Svedebad, en S-dug, et S-hul, en Svedekur, -syge; sveddrivende, en Sveddraabe, -fux, -kjertel.
sveden, se at svide.
svej (= smidig). at sveje (= böje); svejrygget.
 at **svejse** (tysk). en Svejsning.
 en **Svend** (jfr. Unger-, Følge-, Ridder-, Bager-, Tømmersvend). en Svenddom; et Svendbarn (foræld.); en Svendekro, et Svendestykke.
svensk, de svenske. Svensken, en Svensker, Sverige (el. Sverrig).
 en **Sveske** (tysk). en Sveskeblomme.
 at **svide** (= brænde, jfr. afsvide) el. **svie**¹ (jfr. Kulsvier), sved, sveden, svedet, svedne. at svie et Hus af, en sveden Lugt; en Svidning.
 at **svie**² (= at smerte, volde Smerte), sved, sviet (og svedet). det svier (har svedet) til ham; en Svie, Svie og Smerte.

et **Svift**. at svifte, Vindens Sviften.
 en **Svig** (jfr. Toldsvig). svigågtig, at svige (jfr. besvige), sveg, svegen, sveget, svegne; svigefuld.
Sviger- (tysk, jfr. en Svoger): en Svigerinde; en Svigerdatter, -fader, -moder, -søn.
 at **svigte** (jfr. svige). Kræfterne svigte.
 en **Svik** (Tøndetap), best. F. Svikken.
 at **svikke** (mindske) Sejl paa en Mølle; et Svikbor, -hul, en Svikmølle.
 en **Svime** (foræld., jfr. besvime).
svimmel (hovedsvimmel), Flt. og best. F. svimle. en Svimmel, at svimle, en svimlende Højde.
 et **Svín** (jfr. Fede-, Vild-, Pindsvin). svinågtig, at svine (sig) til, et Svinerí, svinsk; en Svineavl, at s-binde, en S-blære, -byld, et S-bæst, S-bønner, -børster (Flt.), s-dum, (et) S-fedt, en S-fylking, -føde, et S-held, s-heldig, en S-hjord, -hyrde, (en) S-kaal, (et) S-mel, s-polisk, en S-ryg, et S-skind, en S-slagter, -steg, -sti, et S-trug, en Svinetryne, -tønde.
 at **svinde** (jfr. forsvinde), svandt, svunden, svundet, svundne. en Svinding; en Svindsot.
 et **Sving** (jfr. Om-, Opsving). at svinge (-ede, -et og svang, svungen, svunget, svungne), en Svingning, en Svingòm; en Svingbasse, -bom, -bro, -hammel, et S-hjul, en Svingkraft, -plov, -rulle, -vægt.
 en **Svingel**¹ (af at svinge), Flt. Svingler. at svingle, en Svinglen.
 en **Svingel**² (en Plante, Slægtsnavn).
 en **Svinke**. at slaa en Svinke; at svinke; et Svinkeærende.
 en **Svip**: i en Svip; at svippe¹ ensteds hen; en Sviptur.
 et **Svip**, best. F. Svippet. at svippe² (med en Pisk).
 en **Svír**. Svir og Sværm; at svire, at være svirende; en Svirebroder, -gast, et Sviregilde.
 at **svirre** (= slingre, svaje).
 en **Svoger** (jfr. Sviger-). et Svogerskab.
 (et) **Svovel** og **Svovl**. svovlagtig, svovlet (Tillo.), at svovle; et Svovlbåd, s-blaa (Lue), (en) S-blomme, (et) S-bly, en S-damp, s-gul, (en) S-jord, -kilde, -lever, -lugt, -mælk, -pøl, -regn, -stikke, -syre, (et) S-sølv, en S-traad, (et) Svovlvand.
svullen (-nt, -ne). at svulne, at svulme (jfr. opsvulme), en Svulst, svulstig.

et **Svup**, best. F. Svuppet. at svuppe. at **svække** (af svag). en Svækkelse.

et **Svælg** (jfr. Hav-, Ildsvælg). Svælgget (i Halsen); at svælge, et svælgende Dyb, en Svælgning (Nedsv.).

en **Svær**, se Flæske-, Grønsvær. **svær** (jfr. et Besvær, at besvære). en svær Mand, et svært Arbejde, en svær Mængde, det er svært varmt; et Sværanker, en Sværpude.

et **Sværd** (jfr. Slagsværd). sværd-bladet, en S-fisk, -knap, -lilje, -side, -skede, et Sværdsflag; et Sværds hug, en Sværdsod (-odden).

at **sværge** (jfr. af-, be-, for-, tilsværge), sværger (og svær), svor, svoren, svoret, svorne (jfr. ed-, mén-, sammensvoren, forsoren). en Sværgen og Banden.

en **Sværme** (jfr. Bi-, Mygge-, Folkesværme). at sværme, s. om, s. for noget, svire og s., en Sværmer, et Sværmeri, sværmerisk; en Sværmspore; en Sværmetid.

at **sværte** (af svart = sort). en Sværte (jfr. Blank-, Sko-, Bogtrykkersværte), en Sværtning.

et **Svæv**. at svæve, en Svæven.

et **Svøb** (jfr. Blad-, Barnesvøb). at svøbe (indsvøbe), svøbte, svøbt; en Svøbelse (et S-barn), en Svøbning.

en **Svøbe** (= Pisk). et Svøbeslag.

et **Svøft** (af at svøbe, oprindeligt et Søord). at tage Svøftet ind.

at **svømme** (digt. Fortid svam). at s. oven paa, s. over (jfr. oversvømme), at s. en Hest; en Svømmer, en Svømning; en Svømmeblære, S-buxer (Flt.), et S-bælte, en Svømmefinne, -fjeder, -fod, -fugl, -hinde, -hud, -kunst, -lærer, -sele, -skole.

at **sy**, syr, syede, syet (rigtigere syde, sýt). en Syerske, en Sýning; et Sybord, en Syjomfru, -kurv, -lön, -naal, -pige, -pose, -pude, -ring, -silke, -skole, et Syskrin, en Sytraad, et Sytøj, en Syæske.

syd (Bio. og Navneo., jfr. sønden og sønder¹). syd efter, syd for, syd fra, syd paa; i Syd, mod Syd, Syden; sydlig; en Sydbo, -farer, S-frugter (Flt.), Sydhavet, en S-kant, et S-land, en S-lænding, sydöst (sydöstlig, en Sydostvind), en S-pol, en S-side, sydväst (sydvestlig, en Sydvestvind, en Sydvest = Sømandshætte).

at **syde**, -ede, -et og (foræld.) sød,

søden (-et, -ne, jfr. u-, blødsøden). en Syder (se Salt-, Sæbesyder).

syg (jfr. døds-, sinds-, søsyg). en Sygdom, en Syge (jfr. Bryst-, Sove-, Skulke-, Sø-, Tvivlesyge), sygelig, at sygne (jfr. hensygne); et Sygebesøg, -hjem, -hus, en S-kost, et S-leje, en Sygemad, -pleje, -seng, -stald, -stue, -vogter.

en **Syl**. syldannet, -formet, et Syl (el. Syle-)skaft, en Sylspids; et Sylestik.

en **Syld** (Fod under et Hus). at sylde; en Syldsten, et Syldtræ.

en **Sylle** og en Sylje (et Spænde). en Sylletorn.

en **Sylt** (af sylt = salt). en Sylteng, (et) Syltgræs, -hø.

at **sylte** (jfr. ned-, hensylte). en Sylte (jfr. Grise-, Pressesylte), en Syltning; et Syltefad, en S-krukke, S-kirsebær (Flt.), en S-tid, et Syltetøj.

et **Sýn** (jfr. Aasyn, Frem-, Op-, Til-, Öje-, Drömme-, Lig-, Vandsyn). at faa sit Syn igjen, at komme til Syne, tabe af Syne, for et Syns Skyld; at syne (-ede, -et), at synes (syntes, har syntes), en Sýning, synlig, synsk; et Synsbedrag, en S-forretning, -kreds, -linje, -maade, -mand, et S-punkt, en Synsvidde, -vildelse, -vinkel.

en **Synd** (jfr. Arve-, Døds-, Skjødesynd). at synde, en Synder, syndig, en Syndighed; en Syndebuk, et S-fald, s-fri, -fuld, -løs, en Syndeskyld; en Synsforladelse.

synderlig (Bio., jfr. sønder², besynderlig). ikke synderlig.

en **Syndflod** (ikke af Synd, men af foræld. sin = stærk, stor).

at **syng**, sang, sunge, sunget, sungne. en Syngelærer, -maade, -mester, -skole, et Syngespil, -stykke.

at **synke**, sank, sunken, sunket, sunkne. ¹ at s. sammen, s. i Knæ, ² at s. Maden (jfr. sænke); en Synken, en Synkning; synkefærdig.

en **Syre** (af súr). ¹ jfr. Kul-, Svovl-, Plantesyre, ² en Plante (jfr. Have-, Mark-, Skovsyre); at syre (jfr. usyret), syrlig; (et) Syresalt.

en **Syssel** (= Gjerning), Flt. Sysler. at sysle (med noget), en Syslen; en Sysselkone, at sysselsætte.

et **Syssel** (egl. = en S., jfr. Vendsyssel), Flt. Sysler. en Sysselmand.

sytten (Talord). den syttende.

syv (Talord). en syv Aars Dreng; den

syvende; syvaarig, en S-kant, -sover, -spring, -stjerne, et S-tal, syvti (70). (en) **Sæbe**. at sæbe (ind, af); en Sæbeboble, -kjælder, -kost, -lud, et S-ris, (et) S-skum, en S-syder, en S-urt, (et) Sæbevand.

en **Sæd**¹ (af at saa; jfr. Ud-, Vinter-, Vaar-, Havresæd). et Sædekorn, -land, en Sædemand; en Sædart, et Sædkar, -skifte, en S-spire, (et) Sædstøv.

en **Sæd**² (især i Flt.). at have for Sæd, gode (slette) Sæder; sædelig; en Sædvane, sædvånlig; en Sædelære.

et **Sæde** (af at sidde; jfr. Høj-, Herre-, Enke-, Stole-, For-, Bag-, Kuskesæde). høj, fast i Sædet; en Sædegaard; en Sædepude.

en **Sæg**, best. F. Sæggen (se en Hængesæg).

en **Sæk** (jfr. Tønde-, Foder-, Læder-, Natsæk), Flt. Sække. et Sækkebaand, en S-pibe, (et) Sækkelærred.

en **Sæl** = en Sælhund. et Sælskind. sæl (foræld. og digter.; jfr. aar-, sejer-, vennesæl).

Sælland (ogsaa Sælland, Sjælland, Sjælland). sælandsk, en Sælænder = en Sælandsfar.

at sælde (af et Saald). at s. Mel, Gryn.

at sælge, solgte, solgt. en Sælgen, en Sælger; en Sælgekone, -kælling.

sælsom (jfr. sjælden), Flt. sælsomme.

Sænk (af at synke): at skyde, bore (et Skib) i Sænk. at sænke, en Sænkning; en Sænkesten.

sær, sært, sære (Tillo., egl. Stedo., Hf. t. sig, jfr. især). en Særhed, særlig, en Særling; særegen, en S-egenhed, et S-kjende, s-kjønnet, et S-kuld, -præg, s-sindet, -skilt, et Særskrift, -syn, -tryk, et Særvæsen (Individ).

særdéles (Bio., jfr. Del). i Særdeleshed.

en **Særk**. særkeløs, et Særkeærme.

et **Sæt** (jfr. Forsæt), best. F. Sættet. i ét Sæt, det gav et Sæt i ham, et Sæt Klæder.

at sætte, satte, sat. en Sætter, en Sætning (jfr. Af-, Om-, Til-, Garn-, Skrift-, Grund-, Spørge-, For-, Eftersætning); en Sættedommer, et Sættegarn.

en **Sø** (jfr. Ind-, Fjæld-, Skov-, Styrtesø, Nord-, Østersøen), Flt. Søer. til Søs; et Søbad, en Søbagge, sødygtig, et Sødyr, søfarende, en Søfart, Søfolk (Flt.), en Søfugl, -gang, søgrøn, en Søhane, -helt, -ko, -konge,

et Søkort, en Søkrebs, -krig, -kriger, søkyndig, en Søkest, søleds (Bio.), en Søluft, -løve, -magt, -mand (et Sømandskab), -mil, -munk, et Sømærke, en Sønælde (et Dyr), et Søord, en Søbung (et Bløddyr), -rejse, -ret, -rulle, -røver, -side, -skade, et Søkib, -slag, en Søslange, -stad, -stjerne (et Bløddyr), et Søstykke, Søstænk (Flt.), søstærk, en Söstövle, -svale, -svamp, søsyg, en Søsyge, et Søtog, en Søtønde, et Søuhyre, -ur, -vand, søvant, en Søvej, -vind, et Søværn, et Søvæsen.

at søbe. en Søbe (jfr. Æggesøbe); (en) Søbekaal, en Søbemad.

sød (jfr. bitter-, sukker-, honningsød), sødt. sød Mælk; at søde (jfr. forsøde), sødelig (Bio.), sødlig (Tillo.), en Sødhed, en Sødme; (en) Sødgrød, sødladende, -talende.

søden (foræld.), se at syde.

at søge, søgte, søgt. en Søgen, en Søger, en Søgning; et Søgsmal.

søgn. helligt og søgnt; en Søgndag.

en **Søjle** (= en Sule; jfr. Sten-, Jærn-, Ild-, Luft-, Vandsøjle). en Søjlefod, -gang, et S-hoved, en S-orden, -rad, et Søjleskaft.

et **Søl**. en Søle, at søle (jfr. tilsøle), et Søleri; et Søleføre.

sølle (forhen søllig). en s. Stakkel.

(et) **Sølv** (jfr. Arve-, Prøve-, Kvæg-, Knaldsølv). en Sølvare, -alder, et S-arbejde, en S-barre, et S-beslag, s-beslagen, s-blaa, -blank, (et) S-blik, et S-bryllup, s-bunden (foræld.), -farvet, en S-gaffel, -glans, s-graa, en S-grube, -grund, s-holdig, et S-kammer, -kar, en S-klang, s-klar, en S-knap, s-knappet, et S-kors, en S-mine, (et) S-mor, en S-mønt, S-penge (Flt.), en S-pop (-poppen), -poppel, et S-skab, en S-ske, -skilling, s-slagen, -spændt (foræld.), en S-stage, -stang, -stift, -traad, (et) S-tøj, et Sølvur, -værk.

sølv- (foræld. og digt., i Sømmens.): sølvhvid, -klar o. s. v.

en **Söm**, Flt. Sømme. at sømme¹ (Lærred), en Sömning; et Sømmerum.

et **Söm**, Flt. Söm, best. F. Sømmet, Sømmene. at sømme² noget fast; et Sömhoved, en Sömklov, -ten.

en **Sømme** (foræld.). med Tugt og Sømme; at sømme³ sig (= passe sig), sømmelig, en Sømmelighed.

at sømme⁴ (tysk, foræld., jfr. forsømme).

en **Sön**, Flt. Söner. sönlig; en Sönedatter, -kone, s-løs, en Sönesön.
 en **Søndag** (o: Soldag). Søndag Morgen, paa Søndag, i Søndags; et Søndagsbarn, -bogstav, S-klæder (Flt.), s-klædt, en S-skole, et Søndagsvejr.
sønden (Tillo. og Bio., egl. fra syd). Vinden er sønden, sønden for, s. fra, s. om; søndenfjælds (Bio.), s-fjældsk, en S-storm, -ström, (et) S-vande, en Søndenvind.
sønder¹ (Bio., ogsaa No., = Syd). sønder paa, at sejle ret i Sønder; Sønderborg, -jylland, -marken; søndre (= sydlige), den søndre Ende, Side.
sønder² (Bio., egl. i sønder = itu, jfr. synderlig, at sondre). at hugge,

slaa en sønder og sammen; at søndre, en Søndring; at sønderbryde, -hugge, -knuse, -lemme, -rive, -skære, -slaa, -slide, -splitte, -træde.

at **sørge** (af en Sorg). sørgelig; sørgmódig; et Sørgeaar, en S-dragt, en S-fest, et S-hus, S-klæder (Flt.), en S-sang, -skare, et Sørgepil.

Søskende (Flt., jfr. Hæl-, Halv-, Stif-søskende). et Søskendebarn.

en **Søster**, Flt. Søstre. søsterlig; en Søsterdatter, -kage, -seng, -sön.

en **Sövn** (af at sove). af, i Sövine; sövnagtig, sövnig; sövndrukken, -dyssende, en S-gænger, -gængerske, sövnløs, -tung.

T.

en **Taa**, best. F. Taaen, Flt. Tær (el. Tæer), best. F. Tærene (el. Tæerne).
 en Taagænger, et Taaled, en Taaspids.

en **Taabe**. taabelig; en Taabenakke.

en **Taage**. at gaa i Taaget, snakke hen i Taaget (af foræld. et Taag); taaget (Tillo.); et Taagebillede, t-dækket, -fri, en T-plet, -sky, et T-slør, en T-stjerne, -stribes, et Taagesyn.

et **Taal**. at slaa sig til Taals; at taale (taalte, taalt), taalelig, taalig, taal-som (jfr. utaalsom); et Taalmod, taalmódig, en Taalmodighed.

en **Taar**. en Taar Vand, en Taar over Tørsten, god Taar!

en **Taare** (egl. = Taar). et Taareben, t-blændet, en T-fistel, -flod, t-fuld, en T-gang, -kjertel, t-kvalt, -løs, en Taareperse, -pil, -ström, -sæk.

et **Taarn** (jfr. Kirke-, Klokke-, Fyr-, Vagt-, Fangetaarn). at taarne (optaarne), at taarne sig, taarnet (Tillo.); en Taarnbygning, -falk, -gjemmer, t-høj, et T-kammer, en T-snegl, -spids, et T-spir, en T-ugle, et Tur, en Taarnvægter.

et **Tab**. at tabe (jfr. fortabe, utabelig), tabte, tabt, at tabe sig, en Taben.

en **Tabél**, Flt. Tabeller. et Tabelværk.

en **Taburét**, Flt. Taburetter.

et **Taffel** (tysk), Flt. Tafler. til Taffels; en Taffeldækker, -frugt, -musik, Tpenge (Flt.), (et) Taffelsalt, -ur.
 (et) **Taft** (Silketaft). et Taftes Skjørt.

et **Tag**¹ (jfr. Straa-, Tegltag), Flt. Tage. en Tagbjælke, (et) T-dryp, -kammer, t-lagt, en T-rende, -ryg, et T-skjæg, en T-spaan, -sten, -stol, et Tagværk.

et **Tag**² (jfr. Over-, Under-, Liv-, Haandtag), Flt. Tag. at tage (jfr. af-, an-, be-, fore-, fra-, frem-, gjen-, ind-, med-, mod-, ned-, op-, over-, paa-, til-, ud-, und-, ved-, vold-, varetage), tog, tagen, taget, tage. at lege Tagfåt.

en **Tak**¹ (jfr. Utak), best. F. Takken. mange Tak; at tage til Takke; at takke (jfr. betakke sig, aftakke); taknemmelig, en T-nemmelighed, et T-offer, en Taksígelse; takkeløs, en Takkefest, -sang.

en **Tak**² og en Takke (jfr. Hjortetak, -takke), Flt. Takker. takket (Tillo., jfr. rund-, savtakket).

et **Takkel**, Flt. Takler. Takkel og Tov; at takle (jfr. til-, aftakle), en Takkeláds = et Takkelværk; et Takkelgarn, -loft.

en **Takt** (lat.). taktmæssig; taktfast, -løs, et T-slag, en Taktstok.

et **Tal** (jfr. En-, Et-, Fler-, Grund-, Gylden-, Ordens-, Over-, Rodtal), best. F. Tallet, Tallene. et Talforhold, t-løs, et T-ord, en T-række, -störrelse, et T-tegn, en Talværdi.

at **tale**, tálte, tált og -ede, -et. en Taler, (en Talerstol); en Talebrug, -form, -frihed, T-gaver (Flt.),

en T-kunst, -maade, et T-redskab, -rør, -sprog, en T-stemme; en Talsmand.

en Tale (jfr. For-, Bag-, Efter-, Om-, Til-, Paa-, Af-, Ud-, Sam-, Lig-, Lov-, Skaaltale). at faa en i Tale, at komme paa Tale; en Taledel, -stemme.

et Talent. talentfuld.

(en) Talg (jfr. Tælle). en Talghinde.

en Talje (nedert.). et Taljereb.

(en) Talk = Talkjord, Talksten.

en Tallærken (tysk). en Tallerkenrække, -slikker.

tam, Flt. og best. F. tamme. en Tamhed; et Tamsvin o. s. v.

en Tamp, Flt. Tampe (Redskabet) og Tamp (Slag af en Tamp). at faa, give Tamp; at tampe, en Tampning.

Tamper- (egl. Kvatember-, af lat. quatuor tempora): en Tamperdag, en Tamperret (foræld.).

en Tand (jfr. Mælke-, For-, Hjørne-, Kind-, Hugge-, Skære-, Save-, Rive-, Savtand), Flt. Tænder. tandet (Tillo.); et Tandbrud, en T-byld, -børste, (et) T-gærde, -hjul, en T-hval, -kím, (et) T-kjød, en T-læge, t-løs, en T-pine, (et) T-pulver, en Tandrod, -række, et T-skifte, en Tandstikker, -trækker, -værk.

en Tande (jfr. at tænde) = Lysetande.

en Tang¹ (jfr. Ild-, Knib-, Kugle-, Nip-, Sukkertang), Flt. Tænger.

(en) Tang² (jfr. Bændeltang). tangklædt, en T-loppe, -lus, en Tangplante, -snarre (en Fisk), -spræl (en Fisk).

en Tange = Landtange (forhen ogsaa Sværdtange o. fl.).

en Tanke (jfr. at tænke, en Efter-, Om-, Bagtanke). at falde i Tanker; tankefuld, en T-gang, -kreds, et T-liv, t-løs, -rig, en Tankering, -række, -spaan, -streg, -traad, -verden.

(et) Tant (tysk). at fare med Tant.

en Tap (jfr. Is-, Krum-, Led-, Tøndetap), Flt. Tappe. at tappe (jfr. aftappe), en Tapper (se Øl-, Vintapper), en Tapning (Aftapning); et Taphjul, -hul, -leje, en T-riffel, -skrue, et Tapstykke; en Tappehov, et T-kar, en Tappestang.

et Tapét. en Tapetmager, -væver; at tapetsére.

en Tappenstreg (tysk).

tapper (tysk, egl. slav.), Flt. og best. F. tapre. en Tapperhed.

en Tarm (jfr. Ende-, Tyk-, Tyndtarm). (et) Tarmbrók, en T-hinde, -hud, (et) T-løb, -rør, en T-saft, et T-slyng, en Tarmslyngning, -sæk.

en Tarv. tarvelig; tarvløs.

en Taske (jfr. Brev-, Jagt-, Post-, Rejsetaske). en Taskekrabbe.

en Taskenspiller (tysk).

en Tater (egl. Folkenavn). en Taterske.

en Tave (jfr. Bast-, Hörtaver).

et Tavl¹ (jfr. Skaktavl). at spille (lege) Tavl; tavlet (Tillo.); et Tavlbord, en T-brik, et Tavlbræt, -mønster.

et Tavl² (for Tagl = Hestehale): med Top og Tavl = med Hoved og Hale.

en Tavle (jfr. Skifer-, Skrive-, Sten-, Træ-, Stam-, Kirketavle). (et) Tavlebly, -glas, T-penge (Flt.), en Tavle-regning, -skifer, -sten.

tavs (af at tie). en Tavshed, at tavne (foræld.).

en Tax (lat.) = et Taxtræ.

at taxére. en Taxéring, en Taxt.

at te (sig), ter, tede, tét (jfr. at beté).

(en) Te (jfr. Hylde-, Kryddertē), best. F. Teen; en Tebakke, et Teblad, -bord, en Tebusk, -daase, -dug, -kjedel, -kop, -pote, -ske, (et) Te-tøj, -vand.

en Tegl = en Teglsten. en Teglbrænder, t-hængt, (en) T-jord, -lade, -ovn, et T-tag, t-takt, et Teglværk.

et Tegn (jfr. Kjende-, Livs-, Skrift-, Tal-, Felt-, Nat-, Jærtegn). en Tegnskrift, et Tegnsprog.

at tegne. ¹ (jfr. betegne), det tegner til Regn, ² (jfr. aftegne, ind-, op-, undertegne), at tegne sig; en Teg-nelse (jfr. An-, Betegnelse), en Tegner (jfr. Korttegner), en Tegning; en Tegnebog, et T-bræt, en T-kunst, -lærer, -mester, T-penge (Flt.), en Tegneskole, -time, -øvelse.

en Tejste (en Fugl).

en Telegraf. en Telegrafist, et Telegram (-grammer); en Telegrafstang, -traad, et Telegrafterov.

et Telt (jfr. Tjæld). en Teltlejr, -pæl.

temmelig (nedertysk Bio.).

et Tempel, Flt. Templer. en T-herre.

en Tén (jfr. Haandten; Betydn. Gren, Vaand er forældet, jfr. Mistelten, Sömten).

en Termín (= Frist, Stævnedag).

en Terne¹ (jfr. Fadebursterne).

en Terne² (en Fugl).

en Terrín (jfr. Suppe-, Sølvterrín).

et Testament el. Testaménte. at testamentére.

en Text. at gaa fra Texten, at læse én Texten.

thi (Bindeo., egl. Stedo. i Hf., jfr. fordi).

ti (Talord). den, det tiende, en Tiende-

del, en Tiende (se neden for), en Tier; tidobbelt, et Tital.

en **Tid** (jfr. Aars-, Dags-, Dyr-, Krigs-, Senge-, Levetid; altid, undertiden). til en Tid, en Tid lang, i Tide, for, med, paa Tiden, al Tid, alle Tider, til Tider; tids (Bio., egl. Ejef.): tids nok (jfr. betids), tidig (jfr. utidig), tidlig, tit (Bio., tiere, tiest); en Tidkort (foræld.), en Tidløs (en Plante), (et) Tidvande (el. Tidevande); en Tidebog, et Tidehverv; en Tidsaand, -alder, -del, -fordriv, -frist, -følge, -grænse, et T-løb, -maal, en T-maaler, et T-punkt, en T-regning, et Tidsrum, -skrift, en Tidstavle.

en **Tidende** (af en Tid). gode Tidender.

en **Tidse** (Strandtidse, en Plante).

en **Tidse** (en Plante), Flt. Tidsler.

at tie (jfr. fortie, tavs), tier, tav, tiet.

en **Tiende** (af ti, jfr. Konge-, Kvægtiende). at tiende; en Tiendeejer, t-fri, (et) T-korn, t-pligtig, en Tiendetager, -tægt, -yder.

tiere, tiest, se tit.

en **Tiger** (jfr. Kongetiger), Flt. Tigre. tigeragtig, tigret (Tillo.); en Tigerkat, et Tigerskind.

at **tigge**. en Tigger, tiggeragtig, (et T-brev, en T-kælling, -munk, -pose), et Tiggeri; tiggefærdig.

til (Fho. og Bio., samt Bindeo. = indtil). for, bag, oven, neden, lige til, at komme til kort, til Pas, til Maade, til Stede (og tilstøde), til sidst, til Trods for; at gaa til agters, være til Aars, til Alders, gaa t. Alters, rejse t. Baads, tage t. Bens, ud (ind) t. Bens, slaa t. Blods, føre t. Bogs, gaa (læse) t. Bords, gaa (synke) t. Bunds, komme t. Bys, sætte t. Bænks, nu (hid) t. Dags, t. Dels (= for en Del), pibe t. Dæks, sætte t. Dørs, være t. fals, drage t. Felts, gaa t. Fjælds, rejse t. Fods, være (stille) t. Freds (ogsaa tilfrøds, Tillo.), have t. fælles, gjøre t. Gavns, fare t. Himmels, faa (være) t. Kjøbs, gaa t. Kojs, t. Kros, faa t. Laans, her t. Lands, rejse t. Lands, ville (sætte) t. Livs, skyde t. Maals, to t. Mands, gaa t. Offers, komme t. Ords, tjene t. Orlogs, tærse t. Punds, drikke t. Pæls, staa t. Rors, spørge t. Raads, være t. Salgs, gaa t. Sejls, t. Sengs, være t. Sinds, t. Skibs, t. Skovs, t. Sogns, gaa t. Stols, t. Søs, slaa sig t. Taals, gaa t. Taffels,

t. Torvs, ride t. Vands, gaa t. Vejrs, stige t. Vogns, slaa t. Væds, sætte t. Vægs, gaa t. Værks; have til bedste, sørge sig t. Døde, falde t. Fode, t. fulde (= fuldelig), have (komme, holde) t. gode, gaa t. Grunde, gaa t. Haande, alle t. Hobe, komme t. Hove, være t. Huse, komme t. Hænde, stede t. Jorde, give t. Kjende, komme t. Live, være t. Mode, regne t. onde, komme (tage) t. Orde, holde t. Raade, være t. Rede, komme (lægge, hjælpe) t. rette, gjøre (blive) t. Skamme, gaa t. Spilde, komme (være) t. Stede, t. Syne, tage t. Takke, ride t. Tinge, skaffe (bringe) t. Veje, til visse (= visselig). tilbåge (Bio., se neden for). tilførn (Bio.). tillige (Bio.), tillige med. tilmed (Bio.). tiløvers (Bio.). til sammen (Bio.). tilstøde (Bio., = til Stede), de tilstedeværende.

at **tilbede** (-bedelse, -beder). et Tilbehør. at tilberede. en Tilblivelse (-bliven). at tilbringe. et Tilbud, at tilbyde. -bygge (-bygning). tilbøjelig. tilbørlig. at tildanne. -dele. -digte (-digtning). -drage sig (-dragelse). -dække. -egne (-egnelse). -endebringe. -falde. en Tilflugt (et T.s-sted). at tilflyde. tilforladelig. tilforordnet. tilfrøds (Tillo., jfr. Fred, Flt. og best. F. tilfredse), en Tilfredshed, at tilfredsstille (-stillelse). tilfrosen (-nt, -ne). et Tilfælde, tilfældig, en Tilfældighed. at tilføje. -føre, en Tilførsel. at tilgaa, en Tilgang. -gift, at tilgive (-givelig, -givelse). et Tilgødehavende. tilgroet (el. -grot). tilgrænsende. et Tilhold. at tilhugge. -hulle. -hæfte. et Tilhæng, en Tilhænger. et Tilhør, at tilhøre, en Tilhører. at tilintetgjøre (-gjørelse). at tilkaste (-kastning). at tilkjendegive. tilkittet. -kjørt. -klippet. -knappet. at tilkomme, en Tilkomst. at tillade (-ladelig, -ladelse). -lave (-lavning). -lempe (-lempning). en Tillid (t.s-fuld). et Tilliggende. at tilliste sig. en Tilløkkelse (t-lokkende). at tillukke. en Tillysning. et Tillæg (T.s-ord), at tillægge. tillært. et Tilløb. at tilmaale. en Tilmad. at tilmure. et Tilnavn. at tilnikke. en Tilnærmelse. tilpakket, -passet. -proppet. et Tilraab.

at tilraabe. -raade (-raádelig). tilrakkert. at tilrede (-redning). tilreden (af at ride). at tilregne (-règnelig, -regnelse). en Tilrettevisning. tilrejsende. at tilrøge. -saa. et Tilsagn. at tilsæ. -sende. at tilsídesætte (-sætelse). at tilsige (-sigelse). -sigte. -skikke (-skikkelse). en Tilskrift, at tilskrive. et Tilskud, at tilskyde. -skynde (-skyndelse). -skære (-skærer). at tilslaa, et Tilslag. at tilsløre. -smile. tilsmudset. -snavset. at tilsnige sig (-snigelse). et Tilsnit. tilsnört. -spidset. -spigret. at tilspørge (-spørgsel). at tilstaa (-staaelse), en Tilstand. at tilstede. -stille. -stoppe. tilstrækkelig. -strømmende. -stundende. at tilstøde (-stødende). tilsvarende. at tilsværge. -sy. et Tilsyn (en T.s-mand). tilsýneladende (-ladelse). at tilsætte (-sætning). tilsølet. at tiltage (-tage sig, tiltagen, en Tiltagen, tiltagende, i tiltagende). at tiltakle. -tale (-talende, en Tiltale). -tro (en Tiltro). at tiltrodse (sig). at tiltrygle (sig). -træde (-trædelse). -trække (-trækning, -trækkende). -tuske (sig). -tvinge (sig). -tælle. tilvant. at tilveje. -vèjebringe. -vende (sig). -vifte. -vinke. -virke (-virkning). en Tilværelse, tilværende. en Tilvæxt.

tilbage (Bio., egl. til Bage, Hf. af en Bag). at tilbagebetale, en T-betaling, et T-fald, t-gaaende, en T-gang, t-holdende, en T-holdenhed, at tkalde, en T-komst, at t-lægge, -sende, et T-skridt, -tog, en Tilbagevej.

en **Tilje** (foræld. og digt.) = Planke.

en **Time** (jfr. Bede-, Hviletid). en halv Time, paa Timen; timelig, en Timelighed, at times (timedes, har timedes), timevis (Bio.); et Timeglas, t-lang, en T-lærer, et T-slag, -tal, en Timeviser.

(et) **Tin**, best. F. Tinnet. tinnet (Tillo., = fortinnet); (en) Tinaske, et T-blad, -fad, en T-grube, -knap, -række, -ske, -soldat, -sten, (et) Tintøj.

en **Tind** el. Tinde (jfr. Mur-, Borg-, Fjældtinde). en Tinding¹.

en **Tinding**² (egl. Tynd-vange [= Kind]). at tindre. en Tindren.

en **Ting** (jfr. en U-, Bi-, Smaating). ingen Ting = intet, nogen Ting

= noget, al Ting, alle Ting (jfr. alting) = alt, hver Ting til sin Tid; en Tingest.

et **Ting** (jfr. Herreds-, By-, Lands-, Folke-, Snaps-, Alting, ofte uden Grund skrevet «Thing»). paa Tinge, til Tinge; at tinge¹ = holde Ting, ² at tinge om Prisen (jfr. betinge), en Tingen; en Tingbog, et T-bud, en T-dag, -fred, et T-hus, en T-høj, et T-lag, at t-lyse, en T-lysning, at t-læse, en T-læsning, en T-mand, -skriver, et T-sted, en Tingstud, -stue, -vej; en Tingsed, -ret, et Tingsvidne.

en **Tinte** = en Tinteorm. tintet Flæsk.

en **Tip** (jfr. Næsetip), Flt. Tipper.

Tip-: en Tipoldefader, -moder.

at tirre = at opirre.

en **Tirsdag**. hvide Tirsdag, paa Tirsdag Morgen, i Tirsdags Aftes.

en **Tispe** (foræld.) = en Tævehund.

tit (Bio., af en Tid), tiere, tiest. tit og ofte, tit og mange Gange (Sinde).

en **Titel** (jfr. Rang-, Bogtitel), Flt. Titler. et Titelblad, en Titelsyge.

at titte. tit tit! en Titten.

en **Tiur** (en Fugl).

et **Tjat**, best. F. Tjattet. at tjatte.

en **Tjavs** (især i Flt., Tjavser). tjavset (Tillo., = laset).

at tjene (jfr. af-, be-, fortjene), tjente tjent. en Tjener, en Tjenerinde, et Tjenerskab, tjenlig, en Tjeneste (jfr. Guds-, Krigs-, Gjentjeneste), tjenstlig, tjenstagtig, tjenstfærdig; tjenstdygtig, -gjørende, en T-iver, t-ivrig, -ledig, -villig; Tjenestefolk (Flt.), en T-karl, -kvinde, -pige, -sag, -tid, et Tjenestetyende.

et **Tjæld** (foræld. og digter., jfr. et Telt). at tjælde, en Tjælding.

(en) **Tjære** (jfr. Kultjære). at tjære, en Tjæring; et Tjærehus, en T-kande, -nelliike, -tønde, (et) Tjærevand.

en **Tjörn** (jfr. Hvidtjörn, se Torn). et Tjörnegærde, en T-hæk, et Tjörnekraat.

to (Talord; jfr. tve-, tvende, itu). toaarig, -armet, -benet, -bladet, -ledet, -radet, -skaftet (Tøj), en Toskilling, et Total, tovinget.

at to (= tvætte), tor, toede, toet (rigtigere tode, tót). en Tóning.

(en) **Tobak**, best. F. Tobakken. et Tobaksblad, en Tobaksdaase, -handel, -pibe, -plante, -pung, -røg, -saft, -spinder.

en **Toft** (jfr. Hustoft) = Hjemmemark.
 en **Tofteager**, -jord.
 en **Tofte** = en Rorbænk.
 et **Tog** (jfr. Ind-, Op-, Ud-, Krigs-, Kors-, Sø-, Lig-, Gods-, Il-, Nat-tog). at toge, et **Togt** (Søord).
 at **tokke**: at tokke om.
 en **Tol** (jfr. Flaske-, Aaretol), Flt. Tolle.
 en **Told** (jfr. Havne-, Ström-, Sundtold). at tolde (jfr. fortolde), en **Tolder**; en **Toldbaad**, -betjent, -bod, et **T-flag**, en **T-forening**, -forvalter, -frihed, -grænse, et **T-kammer**, t-pligtig, en **T-seddel**, et **T-segl**, -sted, -stempel, en **T-svig**, et **Toldvæsen**.
 en **Tolk**. at tolke (jfr. fortolke), en **Tolkning**.
 en **Tollekniv** = en Tælgekniv.
tolv (Talo.). paa Slaget tolv; den tolvte, en **Tolvtedel**; **tolvaarig**, en **Tolvkant**.
tom (jfr. at tömme), Flt. og best. **F. tomme**. en **Tomhed**; **tomhændet**.
 en **Tomme**¹ el. **Tommel** = en **Tommelfinger**. en **Tommeltaa**, -tot; en **Tommeskru**e.
 en **Tomme**². en halv **Tomme**; **tommevis** (Bio.); en **Tommeliden**, en **T-stok**, et **T-söm** (jfr. **Firtomm**esöm).
 en **Tomt** (af tom, jfr. **Brandtomt**).
 en **Tone** (jfr. **Klokke-**, **Flöj**te-, **Harpe**tone, **Hof-**, **Farvetone**). at **tone**¹ (jfr. **betone**), -tonet (se **kort-**, **langtonet**); en **Tonart**, **tonløs**; **toneangivende**, et **T-fald**, -hold, en **T-kunst**, et **T-lag**, **t-rig**, en **T-række**, et **T-skifte**, en **T-slutning**, -stige, et **Tonetegn**.
 at **tone**² (holl., jfr. **fortone sig**). at **tone Flag**; en **Töning** (jfr. **For-**, **Fremtoning**).
 en **Top** (jfr. **Bjærg-**, **Træ-**, **Haar-**, **Krøl**top), Flt. **Toppe** og **Topper**. **Top** og **Tavl**, fra **Top** til **Taa**, en **Top Sukker** (= en **Sukkertop**), at spille **Top**, at kjøre med **Topper**; at **toppes**, **toppet** (Tillo.); en **Topende**, -flade, at **t-hugge**, en **T-höne**, -lærke, et **T-maal**, **t-maalt**, et **T-punkt**, -sejl, -skud, at **t-stævne**, en **Topvinkel**, **topvissen**.
top! (Udraabsord).
 en **Torbist** (af foræld. **Tord** = **Skarn**) = en **Skarnbasse**.
 en **Torden** (egl. **Tor-dön**). at **tordne**; et **Tordenbrag**, en **T-byge**, -kile, -leder, -luft, -regn, -røst, et **T-skrald**, en **T-sky**, et **T-slag**, en **T-sten**, -tale, et **Tordenvej**r.
 en **Tormaaned** (Marts). **Tormaaneds** Øl.

en **Torn**.¹ jfr. **Bark-**, **Ved-**, **Ligtorn**, **Tornen** i et **Spænde**,² = en **Tornebusk** (jfr. **Tjörn**), **Torne** og **Tidsler**; **tornet** (Tillo.); **tornefuld**, en **Tornekrone**, -sti, **tornestrøet** (el. -strøt); en **Tornskade**.
 en (og et) **Tornister**, Flt. **Tornistre**.
 en **Torp** (forældet; jfr. -trup [-strup], -drup, -rup i **Landsby**navne).
 en **Torsdag** (jfr. **Skærtorsdag**).
 en **Torsk**. en **Torskefangst**, -flab (en **Plante**), et **T-hoved**, en **Torskelever**.
 en **Tort** (fransk Ord) = **Spot** og **Skam**.
 et **Torv** (slavisk Ord, jfr. **Axel**torv, **Halm-**, **Kultorvet**). at bringe til **Torvs**; at **torve** (= **torvføre**); en **Torvedag**, et **T-kjøb**, en **T-kurv**, et **T-læs**, en **T-pris**, -spand, et **T-stade**, en **Torvevogn**, -vægter.
 en **Tosse**. at **tosse** om, **tosset** (jfr. halv-, **smaatossed**), et **Tosseri**; **tossegod**, et **Tosse**hoved.
 en **Tot** (jfr. **Uld-**, **Haartot**), Flt. **Totter**.
 en **Tot Hör**, at komme i **Totterne**.
 et **Tov**¹ (jfr. **Ankertov**). en **Ende Tov**; en **Tovende**, (et) **Tovværk**.
 et **Tov**² (egl. et **Taa**), se **Fortov**, **Spiltov**.
 at **traa**, en **Traa** (foræld. og digt.) = at **attraa**, en **Attraa**.
 et **Traad** (korttonet, af at træde¹), best. **F. Traad**det. en **Traad**tørv.
 en **Traad** (jfr. **Silke-**, **Staal-**, **Svovl-**, **Sytraad**). **traadbar** (= **luslidt**), en **T-ende**, **t-formet**, en **Traadorm**.
 en **Tragédie** (= et **Sørgespil**). **trágisk**.
 en **Tragt**. at **tragte**¹ (**Kaffe**), en **Tragte**kande, en **Tragtning**; **tragtformet**.
 at **tragte**² **efter** (= **eftertragte**). en **Tragten** (**Digten** og **Tragten**).
 at **tralle**. en **Trallen**.
 en **Tralle**. et **Tralværk**.
 at **trampe**. en **Trampen**.
 (en) **Tran** (jfr. **Hval-**, **Levertran**), best. **F. Trannen**. **trannet** (**Smag**); et **Trankogeri**, en **Tranlampe**, -lugt, -stövle, -tønde.
 en **Trane** (en **Fugl**). et **Tranebær** (en **Plante**), en **Tranedans**, -fjeder, -hals (¹ i egl. **Bet.**, ² en **Plante**).
trang (jfr. at trænge), **trangt**. en **Trang**hed; **trangbrystet**.
 en **Trang** (jfr. **Pengetrang**).
 (en) **Trap**, best. **F. Trappen** (en **Bjærg**art).
 en **Trapgaas** (en **Fugl**).
 en **Trappe** (jfr. **Sten-**, **Vindel-**, **Hoved-**, **Bagtrappe**). **trappeformet**, en **Trappe**gang; -sten, -stige, -tøs.
 at **traske** (jfr. **trave**). at **traske** om.

en og et **Trav** (jfr. Heste-, Luntetrav).
 at trave, en Traver; et Travløb.
 en **Trave** (o: 20 Neg) = en Travehob.
 travl. at have travlt; en Travlhed.
 tre og (digt.) trende (Talord). den
 tredje, en Tredjedel; trebenet,
 -bladet, -delt, en T-deling, t-dob-
 belt, en T-dækker, t-énig, en T-
 éninghed, t-farvet, en T-fod, t-fold,
 -føldig, en T-føldighed, -fork, t-
 grenet, en T-kant, -klang, t-kløftet,
 -kløvet, (et) T-kort, t-løben (-ne),
 en T-marksmand, t-mastet, en T-
 master, t-radaaret, -radet, -sidet,
 -skaftet (Garn), et T-stavelsesord,
 t-stemmig, -strøgen (-ne), -sædig,
 et Tretal (en T.s-plante), tretvunden
 (-et, -ne).
 tredive (Talo.). den, det tredivte.
 en **Tremme** (i et Gitter, paa en Høst-
 vogn).
 trende (Talo., = tre, egl. tre til hver),
 at trende (Garn). en Trending.
 en **Trense**. at ride med Trense; at
 trense (Søord).
 tres (Talo.) = tresindstyve. tre og
 tres.
 en **Tresse** (jfr. Guld-, Sølvtrasse).
 tretten (Talo.). den, det trettende.
 treven, trevent, trevne. en Trevenhed.
 at trille (jfr. trind). en Trille¹; en
 Trillebør, -vogn.
 en Trille² (ital. Ord). at slaa Triller.
 en **Trilling** (af tre, jfr. Tvilling). en
 Trillingnød (Flt. -nødder).
 at trimle. at trimle om.
 et **Trin** (jfr. Dør-, Trappe-, Vogn-, For-,
 Fejl-, Dannelses-, Optrin), best. F.
 Trinnet, Trinnene. trinvis (Bio.), at
 trine, tren, trinnet.
 trind, trindt (= rund). trindt om,
 trindt omkring; en Trindhed.
 et **Trip**, best. F. Trippet. at trippe.
 (en) **Trippel** (Jordart). (en) Trippelse;
 en Trippeljord, -skifer, -sten.
 en **Trisse**. at trisse (= hisse), at t.
 af; en Trisseblok, et Trisseværk.
 trist (fransk Tillo.).
 et **Trit** (tysk), best. F. Trittet. at gaa
 i Trit, holde Trit, sætte i Trit.
 en **Triumf**. at triumfere; en Triumf-
 bue, -vogn.
 at trives, trivedes, har trivedes. tri-
 velig, en Trivsel = en Tri-
 velse.
 tro (Tillo., jfr. fuld-, u-, vantro). en
 tro Tjener, et tro Tyende, tro Un-
 dersaatter, den, det, de tro; trolig
 (Bio. = trofast), en Troskab (et
 T.s-brud, -løfte); trohjærtig.

en **Tro** (jfr. Til-, Mis-, Over-, Vantro),
 best. F. Troen. at give (bryde) sin
 Tro, paa Tro og Love, paa min Tro,
 det er min Tro sandt; trofast, en
 Trofasthed, at troløve, en Trolø-
 velse, troløs, troskøldig, tro-
 værdig; en Trósbekjendelse, -form,
 et T-liv, en Tróslære, -sag, -sætning.
 at **tro** (jfr. betro), tror, troede, troet
 (rigtigere trode, trót). de troende,
 at staa til troende; trolig (jfr. u-,
 fortrolig).
 en **Trods**. paa Trods, til Trods for;
 trods alle Bønner, trods den bedste;
 at trodse, trodsig, en Trodsighed.
 en **Trold** (jfr. Bjærg-, Skovtrold). en
 Trolddom, at trolde (jfr. at trylle),
 troldet (Tillo.); Troldfolk (Flt.), en
 T-hex, -karl, -kvinde, -kælling, t-
 kyndig, en Troldlygte, -mand, (et)
 T-tøj, en Troldurt (en Plante).
 en **Tromle** (jfr. Jærn-, Sten-, Messing-
 tromle). at tromle (en Ager), en
 Tromling.
 en **Tromme**. at tromme, en Trom-
 men; en Trommehinde, -hule,
 -hvirvel, et T-skind, -slag, en
 Trommeslager, -stikke, -syge.
 en **Trompét**. en Trompéter.
 en **Trone**. at trone; en Tronarving,
 -følge, -følger, -himmel, -seng.
 en **Trop** (jfr. For-, Bagtrop), Flt. Troppe
 og Tropper. tropvis (Bio.); en
 Troppe-samling.
 et **Tros**, best. F. Trosset. en Troshest,
 -knægt, -vogn.
 en **Trosse** (jfr. Varpetrosse, Søord).
 at true, truer, truede, truet. en Tru-
 sel, Flt. Trusler.
 et **Trug** (jfr. Dej-, Vand-, Svinetrug).
 en **Trumf**. Trumf Es; at trumfe.
 en **Trunte** (Træstub, jfr. Elletrunte).
 tryg, Flt. og best. F. trygge (jfr. at be-
 trygge). tryggelig (Bio.), en Tryghed.
 at trygle. en Tryglen, et Trygleri.
 et **Tryk** (jfr. Af-, Be-, Ind-, Ud-, Efter-,
 Over-, Høj-, Lav-, Haand-, Luft-,
 Vand-, Sten-, Særtryk), best. F.
 Trykket. en Tryk (Bogtryk), paa
 Tryk, i Trykken; at trykke (-ede,
 -et), en Trykker (Bogtrykker), et
 Trykkeri, en Trykning, trykt (Tillo.),
 trykte Sager; en Trykfejl, (et)
 T-papir, en Trykpumpe; en
 Trykkefrihed, et Trykkeaar, -sted.
 at trylle (af en Trold, jfr. fortrylle).
 et Tryllerí; en Trylledrik, -kreds,
 et T-middel, en T-sang, et T-slag,
 -spejl, en Tryllestav, -verden.
 en **Tryne** (jfr. Svinetryne).

et **Træ**, best. F. Træet, Flt. Træer. træagtig, træet (Tillo.); et Træben, en T-bro, -buk, -bul, -bygning, -frugt, -grænse, -hest, -klods, (et) T-kul, (en) T-last, en T-lus, -mand, -nagle, -orm, -pikker, -plantning, -rive, -ske, -sko, -skole, -skærer, -skæring, et T-snit, en T-stamme, -stub, -syre, (et) T-tøj, en T-tøffel, (et) T-værk, en Trævæxt.

at **træde**¹ (af en Traád), trædte, trædt. at træde en Synaal.

at **træde**² (jfr. af-, be-, fra-, ind-, op-, over-, til-, udtræde), traadte, traadt. en Trædemølle.

et **Træf** (jfr. Lykke-, Slumpe-, Sammentræf), best. F. Træffet. at træffe, traf, truffen, truffet, trufne (jfr. indtræffe), at træffes, en Træffer, en Træfning.

træg (= treven). en Træghed.

en **Træk**, best. F. Trækken = en Trækvind. et Træk (jfr. Af-, Be-, Over-, Ud-, Grund-, Fejl-, Ansigts-, Skrifttræk), best. F. Trækket, i Træk, i ét Træk, at trække (trak, trukken, trukket, trukne), at trækkes med en el. noget, en Trækker (se Lov-, Op-, Proptrækker), en Trækning (jfr. Sammen-, Ud-, Lod-, Krampetrækning); et Trækdyr, en T-fugl, et T-hul, (et) Trækpapir, -plaster, en Trækrude, -skrue, -vind; et Trækkebaand, en Trækkenaal, -pude.

en **Træl**, Flt. Trælle. en Trældom, at trælle, trælleagtig, trælsom; trælbaaren, at trælbinde, trælbunden, et T-dyr, en T-kvinde, trælsindet; et Trælleaag, -arbejde, en T-flok, t-født, et T-liv, -sind, en T-stand, et Trælle-værk.

at **trænge** (af Trang), trængte, trængt. ¹at trænge til, være trængende, ²at trænge paa, trænge sig frem (jfr. fortrænge, Fremtrængen, ind-, paa-trængende); en Trængsel (Flt. Trængsler).

en **Træring** (foræld.). træsk, en Træskhed.

træt, Flt. og best. F. trætte. en Træthed, at trætte¹ (gjøre træt), at trættes¹ (blive træt), trættende.

en **Trætte** (jfr. Retstrætte). at trætte² (= tviste) med en, imod, at trættes² (= tvistes) om noget; trættekjær.

en **Trævl** (jfr. Kjød-, Rod-, Silketrævl). at trævle (jfr. oprævle), trævlet (Tillo.); et Trævleknippe, en T-rod, et T-stof, en Trævlevæv.

en **Trøffel** (ital.), Flt. Trøfler.

en **Trøje** (jfr. Uld-, Nat-, Spændetrøje). trøjeklædt, en T-lomme, et T-ærme.

trøsk (usædv.) = trøsket. (et og en) Trøske = ¹trøsket Træ, ²en Sygdom; (et) Trøskebrænde.

trøst (foræld.) = trøstig (jfr. mistrøstig). en Trøst, at trøste, at t. en, at t. paa, t. sig til (jfr. Fortrøstning), trøstelig; et Trøstebrev, t-fuld, en T-grund, t-rig, trøstesløs.

en **Túd**. en Tudekande.

at **tude**. ¹i et Horn, ²Uglen, Ulven, Hunden tuder, ³= at flæbe; en Tuden; at tudskraale.

en **Tudse** (jfr. en Skrubtudse). (et) Tudsegræs, en Tudsefisk.

en **Tue** (jfr. Lyng-, Myretue). (et) Tuegræs, -siv.

en **Tugt** (jfr. Börne-, Hus-, Kirke-, Mands-, Utugt). at tugte (jfr. optugte), en Tugtelse, tugtig; et Tugthus, tugtløs; en Tugtemester.

en **Tulipán** (en Blomst).

en **Tummel** (jfr. Börne-, Krigstummel). at tumle (jfr. for-, omtumlet), at t. sig, en Tumler (et Marsvin, en Slags Due), en Tumling (Bæger uden Fod); en Tumbleplads.

tung, tungt. en Tunghed (jfr. Tyngde); tunghør, en Tunghørighed, t-nem, et T-sind, t-sindig, en T-sindighed, t-smeltelig, (en) Tungspat.

en **Tunge**¹ (jfr. Oxe-, Land-, Ildtunge). den danske Tunge (= Tungemaal), Sværdets, Vægtens Tunge; at tunge (udtunge), tunget (¹= udtunget, ²jfr. tvetunget); et Tungebaand, -ben, t-færdig, en T-færdighed, et T-maal, en T-rod, et Tungeslag.

en **Tunge**² (en Fisk).

en **Túr** (fransk; jfr. Kjøre-, Ride-, Gynges-, Sejl-, Sviptur). at ture (jfr. at fremture).

at **turde**, jeg tör, turde, har turdet.

en **Turteldue**.

et **Tusend** el. **Tusende** (No.), tusende (Talo). t. Aar, t. T. Mand, Daler; tusendaarig, en T-ben (Leddyr), en T-fryd, T-gylden (Planter), en T-kunstner, i T-tal = i Tusendvis.

at **tuske** (tysk Ord). en Tuskehandel.

et **Tusmørke**.

en **Tut** (jfr. Tud), Flt. Tutter.

en **Tvang** (jfr. at tvinge, Skov-, Skole-, Mølletvang). tvangfri, -løs; et Tvangsarbejde, et T-laan, en T-lov; et Tvangsmiddel.

tve- (i Sammens. = to, tvende): en

Tvebak, t-bo (en Tveboplante), t-delt, en T-delning, en T-dragt, t-grenet, -grødig, en T-kamp, t-kjønnet, -kløftet, -kløvet, en T-lyd, t-løben (-nt, -ne), -sindet, -spaltet, en T-stjært (∴ Ørentvist), en T-tand (en Plante), -tulle, t-tunget, -tydig, en T-tydighed, tveægget.

en **Tved** el. **Tvede** (= et Landstykke, foræld., jfr. Næstved, Bregentved).

en **Tvege** = en tveget Gren (jfr. tvegrenet).

tvende (Talord, = to, egl. to til hver).

tvi! (Udraabsord). tvi dig!

en **Tvigjæld** (forældet Lovudtryk).

en **Tvilling** (af Talo. to). en Tvillingbroder, t-baaren (-nt, -ne), -født, en T-nød (-nødder), et T-par, -rige, en T-søster, et Tvillingæble.

at **tvinde**, tvandt, tvunden, tvundet, tvundne. en **Tvinde** (Garntvinde), en **Tvinding**.

at **tvine**. en **Tvinen**.

at **tvinge**, tvang, tvungen, tvunget, tvungne. en **Tvinge** (jfr. Skotvinge).

(et) **Tvist** (engelsk) = **Tvistgarn**.

en **Tvist**¹. et **Tvistens Æble**; at **tviste**, at **tvistes**, **tvistig**, en **Tvistighed**; et **Tvistemaal**, -punkt.

en **Tvist**² i **Ørentvist**, se **tve-**.

en **Tvivl** (af Talo. to). at **tvivle** (jfr. be-, fortvivle), en **Tvivler**; en **Tvivlesyge**; **tvivlsom**, **tvivlraadig**; et **Tvivlsmaal**.

tvær, **tvært** (Tillo.). en **Tværhed**.

tvær- (egl. samme Ord som foreg., i S sammens. = paa tværs): en **Tværager**, -bane, -bjælke, et **T-brud**, en **T-bygning**, t-delt, en **T-delning**, et **T-dige**, en **T-driver** (egl. om Skibe), -sure, -gade, -linje, et **T-maal**, t-mundet, en **T-pløjning**, -sadel, t-skibs (Bio.), et **T-snit**, en **T-stang**, -sti, -streg, -stribes, et **T-stykke**, en **T-sum**, -sæk, et **T-træ**, en **Tværvej**, -vold, -væg, -øxe.

at **tvære** (jfr. at udtvære).

tværs (Bio., af tvær). paa tværs, paa langs og paa tværs, paa Kryds og tværs, t. igjennem, t. over, tværs over for.

tvært (Bio., af tvær). **tvært imod**, at tage, bryde over tvært.

en **Tvæt**, best. F. **Tvætten** = en **Tvætning**. at **tvætte** (= at to).

at **ty** (hen, til), **tyr**, **tyede**, **tyet** (rigtigere **tyde**, **týt**).

Ty = **Tyland**. en **Tybo**; en **Tyboost**. at **tyde** (jfr. an-, be-, hen-, udtyde).

tydelig, en **Tyder** (jfr. Stjerne-, Drømmetyder), en **Tydning**.

en **Tyde**, se **Gift-**, **Skarn-**, **Vandtyde** (Plantenavne).

et **Tyende** (besl. m. at tjene). en **Tyendelov**.

at **tygge**. at **tygge Drøv**; en **Tyggen**, en **Tygning**; en **Tyggemad**.

tyk (jfr. alen-, finger-, tommetyk), **Flt.** og best. F. **tykke**. en **Tykkelse**, en **Tykkert**, at **tykne** og **tyknes**, en **Tykning** (jfr. Sne-, Skovtykning); **tykarmet**, -benet, -blodet, -hovedet, -hudet, -livet, -mavet, -mælet, -saalet, -skallet, en **T-steg**, -tarm, **tykuld**.

et **Tykke** (jfr. Samtykke). efter eget **Tykke**; at **tykkes**, **tykkedes** og **tyktes**, har **tykkedes** og **tyktes**.

at **tylle** (maaské af en Tol). at **tylle Øl**, **tylle sig**, **tylle i sig**.

en **Tylvt** el. **Tylt** (af tolv). en **T. Brædder**; en **Tylterød** (forældet Lovudtryk).

tynd, **tyndt**. at **tynde** (jfr. for-, udtynde), at **tyndes**, en **Tyndhed**; **tyndarmet**, -benet, -hudet, -klædt, -livet, -saalet, -skallet, -slidt, en **Tyndsteg**, en **Tyndtarm**.

at **tynge** (af tung, jfr. betynge). en **Tynge**, **Skat** og **Tynge**, en **Tyngsel** (Flt. **Tyngsler**), en **Tyngde**, en **Tyngdekraft**, -lov, et **Tyngdepunkt**.

en **Tyr**. en **Tyrefægtning**, t-gal, en **Tyrekalv**, -pisk; **tyrløben** (Ko).

en **Tyrån**, **Flt. Tyranner**. **tyrannisk**, et **Tyranni**.

en **Tyrk**. en **Tyrkinde**, **tyrkisk**, **Tyrkiét**; en **Tyrketro**.

tys! (Udraabso.). at **tysse** paa en, **tyst** (Bio.), at **tystne**.

tysk. en **Tysker**, at **tyskes**, et **Tyskeri**, en **Tyskhed**; **Tyskland**.

et **Tyttebær**.

en **Tyv**. **tyvågtig**, et **Tyveri**, at **tyvte**; **tyvstjaalen** (-et, -ne); en **Tyvebande**, t-brændt, en **Tyvehaand**, et **T-hul**, en **T-knægt**, **T-koster** (Flt.), en **T-lygte**, -nøgle, (et) **Tyvepak**, -tøj; en **Tyvs dom**, et **T-mærke**, en **Tyvssag**.

tyve (Talo.). **syv** og **tyve**, den, det **tyvende**; en **Tyvendedel**, -part.

en **Tyve**, se en **Høtyv** el. -**tyve**.

en **Tæge** (jfr. Sengetæge).

en **Tægt** (af at tage, foræld., jfr. Af-, Ind-, Ved-, Selv-, Vare-, Voldtægt). en **Tægtedag** (Lovudtr.), (et) **Tægtfæ**, -kvæg.

at **tække** (af et Tag), -ede, -et og **takte**, **takt**. (en) **Tækkehalm**; -**kjæp**,

et T-lad, en Tækkemand, -spaan (= Tagspaan), en Tækkestol.
 et **Tække** (digt.). tækkelig, at tækkes, tækkedes, har tækkedes.
 at **tælge**. en Tælgekniv (jfr. Tollekniv).
 (en) **Tælle** = Talg. Tællegrever (Flt.), en T-klud, et T-lys, en Tællepraas.
 at **tælle** (af et Tal, jfr. op-, fortælle), talte, talt. tællelig, en Tæller, en Tælling (jfr. Folke-, Op-, Sammentælling).
 at **tæmme** (af tam). tæmmelig (jfr. utæmmelig), en Tæmmer (jfr. Dyr-tæmmer), en Tæmning.
 at **tænde** (jfr. Tande, Tønder, an-, optænde), tændte, tændt. en Tænding.
 at **tænke** (jfr. Tanke), tænkte, tænkt. tænkelig (jfr. utænkelig), en Tænker, en Tænkning, tænksom; en Tænkeevne, -frihed, -kraft, -lære, -maade.
 et **Tæppe** (jfr. For-, Bag-, Bord-, Gulv-, Senge-, Mostæppe). et Tæppetøj.
 at **tære** (jfr. fortære, hen-, udtæret). en Tæring: ¹Kost og Tæring, at sætte Tæring efter Næring (jfr. Fortæring), ²en Sygdom (jfr. Rygmarvstæring); en Tærepenge.
 en **Tærne**. tærnet (jfr. rød-, smaa-tærnet).
 en **Tærning**. et Tærningbord, -bæger, -kast, -spil.
 at **tærsk**, -ede, -et (foræld. Fort. og Tillf. tarsk, torsken). en Tærsker, en Tærskning; en Tærskelo, -mand, -maskine, -mølle.
 en **Tærskel** (Dörtærskel), Flt. Tærskler.
 en **Tærte** (fransk, jfr. Mandeltærte).
 at **tæse** (Uld). tæset (Tillo.).
tæt (jfr. luft-, vand-, utæt), Flt. og best. F. tætte. tæt ved; en Tæthed, at tætte, en Tætning.
 en **Tæve** = en Tævehund. en Tævekat.
 at **tø** (jfr. optø), tør, tøede, tøet (rigtigere tøde, tót). det tør; (en) **Tø**; et Tøbrud, en Tøsnē, et Tøvejr.
 en **Tøddel**, best. F. Tøddelen, Flt. Tødler.
 en **Tøffel**, best. F. Tøffelen, Flt. Tøfler. at staa under Tøffelen; at tøfle af.
 et **Tøj**.¹ m. Flt. Tøjer (jfr. Far-, Fyr-, Sele-, Ride-, Kjøre-, Pibe-, Skrivetøj, Bomulds-, Silke-, Kjole-, Tæppetøj),² uden Flt. a) jfr. Lin-, Ler-, Træ-, Sølv-, Fod-, Sko-, Køkken-, Rejse-, Sy-, Strikke-, Snakke-, Lege-, Blege-, Skiden-, Rulle-, Værktøj, ^b= (et)

Tøjerí, jfr. Trold-, Tyve-, Vægge-, Utøj; en Tøjblomst, -sko.
 et **Tøjhus**, en Tøjmaster (tyske Ord).
 en **Tøjle** (Ridetømme). at tøjle, en Tøjling; en Tøjlering; tøjlesløs.
 et **Tøj**. at tøjre, en Tøjring; en Tøjrekølle, -pæl; et Tøjrslag.
 en **Tøjte** (jfr. Gadetøjte).
 en **Tølper**. tølperagtig.
 en **Tømme**. at holde i Tømme; at tømme¹ (en Hest, jfr. optømmet). at tømme² (af tom, jfr. udtømme), tømte, tømt. en Tømning.
 (et) **Tømmer** (jfr. Ege-, Hus-, Driv-, Skibstømmer). at tømre, en Tømrer, en Tømren, en Tømring; et Tømmerarbejde, t-bygget, en T-flaade, T-folk (Flt.), en T-handel, -handler, -hugst, -last, -lære, -mand, -mester, -plads, -sav, -stok, -svend, et T-værk, en Tømmerøxe.
 en **Tønde** (jfr. Vand-, Øl-, Korn-, Kul-, Krudt-, Tjæretønde). en halv Tønde, en Tønde Kul, Smør, Land, Guld; i Tøndevis; et Tøndebaand, en T-binder, -hvælving, et T-maal, T-staver (Flt.), en Tøndesæk, -tap.
 (et) **Tønder** (jfr. at tænde, en Tande).
 jeg **tör**, se at turde.
tör (jfr. vind-, knas-, toptör), Flt. og best. F. törre. en Törhed; (en) Törfisk, törmundet, -skoet (el. -skot), et Törvejr; at törre (jfr. af-, udtörre), en Törning, en Töraf; et Törklæde; et Törreloft, en Törreovn, -plads.
 en **Tørke** (af Tillo. tör).
 et **Törklæde** (jfr. Lomme-, Halstörklæde), se tör.
 et og en **Törn** = en Törning. at törne, at t. imod, at törne ud (Søudtryk).
 en **Tørst** (jfr. tör, Guldørst). at törste, törstig (jfr. blodtørstig).
 en **Tør** (jfr. Græs-, Lyng-, Forme-, Klodstør). en Tørveaske, -bonde, -bund, -form, -grav, et T-hus, en T-ild, -jord, (et) T-kul, et T-lag, en T-mose, -røg, -skrue, et T-skær, -smul, en Tørvespade, -stak, -triller.
 en **Tøs** (jfr. Gade-, Trappetøs).
tøsser (egl. tøsver, foræld., = to Gange).
 at **tøve**. tøv lidt! en Tøven.

U.

ú! uha! (Udraabsord).

u- (Forstavelse med nægtende el. forringende Betydning):

uaabnet. et Uaar. uadskillelig. uafbrudt. uafgjort. uafhændelig. uafhængig. uaflådelig. uafsættelig. uafvændelig. uafvidende. uågtet (Bindeo.). uågt-som. ualmindelig. uanfægtet. uanmeldt. uanmodet. uanselig, uanset. uanstændig. uansvarlig. uantågelig. uantåstelig. uanvændelig. uårtig. ubanet. ubarmhjærtig. ubeboelig. ubeboet. ubedragelig. ubedækket. ubefæstet. ubeføjet. ubegavet. ubegravet. ubegríbelig. ubegrædt. ubegrænset. ubehågelig. ubehjælpelig, ubehjælp-som. ubehændig. ubehøvlet. ubekjendt, et Ubekjendtskab. ubekvem. ubekymret. ubeløjlig. ubemidlet. ubemærket. uberegnelig. uberettiget. uberygtet. uberrørt. ubesat. ubeset. ubesejlet. ubesindig. ubeskaaren (-nt, ne). ubeskedden (-nt, -ne). ubeskrívelig. ubesmittet. ubeståndig. ubestømmelig, ubestemt. ubestígelig. ubestikkelig. ubestrídelig. ubesvaret. ubetålelig. ubetímelig. ubetinget. ubetraadt. ubetvín-gelig. ubetýdelig. ubetænksom. ubevandret. ubevidst. ubevislig. ubevågelig. ubillig. ublandet. ublid. ublodig. ublu. ubódelig. ubrugbar, ubrugelig. ubródelig. ubuden (-nt, -ne). ubunden (-nt, -ne). ubændig. ubøjelig. ubönhórlig. en Udaad. udannet. udansk. udelågtig, udelelig, udelt, udeltagende. udrikkelig. udrøj. udúelig. en Udyd, udýdig. udýgtig. et Udyr. udyrket. udædisk (foræld., af Udaad). udøbt. en Udød (foræld.), udódelig. udómt. ueffen (-nt, -ne). ueftergívelig. uefterrette-lig. uegennyttig. uegentlig. uelsk-værdig. uændelig. uénig, uens, uens-artet. uerfaren (-nt, -ne). uerstatte-lig. ufarvet. ufåttelig. uføjlb-ar, ufejlbarlig (Bio.). ufin. uforånderlig, uforandret. uforarbejdet. uforbèder-lig. ufòrbeholden (-nt, -ne). ufor-delågtig. ufordrågelig. ufordærvet. ufordøjelig. uforénelig. uforfalsket. uforfærdet. ufor-glèmmelig. uforgríbelig. ufòrholdsmæssig. uforkåstelig. uforklårlig. uforkrænkelig, uforkrænket. uforlígelig. uforlígnelig. ufòrme-lig. uformént. uformodet, uformó-dentlig. uformúende, en Uformúen-hed. uformærkt. en Ufornuft, ufor-

núftig. ufor'nøjelig. ufor'nøden (-nt, -ne). uforrettet. uforsagt. uforsigtig. uforskåmmet. uforskyldt. uforsónlig. uforståelig, en Uforstand, ufor-ståndig. uforstilt. uforstýrrelig, ufor-styrret. uforsvårlig. uforsætlig. ufor-søgt. uforsørget. ufortålt. ufortjent. ufortrøden (-nt, -ne). ufortøvet. ufor-udséelig. uforvånsket. uforvårende. ufravígelig. en Ufred. ufremkómme-lig. ufri. ufrist (foræld.). ufrivillig. ufrugtbar. ufuldbaaren (-nt, -ne). ufuldkommen (-nt, -ne). ufuld-stændig. en Ufærd. ufødt. ufólsom. ufør, et Uføre. et Ugavn. ugift. ugild. en Ugjerning, ugjort. ugjærne (Bio.). ugjæstfri. ugjøjrlig. uglad. ugrundet. (et) Ugræs. ugúdelig. en Ugunst, ugúnstig. ugýdig. uhandelig. uhelbrédelig. et Uheld, uhældig. uhjemlet. uhildet. uhindret. uhòld-bar. en Uhumskhed. uhýggelig. uhýre, et Uhyre. uhæderlig. uhævnet. uhòflig. uhórlig, uhørt. uhóvisk. uigjendrívelig. uigjenkåldelig. uigjennemsigtig. uigjennemtrænge-lig. uimodsígelig. uimodståelig. uindfriet. uindskrænket. uindtågelig. uindviet. ujordet. ujevnt. ukaldet. ukjendelig, ukjendt. ukjær, ukjærlig. uklar. uklog. uklådelig. ukrígersk. ukristelig, ukristen (-nt, -ne). (et) Ukrudt. ukrænkelig. ukunstlet. et Ukvems-ord. ukýndig. ukysk. ulåstelig. (en) Ulave (at bringe i U.). ulægelig. at uløjlige, en Uløjlighed. en Ulempe. ulídelig. ulig, ulige, en Ulighed. et Ulivssaar. en Ulov, ulòvlig. en Ulyd. ulýdig. en Ulykke (en Ulykkesfugl, et U-tilfælde), ulýkkelig, ulýkkeligvis (Bio.), ulyksålig. en Ulyst, ulýstelig. ulågelig. ulærd. ulåselig. ulæsket. umaådelig. umaålelig. en Umag (el. Umage). umage (Handsker). at umage (sig), umågelig. umåndig. umanérlig. umedgjøjrlig. et Umen-neske, uménneskelig. umíddelbar. umild. umíndelig. umiskjendelig. umístelig. umoden (-nt, -ne). umúlig, en Umúlighed. umýndig. umåelende. umærkelig. umåttelig. umøntet. en Unaa-de, unaådig. en Unatur, unatúrlig. unavngiven (-ne). en Unode. (en) Unytte, unýttig, unyttet. unæg-telig. unævnelig, unævnt. unódig, unòdvéndig. unòjsom. uomgæng-e-lig. uomskíftelig. uomstódelig. uom-talt. uomtvístelig. uopdragen (-nt,

-ne). uopfyldt. uophødelig. uop-
hørlig. uoplagt. uoplyst. uopløselig.
uopmærksom. uopnaåelig. uoprøtte-
lig. uopsigelig. uopskaaren. uop-
sættelig. en Uorden, uørdentlig,
uordnet. uordholden (-nt, -ne). en
Uoverensstemmelse, uoverensstem-
mende. uoverkommelig. uoverlagt.
uoverskuelig. uoverstigelig. uover-
sættelig. uovervindelig, uovervunden
(-ne). upaaanket. upaaklægelig. u-
paaklædt. upaalidelig. upaapasselig.
upaaskjønnet. upaataalt. upaatvivlelig.
upartisk. upasselig, upassende. uper-
sonlig. uplettet. en Upligt (foræld.).
upløjet. (et) Uraad (at mærke Uraad),
uraadelig. uransåelig. (en) Urede,
urédelig, urædt. uregelmæssig. uræn,
urénlig. uret (med urette), en Uret,
uretfærdig, uretmæssig. urigtig.
urímelig, urimet. en Uro, urólig,
en Urólighed. urøkkelig, urokket.
(et og en) Uryd el. Urydde, urýddelig.
urýggelig, urygget. urórlig, urørt.
usaaret, usaárlig. usaattes (at være,
blive usaattes). usadlet. usagt. usálig.
usammenhængende. usand, en U-
sandhed, usandfærdig, usandsýnlig.
usånselig. usavnet. usøjlbare. en Usejr
(foræld.). uselskáabelig. usæt. usigelig.
usikker. uskåansom. uskabt. uskåde-
lig, uskadt. uskæt. en Uskjel, uskjellig.
uskiftet. en Uskik, uskikkelig, uskik-
ket. uskjön. uskjönsom. uskreven
(-ne). uskrömtet. en Uskyld, uskýldig.
usleben (-nt, -ne). uslúkkelig. usmág-
elig. usmèltelig. usminket. usmykket.
en Usnilde (foræld.). usonet. usparet.
uspórlig. ustádig. ustándselig. ustráf-
felig, ustraffet. ustrídlig. en Ustyr (at
gjøre Ustyr), ustýrlig. usund. usvige-
lig. usvækket. usýnlig. usyret. usæde-
lig, usædvánlig. usælgelig. usøden
(-ne). usömmelig. en Utaal, utaálig,
utaálelig, utaalmódig. utábelig. en U-
tak, utaknèmmelig. utállig, utalt. u-
térlig. i Utide, utídlig. utilb'øjelig. util-
bórlig. utilfreds, utilfredsstillende. u-
tilgívelig. utilgængelig. utilládelig. u-
tilpas. utilstrækkelig. utímelig. en U-
ting. utro, en Utroskab, utrólig. utryg.
utrykt. utrættelig. utrøstelig. en
Utugt, utúgtig. utvívlsom. utvungen
(-nt, -ne). utýdelig. et Utyske. utæk-
kelig. utæmmelig, utæmmet. utæn-
kelig. utæt. (et) Utøj. uudfòrskel-
lig. uudfòrlig. uudgrúndelig. uud-
hòdelig. uudsígelig. uudslèttelig.
uudslúkkelig; uudtömmelig. uud-
viklet. uundgaáelig. uundskýldelig.
uundværlig. uvane (en uvane Tyr),

en Uvane, uvant. uvarig. uveder-
hæftig. uvedkommende. et Uvejr.
uvéjsom. uvelkommen. en Uven,
uvénlig, et Uvenskab, uvenskáabelig.
uventet. (et) Uvid (at falde i Uvid), uví-
dende, en Uvídighed, uvidenskáabelig.
uvígtig. uvíldig (se Vild og Venskab).
en Uvilje, uvilkaárlig, uvíllig. uvír-
kelig, uvírsom. uvis (-vise). uvis
(-vise). uvisnelig. uvíttelig, uvittig.
uvorn, en Uvornhed. uvæbnet. u-
vægerlig. et Uværd, uværdig. et U-
væsen, uvæsentlig. en Uvætte. u-
ædel. uægte. uænset. uærbódig.
en Uære. uærlig. uøvet.

ud (Bio.). ud af Stuen, ud ad Vejen,
ud i Haven, ud paa Landet, at gaa
ud til Bens, oven ud, tal frit ud!
rent ud sagt, ud efter, ud over.
udad (Bio.). udi (foræld., = i, Fho.).
at **udaande**. -arbejde (-arbejdelse).
-arte (-artning). en Udarving. at
udbanke. -basune. -bede (sig).
-betale (-betaling). -bløde (-blød-
ning). et Udbo. at udbore. -brede
(-bredelse, -bredt). -bringe. et
Udbrud, at udbryde. -brænde.
et Udbud (foræld.). udbuet. at
udbyde. en Udbygning. et Ud-
bytte. at udbære. -danne (-dan-
nelse). -dele (-deling). et Uddrag,
at uddrage. -drikke. -drive.
-dunste (-dunstning). -dybe
(-dybning). -dø (-død). et Udfald.
en Udfart. at udfinde. et Ud-
flaad. en Udflugt (-flugter). at ud-
flyde. -flytte, en Udflytter (-gaard),
en Udflytning. at udfolde. -for-
dre (-fordrende, -fordring). -forme
(-formning). -forske (-forskning).
-fri. -fritte. -fylde (-fyldning).
-føre (-førelse, -fórlig, -førsel).
at udgaa, en Udgang (en U.s-dør,
et U.s-øg). en Udgave, -gift, at
udgive, en Udgiver. at udgjøre.
-granske (-granskning). -grave
(-gravning). -grunde. -gyde
(-gydelse). -hale, en Udhaler. at
udhamre. en Udhavn. at ud-
holde (-hòdelig, -holdende, -hol-
denhed). -hugge, et Udhug, en
Udhugst, -hugning. at udhule.
-hungre. et Udhus. at udhvile.
-hysse (-hysning). et Udhæng (et
U.s-ark, -skab, -skilt). at ud-
hæve. -høkre. -jage. -jævne.
-kaare. en Udkant. et Udkast,
at udkaste. et Udkig. en Udkjør-
sel. at udklippe. -klæde (-klæd-
ning). -klække. -koge. -komme,
et Udkomme, en Udkomst. at ud-

kramme. -kradse, et Udkrads, en Udkradsning. at udkræve. -kæmpe. et Udlaan, at udlaane. -lade (-lade sig, en Udladelse, -lader, -ladning). Udlandet. at udlæ. -lede (-ledning). -leje. udlevet. en Udligger. en Ud-lod. at udlove. -luft (-luftning). -lægge (et Udlæg, en Udlægger, -lægning). udlændig (en Udlændighed, Udlænding). en Udlænge. udlært. at udløbe (et Udløb, en Udløber). -løse (-løsning). -maale. -magre. -maje. -male. en Ud-mark. at udmarve. -matte. -melde. -munde. -mærke. -mønstre. -mønte (-møntning). -nævne. -pakke (-pakning). -pante (-pantning). -pege. -pensle. -pibe (-pibning). -pille. -pine. -piske. -plante (-plantning). -plyndre. -presse (-presning). at udpræge (-prægning). -pynte (-pyntning). -pønse. et Ud-raab (et U.s-ord, -tegn), at ud-raabe, en Ud-raaber. ud-rand-et. at ud-rase. -rede (-redning). -regne (-regning). en Ud-rejse. at ud-rens (-rensning). -rette. en Ud-ri-der. ud-ri-ning. at ud-ri-ve. -ruge (-rugning). ud-runden (-et, -ne). at ud-ru-ste (-rustning). -ryd-de (-ryddelse). -rykke (-rykning). -røre. -saa. et Udsagn (et U.s-ord). et Udsalg (et U.s-sted). at udsæ, et Udseende. en Udsejling. at ud-sende (-sending). en Udside. at udsige. en Udsigt. -skejelse. at udskibe (-skibning). -skifte (-skiftning). -skille. -skjælde. -skjænke. udskregen (-et, -ne). en Udskrift, at udskrive (-skrivning). et Udskud, at udskyde. -skylle. -skære (-skæring). ud-slaa-et, et Udslag, udslagen (Dag). at udslette. udslidt. at udslukke. -slynge. udslæbt. et Udslæt. at udsmedde (-smedning). -smelte (-smeltning). -smykke (-smykning). et Udsnit. at udsone (-soning). udsovet. at udspejde. -spile. -spille (et Udspil). -spinde. -sprede. et Udspring, at ud-springe. -spy. -spække. -spænde. -spørge. -staa (= taale). -stede. en Ud-stigning. at udstille (-stilling). -stoppe (-stopning). at udstraale. udstridt. at ud-strække (-strækning). -strømme. -strø. -stykke (-stykning). et Ud-styr, at udstyre. -suge (-sugelse).

udsvævende (-svævelse). at udsy (-syning). en Udsæd. at udsælge. -sætte (-sættelse, -sætter). at ud-søge (-søgt). -tage. -tale, en Udtale. udtjent. et Udtog. at ud-tolke. et Udtryk (u.s-fuld), at ud-trykke (-trykkelig). at udtræde. et Udtræk, at udtrække. udtunget. at udtvære. -tyde (-tydning). -tynde. -tælle. -tænke. udtæret. at ud-tømme. -tørre. et Udvalg. udvalset (Kobber). at udvande. -vandre (-vandrer, -vandring). -vaske (-vaskning). en Udvej. at udveje. udvendig. at udvexle. -vide. -vikle (-vikling). -virke. -vise (-visning). -viske. ud-vortes (Tillo. og Bio.), en Ud-vortes-hed. udvoxen (-ne). en Ud-væg. at udvælde. -vælge (-vælgelse). en Ud-væxt. at udæske (-æskning). en Udø. en Udørk el. -ørken. at udøse. at udøve. ude (Bio.). for ude, her ude, hist ude, hvor ude? Spillet er ude (= endt). at udeblive. -lade. -lukke (-luk-kende). udestaaende. uden¹ (Bio. og Fho. m. stedlig Bemærkelse). for uden og for inden, uden Byen, uden Porten, uden for, fra, om, paa, til. — udenad (Bio.), en Udenadslæren, -læsning. uden-bords (Bio. og Tillo.). udenbys (Bio. og Tillo.). udendörs (Bio.), udenlands (Bio.), en Udenlands-rejse, udenlandsk. udenrigs (Bio.), udenrigsk, en Udenrigsminister. udenskjærs (Bio.). udensogns (Bio.). udenvælts (Bio. og Tillo.). et Udenværk. uden² (Fho. og Bindeo., jfr. desuden, foruden). uden Aarsag, uden Tvivl; det véd ingen uden Gud, uden at hvile, uden saa er. en Uge. den stille Uge, to Gange om Ugen; ugentlig, ugevis (Bio.); et Ugeblad, en U-dag, -lön, U-penge (Flt.), et Ugeskrift. en Ugle (jfr. Nat-, Horn-, Slørugle). at ugle sig ud; et Uglebillede, -hoved, en U-rede, at u-se, være u-set, et U-skrig, en U-unge, Ugle-øjne (Flt.). — en Uglspil. en Uld (jfr. Faare-, Krads-, Frø-, Kær-, Bomuld). uldagtig, ulden (-nt, -ne); uldbærende, u-farvet, (et) U-garn, en U-kam, -karte, u-rig, en U-sax, -spinder, -strömpe, -sæk, -tot, (et) Uldtøj, en Uldvæver. en Ulk. ¹ en Fisk (Slægtsnavn), ² = en Matros.

at **ulme**. Ilden ulmer under Asken.
en **Ulv** (jfr. Sø-, Varulv). ulveagtig, en
Ulvinde; en Ulvefod (en Plante),
u-graa, en U-grav, -jagt, -mælk
(en Plante), et U-skind, en Ulve-
unge.

und- (kun i Sammens., dels af nedert.,
dels af nord. Oprindelse, jfr. Un-
dentag): at unddrage (sig). at und-
fange (-fangelse). -fly. -gaa
(-gaaelig). -gjælde (-gjældelse).
-komme (-komst). -lade (-ladelse).
-løbe. -se (sig), en Undseelse,
undsélig. at undsige (-sigelse).
-skylde (-skyldelig, -skyldning).
-slaa (sig). -slippe. -sætte (-sæt-
ning). -tage (en Undtagelse, u.s-
vis, Bio.), undtågen (Bindeo.,
= uden). at undvige (-vigelse).
at undvære, undværilig.

at **unde** (jfr. for-, misunde), undte,
undt. at unde en noget.

et **Undentag** (= Aftægt). en Unden-
tagsmand.

et **Under** (jfr. Vidunder). underlig, at
undre (jfr. be-, forundre), at undre
sig = at undres, en Undren; et
Underbarn, u-fuld, et Underværk.

under (Fho. og Bio.). hen under, ind un-
der, ned under, op under, her under,
der under, neden under, under ne-
den, under ét, under Haanden, at have
under Hænder, under Laas og
Lukke, at gaa under Sejl, at komme
under Vejr med, at gaa en under
Øjne; underst (Tillo. og Bio.),
den, det, de underste. undertiden
(Bio.). undervèjs (Bio.).

en **Underafdeling**. -arm. at u-binde.
et U-bud. U-buxer (Flt.). at u-
byde. -bygge (-bygning). u-
dånig. en U-del. -dommer.
-dyne. et U-dæk. -fald (et U.s-
hjul, -vand). en U-flade. -foged.
et U-för (-foder). at u-forstaa.
u-fündig. at u-gaa (-gang). at
u-give, u-given (-ne). at u-grave,
en U-graver. en U-gud. at u-
handle (en -handler, -handling).
et U-hold (at u-holde, -holdende,
-holdning). et U-hus. u-jördisk.
at u-kaste (-kastelse). at u-

kjende. en U-kjole. at u-kjøbe.
U-klæder (Flt.). en U-konge.
-kop. -krop. at u-kue (-kuelse).
et U-lag. u-liggende, en U-
ligger. et U-liv. en U-læbe. at
u-lægge. u-løbende (-løben). et
U-maal, en U-maaler. en U-mand.
at u-ordne. et U-pant (Lov-
udtr.). en U-ret. at u-rette (-ret-
ning). et U-rum. en U-saat (-saat-
ter). et U-sejl. -skjørt. en U-
skov. -skrift, at u-skrive. u-
skudt. at u-slaa (Sejl). et U-
slæb. at u-staa (sig). -stregge.
-stryge. -støtte (-støttelse). at
u-sælge. u-sætsig (tysk). at u-
søge (-søgelse). et U-tag. at u-
tegne. -trykke (-trykkelse). en U-
trøje. at u-tvinge. en U-verden.
at u-vise (-visning). en U-vogn.
at u-vurdere. en Undervægt,
undervægtig.

at **undre**, se et Under.

ung, yngre, yngst. en Ungdom (U.s-
aar [Flt.], et U.s-liv, en U.s-ven),
ungdømmelig, en Unge (jfr. Løve-,
Spurveunge o. s. v.); en Ungkarl,
(et) U-kvæg, en Ungmø, -skov; en
Ungersvend.

en **Uniförm**. en Uniformsfrakke.

et **Ur** (jfr. Taarn-, Stue-, Lomme-,
Guldur). en Urfjeder, et Urglas, en
Urkasse, -kjæde, -lomme, -mager,
-nögle, -skive, -viser, et Urværk.

en **Ur** (egl. Urd, = Stenbanke, jfr.
Fjældur, norsk Ord).

Ur- (tysk Forstav. m. Betydn. af gammel,
oprindelig, kun i Sammens.): et Ur-
bjærg, en Urindvaaner, -skov,
-tid, -verden.

en **Urfugl**. en Urhane, -höne, Urhöns (Flt.).

en **Urne** (lat. Ord; jfr. Lerurne).

en **Uroxe**.

en **Urt**¹ (jfr. Køkken-, Haveurt, Gaase-,
Malurt o. s. v.). et Urtebed, en U-
bod, -gaard, -have, -kost, -kram,
-kræmmer, -potte, (et) Urtevand.

(en) **Urt**², Urten (= Maltafkog). den
bitre Urt (= Humleafkog).

ussel, Flt. og best. F. usle. en Ussel-
hed, usselig, en Ussling; en Ussel-
ryg (Flt. -rygge).

V.

et **Vaaben**. ¹ Flt. Vaaben, best. F.
Vaabnene (jfr. Hug-, Stik-, Dæk-, Ild-
Skyde-, Angrebs-, Forsvarsvaaben),
at gribe til V., at staa under V.; en

Vaabenart, et V-brag, en V-broder,
-daad, -dans, v-djærv, en V-drager,
v-dygtig, en V-dyst, -død, -ed (foræld.),
-frakke, -færd, v-för, et V-gny, -hus,

en V-hvile, et V-kammer, en V-kjortel, -klang, v-klædt, en V-leg, -lære, v-løs, en V-magt, -mester, -plads, -smed, -stilstand, et V-tag (foræld.), -ting, en V-trøje, -ære, vaabenøvet; ² Flt. Vaabener (jfr. Adels-, Rigs-vaaben); en Vaabenbog, et V-felt, en V-konge, -kunst, -maler, et Vaabenmærke, -skjold.

et **Vaad** (korttonet, jfr. Silde-, Dybsvaad), best. F. Vaaddet, Vaaddene. et Vaad-fiskeri, en Vaadhals, -kalv, -line.

vaád (jfr. dug-, dyng-, driv-, gjennem-, pjaskvaad), vaadt. vaadskoet (el. -skot).

en **Vaade** (jfr. Ildsvaade). vaadelig (forældet); et Vaadedrab, en V-ild, et Vaadeskud; en Vaadesgjerning.

vaag (svag, ringe). han er ikke saa vaag.

en **Vaag** (en Fugl, jfr. Musvaag).

en **Vaage** (i Isen).

at **vaage**. vaagen (-nt, -ne, jfr. Vagt, vække, lys-, aarvaagen), en Vaagen (jfr. Nattevaagen), at vaagne; en Vaagekone, -lön, en Vaagenat, -stue (foræld.).

en **Vaand** (jfr. Pile-, Liljevaand).

en **Vaande**. at være i Vaande; at vaande sig; vaandefuld.

en **Vaaning** (tysk; jfr. bivaane, Indvaaner). et Vaaningshus.

et **Vaar** (jfr. Dyne-, Pudevaar).

en **Vaar** (= Foraar). at vaares, vaarlig; en Vaarblomst, -dag, et V-fiskeri, v-grön, at v-lægge, en V-nat, at v-pløje, en Vaarpløjning, -sild, -sæd.

(et) **Vaas**. at vaase, en Vaaser.

en **Vable**. en vablet Hud.

et **Vad** = et Vadested. at vade, en Vadning; en Vadefugl; en Vadstövle.

(et) **Vadmel**. en Vadmels Trøje.

en **Vadsæk**.

en **Vaffel**, Flt. Vafler. en Vaffelbager, et Vaffeljærn.

vág (fransk Ord). en Vaghed.

at **vage** (Søord). en Vager (jfr. Flag-, Kostvager), en Vagerkutter, Vagerpenge (Flt.).

en **Vagt** (jfr. at vaage, Natte-, Hunde-, Brand-, Hoved-, Liv-, Skildvagt). et Vagtblus, v-havende, et V-hold, -hus, en V-ild, -klokke, -mester, et V-skib, -skud, en Vagtstue.

en **Vagtel** (en Fugl), Flt. Vagtler.

at **vaje** (holl.). vajende Faner.

en **Vakke** (jfr. Graavakke, en Bjærgart).

vakker, Flt. og best. F. vakre.

at **vakle**. en Vaklen, vaklevorn.

en **Val** (en høj Kyst), best. F. Vallen.

en **Vál** (egl. de i Kampen faldne) = en Valplads. Valhal, en Valkyrje, et Valrov, en Valslyng.

val- (i Sammens.) = valsk og vælsk (o: egl. keltisk, romansk). valske Bönner, valske Mile (foræld.); Val-land (foræld. = Italien, Frankrig), en Valbirk, en Valnød, et Valnødde træ.

et **Valdhorn** (tysk Ord).

valen, Flt. og best. F. valne. valne Hænder.

en **Valfart** = Pilegrimsfærd.

et **Valg** (jfr. Konge-, Gjen-, Om-, Ud-, valg). valgbar, en Valgbarhed, valgberettiget, en Valgbestyrelse, et V-brev, en V-dag, -frihed, -handling, -kamp, -konge, -kreds, -lov, -maade, -mand, et V-møde, en V-ret, et Valgrige, -slægtskab, -sprog, -sted.

en **Valk**. Valk i Haaret.

at **valke**. en Valker, en Valkning; en Valkemølle, -stok; (en) Valkjord.

en **Vallak** (Hest), Flt. Vallakker.

Valland, valsk, se val-

(en) **Valle** (Ostevall). vallet (Tillo.), valleagtig; en Vallekur, -ost, v-sur.

en **Valm** (tysk) = et Valmtag.

en **Valmue** (en Plante). (et) Valmuefrø.

en **Valnød**, se val-.

en **Valplads**, se en Vál.

en **Valravn** (en Sagnfugl).

en **Vals** (fransk). at valse ¹.

en **Valse** (tysk). at valse ² (jfr. udvalse), valset Kobber, en Valsning; valseformet, et Valseværk.

valsk, se val-.

at **valte** (jfr. forvalte): at skalte og valte med noget.

vammel (jfr. væmmes, væmmelig), Flt. og best. F. vamle. at vamle, det vamler mig, en Vammelhed.

van (jfr. vant): at være, pleje van.

van- (kun i Sammens.): en Vanart, vanártig. vanbyrdig. vanfør, en Vanførhed. et Vanheld, at vanhelde (= misklade). vanhellig, at vanhellige. en Vankant (paa Tømmer). vankündig, en Vankündighed. en Vanmagt. et Vanry, et Vanrygte. en Vanrøgt, at vanrøgte. vanskabt, en Vanskabning. en Vanskæbne. at vanslægte. en Vansmag. at vansmægte. vantreven (-nt, -ne), en Vantrivning. vantro, en Vantro.

en Vanvare. et Vanvid, vanvit-
tig. en Vanære, at vanære.
et Vand (jfr. Brønd-, Kilde-, Regn-,
Sne-, Hav-, Sø-, Fersk-, Salt-,
Spring-, Fiske-, Fjæld-, Spilde-,
Vaske-, Hoved-, Tevand). til Vands,
Tænderne løbe i Vand; vandagtig,
vandet (Tillo.), (et) Vande (jfr.
Høj-, Lav-, Norden-, Søndenvande),
smult, dagligt, aabent Vande, et
øsende Vande; at vande, at vande
Heste, Blomster, Kuglen vandede,
en Vanding (¹Gjerningen at vande,
²= et Vandingssted); en Vand-
aare, -afledning, -arve (en
Plante), et V-bad, en V-bakkelse,
-balje, -beholder, -beholdning, -bi,
v-blaa, en V-blegn, -blære, -boble,
et V-bryn, en V-bygning, -bæk,
-bærer, -dam, en V-draabe, et V-
drag, -dyr, -fad, -fald, en V-farve,
-flade, -flaske, -flod, v-fri, en V-fure,
-gang, et V-glas, en V-grav, -gren,
-grød, -grøft, et V-hjul, en V-hose,
-hov, et V-hul, en V-hund, et V-
hus, en V-hvirvel, -hyld (et Træ),
-höne, V-höns (Flt.), en V-kalv, -kam
(et Kar), -kande, et V-kar, en V-
kiger, v-klar, -kold, en V-kraft,
-krukke, -kumme, -kunst, -køler,
-ledning, -lilje, -loppe, et V-løb,
v-løs, en V-mand, -mangel, -me-
ster, -myg, -mængde, et V-mærke,
en V-mærke (en Plante), en V-
mølle, -plante, -post, -prøve, -pyt,
-pøl, -pøs, -rende, v-ret, -rig, en
V-rotte, et V-rør, en V-samling,
-skade, -skat, et V-skjel, en V-skorpe,
-skrue, -skræk, v-sky, et V-skyl, en
V-slange, -sot, -spand, et V-spejl,
-spring, en V-stand, -straale, -ström,
-stövle, et V-svælg, -trug, -tryk,
en V-tyde (Plante), v-tæt, en V-
tønde, et V-ur, en V-vej, et V-
værk, en Vandögle.
en Vandel (tysk, jfr. forvandle). en
ustraffelig Vandel, Handel og Vandel.
at vandre. en Vandrer, en Vandring
(en V.s-mand, -stav); en Vandrebog,
-due, -lyst.
en Vane (jfr. van, vant; at vænne, en
Sædvane, Uvane). at komme, være
i Vane med noget; vanlig (= sædvanlig);
et Vanedyr, -menneske.
en Vang (jfr. et Vænge). et Vangeled.
at vanke¹: der vanker Hug, der
vanker ikke noget.
at vanke² om (tysk, jfr. omvankende).
vankelmodig, en Vankelmodig-
hed.

vanskelig (af foræld. en Vanske, jfr.
at forvanske). en Vanskelighed.
vant (Tillo., af at vænne, jfr. van,
Vane, hus-, hjemme-, krigs-, sejer-,
sø-, til-, uvant).
et Vant (især i Flt. Vanterne, holl.)
= Skibsvant.
en Vante (jfr. Bælg-, Uldvante).
jeg var, se at være.
vár (vær — glt. Tillo., nu kun i
Talem.): at blive noget vár. varlig,
varsom, en Varsomhed, en Vare¹
(jfr. Vanvare), paa en Vare, at tage
sig i Vare, at tage Vare paa, at
vare¹ (jfr. be-, forvare), at vare
sig, var dig! at vare en ad (jfr.
Varsel, at advare); et Vartegn;
at varetage, en Varetægt, en
Varetønde (Sømærke).
en Varde (besl. med foreg. Ord).
at vare² (jfr. vedvare). varågtig (foræld.),
varig, en Varighed.
en Vare² (Handelsvare, især i Flt., jfr.
Klæde-, Silkevarer). et Vareloft, en
V-mægler, et V-oplag, Varepriser
(Flt.).
varm. varmblodig, et Varmhus; en
Varme (jfr. Sommer-, Stue-, Hus-,
Straalevarme), en Varmefylde, -grad,
-leder, -ledning, -lære, -maaler,
-straale; at varme (jfr. opvarme),
et Varmebækken, en Varmedunk,
-stue.
et Varp (Søord). at varpe, en Varp-
ning; et Varpanker; et Varpe-
tov, en Varpetrosse.
et Varsel (af at vare¹, jfr. For-, Ad-
varsel), Flt. Varsler. at varsle, en
Varsling (jfr. Indvarsling); et Var-
selskrig.
varsko! (Udraab, = af Vejen). at var-
sko, -skor, -skoede, -skoet (rigtigere
-skode, -skot).
et Vartavl (foræld., et Slags Brætspil).
at varte op (tysk, jfr. opvarte).
Vartpenge (Flt., tysk) = Ventepenge.
en Varuly (egl. Mand-Ulv, Sagndyr).
en Vase¹ (jfr. Blomstervase, lat. Ord).
en Vase² (over en Eng). en Vasevej.
en Vask. ¹Gjerningen at vaske, stor
Vask, at være i Vask, ²jfr. Køkken-
vask, at gaa i Vasken; at vaske,
et Vaskeri, en Vaskning; en Vaske-
balje, -björn, et V-bækken, -fad,
-kar, en V-kjælder, -svamp, (et)
Vaskevand; en Vaskerkjedel,
-kone.
(et) Vat, best. F. Vattet. (en) Vatsilke.
et Vaterbord, -pas, -sejl, -stag

(Søord), vatret, en Vattersot (alle af nedert. Water = Vand).
 en Vav (Farvevav, en Plante).
 vel o vel ve mig! ak og ve (Udraabsord); en Veklage, et Veraab.
 en Ve. ¹ Vel og Ve (jfr. Hjemve, Hovedve), ² Flt. Veer = Fødselsveer; en og et Vemod, vemódig.
 (en og et) Ved (jfr. Brænde-, Kjærne-, Benved, foræld. Bet. Skov i Vedby, Sundeved o. s. v.), best. F. Vedden og Veddet. (en) Vedaske, en Vedbend el. -bende (et Vedbendblad, en V-ranke), en Vedhammer, -have, -hugst, et Vedkast, en Vedsætter, -torn.
 ved (Fho. og Bio.). ved Dagen, ved Lys, ved Haanden, at blive, gjøre, holde, kjendes, komme, staa, være ved, at holde ved lige, ved Magt, nær ved, tæt ved, lige ved (jfr. derved, herved, hvorved, henved).
 at vedblive, en Vedbliven. vedbórlig. at vedföje. -gaa. vedholdende, en Vedholdenhed. at vedhæfte. et Vedhæng, v-hængende, -hængt. at vedkjende (sig). -komme, alle vedkommende, for mit Vedkommende. at vedlígeholde. -lægge. -røre. -staa. -tage. en Vedtegning. -tægt. at vedvare. jeg véd (veed), se at vide.
 en Vedbend, se en og et Ved.
 veder- (i Sammens., egl. samme Ord som Fho. ved). at vederfåres. vederhæftig. at vederkvæge. et Vederlag. et Vedermod (foræld.). en Vederpart. vederstýggelig, en Vederstýggelighed.
 en Vedet, Flt. Vedetter. en Vedetkjæde, -post.
 veg (böjelig, eftergivende, jfr. at vige). at vege, at vegne, et vegnet Söm.
 Vegne (Flt., egl. Ejef. af en Vej). alle Vegne, alle vide Vegne, ingen Vegne, paa mine, dine, egne, andres Vegne.
 en Vej (jfr. Lande-, Hoved-, Bi-, Gjen-, Krog-, Om-, Hen-, Ud-, Hjem-, Land-, Sø-, Vand-, Mark-, Mælke-, Skjorte-, Vinter-, Skov-, Kirke-, Skole-, Spor-, Húlvej). at følge en paa Vej, at være paa Veje til, tage paa Veje, være paa gode Veje, paa gale Veje, at være, staa i Vejen, at gaa, sætte af Vejen, at bringe, skaffe til Veje; et Vejanlæg, -arbejde, en V-arbejder, -bred (en Plante), -ende, v-farende, en V-fyld, -grøft, v-kjendt, -kyndig, at v-lede, en V-leder, -ledning, v-løs, en V-mand, et V-

opsyn, V-penge (Flt.), en V-skat, et V-skjel, -spor, en V-sten, v-stiv, et V-stykke, (et) V-støv, et V-syn, en V-tæring, -viser, et Vejvæsen.
 at veje¹ (jfr. af-, op-, tilveje; sjælden Fortid vog). en Vejer, en Vejning; en Vejerbod.
 at veje² (digter. = at fælde i Kamp, egl. samme Ord som veje¹), vejede og vog, vejjet.
 en Vejle (af at vade, jfr. Vejle, Faarevejle) = et Vadested.
 (et) Vejr (jfr. Regn-, Sne-, Tör-, Sommer-, Torden-, Høst-, Uvejr). i Vejret, til Vejrs (= opad), hen i Vejret, at komme under Vejr med, at trække, faa, tabe, miste Vejret; at vejre (jfr. hen-, bortvejre), ¹ at vejre Hø, ² Hunden vejrede; et Vejrlig; et Vejrfang, v-fast, en og et V-fløj, et V-glas, en V-hane, v-kyndig, et V-lys, en V-mølle, et V-skifte, v-slaaet, v-slagen (-nt, -ne), en V-sol, -spaadom, et V-strøg, en Vejrstøtte.
 vel (Bio.). ¹ at befinde sig vel, se vel ud, lev vel! far vel! at gjøre vel, vel til Mode, vel ved Magt, vel tilfreds, vel forsynet, fortjent, oplagt, tillavet, underrettet o. s. v., med vel beraad Hu, ² vel stor, vel meget, vel længe, ³ vel tyve Gange, du tror det vel ikke? gjør du vel? ⁴ nu vel! vel! vel mig! ⁵ vel er det saa, men —; et Vel (jfr. Almenvel), best. F. Vellet, hans Ve og Vel; velån! (Udraab).
 velanstændig. velbaaren. et Velbefindende. -behag, velbehågelig. velbyrdig. -dædig (tysk). en Velfærd (en V.s-sag). et Velgaaende, en Velgang. -gjerning, velgjort, velgjørende, en Velgjörenhed, -gjører. velhavende, en Velhavenhed, -haver. velholden. en Velklang, velklingende. velklædt. velkommen, en Velkomst. et Velleved. en Vellugt, vellugtende. en Vellyd, vellydende. en Vellyst, vellystig, en Vellystning. en Velmagt. at velsigne, en Velsignelse. velskabt. -smagende. -staaende, en Velstand. veltalende, en Veltálenhed. veltænkende. en Velvilje, velvillig. velvís. -voxen (-nt, -ne). et Velvære, en Velværen. en Velynder. velædel. -ærværdig, en Velærværdighed.

en **Ven** (jfr. U-, Hus-, Ungdoms-, Börne-, Bondeven), Flt. Venner. en Hjærtens Ven; en Veninde, venlig, en Venlighed, et Venskab, venskåbelig, en Venskåbelighed; vennefast, en V-gave, -haand, v-huld, en V-kreds, et V-lag, v-løs, et V-møde, -sind, v-sæl, en V-tale, i Vennevold.

at **vende** (jfr. af-, an-, bort-, for-, hen-, ind-, om-, tilvende), vendte, vendt. en Vending; en Vende-hals (en Fugl), -kaabe, -kreds, et Vende-punkt.

en **Vendelbo**. Vendsyssel.

en **Vender**. vendisk, Venden.

at **vene** (foræld., = at klage). at vene sig.

venstre. til venstre, paa venstre Haand (= Side), at gjøre venstre om.

at **vente** (af gl. d. Vaan = Haab, derfor rettere: vænte; jfr. af-, forvente). at være ventende = at være i Vente; ventelig (Bio.), en Venten; Ventepenge (Flt.), en Ventetid.

en **Verden** (egl. best. F. af en Verd, for Verld, Vereld; jfr. verdslig og gl. best. Ejef. Verdsens; jfr. Dyre-, Plante-, Aande-verden), Flt. Verdener. al Verden = hele Verden, hvor i al Verden, denne, den anden, den gamle, den nye, den fine Verden, at komme til Verden, til Verdens Ende, ingen Verdens (Verdsens) Ting; en Verdensaand, -anskuelse, et V-barn, v-berömt, en V-borger, -del, -egn, -handel, -historie, et V-hav, en V-hersker, et V-hjørne, v-klog, en V-klogskab, -magt, -mand, Verdensrummet.

verdslig (af Verden). en Verdslighed.

et **Vers** (lat., jfr. Sang-, Halv-, Bryllups-, Lig-, Nyaarsvers). en Vers-art, -bygning, -fod, -linje; et Versemaal, en Verse-mager.

en **Vest**. en Klædes, Fløjels Vest.

vest (Bio. og No.). v. for, v. fra, v. paa; i Vest, mod Vest, Vesten; vestlig, en Vestbane, -farer, -kant, -kyst, -side; Vestindien, vestindisk. **vesten** (Tillo. og Bio., egl. fra Vest). Vinden er vesten, vesten for, fra, om; en Vestenstorm, -vind.

vester (Bio., ogsaa No. = Vest). vester fra, vester paa; Solen gaar ned i Vester; Vesterbro, Vesterhavet, et V-land, vesterlandsk, Vesterleden.

vestre (Tillo. best. F.) = vestlige. den vestre Ende, Kant, Side.

en **Vexel**¹. vexelvis (Bio.), at vexle (jfr. af-, udvexle), en Vexling (jfr. Af-, Om-, Ud-vexling); en Vexeldrift, v-farvet, en V-sang, en Vexelvirkning.

en **Vexel**², Flt. Vexler. en Vexelbank, -gjæld, -mægler, -regning, -rente, -ret, -rytter.

vi, os (Stedord, jfr. vor).

en **Vibe** (en Fugl). Vibefedt (en Plante), et Vibeæg.

et **Vid** (jfr. U-, Vanvid), best. F. Viddet.

vid vidt, vide (videre, videst). paa vid Gab, vide Ærmer, den vide Verden; en Vidde (jfr. Skudvidde), vide (Bio.), saa vide; vidt (Bio.), vidt og bredt, for saa vidt som, saa vidt jeg véd, vidt bekjendt, berömt; ikke videre, uden videre, hvad saa videre? og saa videre.

at **vide**¹, jeg véd (veed), vi vide, vidste, vidst. en Viden, et Vidende, en Vidskab; en Videlyst, videlysten.

at **vide**² (= yde). at vide én Tak.

en **Videnskab** (tydsk). videnskåbelig, et Videnskabsfag, en V.s-mand.

viderlig (tydsk) = modbydelig.

en **Vidje**. en Vidjefletning, -gren, -kurv, -pil.

et **Vidne** (jfr. Öjen-, Øre-, Tings-, Rets-, Blod-, Sandheds-, Vitterlighedsvidne). et Vidneforhør, en V-førsel; et Vidnesbyrd, vidnesfast; at vidne, en Vidnepligt.

vidtløftig (tydsk). en Vidtløftighed.

et **Vidunder**. vidunderlig.

at **vie** (jfr. indvie), vier, viede, viet. en Vielse (jfr. Brude-, Præste-, Bispevielse); (et) Vievand.

et **Vift**. at vifte, en Viften, en Viftning, en Vifte; (en) Viftebyg, v-dannet, -formet, en Viftepalme.

en **Vig** (jfr. Kalø Vig, Lemvig, Pustervig).

at **vige** (jfr. af-, undvige), veg, vegen, veget, vegne.

vigtig (tydsk, jfr. Vægt). en Vigtighed.

en **Viking** (oldnord.). et Vikingstog.

(en) **Vikke** (mest i Flt., jfr. Foder-, Gærdevikke, en Plante, Slægtsnavn). en Vikkeager, -halm, -havre.

at **vikle** (jfr. af-, for-, om-, ind-, udvikle).

jeg vil, se at ville.

(en) **Vild** (jfr. at ville). for Vild og Venskab; vildig (jfr. uvildig).

vild (jfr. halv-, ellevild), vildt. at skrige i vilden Sky; at vilde (jfr. forvilde), at vildes, en Vildelse, en Vildhed, en Vildskab, vildsom, (et)

Vildt (jfr. Raa-, Fuglevildt); en Vildand, -bane, -basse, -brad (foræld.), et V-dyr, en V-farelse, v-farende, en V-gaas, -gang, -kat, at v-lede, en V-mand, et Vildspor, -svin; en og et Vilderede.

vild og vildt (Bio.). at gaa, fare, føre, lede, løbe vild, at tale, voxer vildt; vild fremmed, vildt voxende.

et Vilkaar. vilkaárlig, en Vilkaárlighed. at ville, jeg vil (vi ville), vilde, har villet. villig (jfr. fri-, god-, tjenst-, vrang-, uvillig), en Villighed, en Vilje (mindre rigtig skrevet «Villie»; jfr. U-, Velvilje); viljefast, -løs, -stærk, -svag; en Viljesytring.

vilter (af vild, jfr. forviltret), best. F. og Flt. viltre. en Vilterhed.

en Vimmel (egl. Hvimmel) = et Vimmelbor. et Vimmelskaft.

en Vimpel (tysk), Flt. Vimpler.

vims (egl. hvims). at vimse (om).

en Vin (jfr. Bord-, Rød-, Ribsvin). et Glas, en Flaske Vin; vinagtig; (en) Vinaand, et V-aar, -anker, en V-avl, et V-bjærg, -blad, en V-eddike, -egn, et V-fad, en V-flaske, -gaard, et V-glas, en V-handel, -handler, et V-hus, en V-høst, -kjender, -kyper, -køler, et V-land, -løv, en V-perse, -ranke, -sten, -stok, -stue, -suppe, v-sūr, en V-syre, -sæk, -tapper, et Vintræ.

vind, vindt. vind og skjæv; vindskjæv, vindöjet.

en Vind¹ (jfr. Land-, Sø-, Storm-, Hvirvel-, Regn-, Kaste-, Norden-, Søndenvind). det blev til Vind, at være i Vinden; at vinde¹ (-ede, -et): det vinder, vindig, en Vindighed; vindaaben, en V-bøsse, et V-fang, en V-fælde, -harpe, et V-hjørne, -kast, en V-maaler, -mager, -mølle, -ovn, et V-pust, v-ret, en V-rose, -side, et V-skifte, en V-ske el. -sked, -skjærm, -spiller, et V-stille, -strøg, -stød, V-taarer (Flt.), v-tör, -törret, et Vindæg.

(en) Vind² (egl. Flid, Arbejde): at lægge Vind paa noget. vindskibelig, en Vindskibelighed.

at vinde² (= oldn. og sv. vinna, egl. arbejde, udrette, jfr. af-, for-, ind-, overvinde), vandt, vunden, vundet, vundne. at vinde og vare, vinde hjem, vinde Tid, Sejer, Bifald; en Vinden og Taben, en Vinding¹; en Vindelyst, vindesyg, en Vindesygge.

at vinde (= oldn. og sv. vinda, jfr.

omvinde), vandt, vunden, vundet, vundne. en Vinde (jfr. Garn-, Loftsvinde), en Vinding², et Vindsel (Flt. Vindsler); en Vindebro, -pind; en Vindelbugt, -trappe.

et Vindue (egl. Vind-öje). et Fag Vinduer; en Vindues- (el. Vindus-) karm, -krog, -post, -ramme, -rude, -skat, -skodde, -sprosse.

en Vinge (jfr. Fugle-, Mølle-, Fjer-vinge). vinget (jfr. be-, to-, fir-, netvinget); et Vingeben, v-brudt, et V-dække, -fang, en V-fjeder, -frugt, v-løs, -skudt, et V-slag, en V-snække (en Snegl), -spids, -strækning, et V-stykke, vingestækket.

et Vink. at vinke, en Vinken.

en Vinkel (tysk; jfr. Grund-, Nabo-, Top-, Husvinkel), Flt. Vinkler. vinklet (se ret-, spids-, stumpvinklet); en Vinkelhage, et V-maal, en V-maaling, v-ret, en V-skriver, -stilling, et Vinkeltag.

en Vinter, Flt. Vintre. i Vinter, til Vinter, om Vinteren; vinterlig, at -vintre (se overvintre); en Vinteraften, -brug, -dag, -dragt, et V-foder, at v-fodre, en V-frugt, et V-føre, v-gammel, (et) V-grönt, en V-have, -havn, V-klæder (Flt.), en V-kulde, et V-leje, en V-luft, -maaned, -mølle, -nat, et V-ophold, en V-pløjning, -rejse, (et) V-smör, en V-sol, et V-solhverv, en V-sæd, -sövn, -tid, -vej, (et) Vintervejr, et Vinteræble.

at vippe. en Vippe (jfr. Brøndvippe), Ax og Vipper; et Vippebræt; en Vipstjært.

vips! (Udraab). vips var den borte.

at virke (jfr. et Værk, at be-, ind-, med-, til-, udvirke). en Virken, en Virkning (v.s-løs), virksom, en Virksomhed, virkelig, en Virkelighed; en Virkekraft, -kreds, -lyst, v-lysten, en Virkemaade.

(at virre, se hvirre.)

et Virvar (jfr. at hvirre, forvirre).

vis (jfr. uvis), vist, Flt. og best. F. visse. til visse, for vist; at visse¹ (= bestemme, foræld., jfr. forvisse), en Vished, visselig (Bio.), vist (Bio.), ganske vist, vist ikke, vist nok og (med tvivlende Betydn.) vistnok.

vís (vüis; jfr. u-, ret-, næs-, fremvís), víst. en Visdom, viselig, en Vismand.

en Vís (= Maade). paa den Vis, paa gammel Vis (jfr. i Hundrede-, Punde-,

Tøndevis o. s. v., samt Bio.: del-, grad-, parvis o. s. v.).
 en **Vise** (jfr. Drikke-, Folke-, Gade-, Kæmpe-, Nidvise). en Visebog, -digter, -digtning, -mager.
 at **vise** (jfr. af-, an-, be-, bort-, efter-, for-, frem-, hen-, op-, paa-, ud-, undervise), viste, vist. en Viser (jfr. Vej-, Ur-, Time-, Navne-, Biviser).
 en **Visit**, Flt. Visitter. et Visitkort.
 en **Visk** (jfr. Halm-, Hø-, Sko-, Suppevisk). at viske, en Visker; et Viskeklæde, -læder, -stykke.
 en **Visse** (en Plante).
 at **visse**² (el. at vysse) for et Barn, v. et Barn i Sövn. visselulle! (jfr. at lulle).
vissen, vissent, visne. at visne (jfr. henvisne), en Visnen, en Vissenhed; en Vissenpind.
 et **Visvas** (= Sniksnak).
vitterlig (jfr. et Vid, at vide, uvitterlig). en Vitterlighed, et Vitterlighedsvidne.
vittig (af et Vid, jfr. u-, vanvittig). en Vittighed, et Vittighedsværk.
 en **Viv** (Ægteviv).
 (et **Vod**, se et Vaad.)
 en **Vogn** (jfr. For-, Bag-, Lang-, Under-, Fjælle-, Rejse-, Hyre-, Bonde-, Syge-, Stridsvogn, Karlsvognen). til Vogns; en Vognaxel, -borg, -buk, -dör, -fading, -fjæl, et V-hjul, en V-kjæp, -lygte, et V-læs, en V-mand, -mester, -port, et V-skrin, -skur, en V-smörelse, et V-spor, en V-stang, -stjært, -styrer, et V-trin, (et) Vogntöj.
 at **vogte** (jfr. bevogte). at v. paa, at v. Kvæg, at v. sig; en Vogter, en Vogterske, en Vogtning.
 en **Vold**¹ (jfr. Grund-, Grøfte-, Jord-, Mur-, Sten-, Tvær-, Fæstningsvold). en Voldbakke, -grav, -grøft, -mester, -skytte, et Voldsted.
 en **Vold**² (foræld., = Slette): Mark og grønne Volde.
 en **Vold**³ (jfr. Vælde, Over-, Enevold). at give sig Gud i Vold, med Vold og Magt; voldelig (Bio.), voldsom, en Voldsomhed; at voldføre, en V-førsel, -gift (en V.s-mand), at v-give, -tage, en V-tægt; en Voldsdaad, -færd, -gjerning, -mand.
 at **volde** (jfr. forvolde), -ede, -et og voldte, voldt.
 en **Vom** (jfr. Ko-, Fyldevom), best. F. Vommen, Flt. Vomme.
vor (og vores), vort (og vores), Flt. vore (og vores). (Stedord, jfr. vi).

(en) **Vór** (i Saar og Bylder).
 at **vorde** (foræld. Fortid vord), vorden, vordet, vordne. en Vorden.
 en **Vorned** (jfr. Værn). et Vornedskab.
 en **Vorte**. vorteagtig; en Vortemælk, -rod (Planter).
 en **Vove**¹ (digter. Ord) = Bølge. for Vind og Vove, Havets Vover.
 (en) **Vove**²: at sætte i Vove. at vove (jfr. forvoven), vovelig, vovsom (foræld.); en Vovehals, et Vovespil, -stykke.
 (et) **Vox** (jfr. Plante-, Ørevox, at væxe). et Voxaftryk, et (og en) V-dug, en V-dukke, -fakkel, -farve, v-gul, en V-kage, et V-lagen, -lys, en V-maske, (et) V-mel, en V-næse, -palme, -perle, -salve, et V-segl, en V-stabel, (et) V-taft, en Voxtavle.
 at **voxe** (jfr. opvoxe, Væxt), voxede og voxte, voxet. voxen (-nt, -ne, jfr. halv-, fuld-, ud-, mandvoxen); et Voxested.
 en **Vraa**, best. F. Vraaen, Flt. Vraaer. et **Vraal**. at vraale (jfr. Vræl, vræle).
 et **Vrag**.¹ at kaste Vrag paa noget; at vrage, en Vragen, en Vramer; (et) Vragods; ² jfr. Skibsvrag; en Vragstump, et Vragstykke, -tømmer.
 at **vralte**. en vraltende Gang; en Vralten.
vrang (jfr. at vrænge), vrangt. en Vrange: Vranken (modsat Retten); en Vranglære, -lærer, -side, -strube, -vilje, vrangvillig, en Vrangvillighed.
 at **vrante**. vranten (-nt, -ne), en Vrantenhed, vrantevorn.
vréd, vredt. en Vrede, at vredes, vredagtig, vredladen.
 et **Vrid** (jfr. Bugvrid). at vride, vred, vreden, vredet, vredne, at v. Hænderne, Linned, at v. sig, en Vridning; en Vridblegn, et Vridbor, en Vridtorn (et Træ).
 at **vrikke** (af at vride). en Vrikken.
 en **Vrimmel**, Flt. Vrimle. at vrimle.
vrinkelhornet (af foræld. at vringle).
vrinsk. en vrinsk Hest; at vrinske, en Vrinsker, en Vrinsken.
 at **vrippe**. vrippen (-nt, -ne), en Vrippenhed.
 en **Vrist** (Fodvrist).
 at **vriste** (af at vride). at vriste én noget (Sejren) af Haanden.
 et **Vræl**. at vræle (jfr. Vraal, vraale).
 at **vrænge** (af vrang, jfr. forvrænge). at v. Mund, v. ad en; en Vrængen.
 et **Vrævl**, at vrævle =
 et **Vrövl**, at vrövle. en Vrövler, et

Vrövleri, vrövlevorn; et Vrövlehoved.

en **Vugge**. at vugge, en Vuggen, en Vugning; et Vuggebaand, en Vgave, V-klæder (Flt.), et V-lagen, en Vuggesang, -vise.

en **Vulkán**. vulkánsk.

en **Vunde** (digter. Ord) = et Saar. en Vundfeber (= Saarfeber).

at **vurdére** (= skatte, gl. d. vurde, jfr. værd, over-, undervurdere). en Vurdéring.

at **vysse**, se at visse².

at **væbne** (af Vaaben, jfr. af-, bevæbne). en Væbner, en Væbning (jfr. Borger-, Almenvæbning).

Væd (foræld. No.): at slaa til Væds. at vædde; en Vædekamp, -kjørsel, et V-løb, en V-løber, et V-maal, -ridt, en Vædestrid.

at **væde** (af vaad). en Væde, en Vædske, at vædske.

en **Væder** el. Vædder. et Væderhorn, -lam, -skib, -skind.

en **Væg** (jfr. Mellem-, Ud-, Skille-, Hus-, Klippe-, Træ-, Glasvæg), best. F. Væggen, Flt. Vægge. en Vægsten; en Væggelus, et V-skab, (et) Væggetøj.

en **Væge** (jfr. Lampe-, Lysevæge).

et **Vægelsind** (egl. Hvægel-, af gl. d. at hvege). vægelsindet.

en **Væger** (jfr. Dæksvæger, Søord).

en **Vægge** (foræld., = en Kile).

at **vægre sig**. en Vægning.

en **Vægt** (af at veje¹). ¹ jfr. Lige-, Mod-, Over-, Undervægt, ² jfr. Bismmer-, Skaal-, Stang-, Guldvægt; vægtig, en Vægtighed; en Vægtedel, -enhed, v-fuld, en V-fylde, vfyldig, en og et V-lod, v-løs, en Vægtprøve, -skaal, -stang, -tunge.

en **Vægter** (af en Vagt, jfr. Bro-, Gade-, Taarn-, Natvægter). en Vægtergang, -pibe, et V-raab, en V-sang, et Vægtervers.

at **vække¹** (jfr. at vaage), -ede, -et og vakte, vakt. en Vækkelse (jfr. Opvækkelse), en Vækker (et V-ur), en Vækning¹.

at **vække²** (jfr. en Vaage). at vække Is; en Vækning².

et **Væld** (= Kildevæld). at vælde (jfr. op-, udvælde); en Vældekilde (foræld.).

en **Vælde** (af Vold, jfr. Ene-, Adels-, Præste-, Folkevælde). Magt og Vælde; vældig.

at **vælge** (jfr. et Valg, at udvælge), valgte, valgt. en Vælger.

vælig (nedert.). en Vælighed.

en **Vælling** (af foræld. at vælle = at koge).

vælsk (= valsk), se val-.

(en) **Vælt** (jfr. udenvælts). at være, komme i Vælten; et Væltkort.

at **vælte** (jfr. af-, omvælte). en Vælten, en Væltning (jfr. Omvæltning), væltsom; væltenem.

at **væmmes** (jfr. vammel). væmmelig, en Væmmelse.

væn (digter. Ord) = skjøn. den væne Mø. et **Vænge** (af en Vang).

at **vænne** (jfr. van, vant, Vane), -ede, -et (og vant, vænt, jfr. forvænt). jeg har vænnet (el. vant) mig dertil, Barnet er vænt fra.

værd, værdt. et (og en) **Værd**, en **Værdi**, værdifuld, værdig (jfr. u-, straf-, last-, ros-, ærværdig), en Værdighed, at værdige (jfr. nedværdige), at værdiges; en Værdskyld (foræld.), en Værdsætning.

at **være**, jeg er (vi ere), var (vi vare), har været. lad være! lad (saa) være at (o: uagtet), være sig (Mand eller Kvinde); en Værelse (foræld., jfr. Til-, Fra-, Nær-, Overværelse) = en Væren, et Værelse (jfr. For-, Soveværelse).

et **Værft** (= et Skibsværft).

at **værge** (jfr. afværge). at v. sig; en **Væрге** (jfr. Lavværge), et **Væрге** (¹ Vaaben og Væрге, ² jfr. Modværge, ³ = et Værgemaal: det er ikke i mit V.); værgeløs, en Værgeløshed, et Værgemaal.

et **Værk¹** (jfr. Haand-, Kunst-, Mester-, Træ-, Mur-, Tag-, Tov-, Bag-, Bi-, Løv-, Bul-, Planke-, Sprinkel-, Mellem-, Fæstnings-, Uden-, Byg-, Digter-, Pragt-, Bjærg-, Sølv-, Vand-, Gas-, File-, Mølle-, Spille-, Sang-, Orgel-, Urværk). at sætte i Værk (jfr. iværksætte), lærde, samlede Værker; en Værkmester, et Værksted, -tøj; en Værksdrift, -ejner.

(et) **Værk²** at pille Værk (Tovværk).

en **Værk** (jfr. Ryg-, Lændeværk). V. i Lemmerne; at værke, det værker i mit Hoved, værkelig; værkbruden (-nt, -ne).

et **Værn** (jfr. Bryst-, Sø-, Landeværn). at værne; værnløs; en Værnepligt, værnepligtig, et Værneting.

at **værpe** (egl. kaste, foræld.). Hönen værper Æg.

værre, værst (höjere og höjeste Grad til ond, slem og ilde). des værre.

en **Vært** (jfr. beværte, Hus-, Foder-,

Kro-, Spisevært). en Værtinde, et Værtskab; et Værtshus.
 en **Væsel** (et Rovdyr), Flt. Væsler.
 et **Væsen** (tysk), Flt. Væsener og Væsner. ¹ (= Natur): Tingenes Væsen, ² (jfr. Fornuftvæsen): levende Væsner, ³ (jfr. Uvæsen): at gjøre Væsen af noget, et fint Væsen, ⁴ (jfr. Hus-, Land-, Vand-, Sø-, Krigsvæsen o. s. v.); en Væsenhed, væsentlig; væsenløs; en Væsensenhed.
 en **Vætte** (egl. = et Væsen², jfr. Landvætte, Uvætte). et Vættelys.
 en **Væv**. ¹ = Væverstol (jfr. Baand-, Silkevæv), ² det som væves (jfr. Spindelvæv), ³ (i overf. Bet.) det er

noget godt Væv (= Vrövl); at væve (foræld. og digter. Fortid vov), en Væver (en Væverknude, -lön. -svend), et Væveri (jfr. Bomulds-, Strömpevæveri), en Vævning; en Væverbom, et V-skaft, en V-skytte, -skyttel, -spole, -stol (ogsaa Vævestol).
 væver, Flt. vævre. en Væverhed.
 en **Vævl** (jfr. Høvævl). at vævle.
 at væxe (af Vox). en Vævning.
 en **Væxt** (af at voxer). ¹ u. Flt. (jfr. Op-, Til-, Skov-, Plantevæxt): forsat i Væxten, ² Flt. Væxter (jfr. Ud-, Have-, Mark-, Sommervæxter); en Væxtgrænse, et Væxthus.

Y.

at **yde** (af ud). en Ydelse, en Yder (jfr. Skatte-, Tiendeyder).
yder- (se ydre yderst). en Yderdel, -dör, -flade, -kant, et Y-led, -lem, en Y-lære, -mur, -rand, -side, (et) Y-tøj, en Yderverden, -væg.
yderlig. en Yderlighed.
ydermere (Bio.).
yderst, se ydre.
ydmyg. en Ydmyghed, at ydmyge (sig), en Ydmygelse.
ydre, yderst (höjere og höjeste Grad af et Tillo., dannet af ud). et smukt Ydre; det er paa det yderste med ham, han ligger paa sit yderste; yderst (Bio.), yderst ude, yderst ubehagelig.
 at **ympe** (= pode). en Ympe, en Ympning; en Ympekniv, -kvist.
 at **ymte** (om noget).
 at **ynde** (jfr. at unde). en Ynde, yndelig

(foræld.), en Ynder (jfr. Velynder), en Yndest, yndig, en Yndighed, en Yndling, et Yndlingssted.
 en **Yngel** (af ung). at yngle, en Ynglen; en Yngletid.
 en **Yngling** (af ung). en Ynglingsalder.
ynge, yngst (höjere og höjeste Grad af ung, jfr. forynge). den yngste.
 en **Ynk** (jfr. öm, Medynk). at ynke, at ynkes over, ynksom (foræld.), ynkelig, en Ynkelihood; ynkværdig.
 at **yppe** (af op). at yppe Kiv.
ypperlig. en Ypperlighed.
ypperst (höjeste Grad af et Tillo., dannet af op). den, det, de ypperste; en Ypperstepræst.
yppig (tysk). en Yppighed.
 at **yste** (af Ost).
 at **ytre** (af ud). en Ytring (en Ytringsfrihed, -maade).
 et **Yver** (jfr. Koyver).

Æ.

et **Æble** (af Abild, jfr. Mad-, Sommer-, Jord-, Gal-, Rigsæble). et Tvistens Æble; en Æbleblomst, -grød, -kage, -kjerne, -kælling. (en) Æ-mös, -most, æ-rund, en Æ-skive, -skræl, -skrælling, et Æbletræ.
 at **æde** (jfr. af-, opæde, for-, indædt), aad, ædt. (en og et) Æde, en Æden,

en Æder; et Ædegilde, en Æ-lyst, -tid, et Æ-trug, Ædevarer (Flt.).
 ædel (jfr. Adel, høj-, velædel), Flt. ædle. en Ædelhed, ædelig (foræld. og digter.), en Ædeling el. Æd-ling; ædelbaaren, en Æ-gran, æ-módig, en Æ-modighed, et Æ-sind, æ-sindet, en Ædelsten.

ædru (jfr. dru), den, de ædru. ædrú-elig, en Ædrúelighed, en Ædruhed. en **Æg** (jfr. Sværds-, Knivs-, Kræmmeræg), best. F. Æggen, Flt. Ægge. Æggen paa et Stykke Tøj, med Od og Æg; at ægge (jfr. opægge), en Æggelse; et Ægstaal, -vaaben, at ægvende el. æggevende (Lagener). et **Æg** (jfr. Fugle-, Ande-, Due-, Hönse-, Slange-, Myre-, Orme-, Fiskeæg), best. F. Ægget, Flt. Æg, Æggene. ægdannet, -formet, æglæggende, ægrund; en Æggeblomme, et Æbæger, æ-gul, en Æ-hinde, -hvide, -höne, -kage, -mad, -mælk, -skal, -snaps, -stok, -stol, æ-syg, (en) Æggesøbe, (et) Æggeøl. en **Ægt** (af at age; jfr. Fri-, Kongeægt). et Ægtlæg, en Ægtrejse. **ægte** (uböjel. Tillo., jfr. uægte). en Ægthed; ægtebaaren, -født. **Ægte**: at tage, have til Ægte. at ægte, et Ægteskab (et Æ.s-brud, -løfte); Ægtefolk (Flt.), en Æ-fælle, -hustru, -kone, -mage, -mand, -pagt, et Æ-par, en Æ-seng, en Æ-stand, at æ-vie, en Ægtevielse, -viv. **ækel** (tysk), ækelt, ækle. en Ækelhed, at ækles (= væmmes) ved noget. en **Ælde** (jfr. Old, Alder). at ældes; ældgammel. **ældre**, ældst (höjere og höjeste Grad til gammel). en Ældste. en **Ælling** (af en And). et **Ælmetræ** = en Alm. en Ælme-lund, -rose. at **ælte**. en Ælte (jfr. Lerælte), en Æltning; en Æltetørv. et **Æmne** (svensk, egl. samme Ord som Evne, jfr. Raa-, Kongsæmne). at **ændre** (jfr. forandre). en Ændring (jfr. Afændring), et Ændringsforslag. **æng** (jfr. angbrystet, Angest). en Ænge (jfr. Ange); ængbrystet, -hovet. at **ængste** (af Angest). at ængstes for noget; ængstelig, en Ængstelighed, en Ængstelse. at **ænse** (= agte paa). **ærbød**ig (tysk). en Ærbødighed. en **Ære** (jfr. U-, Vanære). at komme til Ære, at holde i Ære; ærbar, en Ærbarhed, at ære (jfr. vanære),

æret (Tillo.), ærlig, en Ærlighed; ærgjerrig, ærværdig (höj-, velærværdig); en Ærefrygt, ærefuld, -kjær, en Æ-kjærhed, æ-krænken-de, -løs, et Æ-minde, en Æ-port, æ-rig, æ-rørende, -rørig, en Æ-skjænder, -støtte, -syge, et Æresæde, -vers; en Æresbevisning, -borger, -dag, -erklæring, -følelse, -gjæld, et Æ-medlem, en Æ-oprejsning, et Æ-ord, en Æ-post, -sabel, -sag, et Æ-tegn, -trin, en Æresvagt; (en) Ærenpris (en Plante). et **Ærende** (jfr. By-, Svinkeærende). ærendeløs (= frugtesløs, foræld.). at **ærgre** (jfr. arg). at ærgre sig; ærgerlig, en Ærgrelse. **ærke-** (egl. græsk): en Ærkebiskop, -bisp, -degn, -dosmer, ærkedum, en Ærkeengel, -hertug, -nar, -tosse. et **Ærme** (af en Arm). et Ærme-foder, -gab, -hul, en Ærme-kaabe, -knap, -linning. en **Ært** (jfr. Grön-, Mark-, Have-, Læggeærter). en Ærteager, et Æ-bed, en Æ-bælg, -halm, -kjæp, Æ-ris (Flt.), en Ærteskal, -stang, -sten, -suppe. en **Ærtekælling** (= en Kryster). et og (som Skjældsord) en **Æsel** (jfr. Mul-, Pakæsel), Flt. Æsler. en Æseldriver, et Æ-føl, en Æ-hoppe, -hud, -mælk, et Æselskind; et Æselshoved (Søord), -øre. at **æske** (jfr. udæske). at æske Dom; en Æskning. en **Æske** (jfr. Pap-, Spaan-, Smör-, Sy-, Hatteæske). en Æskeform, et Æ-laag, en Æskemager. et **Æsketræ** = en Ask. et **Æspetræ** = en Asp. et Æspeløv. en **Æt** (jfr. Konge-, Adels-, Sprog-, Folkeæt), Flt. Ætter. ætgod (foræld.), et Ætled, at ætlede (= adoptere), en Ætleding, -ledning, -mand, ætstor; et Ættetal (= Stamtavle). at **ætse** (tysk, jfr. æde). en Ætsning; en Ætsenaal, (et) Ætsevand. et **Æventyr** (fransk). æventýrlig, en Æventýrlighed, en Æventyrer. at **ævle**: at ævle og vrævle. (et) **Ævred**. at opgive Ævred; en Æv-redgræsning, (et) Ævredsmör.

Ö. Ø.

en **Ø** (jfr. Fjæld-, Skov-, Halv-, Udø).
en Øbo, -gaard, et Øhav, -land,
-rige.

øde¹ (uböjel. Tillo.). et **Øde**¹ (usædv.
og digter.), at øde (-ede, -et og ódte,
ódt, jfr. forøde), en Øder = en
Ødeland, ødsel (Flt. ødsle), en
Ødselhed, at ødsle (med no-
get), en Ødslen; en Ødegaard, at
ødelægge, en Ødelæggelse, en Øde-
mark.

et **Øde**² (= Skæbne, foræld.).

et **Øg** (jfr. Udgangsøg).

at **øge** (jfr. forøge), -ede, -et og øgte,
øgt. en Øgning; et Øgenavn.

en **Øgle**. et Øglebid, en Øglegift,
-rede, -unge, -yngel, -æt.

et **Øje** (jfr. Glas-, Blad-, Kværn-,
Naaleøje), Flt. Öjne (forhen Öjen).
at falde i Öjnene, gaa en, Fjenden
under Öjne; -öjet (se blaa-, glas-,
hul-, klar-, rødöjet), at öjne; et
Öjeblik (paa Öjeblikket), öjeblik-
kelig, et Ö-glas, en Ö-hinde, -hule,
et Ö-kast, en Ö-klap, et Ö-laag (og
Öjenlaag), en Ö-linse, et Ö-maal,
-med, -mærke, en Ö-nerve, -plet,
-sten, et Öjesyn; en Öjenbetæn-
delse, et Öjenbryn, -haar, en Ö-
læge, -salve, -skalk, -skjærm, et
Ö-sprog, ö-svag, en Ö-svaghed,
-sygdom, ö-sýnlig, en Ö-trøst (en
Plante), (et) Öjenvand, -vidne; en
Öjensforblindelse, -lyst.

en **Øl** (= en Rem). en Ølsvøbe
(foræld.).

(et) **Øl** (jfr. Barsel-, Grav-, Arve-,
Fæstensøl), best. F. Øllet. øllet
(Tillo.); et Ølanker, en Ølbimpel,
-brygger, -brygning, -bærme, -drik-
ker, -flaske, et Ølglas, en Ølhalle
(tysk), -handel, -handler, et Ølhus,
en Ølkande, et Ølkar, en Ølkippe,
en Ølkjælder, et Ølkrus, en Ølost,
-rus, -tapper, -tønde; (et) Ølle-
brød (en Ø.s-barmhjærtighed, -pot-
te), (en) Øllegrød.

øm (jfr. Ynk, at ynke), Flt. og best.
F. ömme. en Ömhed, at ömme
sig, ömmes ved noget, ömmelig
(Bio.); ömfodet, -følede, -hjærtet,
-kjævet, -skindet, -taalig.

at **ønske** (jfr. forønsket). et **Ønske**,
ønskelig, ønskværdig; et **Ønske-**
barn, en **Ønskehat**, -kvist, -vaand.

ør (Tillo.). ør i Hovedet; en Ørhed.

en **Øre**¹ (ø: en sandet Landtunge,
foræld., jfr. Harboøre, Helsingør,
Korsør, Skælskør, Dragør, Øresund).

en **Øre**² (en foræld. Mønt, jfr. Løs-
øre). en Ørtug.

et **Øre**, Flt. Øren og (især i uegl. Bet.)
Ører. at tale for døve Øren, holde
en i Ørene; en Ørebalje, et Øre-
ben, en Ø-brusk, -byld, ø-dannet,
et Ø-figen (Flt. -figen), et Ø-flaad,
en Ø-flip, -gang, -hammer, -hinde,
et Ø-hul, en Ø-hule, -lap, -læp, ø-
løs, en Ø-pine, -ske, -sprøjte, -tu-
der, et Ø-tuderi, -vidne, -vox; et
Ørenhaar, en Ørenlyd, -ring,
en Ørentvist (se tve-).

en **Ørk**¹ (= Kiste, jfr. Ark).

en **Ørk**² (jfr. Sand-, Udørk) el. Ør-
ken (egl. Ødken, af øde). en Ør-
kenslette, -stad.

et **Ørke** (= en Syssel, foræld., jfr.
at orke). ørkesløs, en Ørkesløshed.

en **Ørn** (jfr. Konge-, Hav-, Fiskeørn).
en Ørnebregne, -fjeder, -flugt, -ham,
-klo, et Ö-næb, en Ö-næse, -rede,
et Ö-skrig, en Örneunge, -vinge.

en **Ørred** (en Fisk, jfr. Laxørred).

et **Ørs** (foræld., jfr. Hors).

at **øse** (jfr. udøse), øste, øst. en **Øse**
(¹= et Øsekar, ²en øsende Regn),
en Øsning; et Øsekar, -rum.

en **Øsken**, Flt. Øskener.

øst (Bio. og No., jfr. ost-). øst efter,
for, fra, paa; i Øst, mod Øst, fra
Øst, Østen; østlig, at østne sig;
en Østfarer, -kant, -kyst, -side.

østen (Tillo. og Bio., egl. fra Øst),
Vinden er østen, østen for, om;
en Østenvind.

øster (Bio., ogsaa No. = Øst). øster paa,
øster fra; det dages i Øster, kom-
me fra Øster og Vester, spørge i
Øster og svare i Vester; Østerbro,
Østerlandene (-landsk, -lænding),
Østerleden, Østersøen, østersøisk,
Østerrig, Østerriger, østerrigsk.

østre (Tillo. best. F.) = østlige. den
østre Ende, Kant, Side.

en **Østers**, Flt. Østers. en Østersbanke, -fangst, et Ø-gilde, en Østerskniv, -skal.
 at øve (jfr. ind-, ud-, forøve). en Øvelse (jfr. Vaaben-, Skrive-, Stil-, Ind-, Udøvelse).
 øvre, øverst (höjere og höjeste Grad af et Tillo., dannet af over). øverst oppe; en Øverste.
 øvrig (tysk, jfr. tilovers). den, det, de

øvrige, i alt øvrigt, i øvrigt, for øvrigt.
 en **Øvrighed** (tysk). en Øvrighedsmagt, -person.
 en **Øxe** (jfr. Bred-, Haand-, Brænde-, Bøddeløxe). et Øxeblad, en Ø-hammer, et Øxehug, -skaft, -øje.
Øxen og **Øxne** (Flt. til en Oxe). en Øxendriver, -handel, et Øxenhus, -marked, -torv.

Tillæg og Rettelser.

- S. 3^a, L. 8 i Aftagende læs: i aftagende
 S. 3^b, L. 27—28 tilføjes: allenfals (Bio.) = i alt Fald.
 S. 8^b, L. 19 f. n. at blege. læs: at blege (-ede, -et og blegte, blegt),
 S. 9^b, L. 6—7 f. n. tilføjes: (en) **Bomolje** (tysk, o: Træolje).
 S. 10^a, L. 21 efter et **Bord**² (= et Bræt tilføjes: jfr. Stigbord
 S. 29^b, L. 13 tilføjes: en Gangart,
 S. 49^a, L. 20 f. n. efter at tage Kjende paa tilføjes: at give (sig) til Kjende (jfr. tilkjendegive),
 S. 67^a, L. 16 f. n. tilføjes: Syns-
 S. 65^b, L. 8 tilføjes: en Løbeskrift (Kursiv).
 S. 67^b, L. 20 f. n. ved en **Mangel** tilføjes: Flt. Mangler.
 S. 68^b, L. 5 f. n. medgjörlig læs: medgjö'rlig.
-

